

Zdigitalizowano w ramach projektu „OCHRONA I KONSERWACJA CIESZYŃSKIEGO DZIEDZICTWA PIŚMIENNICZEGO”

2007-2010

Wsparcie udzielone przez
Islandię, Liechtenstein oraz Norwegię
poprzez dofinansowanie
ze środków Mechanizmu Finansowego
Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Zrealizowano
ze środków
Ministra Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

15. II.
24.

Deductione sicut refert macrobius super somnium
scipionis licet plerumque in gemis et quibusdam
Deo locutur nichil fabulosum in primis et iocundum
tamen quia negotiorum etiam et studii via per se
omni desperatione et virum attentum expedit quia per
ducit in vitam letam et honestam Iuxta illud in eternum
qui per totos annos cruciatibus vris Imponere autem idem gaudia curis
per mentis occupationes per laboriosas veritates Testatur curas causasque
tediosas effugere et ad letas hystorias ad sancta memorabilia ac ad con-
gruam autem se quiteri per tempus letae deductione semper tamen studioso
ulit et fructuose Idcirco ego fratrem Conradum ordinis praedicatorum primae
Saxoniae ac professor pacis theologiae hoc opus collegi et quatuor per
distinxi In prima namque parte quatuor meae fragilitati permittitur quia quod
Deus magnus sublimis et gloriosus extitit quid egerit aut ubi fuit ante
mundi generosam et stultitiam In secunda de rebus memorabilibus gestis in se-
cularibus seu temporibus et aeternis Post cuius mundi tractatus et
deductio In tertia vero agitur de vita animarum separatarum expurgatarum quae sunt
exutis corporibus usque ad eorum corporum resurrectionem quod pertinet ad septimum
etiam si clare visionis et generosae deductionis In quarta autem agitur de vita
mundi animarum quae habent resurrectionem corporibus per gentes resurrectionem quod pertinet
ad octavam etiam si plene finitorem generosam descriptionem

Oportet ad primam partem principales in qua incipit quod Deus magnus
sublimis et gloriosus extitit quid egerit ubi fuit ante mundi generosam
et stultitiam Refert beatus Augustinus de civitate dei quod si queritur quod
fecit mundum dei est Si per quod fecit ubi et quod dixit fiat et factus est Si queritur
quare fecit quod bonum est non auctor est excellentior deo non ars efficiendi
verbo non causa melior quam ut bonum crearetur ab uno deo Reliquis ad propositum
omnino generosa questio scilicet quid extitit quid egerit et ubi fuit deus mag-
nus antiqua quod qua facit a principio Ad qua quatuor beatus Iohannes evangelista
quo est gratia volans velut aquila super me spiritus sanctus inebriatus vidit gloriosum
In principio sui evangelii In tonas altissime et dices In prima erat ubi et
ubi erat apud deum et deus erat ubi et erat in principio apud deum Omnia
per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nichil Quod factum est in ipso vita erat et vi-
ta erat lux hominum In qua auctoritate responsiva invenio huiusmodi quod
principalia quae prima pertinet ad deum quod deus magnus et gloriosus extitit ante mundi pro-
ductionem quod tangit cum dicitur In prima erat ubi Beatus Augustinus pertinet ad deum quod deus magnus et gloriosus extitit ante mundi pro-
ductionem

u opacoꝝ qua deus magnus ondit paliaꝝ rem creatonẽ & diu sarp eta
 distinaoꝝ quod tangit cu dicitur omnia pꝑm fca sut ex nichilo Tunc
 pꝑm ad ctne vite pꝑm qua deus creat ane pꝑm gte & beate
 nate; ac gñale; rem quod tangit cu subditur Quod factum e i ipso
 u erat Quartu aut pꝑm et pꝑm dei gñm pꝑm bñfca
 x mo pꝑm rare remone e quod tangit cu dicitur Et vita erat lux
 omni. Quid diuino esse generosus In pꝑm erat vñ Quid dicitur vñ
 vigorosus Omnia pꝑm fca sut ex nullo Quid etna vita glorioſus Quid
 factum e i ipso vita erat Quid apꝑa cogitoe ludoſus & vita erat lux ho
 mnu Primu alificat nrm i intellectũ i cogitoe veni sublimatu In pꝑm
 erat vñm Sedm fortificat nrm affectu i opacoẽ homi vigoratu Omnia
 pꝑm fca sunt ex nichilo Tercu vñfca nrm affectu i dilaoẽ dei i pꝑm
 matu Quod factum e i ipso vita erat Quartu clificat nrm affectu i vñfca
 vbi illustratu Et vita erat lux homi Omni pꝑm ista ad hunc opꝑ
 ptem pma & m ad ptem scdm. m ad 3a & quartu ad ptem Quatu
 ad ptem ad hunc quatuor vñm Omni est quod vñm erat qd dicitur i pꝑm
 erat vñm & m vbi vñm erat qd addit Et vñm erat apud deu & m
 vñm erat qd deus erat vñm. qm quod vñm erat quia hunc erat i pꝑm pꝑm
 apud deu vñm ad pma dicitur In pꝑm erat vñm volens unde qd ad an
 mudi creatonẽ vñm diuina erat vñm ponedu sut mcorabilia plura Quid
 vñm e quod qd pꝑm dicitur triplicat Deo vñm diuina qd erat i pꝑm pꝑm
 vñm pma qd hunc re pducta causalitate Sed cu pꝑm pꝑm
 pꝑm pꝑm pꝑm hunc coeternitate De magis Origenes Quod pꝑm pꝑm
 multiplicat sunt Omni ei pꝑm i pꝑm ordines quedam ad alia vñm
 & vñm vñm oꝝdo vñm & pꝑm Inuenit ante oꝝdo i quatuor
 & m qd dicit pꝑm i uñm & longitudinis puta lince Inuenit 2o
 i pꝑm & dicit pꝑm i pꝑm seu duracoẽ Inuenit etia oꝝdo i pꝑm pꝑm
 & sedm hunc pꝑm dicit al ex pte producti sic pma pꝑm gñati ul fca pꝑm
 dicit sicut fundametu Pꝑm dicit domus al ex pte facientis & sic est
 pꝑm pma i pꝑm mteois quod e sunt qui monet agente Pꝑm quod e
 ipa forma i mte arafias excoꝝdois quod e ipa pꝑm. Dicendũ est etia
 qd pma pꝑm pꝑm sunt Omni quod e pma supꝑm pꝑm filij qd oꝝde
 pꝑm creaturae Unde pꝑm dicit vñm Iohannes Ego pꝑm qui & loquor
 vob & sic accipiendo pꝑm intelligit quod dicitur In pꝑm ac vñm ac si dicit
 i filio erat vñm ut sit sensus ipm vñm e pꝑm Sed pꝑm accipi pꝑm
 no solu creaturae s etia filij & spꝑs scilicet De hunc pma dicit i pꝑm Tercu pꝑm
 apud Sic qd dicit In pꝑm erat vñm Ac si dicit i pꝑm erat filius Tercu
 accipit pꝑm duracois ut sit sensus In pꝑm erat vñm i vñm erat an omnia

produnda p^o q^o dicit^r quod q^o dicit^r p^oncipiu duracionis aliq^o accipet sine t^ope
 termin^r t^opalit^r sine quodamq^o ymaginatu p^oncipiu duracionis Immo p^oncipio
 ia erat v^ob^o am p^on^o s^o stabit d^oss^o d^oss^o p^oss^odit me ab i^o v^ou^o suau
 anqua quidqua facit ap^oncipio Quod aut^r est aut^r e^o an p^oncipiu durat
 ionis e^o et^ou^o Si q^o p^om^o motu p^oncipiu assent v^ob^o d^oni causalitas p^or^o
 e^ou^o ad p^otem q^obalitas p^oz^o m^o coet^onu^o Sed m^o memorabile est quod hoc
 v^ob^o erat e^o p^oti^o m^o p^oti^o t^op^ou^o z^o maxime videt^r q^o p^ote ad signand^r et^ona
 ram futur^r n^o d^oni p^ont^r esse m^o actu p^ont^r aut^r p^ont^r esse m^o actu sed
 n^o de figura fuisse p^oti^o aut^r p^oti^o p^ont^r aliquid ext^oisse s^oia t^omatu^o
 esse z^o desisse p^oti^o u^o m^o p^oti^o p^ont^r aliquid ext^oisse fuisse z^o t^ome n^ode
 t^omatu^o esse n^o desisse S^o ad h^o igit^r v^ob^o erat signat^r coet^oitate bene
 g^o d^oni e^o erat t^oer^ou^o m^ocor^o e^o q^o p^oue loqu^o m^o d^oni v^ob^o m^o s^omp^o
 accipit^r p^osonalit^r d^ot^o em^o d^op^oles Quod e^o que s^ont in voce s^ont signa corp^o
 que s^ont in anima passio^oni Consuetu^o aut^r e^o m^o s^ontur^o quod res i^o p^ote
 fortit^r vocabula significat^r z^o adu^oso sicut illud petra aut^r erat x^op^ous Et g^o
 neccitas quod illud m^ont^oscu^o anime m^ore quod significat^r ext^oiori v^obo m^o v^om
 u^o cet^r Si uelimo sc^ore quid sit m^ont^oscu^o v^ob^o i^o anima m^ore v^odeam^r quid significat^r
 v^ob^o quod ext^oiori p^ofert^r voce In m^ont^oscu^o aut^r m^ont^o s^ont t^oia ip^oa pot^oia m^o
 tellat^o s^o p^ore rei m^ont^oscu^o z^o actus m^ont^oscu^o s^ont illas ist^oor^o signat^r v^obo
 ext^oiori g^o id p^oue dicit^r v^ob^o n^ont^oscu^o quod m^ont^oscu^o z^o m^ont^oscu^o formatur
 Obisacend^r quod i^oqualib^o n^o i^ont^oscu^o neccesse est p^ont^r v^ob^o de i^one
 em^o m^ont^oscu^o e^o ut aliquid i^ont^oscu^o m^ont^oscu^o formet^r Et h^ou^o d^o f^oct^o
 dicit^r v^ob^o m^ont^oscu^o v^oratia aut^r i^ont^oscu^o e^o t^opla h^ouana angelica z^o d^oni m^ont^oscu^o
 to est t^oplex v^ob^o m^ont^oscu^o h^ouana angelica z^o d^oni m^ont^oscu^o Consist^r aut^r quod e^ou^og^odu^o
 an dicit^r de v^obo h^ouano aut^r angelico q^o z^o v^ou^oq^o v^oboz^o f^oct^o Sed hoc
 v^ob^o m^ont^oscu^o de quo loquit^r e^ou^o n^o e^o f^oct^o s^o om^oia p^opp^om^o f^oct^o s^ont neccesse est
 g^o ut h^o d^ou^ocula m^ont^oscu^o de v^obo s^o de v^obo dei quod v^ob^o p^ote loqu^odo
 accipit^r p^osonalit^r i^oduum^o t^o n^o i^o portet m^ont^o aliquid exp^ossim^o ab i^ont^oscu^o
 Quatu^o memorabile est quod v^ob^o d^oni e^o coe^ossu^oale p^ont^r z^o s^opi^ou^o s^ont
 i^ona n^o e^o t^o p^ont^r p^ont^r aqua p^oadit quire optet quod sit ei coe^ossu^o
 t^o n^o f^ont^o formabile p^ont^r qua formatu^o sed s^omp^o m^o actu s^o q^o sit coe^ossu^o
 p^ont^r t^o sit p^ont^r z^o totus esse p^ont^r ip^ous exp^ossim^o z^o quod f^ont^o s^omp^o an
 aliquid n^o p^oduat^o coe^ossu^oale z^o q^o subst^oaciale p^ont^r t^o co subst^oaciale z^o t^o s^opi^o
 s^ont t^o i^ona n^o e^o m^ope deus m^o se ip^oo an p^oduat^o r^op^o p^ont^r m^o se ip^oo z^o m^o

in quo qua alter et sic patet non fuisse. Illud etiam simplex et unum bonum deus
fuit magnus et summe bonum. Secundum memorabile est quod si quis quid
deus pater ante mundi productionem egerit a principio. Unde primo quod
filium suum dilexit ab eterno amore gratuito amor semper naturalis inflectitur
sub seipsum et semper quod commodum patris. Si amor gratuitus tendit ad alterum
amando bonum alienum. Nam et opus boni est esse diffusivum namque bonum
semper diffundit se super alterum et quia perfectio domini gaudii diffusiva una persona
non esset completa. Ideo necessarium fuit esse plures personas ab eterno que si
fuisset principium creature essent ab aliquo de illo quo iterum quod ut esset
a principio alio vel sine principio et sic fieri in infinitum processu. Conviertentissime
quod erat tres persone divine ad amandum se ab eterno scilicet pater et filius quare neutrum
sine altero esse non potest per correlatum. Pater igitur existens ab eterno principium
sine patre fuisset amore gratuito ab initio quoniam amor est spiritus scilicet et ille a
mor tendebat super alterum ab eterno hic aliter fuit filius et sic filius tu pater et
spiritus sanctus dilexerunt se ab eterno. Secundo ad eandem questionem quia quid quid deus
egerit ante mundi productionem. Unde quod pater summe boni transiit se totum
in suum dilectum filium et omnia sua videlicet naturam et eternitatem et inessentialitatem iustitiam
veritatem et totam suam nobilitatem et hoc transiit et filius a patre eterna generatione. Et
demum pater et filius per omnia eandem naturam dominam cum omnibus perfectionibus antecedentibus
et hoc continua transiit spiritus sancti processu a patre et filio et fuit et erit ab eterno
et usque in eternum. Tertium memorabile est quod primum principium ante mundi pro
ductionem habuit ab eterno in se omnes beatitudines et perfectiones alias non sibi et aliis suff
fuerit. Similiter fuit quod hoc habet naturam a se ipso nam si ab alio de illo iterum
vel per illam a se habet vel ab alio. Et de illo iterum quod ut illa a se habet
aut ab alio et sic in infinitum. Quartum memorabile est quod divina natura est fuit
et erit in divinis coequalis et coeterna metibus personis a principio non maior
et minus quam una vel duabus non minor una quam duabus vel tribus.
Vene ergo de Johanne evangelista. Principium erat verbum et filius erat in preteritum
primo in tempore. Primum memorabile est quod si quereret quid deus magnus
sublimis et gloriosus fuit a principio. Unde quod fuit quid eternum in infinitum
omnis sapientia inestimabilis cognitio inestimabilis solus amabilis. Omne delicia
bilis totus desiderabilis super omnia laudabilis beatitudo inestimabilis pulchre
tudo inestimabilis lux inaccessibilis bonitas incomprehensibilis pax incommu
tabilis iustitia inexpugnabilis misericordia inextinguibilis fortitudo invincibilis
patia amabilis radix immortalitatis gemma nobilitatis abyssus humilitatis
mexur fidelitatis osculum fidelitatis suavitas ex plenitudo omnis scientie.
Secundo invenio adpositum ubi verbum erat quia se quod. Et verbum erat apud deum
ubi quantum ad memoriam. Primum est ad quod verbum ab eterno fuit apud patrem cum
in genti gaudio. Congaudet enim inestimabiliter pater et filius et spiritus sanctus de
sua beatitudine et delectantur inestimabiliter in sua perfectione et gratulantur inestimabiliter
in sua dilectione in unione. Primum namque ab eterno sic uniti quod aliter voluptate

in omnibus exequalat aliis. **Secundum** memole est quod licet deus magnus sublimis
 et gloriosus a principio fuit in seipso cum in nulla creatura fuit a principio actualiter
 et formaliter fuit in ipso deo quia non modo non aliam creaturam fuit actualiter ab eo.
Tercium illud quod dicitur ubi etiam **Iohannis xvi.** **Clarifica me pater** apud te tenet
 ipse claritate quam habet pater quia minus fieri. **Quarta** memole est quod licet in deo
 nulla actualiter et formaliter fuit in ipso in ipso deo tamen a principio videtur se per
 legiones omnes creaturas fuisse in ipso ab eterno. **Idea** enim grece dicitur forma la
 tine. **Unde** perideas intelliguntur forme rerum per se existentes in forma aut aliam
 rei prebet ipsam existens adducto esse potest ut sit exemplar eius cuius dicitur
 forma ut ut sit in principium cognitionis eius. **Secundum** quod forme cognoscibilis
 dicuntur esse in cognoscente et quantum ad utrumque istorum necesse est ponere ydeas
 seu rationes ydeales omni productorum et cognitarum ab eterno quod sic patet. **In** omnibus
 enim que non accipiuntur generantur necesse est esse sine generatore agens autem non agit
 ad forma nisi quantum similitudo forme est in ipso. **Et** hoc quingit dupliciter.
In quibusdam enim agentibus preexistit similitudo rei fiende. **Primum** esse naturale ut
 in his que agunt per naturam sic homo generat hominem et ignis ignem. **In** quibusdam
 vero preexistit in esse intellectuale ut in his que agunt per intellectum sicut similitudo
 domus preexistit in mente edificatoris. **Et** hec similitudo potest dici ydea domus
 quia artifex intendit domum apparere fore quia que perit mente. **Quia** igitur
 mundus non est tantum factus sed est factus per intellectum agentem. **Ideo** nunc est quod
 ydeo sunt ydeales ad quorum similitudinem create fere sunt. **Quarta** memole
 est quod antequam mundus esset factus fuit possibile mundum esse hoc tamen
 possibile non accipitur secundum potentiam passivam rei sed secundum potentiam activam ut eadem
 secundum quod aliud dicitur possibile esse absolute in se in aliqua potentia deum
 sed ex ipso determinatorum habitudine que sibi mutue videntur non repugnant.
Quinta memole est quod licet mundus et quicunque creatura incipit esse. **Et** hoc patet
 non potest determinari sed tenet sola fide. **Item** articulus fidei non potest determinari
 probari quia fides est de non apparentibus. **Unde** dicitur **Hebræos vi.** **Sed** deum
 esse creatorem mundi est articulus fidei. **Dicitur** enim in symbolo **Creatorem** in
 deum creatorem celi et mundi seu terre. **Et** quod mundus incipit tamen ubi dicitur
 per quod incipit erat in principio apud deum. **Sexta** memole est quod hoc non deus
 signat deitate. **Et** in supposito et ignato hoc nomen deitas signat. **Quid**
 deitate sed in absoluto et abstracto. **Et** ideo hoc nomen deitas generaliter utitur et
 in omni non potest supponere persona divina. **Sicut** hoc nomen homo supponit per
 supposito humanitatis. **Ideo** sic dicitur homo generat hominem licet homo supponit
 non personam sed personam. **Ita** cum dico deus generat deum licet deus supponit non pro
 persona sed personam. **Ita** cum dicitur ubi erat apud deum quia licet apud est
 proprius distinctus signat ipsius ubi. **Quod** tamen non est distinctus quia
 tua patris. **Item** quod dicitur ubi erat apud deum. **Intelligit** quod licet filius
 sit in patre et sit cum patre naturaliter est tamen apud patrem quodammodo distinctus a patre.

personalit' Septimu' memole est quod hec ppositio apud in pstat quidda' quid
aone rei significare pponet ad rem signata publicam pstat hec ppositio
In p dicit' quia hec ppositio qn in pstat q uia in t'feta hec uo ppositio
apud in pstat quodammodo quidam ex t'feta Et io vtriusq' dicim' q' filiu'
esse in pre' r filiu' esse apud prem' **Octauu' memole** est quod hec ppositio
In signat' q' subalitatez m'ntu' in pstat q' uia in t'feta ut au' sequit'
distinatioz p'one m'ntu' e' t'feta. **Hec uo ppositio** apud no' designat'
q' subalitatez m'ntu' aliqua quidam in pstat sed designat' dist'ctam p'p'p'
m'ntu' in pstat quidam quodammodo ex t'feta. **Donatus Johannes** potius
in hoc loco d' Et vbi erat apud deu' r filius apud prem' quia vbi
erat in deo r filius in pre'. **Nonu' memole** e' quod hec ppositio apud q' r
signat' p'que quatuor obiectiones excludit. **Primo** em' signat' subsistentia
in reo. **Secunda** auctoritate in obliquo. **Tercia** dist'ctam. **Quarta** societatem
quidda' r quidam. **Primo** dico quod signat' subsistentia in reo. **Pro** em' p'p'ue
dicit' albedo e' apud corp' q' albedo no' e' q' p'p'ue s' bene d' homo e'
apud homines q' homo e' apud q' p'p'ue r per hoc excludit' obiectione. **Prima**
que talis est tu d'cas obiectione. **Prima** erat vbi r in pre' erat filius s'
quod e' talis videt' esse subsistent' sicut albedo que e' in corp'e no' p'p'ue
verbum q' no' e' subsistent' neq' p'p'ue ut suppositu' n' p'p'ue s' obiectione
soluit' p'p'ue q' d' vbi erat apud deu' q' vbi apud in pstat subsistentia
in reo r sic **2m** d' vbi erat in p'p'ue no' e' auctoritate s' vbi erat a
put deu' ut subsistent' **Secunda** dico q' vbi apud signat' auctoritate in obliquo. **Pro**
em' p'p'ue dicit' **Tercia** e' apud milites q' milites e' apud rege' p'p'ue soluit' r
obiectione que e' talis tu d'cas q' vbi erat in p'p'ue r an' omnia. **Quarta** que
fuit an' omnia vident' no' ex alio p'p'ue. **Verbum** q' d' vbi no' e' ab alio p'
cedes. **Secunda** hec obiectione soluit' **3m** d' vbi erat apud deu' q' d' Johannes **Verbum** erat
apud deu' q' d'cas h' vbi erat apud deu' in reo durat' no' t' cas auctoritate p'p'ue
sionis **Verbum** e' erat apud deu' ut apud auctorem. **Tercia** dico quod
hec ppositio apud dicit' dist'ctam. **Pro** em' p'p'ue d' quod aliquis e' apud se
ipm' s' vbi homo e' apud aliu' p'p'ue soluit' t'cas obiectione que talis e'
Tu d'cas quod talis e' vbi erat in p'p'ue r in pre' quod aut' e' in aliquo
no' e' dist'ctam ab eo q' filius no' est dist'ctam apud s' h' obiectione soluit' p'
hoc quod d' Et vbi erat apud deu' r sic erat in pre' p'p'ue subalitate ne q'
tamen e' apud prem' p'p'ue p'p'ue p'p'ue. **Secunda** d'cas **Beatus** d'cas
dico quod hec ppositio apud signat' societate quiddam ad quiddam. **Enim** em'
dico talis e' apud talem in simo. in eos quiddam quiddam p'p'ue p'p'ue
obiectione. **Quarta** talis e' **Tu d'cas** quod vbi erat in p'p'ue r an' omnia talis
erat vbi q' vbi h' soluit' **3m** d'cas **Beatus** p'p'ue ad quiddam quiddam
vbi erat vbi an' omnia tamen d'cas vbi erat apud deu' no' loco vbi uos
ymaginati tu vbi sit in t'feta. **Secunda** erat apud deu' p'p'ue qui neq' in
loco neq' in aliqua t'feta g'neret. **Beatus** memole e' quod sedm'

Orogenem phor quod dicit omn erat apud deū. Unde semp fuisse fi-
 liū apud patrē in veteri testamēto dicitur. affatu est vbi dñi adierem ad ul ad
 ysarām ul ad aliquē aliu pphā. Sed nō dicitur erat vbi dñi apud deū
 ul apud ysarām ul aliu pphā quia ad illos fuit vbi quod pñs apud
 illos nō erat. Ipi ei inuenerunt hē vbi postea nō hñit pñs deū vbi sep-
 erat apud patrē deū. Tercio in vemo quod vbi erat an mōdi creatio
 qz dicitur quod deus erat et vbi erat deus pñs quod vbi sit subiecta et deus
 pñs vbi qñtū ad memorabilia. Primo quod cū pñs sit quēndū dicitur q-
 ē quia vbi est et qñdo ē videt quod dicitur. Johnes hñt ordines pñtāt
 pñs in finibus deūbo qñ sit. In pñs erat vbi et vbi sit dicitur. Verbu
 erat apud deū et quid sit dicitur. Et deus erat vbi. Sed ad hāc obiecto
 videt Orogenes dicitur quod alit vbi dicitur esse apud homines et erat alit
 apud deū. Nam apud homines ē ut pñs qz pñs deī hñt sapiēs esur-
 et multiplicat pñs. Sed apud deū pñs nō dicitur esse vbi qñ pater ab ipso
 pñs ē sic vbi ē apud deū ut accipit et obtinet adeo quod sit deus
 quare dicitur apud deū et dicitur necessarii pñs erat unde quod vbi ē
 in pñs et apud patrē quia quot vbi erat deus. Tertio memore ē q-
 aliud est mēse et aliud adesse. Quia quod adesse pñt subsistere. Sed qñ
 dicitur in hēre et qz vbi nēm nō subsistat nō adesse sē mē. Tertio me-
 mole ē quod dicit vbi erat deus simplicitate et absolute ponendo deū ut
 videt vbi nō comodo deū esse sicut creaturē dicitur qui in sacra scriptura
 dicitur exodi vii. Ego te constitui deū pharaonis ad designandū deū quod
 nō sit simplicitate deus sē vbi deī ē deus. Sed cū addit qñ deus dicit
 pharaoni ad pñmēndū et libandū filios isrl et dicit pñs. Ego dixi dñs es
 Sed sēdm meā reputatōē nō absolute ē deus sēdm rei vitate aliud ē em-
 dā et dñi deū et aliud esse deū. Verbu igit absolute ē deus qz sēdm suā
 essentia ē deus sē nō sit homines et angeli qui solūm dñi sēdm pñsationes.
Quarto in vemo quod vbi erat an creaturā pñducta qz dicitur hoc erat in
 pñs apud deū vbi qñtū ad memorabilia. Primo ē quod hēc clausula
 hoc erat in pñs apud deū claudat ul mēduat pñt pñsationes. Et hñt em-
 quod dñi erat quod vbi erat deus dñs pñs et mētelitus pñt elia vñs
 agentibus et aliis ab arriamis gentiles em pñt mēlatudine deorū et pñs
 dñsitate ponit ead deorū qñtā volutione. Sicut illi qui fabulat qñt
 tū sātno pñgnasse. Quia qñ dñi ē vbi erat apud deū et deus erat vbi
 possent em ipi hoc ead pñmēntū sūi erroris in dñe mētelitus patrē et
 deū alit et filiu alit sūe dñi. Hoc excludit cū dicitur hoc erat in pñs ap-
 deū qñ dicitur hoc ita vbi ē deus quod tamen habet diuisas deitate sē
 apud deū in vna nā dñi. Ita pñs quod dicitur et vbi erat deus ne itelligit
 quod hēat qñtā volutione. Qñ dñi addit ē hñt vbi erat in pñs apud
 deū sē patrē nō ab eo diuisim nō qñtā sē hñs tū co vñtate mētelitus et cordia

Vnius voluptatis que quid vno sit promittitur; dñe natūe mēbus p̄p̄re
et p̄conexa p̄ris amoris p̄ris et filij dñi uo p̄mit filiar mōres p̄re
p̄pter hoc quod dicit Jōh̄ xij^{mo} Pater maior me ē et ista maiortate
p̄mit q̄ntū adduo s̄q̄ q̄ntū ad et̄nitatē et q̄ntū ad omnipotētia seu natē
dignitatē Sed hec excludūt p̄ea que sequūt Duo ei sūt p̄ria mag
dei que auiam singlariū attribuebāt deo p̄ri s̄q̄ et̄nitatē et omnipotētia di
ginitatē i quorūq̄ em in veniūt ista duo ille ē magn⁹ deus S̄q̄ h̄ duo
m̄ Jōh̄ sūt m̄ vbo dñi go vbu dñi ē magn⁹ deus sublimis et gl̄ios⁹
Rō est go m̄or p̄re Jōh̄ go d̄t vbo et̄nitatē esse go h̄c q̄ d̄t hoc erat
m̄ p̄na apud deū Jōh̄ d̄t m̄ vbo esse omnipotētia p̄h̄t quod d̄t subdit
Omnia p̄p̄m feta sūt Bene go d̄t hoc vbu m̄ p̄na erat apud deū et nō
erat solū m̄ p̄na creatūa. **S**ed m̄ memole ē quod quia et̄nitatē et
et̄nabilitē h̄m̄ ac sine cōtes tota et̄ sūt ex̄stes nllaz p̄cessor m̄cludē
Idē nulli creatūe s̄ soli deo q̄ uenies Verbu aut ē deus go h̄c tū dō
p̄re et̄nitatē. **S**ed m̄ memole ē q̄ et̄nitatē et̄n et̄pus sūt res men
sure ab̄mūte diff̄ntes quia d̄ram quidā d̄xunt esse ex̄ h̄c q̄ et̄nitatē
et̄n p̄ncipio et̄ fine. Et̄nitatē seu et̄n h̄c p̄ncipiu et̄ nō fine et̄pus
aut h̄c vltim⁹ S̄q̄ h̄c d̄n ē p̄arides q̄z et̄nna semp fuisse et̄ p̄
futa essent ul si eaq̄ q̄nq̄ defuerent q̄ deo esset possibile ad h̄uc d̄x̄
gr̄et ab et̄nitatē et̄p̄e t̄p̄e Alii uō d̄cūt d̄ram n̄t h̄c et̄nna esse ex̄ h̄c
quod et̄nitatē nō h̄c p̄us n̄c postius et̄pus uō h̄c p̄us et̄posterius sine
m̄ nouatōe et̄ueteratōe Sed hec p̄posuio m̄ p̄licat cōtradictōem quia
si i nouatōe et̄ueteratōe referant̄ ad ip̄am m̄esurā tū esse p̄us et̄ po
stius m̄ d̄m̄uē nō p̄nt esse p̄m̄t Si et̄n h̄c p̄us et̄ postius op̄t quod
p̄ori p̄te et̄n recedente postior denouo adueniat et̄ simul erat i noua
et̄ueteratōe i ip̄o et̄no sic m̄ t̄p̄e nom̄ato Si uō i nouatōe et̄ueteratōe fe
rant̄ ad m̄esurā sequit̄ quod m̄esurā et̄n nō h̄bit p̄us n̄c postius
Cui⁹ oppositū d̄icit Ex̄ hoc em res t̄p̄ales i ueterant̄ m̄ t̄p̄e q̄z h̄c se esse
t̄n̄finitatē m̄esurā et̄ p̄us et̄ postius m̄ t̄p̄e Si uō ip̄m et̄n̄m nō sit
i ueterabile n̄c i nouabile h̄c erit ex̄ h̄c quia esse eius ē m̄ t̄n̄finitatē.
et̄ sic m̄esurā eius nō h̄bit p̄us et̄ postius Est go d̄icēd quod h̄c d̄ra ē ex̄ h̄c
quod tū et̄nitatē sit m̄esurā esse p̄manētis et̄m quod aliq̄d recedit aper
manēcia essendi sed h̄c recedit ab et̄nitatē Quod aut sic recedit manē
cia app̄ona essendi quia esse eorū ē sublimē t̄n̄finitatē ul q̄sistit m̄ t̄n̄finita
tōne sic esse om̄i corpaliū corruptibilū Quod aut n̄m̄ recedit ap̄manēcia
essendi quia esse eorū n̄c ē sublimē t̄n̄finitatē n̄c q̄sistit i t̄n̄finitatē et̄ tam
h̄c t̄n̄finitatē admittit ul m̄actu ul m̄potētia sicut patet m̄ corpib⁹ sup
telestibus quorū esse subale ē m̄ t̄n̄finitatē s̄c̄m loq̄m Silr patet de ange
lis et̄ amab⁹ separatis q̄ h̄nt et̄ i t̄n̄finitatē tū t̄n̄finitatē quā d̄eationem

quantum ad unum eorum pertinet et cum transmutatur in intellectu aliarum affectionum
et suo modo cum transmutatione locorum. Quod huiusmodi mensurat eum quod est me-
dium inter eternitatem et tempus esse aut quod mensurat eternitatem non est mutabile.
non mutabitur ad unum. Sic ergo tempus habet prius et posterius eorum non non habet
ipse prius et posterius sed ei quicquid pertinet eternitas aut non habet prius nec posterius
nec ea comparatur ergo est mensura ubi taliter suppositorum dominorum. Bene ergo
dicit hoc erat in principio apud deum. Unde tantum sita mater etiam. In prima
ante secula erat deus verbum ipse natus et nobis saluator mundi et sic erat
istius opusculi prima principalis que tangit cum dicitur Omnia per ipsum facta

O Sancti ad sedam igitur per tem istius operis principalis in qua sunt
agit de productione mundi et rebus memorabilibus gestis ipse la-
boriosus et erumpens etatibus post mundi generis et scitatorum. Subdit
Beatus Johannes evangelista in visione sua grossa dices Omnia per ipsum facta sunt
Ibi etiam tangit secundum meum principalem collatoris in quo virtualiter omnia con-
tinetur pertinet ad divinas virtutes et operum quia verbum divinum ostendit proprium et
realiter per omnia aliarum rerum a se creatorem et etatu diversarum et se distinctum
et habet duas partes. In prima agit de omni rerum productione in generali. In 2a
vero de se et erumpens etatu distinctio in speciali. Et tunc ad primum dico quod
verbum divinum per quod omnia facta sunt est unus deus cum patre et spiritu sancto magis
et sublimis et gloriosus qui in principio temporis produxit mundum. Primo in principio
matia qua sacra historia vocat abyssum hinc facie tenebrosa. Quia
deus et spiritus sanctus quique tres manent et vacua. 2o deus omni per se effectum
mor bonitate sua volens ipsum mundum meliorare et pulchrare mixturam
illa in primordiali matia et tenta omnia distinxit ac ab invice separavit
et voluit et disposuit et disarta revoluta ac dispartita in locis diversis con-
cordie pace colligavit et hec concordia apparet aurea cathena nuncupatur
ubi quantum ad memorabilia. Primum est quod necesse est dicere quod omne quicquid
non est adeo esse. Si est aliud invenit in aliquo participatio nam est quod est
ab ipso cui essentialiter quod est. Sic ferum fit igitur ab igne sed deus est ipse
et per se subsistens per se aut subsistens non potest esse nisi unus. Sic si albedo est
subsistens non potest esse nisi una cum albedines multiplicet et recipiunt
et subsistentia. Omnia igitur alia que adeo sunt non sunt esse sed participat
esse ergo nam est quod omnia que per verbum sunt diversificet et in diversis parti-
cipat etendi ut sit perfectius ut magis perfectum. Causata ab uno primo ente quod
perfectissimum est et habet ipsum verbum quod habet equalitatem cum patre et spiritu sancto
Secundum Augustinum Coeternitate habet et in Hieronymum et consubstantialitatem et in Augustinum
Bene ergo dicit Omnia per ipsum facta sunt non quod verbum dederit causa creatori ut magis

crearet sic dicit eundem Valentinus quia dicit quod ubi fuisse ex causa
creatoris prius ei materiam admodum faciedum non dixisset. Omnia per ipsum facta sunt
auctore creatoris non intelligit quod spiritus sanctus esset creatura quod est hereticum cum
spiritus sanctus sit eiusdem substantiae eiusdem dignitatis et potestatis cum filio et patre. Iuxta
illud Iohannis cum dicit Omnia per ipsum facta sunt non est intelligendum simpliciter
facta esse omnia sed in genere creaturarum et rerum factarum quod dicitur Omnia quae facta sunt
per ipsum facta sunt. Alias etiam per ipsum per factus esset sicut aliquid sit ama-
iore priore quod filius sit minor per quem facta sunt omnia tamquam per organum
seu instrumentum prius ut dicit alius error. Orogenes quia ut super dicitur et fi-
lius datur omnipotencia sicut pater. Secundum memorabile est quod sicut deus sublimis
et gloriosus et omni creaturarum causa effectiva et principalis sit et exemplar omni-
um et causa perfecta et exemplar. Similiter est causa completa et finalis. Omne ei
agens agit propter finem alias creatione agentis non magis sequitur. Hec illud
nisi accipimus. Est autem idem finis agentis vel patris in qua huiusmodi sed
aliter et aliter. Vnde et idem est quod agens intendit in primum et patet. Expe-
dit autem quedam agentia in primum que simul agunt et patiuntur et hoc ita agendo
intendunt aliquid accipere. Sed primum agens est agens idcirco ideo non agit pro
accipiendo aliquid finis sed intendit solum ornare sua perfectione que est sua vo-
luntas. Vnde quicquid creatura intendit sua sequi perfectionem que est similitudo per-
fectionis et digne bonitatis. Ergo deus sublimis et gloriosus et divina bonitas
est omni rerum causa finalis et completa. Sicut ergo omnia facta sunt per ipsum ita
omnia facta sunt propter ipsum. Tercium memorabile est quod non solum non est impossibile
aliquid a deo creari ex nihilo sed etiam est possibile. Quicquid enim facit aliquid
ex aliquo illud ex quo facit actionem et presupponit et non per ipsam actionem
producat sicut arbor operatur quibus malis ut ex ligno et ex parte patris
arbor non causantur sed patris unde producit. Ipsa tamen natura non creat res naturales
quantum ad formam sed per presupponit materiam. Ergo deus crearet aliquid ex nihilo lo-
cum omnia ageret ex aliquo presupposito tunc illud presuppositum non esset a deo tunc
Sed dicitur et super quod deus sublimis et gloriosus est causa efficiens omni entium
utilis et principalis. Quartum memorabile est quod nulla creatura potest creare seu
ex nihilo aliquid facere oportet ei meliores et utiles effectus et utiliores et potiores
causas reducere. Intus omnis autem valissimus est ipse esse ergo oportet quod sit
efficiens prima et utilissima causa qui est deus et sic non datur alii creaturae
quod possit creare seu ex nihilo aliquid facere. Omnia ergo per ipsum facta sunt. Quintum
tamen memorabile est quod prima causa efficiens omni primo prima mundi dicitur prima et specio-
sissima omni rerum forma distinate produxit scilicet lucem. Primum ex ipa luce corpora
que creanda erant pulchra videntur et propria luce pulchra redduntur. Lux enim est
Ambrosius est Omnis creatura pulchritudo. Sed dicitur quod moyses vocat
hanc lucem nubem quandam lucidam illuminantem partes mundi claritate tenui ut idulu-
culo solis fieri. Sextum memorabile est quod idem deus sublimis et gloriosus per quem omnia facta
sunt et dicitur secundum die finem et dicitur Comestor quod lux huius diei operatur bonum

Tenore p'mu e' m'die sexta etatis p'me fecit deus magnus sublimis regi-
 osus homines delimo tre a agro Damasteno et vocavit eu' adam quod soat
 tantu' quatu' rubes al' m'dea tra. quia 2m Josephu de rubea tra situs est
 Gdm memole e' quod delate ipius ad dormietis positi mextas. Dns tulit
 costam r carne ros et ed' fcauit illa muliem mistio angloz ut dr Comestor
 de carne carne r de osse ossa faciens Vm vsus ffato delimo p're p'mo tpe hoie
 p'mo Trasit' excois ipius r'p'or r'p'os Vocant aut' Dns muliem ewa
 qua dedit sibi m'p'da q'placis Vn adam dixit hoc n'it os excois meis et
 caro mea de carne Terriu memole e' 2m comestore quod h' adub' n'it p'us
 d'atu' t'p'et m'deos m'etore ut d'at ante ewa vna mliem p'us f'atam de qua
 d'at' Marulm r'femiaz creavit eos et p'p'dam quod d'at adam p'or mlier
 delimo tre meau' p'd h' ewa de carne mea e' f'ca Vn m'dei deducit uxoris
 ad m'etabiles f'ngit Geneloyas p'd ex'p'o textu' m'dei q' v'mat' in quo semper
 singlane fit m'ento Jerna vxore adde r'no duabus Quartu memole e' 2m
 me'torem p'mus homo cu' remasit in agro vbi situs fuit p' t'platus e' i' paradisa
 voluptatis que deus tra die plantavit ap'mapio plantavit siquide r'platus
 aptauerat a'ma' r' ap'ma p'te orbis s' adonem. Terriu memole e' quod
 2m comestorem Paradisus e' locus amenssimus longo tre m'ris q' tracta
 m'de habi'abili p'et'at altitudine sua l'umina' gl'ori' am'p'os Vnde illuc aque
 diluvii r' p'otant p'uenire Vnde dr Baus Thomas p'ma p'te questioe a'at
 t'culo p' r'o m'p'te questiois quod p'm' p'p'd' Paradisus e' loco
 v'p'tibus orientalibus q' situt' au' vocabulu' agroto in latinu' v'at r' t'uc vocat'
 ortus Conueniet' aut' m'p'te orientali e' situs quia accendit e' quod r' nobilis
 p'mo loco totius tre sit q' situt' En aut' ones p'p'd'ia celi v'n p'p'm 2' alo r'mdo
 dex' tra e' nobilior qua p'm'it'at' venies fuit ut orientali p'te paradisus t'p'et'is
 costitueret' Quod aut' Beda dr Paradisum vsq' ad l'miare t'culum p'ange no e'
 p'et' p' si p'm' sita amalem m'elligat' potest esse tame' v'p' q' accip' p'm' si
 m'ilitudine qua ibi e' aer p'petua t'p'p'ies et m'h' aff'mlat' corp'bus celestib'
 quoz m'ferius r' nobis p'm' e' corpus l'ime m'h' ei cor'p'a s'ut absq' p'p'ietat'
 et paradisus e' locus s'ctus ab omnibus m'p'd'm'et'is notu' ut alicui' s'ctos' rego
 m's s'questrat' feruore h'et Baus Thomas Quatu' memole e' quod luifer e'et
 tus de paradiso p'p'm' m' homi' quod esset m' paradiso t'p'p'at' r'faciens quod si facer'
 u'mm t'ns'gredi stat' e'iet' T'mes q' avito dephendi m'mus p'p'vnda r' v'it'u ma
 gis f'lecti p'p'p'na 2m istud fema r'is p'p'g'z r'is p'p'ida r'is p'm'us Temp' p'p'ona
 rei que prohibet' ei Aggressus e' ea p'p'et'em elegit aut' 2m Beda Quod dam
 genus s'p'p'entis v'gineu' vltu' h'ns q'ma filia filibus applaudet r'novit l'igna
 eius ad loqundm' r'p'p'vadend' t'ns'g'p'p'm p'p'et'i dei Qui mlier ademit r' de
 ligno vetito comedet vno p'p'et' q'm' e'ia comedit ne delicias femine t'ntai
 staret Septimu memole e' quod adam r' ewa p'a aratoris sue hora sicut ac
 d'at' que sex dies m'udi tra m'edie r' hora diei sexta i' paradiso vbi fuit lignum
 vite r'fac' boni r'mali s'ut p'p'vitati r' paulo p'p' tra hora nona de paradiso
 e'iet' fuit Postea quod novus homo c'ustus p'm'ltas am'p' r'evoluciones

eadem die i feria sexta viii klaz d'plis hora similis cuiusfixus eiusde pte
debitu soluit. ita hora nona expiras lator aditu padis denouo referta
nit. Dicit tñ in imagine mundi quot homo horis in paradiso fuit comoratus
proiecti igit pmparentis in exiliu currit ad humani pollaculi. Virgines ei
de paradiso exueunt s' extat carnalit' coierunt. **D**anau memole e quod p v.
anno mundi p me etatis exsennie ade reue natus e. Cayn z soror eius
Kalmama zm reuelatoz fiton ma. **H**elchadio. **N**onu memole e quod.
xxx^o anno mundi z ade etatis p me natus e. Abel z soror eius de albora. **I**bi
dicit idem ayelechadius mñ. z forte utruqz istoz. Cayn z Abel genuit ada
multos filios qm tunc hic tacent. **M**oyse qm festinavit ad abraham
p rem hebreoz. **V**nd' **C**omestore. **M**oyse breuit' transit gnationes ade
festinas ad ipa abrahe pns hebreoz rplures subiauit ad filios z filias.
Decimu memole e quod Abel fuit vir simplex occupatus omnia cura mu
na grata deo de peccationibus gregis offens' r fuit psecutioni pacet sustinens
Cayn uo fuit nequissim' tñam coluit z de peccationibus fructibz deo obtulit sed
sui omnie de salute etna de spauit z quasi cuius tñemus. **P**rimus ita ciuitatem
condidit nominans ea nomine p'mogeniti sui Enoch. **E**t zm **J**oseph' **E**apimis
z violentis opes congregas de latrocinia suos iuitauit. **T**imos tñe. **P**rimus po
suit ciuitates mutauit z suos obsecrante i' urbibus collegit. **I**nde amu me
mole e quod Cayn genuit Enoch. Enoch genuit. **N**at genuit. **M**amel. **A**ya
mel genuit. **A**atusael. **A**atusael genuit. **L**amech. **I**ste lamech genuit septim'z
ab adam fuit pessimo z fuit vir sagittari' sedm **C**omestore qui diu viuendo
i' tñis caligine z hñis qmēda inuene adolescentē dūcē dñ exeret venatoz
p delitand' tñi z vsu pollui qz nō erat vsus carniū ante diluuiū casu it fecit.
Cayn mēfuitato latente estimas esse fera que quia it fecit admidiū ado
lescentis diuergens sagitta natus adolescente cū artu vberauit admorte. **E**t sic
cadit Cayn i' mēne z adolescente m lūore. **I**ste lamech p'm' fuit bigam'z hñs
duas vxores s'z **A**da z **S**ella. z ex ada genuit **J**abel z **T**ubal. **E**x sella aut ge. nūt
Tabalcaim z sororem eius neoma. **D**uodecimu memole e quod qualis fuit
Cayn. **T**alis fuit postitas eius. **E**t tunc tunc postitas quasda artes met'hozi
cas z ciuitates adinvenit. **J**abel qmēc adinvenit tentoria patilia pastozū
adimitanda pasua z greges ordinauit ac caratibus distinxit z greges omni
agregibus z m colorū ac sparsi vellent z amulos amaturionibz sepauit i' co
missuras i' coito tñis tñibus faciendas m tellerit. **T**ubal uo parua sonoz musi
coz i' uenit. nō tunc musicoz i' staurimētoz quo longe p'i uenta fuit sed
solū q' sonatōz que p'met ad delitand' aurū ut sic labor pastoralis i' deli
cias vteret' z arte i' uenta ne p'net diluuiū uque ul diluuiū ignis s'p'it m
duabus colupnis i' uitaqz pte tota arte. **I**mya si qmēc marmoz z alta late
uata quoz vna nō diluet' aque diluuiū. **A**lia nō soluet' ignis m incendio. **A**udi
erat ei ada pphetasse de duobz diluuiis s'z aque quod fuit tñe noe z ignis qd
cedit' fuit i' vltia tñe. **T**abal Cayn aut reg bellitas decem exauit z arte fra
ura p'm' inuenit. **N**eoma quoqz soror tubal cayn i' uenit arte varie texere

fuit ut rediret tamen de eo legitur. Vidit deus quod esset bonum sicut fit de op-
bus aliorum dicitur singulis. Tradit etiam hebrei quod hac die angelus situs
est dyabolus qui sentire videntur qui scilicet sua missa de angelis qui in laud
stantium angelorum cantant et sive nuntii sunt istius heretici in magne indi-
vbi dicitur quod Sathael primus angelus in signatam similitudinis dei datus est
sapientia plena de ore profertur idelicet in deore paradisi non plena hora macti
sed ob superbiam suam cum omnibus sibi contentantibus eternum exilium de adit. Sep-
timus memole est quod idem deus sublimis et gloriosus propter omnia facta sunt
et dedit terra die spem maris et terre in qua eam terra protulit herba virentes lig-
nulaque facies fructum et hinc vniuersum semetipsum in spem suam. Et quia dixit
moyses habeam virentes. Et moyses dicitur per dei verbum mundum in virentem esse quod
virentes est in terra virentis. Quia dixit lignum facies fructum et herba hinc
seme. Ideo alii dicunt ipsum esse factum in autumno vel in Augusto. Terra in
scilicet dogmatizat publicum quod est omni creatura per ipsum effectum ipsum mundum
quod est factum. Octauus memole est quod quinta die ipse deus per ipsum effectum
omni oratione finem produxit semine solem et lunam et stellas dicit autem. Come-
stor. Quod licet nubes lucida de qua vix solis ager. Tamen sol non super-
fluit quia nubes illa tenuis et sufficiens luce habet ut forte non nisi su-
periora illuabat sed modo stelle faciunt. Itaque de illa nube ita dicitur quod illa re-
digerit in nubem. Unde facta fuit ut stella que magis apparet et colubae in
qua spiritus sanctus visus fuit vel quod semper sole committat vel quod ex ea factum
est corpus linare. Nonius memole est quod idem deus artifex omni gloriosus quinta
die oratione aere et aquas produxit pices et volucres. Volucres pariter et pisces
paucas. Decimus memole est quod sexta die ad orationem hinc verbum dicitur
produxit in meta et bestias et reptalia. Nouissime vero creatis omnibus dispo-
sitis et orationis fecit hominem qui dicitur omni productum et possessorem ac omnibus
alibus preponderant. Et quod hoc secundum beati Augustini heretice de lapidibus virentes cum ar-
boribus sentire cum animalibus. Intelligit in deo et angelis spiritibus. Et quodam
omnia. Idem. Quintum ad factum quod maioris mundi. Quintum ad pro-
ductum quod maioris mundi et hominis maioris mundi optime dicitur de deo magno et sub-
limi et glorioso. Omnia facta sunt per ipsum ex nichilo. Per ipsum. Scilicet. Quod est hoc
quod meorum eius aut filius hominis quia reputas cum. Omni in pan-
loni. Et. Omnia subieci sub pedibus eius et cetera. Volucres celi et pisces maris.
O Quantum ad secundum in qua agit de sex laboriosis et etate distinctione in parti-
dico quod homo agere quod maioris mundi et minoris mundi vocat. Ideo anti-
qui in opatione eius vniuersum hominis dationem totius mundi sic ut dicitur
est productum in sex etates distinguunt. Nam sicut enim vniuersum hominis seu etas
distinguitur in sex status seu decisiones scilicet Infancia. Iuuentute. Adoloscencia
Iuuentute. Senectute et decrepita etate. Sic tota mundus publicum propter quod omnia
facta sunt distinguuntur in sex etates. Vbi quantum ad memole. Primum est quod prima

etate mundi protendit ad adam usque diluvium inclusive assimilatur hominis
infancie quia sic illa etas fuit vili delecta diluvio. Sic nullus tenet dat
dem infamia dat qua delet obliuio. **S**ecunda etas protendit ad noe et diluvium
facto usque ad nativitate abrahę exclusive que assimilatur hominis pueritie.
quod sicut in pueria per in facia solent homines loqui. Sic etate sua cepit
aut herba hebraica indei et hebrei. **T**ercia etas protendit ad abraham
usque ad regnum dauid exclusive. hec assimilatur hominis adolescentie quia sic
in adolescentia homo incipit posse gñare. Sic bñs matheus dñs sit ad ab-
raham exordium gñationis. **Q**uarta etas protendit ad dauid usque ad tñs-
gratiam. Babilonis inclusive. Illa assimilatur iuuetuti quia sic iuuetus
in hominibus est aptus ad gubernandum regnum. In quā etate ipso dei tñs-
gratiam. **Q**uinta etas protendit ad tñsgratiam Babilonis inclusive. Illa
ad aduentum domini et incarnationem ubi que assimilatur senectuti quia senectute ho-
minibus in firmitatibus tribulatur. Sic plebs hebreorum in quā etate multis
tribulationibus quassatur. **S**exta etas protendit ad incarnationem ubi v. quia ad fine
mundi et assimilatur deceptio statui. Sic ei statim ille per mortem assimilatur. **S**ic etas
sexta per similitudinem seculi finietur. **S**ed memore est quod quicunque homines
istas erupnosas plenariasque laboribus mundi etates felici morte vixerint.
Iam septima etate saluati super requietionis quantum ad vitam possidet. Per
octava etate bñs resurrectionis qua ad corpora expectat. **S**ona scilicet corati
decehqua fuit seculi. **Q**uam memore est quod multum expedit viciis etiosis
et studiosis sate degestis notabilibus et famosis. **I**dem decretibus in dñs
quintum ad res memores et famosas factas in eis per ordine est persequendum et hñ
sex partes et sex mundi etates

Quanto ad primam partem etate dauid quod prima etas ut hitu est protendit
ab adam et ab initio mundi usque ad fine diluvii quod fuit anno noe d.
et secundum hebraica vitate continet annos mille d. et lxx. **I**te et de ta-
et continet decem gñationes quantum ad primam gñationem secundum hebraica vitate adam tu
esset c. xxx. annorum completorum genuit Seth. Cum esset c. v. annorum et in-
tu ad sedam non gñationem Seth tu esset c. v. annorum genuit Enos et in-
ad adam gñationem Enos tu esset x. annorum genuit Caynam. Et in-
tu ad qñ-
ta gñationem Caynam tu esset lxx. annorum genuit Alalabeel. Et in-
tu ad
quinta gñationem Alalabeel genuit Alalabeel tu esset annorum lxx. genuit Jareth
Et in-
tu ad sexta gñationem Jareth tu esset clxx. annorum genuit En. Et in-
tu ad septimam gñationem Enoch tu esset lxx. annorum genuit Matupalem. Et in-
tu ad octava gñationem Matupalem tu esset clxxvii. annorum genuit Lamech
Et in-
tu ad nona gñationem Lamech tu esset annorum clxxvii. annorum genuit
Noe. Et in-
tu ad decima gñationem Noe tu esset ccc. annorum genuit sures

fine Sem Cham. et Japheth.
Primo ergo dico de gñatione prima etatis prime. Quod adam tu esset cxxx.
annorum genuit Seth. Quia qua gñationem sibi fuit pone da plura memo-
lia

quod tamen gra attribuit minerue. **T**redicimus e quod cxxx anno mundi ade
ac etatis pme Cayn pdola occidit Abel i agro damasceno recepta adeo
maledictionis sententia vago rprofugus a facie domi factus alimeti casu
e mtfatus. **D**icit etia methodus r Josephus Quod ada rewa luxurint
Abel mtfatu E. annis Sz scdm hebraica veritate tuc ada p9 morte Abel
vehement amons prolis estuas gignuit ewa r genuit Seth ad similitudinem
r ymagine sua cu ess. **E**xxxv annos r d^t Comestor quod opyffes r hebrei
obmittut e annos luto quos attribuit etati ade. ad. m tptes. **I**te dicit Co
mestor quod loci quo ada rewa luxurint Abel dr wallis lacmar hebron
r her ad prima gnationem etatis pme

Sexto dico quod qntu ad sda ferate r gnatioz etatis pme Seth
nascit anno mundi r ade pns fm. **E**xxvi Inchoante 2^m hebraica
veritate p9 natitate adam pr suis vixit annis. **I**te seth Cum at
vr egregius reliquit filios suos imitatores qui disciplinam r celestiu et
ornatu e r rastonomia pmiti i venerut. **I**te etia Seth cu esset E. v.
annos genuit Enos

Septimo dico quod Enos nascit anno mudi r ade ac etatis pme cxxxix
vi Seth aut pns sui anno cxi Inchoante Post au9 natitate pr
eius Seth vixit d. cxxv annis. **I**te Enos cu esset annos xc genuit
Caynan dr. **L**eda hic quod Enos interpretat homo de quo. **I**te dicit. **I**te ho
reptit r vocare nome domi qz homi e ppri quod sue fragilitatis med
res i vocat qditoris auxiliu corp datapat homi qui in fide xpi vinctes
filii resurrectionis esse letant. **I**te igit Enos pmo incipit deu vocare
i. 2^m Aug^m Speravit r vocare nom dmi. d^t Sz Comestor quod forte in
venit vba deprecatoria ad invocand deu Sz plerqz hebreoz arbitrant^r quod
qpe ymaginez ad honore cogitavit adoravit. **N**el forte ppter pigri
tia aliqz homi p ymaginez deu effigavit ut mo r etia dei p r i f

Octavo dico quod Caynan nascit anno mudi r ade r etatis pme r etat
cxxxix Enos aut pns sui ano xc Inchoante 2^m hebraica veritatem
p ipius Caynan ortu vixit Enos pr suis annis d. cxxv. **I**te Cay
na cu esset lxx annos genuit Alalaleel

Nono dico quod Alalaleel nascit anno mudi et ade r etatis pme ac.
xcvi Caynan aut pns sui lxx Inchoante p9 au9 ortu vixit Cay
nan d. cxxl. annis. post natitate Alalaleel duo regna oportuer
sz sctaz r Egiptaz r Regnavit sup Egiptios vxo qui r zoes r vesotes
drat sup Satas aut Chanans r 2^m pomperu Trogy vxo in pontu Chanas
aut aquo r campotaneos drat vxo r egiptu pcessit. **I**te Alalaleel cu esset
lxxv annos genuit Jareth

Decimo dico quod Jareth nascit anno mundi et ade r etatis pme ac lxx.
Alalaleel aut pns sui anno lxxv Inchoante 2^m hebraica veritatem

Post cuius ortu sup venit ayalaleel annis d. cccc. Iste Jareth cu esset annos
Eptimo dico quod cl. x. genuit Enoch
Enoch nascit^r anno mdi. etatis rade pme d. c. p. annis Jareth
aut pns sui Juchante clxx annis. Post cuius ortu Jareth supor
xit annis d. ac. Iste Enoch no nulla divina scpsisse. Iuda aplo restante
coperimus. Eum esset Enoch annos ac. lxx. Captus e adeo demortalibus
Ideoqz firmis eius no i venit sps. Dicit caa Cometator quod Enoch ius
latus est dimittit in paradisi voluptatis adspis ut i fine tps cu clia
venit rorda filioz adpres qutit. Ite iste Enoch Septimqz fuit i gnacone
pior s; filioz Seth. fuit optimus. Sicut Lamech in gnacone in prior s;
filioz Cayn fuit pessimus. Quia sicut dicit ipe Lamech pmo bigamia
introdixit sic adulteriu commisit contra ne rei de actu. Ite dicit hancidra
petrauit quia cayn attauit suu radolescensula suu duce occidit. Item
de Beda in libo mori deqzibus. Vn in Septima gnacone tulit deus amor
talibus Enoch qui i pstat ellator dedicata quia ciuitas clxxx. ipe huius
seculi etatibus pdeo laboras. In septima saluati futu gliaam dedicatib
exstat quia repbi sola sut pna felicitate in tenti. Ideo Cayn ciuitate
qua statuit no i septima gnacone. Sed in pno Enoch filio suo q seauit
Iste enoch cu esset annos lxx. genuit Matusalem

Octauo dico postora gnacone quod Matusalem nascit^r anno mudi
etatis pme d. clxxxv. Enoch aut pns sui lxx. cu esset annos
clxxxv. genuit Lamech post ortu igit Matusalem Enoch pr eius
ambulauit cu deo iuxta ac. annis

Nono dico pnona gnacone quod Lamech qui nascit^r anno mdi.
rade etatis pme d. clxxxv. Matusalem aut pns sui clxxxv.
cu esset annos clxxxv. genuit Noe. Nato om Lamech sup orit
Matusalem annis d. ac. lxxxv. vsqz addiluuu quida tame dicit q matu
salem fuit mortuus an diluuu septe annis. Alij file existimat quod cu
pre suo Enoch qui tñflatus e fuit aliquitulu dono diluuu no paret
S; etu e zm August. i. Verom. Enod eodem anno quo fuit diluuu
mortu e hns annos d. ac. lxx. i nio annos suoz vite sue omis quendat
p mōntitate annos differut ppter quod quid memolia sut ponedu. p. m.
e q btus Aug. v. libo de ciuitate dei d. sic Infidelu quispiā mōsica
tem annos qua vixisse homies ante diluuu septu e forte neqz esse ac
dendam sed sic corpa tuc maiora sut rtpa credendu e fuisse longiora
Dequa d. p. huius doctissimz homo quod nullo audiendo fuit qui putat
annos illos tpsbus antiquoz alē computados quia nūc sic quida dice
bat annos illos ita breues quod annis deo illas huius credat v. g. a
Eum d. nongentos annos qms vixisse. Dicit ipi intelligebat nōgita

1. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶

dei d^r sic quod no accipiedm e quasi pnuatu e sic post hec ex p^r amo
vuedo no tussgerit madatu dei cu p^r diluuiū pluuia quadragentos
excessue t^r remiam^r Sedm memole e quod noe ex p^rpto domi fabri
cauit archam deligms leuigatis r politis ut quadratis vel 2m alia l^ray
butumatis longitudine trecentor^r cubitor^r latitudine quinquaginta
altitudine triginta admod^r corporis huiam dequo d^r Aug^r xv de ci^rta^r
dei q^r longitudo corporis huiam autice vsq^r ad uestigiu pedm sepiess^r
tm qntu latitudo qm e ab vno lare ad aliu latus decies tm qntu
altitudo que e adorsu aduentu Terciu memole est quod Balanz
dicit cubitos archegemeticos fuisse alioqn no valet tm cape q^r tmet
et cubitus gemometico sex notatos ut none pedes p^r e ei cubito pede
rdimidiu h^r dicit ei qmda moyses eruditu fuisse i geometia que scbit
deo quod idm sapia egipcia fuit erudit^r r egipci geometia plurimu
dilexerunt r sic videt^r eis quod moyses loact^r sit decubitus geometias
ut eo plia cape^r longitudo archegemetica Quartu memole e quod Noe ano
Sexcentesimo cu cepit esse diluuiū ex p^rpto domi i gressus e archam
cu vxore sua puarpha r tribus filiis suis r coram filior^r tribus vxorib^r
vz parsia que fuit vxor Sem Setha flugia que fuit vxor Cham et
affluia que fuit vxor Japheth r ceteris aliis que d^rns sibi p^rcepit i^rg^r
sus e isiquis mense 2° qui ab hebreis Ysam d^r alatinis maius amacedo
nibus dyon p^r vn^o die mēsis de h^r d^r Aug^r de ad qnto deatate dei quod
si cuncta que viuē in aquis nā phibet venit ad archam no fuit hec
cū Noe s^r imnia Omibus igit^r i gressis i archa deus clausit ostiu
r buccinavit extius r apti sūt font^r r abissi r aqua que e i visib^r
ter r caliditate r fenestre celi h^r e nubes apte sūt r pluit sup terram
quadragenta diebus r quadraginta noctibus Sic i vndauit diluuiū
r exaruit aqua multis cubitis sup omē mōtes ut abluat soles acris
p^rta homi sordidata r vsq^r ad emid^r locu sed quosdā ondit i die iudicij
obacris purgatoz in fine mudi r p^rma sūt ag^r sic valde ob diebus
Vntu memole e quod qmda putat istud diluuiū fuisse idqm qd
fuit t^rib^r p^rre r dentationis ut refert d^rns albert^r libro p^rmo de p^rri
etatis elatoz t^r de diluuijs Sz h^r p^rm esse r vmat^r ex mltis p^rmo
qma diluuiū Noe fuit i vniuersa ita illud aut p^rre i cesalia d^rdo quia
i diluuiū p^ribus Noe tm octo homines saluati legunt^r In alio vō t^rib^r
p^rre tm duo s^rq dentationi r p^rma Septu memole e quod xl die adie
qua i gressus e Noe i archa ceperūt aque minui mense septio r i octo
bre r xx vn die mēsis requieuit archa sup mōtes armenie vbi ad
huc hodie p^rmales d^rndunt reliquias archegemetice Tandē igit^r decimo
mense r iamaio p^rmo die mēsis appuerūt cacumina mōtū r postq^r
draginta dies emisit coruū Noe qui no e reu^rsus ad archam forte id
ceptus aquis ut forte i vemes cadauer vacis i^rasit tū cadaue r post
coruū emisit columba que tū no i vmiss^r vbi requiescet pes eius

reuerſa e marcham lig ei catumia monau ſunt mudata forte nodum
erat ſimila ſed ad huc pallidopa Colimba aut ai rediſſet ity p9 vn dies
emiſit qd veſpe pt redit portas ramu vrentis olive core ſuo poſt aſos
aut dies vniam emiſit denno atuc aduſm no reſtat. d. ai anno Noe
pmo meſe i dpho pma die meſis aperuit noe tectu arche vidit quod
exſiccatu e ſupſiaes tie ſed egrediente exptabat dñi mandatu Septimu
memo e quod lig dicit quod adam qñ ſuit cxxx annos genuit Seth
Seth aut tu eſſet cxx annos genuit Enos 2us antiquis No tame e at de
dñm quod illi antiqui tanto tpe agnecidus filijs abſtinerunt Sed ſic eſt
intelligedi quod ante illos filios copiosos genuerunt alios Ita quod iſti
filij copii i generatoibus no ſunt copii pmogetu Sed ſunt hij per
quos ad illu que intendebat moyſes pſcurſum gnationu poterat pueri
Sicut 2 gnatio iſt No pruben pmogetu ems ſed pmda qñtogetu
ducit ad xſtu **S**extu memo e m hñs dea gnationibus pme etatis
abinitio mudi vſqz ad diluuiū mclufine Juxta hebraica vitate anni
ay d c lvi computat 2m hec pma etas mudi tñat m qua deus ma
gnus ſublimis 2 glorioſus diuſio homi nat amb9 bona ac dona gulerat
2 vſqz m fine decime etatis ut natiois ipſe multiplicat ppererat Sed i fine
decime natiois ſq anno mudi ay d c lvi dñs natus pñs homi paque
diluuiū ſeleuit mudi 2 Noe 2 vn alij homines apñs i munes 2 amor
te ſanabiles ſaluabat parthem tñitu ad dei bñdicti pque omia cre
ſut mandatu ſeu pceptu ſapie pmo ſibu 2 Creauit deus ut eſſet omia
2 ſanabiles fecit nationes orbis terrarum

Secunda etas protendit ad diluuiū iā ſacto vſqz ad natiuitate abra
he cñt ſine cñmpta hebraica vitate completit cxxij annos
2 x gnationes quaz deareſſe talis Sem p9 duos annos adilu
uiū 2m hebraica vitate genuit arphaxat arphaxat pxx annos
completor genuit Sale Sale ai eſſet anoz cxxx genuit Heber He
ber ai eſſet anoz cxxxii genuit ſſaleth ſſaleth ai eſſet anoz pxx
completor genuit Eſau ul Ven Eſau ai eſſet anoz pxxii qple
genuit Saruth Saruth ai eſſet anoz pxx genuit Nachor Nachor
eſſet anoz pxx completor geit Thare Thare ai eſſet lx annos comple
genuit abram

Primo dico quod anno mudi ay d c lvi Cui e anns Noe dñi ſu
apit etas ſeda Cui9 etas die pma que e pxxv dies meſis
ſedi 1us Maj 2 Egreſſus e Noe ai vxore ſua de archa iuſſu dñi
eadem die ſq quo egreſſus ſuat etia reuoluto anno ſolari Et quia tar
cha tñ oato homines ſut ſaluati Ideo filij Noe egredientes dixerunt cha
non i otto 2 obh Noe 2m quosda edificauit altare domo deo o lapidi
bus Lotu aut quo egreſſi ſut Armeni vocat lotu egreſſor archa uero
p9 diluuiū reſedit ſup motes armene qui dñr datanath Sic 2m conieſto

pmo posito e arce i nubibus quia vsqz ad diluuiū m cum aque non
fuerūt colecte imbes. Qus etiā arce nō fuit an diluuiū Sed p9 hoc
qz esset e homi cu antia fructib9 ēē vtterent qui fruct9 erat exiles
nā an ptiū homis terra bouos r oves fruct9 pducebat Sed post
ratos exiles nō sine labore homis dabat. Quidqz etiā p fructibus
pimas r tēulos pūlit. Ipe cepit noe p9 diluuiū m agricola esse. Nā
platauit vineas labrustas pferentem pzcultūqz trahes ad vfr vinee
libensqz vinū tēbriatus r mdat9 dormiedo mdatio em semoz pēqz
ebriatē sic libido r orietatē. Cham aut videns verēda pū r ipse et
mūciatū h9 fūbus. Qz illi palu r tponetes r alio p pūqz nē vide
rēt operuerūt verēda pū ppter quod noe bndixit Sem r Jap
het Cham nō tū pōstitate sua maledixit r sūitute redegit. Dixit aut
Noe post diluuiū m l mpletis omib9 anis noe sū d. an l mortu9
r. Unde d9 Josephus. Nemo p9 esse pta que de antiquoz longevi
tate spta sūt quia p9 vitute r gēd sas vtilitates quas iugit pscu
tabat. i. astronomia r geomētia r h. Hui9 modi deus ens amplius
condonauit spacia quia talia esse nō potuisset nisi p d. c. annos viue
rent. Patet ei annicula anoz magnis annis mplet. De quod d9 Beda
quod magn9 anus implet annib9 r rēsis planetis ad loca sue crea
tionis quod sit ann9 nō paucioribus quā d. xxx. Audanus uo omis
complet oib9 stellis ad loca p nua rēp qz sit p9 tūginta sex anoz
spatiū m d. h. g. r. m.

Secundo dico quod Arphaxat nascit Anno mdi ch d. c. lvi m qz
tū Sem. r annoz existens genuit Arphaxat sicut pmo d9
ab Arphaxat caldei duxerūt origine sup. Vixit aut Sem na
to Arphaxat. d. annis. Ista Sem hebrei putat esse methuselah audut
qz alij quod ab isto Sem vsqz ad sādote dauid omis pgeniti sūt pa
tentes r deo victimas imolabat. Plures siquidē erat dignitates p
genitū. Pmo qz pmogetu hebat vestem sacerdotale qua tēuebatur
tantū qnā velud pontifex deo sacrificiū offerebat. Quidō finale bndictio
apre receptus erat. Secūda quia p pēpmtatib9 r gēuūis r oblationibus
populorū mioribus bndicebat. Tercia quod dñs dupla laborū portioz
accipiebat. Quarta quod etiā m dimisioe hēditatis recepit dupli tēa
dat etiā hebrei hoc fuisse pmogeta que vendidit Esau fū sū Jacob.

Tercio dico quod Sale nascit Anno mdi ch d. c. xciii etatis. Se
cūde xxxviii Arphaxat qz pūis sū xxxv completis a quo anā
qui samarite pcesserūt. Si isto loco h9 m pte res possint vna
gnatōz sup gnatōes positae m hebraica vitate dicetes quod arpha
xat tū esset anoz cxxxv genuit Cayman. I m tū esset cxxx anoz
genuit Sale. Quoz et istatōz eam ta lucas hoc loco videt. scilicet fū
isse. Sed suas quod Gen. x. r pmo palip. vbi agit de gēnātib9 qz

nulla filii meo de Caynan Sed vobis dicitur in mediate quod propheta
gemit Sale. Lucas autem propones Caynan Sed vobis dicitur in meo quod
Caynapat gemit Sale. Lucas autem propones Caynan sequitur lxx in
interpretes quibus istud melius dicit deus novit dicit tamen Beda posse quod
dicit Quod Caynan fuit filius adoptivus Caynapat frater Sale. Ad
primus vixit autem Caynapat per octiduum Sale annis ut in

Quinto dico quod Phalech natus anno .cx. d. et lxx etatis sed
Heb' p'us sui xxxiii completis sup' vixit autem Heb' p' octiduum Phalech
autem xxx annis. Circa quod sunt ponenda alia memoria. Primum
et quod Phalech datus est ab euentu. Insuper et Phalech dimissio in diebus
eius dimissa est et a labii et a fusi ut legitur Gen' xi. Tempibus scilicet
istius Phalech Nemrotus gigante homines ad compotum dei instigante
et cogente eos igne adorare conueniunt tres duces Nemrotus Jacti et super
hanc in campum Semuax et consilio Nemrotus qui fuit filius Chus filii
Cham filii Noe volentes regnare ceperunt edificare turrim ex latensibus
et bitumine que usque ad celos peringeret ut dicitur Comestor. Et hoc quidem fecerunt
in ut sui nomen celebraret in eam quod timebat diluvium quique rediturum
Indignatus autem dominus confudit mistio angelorum lingua eorum ut nullus intelligeret
voca proximi sui. Voluit quibus eisdem apud omnes gentes mane
tibus se. mores dicendi et formis diversitatis. Secundum memoria est quod in
Iosephum filium Iaphet obtinuerunt septentrionale regiorum arcampo et mono
motibus sine usque ad fluvium Tanaym filii vero Cham a provincia Gracie
amone libanis motibus alicie et sine. Obtinuerunt curas suas quecumque
sunt ad mare posite usque ad oceanum. Illi vero Sem. usque ad oceanum
habitabat asiam ab eufrate initium facientes. Item dicit Comestor quod asi
licis tribus Noe ceperunt gnationes lxxii scilicet de Sem. xxiiii et Cham xxxiiii
de Iaphet xv. Que gnationes sunt lxxii discipulos qui totidem linguarum
gentibus eorum predicarent. Tercium memoria est quod in aliquibus ista tres
filii Noe. Dispositi sunt in tres partes orbis Sem in asiam. Cham in affricam
et Iaphet sortitus est in europam. Dico primum quod filii Sem dispositi sunt in asiam
in qua sunt indorum et ethiopia sunt ista paradisus inde parthia et que
continet iuxta gualic. Aracusia drisia et persidam. Sunt etiam in asia que
zopotamia babilonia caldea drabia. Item in drabia et Syria in qua sunt
provincie plures scilicet syemita palestina cuius pars est iudea. Item samaria
est pars palestine et galylea pentapolis et in finibus palestine et arabie
Item in asia sunt egiptus Syria superior armenia et capadocia. Secundum dicitur
quod filii Cham. Dispositi sunt in affrica in qua sunt provincie plures scilicet lypia
Cyrenes pentapolis in qua sunt quique urbes Beronica. Centra Apoloia
ptolomaida. Item in affrica est ethiopia et affrica et in hispanie provincia
Item in affrica sequenda in fule famose in Carcano sunt plures puta Britania

Sicilia & Hybernia talie in fule xxm quaz xx. fuit de ferte xim. ante
colut. In mari aut magno fuit plures in fule pñ. Caput que ifula ve
neri dicit. confecta & dicit in fula nobilis que quonda hñt & vbes
ideo Centhopolis e dicit. Tercio dicit Quod filij Iaphet diffi fñt
i Europa; idua fuit pñtie fñt Gaetia m ferior Sabuadonia Boia.
Et fuit pñtie Gaetie i ferior. Itē Europa e duplex Germania fupior
iuxta daceam. feptentrionalē; i ferior arca remi. Itē in Europa e
grecia i qua fuit fepte pñtie fñt Lacedonia panonia Hyftria Tufcia
Apulia Campania Galia. Quartū memo ē Quod bñs dñs xvi
deauitate dei loqñs de ifta maria dñt fñt ex illis tribus hominibz Noe filijs
lxxv. gentes totide lingue pñtie epe aperit que cretendo etia ifulas
repleuit. Dñs e aut mñs gentiū mñs amplius quā liguar. Ram
& maffia Barbaras gentes mñs vna lingua nomino. homines qñ
navigando ad ifulas hitandas tñre potuiff nñs ambigat. S; dubiū ē
de beftijs que fubcuā homi fñt nñt ficut rane ex terta nafut. S; pñm
procreant. ex mixtione maris & femine ficut lupi leones & huor quo pñ
diluiū i quo oia que nñt in archa pñt mñ fñs epe potuerit
de quo dñs diuifa locut. Quidā quod pñt credi natanda tñffe in
ifulas fñ pñimas ad longe vñ dñantes nñ videt. pñt. Alij dñt qñ
pñ homines ifte beftie fñt ad ifulas tñfute causa venadi e hñ nñt credi
bile. Alij dñt quod etia hoc potuit mñfio angloz fieri. Alij dñt qñ
forte ille beftie ex ita in ifulis fñt exorte fñt fñmūt origine pñtia qñ
dñt dens Producat ita anima vñiente. Ex quo orit illud dubiū. Vñ
aialia orta ex mñ putrefacta & produata ex maris & femine & mixtione fñt
ead mñpe. Ad quod dubiū tñd; bñs Thomas mñ archa. dñens.
fñt cū aulz re nñalis fñt detiatz mñ gñatōes nñ vñamūt epe ead mñpe
que gñant. & pñmate & que expñtrefactōe dñt hñ concordat dñerz
S. pñtia. mñeto dñi. Dñt qñ nñ pñt epe idē aialis mñpe quod gñate
& quod expñtrefactōe. A vñena tñ fñt qñtatu quod oia aialia que
gñant. ex femine ead pñm fñm pñt gñare fñne femine pñtrefactōz tñt
nñt pñlique modū tñene matie. S; fñm dñt qñ aliqua aialia pñt
ead fñpe gñari ex femine & fñne fñe ut aialia i pñtia plant. vñia alia
nñt nñlōnō fñne femine fñt aialia pñfecta ut hñ aial rñ. fñt dñt
forte ē mñtend dñtoris fñt. Quidā memo ē Quod bñs dñs xvi
traatas ifta matiaz queat qñ ifta vñtia ex filijs Noe pñagata epe de
dñdū fñt. Quidā mñfmofo homi gñia que genai mñtaz nñtat hñp
tōna dñens quod ifta queftiōe rñm dñs dñt diuifa dñt quidā dñt
nñt. Quod alia nafut. cū vño oculo que hñt i fronte media. Quidā
hñt plantas dñfas pñt quā quid nñt hñt ora fñt alia naziū dñt vñle
Alij fñt fñtue cubitalis ut pigmei quos dñt qñdñs gñipe & vñia
vñte anime nñt excede. Alij pedes hñt ita magnos qñ pñmbra vñi

fit inter quatuor tamen me pnapalia regna no computat quia fuit
Sextimo dico quod Sarruth regnu barbarorum
nascit anno m di n. d. at xx. etatis sede calo lxiii Sagan
prie sui xxxi annis completis supnixit aut Sagan p9 octu Sa
ruth annis a vii Vbi queda memo^{le} fuit poneda p^mu est quod post
gutu Sarruth anno xxv regnum affricor exort^r subbela p^re rym
Dicit tamen Beda i li^o miori de p^ribus Nachor filii Sarruth duo reg^r
fuit exorta s^r affricor^r z Sarruthomior^r affricor^r belo m babilone Sarrutho
mij^r Egualco p^mo regnatibus Sed i reuinitate belus p^mo affricor^r ce
pit regnare xviii anno ante natiuitate Nachor i anno xiii Sarruth
p^ris Nachor Egualco^r no p^mo Sarruthomior^r cepit regnare i Sarruthome
xxvii anno p^ro natiuitate Nachor Sedm memo^{le} e quod i calibus da
veterib^r hystor^ris legi^r Quod apud babilone p^mu regnasse Memroth
i reuinitate q^r stupuisse exinde ad p^ras migravit z igne colere docuit sic
eaa Caldeos p^ris igne adorare coegit propt^r quod p^ris caldei adorantes
igne cogebat h^rones idem fac^r coherentes alia ydola p^rter igne deu
p^ris Quod p^ris anos de aliquib^r audientes sacerdotes canopi q^r magnu
ydoln i honore belu formabant remouetes cona aurea apposuerunt
ffictule ad modum corone p^rforatu z foraminib^r terra obduratis Deneant
Caldei z apposuerunt deu suu igne liquefactu ante terra z aqua que erat
i cona defluente extitit i ignis z sic p^rualunt ydola canopi Contra y
dola caldeor^r **S**extu memo^{le} fuit Quod meroth filius thus filii cha
filii noe fuit gigas rubitor^r a quo descendit Belus pater rym qui e
Sarruth sedm quosda z Belus nemroth dicit^r e quia alius fuit Belu
filius Repaphi filii Ionis deo filia ymachi z fuit rex Grece qui Be
lus fuit p^r Banely egisti rym z abantis Hic Belus genuit belu m
p^rem dimer didonis z p^ranaleois z agenor^r p^ris Caldum Salitis
ffemas z europe Certu memo^{le} e quod moyses d^r zethraia filiu th
us filii tham fr^rm Membroth duos h^ruisse filios s^r Laba z Sarruth
Sr Josephus d^r Quod fuit Saba z Iuda Quor^r Judas egyptiacan
gente i hitans Iudeis cognome suu reliquit Quia iudei d^r aiuda
Quauis alij dicat quod iudei fuit denotati aiuda Machabeo viri
ter eos optimo Alij q^d aiuda p^raracha Alij quod albu Iuda p^rter
templu regnu que f^runt m ea Certu memo^{le} e q^d Membroth expulit
Assur z p^rent^r aturte que eius erat iue h^reditario Vn d^r Gen x^o quod
detra Semmaaz egressus e Assur Dicit t^r Comerfor quod h^r no e m
telligendu de Assur filio Sem qui i uenit purpura z vngenta crinu
z capm s^r de Assur i de regno Affricor^r q^d tpe Sarruth p^ram abrahe p^rm
e Belus igit Membroth aqua pluibus rex p^mo applat^r m Babilone

qui regnavit sup assyrios annis lxxv vsq ad xx. annu thare prius pbrake
 Et tunc mortuo Belo successit Semus filius prius i regno qui novus i seieni
 gum assyriorum ponit aqbusda quia lig pr eius belus an eu ante belu prius
 omi nemroth ibid regnavit cu ipi sunt fraudia ignari i regni sui finibus co
 tenti Sed nimis libidine domandi arma for offrens auenta vita annis
 ly belus exegit donc omes asyram exapta india sibi subiugavit **vi Augustus**
 xv de civitate dei d^r Non dico asyram illa que e prima maioris asie s ea qui
 quida in alia duax pleriq aut mtaia trans orbis pte possunt pte ponperius
 egus li^o pmo d^r Quod nimis pmo omi vetem rex hitum gentilibus mode
 nova numpi cupiditate mutavit pmo ita bella finitius intulit i rixes ad
 hec resistendi ppos aduinds vsq libie pcedimus Cepit aut n belus p rem
 regnare anno mundi q d. at xxxv etatis 2° anno clxxx anastate no Daruth
 rex regnavit annis lxxv. **Sexta memo^{le}** e quod nimis filius belu sedus rex
 assyriorum regnare cepit anno mundi q d. at vii etatis sede alj. i regnavit a
 mo lvi. quo mortuo Semiramis vxor eius regnavit sup assyrios tao loco
 i cepit regnare anno mundi q d. at lxx regnavit q annis xlv i ameis qui
 i nimas d^r filius nini i semiramis quartus assyriorum rex regnavit annis
 xxxviii Arzus qnto rex assyriorum regnavit annis xxxiii Arzus sextus rex
 regat annis xl. Voces rex septimus regnat annis xxxv i semiramides ix
 Ottavus regnavit annis xxxviii Belatus rex nonus regnavit xxxv annis
 Balcus rex decimus regnavit lvi annis Aradides rex xi regit xxxv annis q
 putus rex xii regit xxx. Ozerus machabco xiii regnavit xl. Ozerus
 xiiii regit xx. Sparcus xvi regnavit xl. Nisanades xvii regnavit xl
 Amittas xviii rex regnavit xlv. Belotus xix. regnavit xxv. Belespores xx
 regnavit xxx. Lamprides xxi. regnavit xxv. Sotares xii. regnavit xx.
 Lampores xxiii. regnavit xxx. Pames xxiiii. regnavit xv. Sordanus.
 xxv. regnat xix. Metreus xxvi. regnat xxviii. Tantaros xxviii. regnat
 xxxviii. Thetshan. xxxviii. regnat xxxix. Thineus xxxix. regnat xxx.
 Decaly. xxxxi. regnat xl. Enpales xxxxi. regnat xxxviii. Baosto
 nes xxxxi. regnat xlv. Phrysiades xxxxi. regnavit xxx. Offracte
 xxxxi. regnat xxx. Offratones xxxxi. regnavit l. **Atasapes** xxxxi. regnat
 xlv. Tenestontoleres xxxxi. qui grece d^r Sardonopalus regnat
 xxx. Iste Sardonopalus parbaten medu qui ead dicit Nabethus m^o fiat
 Regna regnu assyriorum ad medos iussit. **Surg^o** regnu assyriorum durat vsq
 ad annu qndi. q atpui qui e quarta assyrie regis mda. Dicit in comestor
 quod regnu assyriorum anno xxx. Daruth pami dbrake exortu e p Belo i
 tunc vsq ad annu vii. Osre regis mda peranos q. aty^o p reges xxx.
 vii vsq a Sardonopalum q pmi pluimaia i vsu culatay advenit
 Septimum memo^{le} e qd 2^m comestore q i debz Daruth belus nembrochtes. 29

rex Babilonis intravit Assyria si parum reu obtinuit. quo mortuo filius
eius Nimus tota Assyria obtinuit in ciuitate iqua caput regni erat utine
tunc dies ampliauit. et suo nomine Tyrrhen nomen dedit. Et tunc memole
quod 2^m aug^m p^m de ciuitate dei de quo regna tunc longe ceteris da
uora s^m Assyrior^m et Romanor^m que sic sunt diminuta tribus qd Assyrior^m
e p^m Romanor^m 2^m filii loca p^m se sunt sic ordinata quod p^mui
surrexit moriente 2^m moriente. Et omnia p^mia sue tpe g^matib^m Seruth
Et tunc esset ante p^mo complet^m genuit Nachor
Otrauo dico quod Nachor nascit^m anno mundi a^m d. arl. Seruth at
p^mus sui p^mo complet^m qm tunc esset ante p^mo complet^m ge
nuit. Chare sup^m vixit aut Seruth p^mo Nachor n. ante vbi filii
ita hanc g^matib^m queda memole. sunt p^moneda. Primum e quod Egiptor^m
regni 2^m quosdam tribus istius Nachor. exortu e. Si Beda d^m qm
dicit quod cepit tribus Seruth p^mo sup^m eo regnate. Soes quod regnu
durauit vsq^m ad octauianu augustu no in g^mme. si factis quibusdam
remp^madibus. Et in Eusebius. Quod atpe natiuitatis abrahe durauit reg^m
egipti ante a^m d. lvi vsq^m ad damasii m^m d^mne qui regnauit regpto ante
xlv. quibus completis obtinuit egiptu Cambyses qm Nabodonosor
dicit rex p^maz anno qnto imperii sui et sic finit e regnu egiptiorum
vsq^m ad tpa dacharisti qm assuerus dr. Sic em cambyses apud o^mia
nariat. Sed in memole e quod p^m natiuitate Nachor ano p^mvi qm e
ante mundi a^m d. arl. xvi. Seruth aut p^mus Nachor ano lvi. Sed ante
p^mus p^mui regis assyrior^m xlv. fuit cepit regnu Sythiomor^m sup^m p^mui egi
aleo neq^m em Athenaz adhuc mare urbs neq^m arginor^m regnu nom
ante pat solis Sythionis in grecia florantibus. Terciu memole e q
sed in Bm Augustin^m v^m de ciuitate dei dicit varto doctissim^m sedens
de gente p^mli romani regno Sythamoz extorsus e. et ab h^mis regibus
ad Athenienses puenit. a quib^m venit ad latios et vltra ab illis ad ro^m
Quartu memole e quod regno Sythomoz finit p^mvi reges. Deo
p^mus deus Egiptaleos qm regnauit lvi ante Otrus Europ^m qm regnit
ante xlv. aug^m ano p^mvi nati dacham. Tercu rex Telfm q^m reg^m
m^m Apis p^mvi. Tercu Telfm lvi. ante regnit Sexto Egidius p^mvi.
Septu Churamat^m xlv. Octauus Lentrappus. lvi. Nonu Asap^mus p^mvi.
Decim^m Arathus p^mvi. Undec^m Plemeneus p^mvi. Duodec^m Arath^m
p^mvi. Tredecim^m Arath^mus p^mvi. Deca^m q^m Egiptus lvi. Decim^m q^m
Caraz^m p^mvi. Egiptus p^mvi. Lemnedor p^mvi. Sy
thion p^mvi. Polibus p^mvi. Inatus p^mvi. Hestus v^m
p^mvi. Adrast^m m^m p^mvi. Philopedes p^mvi. Pelasgus p^mvi.
p^mvi. Gensippus p^mvi. Tercu memole e q^m in domestore regnum
Sythiomor^m exortu ab ano p^mvi. Nachor ante abrahe s^m egiptaleo.

Josephum e nome ciuitatis Vbi et Nithemus sepulchrum suum ondit. Hebrei
en hunc ignem dicunt et ideo fabulantur quod Caldei ignem per quem trahiachas
pauillos suos piecerunt. Nam et Abram quod volebant ignem adorare per
etiam ibi expirauit Abram autem auxilio dei est liberatus. Vnde dicitur Genes
Ego sum qui eduxi te de hunc caldeo. Thare ergo pater meus hunc eodem
tenet caldeo propter luctum Abram non volens sustinere iniurias sibi illatas
ut ignem colet statuit peregrinari. Dedit nathor filio suo uxorem melcham
Abram uero Saray dedit propter quam ipse Abraham adoptauit Lot filium
ipsum Saray et filium quod Saray scilicet erat. Sextum memore est quod adnata
est Abrahæ melchime et natus est etas scda que habet annos trecentos. Cum autem
anni etatis prime fuit quod dicitur clv fuit ab exordio mundi usque ad finem secunde
etatis quod dicitur ccc. clx anni transierunt propter ipsum quem omnia facta sunt. Etiam
xlv scilicet Omnia que de terra sunt in terram conuertuntur. Ipse autem per quem omnia
facta sunt semper in se idem permanens omnia renouat perficit et reformat.

Ueraa Etas ananitate Abrahæ usque ad primum annum regni Dauid post
mortem Saulis excludit proinde. Complectitur hæc etas generationes
xxx annos autem dicitur clx. Et fuit hæc etas sicut adolescentia et
in apertis. Homo posse generare. Et ideo beatus matheus apertus etatis istius ad
Abraham supposita generationis exordia.

Primo Dauid est de Abraham Abram nascitur anno mundi quod dicitur
cccclx adiluuio iam factus trecentis ad fusionem lignorum per Abraham.
Et quoque prius eius annis lxx completis etatis trecentis anno primo
que etas incipit cum ipso. Etiam quod occurrunt plura memora. Primum est
quod eodem anno ceperunt Hebrei egypcius in pace et paucos ex eis
imparit. Et cum istis in cepit dimasias egypcius rex. Secundum memore est
quod secundum Augustinum p. xv. de ciuitate dei. Cap. xvi. Quando natus Abraham erat
annis tunc. A. u. ante condita roma. Velud altam in occidente Babiloniam
vixit tamen ananitate Abrahæ usque ad romam condita in diuina fuerunt
anni quod dicitur alix. Tercium memore est quod trecentis anno Abrahæ et etatis tunc legum
trecentis esse condita verba nobilis tentorie. Quartum memore est quod
Septimo anno etatis primæ tercie Nynue citas magna condita. Et eam po
no in Eusebii anno regni sui xlix in regione Syriæ. Et eam po
peyus Trogus quod Asia patris. A. d. annis vestigalis fuisse. Et quod illo
tributo Nynus anno regni sui. h. fine ipso fuit in Hebrayca vitate. Nisi
a fuit scilicet tributaria facta anno mundi. A. d. ccc. lxi. Et tunc memore est quod
x. anno Abrahæ in Orsus Nynus dum de facie ase expugnat urbe
Sagitte uti intus. Relata uxore Semiramis. Duxit cum duobus filiis
Trebata et Nyno quorum primus in Trebetas natus fuit ex regia. Quadi
caldeo quia ante Semiramis duxit Nynus autem de Semiramis natus.

Carisus 9° Ryno quanto suo Semiramis pinguem suum / Trebetam ma-
 ritu ducit voluit eundem remittente et exeatante iudicia et libidine stulticia
 tam diu Trebetam et psecuta donec eum expelleret de regno et de patria
 Cui tamen regiae non i venit. Iam quatuor cepit inquirere sortis et pors
 obtulit sibi europam que in quosdam est terra per orbis. In quidam dicunt
 eam esse partem sedam. Transfretato igitur mari mediterraneo quod ab Africa
 diuidit Europa praestata sollicitudine venit ad moesiam itaque littore in-
 venit valles speciosam aquis irriguam filius nemorosam motibus vn-
 dique accepta propter amemitate itaque loca ibidem subsistit urbem elegitque con-
 stituit quam ex suo nomine Treberym appellauit. Et Trebeta mortuo Ere-
 filius eius sibi in principatu successit qui propter sedem ritum gentilitatis igitur
 combustum in virtute via montis cum lauit. cui etiam aras instituit et sibi per
 igitur prem suum ut deum adorare precepit mita eius tabule marmoree in-
 spexit propter corporis memoria et notitia futurorum. Post eorum Trebetam
 Europa gente ora principes exatiunt et duces. Jamque trebrienses et moes auti
 et opibus orbem suum munire et modis omnibus docuerunt adornare portis
 et turribus magnis et pulchris. Erant itaque ciuitas illa regia muris ac val-
 lo circumdato turribus altis et firmis multa quatuor. Hinc publicas partes
 quatuor mundi climatibus. Prima ad septentriones respicit ex lapidibus qua-
 dratis non temeto. Et ferre mirabili arte copagmatis. Instruita uigera porta
 ut porta murtas nomine accipit. Secunda que est ad orientem porta alba dicitur
 Tertia que est ad meridiem porta meridiana nominatur. Quarta ad occidentem
 ope perdarissimum fuit instituta. Soleque luna ac stellis aliis auro ex lapidibus
 paucis artificiose fabricatis erat instituta propter quod dicta est multa por-
 ta. Nec minus ciuitas multo et roma condicione antiquior. Construxerunt etiam
 Trebrienses in parte occidentali templum studiosissime uictis et fortis auro deau-
 ratum multorum ydolorum nummis illud dedicantes. Quia in multis fuit demonibus
 confectum ipsum censuratum et nominatum. In quo inestabulo lapides quadrum in signis
 artus exurgens habet ferrea mercurii ymagine mirabiliter in arte depende-
 re. Deorsum autem Ione macedreni scutellam aurea in manibus tenentem
 cui thuris immixtum redolebat in naribus. Aristancium tanquam signum imponetur
 non tamen uidebat propter quod quidam dicit. Hec erat quia magnes in testudine
 et pauimento pernalem virtute ferre uigens in medio aeris tenuit. Septim
 memole est quod in Orosium xi anno Abrahæ mortuo Ryno Semir-
 amis uxor Ryni succedens sibi virum animo et habitu ferre gerens non erat
 et tenta in multis quos auro suo solo bellatore in hunc animis acquirere sus-
 cepat. Antiochiam bello oppressam suo impio adiecit in diebus bellum intulit
 Babilonia tradidit. Dicit et Iustem libro primo. Quod semiramis in ma-
 turo filio non audebat tunc in pueri et in pueri ut femina audebat palam
 tractare. Ideo esset uxor Ryni cum filium Ryni se simulauit ut puerum ut
 virum pro femina monuit. Sic septimum memora puer esse est credita. Septimum
 memole est quod in Orosium libro vii Semiramis cum esset in

cultu capitis sui occupata inuatu est ei Babilonia deesse alta pte emu-
ad hec soluta ad ea expugnata tunc n^o p^o capilloz detorem in ordie
qua tatem v^obe in p^otem rededit quia statuta exposita e in tali h^ou
capilloz p^opa eaa Semiramis p^o fuit formosissima s^o in pudoris
surdidissima. Quatuor memo^ole est quod l^om^o anno Abrah^o & amoy
qui & rymas d^o filius rym & semiramidis regnare cepit p^o mortem
inter & regnavit annis xxxviii Istius anno xxiii Abraham cu^o esset
lxxv annos completos dno iubente de d^oam egressus iuit in terraz
Chanaan. Facta q^o est ei ibi reg^o missio dei dicit eaa iustis libro 1°
quod Semiramis cu^o Ryma filio rym & suo concubitu perisset ab eod
infecta est. Roma memo^ole est quod l^om^o ann^o Abrah^o noe morit^o
Roma quod ad diluvio usq^o ad l^om^o ann^o Abrah^o computat^o tunc am
in hebraica vitatem & tot ann^o post diluvium dicit Biblia vixisse noe
Deam memo^ole est quod lxxv^o anno Abrah^o ipe & Abraham n^oq^ota
p^omissioe adno deare possessione egredit^o de h^oam & iuit in tiam Cha
naam in h^oam in Damasco. Post hec aut p^oter fame descendens in
Egyptu dixit Saray soroze sua esse p^oter illius pulchritudine ab e
gyptiis carderet^o & post egredit^o ab egypte dmes in auro & argento & o
uib^o bobus & asinis Camelis seruis & ancillis & itaq^o cu^o loth p^oat^o
Indeamu memo^ole est quod lxxv^o anno Abrah^o ipe accepit sign^o
derex p^omissione & in plonda p^oflamatioe sacrificii vate moxetis caput
turturis & columbe dimittis factam & lxxv^o anno etatis sue completa
Abraham genuit filiu^o Hysmahel^o de Agar egyptiaca ancilla Sa
ray & quo d^oti s^ot Hysmahel^o & vixit Hysmahel^o xxxviii & genuit
in duos Duodecim memo^ole est quod lxxv^o anno Abrah^o completo a.
c^o in choante tunc s^o in statu^o & Abram & Hymael filius eius & omes
vni dom^o istius tam ymaculi qua^o empti & Phigemie p^o s^ot tunc s^o
& Abram vocatus e tunc abrah^o adno & Saray vocata est Sara in su
dom^o hoc eaa tpe Abrah^o angelos hospitas recepit pedes eoz^o lavit
pane fide submerciu Butru lac vitulum tenerunt & optinu^o que
coxit coza eis posuit & comederunt In domo sequid Abrah^o dno p^osubi
ta tractu^o angelica apparuit & ei filiu^o de Sara p^omissit tamq^o ha
bitante redarguit p^otea Sodoma & tota penthapolim subitendam
osti p^oduxit p^oter quod tande pluit igne & Sulphur super Sodoma
totaq^o regione & omia subitit s^o p^oabue Abrah^o eduxit loth de suba
sione v^ote aut eius tota p^oceptu dom^o renospiante q^ontu^o in statua
salis aqua Josephus dixit se vidisse in hacten^o mane. De decem me
mo^ole e Quod p^o p^odicta filie loth in hebraicas prem suu^o loth concube
runt cu^o eo & concipuit in p^oma filia maior q^o p^oens filiu^o vocavit eam
ayob & tpe e^o p^o concubitoz Sara filia minor p^oens filiu^o vocavit eu^o
Amnon & tpe e^o p^o amitoz. Deam q^ota memo^ole est Quod Abrah^o
& in Comestore Ruspmetaz & ea que ad astologia s^ot sup^ois vidit

ante eis ignota aquibus post puenit in gressos si igitur sibi Astronomos
 pmiat dicitur genuit Suscipe stellas et resipotes sic erit seme tuu qm
 tunc quid mmm stellaz se iactauit comprehendisse Sic faciunt aratq ul en
 dopius al si qm alii sut omis illos auctas libri Gen q tempmit Abia
 etia 2m Josephum pmi ppsit pnuatate deu aratore cuator ege
 vnu 2 opiones quas ceti hebat dedeo m nouate 2 m uate pualuit Hoc
 aut qmtebat pte panes 2 mris 2 ea que gtingit etia solem 2 luaz
 2 exombus que etia solem semp euenit ut pmo Abraham an natitate
 Isaac taa adno altaria edificauit pnu mtra qhanaan m Orthen
 Sedm mter Ketleh 2 Hay 2m m con valle mabie mpta Elron que
 ad Cariatharbe dicitur Ibi et sepulti sut Adam maxim9 pphaz Abia
 Ham Isaac 2 Jacob 2 al dporibus suis

O varia etas protendit a pncipio regni Dauid vsq ad trasmissi
 onem Babilonis Complectit aut hec etas cclxxiii annos
 2x 2m Hebraica uitate Et fuit etas ista sicut i vent9 ppter
 quod etia adpa sicut i muenili etate m pto dei cepit regnum tpa
 Nam mucto i homibus ut d' Aug9 apta solet pte protegms gub
 nandis

Primo igitur ducentum e de Dauid naqz deibu mda pmi regnauit
 xl annis 2m mribus apud hebreos 2 fuit annor xxx cu cepit
 regnare Dauid ab exordio mdi ad cccxliii anaitate Abiahe
 dcccxliii ab exordio Troge tui ante urbe ista cccxliii ante mo
 narchia Alexandri macedonis dcccly ante epus graec 1 an i carcom
 ppi pmo mudi ccclyy Totu mclusine Circa quod oant plura
 memoria

O binta etas mudi exordni hnt ab exmo regni iudici ia fito
 hoc e m mediate post xi annu Sedechie regis mda v anno mdi
 ad hch adam qm pncipiat pma etate m cclxxm adilunio qd
 pncipiat 2m etate anno ccc d cccx anaitate Abiahe Cne pncipiat etia
 tem ccc cccxvii apncipio regni Dauid quod pncipiat cam etate annu
 ccc cccxvii 2 durauit mclusine vsq ad aduetu dmi m carne Cnit fuit
 anno xlii Octauiani Cesaris augusti 2 pmi gnacones protedit 2 an
 nos dl cccxix cplectit ista 2a signide etas e quasi semlis m quauit g
 ui senectute fessa malis arbuoribus quassabat plebs hebreca pbi qm
 tu ad memoria pmi qd pmi ang istus qnte etatis pmt i meate
 regis annus xi annu Sedechie i quo desolatio templi 2 urbi 2 extm
 regni mdcop facta est Cne quide desolatio mpta ppham Jemie lxx
 annis pncipit hoc e vsq ad annu 2m Darii filii Dasprie Sedm memoie
 e quod sedo anno etatis quqz facta e solis defectio qua aylofus tales

predixat. Itē Erato anno etatis quāte descendit Nabuchodonosor in iudea
Syria in fenore obtinuit eam quoque et a memtas subingavit si-
bi et tandem egyptū subivit et regem qui tūc erat in ea occidit alūq; in
ea constituit iudeos in egypto demum captos duxit in babilone. Itē eam
Nabuchodonosor nullum hominē reliquit in terra iuda ad extolledam
eam nō alios colonos inmisit ut dīssimularent in Samaria s; totali de-
fectione Caldei reliquē iudea don. ipi pō lxx annos in eā redire iudei
Etiam memo^{le} ē quod vi^o anno etatis quāte qui ē annus n^o regni Na-
buch^{or} Non quidē n^o ab origine s; a regni q; suanone que fuit. qm̄ Na-
buch^{or} subingavit sibi gentibus captivavit. Reliquas iuda exegit
Itē i qua anno vidit Nabuchodonosor p̄sonā statuā cui⁹ caput
et collum ex auro pectus et brachia ex argento venter et femora de ere et
cybie ferri quoq; pō ferrea quedam fialis et lap absasus demote sine
manibus p̄ussit statuā in pedibus et contrita ē in favillaz que vento ca-
pit et lapis factus ē mōs magnus. Quod Daniel interpretat⁹ de regno
Nabuch^{or}. Quod fuit caput autē s; brachia p̄que everta est regnū
babilonis sūt regno p̄saz et adēdōz in^o aut celis nobilius ut eis fuit
regni alexandri^{or} ut grecos. S; qm̄ ferri ē regnū Romanorū quod do-
mat om̄a sicut aut ferri nō m̄stet teste si m̄pō erūt cūiles discordie
regni aut celū comminet om̄a. et post h^o Nabuch^{or} erexit statuā aureaz
et tres pueros misit in igne et post vidit arbore in medio tē in altati usq; ad
celum et diffusio eius usq; ad finēs tē et esta uniusq; in ea subter quam
habitabat aīalia et bestie et ramis eius volucre et virgū et sals de celo mis-
sit arbore suadi. Sed p̄me radicū eius in terra reliqui. Et cū feris erūt pō
eius in herbis tē. Cū Daniel. Tu es rex arbor qui potes es et vallūsi s;
ab homib; ciceris et cū feris erūt hitatio tua et ferri quasi bos comedos
pō vii annos. Quod et ferri ē. S; septe āni orone Danielis mutati sūt
in septe mēses Nabuch^{or} cū usq; in finē vii ānōz p̄māz Euphratū
et quod nō corporis mutatio s; mētis alienatioz passus ē. Et uariū
memo^{le} ē quod nono anno quāte etatis Nabuch^{or} morit⁹ sed cū se-
biu et Belshazzar dard sibi successit in regnū et extraxit Joachīm de carcere
S; 2° Jerom̄ Jeremia hēc facta sūt anno Joachīm xxxvii hoc ē ano
etatis quāte xxxv ut pat⁹ Jeremie ultio calo. Etiam memo^{le} ē quod
xii anno capā etatis quāte Serim⁹ ut Seruilus Tulius rex romā
vi cepit regnare et xxxiii ānis regnavit iste qm̄a ex nobili gēto fēia
captivitatē et ideo analla dēis ē Seruilus et in Belshazzar cūq;
puer dormiret in domo regia tarquini p̄fā vxor eadē regis Thana
qm̄l vidit addere caput eius et p̄t h^o p̄digiū libalit⁹ in ter suos puos
educavit proquare regnū p̄uic Nam pō morte tarquini adnuate re-
gina subrogatus in locū regis qm̄ adp̄us regnū eius sic administravit
dūstine uolūte adeptus videret. De h^o vide valerū libro p^o cā m^o. Iste
Serim⁹ tres montes vrbī adiecit s; Criminales Victoriales Esquilinū

Iste eadē fossa ita mūp duxit census rōnorū timorū pōmū n rōnāp tū hīs
 qmī magis erat lxxxiii Iste ad vltimū sup bñm opentente ī necem eius
 filia sua qua Tarquino supbus vxore hēbat. **S**extū memo. lē ē quod xim
 anno etatis qñte qm ē amūs regni Nabuchodonosor xxiim rānus tñsm
 quāoms Joachīm. regis inda. l. cū quo rēzechiel captiuatū ē. Vmo mē
 se x. die mēsis Ipe Ezechiel ī vīsiōne dei adductū mīram isrl. Vnde re
 nouatōz ciuitatis rēmpli ceremoniarū eius Ipe Ezechiel probauit cōi
 Gog r magog qualiter ventū essent sup montes isrl r ubi casuri sup mōtes
 cū ombus agnibus suis r auoluētibz celi r bestis tūc carnes eoz deuora
 de fossa conuosa sepulcrū notatū hūcā. r dñs missurus esset igne ī tām
 Gog r magog r mīris qui habitabāt ī sulis confidentes ut dicit Comestor
 ffabulans hebrei futm. Post regnū mī anoz. r quod tantū. cū exatus
 Gog quod hebrei pvn anoz vsim lignū hēbunt. nō desilius s de ar
 mis colligent ossa vn anis r sepelient ī valle Josaphat qui obdiatur
 palandum. Porro Ezechiel mēaldeā mīdīant inter captiuas tūgresso
 res legis r papue quosdam detū Dan r Gad. Et fecit ut dicit Epīanius
 ita eoz p dīgnū magnū quia filii eoz r mīsa pīora a serpentibus pene
 rūt. r p dīxit quod rebus ille nō reuēnt ad pīa. s ī mēdīs rēgiombz p
 quod exacerbatī dīstaxmēt memm aqnis pīcipuēs pīoz r exacerbatū cū
 r sepelient emm magro mīanbūm ī sepulcrū. **S**em raphaxat ī spelūcā
 ī cuius filitūde Abraham ī Ebron sepulcrū fuit coposuit. Duplex autē
 dīat mēo quod cōtamīata sit r aīsa aīae tūc pīntas emm apte vna rēu
 r exalia pte ī petra suspēsa. sic sup tūc dīat emm carnas hūc vnam
 vīoz r altāz mīlīez. Iste pīa dedit signū pīlo ī plūmīo. **T**horbar donec
 ut defīent sustīnent desolacōz tūc sue. tūc parant desolacōz īgressm
 rīm tūc ī mīdaret. Ite adēn qñqz quenerat mīlītudo plīma cōapti
 uoz ad flūmū Thorbar r Caldea. rebellacōz mīti irruent sup eoz īpe
 nō pībus suis sīstans aquas flūis r sup aquas ambulās cū dñm mīlītū
 dīne ad altāz ripam se recepit. r quodqz hostiū pīsupserat eoz seqmī sub
 mersi sūt. r pīozm subito largam pīstū pīlo capīa pīstū ad gēstendū
 sepe quoz mīlās defīacabz vīta rēstāt. **S**epīmu memo. lē ē quod
 x. v. anno qñte etatis. **C**landīda vgo vestalis prostupri amīe accusata
 ē alter illa pīngare se dedīgnas hūamī ī vadū. **T**hybeus iūit nauem
 ascendit pīozam. **Z**omīla sua ligauit r ait. **S**i vgo pīm seqūe mē mōqz
 nauis mota rōmā ī gressa ē. **T**erom. **I**ōtā. **P**omīamī dī sic **C**landīa
 vgo vestalis cū ī suspīcōz stupri venisset r sepulcrū mīis. **V**dee ī lītore q
 beas hēet ad cōprobādam pudīcīā suā fert angulo naue dūxīse quod
 mīlā mīlīa hōmū trahē nequerat. **A**relus tūc mōmēt lucam poete pa
 trīus cū illa fūisset actū cū si hoc ad euenit ornamētū potius explorare
 fūisset pudīcīe quā dubie pīozam. **S**extū memo. lē ē quod xx anno
 etatis qñte Nabuchodonosor mōnt. r mī quosdā r filius eius Nabuchod.

regnavit pco qm 2m Comestore templu Belis magis decoravit civi-
tatem repavit iuxta maneriu sui posuit lapides quos in star mot
sq muniapia ul claustra placiorz r sup plantavit arbores rostrum
qui suspensilis vocabat eo quod vxor eius que i fimbriis medie nu-
tta fuerat regioz sua alonge vide desiderabat Ite p xvi anno erat
qnte Emmeradach cepit regnare p nabuchodonozor r tunc subleua-
uit caput Ioadym rex inda decare r posuit thronu eius sup thronu
eius regu Ite p xix anno captivitate r etatis qnte rex acadom
concepit r l' annis regnavit Deinde Justinu libro vii spanose

Nunc dicendum e de regibus persar r pmo de Ciro Cirus p sard
destruxit impium aymoru subuso rege corp asnage pte mis sue
infferens qz istud a persas regnavit qz pte ibi primus panos
p xxi. Cepit aut anno mundi. ccc. m. post urbem q dta opem etat
qnte p xxi. ubi qntu ad memo ha pntu est quod Cyrus iste fuit re-
pos dani ex sorore r nepos Astagis et Justinu li. i. ubi debet vide
longam hystoriam desompu r stragis. Eodem ead anno Cyrus d-
dit etia Astagis anno suo regnu Hyrcanor r Dario auutulo suo
regnu Medoz subeta tam spe r uicendi ad ipm Dyabaz etiam
ceptoz suoz soti pass pposuit sororez sua ei mro mu dedit si-
milu eodem anno Sopus a Delphis mimit r m Cusebu urum
aut Sopus iste ul alius sit qm ordinauit famosas fabulas que
ioas appositis r usum mstant r gemu satis aauat m cu hēbant
Eodem ead ano pstraco m vix regnavit athenis ubi vide vale-
ru libro vii. Ite Justinu li. ii. sibi eodem anno singulant sapie-
tes appellati fut qui fut Ottales mlesius Solon athenesis pntaq
ayalens. Chymon lacedemoni. Thebolus Lidins. priandus Ho-
mto Rias pennis Deh vide Valeriu li. m. m. r xvi. Vide ead de
hoc Augu p m. Decivitate dei Ite vide Valeriu caplo xli. Dehalete
desolone aut vide Augu Justinu li. ii. de floratio Ite mspeculo vni-
cenci vide plures smas bonas quas Solon dicebat vide ead Culu
desenatute Depirato no vide Valeriu libro m. caplo. xxvi. Pleodolus ludi-
us dixit magis amicos r vidia qua inimicor m fidias timie debemus
Sed Rias pennis dixit molestius est mter duos amicos qua it duos
inimicos mducere venit igitur asapientu istoz affine a usibus per
modum questionis responsionis explicite versus r d. Cne na sumia boi
E mens semp contra recti Quiaes honor quo maxima solus homo ale.
Ems duos qui nil cupiet quis paup auarus Cne das matronis pul-
cherima vita pudica Cne casta e de qua metri fama videt Quot pri-
denas opus tu possit nolle notē Quod sculti prium no posse s nolle
notē Qdam memo. e quod r ano Ciri Balibozar cepit regnare m

Babilon & p[ro]p[ri]am[us] regnavit. Eodem ead[em] anno vidit Daniel q[ui]dam visione
 q[uod] quatuor ventos in mari pugnantes & quatuor bestias demari ascendentes
 Quor[um] p[ri]ma fuit sicut leena h[ab]ens alas aquile quod e[st] regnu[m] Assyriorum
 opatu[m] leene p[ro]pter violentia[m] & libidine[m] in pacem quia leena semp[er] in
 totu[m] gessit alas aquile h[ab]et p[ro]pter longanimitate[m] p[ro]p[ri]am i[n] s[e]c[un]da etate in d[omi]n[u]m
 d[omi]nit[ur] in q[ui]nta usq[ue] ad Balthazar. Q[ui]da[m] bestia filis erat v[er]so in parte h[ab]ens
 tres ordines d[omi]n[u]m more quod e[st] regnu[m] p[er]s[ar]u[m] opatu[m] v[er]so p[ro]pter p[er]uicacia[m]
 laboris & v[er]it[as] p[er] ar[bit]r[ar]i[um] nam p[ro]p[ri]o m[er]ito sale v[er]it[as] & d[omi]n[u]m m[er]ito non
 t[ame]n in toto fuit v[er]so s[ed] q[uia] p[ro]p[ri]o dei. Tres ordines d[omi]n[u]m fuit t[er]cia reg[is]
 s[ed] m[er]ito p[er]s[ar]u[m] & Caldeor[um] & p[ro]mo s[ed] n[on] al[ia] i[n] p[ri]ncipes quos h[ab]uit
 sup[er] c[ir]c[um] p[er]s[ar]u[m] bestia erat filis p[ro]p[ri]o al[ia] am[is] & quatuor capibus
 quod e[st] regnu[m] g[er]m[an]or[um] variu[m] ut p[ro]p[ri]o p[ro]pter d[ivi]sa sub eo regna alas h[ab]uit
 q[uia] m[er]ito velotius v[er]it[as] alexandri quatuor capu[m] fuit quatuor
 alexandri successores s[ed] p[ro]tolomeus Seleucus Antiochus & philipp[us]
 Q[ui]narta bestia terribilis & fortis dentes ferreos h[ab]ens comedens & reliq[ua] p[er]d[it]
 bus & culcitra[m] quod e[st] regnu[m] romanor[um] istud Daniel nulli bestie sp[eci]ali
 comparavit ut in telligam[us] q[ui]ntu[m] foris in qualib[et] e[st] bestia hoc in
 conia[m] intelligam[us] hebrei t[ame]n dicunt quod fuit filis a p[ro]p[ri]o m[er]ito
 tam[en] vastavit cam[er]am d[omi]ni de silva & t[er]cia[m] memore[m] quod q[ui]nto a[nn]o
 Tyri qui fuit annus Balthazar in[ter] cu[m] Daniel esset regione h[ab]itans in
 sus que e[st] metropolis helamit[is] & in iudis dicit[ur] ebantibus & faceret
 ibi m[er]ito regnu[m] ut d[icit] iosephus. Vidit it[em] Daniel visione q[ui]ntam
 s[ed] arietem h[ab]entem cornu[m] d[omi]ni v[er]it[as] exaltatus i[n]to quod cornu[m] e[st] Tyrius
 potenter Dario & t[er]cia h[ab]itus & p[ro]p[ri]o ab i[n]quis oculis quos d[omi]ni
 coloris habebat venit ab occidente no[n] tangens terram q[ui] volans p[er]india[m]
 p[er]ussit arietem q[uod] d[omi]ni filiu[m] d[omi]ni in terreat & m[er]ito & p[ro]p[ri]o s[ed] sub
 i[n]to & orta fuit ei quatuor cornu[m] & successores de quib[us] p[ro]p[ri]o dicit[ur]
 Item q[ui]nto anno Tithales milesius morit[ur] & t[er]cia p[ro]p[ri]o anno Tyri ut
 d[icit] Orosius Justinus Pompeius Trogus cartaginenses cu[m] in s[er]ialio d[omi]ni
 in felicit[ate] d[omi]ni c[ir]c[um] i[n]to in s[er]ialio bello i[n]to in felicit[ate] v[er]it[as] fuit
 p[ro]pter quod d[omi]ni d[omi]ni a[nn]o a[nn]o & s[er]ialie p[ro]p[ri]o domuerant
 & ad i[n]to affros magnas res gesserant & paucas q[ui] cu[m] malles sup[er]fue
 runt milites exulare i[n]to & in p[ro]p[ri]o petentes p[ro]p[ri]o minas
 adiacentes cu[m] p[ro]p[ri]o cu[m] m[er]ito p[ro]p[ri]o bello & ob s[er]ialie ap[er]uit d[omi]ni
 homines q[uod] testati quod no[n] ad expugnadam s[ed] ad capiendam p[ro]p[ri]o veni
 rent o[n]s[er]ialie t[er]cia fuit essent quod no[n] virtus sibi p[ro]p[ri]o bello s[ed] for
 tuna defuerat. Prohibuit q[uod] t[er]cia t[er]cia & urbe obessa cartagine ad i[n]to
 ma d[omi]ni adduxerunt. In t[er]cia cartago filius a[nn]o s[er]ialie h[ab]itans
 ornatus p[ro]p[ri]o & filis s[er]ialie o[mn]i se oculis in gessit. Qui p[ro]p[ri]o a[nn]o es
 ne p[ro]p[ri]o caput t[er]cia p[ro]p[ri]o & corona ornato & i[n]to tot m[er]ito
 i[n]to & i[n]to ad i[n]to t[er]cia t[er]cia q[ui]te felicitat[is] & p[ro]p[ri]o

velud exaltabundus in terra iniqua iactare potuisti locus nullus aprior qd
pordes prius exiliu in felibus erupne fuerit statua exm mte negmit post hac
in felibus miseri prius illudat atqz ita cu ornatu suo in altissima cu
tem in cooptu vrbis suffigi iussit Post paucos deinde dies tartagine rep
pplm adomocioz euocat exiliu in iurias q quit Belli naitate exausat ve
ma exiliu in iurias omibus se dare d^t Victoria sua q tentu esse atqz ita
mifetus p. senatoribus urbem legibus suis reddidit Vt quod mltis post
ipe regnu aspicat accusatqz occidit qui magis impator successu **Quarta**
memorie e quod p^o anno Cyri regno p^o p^o qm e ab initio mundi q
atqz ab vrbe condita a v^o etatis qute xlvj. Lucius Tarquinius su
p^obus. quod nome ei ex moibus datu est Romanor^o rex v^o vltim^o
regnu aamici quod a sacro suo sermo tenebat rape maluit qua ex
tare missus qz mem^o p^o p^obus scelere p^o tam p^o tam no melius egit
qua acquisiuit r^o p^oat moribus eius S^opor Tullia filia S^oerij que
ut v^o regem salutaet superuentu p^oem v^ota carpento costernato
equos egit Iste p^o m^o extogit ut v^o m^ola latinas aureas fustes carres
q pedes catenas exilia metalla Ipe in senatu redibus in p^olem v^olib^o
in omis bonos supbiaqz crudelitate g^oior e grassatus est Regnavit
aut ams xxx. v^o vide in fia v^o ams Dary Ite n^o anno Cyri ap^o
persas qm e ams mundi q atqz ab vrbe qdita ams r cetera etat
qute Cyrus r d^orius Babel ne capiut sane Balthazar rex Babilonis
xviii^o anno regni sui obsessus ab eis in Babilone fecit grande q viuium
optimatibus suis r biberut de vasis dom^o d^o que asportauerat an
eius de domo do m^o Nabucho r de v^o r laudabant deos suos Eadem
aut hora apparuit tra em^o s^obens in pietate agane Ethel p^ohates
Balthazar aut valde conturbatqz vocat auolos r dragos r m^o cu n^o
scriptas lege possent ne m^opretari Ingressa e regina no v^o r m^o Por
p^olm^o p^o awa r m^o Josephum ut mater m^o Eugene r q suluut rego de
Daniele vocando Daniel aut vocatqz dixit regi Scriptura tota te exorata
est Hec agane Ethel p^ohates quod sonat n^ois appensio d^omisio est sensus
v^onauit deus regnu tuu sedm sicut pecua m^oata abstrudit r tollit a pe
sus es in statera r i ventis es minus h^o r m^o v^omes qua putasti diu
firm est regnu tuu r datu e a medis r parsis Eade aut nocte capta e Ba
bilon r Balthazar mifetus Vide de hoc O^o s^o h^o ip^o **Quinta** memo^o e
Quod eodem anno Cyrius ut d^o edimestor d^omisit effate longe acuitate
p^olues riuos ut aluen que fluebat m^ouitate vadabilem faceret r p^opm
in gressi sut hostes m^ouitatem submuro r mifetus e Balthazar et
successu ei Darius in regnu r am r Cyrius ei aliqua maiori momibus
deferebat Qmda eradit quod mat Balthazar p^oqua fatus e ortus sup
pensibilis fuit filij Dary r quia Balthazar filiu no h^obat festinabat
Darius occupat regnu Babilonis Porro Daniel d^oat i media adario
erat vnus de tribus satrapis qm petat r p^o Sed quia i Daniele e

spiritus dei amplior erat. cogitabat rex enim constituit super omne regnum. Unde principes invidentes ei accusaverunt et per manum dei delatum leonem illis evasit.
 fuit autem Daniel in Josephum et propheta de semine iude. Sed in magna
 uero detribu levi et propheta in caldea librum eius transtulit. Propter autem magnam
 difficultatem scriptus erat et hebraice et chaldeice et persone. Legabatur
 ab eis et in libro. quia multum avitate discordabat eorum editio. Sed in the
 odoribus qui apud hebreos non suscipiunt habet historiam non minus tamen puerorum
 non helis draconisque fabula. Tamen alii per longum ante captivitatem du
 arum tribuum dea prophetant ut sapienter de danielis etiam annu. quante
 etatis in xv. et in xx. Cyri imperatoris. Tamen etiam quod abacuc mortuus
 est in iudea. ante reditum captivitatis et sepultus in agro proprio solus. Tamen
 el aut post reditum mortuus est in perside. Tamen scilicet de danielis quantum
 super videtur post reditum ipsi in iudea nesciunt aut defunctus sepultus est in spelunca
 regali solus cum gloria. Tamen prophetas de hic est daniel qui dedit in signa in
 montibus contra babiloniam duos quando per moan ab arce fugabatur. Venit
 fatus babilonie quando uero velud ignis ardebat fimbriae uniusse tunc erit qui
 apte nocti aque deciderunt reuerteretur plus ab eis sua quod si sanguis fluere
 erit hominibus babilonis. Tamen anaxi. in ymnisa tamen hoc anno hoc danielis de
 relaxanda captivitate secum tractaret de morte pueri. Tamen eodem anno per
 morte danielis. Cyrus manarchiam tenuit orientis tunc sedem posuit apud per
 sas. hic regnum medorum maius et regnum caldeorum vel babilonis esset honorabi
 lius eo quod ipse enim in regem sublimarent. Cyrus itaque in babilone leges
 prophetas per se. Tamen cap. posuit. Tamen aut per annos in Josephum per
 seras deinde dominum dicente. Tamen deus pro meo. Tamen tunc apprehendi dexteram
 et subieci ei gentes et regna. ipse reedificabit domum meam in ierusalem. mutato est
 nomine domi in petrus quidem accepit enim ut munificam illam septuaginta admi
 nistrat. Tamen indeis septuaginta libentis et licentia redimendi in ierusalem octatque eos
 ut ascenderent in iudeam. Tamen nolent ascendere iuvarent ascendentes in pecunia vesti
 bus et immens. Tamen omnia per Cyrum dant plerique facta esse anno eius apud persas.
 Tamen ut dicitur et dicit aut iste per annos Cyri primus annus eius non propter regnum
 sui origine. Tamen per manarchie sue et suorum. Tamen tunc per et mediorum et persarum et cal
 deis cepit solus in pace. Tamen etiam anno Cyrus in ymnien et regnum affricorum et
 babilonis ingressus. Tamen si filio suo. Tamen regnare fecit ibidem et nabuchodonosor
 et cognominavit. Tamen quia mutabat. Tamen abuchosor in malicia et superbia. Tamen quia
 regnum eius tenebat. Tamen memole est quod per annum Cyri regnum quoniam est
 manarchie eius non mundi aut. Tamen per per Cyrus rex medorum libidinis quoniam
 caput et regnum libidinis ad auxiliandum babilonis venit destruit. quod stetit annis
 multis et per. Tamen li. no. Tamen Cyrus babilone in pugnat. Tamen rex lydor
 ad auxiliandum babilonis venit. Tamen victus in regnum suum refugit. Tamen aut post
 qua babilone ut hostis invasit ut victor eunt ut rex disposuit bellum trans
 tulit in lydiam ibi constitit in superiore pho. Tamen nullum negotio superavit et
 per in captum ibidem vita per primo donavit. Tamen regnum lydiarum destruxit. Tamen

De hoc Justinus libro primo Ite scilicet Ite xxv^o anno Cyri qui est tunc an^{no}
 eiusdem monarchie depopulo illi qui volebant ascendere i^{er}lm paucos in
 venerunt qui aseruirent eis & p^{ro}pterea quia in exortatione qua mappata iam
 tres annos compleverat. Iulius in quinta anno egressi sunt Zorobabel dux
 & Ieri filio Josedei pontifice maxime adhortantibus eos Zacharia p^{ro}pheta
 & Aggeo iuvene sed noⁿ dnm p^{ro}pheta tunc quinquaginta milia iudeor^{um}. Et re
 misit cu^m eis Cyrus p^{re}sentem vasorum d^{omi}nⁱ. v. r. xl qui q^{ui}strutto altari fundi
 meto templi iecerunt. Omnes autem gentibus in pedes opus v^{er}o ad
 d^{omi}nⁱ filia ydassus remansit. m^ultum solo tamen altario q^{ui}ssente. De
timu memole est quod xxv^o anno regni Cyri qui est ij^o an^{no} monarchie
sue desolata aut templi l^om^o Ctesius 2° caput a Cyro cu^m ei Ctesius p^{ro}
a Cyro captus & vitae p^{ro}mo donatus fuisset. Post tande^m rebellavit. Et
 tunc captu^m iussit eu^m Cyrus rogo supponi cassari & subito tanta pluvia fa
 ta est ut eius iⁿ mesitate ignis exstingueret^{ur}. De quo Boetius libro suo Item
 xxix^o an^{no} Cyri qui est in monarchie sue ipe Cyrus gente ludor^{um} verus su
 p^{ro}p^{ro}avit. Unde comestor Cuius Cyrus p^{ro}cessisset cuius filius almi gente ludor^{um}
 bellip^{ro}ssimaz astute redegit iⁿ v^{er}u^m tradidit ei ei solennitates & lu
 dos. Iussitq^{ue} cuponos & liberas artes reuocari q^{ui}ce^m p^{ro}p^{ro}es ut ludus et
 comestoribus & amplexibus vocaret quasi benivolentia eius ostendens. In h^{oc}
 modum eos curavit & esse iⁿiauit. quos bello noⁿ poterat p^{ro}hibere expugnare
 Item pompeius Trogus & Justinus. li. i. Ite xxx^o anno Cyri qui p^{ro} monarchie
 sue Cyrus desites bellum in tulit q^{ui}m Chamitis regina que tunc genti
 perat eu^m p^{ro}hibere at^{que} ita araxis flus posset iⁿstare p^{ro}misit. Vide de h^{oc} pompe
 ium Trogum libro primo Item Orosius libro ij^o Ite Valeriu^m li. vii. ca. xi^o
 ab lxxij^o clare v^{er}u^mis & v^{er}o p^{ro}p^{ro}it. Cuius aut m^ult^o de penatute scri
 bit quod apud p^{ro}u^{er}o^uontem Cyrus moriens dixit nolite arbitrarⁱ O^u
 li l^om^o mei me cu^m auobis recessero nusqua^m aut nullum fore n^o ei cu^m esse
 vobiscum cum me videbatis sed eum esse m^ult^o corpe q^{ui}ce^m rebus q^{ui}
 geram iⁿ telligabatis emide igitur esse credito te etia si nullum videbit^{ur}

Octaviano vii dicens est de Octaviano. Octavianus Cesar fons
no. n. qui post abacta republica Augustus est appellatus.
De quo etiam Seneca. Imperatores et bonorum. Cesares omnes dicunt.
Augustus cepit anno mundi. m. d. ccc. xvi. post verbe conditam
et. x. etatis ante. d. xlix. et annis. lxx. et mensibus sex im-
pavit. Vbi quatuor ad memoriam. Primum est quod iste Octavianus ab Octavia
sore senatores gentis matris gentis abena. Iuliam familia soratus e fili.
Acte soror. Iulij Cesaris que adoptavit iulius i filium tu no hiet pum
nulli bonorum impator fuit in isto bellis felicit. n. in pace modestior adole-
scenz tamen suam bellias vias implevit et bono impio milita regna et multas
terras adiecit. sc. Egyptu. Candabria. Asturia. Dalmacia. Pannonia. Aquita-
nia. Dacia. Armenia. Parthia. et Gallia. totaq. germania. hnt etia for-
ma venustissima. et brevis statura. dixit. q. satis cito fit. qd bene fit de alijs
comedatombus Octavianum vide. Scitavi. Historiam. Orosiu. Eusebiu. Orosiu.
um. Dom. I. vocat noluit. etia reges in suo regno civitates co diderunt. et ex ei
nomine in honore ipsius ipas cesareas app. Namt. erga cives fuit clementis-
sim. amicus fidelissim. oculos hnt ut sident. acui. facie du quida miles ocu-
los autet et interrogaret ab eo cur ita facie. Respondit quia fulme oculorum tuo-
ru ferre no possim nec tamen hic tantus. ut vicini caruit. fuit em paulu-
lu in pacis. lenit. iracundus. occulte in vidus palam liberosus. Na. m. xvi.
thatis. amtas totidem que puellas occubare solitus eat. Secundum memole est.
quod tribus huius Octavianum. Rome sapientes in signes habant. sc. Virgilius.
Oratulus. Placcus. Titus libius. Pompeius. Troguus. Orosius. Salustius. Arce-
nodorus. Tharthe. Cyrio. Alexandria. Parus. Cornelius nepos. Tertium
memole est. quod iste Octavianus quique bella civilia gessit. Primum vni-
versum praesum. 2m. Syria. 3m. Philippum. 4m. vltim. Quartum fuit ante
primum bellum anno impii sui primo contra marium antonium. 2o fuit anno
impii sui 2o contra lucium antonium. 3m. anno vii. impii sui contra pompe-
nium vii. filium pompey magni. 4m. anno xvi. Brutum et cassium. 5m. anno
xv. contra marium antonium. Quintum memole est. quod primo anno impii
sui. Octavianus Cesar iussu conatus. Primum bellum. Sequo dictu. cont. est
marium antonium. Cum pausa et hyrcio consilibus movit. Eodem anno Diu-
nasa. nasat. Item secundo anno Octavianum secundum bellum. Parusium commissu ut
dom. est. Ite etiam anno ead. Cursius Galassus cu quatuor cohortibus exustus
est. minus eo quod tributa graviter exigeret. Hoc etiam anno. Cornisassius po-
eta amilitibus desertus in hnt. Astius soror fuit. Cornisassia cuius i signia
exstant epigramata. Et etiam anno Cornelius Nepos scriptor hystolac. cla-
rus hietur. Simili eod. anno marcus varius poeta. De quo virgilius loquitur
in biacoliis moritur. in Capadocia. Item quinto anno Octavianum. Dracius. Plac-
tus poeta lyricus claruit. qui scripsit librum primorum. lib. 2. Epilazo. lib. 3.

Carminū poetiā et Epodon de isto vide Buccenari in speculo. Itē sexto
anno eiusdem Phacelus et Herodes filij Antipat̃ accusant apud Anto-
niū qd res iudeorū vi possident si Herodes muneibz placavit. Antonium
rediens ei i memoria patris sui Antipat̃. antiqua cū eo familiaritate. Itē
vñ ano eiusd pompeius Troguus clauit vide Iustinū liº xliij. Itē vñ
anno eiusdem patet rex parcorū in maiu valida Euphrate ingressus
est vide Comestore et hystoria Romā de pompeyo vi. Vide etiā Drosi-
um. Enitū memole est. quod anno vñ eiusdem Antigonus i regnū re-
stitutus auxilias hyrcani denarij traxit ne potestati reciperet ab ingris
i sacra celebrari vide Comestore et Eusebiū in Eronias. Itē xº ano ei
dem regnū i sacerdotū iudeorū deferunt et Herodes regnū iudeorū a bonis
accepit et xl. annis regnavit. Eodem ano conat⁹ Herodes iherosolimis obsidet et
Herodes latronū multitudinē psequit⁹ et p̃ cū vñ filijs latronibz p̃heret
ocidit. Vide Comestore. Itē xjº ano eiusd thauri Octavianus p̃fectus
tota pene Italia ferro donata i fidem recepit et xx. legiones tū sub
vñ. Cesaris Octavianus erat impio. Unde milites multitudinē feroces quos-
dam trinitus participando aquas excitauit sed Octavianus mo iuges xx.
milu exercebant. xxx. fūo. dñs reddidit. vñ milia quorū dñs nō re-
stabant i cruce suspendit p̃fectas suo tpe nascitū esse cistū p̃que sup-
brietes rep̃medi et om̃s sui suo vñ dñs essent resatiūdi qui tamē dñ-
sui recognoscere. Dñs nō sine dñs i veniet⁹ mortis supplicio punire
tur. De hoc vide Drosiū. Quicquid tpe fons olei largissim⁹ detabna mei-
toria p̃totū diem fluit ut declarata est futia xpi natiuitas diebus
istis xjº in ligna genus eius exqua et in qua natus est p̃fectus i t̃ptatū
hoc etiā anno Galliana p̃vincia facta est cū antea regnū fuisse. In Cypro
etiā plūmarū ciuitatū p̃tes Octavianus. Galabaria et Gallas vectigallos
fecit vide Valerium caº xlv. Itē xñ ano eiusd. Brutus cassius m̃fectores
iulij Cesaris iuges bellum monetes p̃ Octavianū et Antonū victi i m̃-
fecti sunt. Itē etiā ano i ciuitate Romana res publica i Octavianū et
Antonū sic diuidit quod Octavianus Italia. Hispania et Gallia. Antoni-
us aut. Asiam pontū et orientem possidet. Hoc filio ano. Valustinus obiit et
tursus lūe 2m̃. Conos i ventis est. Nicetes quorū Theodorus. Bethoite aut
p̃ceptores clari hēnt. Pylades etiā colex Panthomus p̃m̃ Rome. Thoro
et fistula sibi p̃me fecit. Cūsilus et Cremonesis. Virgili. et Oracij
annals hº ano morit⁹. Sextū memole est qd. xñ ano Octavianus Hero-
des i regno iudee confirmat⁹ inqz ano postquā Rome conatus est. cepit
reguā Antigono s̃ mortuo et xxxvñ. annis regnavit. vide Drosiū
et Eusebiū diffuse. Itē xñº anno Antonius. Cleopatre vinctus illi.
Arabiam dedit bellūqz comones. Acyū proficiat⁹. vide Drosiū etiā
anno Herodes rex iudeorū mittit⁹ ab Antigono contra legem Arabia

ad petra; Cleopre ut quoli eoz hede in rego Arabie victo regni ei
possidet. Item in anno eiusdem Cleopra et Anthomius eam secutus e au
thomius queit vide valeim si. m. ca. 11 hoc eaa marcus Terentius var
ro ppe nonagenarius mortur. De hoc vide Ang. 11 de civitate dei. Item
xxi ano eiusdem Octavian' posuit Egipto Cornelium Gallum istu pri
mu indice Romi egiptu hnt ipe eaa impator Cesare Octavian' victor
ab oriente rediens. vii. ydus. Januarij. eo sq die quo uos epiphania do
mi obfuam' urbem triplici triumpho ingressus est ducis aut cu eius
Cleopre libeis sole et luna et tuc pmo portas iam clausit. Istoz die
pnu Augustus appellatz est ppe anda tempublia ut dem est. Mensis
quoq sextilis i cui kalendis d' vicit Cleopatra et Anthomiu ab ipo Au
gustus est appellatus. Eodem quoq die summa rez ac potestatu apud eu
esse cepit quod Greca monarchia vocat. vide diffuse Comestore. Item. xxv
anno eiusdem Cantabrigi bellu incepit. De hoc vide Drosu. Ite. xxvi ano.
eiusde Antistius et ffrinius legati magnis gubus qz belli pdomuerut
vltores. Gallie ptes qz montib' silus qz cosite Oceano tmanit. vide Euse
biu eoz anno. Cornelius Gallus poeta Julien' aquo pmo Egiptu rram
sup dixim' Euz eaa vgilins i vltima egiloga meminit pp etat sue auo
ppa manu se mferat vide Drosu qz siml' anno hedes turrny Scargoms
in honore et gram Cesaris Augusti albo lapide renouavit et Cesarea mei
to nome insit appellari. De pte memole est quod. xx. ano Octavian' qar
tus gnacius planctq. Ciceronis discipulq orator i sigms hetur qui cu Gal
liam domata reget. Lugdunium coadit. De hoc vide Macrobii i li. Satira
limi. Ite. xxj. ano. eiusd hedes urbem. Samaria reparavit. Ite. xxvj. a
no eiusdem Octavian' Dyomedem feat dispesatore vide Svetoniu. Item
xxviii. ano. eiusde virgilius Brudosius morit' ossa ei Neapolim ad votum
suu tustata m y ab urbe miliario sepelint. Exiit aut ans. xxviii. de hoc vide
Helmadum fagdi motis monachu Macrobii. et Iuvenalem et Augq pmo
de civitate dei. Ite. xxv. ano. Octavian' varrus et tucta Agili et Dracij.
contubinales poete hentur illustres. Qui post mortem virgili libe suoz.
de Eneyde emendandos suscepit. ab Augusto vide de hoc Augustinu. Ite. xxviii.
ano eiusdem hedes Ierosolimis tem magna Agrippaz construxit. Octa
vian' memole est quod. xxviii. ano. Octavianu ul da nata est bta vgo mala
mr. Dom. nro libru. Joachim' et Reuelatom facta sancte Elizabeth que qua
uis 2m fidem catholicam i pto originali concepta fuit tamen an nativite
eius exutes fuit sanctificata. Vn Bnqz procul dubio fca fuit ante qua
nata neq em festis laudibus nascens honorare? si no sancta nasceret?
Qz simpliat drent letari. De coceptione vgmis ut uo magis yportisi vel
vante qua pietate moti festis laudibus contendit optere celebrai qz
sine pto originali cocepta fuit quod quia fidei katholice no cognuit ut
alibi diffuse declaratu est fides em katholissima est. 2m Aug. 11 quod

omnis de commotione carnis contemptus potius contrahat et qui minimus est
apud exps est etiam istius conceptionis Ideo dicendum et maxime pro reverenda
etiam que festum conceptionis beate virginis putat et simpliciter corde celebrat quod
festum istud magis debet dici sanctificationis qua conceptionis fuit enim non
dum post conceptionem et alicuius sanctificationem. Item. xxxviii. anno eiusdem fluxus an
nus primus Olympidis. etc. Item. xxxviii. anno eiusdem Tyberio populum apertum et
gustum conquenti quod quidam de populo Augusto male sentirent et loquerentur
deserpsit sic. Noli minui et dignari quaquam esse qui de me male loquar
satis enim est si hoc habeam ne quis in his male facere possit. Vide de hoc. Dve
tonum. Item. xxxviii. anno eiusdem fluxus annus primus Olympiadis. etc. i. annus
etatis quarte. d. lxxxv. Item. xxxviii. annus imperii sui Augustus a senatu maximus pon
tifer appellatus. Et etiam Iulius Caesar cognominatus pelystus graecus. Illustris
Romani memorabile est quod xxxviii. anno imperii sui Octavianus ut legatus antiquus
hystoris honoris capitolium ascendit et quibus post se publica rem gubernaret
ad hoc sollicitate requisivit et audivit vocem sibi dicente. Puer atque ex deo
vivente sine tempore gemitus non nullum ex hinc exintemata virgine sine macu
la nascatur. Tunc audito ibi deum edificavit cui titulum hunc inscripsit. Hoc
est ara filii dei vivet. Et Thymotheus hystorographus. Et in nocte pa
pa tunc de hoc ara celi in monte capitolio dicit sic. Octavianus verbe vivit
so subacto tantum placuit senatui ut eum declamaret et colere vellet ut dum
qui cum respiceret ad instantiam tamen eorum in partem Sibilla advocat scilicet tu
piens penitus oracula si in mundo maior eo aliquis nasceretur. Cum igitur indie
natiuitatem domi coalui super hoc rex convocasset et Sibilla in camera imperatoris
oraculis insisteret in die media talis aureus apparuit circa solem et in me
talli virgo pulcherrima puerum gestans in gremio. Imperatorque ad mirum
audivit vocem dicente sibi. Hoc est ara celi. Dixitque Sibilla. Sic puer
maior te est et deo ipsum adora. Imperator hunc titulum obavit et deus
deceus vocari recusavit et locus ille dicitur sancta maria ara celi usque hodie
Memorabile est quod xxxviii. anno imperii sui Augustus Iulia filia
sua in adulterio reprehensam dampnavit exilio. Et etiam anno herodes hyrcanus
in partu occidit timens ne redirent regnum. Eodem anno Aristobolum fratrem
uxoris sue antiochum suffocari precepit. Item. xxxviii. anno. Octavianus Tybe
rius Augusti puerum si iam in filium et optatus delectus in Armenijs et pan
nomis triumphavit. Vide de hoc Eusebius. Et Claudius Drusus puerum Caesar
Gallia Ruteniaque sortitus maximas et fortissimas gentes Germanie sub
egit similem Drusus Tyberius fuit in Germania. Insyperes et Cayres que
Westfali dicitur ut dicit expositor in Lucanum perdomuit. Martianos quoque
ultra fluvium Albiam pene usque ad metam delevit postea Germanos Cheru
scos et Syambros fortissimas nationes per uno bello superavit. De hoc. Vi
de Orosium. Item. xxxviii. anno eiusdem herodes castum Herodiam con
stipuit. Item. xxxviii. anno Tyberius Germanos bello arripuit ex quo

factis eorum. **P**rimo igitur dicendum est de xpo qui fuit pontifex principi-
um et futurorum bonorum. Iesus xpus filius annis xlii. Octavianum Augustum
in Bethleem iudee ex virgine maria nocte diei dante nascitur. qui saluator
noster iesus xpus primus et summus pontifex et sedet in hoc mundo annis xxx. me-
sibus tribus. nullo illud. Iesus erat incipiens quasi annos xxx. hoc est inter
pat. xxx. annis. x. diebus. cunctis. ubi quatuor ad memoriam. **P**rimum est quod
eodem die anno reuoluto conuertit aqua in vinum et sequenti pasche in carcerem
est beatus iohannes baptista et in alia pascha decollatus est. **T**ertio tamen dicitur super
mattheum. Quod vixit plenarie xxx. annis cum dimidio. et tantum supra
quatuor est in mattheo. usque ad pascha et sic dicitur ipse plenarie compluisse xxx.
annos. quoniam venit ad baptismum. Legem soluit et vixit tribus annis in te-
rre et super hoc tantum quatuor fluxit in mattheo. usque ad pascha. quod per dimidium anno
computat. Et ita et in **T**ertio. xpus vixit plenarie xxx. annis cum dimidio
ab adam usque ad nativitate xpi cum completi v. cxcix. post coeditam verberum an-
ni. **I**tem ut ait paulus dyaconus in hystoria bonorum. **S**ecundum memoriam est quod
habet ipse die quo natus est iohannes cisterberum detabula. Emeltoria ut dicitur est
fons olei de terra emanavit ac protinus diem largissimo vino fluxit. **T**unc eadem
statu ut homo peperit illa statua extra corruit qua in domitiano palatio edifi-
cavit. **D**icitur non cadet quo usque virgo pariat. **T**ertium memoriam est quod anno domini
pylatus factus est praefectus in iudea et anno xxx. iohannes. m. cepit predicare baptis-
mum. **Q**uartum memoriam est quod eodem anno quo natus xpus tulit eum
ioseph in egyptum quo in credente corruerunt ydola egypti. **N**ullo vaticinium
ysaie et sicut tradit non fuit in egypto templum in quo non corruerunt ydola. **X**vi. autem
die venerunt angeli. **I**tem nam puerum natum quatuordecim in septimo anno auati-
onis de egypto relictus in iudea. **Q**uintum memoriam est quod in facia saluato-
ris et de opibus eius usque ad baptismum nichil legitur in evangelio nisi quod dicit lucas quod
indomitus mansit in iherusalem et post triduum in vetus est in templo apertis in medio
doctorum. **L**egitur tamen in li. de infancia saluatoris quod iesu fugiente in egyptum
cum sub vna palma recubissent beata virgo inter primam fame laborante ad pre-
ceptum primi se palma usque ad terram inclinavit et post collectam fructum ipsum
usque ad primum statum se palma erexit et etiam sciens ioseph ibidem exprocep-
to primo. **I**tem arida terra fonte produxit. **L**egitur etiam ibidem quod cum eodem tempore
in oca iherusalem speluncas hospitati fuissent de eadem spelunca duo magni dra-
cones sunt egressi ad quorum conuictum dominum beata virgo et ioseph trecenti ad p-
ceptum domini. **I**tem dracones cum omni mansuetudine in climatis capitibus de feri-
peruerunt et quod unus leo ad veniens usque in egyptum ipsum obsequiosus
fuit. **S**ed etiam die quo xpus baptizatus est anno reuoluto xpus crucifi-
xus. **S**extum memoriam est quod eodem die quo xpus crucifixus est anno
reuoluto mense augusti in die stephanus lapidatus est qui cum esset
plenus gratia et fortitudine faciebat signa et prodigia magna in popu-
lo. **I**ntuebantur namque volentem eius tanquam volentem angelum sedentes in

illos, et cum esset plenus spiritu sancto intendens in celum vidit gloriam dei et ait
 Ecce video celos apertos et filium hominis stantem ad dexteris dei. Cum enim lapidaret positus
 gemibus orabat dicens. Domine ihesu accipe spiritum meum et ne statuas illis hoc
 peccatum quia nesciunt quid faciunt. Septimum memore est, quod parum post de
 Saulo effectus est paulus. cecidit enim in saulo seviciam et sustinuit manu
 fixetudine varam perfractus in super auduit saule saule quid me persequeris
 At ille. Quis es domine. Et vox desuper. Ego iesus sum nazarenus quem tu per
 sequeris. At ille quid me iubes facere iam parat se ad obediendum qui prius
 semelbat ad persequendum. Cecus itaque factus nihil nisi teiora lumine fulget cor ei
 adducit ad ananiam sic lupus ad ovem non capiendam, sed per conversionem sequen
 dam et post hoc passus est per nomen christi quod veniat in pugnam et pro ea de
 Saulo factus est paulus. Etiam memore est, quod quia prius pontifex su
 mo christo in triumphante ecclesia tres Jerarchias angelorum obsequio ita quod ad
 exemplar et ad exemplar illius in militat ecclesia etiam ecclesia vicarios ipsius ecclesia quia
 Cardinalium obsequium ipsi sunt in statuta. De ipsius igitur quod sunt et qui sunt
 et ad quod sunt brevis est in prima promittendum. Unus igitur ipso primordialis
 est qui ecclesia quia distinguuntur. Quia quidam ipso sunt domus ipse assede
 tes ut Episcopi quidam assistentes ut presbiteri quidam inistentes ut diaconi Episcopi in
 in solemnitatibus sunt domini ipse assessores ut de ipsius soli inter alios cardinales ca
 thedrici, utitur presbiterorum vero cardinalium quilibet suas suas septimana in missis
 et oris assistit domini ipse. Diaconi vero cardinales in sistunt in missis ipsi enim do
 minum ipsam induunt et ei ita alacritate deservunt. Sunt autem Episcopi septem et in primis
 in statucom v. hostien, qui ipse ipse consecrationem dignior est aliis et palio utitur
 Episcopus portuensis. Episcopus abubanen. Episcopus Sabinen. Episcopus penesens. Episcopus
 scilicet suffraganeus. Episcopus Tuscan. et isti v. Episcopi tanquam vicarii domini ipse in divinis
 diebus et festis et propriis solemnitatibus in altari sancti salvatoris. Patriarchi eccle
 siarum deservunt presbiteri cardinales sunt xxviii. in domo dei in septuaginta residu
 is quatuor patriarchalibus ecclesiis sunt in titulati ad ecclesiam sancti petri v. Cardina
 les sancte marie in transverberim. sancti Eusebii in via sacra sancte cecilie sancte anastasiae
 sancti laurentii in damasco sancti marci in venetia. Isti sunt septem filii sancti pauli qui deservunt
 in altari maiori deservunt scilicet Cardinales sancti martini in monte sancte sabine sancte
 praxedis sancte balbine sancte nicolai et alexandri sancti stephani sancti marcelli sancte
 eusebie sancto apostolorum sancti ceciliae in transverberim sancti eusebii. Isti septem presbiteri sancte
 marie maiore v. Cardinales sancte potestiane sancti vitalis. Sancto marcellini
 et petri sancti clementis sancte praxedis sancti petri ad vincula. Isti sunt septem
 presbiteri Cardinales sancti laurentii v. in lucana sancte iacobi in transverberim sancti stephani
 in celio in monte sancto iohannis et pauli sancto marci in transverberim diaconi non car
 dinales ad ministrum domini ipse deputati sunt xvi. v. Cardinales sancte marie in transverberim
 iacobi et illi sunt archidiaconi aliorum sanctorum lucie in arce palatii in septi
 folium sancte marie nove sancto cosme et damiani palatii sancti adriani pa
 latii sancti georgii palatii sancte marie in scola greca sancte marie in porticu

Sancti Nicolai in carne Sancti Angeli scilicet Eustachii Sancte Marie in aqua
Sancte Marie in violata Sancte Agathe Sancte Lucie in caput Sabur Sancte Eutimii
Romani memole est quod post natiuitate dñi nra ihu xpi Octavianus
Augustus impauit annis xiii qui fuit Romus gñe pte Octauio senatore
matrem genitricem abeuea ducens ut dictu est Iuliu Cesar nepos adoptione fili
totu mundu redigens in vna monarchia quo ppli Romani pdes colere volebat
ut dñm est quia glatus est urbem latinita in venisse et ex armorica reliquisse
et quia plimo decore ornata oportius est. aut Octavianu anno vite sue lxx
vii apud Acellam ciuitate campanie et sepultus est in Martio campo. Tpe
huius Augusti computati sunt ciuium honoris nonages trecenta milia et octo
ginta milia. Tunc secubus xpm venit in alijs etromis vii. **¶** Deam memole
est quod ab origine mundi vsq ad incarnationem vbi fluxerunt quinq milia annor
et centu nonaginta noue ann. Na creatone mundi vsq ad diluuii fluxe
runt vii annor. Sedo ad diluuii usq ad euersione Troie fluxerunt duo milia et lxx
iiii pñse Tertio p euersione Troie fluxerunt .d. ccc xiii ann vsq ad vrbis Rome
p Rom et conuulsum constructione. Quarto p constructione Rome fluxerunt
.d. cc xv ann vsq ad arcta pmi et summi ipe in incarnationem. Ergo apmo ad vltim
ab origine mundi vsq ad incarnationem vbi fluxerunt ut dñm est. 199. ann. Unde
vsus Tunc ihu duo c. m. i. anno milia quinq. **¶** Unde dñm memole est quod ante
in incarnationem vbi ad xlvii annos Iulius prius Cesar p qñ regnauit quinq
annis a Romis occidit aquo Iulio omis successores dicti sunt Cesares. s; ut dñm
est ante in incarnationem xpi lxxiii annos Octavianu Cesar p q Iuliu priu Cesa
re regnare cepit et regnauit annis lvi. ut lxxv hic urbem Romam et rem publi
cam p omnibus alijs sublimauit. Ab isto omis successores dñt impatores. Tu
gusta Cerialius aut Varus consul missus ab Augusto cu tribus legionib; ag
mans rebellantib; fmditq est deletus que cladem. Augustus adeo gñit tulit
ut sepe p doloe caput pietati collidens clamaet. Ceriali vana redde legiones.
s; Tyberius pignu Cesaris gñanos bello arripuit ex quib; lx milia abdu
xit quod bellum gestum est ptemu. **¶** Duodecim memole est quod anno in
incarnatione dñi lxxi. Herodes rex occidit in fantes et anno dñi xiii. Octavianu
Augustus cu Tyberio censum Rome agitante in venit nonages et octena milia
et septuaginta milia homin. Simile anno dñi xv qui est impij Augusti lxxv
ipe Octavianu Augustus in campama morbo morit. et att sue anno lxxv.
Tibi tamen legi quod veneno intit. Anno eod dñi xv. Tyberius pignu
Cesar regnare cepit et regnauit xxiii. Simile anno dñi xxx. Iohes bap
tiste cepit et dñm ihu in Jordane baptisauit et ihu cepit signa facere et
docere et pducere. Simile anno dñi xxxi. xpus discipulos suos elegit. Anno eod
dñi xxxii. discipuli ihu vbu dei pindeam pducunt et Iohes baptista decola.
Anno q; dñi xxxiii. xpus passus est et resurrexit. Ascendit ad celos et spm
san misit sup c. xx discipulos et h; est anno impij Tyberij Cesar. hic et
Tyberius lepra in fectus audita fama ihu Albano quenda pylato trsmisit.

p[ro]ph[et]ia medito tunc Albano ostensa est quedam nobilis m[er]ita no[m]i[n]e Veronica
 que illi omnia facta de illa verissime narrauit ad deum insup[er] ad ymagine[m] volu[n]ti
 saluatoris missa. Cuius audito Albani gaudius p[ro]p[ri]am m[er]itam cum ymagine
 saluatoris roma[m] duces Tyberio putauit qui visa ymagine statim sanitatem
 recepit. Insup[er] a[n]no d[omi]ni xxxm iacobus fr[ater] d[omi]ni iulianus ep[iscopu]s ordina[tu]s de
 apl[icis] sedib[us] a[n]no xxxm. **Tred[ecim]** memole est quod Abagarius rex capar
 t[er]ra. Edisse ciuitat[em] scripsit epl[istol]am deus et misit ea cristo iulian[us] p[er] p[ro]p[ri]am
 rem Ananiam i[n] h[ec] v[er]ba Abagarius rex copart[em] de h[ab]me filius ihu salua
 toi bono qui ap[er]uit m[er]ita Josolimo[rum] salute Auditu[m] michi dete[n]e et de
 sanitatib[us] quas facis et sine medicamet[is] aut herbis fiant ista p[ar]te q[uo]d vbi
 tantu[m] facis cecos vide vide claudos ambulare et leprosos munda[n]t i[n] m[un]do
 sp[irit]us ac demones cecis et eos qui longis eg[re]diu[n]t[ur] fatigat[ur] cecis et sanas
 mortuos quoq[ue] suscitab[is] quib[us] om[n]ib[us] audit[ur] statim i[n] a[n]no meo vni ce de
 duobus aut quia tu sis deus et descendet de celo ut h[ab] facias aut q[uo]d filius sis
 dei qui h[ab] facias p[ro]p[ter]ea ego scribens rogaui te ut digner[er] fatigari usq[ue] ad me
 et eg[re]diu[n]t[ur] meam qua[m] i[n] d[omi]ni laboro curare na[m] illud co[n]p[er]i ut iudei m[un]di
 dat adu[er]sum te et voluit tibi insidiat[ur]. Est aut[em] ciuitas michi p[ro]p[ri]a s[ed] honesta
 que sufficiat usq[ue] Soemplar aut scripsi alibi cristo p[er] Ananiam tunc fore ad
 Abagarem copart[em] regem edisse est tale. Deus est quia credidisti i[n] me tu
 me ip[s]e no[n] videt[ur] septim[us] est e[ss]e d[omi]ni q[uia] h[ic] qui vident me no[n] credunt
 i[n] me et qui no[n] vident me ip[s]i tradet[ur] et vinct[ur] de eo aut quod scripsisti michi
 ut venia[m] ad te p[er]tinet me omnia p[ro]p[ter] que missus su[m] h[ic] ut exple[re] et p[ro]p[ter] quia
 co[n]pleu[er]o recipiam me ad eum aquo missus su[m]. Cum g[er]o assumpt[us] fuero mitta
 tibi aliquis ex discipulis meis ut turet eg[re]diu[n]t[ur] tua[m] et vita[m] tibi atq[ue] h[ic]
 qui tecu[m] sunt p[ro]stet[ur] et ciuitati tue ut null[us] adu[er]sario[rum] vos unqua[m] exsuperare
 possit. Post ascensionem g[er]o sua d[omi]n[u]s misit ei Thad[deu]m epl[iscopu]m qui i[n] firmi re
 gem curauit et eum et om[n]es suos baptizauit h[ec] i[n] lib[ro] p[ri]mo. Etia[m] hystoie
 co[n]tinet. **Quart[odecim]** memole est quod anno d[omi]ni xxxviii. p[ro]lat[us] ad
 Tyberiu[m] cesare[m] scripsit de passione et resurrectione cristi ac de iustitib[us] eius p[er]
 quas crescente pl[ur]imo i[n] fide deus credit[ur]. Tyberius imp[er]ator audiens h[ic]
 retulit ad senatu[m] ut castus deus h[ab]eretur s[ed] senat[us] de hoc fuit. i[n] signatas
 ab isto Tyberio fluius Rome Tyber[us] nominat[us]. Iste etia[m] Tyberius cu[m] ma
 gna modestia p[ro]fuit regi publice dices boni pastor[is] esse oues tondere no[n] ex
 storiare s[ed] a[n]no d[omi]ni xxxvi. Tyberius Cesar Romanos q[ui]nt affliges i[n] gen
 ti om[n]i gaudio i[n] campama i[n] t[er]rit veneno. **Quindecim]** memole est q[uo]d Capus
 caligula a[n]no d[omi]ni xxxix suscepit i[m]p[er]iu[m] et regnauit a[n]no tres h[ic] fuit fr[ater]
 Tyberij Cesar[is] et nequa flagitiosissim[us]. **Sext[odecim]** memole est q[uo]d a[n]no
 d[omi]ni xlii. Claudius i[m]p[er]iu[m] adeptus et regnauit a[n]no octo h[ic] fuit filius
 Densi p[ro]p[ri]i Angusta qui o[mn]is apud magist[er] est sepultus a[n]no
 etia[m] d[omi]ni xlii. Apl[ic]i i[n] totu[m] orbem sunt dimisi a[n]no a passione d[omi]ni xxi ut
 scribit Beda. Simile a[n]no d[omi]ni xlv p[ri]mo Ep[iscopu]s Antiochie post petrum

Secundo dicendum est de secundo pontifice scilicet beato Petro petrus apostolus
filius iohannis pomicae Galilee de vico Bethsaida frater andree per
passione domini anno sequenti Idem annus domini xxxviii tenuit cathedra
sacerdotalis in partibus orientis quatuordecim annis celebrauit ubi prima missam dicens
do pro te solum cum vobis consecrationis. Deinde venit Antiochia anno domini
xxxviii ubi cathedra adeptus sedit annis vni. Inde venit Roma ubi ce
pit esse papa anno domini xliiii et pontificatu tenuit quinquaginta annis mensibus vni die
bus vii. Vbi quantum ad memorabilia. Primum est quod beatus petrus apostolus sep
sit duas Epulas quatuordecim nominantur et Eviuam avara quod eius auditor fuit
et filius eius debaptizatus hic etiam fecit ordines quatuordecim Septembris et ordinavit
Episcopos sex presbiteros x. diaconos. Secundum memorabile est quod anno domini
xliiii ante Eviuam sepelit et anno domini xliiii ante Eviuam edidit et tunc fames va
lida fuit ne in isto tempore post apostolum petrum appollinarem mittit Panem quem
tunc in italia magnitudine et apostoli frequentia post romam fuit famosior avara
vbi inter preterea sui postquam in italia Aquilegie sepserat Eviuam ad Egyptum de
ferantur quatuordecim edificant. Etiam misit etiam in Gallia ad plures
ciuitates plures discipulos sicut scilicet lauriam potetiam Alchimium et avar
tralem quod dicitur fuisse unum de loyon discipulis misit et alios plures in diuisa loca
loca Galia et ciuitates. Tercium memorabile est quod anno domini xliiii regina indi
ghiosa in celum est assumpta anno etate sue ut quidam dicunt lxx. et anno apassio
ne domini x. Symbolum ab apostolis est propositum. Tunc et ante Eviuam Eviuam
sui sepelit hebraice. Item anno domini xliiii apostoli per totum orbem sunt dispersi Petrus
enim fundata etiam in Antiochia venit Roma Paulus Grecia Iohannes Asy
um Andreas Actiam Matheus Ethiopiam Thomas et Bartholomeus vtriusque
indias Symon et Iacobus primo Egyptum et Ethiopiam deinde per sydem et Sicy
cia Philippus Popolim Iacobus minor Iosolima Iacobus maior ab herode de
colatus Hispania ubi adhuc sepulchrum habet claustrum. Ista apostoli non armis sed opibus
miraculis et vobis aggressi non alieno sed sanguine suo pro triumphantes melius quam
Romani potentes imites et sapientes vixerunt. Quartum memorabile est quod pau
lus ut dicitur in actibus apostolorum prope appellacionem iudea Roma veniens extra
urbem hortem publicum dixit ubi de vobis vite cum fabulis tractant et satis
innotuit orbi designis per dignis et scititate ipsum. Consequens quoque magnus
fiebatur ad ipsum de domo Cesaris nam et Neronis in strator Veneta est valde
familiaris existit ita ut cum ore ad os loqui non possent se episcopis visitaret
Et quia paulus coram Nerone dixerat fugam mundi pigne resoluenda

misit omnes qui per ipsum crediderat igne cremari. Paulum vero tamquam mare stat
 ventum et in hancas leges capite trucidavit. fuerunt et discipuli beati pauli apostoli
 viri illustres et egregii sicut Timotheus Titus Euphymus et Onesimus
 ac multi alii quos aduersus mundi partes per omnes causas duxerunt. **¶** Vntum
 memole est quod beatus petrus primus et statuit ante pascha domini quadragesima
 si ieiunaret ante natale tres ebdomadas et quadragesima et postquam ab omni
 populo vanto venerat et commemoratum primum et secundo aduentus domini nostri ihesu
 christi. **¶** Devoti memole est quod de pontificatu et morte beatorum petri et pauli.
 Gelasius papa scripsit in his sancta Romana ecclesia et in multis omnibus ceterisque ecclesiis
 est placita et qua beatus petrus primatus tenuit et in illud domum domini tu es petrus
 et super hanc petram etc. Cui data est societas passim beati pauli apostoli qui non
 diu post hanc gratiam dedit vno tempore eodemque die verbe romana cum petro sub
 cesare necone agonisans conatus est et propter pericula Romanam ecclesiam domino con
 fecerunt. si ceteris etiam verbis in uniuerso mundo sua carli pancia ac veneran
 do triumpho profuerunt per tanto. In bona sede hoc sic tempore Passi sunt ante petrum
 et paulus anno domini lxxviii et ultimo anno metonis petrus in via aurelia
 ubique sepultus est in palatio Neromanum Vaticano. Vbi crucifixus et pau
 lus vero ad aquas saluarias. Tunc vero Cornelius papa. Grece fixati corpora apostolorum ipse
 in Graecia asportare volebant si demones et verus habitantes divina virtute coacti
 clamabat vixi Romam succurrite diu vix auferunt. **¶** Deles et tolligetes de apostolis in
 fideles vero desuis diis chulacido igitur aduocata fuerunt et infidelium illos persequi
 quod videntes. Grece apud Cathartabas corpora apostolorum et putant perierunt sed
 abbe Cornelio papa sunt inde extracta si cum in dubium vertitur que esset ossa
 beati petri et que pauli orantibus fidelibus et ieiunantibus et in primis huerunt dimittit
 quod maiora ossa sunt petri et maiora piscatorum que cum papa Siluester dicit
 in longe equaliter ponderasse et consecrasset cumque etiam et in utraque vterque ossa
 collocasse. **¶** Septimum memole est quod Tybelus post natiuitate domini impa
 tor. **¶** Acepit anno domini xv et impauit annis xxviii usque ad annu quo passus
 est domini nostri ihesu christus. hic fuit Octavianus priuigius et gener noster no adop
 tione filius satis prudens satis et armis fortunatus. Cui scientia beatorum multum
 in heretate clator eloquio si et gemo et fidioso simlans se ea velle que nollet
 hic xxviii anno impii sui etate lxxxviii. Namiani furore et fontes et innox
 os suos prius et exoneos fortis punitet cum in genti gaudis omni mortis est
 in Campania hic ut refert Iosephus in omnibus suis negociis ead mortuus
 vni cum statuere paratores et priuicis vno iniqua mutauit eos huius tempore
 Quidus poeta i exilio moritur. Porcius Pylatus a Tyberio peritur indee
 destinac que Comestor et hystoris assent esse natu delugdimus. **¶** Octauum
 memole est quod hic in loco ponit Iosephus indeo hystorographus de
 christo laudabile testimoniu dices huius temporibus fuit sapiens vir si vixit in no
 mare perhas est. Erat et mirabilium operum effector et doctor multosque indeo
 et gentium sibi adiunxit. **¶** Vix hic erat et plura alia dicit de passione eius

et resurrectione Post passionem etiam domini dicti Tyberius Imperator regnavit
annis quinquaginta potius vero Pilatus propter multas accusaciones contra ipsum
factas a Tyberio mittit in exilium Tyberiam. Sanguine et propter multas ca-
lamitates que ibidem sustinuit se propria manu occidit. Herodes autem qui
Iohanne Baptista occiderat et quo passus est Christus cum uxore sua He-
rodiade apud Tyberiam in exilium mittit: ibique ambo miserabiliter mori-
untur et in illiusdem sepeluntur. **¶** Non minus memorabile est quod Petrus in Antio-
chia apagamis est captus et ad Heribrium Damoro Barca rursus in capite
de caligata et germen est attensus adhuc ipse deinceps promissus in etiam fieri
in statu. Ipse etiam Petrus fundavit etiam in Antiochia que disponente
domino hinc postea sex Archiepiscopus et c. lxx Episcopus. **¶** Idem memorabile est
quod anno domini lxxvii Nerva summus Imperator regnavit annis xviij. Hic Nerva Im-
perator sceleratissimus fuit plura senatorum vitam interfecit Urbem Romanam
per sex dies et noctes incendit usque stans in altissima turri flammis letus pro-
spiciens timebat. Porro ita libidinosus erat quod non mori non sorori nec alian
et sanguineos prebat puerum persecutionem in vanos movet Senecam matrem suam
interfecit nomen vancat ex stirpe Petrum crucifixit et Paulum decolavit
Romae uno eodem die ut habetur xxi. **¶** Chaniis et sacro sancta Romana Tunc ripe-
reto a senatu ut occideretur condempnataque seipsum interfecit si alibi legitur quod
Nerva fugies fame et siti in silva obrigitur et alupis est devoratus. **¶** Unde
etiam memorabile est quod sancti Apostoli Petrus et Paulus a multis aliis etiam
dedicavit sanctam ecclesiam dyopolim in honore domini nostri ihesu christi et sancte dei ge-
nitricis virginis marie tam bene beatam virginem vivente et ibi primo apparuit ymago san-
cte marie virginis quasi carnea si nullus hominis manus fecit. Item in sancta ecclesia Beth-
seman que fuit in valle Josaphat non longe ad dyopolim. Similis ymago sancte dei
genitricis marie apparuit picta si a nullo hominis facto. Item in Simbina est yma-
go bene virginis marie que etiam vbera videtur carnea et singulis sabbatis desudat
oleum. **¶** Quodam memorabile est quod tunc temporis sanctus Ignatius degerebat cum Apostolis
ordinat. **¶** Petrus post Herodum tunc in prima in Antiochia discipuli christi dei sancti
viam et tunc primo in Antiochia presbiterum. Ignatium et petrum angelorum anti-
phone in vitam huerunt. Beatus etiam Petrus apostolus primo dedit spiritum sanctum et hoc
episcopis tradidit faciedum constituitque corpus domini exceptum egrotum aieimus summi
¶ Etiam dicens est de hinc pontifice hinc natione italica de regio-
ne Tuscia ex parte Toscano cepit anno domini CXXXV et seduit
annis xj et mensibus qui excepto beati Petri apostoli constituit ut
inle velato capite etiam inter. Hic incrimis conatus sepulchrum
est in Vaticano in quo corpus beati Petri nono kalas Octobris ubi quantum ad me
morabile. **¶** Primum est quod illi qui catalogum Honoris pontificum diligenter
persecutati sunt dicunt hunc et Cletum non sedisse ut pontifices si ut summi
pontifices coadiutores quibus in vita sua beatus Petrus tradidit ecclesiam

vero dispensationem ipse non ordini et predicationi vacabat propter quod meruerunt
 in catalogo pontificum vocari. Clementem vero beatus Petrus sibi constatu fuit
 cessare. **S**ecundum memore est quod beatus pontifex Symon demones effugaret
 mortuos suscitaret et in mirabilia alia miracula faceret multas baptizaret et cum
 Saturnini consulis filia ademonio liberasset Saturnini credens hoc ma-
 gias artibus fieri ipsum dominum deus peruenit afflictu decollauit et hoc corpus eius
 fuit primo in Vaticano sepultum post tamen a Gregorio hostiensi Episcopo cum multis
 clem sollemnitate in hostia deportatum et in ecclesia maiori sancti Laurentii re-
 positum. **T**ertium memore est quod Sayus qui est Gallialus cuius Imperator
 post natiuitatem domini cepit anno domini xxxviii et impauit annos tres et sex-
 tus x diebus viii hic fuit sceleratissimus quia duabus suis sororibus stupra-
 uit et filia exorna sorore nata cognouit fuit nepos Tybei Imperato-
 ris filii. **S**ecundum super hoc quod apud Sayo Cesare dominus Romani reges dicunt
 hic Sayus cum aduersus cunctos homines in gentem auaricia libidine et crudeli-
 tate semetipsum et pallatio occisus est. **Q**uartum memore est quod anno
 domini xlii Pilatus pater a Sayo Imperatore multis calamitatibus oppressus seipsum
 miserat et corpore in Tyberim proiecit spiritus maligni ipsum rapientes iuxta in
 aquis eisdem inundationes mouerunt iuxta in aere fulgore tempestate igne
 comitatus et nubium collisione nubes hominum trauerunt. **E**ualit a Tyberi flu-
 uio resumptus in Galliam apud Wyema Rodam flumini in mortui. **V**icime
 ses ante aeris et tunc et malorum spirituum non sustinentes in fortitudine corpus
 pilati a se remouit et in vicinis alpiibus in quodam puteo submersit.

Quinto dicendum est de clero. **C**letus natione Romanus de Regione
 Nicopoli cum pre Eufrasia cepit anno domini lxxii et sedit annis xi hic
 excepto beati Petri xxi presbiteros ordinauit in velle Roma mense
 decembris sepultus est iuxta corpus beati Petri in Vaticano inter
 duo coronatus vii clas Marii et cessauit pariter xxxi diebus ubi quantum
 ad memoria. **S**extum est quod hic pontifex Cletus in velle in laus suis
 primo posuisse Saltem ad apostolicam benedictionem hic etiam pontifex ambobus po-
 pulis scribens approbat et commendat pignationes ad sanctos et maxime ad
 limina sancti Petri asserens quod validior est ad salutem beati Petri visitatio quam
 duorum annorum ieiunium et illos cum anathemate exerat qui visitationem sancti
 cui impedunt apostolorum. **S**ecundum memore est quod Quintus Imperator per natiui-
 tatem domini Claudius cepit anno domini xlii et impauit annis xiii mensibus vii
 diebus xxxviii hic fuit patruus Galliole et Britannis intulit bellum
 quasdam in insulas ultra Britanniam positas in Oceano que appellantur Arcti-
 des bono impio adiecit hic tamen plurimum civilis erat et vixit annis lxxii
 post mortem consecratus est dominus que appellatur hic nulli merore fuit na-
 occisa vxore sua paulo post in thimo recubens cum domina non venisset.

requisiuit ab eo vinoq; omni tpe & loco. Impatissim⁹ fuit qm⁹ vxor
messilima fuit. Sicut scribit Iuualis tante libidinis fuit ut pstabat
p'mo occulte deinde publice omnibus se exponere nō satiata si lassata re
cedens nobiles milites ad huc ipm traherebat. **Tertiu** memole est quod huc
claudius cū defecit filiu suu britanicu i uxores pfraciones non fecit
Impatore s; Nerone filie sue maritu designauit. Impatore siq; plautus
est gener filio tpe qm⁹ Claudij petrus venit Romam & ibi xxx annis
rexit etiam salutare fidem p'dicans in las v'tutib; ipam comprobauit.
hnc t'pibus ffemio auis vincta apparuit i Egipto/ que poms d'c. dicitur
vincta & post se ipam cremado in suo mdo renascat. Et aut admod aqui
le magna cassato capite cca collu fulgoe aures postelori pte purpureo
pcaudam cum mitor sterilius scribit. **Quartu** memole est quod b'us
petrus misit mruu Galeru et Euthariu p'dicare vbm dei ita motes na
tombus quoro por amorte suscitatz est cū p xl dies mortuus fuiss; pbatu
lm⁹ missu apetro ppter quod papa nō vte. baculo pastorali. **Quintu**
memole est quod ano dñi .xv. hom. Iacobus aplus frat dñi m'itlm p'i
putat. & paritica fullonis occidit. Postqua etiam ielimitana reuerat
xxx annis et Symon aplus frat eius i locu suu ab aplis substituit. Cha
thias etiā eodem ano lapidatus est & securi p'cussus martiriu cōpleuit.
Simili' ano dñi lxviii. charoq; Erona & p'acatga Allexadriu⁹ passus est.
Uinto dicendu est de Clemente. Clemes natione Roman⁹ deregi
one Celomote Egipte Faustino cepit ano dñi xvi. & sed' an
nis nouē m'esibus 7 diebus .x. hic cum mltos libros v'neret
ligionis s'bet m'io cōnatus est vbi qutu admemoria. **Primu**
est quod huc Clemes papa fecit septe regiones diuidi notariis vn q nō
et gesta m'm vni⁹quisq; p regione sua diligent' pquiret & con scabēt huc
etiā quāuis abto petro effi elaus tamen coegit lyuu & Cletu an se poni
et ita tpe est p'mus p'q b'm pelconem est aut tūus p gradu seu ordinar
Secundu memole est qd b'us Clemes scribit in Ep'la ad Iacobu Iosoli
mitani sic. Vmō petrus tpe q' fine vite sue i minis sibi p'sentit m'co
spectu f'm positus ap'hensa manu mea dixit frēs huc. Clementem Ep'm
vrbis ordino qui m ab i'cio qm⁹ usq; ad fine tomes m diuiduus fuit.
Tuq; ego adpedes eius p'sidens dectiarem cathedre honore vidit tu p'ti
p'ailu times fugis fatedra etus esto qd amplius p'cas qui pplm dei ve
lud i fluctib; positu cū iuuare possis subē fugis considerado q'pa negli
gis quia. **Tertiu** memole est quod corpus eius Clemet' cont' Ter
sona vbi exilio relegatus fuat i mas potiau p'ietu diu latuit s; p'q
m'ltorū amoro circula mari abillo loco recedente abto Cralls ano
ranoro Ep'o et pene omī Sclauorū aplo diuinitq; repta tpe Nicolai
pape Romam est delatu & m Ecclia b'us Crallus p'q paucos dies

diem claudens exstremum sepelitur mirabilis coruscando hic Clemens mo-
 ni honestate sic pollebat qd no solum Romanus si et iudeis gentilibz compla-
 cebat. Cont huc publicus Tarquinius comes sacro mediante pecunia sedi-
 tom maximam comouit. Unde opus sit dabit quod aut dno sacrificari aut
 mexilum peligens missus fuit in quadam in sulam i qua i venit plusq
 duo milia Romanorum ibid adsecunda marmora damnatorum quas i duo co-
 fortauit et fonte aque cui defm magnam habebant orone impetuit ppe
 eius etia vite sititate et doctrine efficacia. Ita vnu annu huius etia mho
 noie dei sut constructe. Quod audies Troianus misit quedam ducem
 qui ligata ad collum eius Anchora misit imai submgi xpiani ubi gra-
 uerut ut dno corpus mas sui eis oideret et stan mae ptra miliaria redessi
 et in gressu in venit huiusmodi i modu templi marmorei et corpus cu
 Anchora posuimus i eo Reuelatu qd fuit discipulis suis ne illud tollent
 Inom em annisais p diti mris cosuevit mae recede tria miliaria et
 advenetibz sicut iter pbe ad ipm visitanda. Tand successu tpris p dcm ma-
 culum ppe ptra relictanciu cessauit. Quartu memole est quod hic
 Clemens statuit qd cathedra eplis i eminentiori loco debz statui i quo re-
 sidens Epus omis possit conspuere et ab omibz conspici statuit i qd bapti-
 satus qdato ciuus ppe confirmet quia alit no effi pfaus Romanus qui con-
 firmationem no nate si i tua aut voluntate obmittit. Quintu memole est
 quod nero Impator qntq cepit ano dmi lvi et Imperauit annis xviij die-
 bus vii diebus n. hic Romu impm deformauit et mltit. Discabat ante
 is retibusqz scelus fimbz extendebat. In finta Senatu ppe mtfecit
 bonoz homi hostas fuit etia huius et tragedico utebat omnia milia co-
 misit fte vxore mra i mgtro suo mtfecit. Urbe Roma m tendit xpianis
 magna psecutionem intulit ppe hie a Romis omibz destituta hostas mduca-
 Sextum memole est quod ano vii huius Neronis Jacobus frat dmi
 qui ab omibz Justus appellat andeis pmo lapidatq p ptra fullonis ex-
 cebratq occubuit Seneca etia Cordubensis patrum lucani poete pcep-
 tor neronis vita et sciencia pclarus i passione vena et huius veneno
 iussu neronis pnt. Hie etia tpe Romis indea fit rebellis et vespesianus
 mittit a Nerone cont indea hic nero cu ppe verbis i consione et alia
 sua maleficia qret ad pena depalatio fugit i suburbis quod fuit m-
 Gallaria et Vmnetana ad quartu vrbis miliare seipm mtfecit et alu-
 pis dicit esse comestus Ipe etia sanctos aplos Petru et paulu truci-
 dit nulla veste bis mduit soleas argenteas mulis fecit. In nulla re
 Janosior qua i edificando na palacij ipms largitas structiam ornatt
 ex auro et argeto gemis rebote breui fmo no put coptehendi. Septu-
 memole est quod hic Clemens i statutu abto petro fuit i successore ut

habetur in questione. Te quidem Sed Clemens successor p[ro]p[ri]am no[n] i[n]sti-
tuit hic Clemens post passionem ap[osto]lo[rum] petri et pauli direxit sem[per] D[omi]no
in suu[m] Axiopagice in Gallias ad p[re]dicanda v[er]bum dei si ab ip[s]o petro missi
fuerunt epi quor[um] si pollinat[ur] sedit in Bauena aq[ua]rtalis in aq[ua]rtani-
um et lazarus que suscitauit domi[n]u[m]. In aq[ua]rtis hic duo quoq[ue] sorores la-
zari multas a[n]i[m]as deo lucratae sunt. Ita etia[m] aq[ua]rtis multis videntib[us] in
Tarascona posita est sepulchru[m] adomni ihsu xpo aquadam Ep[iscop]o no[m]i[n]e
franco. **O**ctauu[m] memole est quod Clemens tradente petro ap[osto]lo v[er]su
sacratu[m] vestiu[m] exlege sup[er]sit ad celebranda missas baculu[m] pontificale
timulu[m] palu[m] et cetera re[rum] for[m]am dedit. Nouu[m] memole est q[uo]d t[em]p[or]e
Clement[is] Vespasian[us] Titus et Domitian[us]. Imperatores fuit passus in
diat[ur]. Clemens sub T[ra]iano vel sub Domitiano r[eg]n[auit].

Sexto dicendu[m] est de papa Anacleto Anacletus na[m]e Gre-
cus de regione Cytonie p[re]fatus Antiocho cepit a[n]no d[omi]ni m[ille]m se-
dit a[n]nis ix m[en]sibus ix dieb[us] x. Et cessauit p[ro]p[ri]at[ur] dieb[us] xvi.
hic co[n]struxit loca vbi epi tradunt sepulchra sepult[ur] est
iuxta corpus beati petri hic similit[er] co[n]stituit q[uo]d clericus no[n] barbam ne
coma[m] mutet. Vbi quantum ad memoria[m]. **P**rimu[m] est quod de isto Ana-
cletu no[n] loquit[ur] Eusebius in suis Cronica volens quod Anaclet[us] id[em]
est qui et Cletus S[ed] Damasus papa i[n] Cronica bono[rum] p[ro]fite[n]s qua[m]
statuit ponit eos diuisos quia Cletus fuit na[m]e Grece Anacletus
no[n] na[m]e Grece et no[n] solu[m] in h[is] s[ed] in pluribus alijs Cronica Eusebii
disentit ab alijs Cronica. **S**ecundu[m] memole est quod hic p[ro]fite[n]s Ana-
cletus o[mn]es fideles per Ep[iscop]am monuit ut p[ro]fite[n]t[ur] p[ro]p[ri]at[ur] honore
tur dices q[uo]d deo sacrificantes no[n] dent vexari si p[ro]fite[n]t[ur] ac ab o[mn]ibus
veniam et q[uo]d p[ro]fite[n]t[ur] q[uo]d sacrificat testes seculi habeant maxime Ep[iscop]i ut duo
p[ro]fite[n]t[ur] sacrificare p[ro]fite[n]t[ur]. **T**ertiu[m] memole est quod Gallia vicellius
Octo p[ro]p[ri]am Rom[am] imp[er]iu[m] regentes sese in t[em]p[or]e fecerunt. **Q**uartu[m] memole
est quod a[n]no d[omi]ni lxx Galba et vicellius imp[er]iu[m] regni adepti regna-
uit a[n]no p[ri]mo et iste vicellius a suis hospibus in Cyberim est p[re]t[er]itus
et submissus et quida[m] Octo imp[er]iu[m] fraudulent[er] est adept[us] h[uius] Octo Galba
Imp[er]atore Rom[am] infore et decollauit t[un]c aut[em] Octo regnauit et seip[su]m
m[er]uit. **Q**uintu[m] memole est quod hic Anaclet[us] statuit quod quilibet
Ep[iscop]us no[n] min[us] qua[m] tribus Ep[iscop]is ordinet[ur]. Statuit etia[m] i[n] missa d[omi]n[u]s pax
vobis d[omi]n[u]s vobiscu[m] Et cu[m] p[ro]fite[n]t[ur] et Amen et quod Ep[iscop]i ieiunii ordi-
nem misse celebrant cu[m] i[n] sup[er] statuit q[uo]d cleric[us] coma[m] mutet ne barba[m].
Sextimo dicend[um] est de Enaristo Enaristus p[ro]p[ri]a na[m]e Grece
ex p[ar]te iudeo no[m]i[n]e iuda de ciuitate Bethleem cepit a[n]no
d[omi]ni cxi sedit a[n]nis x m[en]sibus vii diebus ix cessauit p[ro]p[ri]a
tus diebus xvi. Vbi quantum ad memoria[m]. **P**rimu[m] est

in thisse et centu iudeoꝝ captiuoꝝ publice uenudata fuisse oportuit at
ut illis diebus pasto mēficent quibꝫ ipi saluatore mꝝ mēfecerūt Iste
Totus in Greca et latina lingua disertissimꝫ erat bellicosissimꝫ moderat
tissimꝫ omniqꝫ uirtutū qꝛe mirabilis adeo ut amior et dilecto qꝛis hūani

Nono dicendꝫ est de Sixto pꝛa Sixtus naꝛe. **D**icetur
Sixtus ex pꝛe pastoe de regione uolata cepit aꝛo dñi cxxx
sedet aꝛis v. mensibꝫ in diebus xxx et cessauit papatꝫ pꝛduos
dies ubi qꝛtu ad memoria. **P**rimu est quod hic Sixtus sta
tuit qꝫ dicetꝫ in missa Scꝫs scꝫs scꝫs dñs deus sabaoth et Statuit ena
qꝫ uasa et mista sacra ta no tangentꝫ nisi aꝛm sꝫ. Iste Sixtus apꝫ por
tam Apra decollatꝫ est ubi dñs apparuit petro dicenti Domine quo uo
dis et hic mortuus est et sepultus i Vaticano mꝝ corpus bꝫ petri
Quodm memole est quod tꝫibus hūꝫ Sixti seniente ubi pꝛsecutoꝝ xꝫi
anoꝝ paucissimꝫ i uenellatꝫ qui se dicentꝫ xpianos uanis i Gallia po
scentibꝫ ut eis aliquo uicu mitteret qui pene iam extictam lucnam fidei
reaccendat et pꝛgum qꝫ plures alios sibi sociando. Cui pꝛgum multꝫ
ad fide conuulsis ibid mꝝ. **Q**uatu memole est quod hic Sixtus
statuit qꝫ coꝛpalia altꝫ no fieret exsecro si depꝫmissus hꝫs qꝫ exoto
no tincta et qꝫ mꝫ no tanget sacra uasa altꝫ ut pallas hic et statu
quod quicunqꝫ epꝫoꝝ uocaretꝫ ad sedem Apꝫicam rediens ad eccliam suā non
sustineretꝫ nisi cꝫlas spꝫalibus hic etia Sixtus septus est iꝫe altꝫe sꝫi
petra i sepulcro mꝫus redescant hꝫus electus Anacletus et Eustachiꝫ. **Q**u
tum memole est quod Impator Domitianꝫ cepit aꝛo dñi lxxxj et impa
uit aꝛis xij et mensibus v. hic Domitianꝫ fuit frater Tyti et pꝫmis annis
Impꝫi fuit modꝫ ita sed post statꝫ admaxima uicia pꝫgressus tantu erant
quod merita pꝫs et mꝫs adoleat. Iniecit em nobilissimos desecratu et dñm
deu se appellatꝫ inissit nullaqꝫ alia nisi argeteam ul antea statuā i ca
pitolis si suffus est poni. Consobrios suos mēfecit. **Q**uatu memole est
quod hic suo iohes exortat Impꝫos i sula exilio relegatꝫ hic e ioh
hūmes qui supra petꝫ dñi i cena retubuit que addanda sue dñitatis
essencia quasi quodda organu fecit qui ugo adeo claus fuit et ugo i eꝫm
pꝫasit. Cui castꝫ dñm i cruce moitꝫ mꝫem uꝫme uꝫm comedauit.
Nam iꝫoꝫangelꝫ Sabuele ad custodia sue scꝫissime mꝫa sociu dedit ut e
in tacta uꝫmem i uisibilitꝫ custodiret et iste formsecus fragilitati fema ob
diencie mꝫsteriu exhibet. **Q**uatu igitꝫ familiaritate ubi cōsator tanto ui
cinoꝝ ubi et uenit et qꝫ apꝫma uirtute marie dñs est filius ioh spꝫali
grā frater est saluator qui sit bꝫdictus i mꝫetula seculoꝝ amon. Hic do
mianꝫ et post Nerone pꝫsecutoꝝ uanis mꝫulit hic hꝫ uespꝫiam
filius et frater Tyti fuit i nullo tame ipis si potius Nerom ul Gallia
le similis fuit uerutame quia obseleda uꝫuꝫis onerosus fuit iō mēfecit
fuit aꝫis aꝛo etatꝫ sue xxxvj et cum confusione est sepultꝫ. **S**extu

memore est quod huius tpe passus est Dromisius Agriopagita et cum socijs
suis. Cum enim paulus apud Athenas predicasset et singula eorum altaria
omniumque esset titulus in scriptis ignoto deo. Tunc ait ad Dromisium Agriopagi-
tam. Quis est ignotus deus. Cum ille respondit quod hoc non est nobis demonst-
ratus. Sed seculo futurus venturus est. Et ait paulus. Quid vobis videtur. Homo
ait. In spiritu. Et ille verus deus et verus homo et tpe reuocabitur iudicium.
Quare et quia paulus predicat vobis. Tunc Dromisius videns cetera que pau-
lus illuminat statim cum uxore sua et familia baptisatus est a paulo. Aut
premiu in scriptis ipsam civitate et maximam partem prece ad eum committit
et veniens Roma post passionem apostolorum a seculo Clemente missus est in Franciam
cum Eustachio et Clementino ad urbem. Ipsi accessit post multam itaque com-
mune fabricata est ecclesia et tanta in eis gratia celestis emicuit quod multos
armatos sine armis vincebat. Diocletiana et Domitiana prefata cum alijs
multas afflictione sanctorum impediens. Si ipse et socii eius mittuntur. Et tunc
fortiter flagellari post hoc iudici putantur et se invice exhortantur. Per orationem
flexis genibus decollantur. Vbi lux in mensa resplenduit et corpus beati Dromisii
se eiciens caput suum in ter brachia protulit angelus duxit et celesti lumine pre-
fatus et loco qui dicitur mors martirum ad locum ubi mors dei providentia requiescit
facta est comes corpori multitudine militum celestium ymnis dulcissimis deum laudantes.
Et in celis patria dulcorum spirituum agmina sunt audita. Et tunc gloria tibi duc adiu-
co frequenter alla propter quod multa addidimus sue communi. Scitis beati petri apostoli di-
sapulorum. Et etiam tpe edificatum est templum pantheon quod nunc sola macta
Botunda dicitur. Fecit autem hoc mos senatores papieres perire et bellasse. Marcum
Agrippa verbis prefatum illuc mittere voluissent et ille remansit petens triumphum
diebus deliberationem cum quadam nocte super hoc cogitans obdormivisset. Quod femina
dixit. Quod si permitteret se factum templum ad honorem ipsius veniret ipse au-
xilium. Cum Marcus Agrippa hoc promississet et mane consurgens hac visionem sena-
tui retulisset missus est cum magno apparatu manuum et quique legiones militum

Dominus missus est ad magnum apparatum manuum et quique legiones multas
 Primo dicendum est de Tollesford Tollesford ipsa debellavit
 papa natus ex Anachorinta cepit anno domini millesimo et sedens annis
 quibus in diebus non cessavit preces per dies unum. Vbi quatuor
 ad memoriam. Primum est quod hic statuit quod nulla missa ante
 tertiam presumat dici et statuit causam ymnus angelicus ante sacrificium et in nativitate
 tres missas cum gloria in excelsis. Statuit etiam ieiunium unum ebdomadarum ante
 plene ieiunium hoc diebus precepit dominus Sicut discretum deesse vita electorum
 alaycorum consuetudine ita ieiunium eorum deesse discretis. Tres autem missas pre
 dictas in nativitate constituit sic quod prima diceretur in gallois cantu pro
 morte media nocte. Secundam illucescente aurora quando castus manebat apa
 stolibus adorabat. Tercia missa de die horatua quando illuxit nobis dies et
 demeritis mea hic Tollesfordis maris conatus sepultus est apud sanctum

petri in Vaticano. Secundum memore est quod Nerua Imperator cepit anno
domini xcv et Imperavit annis vno et mensibus iii. Ista omnia que Domi-
tianus fecerat dampnavit. Unde Iohes eum de exilio Ephesum rediit.

Decimo dicendum est de papa Iguino. Iguinus papa cepit anno
domini c. hic fuit ante natione Grece de Attica tunc Genetia
non tamen venit. sedit ille annis iii. mensibus iii. diebus tribus et per eum

cessavit patius diebus tribus. ubi quantum ad memoriam. Primum est
quod Iguinus papa deo coposuit et gradum distabit sepultus estque
in ecclesia sancti petri in Vaticano conatus hic statuit quod unus prius vel prius
suscipiat puerum levatum a fonte baptismi. Omnis et confirmatio et in
catholice ratione. Secundum memore est quod hic Iguinus scripsit omnibus fidelibus
generalem epistolam de deo tuo. duo et ubi et ratione plena fidem catholi-
cam continente. Insuper statuit quod excepto Romano pontifice nullus metus
politicus audiat cum sue provincie nec eam condemnaret nisi in conspectu

Spem copromissam. Tercium memore est quod Imperator Traianus cepit
anno domini lxxxviii. Imperavit annis xiiii. Iste Asia et Babilonia cepit
adinde fines et allepandae accessit hic anno ppe si per alios suos consilio
missit pams tam infera persecutione hic Hispanie natus et Italia habes
egrippina Imperator factus est. Ipse etiam paugustum fines Romae. Imperii lon-
ge lateque amplavit usque ad fines Indie accessit et mari rubro classem
statuit ut per eam India devastaretur. Rome et poms provincias omnibus

se equalem exhibere. Amicos suos cum salutari libenter salutavit etiam
egrotantes. cunctis liberalis fuit. hic post magnum belli gloriam apside redi-
tus apud Delum a pfluxu ventis est extinguitus. ossa vero eius collecta

in vna auream Romam delata. foro quod ipse edificavit sub colima posita
fuit cum alacritudo et pl. pedum erat hic etiam solus omnis intra urbem sepul-
tus est sub eo passus est deus Ignacius discipulus sancti Iohannis. Avute
Spus Trinitatis qui in Troiano de victoria redeunt se vnam confiteus

ferro caesus Roma deducit. huiusmodi cum minutati dimissum esset nomen xpi
in singulis partibus aureis hanc scriptum videbat. Et tunc floruit Eustachius
cognomine placidus. Hic milicie Traiani Imperatoris cui in vocatione inter

corum cui xpi apparuit et per eum vixit et filius adusa sustinuit. Tunc pa-
triam Rome fulmine cremat. si de novo reparat. Hic etiam tunc plinius ora-
tor et hystoriographus floruit qui mitigavit Traianum Imperatorem se-
nientem in banos apsecutione hic etiam tunc Gynis Cleophas et sobrius

Jacobi apostoli qui ei in Epato successit. Iulianus in Vaticano conatur
Dodecimo dicendum est de papa Pyro. Pyrus papa natione ytalica de
ciuitate Aquilegia ex parte Eusse cepit anno domini clvi et sedit
annis xi. mensibus x. diebus xxi. et cessavit patius diebus xiiii.

ubi quantum ad memoriam. Primum est quod hic statuit hereticum

venirent ex iudeis. Hic suscepit et baptizari ipse etiam miris conatus est et se
 pulchrum in corpore beati petri in Vaticano. Hic et ipse Polycarpus Episcopus Ephesus
 sumus Johannes apostoli discipulus Roma veniens multos ab heretica perversitate
 revocavit. **S**ed in memoriam est quod istis temporibus fuit Rome due scilicet
 virgines Potentiana et Praxedis. Hec Praxedis virgo venerabilis erat
 filia prudentis viri apostolorum petri et pauli. Erat soror sanctae potentiane vir-
 ginis. Ipsa siquidem tempore persecutionis fecit viam ad honorem dei dedicari et
 multos christianos fuerunt spiritui occultavit quos ab eo et verbo spiritus sancti plurimum
 petunt. Quod audiens imperator misit satellites et multos ibidem interfici
 iussit. Quorum corpora sancta virgo Praxedis sepelivit. Dixit et ipsa prius
 quod temporibus illius Hermes doctor fidei et scripturarum effluxit inter nos et licet
 nos dominica die pascha celebrarem et quidam die dubitaret ad corroboran-
 das divinas eorum eodem hermeti angelus domini apparuit in habitu pastoralis et precepit
 ut pascha domini die dominica ab omnibus hominibus celebraretur. Quod nos auctoritate apostolica
 sanximus. **T**ertium in memoriam est quod Imperator Adrianus cepit anno domini
 clxxx et imperavit annis xxi. Iste rebelles iudeos subiungavit verberis et
 solimithana restauravit. Iste iudeos si alias gentes in ea locutus ipse fuit in
 omnibus quod leges multas condidit et colimithana urbe nomine suo fieri fecit
 Cuius filius Traiani nepos esset tamen glorie Traiani et videns statim tres pro-
 vias scilicet Syriam Mesopotamiam Armeniam quas Traianus addiderat reliquit
 pace omni tempore imperii sui hunc facundissimus greco fuit diligentissimus ita ex
 tantum et militum disciplina exaruit obijt in Capama anno imperii sui xxi. Iste
 Adrianus iste restituta Iosolimitham precepit ne alicui iudeorum daretur licen-
 tia intrandi. Si tamen christianis. Illo etiam tempore factum est ut locus passionis christi
 esset inter viros qui prius fuit exilium. Et quia ipse Adrianus vocabatur. Ely-
 us voluit quod Iosolimitha vocaretur nomine suo Ely subisto. Quia passa
 est Rome beata virgo Serapya Antiochena que manes in domo nobilissime
 femine Sabina qua doctissima querebant. In sancta Sabina qua Serapya colle-
 git ossa accusata ac miris conatus. Iste etiam temporibus floruit sedus prius qui
 per prophetas est omni tempore silentium suans causa autem silentii in libro suo
 demonstrat. Hic etiam tempore Aquila grece ponticus et interpretes moysaice legis
 floruit. Hic Adrianus precepit per epistolam ut nemini liceat vanos sine proba-
 tione obiecti criminis damnare. Hic etiam tempore greco more iustitia in orientali ec-
 clesia christianorum celebrata sunt que prius hebraice fuerunt et

Ultimo dicendum est de papa Amiceto Amicetus ipsa natione Sy-
 rus ex parte Johanne cepit anno domini c lxxv et sedit annis xi. mesi-
 bus tribus diebus non et cessavit pontificatus diebus xxi. Vbi quatuor
 ad memoriam. **P**rimum est quod hic statuit sic Anacleto quod
 clericus imitatur comam non neque barbam et heat comam in modum specule. Ita
 tuit etiam quod Episcopus a seculari non debeat nisi admodum acribus Episcopus non a apostoli

Hic statuit de clericis
 comam non barbam
 et comam ferre

Dartodetimo dicitur est de sacro. **E**t plures alios
papa Sacer ppa natione Capannus ex pre concordia cepit
ano dñi clxxviii. et sedit annis ix. mensib; tñ; dieb; xxxi. et as
savit papatu dieb; xxviii. Vbi qñtu ad memoria. **Q**uñ est
quod hic sacer statuit quod nulla monacha pallas sacris tangere
n. in censum vsca etia r ut velim portet. Statuit et q legitima no
heat. ut vxor nisi p sacerdotem fuit. Buda rapentib; fuit solemnit tradi
ta ad panymphis custodia tñes multas piallis que solent etia materi
monia contingit hic mñio tonatus sepultus est in vatucano i etia.

sancti petri. **Q**uod memole est quod hinc epibus facie frige heretici ex
orti sunt qui a frigida provincia vnde origines habuerunt nominati sunt hinc spi
ritum semper non apostolis nec alijs datum asserunt non tantum ipsis quorum auctores fue
runt miris praesca et mirabilia. Tercium memole est quod Marcus
Antoninus veniens cum fratre Lucio antonio quo cepit anno domini clx et im
pauit annis xix ab isto tempore cepit Roma et Imperatore hinc. Iste Mar
cus Antoninus fuit optimus tamquam a suis mota est persecutio contra christianos
hic etiam tempore tam in oriente Asia quam in occidente in Gallia multi perire
sunt conati in Asia scilicet Policarpus et phyladelphus. In Gallia sanctus
Iustus viennensis episcopus et fortius episcopus lugdunensis cum in mirabili multitudine
aliorum hic Marcus Antoninus tranquillissimus benignissimus et liberalissimus
fuit in panonia mortuus ab omnibus merito diues est relatus hic tempore floruit
Egysippus scriptor hystoriographus. Modica autem per Antoninum impauit annis
xix. cum Lucio Antonino tunc etiam theodotimus et in interpretis clari heretici
hic Commodus Antonini filius nichil primorum hinc nisi quod contra germanos
nos felicitate pugnat. Septembrem mensem ad suum reducere conatus est ut co
modus dicitur hic stragulatus morte subita in hunc cum tanta exercitacione ho
minum ut hostes hunc inducere. Hic etiam philippum illustre Romanum in
Egyptum ut peritus Alexander esset duxit cum filia Eugenia cum duobus
suis Eunuchis protapho et iacinto clam apertis gentili in hunc virili rece
dens. Eugeniū se vocas baptisat et monachi in monasterio sunt effecti.
Cum autem mortuo rebbate Eugenius platus efficeret per quadam femina
nomine melancia que in ipsum oculos iniecerat qui sibi non consenserat ta
qua oppressor in famam cum omnibus modis et dum captus ad tormenta duceret
torum perfectio pre suo laniatis vestibus ostendit se esse Eugeniā perfectam filiam
et Eunuchos protaphum et iacintum adesse magnum fuit gaudium patris cum omnibus
baptisat melancia in flammata ictu fulminis concremat.

Quinto decimo ducendum est de papa Elentherio Elentherius papa na
tione Grece ex parte habudo de opido Nicopolis cepit anno domini
clxxxviii et sedit annis xv mēibus vi diebus quique cessavit
papatus diebus vi. ubi quatuor ad memoriam. Primum est quod hic
Elentherius accepit epistolam a lucio rege Britanico ut christianus fieret cui papa
misit duos religiosos viros videlicet fuganum et dynuam qui rege perdam et suum
populum baptisauerunt. Erant autem in Britania non pontifices ydolorum quos
flamines vocabat inter quos tres archiflames erant si perdicti religiosi de
mandato apostolico ubi erant flamines instituerunt. Episcopus ubi archiflames et
archiepiscopus hic Elentherius hic quod apostoli statuerunt suo decreto renouauit
ut videlicet christianus nulla esset repudiaretur que rationabilis et humana esset hic
etiam miris conatus. Hinc etiam tempore Apollinaris exapoli et dyomisius et ho

Antoninus fuit Severi impatoris filius fuit homo pessimus Ipse ei fuit
 paternarum morum asynator libidine in pudiciſſim⁹ adeo ut nouerit suadulias
 duxit in uxorem hic dum aduſus prothos bellum parer mortuus fuit apud Edſſa
 ciuitate anno impij ſui vñ. cxiij. cxiij. eia impator filio ſuo anno pmo exi
 vidia ſua obſcrauit. Terciu memo e quod Anthom Aurelius impator
 cepit anno dñi. cxxv. et impauit annis tñus tñs tpe Sabellius oritur hic an
 thomius in pudiciſſime vixit adeo quod nullu genus luxurie eſſet quod no ex
 cet inſtitus amilitaribus Come tu mte ſua

D Cimo ſeptimo dicend⁹ e de papa Seuerino papa Seuerinus natione
 romus expe habundio cepit anno dñi. cxxij. ſeditq; annis xvñ cxi
 ſibus ſex diebus x. recessauit papatus diebus vi vbi qñtu adme
 morabilia. Primu e quod hic Seuerinus ſtatuit in pñcia om̄ fidelu clerico
 rum et laycorū quod om̄s pami amoz pñ in die Paſche debent eubariſma ſumme.
 Statuit eia quod om̄a vafa altaris in eia eſſent vitrea ul Stagnea mor
 tuus e et ſepultus e in cimitio Calixti ipe in via appie. Cdm memo e de
 impatore alexan. Impator alex. Impator cepit anno dñi cxxij.
 et impauit annis viñ ab epatu ſuo dñs e Cesar a ſenatu ilo Auguſto hic
 perſas in bello vñt diſciplina mltre ſeueriſſime vixit aſſeſſore vlpianum
 uas oditorē hñt et tpe Origenes adh⁹ p⁹ aplos ſup om̄s in eia dei ſcia et
 eloquia floruit Tunc ei in cepit diuſos libros pponē hñs ppter alios ſcriptos
 puellas viñ et iuuenes viñ que exore ipius diuſorū librorū matias aſſebant
 et tanta ſcriptit quod bñs iom⁹ ſatet ſe legiſſe viñ. et volumm exepas eplis
 quas diuſis pſoms ſcriptit. Corp⁹ erat proūbiū quod qualis erat eius vitacilis
 erat et doctna Ipſe naq; ſup lem miqua iacuit calceos miqua in dñt carnes
 miqua comedidit vñm miqua bibidit. Sicut legit⁹ in eia. Hystoria et quia fuit
 ſuſſime vñt et mirablis doctine Ideo exauſant ipm magni doctores de error
 bus qm ſibi in ponit⁹ ſicut Eusebius ſeſaric⁹ et Ruſſinus pſbr aqñenſis
 tu mltas alijs. Et dicit qd poſt morte ſua hñci ad obfuſtandum palam
 nome ſui libris queda hñci in ſeuerit adamea eia mater impatoris
 xana erat adiut⁹ Origenis et aliorū doctoz ſanorū ppter hoc aſilio oauit
 et tpe Ipolito portuen epus clauit ipe impator alexandrus cepit anno dñi
 cxxxv et impauit annis tñus Iſte pñus pñmiles abſq; decreto ſanatus in
 pator eſſiat xpianus pſeqnit Germanos et prothos vñt tandem deſerentib⁹
 tu ſus militibus tu filio ſuo ad huc puero oauſus eſt Iſte Gordianus impator
 cepit anno dñi cxxxv et impauit annis vi Iſte poſtqua deſſis triumphauit
 ouens Roma ppe urbem fraude pñd peremptus eſt

D Cimo octano dicend⁹ e de Calixto p. Calixtus ppa natione romus
 expe demetrio cepit ano dñi. cxxxij. ſeditq; annis qñq; menſibus viñ
 diebus x. et ceſſauit ipato diebus vi vbi qñtu admemora ha pñmu
 eſt quod hic Calixtus ſetit baſilica ſcē adae iñſtyberim vbi qua plñma mlti
 tudo martir⁹ eſt ſepulta Iſte inſtituit ſem quatuor tñm et ſcet cimiteriū
 in via appia quodmo vocatur cimiteriū Calixti Ibi ſit maxima mltitudo ma
 rtir⁹ e ſepulta Ipſe no m̄is conato ſepulto e in cimiterio ſuo hñs tpe pars capla

incendio est concemata et sinistra manus Iouis et liquefacta fulmine. **Q**uod
 memole est quod philippus imperator pater cum filio suo imperator philippo
 cepit anno domini cxxliiii. imperant annis vii. hic fuit primus imperator christianus
 huius etiam primus annus millefimus annus orbis de fuisse expletus propter quod
 Romani mirabilem solempnitatem quasi tribus diebus et tribus noctibus pro
 trapunt. hic fuit baptizatus abto. Doncio magistro in Nea civitate provincie
 ambo isti prius fuit miseri ab operatu suo pater. Rome filius in verona.
 Isti duo etiam thesauros suos beato Syxto ecclesie duxerunt quos deus quini
 Imperator sed officinatus ipse fuit abto laurentius requirebat sic per m legeda
 prius etiam senior adeo in fide christi profecerat quod prompte pater sua et filius in
 isto pasche commutavit coram omni populo. fuit siquidem situs laurentius quod
 spanus sub beato Syxto archidiaconus philippum imperatorem cum filio suo philippo
 baptizavit qui beato laurentio et Syxto thesaurum suum commiserunt. Quod au
 diens deus ipse famulus ambo seque prius philippum. et filium exatu et gregato tur
 piter trucidavit et multa milia occidit christianorum. Tandem inquisitor faciens de
 thesauro duorum suorum Syxtum marceat ad alius mandatu per beatum laurentium se
 quentem omnes thesauros pauperibus erogantur ceteri illudantur et multa pars in fide
 les baptizant. Item deus cepit anno domini celi. et imperavit annis ii. et mensibus
 iii. hic fuit malus in omnibus sed tamen pater fuit in armis. Rodio habuit
 pauperes et viros fecit perfectos in christianos de inferiori hic panormia natus et in
 bello barbarico est occisus. **T**ertium memole est quod Gallus cum valusiano rege
 runt anno domini alii. et imperavit annis x. et mensibus iii. et coentus in glorie pater
 huius tpe Syprianus episcopus in barthagme floruit. **Q**uartum memole est quod
 Valerianus cum Gallieno reperit anno domini cclv. imperavit annis x. Item
 Valerianus Gotiam Greecam Macedoniam et syam deplanavit. hic etiam in
 Mesopotamiam in ierosolima bellum gerens aquodam rege per se et virtus in con
 fusibilem servitute et redacta. Nam qua dum vixit rex eiusdem provincie solebat
 pedem exercitibus eius in ponere quoniam equum volebat ascendere. hic in principio
 huius imperii cristianos multavit et persecutus et multos fideles et sanguis tunc effu
 sus. Tunc etiam passus est Syprianus magister. Marcus et iustus papa. **Q**uintum
 memole est quod Gallienus primo rem publica laudabiliter gerens post in
 lastima resolutus dehonora republica fraude Ruteli dux sui occidit. sed
 Valeriano et Gallieno mortuis. Cuius deus in cesare creatus est sed non fuit
 imperator ut dicitur est iuste vocabatur. **S**extus Imperator a quo scus Syxtus et lau
 rentius fuit miseri. Nam scus Syxtus in hispaniam perfectus duos inuenit
 et periciens seque laurentium et vincentium cognatos moribus compositos. Romanos
 secum duxit et laurentius Rome remanente vincentius in hispanias rediit et sub
 dyadeiano martirizatus est.

D Simonono duendum est de Urbano papa Urbani papa primus natus
 Romanus ex preponiano cepit anno domini cxxxvii. et sedit annis vii.
 mensibus ii. diebus xii. cessavit prius diebus xxx. **U**bi quatuor ad
 memorabilia. Primum est quod hic Urbanus fecit vasa sacra omnia aurea et
 argentea et stagna et comitit multos ad baptismum papae Valeriani nobilissimi

diebus x. Iste natio fuit Romanus ex pre Calpurnio portatus aut merulū
impulam Cardino mūo conat^r que btus spabianus Roma adduxit et
amitio vie apie bti Kalixti sepeluit ubi qntu admemo^{lia} p^rimu e qd
hinc ipe diat^r suae ppe Evriacus ipa z sedisse ano vno mēfib^{us} iij^o Sed
qz cont^r voluntate cleri cessit de ppatu z ai p^r vginū mliū quas Rome ba
ptizandū Nigpma adenudo morit^r Ideo nō est positus in Eathalogo pon
tificū Credebant et cardinales ipm uo p^r deuocionez Sed oblatamā vū
gmū p^riatū dūmisse ai tamē ipe vgo exstens ai aliis vginibus fuit mūo
conatus ut hētur in legenda vginū cepit aut anno dñi cxxxv^o De adu
memole e quod Imperator pbus cepit anno dñi cxxxix et impauit anis
vii mēfib^{us} iiii^o Iste duos reges viat tpe istius surrexit mamthens hēa
tus qm fuit degne persaz ingenio acer in moribus barbatz pmo fuit ma
nes dictus Sed p^r per aditū mamthens hic afferebat duo p^rincipia vni
boni alterū malū vni luc^r alterū tenebrū z multos sui erroris reliquit suc
cessores Ceterū memo^{le} e quod floranius impauit anis ii^o Iste nichil di
gmū memoria egit Item clarus impator ai filio suo Charino z mimerio ad
cepit anno dñi cxxxv et impauit anis ii^o Iste moribus malus fuit
et p^ruo flumē p^rit spili auct^r eius abo interempti sunt

Uicesimo pmo dicendum e de ppa Amaro Anterus ipa natioe q^raus
cepit anno dñi cxxxix z sedit anno vno mēse vno diebus xv^o Vbi
qntu admemo^{lia} p^rimu e quod hic ipa statuit ut epi possent
desede tūsseri z ut testa m^rem scaberentur hic mūo conatus sepultus in
amitio Kalixti q^r Ceterū memo^{le} e quod dyocleianus z maximianus cepit
anno domini cxxxvij et impauit anis xxvj Iste dyocleianus fuit impator
obsaie natus z diuini libris adustus p^ranos toto orbe prosequit^r x^o anis tam
dem veneno p^rit hic orandus de Calmaria Maximianū cesate fecit mittens
in Galliam tūtra p^rlm rustianū qm simul colit Romano se impio opposi
erū quos idem compestuit p^r m ipso itinē legio Thebeoz tū baus Maxianū
perat tū sacitate ydolis remeuit apfato Maximiano volūtate occubuerūt pro
casto Audiens ei dyocleianus multas gentes Romano impio rebellare misit
Maximianū ai legionibus Thebeoz que hnt vi milia vi centā sexgita
sex milites qm omis aput stū anacellū p^riam hoc m^rito suo firmauerūt
ut aut gladiis m^ruerent quā fidem cisti violarent Tūc cesar fecit m^r eos
p^rmo decimū quēqz decollari Oīa uo actabant ut alter alterū mūo p^rueret
Et sic Maxianū p^rnceps ai oībus alijs e m^rtemptus Similit^r dyocleianus
mouente et Maximianus i occidente vastari fecerūt cātas ruitici p^ranos
Iste persecutio fere oībus antioribus diuor fuit Nam p^rdetem anos dūauit
et varijs edas iubent^r exuri sine legis z omis cālias vbiqz destatū platūqz
cāliarū tuadari z gñalit^r nulla etas nullus sexus nullus status exapit^r qm
nō sacrificant^r tuadentur

Uicesimo 2° duendum e de ppa spabiano spabianus ipa natioe Romano
ex pre spabio cepit anno dñi cli z sedit anis xij mēfib^{us} iij^o dieb^{us} iij^o
Cessavit ipatus diebus vii^o Vbi qntu admemo^{lia} p^rimu e quod iste
spabianus fecit septem draconos qui septem nōijs p^ressent que gesta m^rem

Basilicas aut in honore christi fecit constru. His tpiibus hesis acriana ortur
Necnuq 9 filiu a Constantino ad codempnadas hesis congregat acrim.
Episcopoz i quo 9 alio btus Nicolaus nuz epoz legit fuisse donatistaz
sistina exort aquo donato affio qui gradus minonatus ponebat. Iste de
inde victus sz maxencio limio r Genaro Impatoribus a Siluestro papa
mudandi tam alepra baptizati. Unde omis Impiales dignitates ipe otulit r
ipe Constantinopolim tñst. Constantium i extremo vite sue ab Eusebio hys
comedienfi epore baptizatum r i ornam dogma qñsm esse quida retule
rut. Sed hoc de Constantio mediat dicit quod btus Gregorius i registro
cu loquitur apuinas bone memorie appellat r in hystoria tñpartita r cetera
Ite sup pñm pñm dicit btus Ambrosius Constantium apud deū mag mlti
quia pñm Impator via ipis fidei pñm reliquit. Iste dñs eā m ornam
suis dicit cu omnia felicit emasse vñ eā ipi Gregi Constantium batholego
stoz annant r festi de ipo solempnit agut pñ die magi. Ea igit que d
comedose dñi sūt de Constantio filio eius omnia uo i uenit. No ei versilo
e tante deuotiois pñape deapuisse ut baptiz que abto Siluestro recipat
aquo r corpōalit alep r spūalit alep r apito mudati cognouit ac ipm pñ
que m bapti uidet r se uidisse testificat fuit sic pilu ut baptizaretur
contempsisset. Unde ppter qu extrema quā hūit ad clep reuētiā credi
dit hoc ab adūsariis fidei esse factu. Ipe ei cultu xpi dilexit mltu calias
edificauit multas. Na r pallacio suo Latēanensi ad honore saluatoris que
nūc saluatoris dicit qñstixit quā ipius Siluester ipa solempnit qñstauit
que dedicatio usqz hodie solempnit celebratur. cui qñstatoris tpe ymago
saluatoris nō ope hūano sed dñi tūc pñmo omi iplo pñmo puta i mō
appuit que nūc usqz hodie i qua basilica e altare i quo btus Petrus r alii
successores sui usqz ad ipa Siluestri celebrasse dicūt. erat aut altare isud
lignu r nō lapideu statuit qz btus Siluester quod nullus nisi potifex
sup illud celebrat quod usqz hodie tenet. Constantinus aut Nicomedie mo
ritur r pñ ante morte i mota pñparauit.

Ultimo qñto r m quosda agut de quoda ipa Sixto scdo qui cepit ano
domi m lxxv. seditqz mēibus tñbus i quo pñmo ostendit quod tpe
hñis pape. vij dormientes pñstatoz decū fugientes absponderūt se
apud Ephefum i quoda spelunca r dormierūt pñxiii annos sz usq ad
tpe Theodosij Impatoris pñmissimi. r tūc dñs suscitatos eos reuelauit.
Scdo ondit r m eorū quod deaus eo tpe regnauit r septima pñstacionem
m pñnos nouit r mltos scos m tñst.

Ultimo qñto r m quosda agut de quoda ipa Dionisio qui cepit ano
m lxxv. seditqz annis duobus r passus est sub Gallo r Valusiano Im
patoribus qui ambo sūt orasi.
Iste mō sexto dicit de Lucio ipa natione Eōnis ex pñ Porphyrio
cepit anno domi m lxxx. seditqz annis iij mēibus iij diebus iij.
Vbi qñtu ad memo. ha pñm e quod hic Lucius statuit quod pñst. duo
ut tres dyarom sūt semp cu epore pñter filii ceteris. Eic pñm i exilio fuit
Sed post ad eāz suaz rēsus a Valeriano capite tñcat. Qñdm memole

et quod de alio Constantio Imperatore Constantinus cum Constante et Costancio
 Imperator copulatus anno domini CCCXXVII et Imperavit annis XXIII. Huius filii Con-
 stantini magni fuerunt. Huius filius dominicantibus Rome vires et summe postea
 solus Constantinus triumphans imperium obtinuit et christianus fuit que duces
 Constantii fratres sui puerunt. Et deinde Imperio assumpto Constantinus christianus
 fitus et christianus toto orbe persequitur. Anno favore etiam affertur Christianus dominum
 Constantinopolim ad ecclesiam aduersus orthodoxos adimicantibus a fide diuites
 propter Constantii aduersaria causam viscera eius repente simul cum vita effu-
 ditur. **¶** Tercium memorabile est quod hoc tempore Donatus altis gratie scriptor ac pre-
 tor Romanus Illustris huiusmodi eo tempore Anthimus monachus moritur. Eodem etiam
 tempore opera beati Andree et beati Lucie emant. Constantiopolim transferunt. **¶** Quartum
 memorabile est quod hic Constantinus exulauit defensores fidei. Siquidem Nephthasim al-
 lexandrium Eusebium veresimilia qui postea reuocati sunt huius Constantii ti-
 more Julianus apostota ne ab ipso occideretur fitus et monachus fuerat enim.
 Nepos Constantini magni defuit eius procreatus. Huius cum iam sciret Julianum inter-
 fecisset Julianus tunc ne id sibi faceret. Primum monachus fitus et deinde fu-
 giens peruersas promissas magos et arcanos ut Imperator fieri posset requirebat.
 Cui cum quodam mago mediante demone appuisset attemptata ab ipso fidei pene
 renouatio ipso futurum Imperatorem producit. **¶** Quintum memorabile est quod Julianus
 Imperator imperavit annis III. mensibus VII. Hic Julianus fuit apostota. cepit
 anno domini CCCLX. Hic apostota fuit huiusmodi tempore azartinus floruit relictus. Iste co-
 stanti nepos fuit ex tantum imperium contempnit ut etiam panas religionem dimittit
 teret. Hic Julianus tam de secularibus quam de his eruditus a fide et amosita
 vita declinauit. quia Constantio Cesar fitus et gratia Gallos et Romanos in
 sos ipso subiecit et huiusmodi platus contra Constantium Augustum se crexit quo ad
 pro Constantino primore obiit post cuius morte Julianus factus Augustus
 panos persequitur omnibus primo ipso allucies quia perormeta ad ydolatriam con-
 uerteret. Deinde varia edicta gratia panos statues multa conat. mirum Inter quos
 fuit Johannes et Paulus Constantie magni Constantii filie cubicularii Julianus
 namque audies quod Johannes et Paulus ex opilibus quas Constantia reliquerat
 paulos recrearet inuadunt ut sicut Constantinus et Constantio sic ibi adherent
 Quia responderunt quia reliqui reliquos virtutibus plena ab imperii tui societa-
 te nos omni subtrahimus et scire te volumus quia amicitia tua per deum non time-
 re ad cultum tuum unum venie. Julianus respondit. Si non fecerit quod dico
 nisi plura nos ut nunc sed ut publicos hostes. Tunc per nunc panos ad se re-
 tantes de omnibus que relinquere poterant ordinant. nocte dieque elemosinis in-
 sistentes vitam nunc finierunt. **¶** Sic Crullus dyaconus et multi alij etiam mari-
 bus perempti sunt. Ipse etiam dedit iudeis licentiam templum ierosolimis re edificandi quod exor-
 bus prius congregati magno labore extruxerat per motum finibus et de secun-
 tum et sic locum copius deseruit. **¶** Ergo ad bellandam gratia per se per Basilio
 presacerdotem Capadonie milita obprobria beato Basilio illius civitatis Episcopo et iustis
 comades futuras in ferres beatus Basilus orans et ieiunans cum panis vidit
 beati magne papente apertum militi iudei ante et quodam monasterio sepulto

Prefimo vi, diebus de Stephano ppa Stephano natione Ponz
cepre Juliano cepit anno dmi. m. c. lxxi seducto anno m^{or} mēibz n⁹
diebus xx. Vbi qntu ad memoria est quod hic Stephanus

Ultimo vi^o die dñi e de dicto tñs dictus papa natus bñs
expre Sophor cepit anno dñi .a lxxv sedit annis xi mēibus xi
diebus vi cessavit pp̄at⁹ diebus xxii vbi qñtū ad memo^{ria} p̄m
est quod hñ dictus statuit quod senip missa sup altare celebraret^r hñ eā
cū felicissimo & Agapiti deao pñtati capite truncati sūt quos bñs laude
tius & polito cū alijs mltis pñrñ sūt secuti / Sedm memo^{le} e quod tpe
hñs dicti Imp̄ant Gallus cū valusiano de quo vide vbi sup xxviii^o

Ultimo dicendum e de ipsa felix ipse ipse natione Romanus
 expe Constantio cepit anno dñi m c xij r p dñi tñis m iij or m e sibus
 dete de regione caput thauri ubi qñtū ad memo ha pñm e qd
 hñ felix basilica i via aurelia milano ab ubi ubiq sepultus e. **U**ltimo
 memole e quod tpe hñ felix impavit Aurelius De quo vide sup xñ
 ta qñ nemo. **T**ercū memo le e quod m qñdaz septuaz in sta m me
 ses tres Impatores sūt oñsi sñ aurelianus Tacitus r florianus

Ultimo pmo dicitur, e de ppa Eudiciano. Eudicianus ppa natione
 Tuto ex ppe asarino cepit anno dmi mccc viij. spedit ams viij men-
 sibus x diebus iij. **U**bi qntu admemoria pmi e quod hic Eu-
 dicianus statuit ut fruges xphabe pme bñediceret sup altare hic etia pssimus
 ppa ppter diuisa loca capli nres manu sua sepeluit tandem p se mrio conatus
 sepultus e i via apia in amitorio sancti kalixti vii blas augusti. **Secundum**

memorandum e quod p^o Eubicianus Imperavit Sachitus Imperator de q^o vide sup^o
capitulo denimo nono memor^o l^o iij.

Quinto decimo n^o dicendum est de Gayo papa naaco de Calabaria
exque dyoclesiani aparte Gallo cepit anno dñi m^o vii. seditoq^{ue} annis
xv. m^o sibus quatuor. cessavit ppam diebus xi. ubi qñtu ad mea^{ra}
p^{ri}mu e quod hic Gayus statuit quod oēs i calia ad ordines sic ascenderant quod
dignus ad epatu p^{ri}mo fieret ostiarius post lector post exorista p^{ri} acolyto
post subdyacono post dyaconus p^{ri} p^{ri}br. Deinde epus ordinaret statuit eis
h^{er}eticos paganos p^{ri}anos accusare nō posse statuit in sup quod nemo ep^{us}
aut alios t^{er}icos apud iudices seculares accusaret. **S**ecundu memo^{le} e quod
hic Gayus fugies p^{ri}secutōm dyoclesiani in triptis h^uitando m^o conat^{us} tria
appa in cimitio Calixti sepellit^{ur} hic etiā q^{ui}a h^{er}eticos ex^{er}com edidit ubi dei
v^{er}naratione plena fidem catholica g^{er}tinete. **T**ertiu memo^{le} e quod tpe huius
Impator adhuc p^{ri}b^{us} Impavit annis vii. Post Impator Carus duobus
annis. Post dyoclesianus et maxianus quibusda annis. De quo vide sup ca.
xpi. memo^{le}. **Q**uartu memo^{le} e quod tpe istius Gayo p^{ri}a i urbe mortuo
maxellm^{us} i p^{ri}am eligit^{ur} au^{tem} tpe eligit^{ur} au^{tem} tpe tanta vis p^{ri}secutōis efferebuit
quod i sta xxx. dies xxii. m^o homⁱⁿu p^{ri}misai sexus p^{ri}u^{er}sas p^{ri}vinas m^oio co
nente^{ur} fuit aut p^{ri}secutio tanta quod maxellm^{us} p^{ri}a timore maxio ducto ydo
lis p^{ri}molaet. Sed p^{ri} p^{ri}mas redies p^{ri}mas q^{ui}a se ipm p^{ri}atus sessione dyocle
siano m^oio conat^{us}. **Q**uintu memo^{le} e quod tū apud egea passi Cosmas
et damianus vna die secuti carne et spū gemelli. V^{er}a subdyoclesiano et ma
ximiano i civitate egea p^{ri}bitie l^{it}ie s^{an}ctā Theodora hos duos germanos co
mam et damiam simit genuit et post mōra sacris l^{it}is erudiuit q^{ui}ni tanta
g^{er}at^{us} sanitatis aspitu s^{an}cto acceperūt ut omēs estudine tam p^{ri}mitis ho
mibus curarent et nihil de h^{er}e accipiebāt tūc mat^{er}na quedā cū iā oīa d^{ia}
medicos expendisset venit ad eos et g^{er}estm^{us} sanata ē. tūc fuer^{et} eos nichil
acape o^{mn}ite obtulit s^{an}cto damiano m^ul^{ti} quoddaz quod sacīnetos calib^{us}
ab ea g^{er}estm^{us} accepi^{er}it. C^{ui}uo cōpto situs Cosmas g^{er}estm^{us} p^{ri}epit ne corpus ei^{us}
cū eo sepeliret^{ur}. Q^{ui} dñs i p^{ri}a nocte ei app^{ar}uit d^{omi}ne. C^{ui}uare sic locut^{us} es p^{ri}pter
m^ul^{ti} quod accepi^{er}it s^{an}cti tuus nō m^{er}edis causa s^{ed} p^{ro}p^{ri} nomē m^{eu}m adiut^{us}
p^{re}fectus nō l^{it}ias iussit eos addūa ad se et dñs p^{ri}molari. Sed nolentes v^{ir}it^{us}
ti torquebat^{ur} p^{ro} p^{ri}mate p^{ri}auit^{ur} sed statim ab anglo soluti illesi ante p^{ri}idem
statuunt. C^{ui}m dixit que sūt maleficia v^{ra} docete me et sequar vos quo d^{ia}
statim ad mōib^{us} duobus quissime i s^{an}ctē cedit^{ur} quib^{us}q^{ue} adoro^{re} s^{an}ctos ab sedentib^{us}
p^{ri}ses dixit. Videte quib^{us} d^{omi}ne. V^{er}a sūt dignati quia nos d^{omi}ne cogitavi et sic
sūt vna die sūt passi gemitu ita vna die sūt passi. **S**extu memo^{le} e quod
etiā tūc passus ē b^{ea}tus Gregorius n^{ost}r^{us} q^{ui}a tūc d^{ia}ciamus p^{ri}ses d^{omi}nis tormetis
affliget p^{ri}anos ita ut quidā m^ules noīe Georgius q^{ui}ni vides angustias p^{ri}anos
erogatis oribus et veste m^ulitari posposita i d^{ia}nt^{us} veste p^{ri}ana i medio sacrificiū
se i^{er}eat omēs d^{omi}ni g^{er}atū demonia. Dñs aut telos fecit C^{ui}m p^{ri}ses i^{er}eat cū ad
se i^{er}linare nō posset fecit eū torqueri i^{er}gulco et strabus adentibus ad latera
ardentibus appositis et obertibus et plagis sale g^{er}uicatus i^{er}carerat. Vocatus ē itaq^{ue}
mag^{is} quod q^{ui}ni cū p^{ri}eriret s^{ed} h^uasta veneno mag^{is} g^{er}atū q^{ui} p^{ri}cepto iudicis

cu Georgio e Decolano. Septimu memole est quod dicit quedam glosa quod
infra sex menses tres Imperatores occisi sunt Maxentianus Constantinus et Florianus
Sexto ostendit quod hic fclix dicit passus sub robore Imperatore. Sub ipso ead
mori. Heretis f. Maxentioz septio addit quod Maxentianus Imperator cepit
anno dñi m lxxv et regnavit quinqz annis

Tertio mo dicitur de ppa Maxentiano ppa Maxentiano uatione. Dñs
exire pucto cepit anno domi. m lxxv. sed utqz annis vii mēibus
ii diebus xxv. et cessavit ppa annis vii mēibz vii diebus xxv.
Ubi quēti ad memoria. pmi e quod hic Maxentianus fuit de regione cap
tham. Advaclano Imperatore copulsus. ut dictu e quod i censu posuit
Adolis ptea. Opmodo fca i Campania ppro ore pemituit dñs corā clxxv.
Epis tunc appus capis nōno talia m dñs. Smaz egi dñs se pteffe
Dñs itaqz Maxentianus in pte en decolani qui sepultus e i amittio p palle ma
palla mrio tonato. Sedm memole e quod bñs Maxentianus pteit ad dy
deanm se qficens xam. cu Claudio i quino capitale accepit smaz. tñ
corpus eius p xxx dies iacet i buatu bñs Petrus i nocte i m pte appuit
Maxentio qui i pte filii fuce pte dñs Maxentio dormis. Et ille oēs es
domie. Om dñs pte. Endit Ep pmi pnceps aploz. rōte corpus meu
m buatu nō sepelis. Sans ei mtelege hoc dñs Maxentio addens vade
sepeli ipm iuxta me. r quos vniuit gra nō diuidat sepultura. Tertiu memo
e quod sub bñs pte m Hispania apud valentiam passus est bñs Vinctus. Louita
cui corpus ppter mpetu sanctorū m de mslatu e ad pte mta tolasana.
Tertiaz que dñs. Castis quā etiaz cu tōpe pte fca mte bñs pte pte pte bñs
bñs Vinctus erat nobilis gñe i apiaa studis lra. traditus sub valentiano
epo clauis. fctus aut abeo Archidiaconus vices eius diligēt exequabat. Om
igit. Datiano data esse pte semendi i xanos a Diodetiano pte m Valeriu
i Vinctus i carcerant. post valerius mittit i exiliu. sed Vinctus affatus
mktis gñibus tormetoz adhibet. nāqz etuleus vngula patibulu laud. cu corp
ferreis sup carbonū cogerem lamie ferree liquor fieri cadentis decurrens vis
cera m fura mdat. sanguis fluit. i hñs omibus manet i motu der serius. Et
tis i celo lūbus adeo ut dñs Damianus viti sum. post pte i carcer
ferro qfatus stermit. fragmeta costoz. ut quocūqz se vteet. volūa ipm dñu
cet pteat. om solano huano sed affut angelū lux resulget. costoz asptas v
tit i mollie floz. Quartu memole e quod tpe hñs Maxentianus Imperat
Maximianus i Dyocetiano quibusdā aliis annis. Tertiu memole e quod m
eadē pteuone passus fca mñs pte bñs i Sebastianus. Sebastianus nāqz
ppa dyaconibus regiones dñs. qui tōme tonaz mñs accepit i m amito la
luti e sepultus. Sebastianus uō vir xamissim. Dyocetiano i Maximiano
valde corus erat. nāqz vir totius pdenae ac sermone erat verax i iudicio iust
i consilio pden. i amisso fidelis. Ipse siquide Maxentiano i Maximo gemis
fabus i vmaulis qfatus. i adfletu suorū amitoz flere emoluit i mediu pro
rupens dñu. Oportissim milites e. pñmia vte pte pte ad palma mte
i bladmata villa tōnam deponitis sempnāz. Isti i qm plus plorates atten
dentes putat quod ista vna sit sola. Sed si sciret alia vte pte mortis e neqz
nescia iqua i mortalitas regnat. et gaudia pteua comorat. pteito festinare

ad illam nobiscum ista p[er]iculo reputates. Hec uos o amici fallit rannicos v[ost]os
 euntes ad vita eterna iusto reuocat iudicio q[ui]a si dilecti v[ost]re o sensissent
 p[ro]p[ri]o quide[m] t[em]p[or]e vobiscum potant. Postea uo sic separati h[ab]ent ut n[on]q[uam] eos nisi
 p[er]petuis tormentis videt. Hanc igitur pena euadentes p[er]mittite istos finit
 ad d[omi]n[u]m p[er]tinge. Desinata nolite timere no[n] sepa[n]t[ur] auobis. sed vadit i[n] celu[m]
 pare vobis fideas m[er]ito. Due[m] m[er]item q[ui] h[ab]m[us] v[ost]re amore no[n] rapit
 i[n] qua d[omi]n[u]m delicia regia sic i[n]choantur ut no[n] finiant. Sextu[m] memo[ri]e
 e[st] quod eod[em] t[em]p[or]e passa e[st] s[an]c[t]a Agnes que cu[m] esset an[im]a x[risti] astolis reu[er]e[n]t
 tu[m] r[ati]o[n]e v[est]ris filio adamat. cu[m] p[ro]p[ri]a m[er]ito ab eo collata quasi
 scitiora reputasset. ille maiora p[er]mittet. de dedit r[ati]o[n]em. Discede ame pa
 bulu[m] mortis q[ui]a ia[n] ab alio amatore p[ro]ueta sum. Iudices q[ui] i[n] famissim[us]
 iuuenis leato p[ro]fiteant[ur] r[ati]o[n]e sup[er]bia amor amedias ap[er]it. Hec finit
 nota p[ro]p[ri]a t[em]p[or]e q[ui]s esset de t[em]p[or]e p[ro]p[ri]a se Agnes iactaret d[omi]n[u]m q[ui] e[st]
 er ut r[ati]o[n]e esset r[ati]o[n]e magis artibus occupata ut dicit castu[m] sponsu[m]
 suu[m] esse. Ad hec p[ro]p[ri]a sibi p[ro]ueta q[ui]s mo[n] blandis s[er]monibus de h[ab]m[us] error
 bus pulsat. Sed ip[s]a blandite sic tentente animo dendeat. C[on]t[ra] videns
 p[ro]fatus titulu[m] caritatis sibi opposuit. i[n] nudata n[on] p[er]t[ur]ba ea ad l[ib]anar du
 a. stati q[ui] t[em]p[or]e soluto tanta densitate capillis eius gra[m] d[omi]na q[ui] cessit ut me
 lius eius c[on]t[ra]bus qua[m] vestibus tecta videt. Ingressa Agnes turpitudinis
 locu[m] angelu[m] d[omi]n[u]m i[n]venit c[on]dante ea i[n] m[er]ito l[ib]e[r]e ita ut nullus ea p[ro]p[ri]a
 splendore videt. aptauit aut[em] ei candidissima stola[m] ad statu[m] sua[m] apta quod
 i[n] d[omi]n[u]m gram Agnes deo. In t[em]p[or]e q[ui] fuisse i[n] gressus d[omi]n[u]m honore i[n] m[er]ito
 unde m[er]ito qua[m] venat egrediebat. p[ro]fatus uo filius venit ad locu[m] cu[m] suis et
 derides alios audat i[n] gressus e[st] q[ui] videns t[em]p[or]e l[ib]e[r]e ita v[est]re. Inuenis i[n] ea
 i[n]p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a qua[m] ea m[er]ito q[ui]ngit t[em]p[or]e i[n] facie sua. et suffocant[ur] ad v[est]re
 exprauit. Orgo aut[em] i[n] igne p[ro]ueta stetit i[n] medio flammae. exp[er]is ma[n]ibus
 orabat ad d[omi]n[u]m dices. O p[ro]p[ri]a adorande tolende t[em]p[or]e b[er]eduo te r[ati]o[n]e
 p[ro]p[ri]a n[on]ie tui metui et sic emisit s[er]monem. Septimu[m] memo[ri]e e[st] quod t[em]p[or]e
 i[n]p[ro]p[ri]a passa fuit s[an]c[t]a Agatha v[est]re gl[ori]osa. C[on]ma[n]us naq[ue] q[ui] sular[is] fialie
 Agatham nobilissima p[ro]p[ri]a u[est]re ut v[est]re audiret cu[m] i[n]p[ro]p[ri]a tanto cet
 quod p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a sibi subingere personas na[m] ut libidinosus ad ap[er]tu[m] v[est]re
 p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a sua q[ui]p[ro]p[ri]a q[ui]monebat r[ati]o[n]e auarus ad eius facultates aspira
 bat et ut v[est]re i[n] n[on]ie audire p[ro]p[ri]a. Tradidit aut[em] ea auda d[omi]n[u]m q[ui] q[ui]
 bebat septe filias turpissimas ut imitaret[ur] am[orem] eius que tu no[n] possent dixit
 ad i[n]d[omi]n[u]m faaluis p[ro]p[ri]a. fara mollii qua[m] m[er]ito istius puelle ab m[er]ito r[ati]o[n]e
 reuocare. C[on]ma[n]us dicit ad v[est]re. Cur deo[r]e facta q[ui] t[em]p[or]e Agatha
 dicit. Noli d[omi]n[u]m deo[r]e p[ro]p[ri]a demomoz. C[on]ma[n]us dicit. elige aut[em] diuisas penas i[n] q[ui]
 v[est]re aut[em] d[omi]n[u]m s[an]c[t]ificat. Agatha r[ati]o[n]e. Qu[od] v[est]re tua qualis dea tua. r[ati]o[n]e
 lis qualis deus tuus. Tunc iussit ea alapis cedi d[omi]n[u]m. In i[n]d[omi]n[u]m i[n]d[omi]n[u]m noli gar
 rite Agatha dicit. v[est]re te m[er]ito p[ro]p[ri]a ad tanta[m] stulticia[m] deuolutu[m] ut illos de
 os d[omi]n[u]m quod v[est]re n[on] te n[on] v[est]re t[em]p[or]e velis imitari. Tunc iussit ea i[n]d[omi]n[u]m
 reapi d[omi]n[u]m. Cogita t[em]p[or]e ut possis euade. C[on]ma[n]us Agatha. tu m[er]ito s[an]c[t]ane p[ro]p[ri]a
 ut euade possis et[er]na dampna. Sequa die iussit ea p[ro]p[ri]a r[ati]o[n]e q[ui]d cogitasti
 ita salute tua Agatha dicit. Valus mea x[risti] e[st] Tunc iussit ea i[n]d[omi]n[u]m susp[en]di
 i[n] mamilla susp[en]di r[ati]o[n]e t[em]p[or]e tande[m] ea ab p[ro]p[ri]a r[ati]o[n]e ea i[n]d[omi]n[u]m reapi ad que

leuissime ex gl'iant ibat et quasi adempulas i' uirata agone sua domo pab' tunc
dabat dicens domine qui me fecisti ut uincas tormeta transire mbe me adu
am mas puerie. Et tunc memole e quod hoc tpe pass' fuit m'res & Ger
nastus & prothasius qui fuit filii gemelli scorp' Vitalis & Valeris qbus suc
cedentes domi p'pam r' res pntum vendentes pau' dedunt paup'ibus. Nudi
ens aut' Impator fama eoz inffit eos t'qm' i'uentiq' sut & missi i' carcerē
Volente aut' Impatore p' idm' eos pducē venit ad eos angelus dñi dicens
Nolite time' puos ei q' funder' Impator adductis aut' h'is tota ipo' teneb'
facte sut sup' facie eoz & facies scorp' resplendunt. Vnde m'istri dixerunt dñi n'r
obseruauit Cesarē & lux & amor illudant eos. Cum aut' n'r blanditiis no' mi
nis mollire possent nisi sut ad sacrificandum cōpelli supuerente aut' quoda' coi
te qm' p'fitebatur ad bellū dixerunt ei templeoz pontifices. Si vis letus redire
Gernasium & prothasium ymolare cōpelle. cū adducti essent corā comite et
tpe i'duceret eos ad ymolandū ut expedicio validior p'et dicit Gernasius vito
ria adeo de celo ex p'tare debes no' a simulacris qm' iratus inffit eā p'ibat
cedi dono spm' redderet. Illo amoto inffit sc'tm' p'thasius adduci amones ne
p'le f'is smaz m'curret. At ille age m'qmt qm' recipisti ut mihi possit hoc
benignitatis saluator' cū f'is meo subuenire

Tertio q'ito dicitur de p'pa Marcello Marcellus p'pa natione Roma
nus ex p'te Benedicto cepit anno dñi m' cccc. x. x. x. seditoz annis vii diebus
xvi. cessauit p'patus diebus xxi. p'bi q'ntu' ad memoriam p'mi & quod
hic Marcellus statuit xv. Cardinalatū i' urbe Roma p' Baptismū & sup'uenit
h'om' h'uc p'ceptū e' a Maxencio Impatore qm' dñs sacrificare nollent i'
meta & alia custodiret. Sed dñi cōspicere domū luque i' emiaz i' uolantem
Maximianus turbato stabulū de eāta fecit ipm' sub custodia publica ut custodi
rent aialia m' tus redisset ibi sepultus i' canisio p'salle via salaria sepelitur
Secūm memole e' quod ano h'm' p'pe Marcelli sc's papa e' b'ea Lucia Syra
cusanoz nobilissima hec ei audies fama b'ea Agathe p'tota siluā diuolgar
Indie sc'te Agathe p'gens illuc cū m'ro sua Euticia que fluxū p'ignis m'ito
tpe fuit passa p'misit m'ri quod si sepulcr' b'ea Agathe i' p'de q'tingeret
quod mox nurreret obdormitibus aut' ibid' m're cū filia appuit b'ea Agatha
Lucie & dicit soror mea Lucia quid ame petis quod ipa potis q' tinus p'roce
m'ri tue. Et emigilans dicit m'ri Ecce sanata es. Idco adm'o te ne n'r vn
quā maritū noies ut rege paup'ib' bona m'ra distibua p'mittas. Cui m'r
auaiaa tacta dicit Tege p'us oculos meos & tunc facultatibus facias ut vis
Cui Lucia dicit No' satis carus e' deo qm' tūc dat quod retine' no' p't. Tu ergo
si moriens no' das p'dimittis i' vita qma tecū ferte no' potes. Venditis g'atib'
& paup'ibus largit' venit fama ad sponsam qui tota Paschasio m'dite p'
clamat sponsa sua esse xanā. Cū m'dex cōpelleret ut dñs ymolaret
Respondit Oblatio deo p'latet e' visita paupes & eis subuenire ac se m'd
ab omni iniquitate custodire aqua dicit m'dex facia te ad lupanar duci & ibi
te cōignari adque dicit Lucia No' cōignat' corpe nisi de cōsensu metis. Et
ideo si me i' vita feceris violari castitas n'r duplicabit ad cōnas. Tūc Paschasi
fecit venire m'ltos homines qm' eā ad lupanar traheret. Oz sp'us sc'tus tanto
p'onde fuit v'gine ut eā ad m'it' m'ltis bonis parib' ipam monē no' possit

Quod videtur Vascasius dixit etque sit hoc maleficia tua ut ead mille ho-
mies te monie no possint Et vgo no sit maleficia p dei beneficia tandem
igne resme pite fouenti oleo supato gladio passam loquela no poidit sedo
raunt rasantibz vlnata pducunt Deloco eia passionis no e mota don fac
dotibus venetibus sacra qumioz suscepit obit ub anno dm atqo Tempore
uo pducit Martelli ipe d'vortendamus et avariamus impant vltis eoz ano
Dequibz vide xxi. ca. memo. scdo

Octesimo v. die dnm e de ppa Eusebio Eusebius ppa natione Greus ex
patre aeduo cepit anno dm at xxi. seditqz ans duobus diebus xxi
cessauit patus diebus Vbi qntu ad memo. ha. p. mu e quod huius
sicut i epla sua scribit i venta e scia tunc et id istius festu i venationis scie
solempnit celebrari. Quidm memo. e quod tpe huius impant avarianus
ut scdm alios Valerianus dequo vide sup xxi. caplo

Octesimo vi. die dnm e de ppa Helchiade Helchiades ppa natione differ
cepit anno dm at xxxix seditqz ans m. mensibz vii diebus ix et
cessauit patus diebus xvi Vbi qntu ad memo. ha. p. mu e qd hic sta-
tuit quod nulla rone ager ieiunium die dnm ut die iouis qm istis diebus pa-
gani celebrant ieiunium solempne. Quidm memo. e quod tpe huius ipe Helchi-
ades anno pmo fuit bns Nicolaus exillustri pspici patre vrbis hie pro-
vincie gentis huius existens i amabulis quarta rperta feria semel tm fugebat
vbera fatus no iuuenis alioz fugies lascivia adeatiaz cotidie vadens qd
quid audiebat memorie comedabat putibus aut ipius defuatis cogitare ce-
pit quod dnmias suas apntibus relictas adeatiaz dei absqz laude huana ex-
pendet iurim contigit quod qmda covicius suis ad tanta pauprate devo-
nit quod tres filias pstatue uoluit ut se eoz lucro aduata mpera sustinet
Quod papius bns Nicolaus ter aurum massam cla i domu illius pcat claz
qz recessio Quo i uento pducit paup filias suas honeste maritavit ac se ap-
aupertate libavit Deinde fama ipius exultibus r miraculis crebesciente mor-
tuo eps agnice civitatis quicunqz qz qris vicinis ut eia de epd pviderent
omnibus ieiunio i pntes adeos vox de celo lapsa dixit Nicolau debere
esse epm que statim huius pphum reuocato repm illius q pccantur Em suis
epus eadem morp gmitate eandem moribz pccabat hmlitate Quod d q tpe
inepiatu suo fame i valetente pmaxima lacu onant qm ad portu illu
ad venerat acceptu suis distebuit fame libavit acty nam de grano nihil
i mesura defuit Em aut fine vite sue i stare cognoscer vidensqz anglob
procurp i huius p. mu qntu domie p. mu i cu dicit Immanz tuas dnm come-
do p. mu meū tradidit illa statim oia i manus pncipu angeloz Post cuius
morte de eius tumlo saap fluxit oleu quod multis p. mu extitit i medelam
Obit aut anno dm at x. Terciu memo. e quod tpe istius Helchiadis
ipe impant Constantinus magnus quibusda ans Dequo vide sup ca. xxiij
memo. secundo

Octesimo vii. die dnm e de ppa Silvestro pmo Silvester pmo natione
Romanz expte Iussino cepit anno dm at xliij seditqz ans xxiij m. an-
bus x. diebus ii. cessauit patus diebus xv Vbi qntu ad memo. ha. p. mu

e quod tpe hinc Siluestri 2° anno dñi arxlv. facta fuit p̄ma Synodus iqua co-
gregati sūt an. xviij. epi qui composuerunt Symbolum multa decreta composuerunt
hic etia Siluester baptizauit Constantiu Impatore valida lepra p̄fuso q̄
statim alepiti mudato ē. Eod tpe Constantius Augustus fecit basilica Bto lau-
rentio via tiburtia qua ornatu p̄limi m̄ibus auro r̄ argento Consecruit et
iuxta palatium latianen ecclia saluatoris qua ḡstituit esse itoto orbe m̄ez
salutis. **¶** Scdm memole ē quod hic Siluester p̄ia p̄ q̄stioz ḡstanti ma-
gno ḡficiu cu iudeis parate helena p̄p̄a ē. In quo ḡficiu post mltas
vbos altitudoz helena cu omnibus iudeis ḡisa ē. **¶** Terciu memole est
quod postq̄ Btus Siluester adraois p̄silenda Roma libant maxima
pars vrbis baptizata ē cotidie ei draco in mltia homi statu suo it̄fecit
Cue Btus Siluester facta orōne r̄ signo tuas signū ligatu exis p̄tis vsque
addie indici adduxit etia hinc tpe mltas gentes xpm credidit quasi to-
tus hebreoz cōsa ē hic mortuus ip̄ate sepultus est Rome iuxta palatium
Octauiani. **¶** Quartu memole ē quod tpe hinc Siluestri sc̄ anno dñi arxxv
cepit ordo Canonicoz regulari r̄leato in ep̄a abto Augustino i ecclia
p̄monensi p̄uincie hispanie. **¶** Quintu memole ē quod hic Siluester celebra-
uit p̄ma Synodum i Ruena iqua dñi ē arxvi q̄dempuit Et cetero iua
composuit Ordinauq̄ ibid dñi. Etia p̄ r̄ filio r̄ sp̄m scto. **¶** Sed i commo
adbeat Sicut erat i p̄ncipio r̄ca. **¶** Sextu memole ē quod tūc t̄pis Co-
stantinus Impator Maxentio ḡgredi hesitaret bellum i tulu q̄ma sibi t̄p̄
vorentē vsurpauit Cūq̄ tū Maxentio ḡgredi hesitaret r̄ d̄celo h̄q̄ adhuc
paganis auxilium querebat vidit p̄ sapore signū tuas adorientē i celo i
neo fulgore uulgate r̄ anglos sibi astare dicentes Constat i hoc signo
vinces fert̄ aut t̄p̄e castus sibi appuisse r̄ signū tuas ei demonstrasse
et p̄dita vba sibi dixisse Tūc constatim t̄c i vexillis suis posuit et
contra Maxentiu triumphauit ip̄m r̄ Rome i Tyberu submersit. Tūc abto
Siluestro baptizatus ecclia dei mltas p̄uilegia r̄ p̄ia regalia ornamenta
reddidit ciuitates. **¶** Septimu memole ē quod tpe hinc Siluestri
sc̄ anno dñi arxxv Btus Nicolaus inuiguit ad xpm i mltas ciuitates
etia sc̄mo octauo dicendum ē de p̄ia Maxo Maxus p̄ia nacone
Romano ex p̄e Prisco cepit anno dñi arxlv seditq̄ m̄esibus v
iij. diebus xx. Vbi q̄ntu ad memoria. **¶** P̄mu ē quod hic Maxus
statuit ut hic ep̄us hostien. qui p̄ia ḡserat palio v̄ctur tūc cymbalum
alta voce i missa cantaret sepultus q̄ ē apud sc̄m pet̄. **¶** Scdm memole
ē quod Maxentius Impator filius Maximiiani Horacii regnauit ano
vno r̄ submersus est.

¶ Scdm memole ē de p̄ia Julio Iulius papa nacone Rom̄
ex p̄e Rustico cepit anno dñi arxvi. seditq̄ anis xvi m̄esib.
iij. diebus viij. r̄ cessauit ip̄atus diebus. xvi. Vbi q̄ntu ad me-
mo. **¶** P̄mu ē quod tpe hinc pape celebrata est sc̄a Synodus Ecclia
Ruena arxvii Ep̄oz in qua m̄ quosda dapnata ē h̄sis p̄enij qui asse-
rebat filiu maiore p̄e hinc aut tpe floruit Eusebius Cesarien sc̄s v̄ro
laus Sancti Hilarij putamen. Sc̄us Ep̄iphanius Sc̄us Ioh̄nes Euse?

et beatus exarminius qui secum ad bonas in Alexandria civitatis epm fuge
te asane Constanti Imperatoris recepit ibiqz Embolum. Cunctiqz voluit
composuit. Secundu memo. le e quod hic Julius ppa post exilium rancor
post multas alias tribulationes quas Constantino pessus e moatur. Ter
ciu memo. le e quod tpe huius Julij. Constantinus cu Constantio et Costante
fratribus impavit multas animas de quo vide supra ca. xxij. de ppa. Fabiano
memo. quarto

Quadragesimo die e de ppa Tyberio Tyberius ppa natione. Romanus
cepit regnare cepit anno domini. ccc. lxxij. seditqz annis x. mensibus
vi. diebus in cessantibus patus diebus xxv. Vbi qntu ad memoria
anni e quod hic Tyberius a Constantio Augusto i exilio est deportatus eo
quod nollet hese dariane consentire quo exilium i exilio ibus annis deus ro
manus de consilio p diti Tyberij ordinavit felice pbrm tuc ipapa vnu venera
bilem quo felice q aliu celebrante venit iter eos esse duos pbrs heresi da
riana i fectos nono Imperatoris Constantij familiares v. Besarius et Valentes
et cecit eos de consilio xlvij. Ep. sed post paucos dies ipi contra felice pro
vocati rogant Constantiu ut revocaret Tyberiu de exilio tamqz ipis magis
consentaneu Tyberius aut de exilio revocatus pceptis Imperatoris heticis q
sensum dedit. Tunc Imperator consilio convocato cu heticis darianis et cu Besario
et Valente. felice vnu confessor de ppatu cecit et Tyberiu darianu i sede repo
suit. et sic Tyberius Basilica sancti Petri et pauli Sancti qz Laurentii vi teu
it pluribus annis passus e tunc Eusebius pbr iter i verbe quia Tyberium
heticu esse dicebat. Secundu memo. le e quod tuc fuit magna persecutio
verbe ita ut omes illi Tyberij gratia nro conarent.

Quadragesimo pmo de ppa felice Secundo dicendu est. felice secundus
natione Romanus ex patre Anastasio cepit anno domini. ccc. lxxij. sedit
qz anno vno vbi vnu memo. le e ponendu s. quod felice declamavit
Constantiu Constanti filiu esse heticu. et secundo rebaptizatu ab Eusebio Nic
mediensi Episcopo. rpter hoc ab eodem. Constantio de ppatu depositus caput
decolatione martirio coronat.

Quadragesimo secundo dicendu e de Damaso ppa natione Hispanus ex ppe
Anastasio Anthomo cepit anno domini. ccc. lxxij. seditqz annis xvi. mensibus
xxj. Vbi qntu ad memoria pmi e quod hic Damasi in visione poen
dis pacissimu milia bina apusda heroyco meto edidit. Quic batus Iedimus
suis coerens milia. Eadem reliquias scripta misit interque duos vsus scupsit.
Gloria patri. et sicut erat. Quos eadla post psalmos canit. Ipse uo Octage
narius. sub Theodosio morit. Secundu memo. le e quod iste Damasus statuit
quod psalmi die noctuqz cantarentur et ut chori duas ptes dmsi psalmos. al
naa cantarent hic ead milia copia sanctos regrens tumbas eoz vrbibus deco
rant. Dms tpe floruit i India Iosephat filius regis hemitu fctus et Danabau
qui ipm conat. Terciu memo. le e quod tuc ead floruit Apollinaris Antho
ptimus sacris eruditio que batus Ieronu venient audinit. hic fuit bti Petri apla
discipulus qui iussu eius a rona Lanenam. et ubi ac miraculis choruscans
tunc aug. vxore sanat cu tota eius familia baptizavit. Eum ergo fama erg
dux ppe cognom. s. et cu sacerdotibus ydoloz aplm ad eplm domis ducit et sem
vnu relinquit. Inde ad classe veteres vires mlas qus suscebus cep nudis pedibz

super pennas suas xpo q̄ sitens extra urbē euit r̄m̄atus sepelir̄. Basilus
Cesariensis Gregorius Nazarenus Ambrosius Mediolanensis Episcopus Iulianus Alexandria
m̄s Philus beatus Martinus Episcopus Tironensis regno promus Albas duo quada
m̄s Iulianus Moyses Beniamin exarchides. Eusebius Anastasius. Alexander
sanctus episcopus eode tpe morit̄. Quarta memo le e quod h̄m̄ tpe Iulianus
correxit psalterium. Lxx. quod comitas c̄ns cantabat. Quo it̄m iniaato
Iūm nom̄m coposuit. Quod ip̄a Damascus vocat̄ Iulianum cantari q̄ scribit
ip̄e Gallianus p̄pter hoc Gallianum dromatis psalms r̄m̄ lxx remanere
tūm tustulit de hebraica vitate. Iulianum verbo ad v̄b̄m. Eode tpe Ambrosius
r̄m̄m c̄nēdi c̄ns am̄os. Hec ead tpe p̄ta r̄a Synodus lxx p̄m̄m Constantino
polm̄ celebrat̄. Iqua dampnat̄ Macedonius q̄ negavit sp̄m̄ sc̄m̄ esse deum et
asseruit sp̄m̄ sc̄m̄ nō esse q̄ substantiale p̄a r̄ filio dāns Symboli formam
qua ead latia q̄fessio p̄dicat̄. I t̄ns. Sic ead nocte publica dampnat̄ liberum
romia f̄ta eius Damascus ip̄a Rome morit̄. Icalia Petri sepelir̄. Quinta
tū memo le e quod tpe h̄m̄ Damascus impant̄ Iulianus apostota de quo
vide sup̄ ca. vicesimo q̄to de Lucio ip̄a memoli q̄to. Ite Iovinianus Impator
cepit anno d̄m̄i c̄lxxv. r̄ impant̄ ano. vno. Ite Iulianus fuit r̄m̄ sapore re
ge p̄fep̄ coq̄us Iulianus i pace sepeluit. Ite tpe h̄m̄ Damascus tpe Iulio
timans cū p̄a suo Valente cepit anno d̄m̄i c̄lxxv. et impant̄ annis decē.
Ite Iulianus fuit Decobalensi panoma edito. Ite sub Iuliano Augusto cū fide
x̄antatis integrā geret. Iulianus t̄m̄m esset in adato accepto p̄ailege. Ite
patoris aut v̄m̄olaci p̄ons aut militis adē miliaa sponte dimisit. sed pau
loplius Iuliano i fecto Iovinianoq̄ mortuo. qm̄ pronore casti amiserat. Ite
Bunatū p̄secutoi succedens suscepit imp̄m̄. Ite Iulianus gentē i Oceanū
litoribus v̄tute r̄agilitate Romanis labilem submgavit. Anno d̄o imp̄m̄
sui secundo cū Ormate sese p̄panoia diffudisset eaq̄ devastaret d̄m̄m Bellio
ad usus eos parat apud opidm̄. Ite Iulianus fluxum sanguis subito obit̄
fuit q̄ Impator egregius v̄etn derens plures i gemo p̄mone altissim̄ quāq̄
ad loqundm̄ patus. Ite Iulianus fuit Valente quatuor annis p̄sequit̄. Ite Iulianus
Iulianus esset tpe quo vixit copescuit. Sexta memo le e quod tpe h̄m̄ Iulianus
Iulianus Impator ead tpe Damascus ip̄a floruit. Ite Iulianus beatus Martinus Tironensis
episcopus q̄ ex nobilibz gentilibus natus cū esset annos. x. i v̄tis p̄ntibz ad ead t̄m̄
q̄ fugit seq̄z cathecuminum fieri postulant. Cū aut esset annos xij. Iulianus
q̄ cupiuit h̄z tū notū suū nō implet. factus aut annos xv. captus e cathec
tus miles effectus est vno tū p̄no q̄tento. Cui visa v̄ce adeo sermebat ut in
edim̄ calciameta eius det̄get r̄abstrahet. p̄tremmū nō an baptizmū i ead
fuit integer ab h̄is qm̄bz illud genus hom̄m implicari solet v̄itis m̄lta illi e
ca q̄militantes benignitas r̄m̄ta caritas p̄atia nō atq̄ h̄militas sup̄ h̄uā
mōdum fragilitas ead ead ut id nō miles s̄ mōdus vocaret̄. Hic nondū
regnatus i c̄sto assidebat laborantibus opem ferebat miseros Aliebat e
gentes. Vestiebat nudos. nichil exstipend̄s sibi n̄ cottidianū v̄itū r̄f̄uas
decastis nō coguabat. Quoda ead tpe cū m̄h̄l p̄ter aemia h̄ret mediam
clamide paupi mudo t̄m̄t. Cū aut esset annos duos de viginti ad bap
tismū quolam̄. Post baptisimū fere biennio h̄z i v̄itis solo noie militavit
ad p̄ces sui t̄m̄m qm̄ se remariatus f̄lo sponduit. Iulianus nō miliaa f̄m̄
Iulianus putamen ep̄m̄ adit̄ qm̄ cū v̄ell̄ eā dyaconi officij implicare et ip̄
se om̄o remueret obtulit ei officij exortate quod ip̄e nō repudiavit. r̄m̄lto

post amonito p[ro]pore ut pentes visitaret deuoluntate sancti hilari p[ro]fusus est
et via laetona se i vadamem auit. **S**eptimum memole e quod eode tpe floru
ut btus Ambrosius epus mediolanch expe Ambrosio p[ro]feto Galliar[um] i iug
mstans dormiret apte ore exame apu os eius intravit quo facto pater t[er]renu
xit. Si vixit in fantulus iste aliquid magni erit factus itaqz adolefcens erudi
tus libalibus disaplunis a Valeniamano Impante index mediolanch mittit
ibiqz seduom p[ro]p[er]i peligendo ep[iscopu] i venit. Robhanc sedanda ad caliqz p[ro]erit
Enqz alloqueret plebem subito uox infantis in p[ro]p[er]o sonuit Ambrosiu ep[iscopu]
et totus p[ro]p[er]us Ambrosiu ep[iscopu] corlamauit. Quo audito effuge cupies p[ro]p[er]a
p[ro]fice uoluit. Et cu no p[ro]ficer publicas m[er]ces ad se ingredi iussit ut visis h[uius]
ad se itentiu p[ro]p[er]i reuocaret. Cui aut sic m[er]it p[ro]ficer fuga m[er]it. Egressus itaqz
notis medio cu diuini se p[ro]p[er]e p[ro]p[er]at mane ad p[ro]p[er]a que Rona d[icitur] i venit. Cui
intelligens scus voluntate dei postulauit se acat[ro]p[ro]p[er]is ep[iscopu] baptizari. Bapti
zatus itaqz omnia e[cc]lesiastica officia fortur implese. **T**er[tiu]m die ep[iscopu] e ordmatus
Cui iustina regia i fecta heresi Aruana i mirabiles p[ro]secu[ti]oes Ambrosio i
fligebat eo tpe p[ro]p[er]salmi i rymptu i r vigilie i e[cc]lesia mediolanch ceperunt cele
brate. Tpe ead Ambrosius Impatore theodosiu p[ro]pter morte i nocentem
abe[cc]lesia i dminis excludit. **O**ctauum memole e quod hoc tpe clauit btus ym
gustin[us] qui expentibus p[ro]mogem[us] studiis libalibus erudit[us] plenissime p[ro]p[er]
annos. **A**mbrosio[rum] errore e detentus anno uo vite sue quasi p[ro]p[er] x x p[ro]p[er] m[er]it
ta m[er]is sue p[ro]p[er]u[ti]o[rum] s[er]u[ti] Ambrosio ab h[er]esi p[ro]p[er] purgam e baptisatus. Cui
facto adeo h[er]eticus libris i disputat[i]o[n]ibus debellabat quod tpe eode giussimas
p[ro]p[er]u[ti]ones p[ro]p[er]fabant. Porro vestimenta caligameta i eius lectisterna sic erat
moderata quod no nimiu erat mita da no pluriu abiecta mesa ead fugali et
parca vsus e qma i e[cc]lesia i legna carnes aliq[ui] p[ro]p[er] i fmos i hos p[ro]p[er]es he
bant. Immesa uo lectos i disputat[i]o[n]ibus diligebat i contra peste detrat[i]o[n]is i
ea s[er]u[ti]u habebat vsus. **C**uius q[ui]s amat dicitis absentiu eode vita hanc me
sam i digna nomit esse sibi. Tpe h[uius] Damasi ipe tpe Impauit eia gramus
amis vn. qm cepit ano dm i clxx. Hic cu i estimablez m[er]ititudine hostiu
contra se fene[re]t apud Argentina opidu Gallie f[er]et d[omi]na pot[er]tia felicit de
uitit. Na plusq[ue] t[er]ra Gallo[rum] pueri i Italia h[er]esi deaana i fecta ad vera
fide fecit redire. Iste gramus h[uius] i p[ro]p[er]atus p[ro]p[er] abi sompniqz libidinis i
tis q[ui]s plenus bonis obit. **N**onum memole e quod tpe Julii ipe s[er]u[ti] ano dm. Cui
ar[ist]o[te]le. Cui x ab Helena m[er]e Constatini Josolis i venit. Deam memoria
e quod ano domi i clxx Paulus p[ro]p[er] h[er]emita m[er]it ad xpm ano vite sue
i adragesimo fac d[omi]n[us] e de Syrac[us]a papa Giraug. **E**x
p[ro]p[er]a n[ati]oe Romani expe Tyburio cepit ano dm i cccxv. seditqz
amis xv. m[er]isibus duobus diebus xxv i cessauit p[ro]p[er]atus diebus xxv.
q[ui]ntu ad memo[ri]a. **S**extu e quod h[uius] tpe Romi p[ro]p[er] p[ro]p[er] Interpretes i doctor Eg
gus p[ro]p[er]m hebraica vitate Wytham iussit de hebreo i latini. Eode tpe p[ro]p[er]
semis i uerbe Rona claret qm ex senatore fitus m[er]ochus p[ro]p[er] xl anos i heo
vixit. Hoc ead tpe i Emaus castello puer natus e ab rmbelico i iussu disus
ita ut h[er]et duo pectora i duo caputa i qm lib[er] p[ro]p[er] sensus vno d[omi]n[us]uente
ut edente al[ter] no edebat ut dormiebat. Porro postq[ue] duob[us] p[ro]p[er]is amis vixit
seu[er]t vnu mortu[us] e alio vsqz m[er]itui die sup[er]uivete. Eode tpe floret Jos. Cui
p[ro]p[er]mus p[ro]p[er] Antiochenus p[ro]p[er]m i archiep[iscopu]s Costantio Politan[us] Rome eia paulus

Crosius presbit' discipulus bti Augustini claret qm multa libroru opuscula edi-
dit intq; bti Augustini scribens Cronica ab exordio mundi capiens usq;
fine loculento sermone pduxit. **¶** Sedm memole e quod dñi Syrii copot
Impant Valentinu qm cepit ano dñi cclxxxv et Impant cu Theodo-
sio em quosda ut Valens cu gratiano ut Valentiniano sedm alios r illi ali
dicut quod isti tres reueru Rome Impiales dignitates hic eia Valens an-
nus epus militas xam mculu psecuciones et a Gothis m bello i gñus
e hio eia lege dedit r miodi militarent r volentes m fca iusse. **¶** Tercium
memole e quod tpe hñi Gratia Theodosius cu filijs suis cepit ano dñi cccc
in et Impant quidusda annis ut dicit quida ccl. Theodosius cu Valentinio
ut alñ dicit Tempe hñi Theodosi maxima fama fuit m iudeos cepa
ganos hñi dēstēxit templa p doloꝝ subito instulit. **¶** Quatuor nouu r vto
testamentu Ambrosius p hylariu pmpnos topofuit Augustinu au cu esset
amathēos ad fide q iure. **¶** Iste xamssim Impator fuit hostes suos ta ferro et
militudine qia ienunio rone q filius pstituit. **¶** fuit aut iste Theosius ppa
gator rei publice morib; r tpe Traiano filis. **¶** Ideo ppter dilectam virtutem
dilectoz mltē relictis eorib; et vtolis gentes ad xpm qare fuit. **¶** Tandē onet
r occidentis ptes pacifice possidens apud mediolanu defunctus est au ror
Constantinopolim r in flatum. **¶** Quartu memole e quod hñi Syrii r m
quosda archadms Theodosi filius ut sedm alios archadius cu Honorio cepit
anno dñi cccciii et Impant annis xii. hñi tpe cora sator abakub et
anthee pduxit. **¶** Pyri epus claret qm Dracone r gente que oco iuga bon
ad latu mactidñ ne aere putredo eius corupetore trabe potant cepuens
tore eius necauit. **¶** Centu memole e quod tpe hñi eia Alberio rex Gollu
rum rex affrica venies pitalia mtrauit. **¶** Roma cepit igne ferroq; vastauit
datoq; pmo pcepto ut illi qui se i sacris locis papue i basilica petri r pauli
aploꝝ reapent securos qd. **¶** Deinde papalēram r talabiam pperentes Alberi
cius apud Censenciu subita morte defunctus e. **¶** Eodem tpe clarissima vrbis lo
ca fulminibus dirupta fuit que ab hostib; combura nequiuēnt. **¶** fuitq; itota
vrbe xpo blasphemia hoc ideo ppta que neglecta sūt sacra dñi. **¶** Sextum
memole e quod Constantinus r frater suus Constant piter fuit oasi. **¶** Se
ptimu memole e quod mortuo fflice Cyberu ppa dynamus hēticus remast
r sedm quosda ad fidem xpmaz rediit quo mortuo sedm eodem successit o
leo eia hēticus Julianus sed hic m catholicis pontifici nomine e positu hñi et
leoni restat hylariu picanen epus r conatio suo ad quod venit hylariu
no uocatus qualis leo papa i dignatq; iussit ut hylario no daret locus pde
di r conatio Arrianor. **¶** Tunc posuit se ad tēam dices. **¶** Domi e tēa et mox
ibide deuatq; est collitulu admodm pdis insu dei i quo bellator tisa alior
sedu omnibus alijs. **¶** Unde papa itm i dignatus dicit hylario. **¶** pto ego ero
tibi leo. **¶** Ipse respondit. **¶** Si no leo delbu. **¶** Iuda hñs dicit leo ppa ad se ressu
radens statim ibide aiam exalauit. **¶** Romu memole e quod eo tpe impie
tas Arriana fulta p fido Constanti Impatoris afflicti iexilis carceribus va
rijs afflictioibus Arhanasu Alexandrie epm qm fuit i Trauca r Cuseli
Cesarien epm r mltis alios stos. **¶** Decimu memole e quod eadē tpe stz ano
dñi cclxxv btius donhom albas mguat ad castu ano etatis sue. **¶** Ev

Quadragesimo quinto dicendum est de papa Anastasio Anastasius ipse nacone bo-
nus ex patre Maximo cepit anno domini MCCXXVII seditq; annis tribus diebus
xxvi. ubi quatuor ad memoriam. **P**rimum est quod hic Anastasius constituit
ut qui careret aliquo membro non possent eligi. Huius tunc datus Iovinianus
apud Bethleem de viris illustribus libere composuit. **Q**uodam memorie est quod
hic Anastasius statuit eadem ut quotiens euan^g recitaret psalmi reliqua non
pederent sed starent.

Quadragesimo quinto dicendum est de rege Romanorum ipse primo Innocentius primo
nacone Albanen ex patre Innocentio cepit anno domini MCCXXX sedit
q; annis xii mensibus ii. diebus x. ubi quatuor ad memoriam. **P**rimum est quod
hic Innocentius statuit Ieiun^u sabbato celebrariq; sabbato dominus in sepulchro iacuit
et discipuli Ieiunauerunt et statuerunt fecit de eadem de regulis monachorum et de Jude-
is et paganis et multis catholicis et venit quos exilio relegavit quod quicunq;
natus fuit ex cana nasci deinde debeat quod admissa pax osalem dari debet
Secundum memorie est quod huius Innocentii tunc floret Rome Alexander nobilissimus
Romani filius Eufemianus. Cum Eufemianus uxore huius nomine Aglaes cum
aut filium non haberet ad preces suas dominus filium eis contulit nomine Alexium postquam
ipsi deinceps in aeternitate vivere finierunt traditus igitur pueri filius libalibus discipulis
et omnibus prime artibus tunc floret et ad puberem etate venisset puella sibi dedo-
mo Imperiali eligitur et sibi igitur copulat. Venit nox in qua tu sponsa sua
suscepit secreta silentia tunc scilicet Iuvenis cepit in timore dei ea sustinere ac spem
ad iugitatis pudore puocare. Hic Innocentius dampnavit et Celestinum et Iulianum
et plures pelagii. Statuit etiam Innocentius iste ordo ad usus in finibus ab episcopo
et fecit ut non tam presbiterus sed omnibus aliis paribus. **T**ercium memorie est quod tunc huius
Innocentii sedis quosdam impavit Honorius frat^r archidiaconi qui cepit anno domini
MCCXXII. et in alios Honorios et Theodosius Innocentius frater filio annis xv huius
tunc Theodosius Romanus copulavit et Vandali Hispanias et Gallias occupaverunt et vastaverunt
et Rodagus rex Gothorum ab exercitu Romanorum occisus est hoc tunc Pelagius ad
adversus ipse suam erroris sui dogmata predicat ad auxilium dampnatorum et alium apud
Carthagine MCCXXII aggregavit. **Q**uartum memorie est quod tunc huius Innocentii
Eusebii filius Rome baptizatus huius hebraicus grecus et latinis plenissime eru-
ditus monachorum vitam et vitam dominum tenuit et semper virgo permansit quodam vero
tunc dominus diligenter libros philosophorum legeret et gentiliu ei quod eo sermo cautus in libris
prophetis non placet tanto subito conceptus est febre ut vitalis color toto sit
gestante corpore in solo pectore palpitavit. Dominus ergo parentem exequio subito ad
benedictum iudias captus et interrogatus cum aditorem esset etiam se profiteretur dicit in
deus mecum Cyreniolum es et canus. Tunc dominus obmutuit. Cum autem
amissis gravissime cessus iter verbera verbera patitur angelus pro tota iudice per-
voluti sic ei verbera obtinuerunt ut si deinceps libros gentiliu legeret quicunq;
permitteret tunc repente reuixit lacrimis profusus auro igitur scilicet existet Rome
eate presbiter cardinalis ordinatus et dominum peruenit in sacris literis studuisse in
totum iudicio summo sacerdotio dignus habebat. Cum autem quorundam doctorum in monacho
in lasania et ceparet nulli ei insidias tendenti ad Gregorium Nazarenum Co-
stantino politam episcopum se contulit ubi sacras literas plenissime didicit per hunc
et cupimus. **Q**uintum memorie est quod tunc huius Innocentii apud Bethleem

Balestine b'us Idm^{us} x^o anno etatis sue miguit ad castra fuit sanus honori-
bus moribus religionis p'ri suo Teodosio filis reuig' pub'ca patentemq' reli-
ques Rome defuncto e' iurta b'a Petri ealiaz i mascolo sepultis nullam
sobolem relinques. **Q**uextum memo'le e' quod sub Juliano apostota fuit
a'artmus no du baptizatus militauit apud Hormaniaz h'ic Julianus a
postota d'm morer' manu sua sanguine p'prio impleuit et acere sparsi
ducens viasti Galilee exiisti.

Quadragesimo vi^o dicendum e' de Zosimo papa Zosim^{us} p'pa nacone
grecus cepit anno d'm iuxta xli sedutq' amb' duob' m'c'ib' vii dieb'
xv. Vbi q'ntu ad memo'ia p'mu e' qd h'ic Zosim^{us} p'pa statuit ut
seruus nullo d'ic'us fiet r'ut i saluato p'to Cercus b'nedicatur. **S**cdm memo'le
est quod h'ic ead statuit quod nullus d'ic'us in publico potu' vendet.

Quadragesimo vii^o dicend' e' de Bonifacio p'pa p'mo Bonifacius p'pa
nacione Romanus ex p're Jocondo p'sb'ro cepit anno d'm an'cl'ij
sedutq' amb' t'bus m'c'ib' vii^o. cessauit p'patus an'is vii^o. Vbi t'm
p'mu memo'le e' ponend' v' quod h'ic Bonifacius statuit quod nulla m'lar
ul' m'cha p'alla sacra q' tanget aut lauaet' aut ut p'us aut obnoxius au-
re no fiet d'ic'us. **S**cdm memo'le e' quod h'ic comisit ead'z s'c'e agnetis
gubnanda Leopdo p'sb'ro. r'ut fext' dedit ei amulu' aureu' que ut id' d'ic'us
semo opp'ssus reddidit s'c'e agneti cu' off'iao. I'p'sa aut' extendens digitum
sustepit amulu'. que ymago eius ad huc tenet. **T**erciu memo'le e' qd t'pe
h'm^{us} b'us a'artmus Cironen' ep'us miguit ad castra ano d'm an'cl'ij
sed anno v'ue sue lxx. Tunc ead' Ambrosius miguit ad castra. **C**laus Jos
Casp' ac b'to Paulo n'r Eustachie v'gis i bethleem miguit ead' corpora
scto'z quatuor conat'z Stephanni Nicodem Samaelis r' d'ribon r'
ab eo i n'l'm s'ut reuelata Luciano p'sb'ro. **R**cu p'pa corp' sancti Stephani
i tendet pone iuxta sc'm Laurenciu'. Tunc Laurencius videntibus omib'z
q' aderat dans ei locu' cessit p'mediu' tube. sic q' posu' ibid' quiescit. Tunc
p'pa Innocentius p'ns ex'us gras egit deo cu' clero. **R**ono r' p'p'o. **Q**uartu
memo'le e' qd h'ic d'ic'us q'daz quod t'pe h'm^{us} p'pe Innocentius Archadius r'ho-
norij frat' Archadii regnauit talit' amb' m'ltis. Ista duo sunt filij Theo-
dosi Imp'atoris. r' denoti a'istiani p'nteserut post morte h'm^{us} Archadii. **E**
doria Imp'at' sua relicta ex deuotione venit iul'm r'cu magno gaudio
reptaunt cathenas quibus rex herodes vinctauat petro apl'm. Tunc p'pa
Innocentius cu' Eudoxia Augusta m'ltis Augusti delens ritu festi celsus au-
gust' q' statuit celebrari festu' ad victa petri. Vnde dyab'us i dignat'z appuit
Iudeis i speare q' o'p'i d'ic'us debere d'ic' eos p'mediu' s'ua maris i'ram p'
missis. r'oms q'm sequebat' eu' i mari s'ut submersi. Alii aut' Iudei s'c'e
ad fidem r'up'z baptizati i ciuitate que dr' Ep'yzu' et sic dyabol'z deapies de-
ceptus est.

Quadragesimo viii^o dicend' e' de papa Celestino p'mo Celestinus p'mo
p'pa nacone Rom' ex p're p'sb'ro cepit ano d'm an'cl'ij sedutq' amb'
viii dieb' viii^o. cessauit p'patus dieb' xxi. Vbi q'ntu ad memo'ia
p'mu e' quod b' Celestin' statuit ut Iudica me deus r' d'ic'one r'o d'ic'et' ante
missam r' p'salmi dauid aute p'sciau' psallere' r' canedo r' exorib' d'nt' i p'h'o.

quod ante no fiebat s epule pauli & Gaudii diebant & ex h^o mstatuto ex fuit
 pntoribus & psalmi & Gradualia & offertoria ante sacrificium hic mstatu fctm
 patricii filii Coces sororis pti Martini Turonensis & h^oberma & q^untit omes
 ad fidem. **S**cdm memo^{le} e quod t^oia fcti Synodus p^olis Ep^ohesma & p^opag
 e collecta Ep^ohesi iussu p^ope h^omo t^ope h^omo delesenn & Theodosi iunioris i^o
 dampnatus est. Nascorius duas p^osonas iussu asserens & dampnatus d^onathe
 mate & firmatu e p^opi vna p^osona i duabus naclis & ut b^oia d^onaia Theodo
 cos i ma^oe domi appellat. **T**ertiu memo^{le} e quod t^ope d^ossime Bonifacii & de
 festini Honorius fr^o archid^o regnavit duob^o annis de quo sup^o vide ca^o xlii de
 Innocentio memo^{le} t^oio. **Q**uartu memo^{le} e quod hic statuit quod dyabo^o lenaz
 regat & q^uilibz stando G^om^o ai reuerentia audiat ac quilibz p^oamis imissa deo
 Vadragesimo i^oo d^oadi e de p^opa Gyeto q^uto Gyetus m^ol^o adopat
 natione Romus ex p^ore P^osto cepit anno d^om^o a^olv^o seditis q^uis v^om^o di
 ebus i^oo cessant p^oat^o diebus xxii Vbi q^uia ad memo^{le} ha^o **P**rimu
 q^uod hic Gyetus statuit ut nullus d^oaus i p^oarochia alius ordinar^o p^ouat
 hic ead^o q^ugregata Synodo purgavit se cora h^oen Ep^ois decime quod sibi Bass
 coram augusto i p^oosuerat & Bassus m^o conatio est dampnatus. **S**ecundu memo^{le}
 e quod hic edificavit etiam p^ote marie maioris que d^oit^o p^osepe sic sibi p^olo^o
 m^o domas sine & Paulus diaconus Cardinalis hic ead^o m^oltas alias basili
 cas anno & argento q^uo decoravit & m^oltu paup^oib^o d^oysbuens sepult^o & i^ovia ex
 d^ontina i scripta m^oeta corpus b^oi Laurentii m^oit^o **T**ertiu memo^{le} e quod
 t^ope h^omo Gyeto. Impavit Theodosius archid^o filius ut & m^o alios Theodosi
 s^ons Junior ai Valentinianno g^oio suo q^ui cepit a^ono d^om^o a^oxxij. hic d^oat
 p^oto Impio Valentinianni amice sue filii Cesare fecit h^omo t^ope gens h^oan
 daloz ab hyppamiis i affrica t^oferunt & vastant ib^oas catholica fidei d^oriana
 m^o pietate subit^o **S**ec t^ope dyabo^o m^o spe d^ooyfi appens d^ou p^omittet iudeos i
 t^oam p^omissionis p^omare sicut p^oduce pl^omos vocavit sed q^ui euasunt ad e
 gram q^usi s^ont t^ope istius v^om^oela petri i statuta s^ont celebrari ab vxore eius
 Ram Octamianis Augustus d^orius d^ont^omo & Clapra Alexanderiq^uq^u e
 p^oit^o com^o opes eius Roma t^oisuerit **I**mmemoriam itaq^u & honore illius v^oit
 torie qua p^oma die augusti h^ont **I**pe Octamianis q^uia rem publica auget
 Vocatus e Augustus & ex ead^o causa m^osis sextilis Augustus e appellatus t^ope illo
 Synodia filia Theodosi vxor Valentinianni exuato i^osolima p^orexit cui ai
 p^oli illius loci pl^oima detulissent inter alios q^uinda iudeus ei cathenas p^o
 reas sup^o auet et Theopas^o p^oasas obtulit quib^o sub h^oede petrus ap^olus vic
 tus s^ont Rediens cu videt Romos ad castu q^u i^oos sole p^ouiscit i honore augusti
 gentilis videns quod eos no defual^o atali q^u s^ouetudine reuocaret cogitauit ut
 obsequancia sic mariet s^o p^oaoi noie militaret Perrexit igit^o ad papa pel
 giu rogans ut quod cogitauit & firmaret dicens ei de cathena qua sub h^oero
 de ptulit Petrus Alexander qua q^uit^o p^opa Balbigmo filie duas Romaz
 donuit esse i salute hanc igit^o quesita papa ptulit & ipa illa qua de i^osolimis
 tulit **S**ec g^o illi quicta ita m^oaculose fcti ac si semp vna ead^oem q^u fuisse
 h^ois t^orebus Gensu rex vandaloq^u ex hyppamia i affrica venies pene to
 ram fcti flammis q^u vastant crudelissime & rapinis subbat t^ome b^ois Augustus
 h^ois etatis sue anno a^oxxix i ep^oatu expletis m^oguit ad xpm Theodosius

uo apud Constantinopolim morbo correptus iijt ibiq; sepultus est. **¶** Quartum
memorable e quod septe dormientes fies sub decio tormentati dum declinantes tor-
toru semina i quada se spelunca receperunt ribi post orones obdormissent speli-
cam decius obstruxit. Tempore uo Theodosii dimisso asomptio quo ducentis
annis dormierunt excitati sut. r assera fide coram Theodosio Imperatore rēuer-
qua quide hēta tuc exorti negabant. Predixerunt Iam Imperatore pntemillis
xpi fidelib; obdormierunt in cristo

Quinquagesimo ca: ducentu e de ppa. Leone Leo ppa pmo nacone Tu-
scus ex pte Germaniano cepit anno dñi m cclxxii sedu q; annis xxi.
mensib; iii dieb; xxvii. Vbi qñtu admemo^{ba}. **¶** Pmū est qd hūleo
misit eplam Maxiano Augusto r sue qmgi pulcherrima omes ostendeb; su-
expones r misit ad epm. Fabianu Constantinopolim eplas septe iter; quas
eua spisit vna palam adasus Euthien de iacuatione dñi i qua redarguit
eius blasphemā. Hic post cladem Evandalor; renouauit omia sacra missia
argemēa. Sub h; fito e itia Synodus Calcedone hic etiā sepultu e apud be-
silica scti Petri cui fester e i vupha aplor; su doctor addidit Canon sacp
sacfinu. i. mactata hostia hui; manu cū queda femina gnuicando cum
ali; indie p asse. osculata fuisset. tanta temptatio; exhor m carne con-
cepit ut manu que oratio standah fuat clam amputaret. r pempto ase rei-
ceit. Veru id timet; qta ipm r valetet. eoz qd missaz nō celebraret
ipm i Angustia q scituz totū se bte. Maxie v gmi q misit cū oromb; r vngl;
i tendem bta vgo pta; manu visibilē appuit r sibi sua manu apposuit
De quo miraculo nō soln pontifex grās egit. sed etiā i suis pdicacōib; ipm
miracm ombus publicauit. **¶** Secūdu memo^{le} e quod hū Leo m tpe
quarta Synodus. Calcedonen. m cclxx. Epoz apud Calcedone i dūstia
madate Maxiano Imperatore celebrat. Inqua Euthies Constantinopolita
albas r Drostoz Alexandrin; epus qm dicebat vbi dei carnis vna esse
nām dāpnata sunt. Desoz; eius error dāpnat; e. r diffinit; e i msto pre-
dicari. duas nās r vna psonā. **¶** Tercū memo^{le} e quod h; Leo sūssimū
cū contra Fabianū epm. Constantinopolitanū r Euthie ad Calcedonense
conaliū spisit eplam eandē. anteq; mitter Rome sup altare scti Petri pōtō
r sup quadraginta dies Ieiunas r oras rogauit sctū Petrum. ut si quid
esset meade epla emedandū ad fidei. ppe qua septa erat i formationē
dignaret. corngē quod r pñm est Nam i fine quadragesime diez iuenit
illa eplam i omib; adpositū emedata. hoc etiā bto Petio sibi reuelante
¶ Quarta memo^{le} e quod qñdecio ano Leonis cepit Imperator Maxianus
r Valentini; hū; mao Impn Calcedonense conaliū gerit. Vbi Euthies cū
Drostoz qdempnat. hū; etiā anno vi Theodius rex Gothor; cū ingenti
exercitu Hispaniam i gredit. sancta Gemonesa claret pñsus. **¶** Quintum
memo^{le} e quod sub isto Maxiano Maxianusat. Max v gmi apud Colom-
am ab hū; glōsa naq; vgo gñe r morib; nobilissima vesula regis Brita-
nie filia cū mirabili pulchitudine sapia r honestate pollēt rex Anglie pñs
misit ad pñs ut Puella cū nobilem vngemito dācer sponsa suaderet
affilia ut assensim pbeat hū; qdiciomib; appositis ut sibi r vnges ad pñs
cū traderet. cū sibi quā singlis Garz mille vnges signaret. r iuuenis

baptizaret. Deo autem disponente gesta sunt omnia. Vixit quatuordecim annis et sex menses et octiduum. Et postea collecti sunt milia virgines et bene virgines deputatis puella sita prius sancto. Adhuc omnes adfuerunt quibus omni sensim facer ille virgines choros ad decem committatur virorum pignatibus assumpsit pignatibus appropinquat illis Colonia illi huiusmodi adeas tunc clamore valido ruerunt. Et tota illam multitudinem pemecit. Et sic omnes gloriam meriti condona acceperunt. Iste Marcianus apud Constantinopolim facta suorum gratiam in praerogativa pemptus est. Huiusmodi etiam tunc civitas Agrippina et omnes civitates super rem. necno prius. Tunc belua ambulavit aggravis. Et pene civitates Gallie ab huiusmodi sine vandalis capite fuit destruita. **Secunda memoria** est quod hic statuit dicitur per. **Judica me deus ante missam cum missa celebraretur in memoria mortis christi nam beatus Petrus pemecit et sic beatus tunc lacrimis ante morte domini. clatio quod fuit fuit. **Septima memoria** est quod tunc huiusmodi fuit anno domini. **ccc. lxxii.** Theodosius Imperator de Thadri filius cepit et **xxxii.** annis regnavit. Hic Theodosius fuit in hunc sapienter panis et lenis quod aliquid familiaris inde rogaretur cur omnes pietas et ledentes se non oia det. Respondit utina possem mortuos ad vitam revocare.**

Quinquagesimo primo anno domini dicitur de decessu Hyplario papa Hyplarius natione Sardinia ex parte Cassino cepit anno domini **ccc. lxxviii.** seditionis. annis **vii.** mensibus **iii.** diebus **x.** cessavit. **ppatus** diebus **x.** **ubi** quatuor ad memoria. **Secunda memoria** est quod hic statuit quod nullus pontifex successor sibi constitueret et fecit ad sanctum Laurentium balneum et in ostium qui etiam ibidem sepultus est iuxta corpus eiusdem. **Secunda memoria** est quod huiusmodi Hyplarii tunc Imperator Leo primus quod cepit anno domini **ccc. lxi.** huiusmodi tunc appuit huiusmodi accepta **loz.** **Edonose** totam in pugnantiam. Hoc etiam tunc Leo omnes imagines quas in urbe Romae invenit Constantinopolim portavit. **ibi** eas omnes innotuit. **Sub isto** Theodosius papa transferretur in Alexandria. corpus beati Marcii Venetias huiusmodi Leonis tunc Augustulus apud Italia Imperii regnum in Basili. **Secundo** Theodosius rufinus huiusmodi tunc in Italia capta. **Evano** et **romo** ferro et igne destruita. **horestu** apta in platea de colaniti. **Augustulus** ubi qui Imperii per se occupare tunc **xv.** mensibus tunc rem publica gubernasset videns quod Edonose tota Italia occupasset magno metu pectus sponte purpura abiiciens Imperiale deposuit maiestate. **et sic** Edonose urbe in **giss** **lenam** totius Italiae regnum huiusmodi quod tunc panos **xviii.** in nullo innotante gubernasset ab orientis partibus. **venies** Gothorum rex **Teodatus** Italia possessus **et** **transit.** **Tercia memoria** est quod per idem tempus **Seus** **asamartus** opus **viens** claruit qui tres dies **rogationum** ante ascensionem domini statuit. **semhari** **plorant** etiam per praerogativa egrotans beatus Leonis ipse notarius qui apud regnum Italiae situs opus doctrina et miraculis claruit. **ibi** honorifice regessit. **Quarta memoria** est quod in quosdam annos domini **ccc. lxxvii.** beatus Augustus opus innotuit ad christum anno pontificatus sui **xl.** etatis ubi sue **lxxvii.** sepultus quod in papia civitate Italiae. **Tercio** addit quod huiusmodi tunc tribus uestoribus huiusmodi in Pelagiam suis fautoribus dicitur virgine maria non deest. **homo** tunc fuisse innotuit dicit quod duas personas in arcto fuisse quod tunc innotuit opus huiusmodi quod depernat. **Quinta memoria** est quod anno domini **ccc. xlv.** Marcianus Imperator cepit et **viii.** annis regnavit. Hic fuit religiosus regentibus multa beneficia praestitit huiusmodi tunc **do** **ma** **capit** et bonis omnibus ea spoliaverunt.

Omnimodis secundo dicendum e de ppa Simplicio Simplicius na
tione Sybircus cepre Costino cepit anno dm acc xxi sedetqz annis
xv. mense vno diebus iii. cessavit spatus eius vi. **S**ibi qntu ad
memoria **P**rimu est quod h' Simplicius edificavit basilica scti. Sephe
iuxta basilica sancti. Laurentii et basilica scti mris Dimiane ubi corp' eius
resepit cu quatuor milibus et ceteris sanctor' corpib' exceptis p'vulis et mu
licib'. hic statuit ut apud scm petrum et ad sanctu paulum septe p'sbiteri p
ebdomadas manent ppter penitentes et baptisandos et fecit quqz regiones p
s'biteris vrbis diuidendas. Prima regionem ad sctm petru. Secunda ad sanctu
paulu. Tercia ad sctm laurentiu. Quarta ad sctm iohnez latanen. Cen
tam ad sctaz Maria maiore. Statuit etia ut nullus deici i vestitus alia
co recipiat. Sepultus qz e i Vaticano iuxta corpus bti Petri. **S**ecundu me
mole e q' x' anno Simpliciu ipe zeno cepit impare hic leges fecit. Eodem
tpe corpus bti Barnabe et Ciran' bti mathei. eius stilo scriptu ipso reucla
te repta e. Hic Barnabas Cyprus gne vnus fuit d'lex discipulus. et sctum
paulum nomit' iouissim ad aptos duxit narrans quo g'us esset. Enim aut
Barnabas Anthiochie cu paulo p'dicasset et ad ptes occidentis cu eo ire dispo
neret rogant paulu Barnabas ut p'us vent in cyprum ad visitadu pntes
suos et postea itlm simul vent. Hic appuit ang'us paulo dicens. Ne t'at
des venire i nlm qma qmde fies ibi te exstant. Quod cu paulus barbe
i timasset dixit f'iat voluntas dei nunc aut cypru vado tibi vita finiens
te amplius no videbo. Cu aut f'ens ad pedes eius iacet ait paulus nol
flere frater qma sic e voluntas dei. Na i hac nocte dixit michi d'ns. Prepa
raas ire Barnaba cyprum qma multos illinabit. et m'rum q'f'mnabit. Bar
bas aut et iohnez eutes cyprum multos i pia q'iterut et f'rentes scum
erant' scti mathei. Ip'm sup i'fimos ponebat et stati curabat. Hui' eq
tpe gens Saxon' p' multa et dura bella tota isulam Britannie possedit.
Terciu memole e quod tuc t'pis sctus German' Anthysi odorens epus
ad repellenda h'esi' pellagina cu lupo Cretensi p'iam Simpliciu ad
tamaz digit hic German' gne nobilis i multis s'f'ionis i structus Ducatu
Bucundie obtinuit sed inde ad statum elicaler t'nsiens p'tus e epus Anthysi
odoren exea qut die vsqz ad t'minu vite sue p' noue annos ita corp' suu affi
xit quod nup' pane n' vinu n' oleu n' acetu nup' p'sapore aliquid come
debat. Indie pasche et natiuitas xpi semel vinu bibebat. Semp autem
vsqz ad vespam ieiunabat aliquando etia aseta feria vsqz ad d'micam abstie
bat i refectoz sua t'mez plababat. Deinde pane ordeaceu sup'it que tam
pse moluit acorix semp gemes semp orans et stoz reliqas colligens m'q
vestes raro calceos soluebat. Hui' etia tpe fulgencius claret fide et sta. **S**ed
tu memole est quod tpe illius ille quatuor erat q' cilia g'alia s'z Nicom
contra arriu neopolitani gra axatodoni. Epesinu q'ra Nestoru Calado
nense i quo dampn' error Enchiteas qui negat i casto esse nas ut h'etm
et xv. Siue scti p'lr d'ns h'eset d'ns t'pibus orte s'z Nam q'nb impator
Anthonio pio motan' Cathafriga' auton oritur. Hui' aduentu p'ns scti na
i aptos sed i se traditu asserunt. et dicit qd sps sctus p'phetas locutus est.

eiusdem p[ro]phetis ne faciant tamqua[m] sed p[ro]pheta loquer[etur]. Similit[er] sub Imp[er]atore
 Anthimo Aucto Sabellii infelix orit[ur]. H[uius] Sabelliani una p[er]sona p[ater] et filius et
 sp[iritus] sancti asserunt. Preterea sub Gallieno et Voluiano Imp[er]atorib[us] noua
 a[n]i[m]a h[er]esis orit[ur]. H[uius] uolunt apostatas ad p[ri]ma[m] suscipere et rebaptizant baptizatos
 Similit[er] sub Imp[er]atore Probo. Manicheor[um] h[er]esis orit[ur] qui vocant[ur] ag[ri]dam
 p[er]sa no[m]i[n]e Manes. Hic duas natu[m]as r[e]p[re]sentat i[n] deo i[n]troducit. et bona et mala[m] a[n]i[m]as
 ex deo quasi ex aliquo fonte manare asserunt et dicit om[n]is sp[iritus] et a[n]i[m]a adeo fac
 tas et corpora ab angelis. testamentu[m] vetus respuit nouu[m] ex p[ar]te recipiunt. Tempo
 re ap[osto]lor[um] Nicholayte Diocetolao Diacono dicit[ur] esse Ioselmar[um] dicit[ur] qui cu[m] Ste
 phano et ceteris q[ui] statutu[m] est ap[er]to hic p[ro]p[ri]a pulchritudine relinquit[ur] vxore sua dicit[ur]
 ut qui vellet ea videret et v[er]ba e[st] i[n]stipru[m] talis q[ui] p[ro]cedit ut i[n] vice o[mn]ia con
 mutaretur. De istis i[n] d[omi]no. Et ma[n]ifesta facta Nicholayte que t[em]p[or]e salua
 tori orit[ur] saducei qui etia[m] h[er]etici negant resurrectione[m]. Tempore ap[osto]lor[um] trinitas h[er]e
 ticus cu[m] suis orit[ur] hic i[n]t[er] cetera a[n]i[m]as obfusa[m] mille annos post resurrectione[m]
 voluptate carnis vitia[m] p[er]dit. v[er]o postea h[er]etici a[n]i[m]a[m] nam dei esse dicunt
 bonu[m] et malu[m] d[omi]n[u]m esse dicunt. Valentinian[us] h[er]etici aquoda[m] p[er]dunt. Platonis da
 ctum i[n]t[er] m[u]ltu[m] corporis assumpsisse dicit[ur] de v[er]gine sed p[er]eam q[ui] p[ro]pheta t[em]p[or]e asse
 runt. Similit[er] appellens h[er]etici dicit[ur] quida[m] angelu[m] creatore[m] fuisse sed h[oc] no[m]i[n]e
 i[n] fantasia appu[n]ge dicit[ur] Manicheor[um] h[er]etici i[n] a[n]i[m]atione filio d[omi]ni duo p[ri]ncipalia
 asserunt. Cathorem p[ro]pter mendacia p[er] d[omi]ni desuis meritis gl[ori]antes negant penite
 tibus venia[m] peccator[um] viduas si i[m]p[er]erint tamq[ua]m adulteras dampnat. Ex p[ar]te h[er]e
 tici dicit[ur] castum amara[m] p[er] Ioseph[um] i[m]p[er]iali coitu[m] fuisse conceptu[m]. Eluidiam
 h[er]etici ab Eludio d[omi]ni asserunt post castu[m] nata[m] maria[m] alios filios p[er] Ioseph[um] p[ro]p[ri]e
 se. Donatiste h[er]etici aquoda[m] donato i[m]p[er]at[or]i asserunt m[u]ltos p[re]m filiu[m] i[n]i
 no[m]i[n]e filio sp[iritu]s s[an]cti. et rebaptizant catholico[s]. Preterea sub Imp[er]atore Zeno
 ne h[er]esis Acrophalor[um] orit[ur] acrophali. i. sine capite q[ui]a ex auctor[itate] ignorat
 h[uius] duar[um] substantiar[um] p[ro]p[ri]etate i[n] cristo negant. et una nam i[n] eius p[er]sona p[re]
 dicant. Exat[er] ab Exat[er]io i[m]p[er]at[or]i h[er]etici monachos recipiunt o[mn]ia iugia. respuit
 puulos h[er]e regni celor[um] no[n] credunt. Similit[er] sub filio Exat[er]ii q[ui] stantino Im
 p[er]atore orit[ur] h[er]esis Praxi et Pauli. H[uius] Pauliani dicit[ur] no[n] semp[er] fuisse cristu[m]
 sed amara[m] fuisse et sup[er]fuisse man[us] dei aquoda[m] d[omi]no sic d[omi]ni. H[uius] h[er]etici offerre
 sacrificiu[m] p[ro]defu[m] sp[iritu]s. Quemani aquoda[m] Quiene d[omi]ni h[uius] h[er]etici dicit[ur] quod no[n]
 posse filius videre p[re]m. n[on] s[an]ctus s[an]ctus filiu[m]. Inde a[n]i[m]as que dicit[ur] i[n] m[u]ltis p[ri]ncipio
 peccasse. et p[er]dunt p[er]tore celis usq[ue] ad t[er]ras d[omi]na corpa quasi vincula meritis
 se eaq[ue] causa m[u]ltu[m] fitu[m] fuisse. Apollinariste h[er]etici dicit[ur] xpm corpus non
 a[n]i[m]am assumpsisse. Oratelliones d[omi]ni. et quod gressus sic illi h[er]etici amore m[er]iti se
 metipos p[ri]miut ut i[n]t[er] nos nominet[ur]. Arabi h[er]etici qui i[n] Arabia exorti s[un]t dicunt
 a[n]i[m]am cu[m] corpore mori. Teratulaniste h[er]etici. diuilio p[ro]f[er]o d[omi]ni h[uius] p[ro]f[er]o a[n]i[m]as
 homi[n]u[m] p[ro]f[er]o i[n] demones ul[tra] alia co[n]uerti queq[ue] post morte[m] p[ro]f[er]o aquoda[m] p[ro]f[er]
 a[n]i[m]o d[omi]ni h[uius] h[er]etici dicit[ur] substantia[m] huane carnis ad d[omi]n[u]m. p[ro]f[er]o h[er]etici h[er]
 tici facit et stellaciones attendunt. H[uius] Ignosticor[um] et Manicheor[um] p[ro]f[er]o degma.
 reat[ur]. P[ro]f[er]o defatis h[er]etici et eor[um] l[et]eribus satis h[er]etici ex iij. q[ui] n[on] Quidam
 alios Silu h[er]eticos ul[tra] Hodges Patheinos paupes delugimo ul[tra] quoru[m]q[ue] no[n]
 censeant[ur] co[n]tatos sciamus ip[s]os m[u]ltis maiori exco[m]municat[i]o[n]e extra delictum
 ad abolendam et exco[m]municat[i]o[n]em et anathematizant[ur] et p[ro]f[er]o illi qui satisfacta sac[ra]

altaris & aliquibus alijs ecclesijs sacmentis contradixit & omnis beatus sine larva sit
sive clericus ut ipse aut Imperator seu quilibet inferior deponi debet ab omni dignitate
et si alia beata sit prius ab ordinibus degradati ab episcopis tradentur seculari cuius potestati
tunc hic probantur de x. Si ipse xxiii. q. l. Et in contra parte. Extra de beatis
ad abolenda. Et tunc memore est quod hic Leo ipse statuit quod beata virgo
non solum expositos. sed etiam thethochos p'datur & appelletur. Sextum memore
est quod ipse statuit in missa. Orate pro me. Et sine misse deo gratias. & post missam
psalmi benedicat. Prefationes quasdam composuit. Et Canone apposuit
sanctum sacrificium immaculatam hostiam

Quinquagesimo tunc. dicendum est de ipsa speleice tunc Affelice tunc naaono
mus ex parte felice p'sero de regione ffassillo. cepit anno dñi. lxxj. seditq;
mis viii. mensibus x. diebus xviij. & cessavit ipse diebus quinq; vbiq;
tunc ad memo. ha. Primum est quod hic felice basilica s'ca Agapiti iuxta basilica
s'ca Laurentii statuit reatus ab ep'o desecrandas. Secundum memore est quod hic
felice. ut accusato dande sit in duce ut ad respondendum se parare possit et
quod a accusatores & iudices tales esse debeant quod tuncat suspitione huius
aut tpe. Heno Imperavit vltis suis annis

Quinquagesimo quinto dicendum est de Selasio ipse Selasius primus naaono
affer ex parte Valerio. cepit anno dñi. d. xiii seditq; annis x. mensib;
viii. diebus. xxviii. vbi qñtu ad memo. ha. Primum est quod hic fecit
orones exat & ympnos sicut Ambrosius & p'satior misse & posuit. s'q; vere dñi
mā & iustu ē cotidiano vsui. Secundum memore est quod huius tpe s'ca ē i ven
tio epte s'ca Michaelis & venit i mote Gorgano. & corpus s'ca. Daenabe & tū
tūm quod ipse manu charius s'p'seat in hebraico inventū est

Quinquagesimo quinto dicendum est de ipsa Anastasio secundo Anastasio
secundo naaono. Romis ex parte s'fortmato. cepit anno dñi. lxxv. seditq;
annis duob; mensib; ix. vbi qñtu ad memo. ha. Primum est quod hic
statuit quod nullus clericus p'ter mittat officium suū ita ut raturare p'ter mis
sam hic etiam Anastasius Imperatore excoitavit eo tpe mlti clia & p'sbri se qñ
ipam ceperunt eo quod omittasset s'fortino dyacono Thessalonem qui familiar
fuit Atacii p'etiam dampni & quod Atacii resaturē vellet. l'is nō potuit dñi
officio p'cessus ē qz dñi ad secreta nē secessisset egendo i testimo m'ssib;
vita finit. Secundum memore est quod ultimo anno Selasii ipse cepit im
petare Anastasius Imperator ano dñi. tū lxxvi. & t'p'ibus Anastasii secundi
simachi et vsq; ad vñ annū Hormisde ipse Imperavit huius t'p'ibus Trissian
dus rex. Vandalorū in Africa catholicas ecc'as clausit. C. xx. Ep'os & ceteros
sardmā misit p'idem t'pus apud Carthagine Olympius quida epus dñi
annus s'cam tūm tate in balneis blasphemias tribus igneis iaculis angelo
mittente visibit ē & tūmst Barrabas epus Adriamis baptisavit quēda cōtra
regulam fidei dñes Or Barrabas p'slū i nōmie p'ris i spm s'ca statim aqua
que fuit ad baptisandum pata misit appuit tūlle epus itū fulmīs m'itq;
Tertium memore est quod tpe huius ipse s'q; anno dñi. tū lxxviii. stus. Demi
gus epus Clodonen. rege francie misit sibi oleo de celo in ampula baptis
uit & vñxit in rege. Unde vsq; ad huc de eodem oleo in vñguntur

Italiam devastaret. Hic Iustinus Imperator christianissimus fuit statuitque ubi augere
hētur essent in catholica regione & serarent. Hoc audiens Theodorus contra
est pape Johm. quod si arrianus nō resuet cādas omīs catholicis gladio
pīmeret. & pacens Iustinus qz nea pānoꝝ de tñs arrianos sup pedit sed
Theodorus subie mīgtatū similitas Johmē pāno & alios vnos catholicos
trūdauit xī uō die pꝑ hoc Theodorus subitanea morte defunctus ē. cuiꝑ quā
audita hēmita quida iolla uolū. nōu ad hūc Iustinu castissimū hōem
īda ppa misit Germanū Campanū Epīm cū mltis alijs p sōmē pꝑuocatoꝝ
epōꝝ quos Anastasius eicēat qz mīctos grandi leticia Imperator Iustū
recepit. Eodem tpe bta vꝑ vꝑūda moerit in Scotia. Circa hꝑ tꝑus Hydē
cus rex francie ppter luxuriosam vitā suā a suis de regno expulsus viij a
mō mansit apud Basim regem Thūetōꝝ quo reuocato i suū dñm Bas
ma vꝑor regis Basim Thūetōꝝ reluta uō vīo suo secuta ē Hydēlatū. q
ipam accipiens vꝑorē gemūt exea Elcodenem qm pꝑus baptisatō pꝑatū
Remigū christianissimū effectus rētoꝝ mīto aggratus hꝑ tꝑe omīs pulchitudo
Antiochene ciuitatis pte motu extata est.

qꝑue pꝑia fā
epi recepit

Quinquagesimo vii^{mo} dñm e. de ppa Johanne pmo Johannes p
natione Tuscie expꝑe Constantino cepit anno dñi. d. xliiij. sedūqz
amē duobꝝ mēsbꝝ vii. diebus xvi. Vbi qñtū ad mēmoꝝia pꝑm
est quod hūc tꝑe francie qñtū ad cūpā hūc Theodorus rex Gothōꝝ misit
Constantinopolim ad satū Iustinu Imperatōꝝ sed reuersū mīctali squalo
re cū pāis suis pñt quod deus post pāno tꝑe acit pꝑmuit nā pꝑ diebꝝ
autos rex extincto ē. Secūdu mēmoꝝe est quod hūc tꝑe Iustinus Impꝑ
uit rex christianissimū ut sup dñm ē. Tertiū mēmoꝝe ē quod hūc statuit quod
lus leuaduat vꝑorē quā leuauit de sacro fonte rē fecerit matrimoniu dñuati
Statuit etiā quod ipa aduobꝝ cardinalibꝝ eligat. & quod ipō facto sit cōmīto
qm alit amōu pte electus genit se pꝑia. Quiter statuit quod nullus i Epīm
eligat mē sit xxx amōꝝ & quod appolloni religioꝝ nō sit defendū ac
nullus pꝑuolencia ad qꝑalem honore astendat. Quartū mēmoꝝe ē quod
hūc pꝑibus magna discordia Rome facta est in electione tꝑe quibusdā eligētibꝝ
Symachū qñsda laurenciū. De quo etiā Gregꝑ in dialogo scibit quod pā
schasius dyatonus Cardinalis qm qñsensit laurencio post morte hūit italibꝝ
magnis purgatorū acta sūt. In illa etiā discordia mīta hominū dñāoꝝ a
uū quā etiā dīcoꝝ rēpōtū acta sūt. Qz Symachus pꝑuauit hūc diebus
Tūc quida arrianus hēto noie Olympꝝ balnearē. & de fide fide tmtatis
vba blasphemā loquētur subito igneus gladius de celo veniet ipm pꝑussit
zm tēat.

Quinquagesimo ix^o dñm e. de ppa felice qꝑto. Felix qꝑtus natione Saba
nus expꝑe Constantino cepit anno dñi. d. xlvj. sedūqz amō iij^o mē
sibus ij diebus xij. cessauit pꝑatus diebꝝ xv. Vm vbi mēmoꝝe
est ponedū sꝑ quod mꝑm cū tñsū suū debent in vngi sancto oleo sic
pꝑuēda Constantinopolim excomitauit.

Sexagesimo dñm e. de Bonifacio 2° Bonifacius secundū natione Dōn
expꝑe Sigismūdo cepit anno dñi. d. l. sedūqz amō ij diebus xxvj et
cessauit pꝑatus diebꝝ vi. Vbi qñtū ad mēmoꝝia pꝑm est qd hūc
statuit quod dīa sūt dñi sūt alaycis celebratōe misse. & sepulchꝝ e i ecclesia

Sac. petri. Secundum memore e quod pmo ano hmo Bonifacii Justinian
pms cepit ano dmi d. xx Impare rpebus Johms sedi agapiti Siluestri
Anglis pelagii vsq ad tunc Johnem tcm Impaur hne Impatore aga
pitus ipa vni dei abentore renocant. Cuthubus hic leges odidit r q suauit
libros sz Codice r digestioz h tpe ob se seffa e Roma a Gotis vno ano itir
citu sed libata e a Belli sario Patriciana Rome ecclie subdyatono hoc
tpe daret. Pristamus gratias hic Justinus abrenauit leges Enoz hmo
tpebus fatta e fames r mortalitas magna in Constantiopolu qua deca istu
ta e plenitudo pulsatore bte marie vgis gliose que dicit vppapi dmi.
ppapan grece dr obuiare late. Terciu memore e quod hns tpebus clarus est
Benedictus miraculis hic Benedictus apmca cor gerens semile nulli volu
ptati ann dedit cu aut libalibus studiis Rome tradit in domo pris pte co
isacris hntum que sut que deserta petere mte scuta e rpe orone sua mi
ta plenti capistum reddidit quod ad tunc purgandi casu factu fuit. Benedo
itaq laudes homi fugies mitem oante dimissam deserta perit. Quomd
dm pget qochus qmda Eoms noie ipm repiens r desideriu eius agnostos
hntu fte q isacris tradidit r qualu viuere deberet mstruxit quoda aut pbitos
qui refectioz sibi in Pascha pauat dms dicit. Tu tibi delicias pararas pmo
aut meus fame i decto cauiat. Hic singes cu alimetas cu q sunt r venit
Qui surgens ait. Omnia mms abm qm hodie e pascha. Hec dto debessu
Et tpe ipm mspecu latitate pastores m vmit r extitit amltis frequari cepit
hmo quadam die teptator affuit na mg ams que merula dr vltui eius
in pame in sife cepit. Et hq ad signu crucis recessit mirabilis tame est r con
frecta carnis temptatio scuta sed tpe se mdu in spm r veritas piciens
prohla cutis volms eduxit mentis r extitit tale aliquid mmeru sentit hmo
Justiniani tpebus res publica mltu eppata in oriente r occidente hq ei tpe
effet mteny ita libros r leges cu ppatu Bellisarii noie que ad bella qstituit
pro spe vbiq gessit tpe em pcpas vici r vandalos Eono Impio subueat
hns tpebus tanta fames fuit fuat itota ytalua ut mtes pueros suoz car
nes comedebat. Eode tpe floret Capidomus Canene senator. Postea mdu
ornatu sua relogio co tpe fuit. Crulius auus pifius Epus auge Gothoz
capite truat. Hic Justinianus plusq mificu templu i Constantiopolim adfo
noie pte Dophier risti exstruxit ibide mltu pace defuito sepelitur
Eagefimo pmo dicit e de ppa Johanne sedo. Johannes sedus natione
Eoms exire pfecto. De Cealio montis cepit ano dmi d. lxi. seditq am
duob mefibz m diebz vi r cessant patus diebus vii. Vbi qntu ad
memo. ha. Prmu e quod hic dampnauit Anthemu Aruami Epum. Sed
e quod eode tpe apm q displius Bnedicti pitate claret i Gallia h b tuis axm
eius exelazissimo senatorz gne artus duodenis sco Bnedicto tradit e i Bene
dus que fuit Benedictus pomb dilexit r dei seruicio mstruxit ita ut ml
lus i regulari disciplina i venret sensus via diebz quadagesime tantu
saao rustico vtebat r duabz tm volabus i Ebdomada puiissimu abn fnebat
Eagefimo pseudo dicit e de ppa agapito pmo agapiti pms natione
Romanus de Regione Johms r Pauli cepit ano dmi d. lvi seditq ano
vno mefibus xi diebus xviii Vbi qntu ad memo. ha. Omne est quod hic
statuit proreptiones fieri die dmo. Hic ad Justinu i Constantiopolim remes

h' clauit p m
ano g. m. a. t. a.
h' e p m m e p m
m m m p m m m
m m m m m m m
h m m

ibidem defunctus est cuius corpus in statum in basilica scti Petri apst. est sepulchrum De
cunda memole. Et quod hic vocat vas catholicum recte

Sexagesimo quarto dicend e de ppa Silueio papa Silueius natione Ca
panno expte Homida Epd Romano cepit anno dm. d. lx. seduxit
no vno aensibus qngq diebus xj. Vbi pmi memole e videlicet quod h
exilio ab Impatore mfectus est na Theodora Impate ppter Antomiu epm
de hest qdempnata qma ipm resatue noluit misit meriliu in Pontia isulaz
ibiq mortuus est Secunda memole e quod hie tpius patus Benedictus
abbas clarus hetur

Sexagesimo qto dicend e de ppa Sigilio. Sigilius natione Romanus
expte Iohne cepit anno dm. d. lx. seduxit annis xviij aensibz in dieb
xxvj. recessit patus mēibz tribus Vbi qntu ad memo lia. Rom
est quod hmg tpe Bellisarius pna libavit Roma acapione Gothoz rob
tulit scto Petri cruce aurea de vandalo spolijs. C. libris pensante moritur
in exilio in ciuitate Syracusana Hic statuit missa celebrari t ecclia pte ori
entali hic etia demadato Theodore Constantiopolim de ecclia scti Sophie ad
qua effugerat extrahit misso fime molim p tota ciuitate amane vsq adve
spam tractus in exilio morit. Secundm memole e quod huius tpe vna ciu
lie q stat Theophilum Constantinu archidiaconu fuisse qui castu reme geme
tem abnegando dyabo magiu fecit qui post p dyabolu ad qua volebat p
metu adior venes rau flatu rdua penitencia se affliges mediante bta vigne
maria venia egiam recuperant. Terciu memole e quod hic vigilus patus pa
patu male mtauit eo quod esset cupibus ad patus cu Silueio tpe archidiacon
nus esset ppius q silui Silueius ab Impate Theodoa meriliu mittitur ibi
fime vite felicit emanit Huius tpe apud Constantinopolim qnta Synodus con
gregata sub Iustiano pnape qtra Theodorz poms heticos qui bssima ma
ria tm homiez tno deu gemisse affinabat. Hoc tpe Medardus epus nomi
nens obit qua Clotarius rex. Sueffrom cu glia sepeluit ita her sctus re
migus obit qui. lxxij annis vixit remense eccliam. Hoc tpe btius Medard
z sctus Medardus epus fies gemelli qui vno die nati vna die xpi facti
refecti vna die obierunt. Quartu memole e quod istius tpe p ano domini
d. xxvij cepit ordo regula nigroz z mdechoz abto bndicto abbate i monte
cassino regionis Capanie

Sexagesimo qnto dicend e xij quosda de stabano ppa q cepit anno dm
d. lxxiij seduxit anno vno aensibus qngq Vbi vni e memo le quod
hic statuit quod quicq erit ut vendit eccliam aut pbenda vel
eccliaistica sacra neta Symonias sit et irregularis

Sexagesimo Sexto dd e de pelagio pmo ppa Pelagius pmi natione
Romanus expte Iohne cepit anno dm. d. lxxv seduxit annis qntor
mensibus x. diebus xviij aensibz iij. dieb. xxv. Vbi qntu ad me
mo. lia. Vbi e quod v; hic statuit quod heticia z sapinata pseculares potes
tates pmanet. Huius tpiis ossa protomris Stephani sut Roma delata rau
scto Laurentio in vna tuba collocata h tpe btius Brandanus in Scotia clarus
habetur. Secundm memole e quod qmda Anthemus heticus tuc tpiis exco
municato adigitate pnatu sctm quosdam pnt pziarcha. Constantinopolitanus

Sexagesimo vij. dicend e de Iohne tpo ppa Iohnes tms natione Romanus
expte Anastasio cepit anno dm. d. lxxx z sedit annis iij. z aensibz x. dieb

h caput ordo
bti bndicti i mo
te cassino

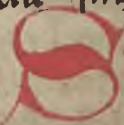

xviii. Obiit qñtu ad memo^{ria} huius est quod huius tpe ante aduentu longebat
 dñs in italia igne decelo acies vñe sūt de quibus Gregorius in Omelia. Erunt
 signa in sole & luna etia scribit hoc tpe sūt aratus morit^{ur} tpe pñs tu
 mulat^{ur}. Circa hoc tempus Germanus pñs. Epus claret. Secundu meo
 riabile ē quod tñs ano huius Johannis Iustinus minor cepit anno dñi d. lx et toto
 tpe istius Impavit. Istius tpe dñm per pñas cepit dñm dñi d. lx et toto
 italie huius longobardus qui mediolano tñs. Dacia & Pargad deplatis ibid
 pus huius tpe cepit pñs. Rotomagus regnavit. Eusebius & Eberich. an. Eubeto suc
 cepit. Germainaldus Sammitib. Impavit post tñs. Lombardus regno successit &
 pñs. expñs. Vocatus papa sicut ondit^{ur} ubi agit de pñs. Tertiū me
 mo le ē quod tpe huius Romualdi corpus bñ Bartholomei de idya pñs venit
 in sula huius post i. Bevenentiu tñs. tñs. Bartholomei ingressus ē
 pñs. dñm. vñs. tñs. in templo dñs. tñs. pñs. nulla
 responsa daret. Preximit g^o ad alia ciuitate ubi erat Berich quentes ab eo.
 causa. qui dñs deus vñ ignis archemis ligatus ē ut suspiciaret nō audeat
 Equo illuc Bartholomeus ingressus ē. Dicit ei qñ ē iste Bartholomeus et
 que sūt signa. At ille amicus dei omnipotentis in dñs pallio albo viginti anni
 sūt quod nūq^{ue} pñs. vestimenta eius. Vox eius quasi tuba sempe eod^{em} vol
 tu huius pñs. omni^{um} huius loquit^{ur}. Augeli dei famulante ei. tñs. ei
 omnia. Cū aut^{em} reitantes pñs. dies nō iuvenissent cū quida plenus demonio
 clamavit dñs. Bartholomee mēdunt me oñes tue. Cū aplūs. Obmi
 teste & exi ab eo. & libātus ē homo. Quod cū audisset polomius rex pñs. illi
 us mñs. adeū rogans ut libaret filia sua que ademonio vexabat. Quod & fa
 ctu est. Tñs. rex oneravit camelos auro & argento & vestib^{us} ut mitteret ei sed
 nō est mñs. in aurora aut^{em} diei sequitis appuit clauso hostio. Educat. &
 me quesisti cū argento. Ego mñs. tñs. desidero. sicut te volo qñs. filius
 dei natus de vñe mñs. nos in omni^{um} pñs. ut omni^{um} qui colat deus.
 nes decerp^{er} pñs. libemur. Si nō vis pñs. ut ita esse in beo dñs. egredi
 statua. & hoc ipm qñs. tñs. rex tñs. die videbo hoc mñs. Satisfacit^{ur}
 ignis. Pontificib^{us} clamavit demon. Cessate mñs. satisfacite mñs. ne paciam^{ur} ma
 iora quā ego. Isti tpe Armeni fide acceperunt. Rana. Justinus nō Impator
 qui fuit vir catholicus i maiori pace dies suos finivisset sed ad rōfilu uxoris
 sue naxce pñs. nō turbasset ex omni^{um} em pñs. Justinus Bella i suerunt.
 Postq^{ue} naxce qñs. tñs. tñs. Justinus recesserat erat ei naxce vir pi
 ym^{us} in religione catholicus in paupes mñs. in repando basilicas pñs.
 studiosus vigiliis & oromb^{us} tñs. mñs. ut si supplicatib^{us} pñs. plusqua
 omni^{um} adden bellas victoria obtineret.

Sexagesimo viii^o dñs ē de beato pmo papa Benedictus pñs. naxce
 Romanus expñs. Bonifacius. cepit anno dñi d. lxxxiij. sedicq^{ue} amñs. mñs.
 mese vno diebus xviii. recessavit pñs. mñs. diebus x. Obi
 qñtu ad memo^{ria} huius ē quod huius tpe longobardi in vaserunt tota ita
 liam comitante mñs. fame & mortalitate i quibus laborib^{us} & afflictionib^{us} idem
 Benedictus pñs. mortuus ē & sepultus ē in basilica scti Petri. Sedm memo^{ria} est
 quod huius Benedicti tpe Cyberius cepit anno dñi d. lxxi Impavit tñs. eius
 longobardi italia magna manu tñs. & deplata sūt eam. Gothi qñs. erat

pagani & heretici christiani facti sunt. Sic christianissimi & pauperes pauperes. thezauros
pallaci pauperibus erogavit & cum ipm angustia tanq[ua]m dissipatore rei publice eo
quod omnis thezauros pauperibus erogavit acriter arguerit. Respondit confido idno
quod fisco meo pecunia no[n] deest sed debitis que d[omi]n[u]s nob[is] contulit elemosinas esse
faciendo thezauros a quam[odam] in celo. t[ame]n t[ame]n quod[am] palatium. Imperiale vidit ipa
numero tabula in armorea in qua erat crux sculpta. t[ame]n illa tabula sciss[am] la
uari dices indignu[m] esse cruce pedib[us] sculcari que in pectoribus & frontib[us] hominu[m]
solet esse appuit sub illa alia tabula eode[m] mo[d]o crux sculpta sub qua etia[m] q[ui]similis
etia[m] Imperator illam liguari scisset in finit[is] thezauro i[n]venit.

Sexagesimo nono dices est de p[er]p[et]ra Pelagius p[er]p[et]ra Pelagius p[er]p[et]ra natione
Romano cepit anno d[omi]ni .d. lxxviii. seditq[ue] annis x. & cessavit p[er]p[et]ra
m[en]sib[us] vi. dieb[us] xxv. Vbi quatuor ad memoriam. P[er]p[et]ra e[st] quod hic ordiatur

de pluvia & ym
p[er]p[et]ra & p[er]p[et]ra

fuit absq[ue] missione p[ri]ncipis eo t[em]p[or]e longobardi obsederunt Roma quo t[em]p[or]e eadem
tanta erat pluvia q[uo]d timebatur quod om[n]es dicerent diluviu[m] r[ur]sum italis clades
ut quale a seculo nullus meminit audivisse ab isto d[omi]no Greg[ori]o Constantiopolit[ano]
apoc[ry]phus d[omi]n[u]s & hortatu leandri hysspalens[is] epi liberos moralium & Job com
posuit. Om[n]i no[n] Cyberis exp[er]t[is] pluvia & humiditas in t[em]p[or]e r[ur]sum italis clades
maxis verbis ingredies magna p[ar]tem regionis occuparet. Seruitutes in m[en]s
m[en]situdine bestiar[um] maxime serpentu[m] cu[m] vno in genti dracone que bestie pu
trescere post diluviu[m] exacerbat coruptioe maxima mortalitate hominu[m] induerunt ita
m[en]s dom[us] vacue in urbe remanent ex qua clade etia[m] pelagius p[er]p[et]ra defuncto sept
tus q[uo]d in calia s[an]c[t]i Petri. Secundu[m] memo[r]ia e[st] quod ita anno Pelagii ap[er]t[us]
aus. Imp[er]are cepit anno d[omi]ni .d. lxxviii. usq[ue] ad fine[m] p[er]p[et]ra p[er] Gregor[um] magnu[m]

inventa t[em]p[or]e

Imp[er]avit hic Avaricius fuit vir fide catholico rei publice satis valis q[uo]d p[er]p[et]ra
& d[omi]n[u]m p[er]p[et]ra r[ur]sum italis clades captivitate hominu[m] p[ri]mo t[em]p[or]e xii[mo] eius anno p[er]p[et]ra su
um debellavit hui[us] ep[iscop]i d[omi]ni Gregorius archidiaconus in p[ri]mam eligitur t[em]p[or]e
Imp[er]ialen[si] h[ic] p[er]p[et]ra affirmavit consensim. Co t[em]p[or]e d[omi]ni Ophat no[n] longe a r[ur]sum
tunica d[omi]ni in consualis in p[er]p[et]ra ab Ep[iscop]is Gregorio Anthoceno & Thera
Iosolitano r[ur]sum in archa marmorea e[st] n[on] delata. Terciu[m] memo[r]ia e[st] q[uo]d
istud Avarici[us] t[em]p[or]e d[omi]ni Greg[ori]o misit in angliam Augustinu[m] mo[n]achu[m] p[er]p[et]ra
ne s[an]c[t]i qui denono Britania in t[em]p[or]e n[on]a Britones d[omi]ni an[te] ab ele[n]t[is]
no p[er]p[et]ra r[ur]sum italis clades fuit. Tandem Avaricius Imp[er]ator cu[m] b[ea]to Gregorio discordabat
pluviu[m] adeo ut p[er]p[et]ra detractiones quas p[er]p[et]ra faciebat esset morte sibi minata
appuit t[em]p[or]e v[er]o quida[m] Rome in monastico habitu exaginat[us] gladiu[m] h[ic] p[er]p[et]ra
tate t[em]p[or]e damas. Eode[m] anno Avariciu[m] gladio p[er]p[et]ra. Quod Imp[er]ator
p[er]p[et]ra demalis suis penitens p[er]p[et]ra & palu[m] deu[m] oravit & hanc p[ri]mam retractat
h[ic] gestis audivit in sompno voce v[er]o h[ic] aut in futu[r]o i[n]dicio tibi p[er]p[et]ra Imp[er]ator
vidit Amator misit deus h[ic] in re d[omi]ni malu[m] me[n] ut in futu[r]o p[er]p[et]ra. Post q[uo]d
Avaricius torcente q[uo]d statutu[m] cu[m] drapimis milites suos cohibet & fuit ne t[em]p[or]e p[er]p[et]ra
daret milites p[er]p[et]ra p[er]p[et]ra sup[er] p[er]p[et]ra Avariciu[m] Cesare fecerunt. Quo audito Avari
cius ad insula[m] quanda[m] fugit ibiq[ue] p[er]p[et]ra cu[m] uxore & duob[us] filiis suis p[er]p[et]ra
h[ic] t[em]p[or]e mulier queda[m] apud d[omi]n[u]m pepit i[n] fante sine oculis sine manib[us] sine
brachijs sine lumbis ante erat ut cauda p[er]p[et]ra. In illo fluit apud i[n]sula[m] delat[am]
Oyrene i[n] spe v[er]o i[n] mulieris ab exatu d[omi]no v[er]o fuit usq[ue] medie h[ic] t[em]p[or]e Johanne
alexand[er] d[omi]ni d[omi]ni. Quartu[m] memo[r]ia e[st] quod h[ic] statuit i[n]missa i[n] p[er]p[et]ra
d[omi]ni p[ri]ma denatitate crux. Quidam de Opyphania Tercia de xl. Quarta de s[an]c[t]o
te Crux de Pascha Sexta de ascensione Septia de s[an]c[t]o spiritu Quarta de s[an]c[t]a trinitate

consecrante in honore bte chane romi sutor. **P**omfatus. **T**erciu memo^{le} e qd
hic ipa misit Gregorium dracoium ad predicandu augustinus sed voluntate dei Gregorius
abitu in tepto reuocatus fuit fertur et. **Q**uod cu Gregorius arripuissit iter rapuit
tyberim flumi meidie paupere ac ante se libru apu hret venit locusta sa
liens sedit sup librum in sinu eius. **Q**uod gregorius aditens dixit locusta vocatus
e hic in locosto i m angliā p fiascam et statim macta ppe bnedicti in seqntes emi
Roma reuocauit

Sptuagesimo scto d d est de ipa Pomfatio tiao Pomfatus ttius naao
ne Romanus cepit anno domi. d. cv. sedutq anno vno. al malior
mensibus vii. diebus xxviii. Vbi qntu ad memo. lia. **P**rimu e quod h
statuit ut mditis panis vterentur mstri in altari. **S**ecundu memo. le e qd publi
ipa Rome fuit pestis in Germania iqua peste tpe ipa Belagius dicit esse mor
tuis. **T**ertiu memo. le e quod hic statuit qd m omi missa defuato. memoria
agatur. **P**ost eleuatoz ibi memeto domne familie et.

Aptuagesimo tiao dicend e de ipa Pomfatio qto Pomfatus qrtus na
none avarisay decimitate Valeria expte Johne medico cepit ano dmi
d. cxi. sedutq anis vii. mensibz iiii. diebus xxii. et regnauit patus me
sibus vii. diebus xxvi. Vbi qntu ad memo. lia. **P**rimu e quod ob amiti ab augu
sto ffoto Impatore ut ecclia sui petri esset caput omi eccliaz qma Constan
tinopolitana pma omi aliaz eccliaz scribebat. **S**ecdm memo. le e quod Po
mifatus ipa dedicauit templum quod fuit dedicatu et edificatu ad honore tlebeles
mris omi deoz ad honore bte virginis romi sutor m tlen. nouebas et quod sequi
ti die sacrificiu fieri p redeptoe anaz. **T**ertiu memo. le e quod qnto ano Pom
fatus cepit Impare Etacius ano dmi. d. cxviii. et tibus dia ppe Pomfatus. iiii.
Imparit huius tpe Siluester Gotthar pnceps plures ciuitates Romanas suscep
it et Iudeos regni sui ad fide q uat. **I**stius eia tpe Cosdroe ppar rex deuastauit
Iosolima qm plurimaz captiuas copias vna cu piazcha Zacharia reposito li
quo fite ciuis m pfidem duxit. **Q**uod Cosdroe mtempo p Etaciu pplus aca
ptiuitate libatus cu fda ciue reuocatus e. **H**ic Etacius cu deuota pfide redi
ret i osolima cu piazcha et fda ciue veniet ad porta p qua ciuis ciue ba
uilans ad passiom exiit. **P**orta dnmis claudit. eo qd huiliato enasi apit
ad intrandu. **H**oc tpe floret datus Isidorus vi. eruditissim9 qm libris Ecclio.
logiaz composuit et Cronica apre. **I**nnimi vsq ad obitu suu qstipit. **H**ic t
poribus floruit fatus Gallus alias malmama. **H**ic Etacius videns i a sta
regnu suu acutisa gente esse vastandu madauit regi ffianae ut omi ind
os m regno suo facer baptisari. **Q**uod fatu p multa Etacius ydropicus of
ectus morit. **M**onalechiaz p hesi mactatus que negat m cristo esse duas vo
tates. **E**o tpe Jacobite claret Jacobite fuit cristiani quos Jacobus apus ad
fide q uat sed deside male sentit. **A**fferue quide de uirgine xpm natu i celato
astendisse sed nequaq demy fuisse. **H**uius eia tpe regnu ppar quod tpe Et
clius vute sua excusserat a Romanis. **E**uno dferacemis dmetu e et ab illo
tpe vbiq tiaz cepit deside. **I**mpimmi. **L**onox. **Q**uartu memo. le est quod h
tuit appellatois remedi statuit eia ut pstr nulla rone fieri debeas p ditor
fessionis et si marito excomitaco vxor filij semi et alij pualitate sine aliqua
veniente necessitate qmare possint. **H**ic ordinam9 dma offiaa reu o ffiaa

concordant facta vñ in purificatione processione cu candelis uscapite Temmii app
sione innox in cena domi lauatom pedum rconsecratoy r crucis adoratom In
pascha esum veri agni hic p d i t a a c i i angliam misit instituit qz letania maiore
indie pñ a d i c i i p p e r p e s t e m i n g r o m a n a h u i q p p e t e p o r e t u i c a d o m i i n c o n s u l a t i s
aput n l m r e p u t i s e d R o m e s e r u a t u r . Q u i t u m m e m o l e e q u o d h ' g g r u l u s d i u i
u n o f f i c i u s i c u t h o d i e t e n e t e a l i a e x d i u s i s a p l i a s c o s i l i s c o l l e g i t r s i c a m u t a i
o s t i t u i t . H i c e a d i p p a G r e g o r i u s i n t r o i t u m i n f r a p c o p o s u i t r c o l l e c t a s p l u r e s
Sed ambrosius aediolanen composuit gradualia r alla r alia r u l l a s i g n a r
B e r b a i n c a n o n e a d d i d i t G r e g o r i u s d i c e n d a r p l u r a a l i a s i c u t p p e d i c i t i n r e g i s t r o

Sptuagesimo quarto dicens e de deo ppa Deus ppa natione Bonus
expte Stephano subdyacono cepit anno dñi . sexingentesimo xiii sed
qz anns iij diebus ex recessant patus mese vno diebus xvi. hic nul
lun memole e ponendum nisi h' quod quedam osalaretur leprosum statim alep

Sptuagesimo quinto dicens e de ppa Bonifacio quinto mudato est
Bonifacius quintus natione Campanis decemitate Neapoli cepit a
no dñi . sexingentesimo xvi seditqz anns . vi diebus xiii . recessant
patus mensibus . vi diebus xvi . vbi qñtu admemoria . Primu e ponendum
quod hic statuit quod fures ecclie essent anathematizandi tur testamentum
valeret pñapis iussione r accolitus reliquias reliquias mñm nō quod iudeat le
uare sepultusqz e apud sctm petrum . Secudu memole e quod hic statuit
qz ano dñi . sexingentesimo xcix . pñas impator cepit r viij . anns regnauerat
Tercia memole e . quod hic statuit fures eccliar excomitatos r quod nullus tñat
violens de ecclia

Sptuagesimo vii . dicens e de ppa Honono pmo Honorius pñnatione
Campanis expte petro ahortosi . cepit ano dñi sexingentesimo xxi
seditqz anns xiii mensibus iij diebus xvii . recessant patus mensibz . vii .
diebus xviii vbi qñtu admemoria . Primu e quod hic clerp salubrit' erudiuit
ac sup elemosnas quas cotidie faciebat paupibus larga manu multas qz et
debas autqz argento decorauit hoc tpe Anastasius mōchus mñio cōnatur
hic ead statuit ut omi salbato apud bñm petm letania pcedet . Quidm
memole e quod h' ppa caliaz scti petri auro argetoqz decorauit splondore
r cam tabulis ereis p totu cōpmit . ffect ead caliam bñe agnetis vbi rede
scti abā paucañ via aureliana r quatuor dñatorz sepultus qz r calia scti
petri requiesat . Terciu memole e quod qñdo pantheon . i . templu omi ydo
lorum fuit cōsecratu i n h o n o r e bñe a n a z e v g i s r o m i s i t o r m l t i d e i u d e i s b a p
t i s a c i s i n t o b l i g a m t e r s e s u b o b t e n t u o m n r e m q u o d v e l l e u t c a d e r b a p t i
s a c i i t a d m u t a t a t s i c r i s t u i l l u m a r e t t e a m q u e d a h a t u q u i f r e q u e n t i u s a i i u d e i s
d i s p u t a u a t d e c r i s t o t u i c r i s t u s l u m i n e o c u l o r z p u t e p p a B o n i f a c i o d e d i t i s e p t o
l u m i n a a d s i t a m m a r i a c o m m d a m . i . p a n t h e o n m o r g z i u d e i . d . c . r a m p l i q
f u t b a p t i s a c i r e c u s c o r o m o m b u s s t a t a c a n t a u i t h o c d o m a n t e a m i q z a u
d i t u f u t s a . G a u d e m a r i a v i r g o

Sptuagesimo vii . dicens e de ppa Gegerino Gegerinus ppa natione
Romanus expte abieno cepit anno dñi . sexingentesimo xxxv . seditqz a
nis iij r recessant patus mē s b i i i . r diebus xxi . vbi qñtu adme
mora . Primu e quod hic pontifex benignus r sctus fuit amator cleri r res
paupum caliaz r possessiones ampliamit r sepultus apud sanctu petrum

Secundum memole e quod hic statuit qd Symonides no celebrat missam 2 qd
fermi metes et amos possint Symonides causare

Sextuagesimo vii. d. d. de ppa Bonifacio vi. qm scdm aliq
successit Genuis cepit ano dm. d. cxxxvii. seduzqz ans Sed au
natoe aquo pre fuit qm tpe ppatus sui egerit in Cronio m
torp no in venit

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

Sextuagesimo nono d. d. de ppa Johanne quarto Johannes qm na
aone dalmaticus expe Venancio scolastic cepit anno dm. sexages
simo xlii. seduzqz ans. iii. mensibus ix. diebus xvi. cessauit ppatus
mense vno diebus xii. ubi qm ad memo. lia

110

Impatore Constantino filius Constantini et ipse Constantinus ipse Eugenius Vitalianus
Impatore Iustinus ipse sexta Synodus Constantinopolim celebravit contra Gregorium
patriarcham athenis episcopus hic fide catholicus et modestus restaurabat eadem ecclesias que per
hereticos discepte fuerant atque ibi panem sui gradus iuraverunt eadem contra Monothelitas quod
pro eius et animis preerat satisfaciens coram omnibus delecte pro quo respectum vitem
Synodum congregavit Constantinopolim a lxxxviii episcopis que Synodus anno domini
mccc lxi cunctis duobus naturis et duobus voluptatibus declamant hinc tribus et vana avaritia
resolentia deplata est ut hominibus pingua motum discurrebantibus et fugientibus ita ipsa
tam verberum herbe nascentur atque fuit etiam Tercium memore est quod dicitur quidam quod
anno domini cccc lxxviii Constantinus filius Eudicii Imperator adeptus regnavit mensibus
sex hic venero oratus est Agerehiano suo Eudiciano Asce Eudicianus oratio sic
suo arripuit Imperium et regnavit in mense sua Martina annis duobus

O Tuagefimo primo dicendum e deppa Maximo Maximus primus natione de iuncta
tuderua Tuscia princeps cepit anno domini sexagesimo. h. seditque annis
vi. mense uno diebus xxvi cessavit ipse diebus xxviii ubi quantum ad me
moria. Primum est quod hic dominum missam celebraret spaciarius olympi missus e ad
occedendum en qui in leuando gladium vellet occidere en statim cecus factus e. Sedm
memore est quod hic Maximus celebravit galiam Rome ubi dampnavit primum dogmatum
asseratorem paulum constantinopolitani falsi nominis patriarcha propter quod Constantinus
Impator ipse Constantinopolim evocavit unde meriliter persona missus ibi feliciter
ad christum migravit

O Tuagefimo secundo dicendum e deppa Eugenio Eugenius ipsa natione primus
Romanus de regione aetna natus dicitur acutabilis ex patre Rustiano
cepit anno domini sexagesimo h. seditque annis tribus mensibus vii diebus
xxix cessavit ipse mense uno diebus xxviii ubi quantum ad memoria. Primum
est quod hic omnis amabilis benignus maximeque satatus erat et sepultus e
apud sanctum petrum. Sedm memore e quod hic de thesauris ecclesie multos capitulos
cedemur omnes fautores hereticorum excommunicavit

O Tuagefimo iii dicendum e deppa Vitaliano Vitalianus ipsa natione Sig
nensis provincie ex patre Anastasio cepit anno domini sexagesimo. lx. seditque
annis xv. cessavit ipse mensibus ii diebus xxix hic nullum memore est
poned nisi quod ab ipso Vitaliano verbis regie episcopus propter heresim dampnatus sit
Paulus eius successor

O Tuagefimo iii dicendum e deppa Adeo Adeo ipsa natione Romanus
ex patre Monacho Monimiano anno domini d. c. lxxv seditque annis quatuor
mensibus duobus diebus xv ubi quantum ad memoria. Primum e quod hic
tante benignitatis fuit ut omnes homines amatori usque ad morem ad se veniente
et solatium dimitteret. Tempe hinc translatus corpus beati amonto Cassino ace
nobis floriacense quod est solempne in dyocesi atheniensi corpus ipsius Sto
lastice hic sepultus est apud sanctum petrum. Sedm memore est quod hic statuit
quod in sexta feria propter passionem christi fideles ieiunarent et ut dominum diem ieiunarent
et si festum celebrarent et quantumque pararet sibi vilia amputari missam non celebraret
Imperator statuit quod quicquid dicitur ut facto precepto ut consilio reus est hominibus sit ir
regularis et a sacro ordine sit eiectus Statuit etiam quod diaconi et religiosi cibum orone
benedicant et post cibum gratias deo referant

O Tuagefimo quinto dicendum e deppa Dono Dono ipsa natione Romanus

Ita statuit ut si
met et dicitur in ipso
ad cibum benedictum
deo referant

Romanus expe **V**auricio cepit anno domi sexingentesimo lxxix seditqz annis
duobus **V**bi qntum ad memo **l**ia **P**rimu est quod tpi bus **I**stius pape **I**mpat
sedm quosda alius **C**onstatm qui cepit anno dñi d. c. lxxv ultimo anno vitalian
ppe tpi bus adeodati domi sine boni **A**gathone **L**eone **B**enedicti **I**ohne **C**anone
Impant **S**z sedm alios **I**mpant **I**bus istoz pontificat **C**onstantin qrtus filius
Constanti de quo dan e sup lxxviii ca. **S**edm memo **l**e e q iste pape leprosa
nudant ipm osculando

Octuagesimo vi die d e deppa **A**gathone **A**gathon natione **S**ynolus
expe **A**uricio cepit anno dñi sexingentesimo lxxxj seditqz annis duobus
mesibz vi diebus xv. mensibz xxi **V**bi qntum ad memo **l**ia **P**rimu
e quod hñz tpe **B**anena ecclia que dñi sibi aplice rebellis fuit ad obediām

Octuagesimo vii die d e deppa **L**eone **S**eda **L**eo sedus natione **P**redix
Synolus cepit ano domi sexingentesimo lxxxii seditqz annis ii mesibz
x diebus xviii cessavit ppatus mesibz ii dieb xxi **V**bi qntu ad memo
lialia **P**rimu est quod hic statuit pace dari in ecclis totius xamitatis post agno
dei **S**edm memo **l**e e quod hic leo fecit q statuit ut qm ordinaty sunt epus m
la qfvetudine possi palli induis offiis aliquid ecclie psolue debeat sepultus
e in basilica scti petri **C**eteru memo **l**e e quod h fecit padissim i **R**oma ante
eclesiam scti petri

Octuagesimo viii die d e deppa **B**enedicto secundo **B**enedictus ipa sedus
natione **R**omanus expe **I**ohne cepit anno dñi d. c. lxxxvi seditqz anno
vno ut sedm alios mesibz x diebus xii cessavit ppatus mesibus ii
diebus xv hic exvite sitate qcordante cu noue mltas morbe restauravit ecclias
sepultusqz e apud sctum **P**etrum **P**rimu e quod hic sit distincto habitus viroru
et mulieru in vestibus et cinctibus

Octuagesimo nono die d e deppa **I**ohanne papa **I**ohannes qntus nate
exvite exvitate **A**nthiochia expe **H**abido cepit ano domi sexingentesimo
lxxxvii seditqz ano vno diebus x cessavit ppatus dieb xj

Octuagesimo cu die d e deppa **C**onone ut **C**m alios de **C**erone **C**onon nate
Romanus de regione **S**ellm mot expe **B**enedicto cepit anno dñi sexin
gentesimo lxxxviii seditqz ano vno ut sedm alios mesibz ii cessavit
ppatus mese vno diebus ix hic fce vite sepultus e apud sctm **P**etrum

Octuagesimo pmo die d e deppa **V**ergio pmo **V**ergius pma natione **S**yr
de regione **A**nthiochie expe **E**xberio cepit ano dñi sexingentesimo lxxxix
seditqz annis xii mesibz vii diebus xxiii cessavit ppatus mese vno dieb
xix **V**bi qntu ad memo **l**ia **P**rimu e quod hic statuit ut agnus dei cantaret i
atione corporis xpi admissa hic e cia deo reuelante venit in sacario scti petri i
effabilem portoz crucis dñice **E**o tpe corp9 **L**eonis ppe tñslatu e deo reuelante i **R**om
z **B**urch **E**ode tpe fctus **I**ulianus mro conat hic **V**ergius sepultus e apud sctm
Petrum **S**edm memo **l**e e quod istius tpi bus **I**mpant **I**ustianus sed9 filius dñi
stantini qui cepit ano dñi d. c. lxxxv hic bonus rprudens mltas leges ecclias
etia officia qddidit **R**omani **I**mpm nimis auert au9 gesta legunt i **P**anttheon
Sed ita fne silu pcta **S**ynoda qua p eme feterat mltu in firmare z **V**ergium
ipam mlt sibi resistente **C**ecilianus frustra turbata mollit **H**oc tpe **V**eda veni
bly claret **C**eteru memo **l**e e q tpe hñz ppe **I**mpant **P**ypinus filius **A**nstasi i **P**ratia

qui cepit anno domini d. c. xcvi. Iste leopoldus Justiniani regno puauit eumque
napo lingua puatu meritu depona relegat. Et tpe. Synodus aq legie pta v
vniuersalem a iustiano pmo r. vigilio ppa Constantiopolim sustipe voluit q. Ser
gus ppa ad concordia reduxit.

Duagesimo scdo dicendi e de ppa Leone tiao. Leo tuius natione Romanus exp
atte Nicolaus dyacono cepit anno domini septuagesimo xij. seditq. annis duob.
mesib. duob. Vbi qntu ad memo lia. **P**rimu est quod hic ppa tuius r. dno
fuit est ppa huius tpe satis Lambertus opus occidit. **S**cdm memole e quod hic
leo m. Romanus Romanorum pontificu no ponit pta. mali mtriciu forte v
aput ipos r. caa y. deaeto seqns leo tuius no noiaitur. **T**erciu memole e quod
hic papa sanctu hylianu fecit epm r. duxit eu m germania ut calia plantaret
r. gentiles ad castu qntu hic hylianus ai duob. scdis thesolyoli clam nocte illo
oronia iubente Gehila vxore Gobetti presdi passus est.

Duagesimo tiao dicendi e de Johanne vii. Johannes sextus ppa natione
Greus expre patiano cepit anno domini d. c. xcvi. sedit annis m. mesib.
xxij. cessauit patus mese vno diebus xxx. Vbi qntu ad memo lia.
Primu e quod hic conat nro r. sepultus e apud scm Sebastiani ad catatulas
Scdm memole e quod tpe istius ppe cepit anno domini d. c. xcvi. r. Impauit
annis dyberius vii. hic dyberius leone r. dyberiu Impri occupatores uigula
Terciu memole e quod hic ppa m. sacario petri apli capsm argentea magna
dno reuelante m. venit diuisis gemis ornata in qua cepit magna porco. Inice
ruas que m. basilica reposita annuati oudit r. reuert. **Q**uartu memole e qd
hic Sergius agnus dei coposuit r. admissa dca m. statuit.

Duagesimo quarto dicendi e de Johne vii. Johannes vii. natione ro
nus expre Gregorio cepit anno domini d. c. xcvi. seditq. diebus xx. r. cessauit
papatu mese vno huius tpe maximu sasma fuit.

Duagesimo quinto dicendi e de ppa Oisimo Oisimus ppa natione Romanus
expre Crescundo cepit anno domini d. c. xcvi. seditq. diebus xx. r. cessauit ppatu
mesib. vi. huius tpe maximu sasma fuit Vbi qntu ad memo lia. **P**rimu e
quod sub ppa dogobertus rex francor. fundauit m. scium sancti petri apli i.

Exfordia nigror. mothor. Tunc tpe satis Oiswaldus rex apud Angliam vixit.

Duagesimo vi. dicendi e de ppa Constantio Constantinus ppa natione Gre
expre Johne anno domini d. c. xl. seditq. annis vii. diebus xvi. r. cessauit pa
patus diebus xv. Vbi qntu ad memo lia. **P**rimu est quod hic philippus.

Impatore demiciant hietu eo quod sator ymagines deleuit. **S**cdm memole qd
huius tpe sq. anno domini d. c. v. Impator iustianus sedus hic iustianus

post resupaoz Impri fide orthodoxam amplians Constantinu papam ad se i
tare fecit q. mone demanib. eius recipies postulauit ciuita puilegia. **T**erciu memole e quod tpe huius ppe anno domini d. c. xi. r. Impauit

philippus sedus hic dnm esset hietus ois ptiuas ealie fecit auferri pte quod
romani denariu numismaus sui reape uoluerut. **Q**uartu memole est q. huius

tpe Impauit philippus sedus qm cepit anno domini d. c. xxi. hic philippus apu
oculis puauit. Iste romib. malus fuit huius exercito theodosiu elegit Impato
rem qm diastasio deuoto ordinauit ipsum m. p. s. t. p.

Duagesimo vii. dicendi e de ppa Gregorio scdo Gregorius sedus natione
Syrens expre Johanne cepit anno domini d. c. xlvii. seditq. annis x. mesib.
viii. diebus xx. r. cessauit patus dieb. xxv. Vbi qntu ad memo lia. **P**rimu

de ymaginibus

est quod huius tpe beatus Bonifacius Germania ad fidem o'itit hic Gregorius p'dictus
Bonifacius a Britannie venetem ep'm consecrat i p'p'm v'bm dei i germania p'
duat qm ep'us a magatorensis fatus est cu in p'fusia p'dicat m'io donat' r'uffat i
waldense m'o s'mm quod d' struat ead' hoc tpe Carolus pr p'p'm saxonos
debellat n'no remi t'isens fluvium almanos Suenos atq' Bavaros p'ustiat
vsq' addanubim omnia occupando subegit r'ffusiones Burgundia Saracenos q'
i lotharingas detinuerunt p'tibus cu in mirabili m'ltitudine i p'vincia p'ens
Arcole cu ipis p'ugnans o'mo deleuit Gregorius uo d' f'bus rebus m'o s'ns et
om' cubia sepultus e' apud scm p'p'm. Sedm memole e' quod huius pape la
p'ontibus regnavit Carolus filius P'p'm i p'francia xxvii. annis qm cepit
anno dm. d. a xiiii. **¶** Terciu memole e' quod hoc tpe regnavit Theodosius p'p'm
Benignus fuit i h'ialis corde p'p'm tenuit quem quide leo pot' p'mm
de p'p'm deposuit qm p' p'clis fatus est r'epidui vite duxit in pace **¶** Q'rtu
memole est quod de Leone t'ao p'p'm qui ead' tpe p'fatus p'p'm cum
eo filio suo Constantino cepit anno dm. d. a xv. huius tpe Saraceni Constanti
polim veniunt r'ebus annis civitate desedunt a abessim r'inde m'lti bona abste
lerunt eo tpe Imprandus Lambardor rex t'ustulit ossa b'a Augustini huius leo
ne mortuo successit filius eius Constantinus **¶** Quintu memole e' de Constanti
tino filio leonis qm cepit anno dm. d. a xxv. Iste p'p'm r'cepit xiii. annis
Gregori t'm p'p'm r'vsq' ad q'rtu annu Zacharie p'p'm p'p'm h' om' tpe vite sue
magias artibus i maleficijs deserviens lucris opam dedit r'm'la dia m'o d' et
lavi p'p'm in fide p'clitati sunt **¶** Sextu memole e' quod de Constantino
q'rtus cu filio suo Leone r'cu p'p'mo rege p'francor' r'cu p'p'mo p'p'mo
filijs i Carolis magno annis x. p'p'm ut quia h' m'adit hystoria istius p'p'm
ut p'atur q's fuit iste p'p'mus genus per ordinez d'ystemen' r'etino i q' p'mo
p'p'mo rege p'francor' fatus est filius eius ex t'ubina Carolus d'us Marcellus huius
fuit bellicosissim' Saxones armis subingavit deviat lamfredu almanor' d'na
i Aluaniam fecit sibi vengalem ut d'm est sup' p'mo memole. i Sedm capitulo
Marcello bellicosissim' moritur i s'ao Dyomiso sepelitur Sed p' aliq' t'pus m'lti
in tuba eius de t'p'e suo p' maxim' p'pens i venit **¶** Sedm memole e' q' p'p'm
Zacharie p'p'm vienne in s'atuit. Duat em vienna q' Breua eo quod Breuio p'p'm
i s'atuit **¶** Terciu memole e' q' h' celebrando Rome Synodum pene m'lti ep'os
venerat' i imaginu s'at' p'firmavit r'iolatores g'iali sententia anathematizavit
T'mo huius p'p'mis h'edes f'ci p'at Carolus magnus r'p'p'mus Carolo magni
tanq' p'mogenito cessit T'urringia i Austria p'p'mo uo iuniori Burgundia et
p'rovincia Sz Carolus magnus annis p'ncipat' sui causa deuoc'ois ad l'mnia s'at
ap'los v'sitando Roma abiit ibiq' cora Zachario p'p'mo mudo remittas m'o d'
fatus est r'cepit i motem p'p'mi f'oci ibi tenobio i honore s'ao Siluestri r'aliu
Monastio b'a Andree no longe ab eo i mote ipis b'n dotatis ibide e' r'eliquose co
usatus r'cu m'lti p'p'mo r'cheuamit' Roma venetis ip'm i q'netarent i p'p'm
ut i mote Cassinu ibiq' p' laudabilem vita quicuit in cristo p'p'm uo f'ci
suo existente solus gub'nabat p'francor' p'ncipatu r' maior d'ns d'm d'cebatu
h' p'p'mus mortuo Ausulpo Lambardor rex efficit' finit' aut bello d'g'tiano
r'arvema i d'fonia p'p'mus morit' r'aput s'cm Dyomisu tuulatur i Caro
lus magnus filius eius i regem constituitur

no de p'ma
g'm'lo

Nonagesimo octavo dicens est de ppa 2° Gregorio Gregorius tunc natione
 Romanus ex ppe Marcello cepit anno dñi d. c. lxxii seditq; annis x. mensib.
 vii diebus xxiij vbi qñtū ad memo^{lia} p^{ri}mu est quod ipse recede tota
 Italia aptate Leonis Augusti hēfarche obdeposico ymaginū xpi rētoz rēcti
 Italia mēdixit quia pductus leo ymagines incendio tradidit blasphemando. De
 tidm est quod hic ppa archiepū vvepe istatus dāt ei vicia qđ hvenmarco quod
 brenio pō constructa. Terciu memo^{le} ē quod hic celebrando Rome pene milia ē
 pīstoz venerandz ymaginū pōz cōfirmavit r violatores gñali sēcūcia anathē

e. Imag. 75

Synodo

Nonagesimo ix. dicens ē de ppa Zacharia Zacharias ppa natione. p^{ri}sanit
 Greus ex ppe Prothacio cepit anno domi d. c. lxxii seditq; annis x. mensib.
 x. diebus xv. vbi qñtū ad memo^{lia} p^{ri}mu est quod hic dialogoz libris.
 tūstulit de latmo ingreū hūc etiā Carolomani ffrancoz rege fiate pypm fecit si
 ei tūc rō ut dñi est cā p^{ri}ximo memo^{li} vj. Iste Zacharias omi vūte ornato
 moritur apud stm petri tūmlat hūz tpe maie magdalene tūstulit in veralia ad
 Berardo comite Bmgndie hic etiā papa corpus hū Gregori mīis meatia lata
 nens cepit rē magna solēpnitate aduelū aūru i calia sui nomis reddidit.
 Secūdm memo^{le} est quod hūz tpe Zacharie Impavit pypm qui cepit ano
 dñi d. c. xlv deano vide sup cā p^{ri}xi memo^{li} vj. Terciu memo^{le} ē quod Iusti
 amos Impator regno recepto annis vii. regnavit post hūc dñstasius regnavit
 annis iii. hūc deposita regni cōna fñs est clorū

Impm tūstet ager
y gmanos hūc anno

Centesimo ca. dicens ē de ppa Stephano sūdo Stephanus sūdo natione
 Romanus ex ppe Constantio cepit anno dñi d. c. lxxii seditq; annis v.
 mense vno diebus xviii. cessavit patus mēse vno dieb; qñq; vbi qñtū
 ad memo^{lia} p^{ri}mu est quod hic vltio anno p^{ri}ato sui Romani Impm a Greis
 r Germanos tūstulit m psona ma i sūa regis Caroli tūc i iuuenili etate p^{ri}stulit
 de qua tūstulacōne tangit de Grealis venerablen. Secūdm memo^{le} ē qđ hūz tpe
 p^{ri}mo anno dñi d. c. lxx. reges solū nomē regnabat i ffrancia s; erat apud eos aliquis
 pncps decognacōe eaz qui officio suo vocabatū maior dom; hūc totū regnū rē
 gebat r p^{ri}mu istoz dñat fuisse Arnoldus qui post ea fuit Epus Aycens i sūa p^{ri}st
 vocabatū pypm agnomēto Grosse hic post Augisū fuit maior dom; pypm
 aut Grassi filius nomē Carolomarcus fuit amos Caroli magni ita Carolomarc
 lus genuit pypm novamū qui fuit dux ffrancoz rex r maior dom; dñs pypm
 natus est Carolus magnus qui fuit p^{ri}m; Impator ffrancoz r extūc fuit
 ffrancia Impatores ad longa tpa quoz p^{ri}m; Impator fuit Carolus magnus
 Sūus p^{ri} en Ludovicus Tercius Lotharius Quartus. Lacharius. Quintus. Carolus r
 Sextus. Carolus tūus. Septim; Arnolphus Octavus Gendebaldus nonus Lodovic
 tus Deamo Conradus Spēns ubi fñit Carolom Geneologia nō tam exto
 sed tantū qñtū ad Romani Impm ita ut i Cronias m vñit. Omēs gentes
 ffrancoz pncps Duces. Comites Thuringie. Bavarie. Saxonie. ffrancie.
 panonie. Carinthie. Boemie. Moravie. Lothoringie. nūo nobles ffracie ac nobles
 totius Alamanie origine duxerunt agnē Caroloz Conrady etiā dñtus Galicus
 existens Impator duxit genus anobilib; Rōnoz vj. ab Enea r posteris vxor eis
 etiā Gyzele de qua p^{ri} dñtū origine anobilib; ffrancoz r dñamo Troiano p^{ri} qđ
 filius eoz de Conradi r Gyzele dñus hūc iuger r rex r Impator traxit omēs no
 bilitate Rōnoz r Troianoz i nse r posteris suos. s; p^{ri} hos omēs Impatores de

Genealogia Karolorum. Exeruit isti que sequuntur primo Hincmarus primus rex de genere
 Saxonum. Secundus Otto primus filius eius. Tercius Otto. Quartus Otto.
 Quintus Otto. Sextus Otto. Hincmarus filius Saxonum. Hic obiit absque
 filijs. Hincmarus tamen nepotes et filia sororis sue nomine Gyzena. Hic quidam fuit Con-
 rado Spiren. dicto Gallo quia erat de gente Salicorum. Hic Gyzena fuit que
 dam consanguinea de gente Karol et Lodovici nomine. Lodovicus cum Barbara qui genuit
 alium Lodovicum. Hic alius Lodovicus genuit Lodovicum primum principalem comitem
 Thuringie genuit et alium Lodovicum languinum Thuringie. et hic Lodovicus languinus
 accepit uxorem sororem Frederici Imperatoris nomine Victoria et genuit ex ea quidam
 Lodovicum primum languinum Thuringie et fratrem eius Germanum Palatinum Saxonie.
 Porro Hermannus in dote accepta misit uxori sue Sophia palatina suscepit ab ea
 duas filias quarum prima quidam fuit Thiderico marchioni Inghensensi. Secunda
 vero nomine Hedwigis fuit quidam Adalberto de illis. Hic Hermannus pri-
 mus accepit Sophiam filiam duas Bauarie in uxorem et suscepit ab ea filium
 nobilissimum. Dote scilicet Lodovicum languinum bitem Elizabeth maritum et fratres suos hic
 Lodovicus suscepit ab ea Elizabeth filium nomine Hermannum minorem languinum
 et filia nomine Sophia que tradita est duci Brabantie. Hic vero Hermannus genuit
 Henricum languinum Hassie qui Henricus Ottone et Otto genuit Henricum languinum
 uniorum ex omnibus istis collegit quod Conradus Spiren genuit ex Gyzena uxore
 sua Henricum quartum Henricus quintus genuit Henricum sextum et sorore sua Angusta quare
 Fredericus dux Sverie accepit in uxorem et genuit ex ea Conradum tunc regem Suevie
 et Fredericum primum Imperatorem. Victoria filia qui nupsit Lodovico secundo languinus Freder-
 ricus eadem Imperator genuit Lodovicum qui Lodovicus genuit Henricum sextum. Hic he-
 ricus sextus genuit Fredericum secundum Imperatorem qui Fredericus fuit filia quare Al-
 bertus languinus accepit in uxorem et genuit ex ea tres filios. Vix Henricus languinus
 Fredericus marchione et Thidericus languinus simul et a marchione. Hic accepit filiam
 duas Bauarie Lodovicus suscepit que ex ea nomine Fredericus et fratres eius. Tercius
 memoratus est quod hic Bonifacius Gregorius ordinavit in archiepiscopum Maguntiam
 et dedit ei palatium. Nam Maguntina ecclesia antea fuit subarchiepiscopatus Wormatensis
 ante hunc factum Bonifacius erat xv. suffraganeus Wormatensis in Maguntia Geraldus
 de xv. episcopus Maguntien. sed suffraganeus Wormatensis archiepiscopi in bello occisus
 cessit filius eiusdem Geraldus in episcopum Maguntien. Swillio nomine hic videtur
 ecclesiam interfecit propria manu cum qui prius suum occiderat. Quo propria defuncto
 Gregorius propria substituit tunc Bonifacium archiepiscopum de Wormatia instituit in
 isto Bonifacio in Maguntia tunc factus Bonifacius fuit legatus prope tunc Worma-
 tia applaudat civitas Rungioni. Hic Gregorius propria festivitatem omnium sanctorum
 instituit quare prius Bonifacius propria dedicatione templo Pantheon in honorem sancte dei
 genitricis Marie romam mensem suam in statuavit. Quartus memoratus est quod hinc
 prope tempore venerabilis Beda de claruisse. Est autem nominatus venerabilis propter
 quia cum multis tempore studio sacre scripture deditus fuisset in puerili etate caligavit
 oculi eius et vide non poterat cui iuniores quidam illudentes ei quidam vice dixerunt
 Beda ecce plebs aggregata est expectans audire verbum dei surge et predica eis qui
 faciens salute animarum ut solebat ascendit et predicavit putans ibi esse populum tunc nullus

nisi illi subfanatores adessent. Tuncq; sermone concluderet dicens. Hoc nob; prae
 dignetur pater & filius & spūs sūs. Responderunt sāt angeli dicentes Ame venera
 bilis Beda. Hic Beda i hystoria anglorū scribit quod inter regē anglorū & ali
 um regem q; fluctus huius est quida miles nomine Timmad; exercitus anglorū
 gravissime ab hostibus vulneratus est & captus est. sed nullus vinci potuit ligari
 ac cathenis quin semp hora eā solueret. Quod cientes hostes ipm milite oste
 derunt sed nec ab illis mōq; aliquib; vinculis potuit alligari qui cu emerant
 quin semp hora eā solueret. Habebat germanū stem p̄biterm rālbate qui
 eu in pugna pemptu audivit & pro absolucione aie illius sepius celebrare mis
 sas curavit Nam aīb; & corpibus misse profuit. Tunc eia tps p̄dicts doctor
 Beda obiit in Anglia. ¶ Tunc memole & quod anno dñi. septingentesimo xliij
 Carolus magnus a pyppino novano yato & post duos aut annos satus Ovisito
 & fessor mūit aduistm. & Caroloman; rex Rome fatus & mōchus

Quintimo p̄mo dñi & de p̄a Paulo Paulus naaone Romanus ex p̄e
 Constantio cepit anno dñi septingentesimo. lxxviii. sed etq; annis x me
 se vno diebus quq; cessavit p̄atus anno vno. Vbi q̄ntū ad memo. hā. & dñe offi
 se quod hic statuit dñia officia celebrari ante hora sexta i xl. hoc tēpoe
 Gangolfus in Burgundia claret. hic in Francia pontē emit in Burgundia exie
 in petram hic tū vxore p̄ter adultū dimittet aduico adultio occidit. Sed
 tū vxor eius miraculis derogando dicit. Si gangolfus miracula facit auus
 meus cantabit. ¶ Sed memole & quod tpe istius Pauli v; anno domi. d. a. lviij.
 Impant Constant; sedus tū nre filius leonis. hic qz nre puant Imperio
 tū pa rancoc stimlatum pomeo filii exoculas Impant annis lbus. ¶ Tercium
 memole & quod tpe hui; Constanti anno p̄mo queda antea lamia in Constantio
 poli i quoda sepulcro est inventa tū hac sp̄tia cūstus nascit ex vigne rēdo
 in eu hui; tpe facta & Synodus viij. i qua in p̄mia. act. Ep̄or & s̄tor patrum
 & p̄matū & sp̄m s̄m ap̄e & filio p̄cedere. hoc eā tpe sol. xvij. dieb; obsen
 ratus est hic Constant; cepit anno viij. Pauli p̄e & Stephani tū Impant
 Quarta memole & quod tpe hui; p̄e ealia p̄fudens monastū. as̄to Bonifa
 tio mīcū hūit quod filii & Herfildensis. Tūta memole & quod ad rogatu fa
 Bonifacii. s̄us Borhardus abh; p̄a. Gregorio i Werzeburth Ep̄us ordinat

Quintimo p̄mo dñi & de p̄a Constantio p̄do Constantinus p̄a sedus
 exlayis naaone Roman; cepit anno dñi d. a. xcviii. sed etq; ano vno
 mese vno Vbi q̄ntū ad memo. hā. ¶ Tūta & quod hic subito alayco fa
 tus est p̄b̄e & papatus in vaser. magnū scandalū ecclie fuit. Qz zelo fidelit
 ab ecclia turbatus oculis p̄uat. ¶ Sed memole & quod subh; p̄a Zachario.
 facta & i Bavaria distēcio Ep̄atū as̄to Bonifacio Hagutmon dechiepo ex de
 ceto Zacharie p̄e consensu pyppini regis v; i Salzeburth i Catyspana in
 sistere & i vrsim filii & i Oxfordiam s; ad hāz p̄paliū s̄vasioz tpe Archieps
 i Oxfordia retractavit hic eia caput b̄i Georgii m̄is i urbem Romā t̄nstulit
 Tūta memole & quod anno domi d. a. lv. S̄us Bonifacius tū s̄ois suis in
 ffusia anno p̄gnationis sue xl. s; anno pontificat; sui m̄is coronatur

Quintesimo tunc dicitur e de ipso Stephano tunc Stephano tunc na
aone Siculus cepit anno dñi. d. ccc. lxx. seditqz annis tñbus mēibz v.
diebus xxxviii. cessavit pñtus diebus vii. Vbi vñu memore e ponē
du s; q; hic Stephanus ex ytalīa et Gallia Rome quocata Synodo a conspa
tino ordinata de ordinavit pñter baptisma et cūfina xpm omē ordinatos de

Quintesimo mō dicitur est de ipso Constantio tunc Constantio Agudauis
tūus cepit anno dñi octingentesimo sēdo. sedit annis qñqz Vbi vñu memore
e ponēdu. q; iste Constantius in tñnoꝝ pontificali cōmiciis nō ponit
deo eius genealogia et facta ignorant. Sed mēmore est q; tpe huius tpe huius
ne mē Constantium Impavit sola de hac vide sup ca. xcvii. memoli 110

Quintesimo qñto dicitur e de ipso Adriano pñmo Adriano pñmus natione
Romanus ex pre Theodoro de Regione violata cepit anno octingēto
simo vii. sedit annis xxiii. mēibz x. diebus x. vii. cessavit pñtus
diebus. iii. Vbi qñtu ad memoria. Pñtu est quod huius tpe pñtus vocat Karolus
magnus et obsedit longobardos in ipia vbi cepit desiderat regem uxore eius
captivos duxit in pñtā. et venies Roma omnia que pñ eius pñpñm dederat
reddidit bō Petro adiuto ei ducatu Spolentano et Beneventano et ob hoc tpe
Patius Romanus e effus. huius etiā tpe celebrata e vii. Synodus scilicet a. c.
Spōꝝ apud Constantinopolim. alia Synodus tpe ipia Adrianus pñte Karolo re
ge Rome celebravit i qua fñnt. Clij. epi et alij abbates plūmī eplati i qua
Karolo dedit pñtem Adrianus ipia et Synodus eligendi pontificis et sede aplīcā
ordinadi. Itē dachepos pñtūas pñmīas vestitūas ab ipso reape anathema
tīfavit omē hūc decreto rebelles et iussit bona nisi resipiscant publicari. Tñc
etiā cessit regnū longobardoz Karolo. in tota ytalīa duante eo tpe floret Albinus
qui et Aquinus Karoli euiditor. hic de iussu Karoli monastīū sūi aqñtū regit apō
nachos quoqz qui pñte religionis oblii adeo defluerat quod i pñtīs tñtū
vestimētis tēdebant vita et exemplo in formavit huius etiā Cenobii sitū sū
ut Albas. post hoc pñ laudabile in formatioz vite sūtate tñmlar. Sed mē
mo le e quod tpe huius Adriani tpe et leonis tñi. Karulus magnus cepit ano dñi.
d. c. lxx. et lvi. annis Impavit sub quo tñslatu e tñm Impm i pñtāgēto
hic Karolus magnus existens rex pñtācep anq; esset Impator pñtus Adria
tpe vocatus fuit et obsedit longobardos. ut dan e memoli. pñmo hic subact
Saxombz et alijs Germanis et pñe totius occidentis regionibz et Colonie dñi
pontes tñstent et staurit h; etiā barbā ad pedis longitudinez defēns cibo potu.
tempatissimū fuit filios suos quā cito pñcebat etas faciebat eq̄tate et armis in
tendere filias lamfīo asuescē. coloz ac fuso ne potū torperent regnū q; pñtā
corum. quod pñ pñm sūi pñpñm regendū suscepit quā plūmī amplīavit
cristianū cultū sūma pietate excoluit semp Roma veniedo ad milūē descendit
ad pedes eundo pñtē omē calūz postes hūllē deosulato fuit et i vñbe mōstī
is mīta et calūz largitus est hic tñm sctām occupata asarracenis audiens
mītu ei copaciens in magno ecclīa usqz illuc pñvenit et occupata tñ tñ pñ
stantiopolim rediret auto et argento. sibi exhibito a Constantio Impatore cū noll
reape solos xpi et reliquias sctz postulavit pñmīso ieiunio corone recepit et a
na tñm pñtem que tñc ipso tpe floruit. et clām vñu pñmōis domi. pñtā

dince sudarium domini et amissia a brachio sancti Symeonis que omnia comitatus multo
 miraculis seu deinde in aedificium in basilica beate marie quae extruxerat recondidit
 adunum et electorum. Et Karolus in alphabeto Senobia fundavit in uno quoque portum una
 latam de auro fabricata plusquam centum libras Turonum. valente reliquit ut ex ordine
 Karolus tempus fundatoris unius cuiusque cognosceret. Hic etiam in. Archiepiscopus vero
 Comen. Treuerensis. Maguntinen. Salzburger. diuini honoribus ampliavit
 Antequam qua Carolus moreretur aduocaret ecclesiarum plures quos bene potuit omnes thesau-
 ros ecclesiarum pecunias distribuendos et filio suo primogenito comato plenius bonis omni-
 bus implete. Sic etiam in finitima anno etatis sue lxxii. rex quo regnare cepit xlii.
 quinto blas februarii hora diei tertia moritur in aquisgranum basilica beate marie quae
 hic extruxerat honorifice sepelitur. Tercium memorabile est quod anno domini d. c. lxxii
 Carolus rex congregato Romanorum quatuor gentium Saxonia bello agredi statuit et a-
 plura que in suis in additionibus de dando ipsa causa. Cxxv. Quarto memorabili

Quintimo vi. dicens de decessu leone tunc leo tunc natione Romanus ex-
 pre decessu cepit anno domini octingentesimo xxxi. sedu annis xj. mensi-
 bus quinq. diebus xvi. Vbi quatuor ad memoriam. Primum est quod hic leo dum pgeret
 die sancti marci in letania qua statuit ante ascensum domini ad fatum petra capto est
 reuerentius etiam passa est ex lingua sed deus omnipotens reddidit ei visu et loquelam
 Secundum memorabile est quod postquam reuersus est Roma cum Carolo abbas in regem
 Romanorum comato cum honore maximo est susceptus et facta est vinctura de eius
 inimicis. Tercium memorabile est quod hinc temporibus sex anno domini. viii. c. cepit in honore
 edo Wilhelmus sub Wilhelmo duce in aquitania sed regula sancti Benedicti

Quintimo vii. dicens de decessu Stephano quarto. Stephanus quartus
 cepit anno domini d. ut xlii seduque mensibus vii. recessit ipse diebus
 xvi. hic natione Romanus ex pre Julio Sepulchro in ecclesia sancti Petri.
 Vbi quatuor ad memoriam. Primum est quod ipse huius ipse Imperator Lodovicus filius Ka-
 roli ut secundum alios Lodovicus cum Lodovico filio suo cepit anno domini d. ut. xiiii. hic
 filius magni Karoli huius duos fratres viii. q. Theodoricum alium qui hispani regem
 bat romanos superavit qui ultimo malum sine huerunt hic habuit tres filios
 Lodovicum primum et Lodovicum primum. Lodovicum Cesare fecit cui etiam
 Italiam regendam comisit secundum primum Aquitania regem fecit. Tercium
 vero Lodovicum Bavariis et Germanis rege concessit hic tunc legati. Michaelis et
 patris Constantinopolitani tulerunt Imperatori Ludovico multum cetera liberos sancti
 Dionysii qui cum gaudio magno sunt recepti. Hinc diebus Guoldus rex da-
 uor et uxore et filio et magna parte dauor magnifice baptizatur hoc etiam tunc
 Lodovicus Imperator xix. duces Boemorum cum sub sequenti baptizari fecit et fide
 cristiana edoceri. Secundum memorabile est quod Ludovicus rex et Imperator cum
 primum rege Aquitaniae Britannia invasit ipsamque ferro et igne tota vastauit
 ut. Sed post contra Lodovicum Imperatorem in statu filiorum eius captivatum
 maxima occitum comotio. Imperator plures optimates exulavit et expro-
 optimates plures et filios suos contra se provocavit. Post hoc malicia quorunda-
 am est ut ex consensu Romani pontificis et cetera quorum nunc et propter indicio pri-
 us Imperator Imperii deponeret dignitate. Quinde et plures iam apertum recessit filios
 adherendo sic prius superator. suis proditis et traditis optime filiorum redactis animi

no de
 Robertis

Deposuit et recludit. Sed deo eadem disponente eodem anno plus defacto penitus
Impatoris cum primo statueret honori restituit filij quod eius exposuit veniam
pro commissis. Eodem tempore ossa beati viri transierunt in Corbeiam Saxonie monasterium
Abbas tempore glorie francorum quantum ad Imperium translata est ad Saxones. Eodem
tempore vero Imperator Romane ecclesie contulerat et fecerat uero et filio suo Brachio et
reconuato totum Imperium ibidem relinquere die vite sue clausit extremum huius
tempore interitum uulsi puella. xij annorum post facta quomodo ascedere in Pascha
recepta per xij menses pane et aqua deinde ab omni cibo et potu per totum abstinent
Hoc tempore ante Volsacum estuale magnaque tempestate exorta cum grandine igitur
fragmetum glacie cecidit cuius latitudo xj pedum. Longitudo xv. et altitudo duarum
fuit. Eodem tempore ecclesia Wyldemey a Lodouico Imperatore constructa est et sedes episcopi de
Anglia primarile iudicium requirit. translata est. **T**ertium memole est quod iste
Lodouicus quibus Stephanus quoniam ut dictum est Paschalis Eugenius Valentini de
goren sedi cum Lodouico filio suo ut dictum est Imperant huius ut cum esset Lodouicus
senior filius Lodouici eo mortuo solus Imperium usurpat de his alij duo fratres dolo
res gratia ipsi parant bellum. In pago Alisforden. quemetes tanta cedes primarile
facta est qualis nunquam antea facta est in gente francorum. cum ipse vires attemate esset
adeo ut aduersarius resistere non possent. pax inter se fecerunt et regnum inter ipsos diuisi
dendo Imperio tamen Lodouico remanente. Tunc exijt fama inter affrica depugnare
tunc facta per Imperio et deo sarracene talie diuisa gentes quo Romanum Imperium
et vadant contendit Saxones eadem ex alia parte per Imperio opponendo ferro igneque
vastat. Zacharius uero xv. anno Imperij sui portito inter filios suo regno reuocauit
seculo in proximo mofito suscepto huius mothali non multo post obdormiuit ipse
et tunc eadem anno sua Helena Constantini mater ecclesia sita in Arazellim ipse
sepulta in franciam transierunt et tunc in dyoc. Remensi multo villari apomafio am
magna gaudij ueneratione extoluit.

Quintimo viii dicend. de papa Paschali papa Paschalis nomine
mus ex pre. Apanao cepit anno dni d. ac xliii sedit quod annis vii diebus
xviij ubi quantum ad memoriam. **P**rimum est quod iste pro sua manu corpus
beate Cecilie beate Cybini et valeriani scilicet verbam de amtelio ubi fuerat repositum
dni eleuans ita urbe beate Cecilie honorifice collocauit. **S**ecundum memole est quod
anno dni Carolus magnus proprium Rouani filius idem persona translata est in
Imperium in francigenas regnans xliij annis pro anno uero dicto aggregato
Normacie gualit conuentu Saxonia bello statuit agredi. eamque sine mora
sua cura ferro igne deplatus est. Frithesberch castrum cepit et idoli quod a
Saxombus Irimful vocabatur euitit. Incursu destructione cum deade loco per
diu moraretur igitur ut propter quod timore celi serenitate exsiccatis omnibus locis
ruris et fontibus aquarum. Post diuinitatem in auiusda torrentis totius tanta vis
aque eruperat aquiescentibus cunctis tempore meridiano ut omni exatim sufficeret. Tunc
rex idoli destruxit. Viserat flumini accessit ibique acceptus a Saxombus xij. ab
sibus recessit. Hic anno dni. ac lxxii Saxones in absentia regis conuenerunt
sibi Hassoni tunc de plaut. uenientesque in locum qui fricellat vocatur eam
abito Bonifacio dedicata intendere moliti sunt quoniam ipse sanctus noster per ipsum phoeac
nunquam in tendio violari potuit. Tunc ea in eadem uellent appuerunt quibusdam

castrens atq; Baginis duo Iuvenes i albis qm ab igne eam protegerint isic nocte
 psequete in fuga rursi sunt Inuetus est aut post ea vnus de Saxomb; mortuus
 iuxta eandem ipam genib; actius ligna rigne hns i manib; rquasi ore flaus
 adincededa eandem basilica **T**erciu memole e quod anno dñi .d. a .lxxv. Karo-
 lus rex hito consilio decernit Saxonia in gredi rinea tam diu pseuerare dop
 hanc religioni subdēt ac omo tollerent **T**otu ergo regnu viribus Saxom
 petens pmo i petu Sigiburgu castr in quo Saxoni pñdū erat cepit **S**ig-
 burgu a Saxomb; destructu munivit in eoq; fficator pñdū posuit multaq;
 strage facta obsides ab eis Westfalcs reapiens egressus e **E**ode tpe corpa sacra
 Gordiani r Epymachi de Roma i Almania tñslata sut **I**te i sequenti anno Ka-
 rolus audies Saxones rebellasse illuc venit **S**ed i venies eos supplices ven-
 am dedit Baptistasq; qm volebant a obsidib; acceptis i ffancia reus **T**er-
 tu memole e quod ano dñi .d. a .lxxvii. Karulus rex hito consilio i paderburno
 ubi in Saxonia intrans omib; q; fallacit deuotos i venit qpe auti aden ve-
 nit pte viabudu vni expmatis Westfoloz qm multo sibi qstius facinor
 timuit regem r ad Ogerufigdu regē Janoz ai paucis pro fugit ceti se pac-
 ti regis dedunt ea qdcone ut si vltius sua statuta violarent pata rlibtate
 puarent **B**aptasata e aut multitudo magna qm se liq falsi xam fore pñi
 serunt **T**ertiu memole e quod anno dñi .d. a .lxxviii. Karolus rex magnus
 pte hyspame petens quasda vrbes subegit **I**ntea Saxones supis aris
 tem vlyz profecti sunt sed cu remi thire no possent quid atutuo ciuitate
 vlyz ad flum Anosellam vitor villarq; fuit **F**erit rigne deplati sunt
 Nulla distime sexus aut etatis irahostis fecerant ut liquida appareret eos
 no pdandi sed vlassendi se gra timos ffancor m tuisse **Q**uod ai rex an-
 thipodoro positus audissit **O**rientales ffancos r Almanos adppulsandos e-
 os qtime misit **Q**uoz aduetu Saxones audietes recesserunt **S**ed illi eos
 rscuti roemut eos vptibus haffoni sup flum adazuam **S**titiq; tipo
 flum vado illos adorti tanta cede strauit ut exngenti multitudine pauci
 redierent co tpe **S**ffaldensis ealia ppter Saxona timore assumptis scilicet sancti
 Bonifacii assibus fugierut **d**emonastio pñliaia passim fere xmi **T**er-
 tu memole e quod anno dñi .d. a .lxxx Karolus i Saxonia tendes **T**enu
 eo loco qm lypa vocatur ai exeratu tñsunt **Q**ui ai Saxones i loco q Buch-
 chob dicit resistere temptaret vnti fugati sut r rex Westfaloz regiaz i g
 sus eos omib; i dedicatione accepit **I**udeq; aduifata venies castra posuit ibi
 Angari r **S**pfali obsides dedunt r sacrameta iurauit **P**ost hoc rex War-
 mania rediit **S**eptimiu memole e quod anno dñi .d. a .lxxx. Karolo Saxo-
 niam venies omib; Orientali pñi Saxone dñatū **C**onulq; de pto bap-
 tati sunt **V**eniensq; ilou ubi hora r Albia q fluit ordinauit eos ta Saxom
 qua **S**clauozum reusupz i ffancia hito corlio **R**oma causa oronis ai vxo-
 re sua **H**yldegardis r **L**ibertis prexit **T**ertiu memole e quod anno dñi .
 .d. a .lxxx. **E**pi q stanti sut i Saxonia **E**ode anno **C**onstatin? filius leo-
 nis lxxi **L**oca ab **A**ugusto ai mte sua **S**yrone regnu suscepit r ante xmi.
 regnauit **H**inc filia Karoli r **H**yldegardis regine **E**uthrudis desposata fuit

Sed mater eius ei in viro desponsabat. **M**omni memorie e quod anno domini
 d. lxxxij Karolus i Saxonia venit p. Rem adfontem hunc ibiq; positis asse
 inter cetera negotia legatos Sigefridi regis Danorum et Ernasgarius et Jurgarius
 princeps Hunorum causa pacis miserunt ad se audierunt et absoluit. Cuiusq; et istam
 causam reus fuisse videtur. Ipsum reus Saxones rebellare persuasit.
 Nuntiatus autem est regi quod Sorabi Odavi qui campos inter Albiam et O
 lam iacentes incolunt infines Thuringorum ac Saxonum sibi confines depredandi
 fuissent ingressi contra quos cum tres milites suos cum orientalibus Francijs duceret.
 Illi Saxonum audientes motu ad illos ducerent. Sed incaute agentes a Saxonibus
 adiuventi pene omnes missi sunt ad quos rem examinanda cum rex venisset videtur
 videtur huius sceleris auctorem proclamaverunt. Sed illi quia aufugit tradere non va
 lentes ex aliis qui ei consenserunt usque ad quatuor milia et quingentos tradiderunt qui
 omnes una die iussu regis decolati sunt. Constantiopolim quida i venit archa lapideis
 et circa unum iacentem cum hac scriptura Cusus nascitur ex maria virgine et credo rem
 sub Constantino et Hyerone Impatoribus. O pol iterum me videbis. **D**ecanu
 memorie e quod anno domini. septingentesimo lxxxij Karoli uxor Hyldegardis re
 gina moritur. Cuius funus solemni more sepulto Saxonia in teuit et pugnas
 cum eis qui Theotincelli vocantur vicit eos. Indeque ad Paderbunonem veniens audiuit
 eos in finibus Westfalorum iterum patos ad pugnam ad quos tendens eade qui prius se
 citate cum eis dimicavit. Inde reus i Franciam duxit uxore filia Karoli ca
 mitis de orientali Francia nomine spastada de qua huius duas filias. Eade anno
 defuncta e. Hetaida regina mater regis Karoli. **U**ndecimu memorie e quod
 anno domini. d. a lxxxij Karolus rex Pagos Westfalorum vastavit veniens q; ad
 Mosaram cum i iudicio aquarum iustitiam negaret misit filium suum Karolum in finibus
 Westfalorum. Ipseque p. Thuringiam ducens deplatus est partes que sunt in Albia
 reusque e in Franciam Saxones uo congregati pugnant cum filio eius Karolo s.
 ille magna cede. facta cum victoria rediit ad patriam suam Wormariam. **D**ecanu
 memorie e quod anno domini. d. a lxxxv. Wido Kindus et Albio extusauiana regis
 venit ad Karolum regem apud Antiniam adiucente Amalrico aulico et
 ibiq; in gratiam recepti Baptista sunt. Quicunque Saxones perfide periclitatos p.
 aliquos annos. **E**decimu memorie e quod anno domini. predans Karolus Im
 pator mensibus anni vocabula imposuit qui antea apud Francos pti lunis.
 ptiim promiabat barbaris nominibus. Januarius vocantur. Wintermanc. s. s.
 aru. Hornig. martii. lentemane. Aplem. Ostermanc. azayn. Wimmemanc.
 Annu. Bragemanc. Iuliu. Henmanc. Augustu. Eremmanc. septebre
 Octobre. nouebre. Hornestmanc. Decembre. Helygmanc. simili. xij. vent. p.
 noua. i posuit. Cum antea quatuor tantu. ventor. vocabula possent. i. veni.
 Et nactu. memorie e quod sicut dictu est. Romanu. hucusque. Inipm. attritus.
 Constantini magni Helone filii apud Constantiopolim. sed tunc paucioritate
 applica. i. psona magni Karoli iussu. ad Germanos.
Quintimo. ix. duendu. e de ipa. Engelo. s. d. Engem. s. d. us. nate. d. d.
 apud anno domini. d. a. l. sed utq; ante. m. a. q. s. i. j. Hic expre. Bonomide.
 fuit. plures. Bonos. detent. i. m. c. conatus. sepultusq; i. e. alia. s. i. s. i.

i vatiano hic p^m p^sbiter Cardinalis s^co Gabrie fuit. **Prima** memo^{le}
 est quod hic a Romanis excrucatus est adeo est illudat^{us} lingua eius
 etia erat amputata nudus ac seminivus recte in platea ter relictus
 sed adeo sanatus iuit iⁿ adervorne tu Carolo Impatore. **Secunda**
 memo^{le} est quod Carolus s^cz regnavit annis xlvj. Impio Romano no-
 p^suit an^{te} xiii annis hic dilatavit fidem catholicam plantavit eccliam
 monastria realias p^{ro}ndavit. Odavos paganos r^ungarob. ac Saxo-
 nes subegit. Oz Saxones r^uffriones. isti effecti sunt cristiani. hic
 Carolus aq^{ui}sgm feliat est defunct^{us} r^ubidem sepultus. festu quoq^{ue}
 eius in die obitus sui solempnit^{er} celebravit. **Tercia** memo^{le} e quod tunc
 ipis s^cz anno d^{omi}nⁱ o^{cto}ngentesimo xv. condita e ciuitas. Hyldehemensis
 a Lodovico filio Caroli r^u sedes ep^{iscop}atus de Anglia t^{ra}nsfata est p^{ri}ncipa-
 bilem iudiciu reliquit. s^cz Marie v^{ir}ginis r^u G^{ra}thamⁱ p^{ri}m^{us} e^pus
 ordinatus ac successit. Berbertus postq^{ue} Ebo al^{ius} Ebe. postq^{ue} Alfrado
 postq^{ue} Marquardus. p^{ri} h^{ic} h^{ic} Berbertus. Post h^{ic} h^{ic} Walebertus post
 h^{ic} h^{ic} Ocardus posth^{ic} h^{ic} Oerwinus. Post h^{ic} h^{ic} Osdagus. post h^{ic} h^{ic}
 Oherdagus. posth^{ic} h^{ic} Benivarus post h^{ic} h^{ic} Sedehardus. post h^{ic} h^{ic} Di-
 tiuara post h^{ic} h^{ic} Anzhelmus. p^{ri} h^{ic} h^{ic} H^{er}tilo p^{ri} h^{ic} h^{ic} Vde. p^{ri} h^{ic} h^{ic} Ber-
 nardus p^{ri} h^{ic} h^{ic} Bertoldus. p^{ri} h^{ic} h^{ic} Bernmo. p^{ri} h^{ic} h^{ic} Sermanus p^{ri} h^{ic} h^{ic}
 Adelhogus. p^{ri} h^{ic} h^{ic} Bernmo. post h^{ic} h^{ic} Hartbertus. p^{ri} h^{ic} h^{ic} Oisidus p^{ri} h^{ic} h^{ic}
 Comadus p^{ri} h^{ic} h^{ic} Henricus. p^{ri} h^{ic} h^{ic} Johannes. posth^{ic} h^{ic} Otto de Brmsw^{ic}
 posth^{ic} h^{ic} Oisidus lape homin^{is} de woldelberghe. post h^{ic} h^{ic} Otto de
 woldelberghe. p^{ri} h^{ic} h^{ic} Henricus de Brmsw^{ic} xxxv. ep^{iscop}us. **Quarta**
 memo^{le} e quod Lodovicus filius Caroli magni cepit ano d^{omi}nⁱ o^{cto}ngen-
 tesimo xv. r^u regnavit annis xviij. Enlodovicus patre religionis r^u pote-
 statis heres cu esset in ecclia Auslensi qua p^{ri} suus Carolus p^{ro}ndavit
 quod cu t^{ra}nsisset lerna venadi affatu in loco qm tunc Hyldehem d^{omi}nⁱ ten-
 toriu fuisset ibi allatis regie capelle reliquiis missas audivisse. Erat
 aut^{em} ex dei providencia eodem reliquie dei gemitis Marie Impator de
 h^{ic} h^{ic} venatu aulica regrediens. ibiq^{ue} ut^{er} missaz solempnia auditis
 capellanis recolis ibiq^{ue} reliquias d^{omi}nⁱ missa celebrata e p^{ri} die
 r^uusus q^{ui}z velot^{us} iⁿ venit eas ubi suspenderat in ramo s^cz arboris p^{ri}ncipis
 sunt fonte obumbrantis. accedit h^{ic} h^{ic} a^{qua}s faali manu suspenderat
 nullo conatu auferre suffereat reitit^{us} ad Impatore mira nuciatus. Ille
 auditis audita experiri volens acceleratissime multis stipatus venit re-
 liquas de loco qui semel iⁿ heserant nolle moveri sensit. Instruit^{us} ergo
 hoc esse divine v^{ir}tutis Satellitum ibide dei gemitu acceleravit alacrot^{er}
 emde locu obtinendu qua iⁿ suspensio reliquie p^{ri}ncipale igit^{ur} ep^{iscop}us cathe-
 dra quas p^{ri}ncipis ap^{er}t^{us} Aulicensem eccliam ap^{er}t^{us} suo p^{ro}ndata iⁿ honore p^{ri}nci-
 pis ap^{er}t^{us} a^{qua}s d^{omi}nⁱ hyldehemⁱ ecclia ep^{iscop}alem p^{ri}ncipatu obtinere
 sic p^{ri}ncipis ap^{er}t^{us} gemitu q^{ui} d^{omi}nⁱ sui locu dante obtinuit d^{omi}nⁱ ecclia

120

120

17

ut esset m^r et filia s^r calie ep^{alis} m^r uo caliaz quazuda ita sequam
Quintesimo x. dicendū est de p^a valentino p^{mo}. postquam
valentinus p^{mus} natione Rōmus cepit ano dⁿⁱ octingentesimo
lⁱⁱⁱ. seditq^{ue} diebus xl. recessavit p^{atus} diebus vii. Vbi q^{ntu}
admemo^{lia} p^{mo} est quod hic p^a lodowici filii. karoli dradenar
conauit iⁿ impatore. **Q**uod tūc t^{ps} sc^{us} Egidius ab
bas r^{confessor} karoli miguit ad arstū h^{ut} Egidio deus reuelauit ocul
tū pat^{ri} quod karolus crebuit p^{fit}erit Quo man festato mox karola
digne penituit r^{confessus} fuit

Quintesimo xi. dicendū de p^a Gregorio iiii. Gregorius q^{rtus} naco
Rōm^{us} ex p^{re} Joh^{ne} cepit ano dⁿⁱ d. at lⁱⁱⁱⁱ. seditq^{ue} anis xv. Vbi
q^{ntu} admemo^{lia} p^{mo} est quod hic de consensu lodowici imp^a
toris rōm^{us} ep^{os} statuit ut festu omⁿu s^{cto}z celebraret. Et l^{an} nouebat
iⁿ p^{ribus} f^{ra}ncie r^{Germanie} quod ex^{ist}ituroe Bonifacii faciebat. Rōm^{us}
l^{im} t^{pe} facta ē magna t^{bulatio} cristianis. Nam de Rōm^{is} quida sceler
ti miserut ad Goldamū Babilonie ut Bonia uenies ytaliam possidet
Tanta itaq^{ue} m^{ltitudo} Saraceno^{rum} porta celante itauit quod iⁿpleuit su
p^{fici}e sic sicut locuste obfessa Roma caput ciuitas leonia eadē p^a per
spoliat^{ur} stabulū equoz effiat^{ur} mo ciuitas sola s^{ed} tota t^{er}ra iⁿ solitudinē
redigit^{ur} Tandē adpetuoz Grego^{rii} p^{re} Euido Marchio tū longobardis
r^{ai} m^{ltis} r^{an}corū sanguis effusione saraceni fugati sūt. **Q**uod m^{emo}le
ē quod hic h^uis pontifex s^{cto}z m^{ltis} corpa Sebastiani Gorgonii
b^{en}ed^{icti} acin^{it}is iⁿ quibus ante iacuerat reuelans ad eadē s^{an}cti Petri p^{er}
duxit corpus eadē s^{an}cti Grego^{rii} alio^{rum} ubi p^{ri}us iacuerat eleuas sub altari
ip^{si}us posuit r^{post} m^{ltis} bona opa sepultus est apud s^{an}ctū Pet^{rum}
Terciu memo^{le} ē quod Cyboremus depom^{it} r^{et} h^{ildense}z dⁿⁱ ep^{us} ordi^a

Quintesio xii dicendū ē de p^a Leone Sexto p^{do} **Q**uod tūc duo domi
Gorgius p^{ri}us natione Rōmus ex p^{re} Gergio cepit ano domi
octingentesio l^{ix}. seditq^{ue} t^{bus} m^{es}ib^{us} duobus. recessavit p^{atus} die
bus xv. Vbi q^{ntu} admemo^{lia} p^{mo} est quod ponendū s^{ed} q^{uod} hic voca
batur os porci unde ab isto **Q**uod tūc o^{mn}is p^{ri}us nom^o iⁿmutauit. **Q**uod m^{emo}
le ē quod t^{ps} h^uis istius lodowici filius lodowici s^{ed}us cepit anno
domi. d. at l^{ix}. r^{et} h^uo impauit anis xxi. r^{et} s^{ed}us quosdā sūt lothari
filius. h^uis t^{pe} iⁿ Baxia ytalie tribus diebus r^{et} tribus noctibus sanguis
de celo pluuisse fertur h^uis t^{pe} Joh^{nes} Octus doctissim^{us} iⁿ s^{an}ctis iⁿ f^{ra}
cia uenit r^{et} rogatu lodowici p^{er}archia d^{ro}nisi de Greco m^latinū t^{is}u
lit^{ur} Iste eadē t^{ps} h^uis leonis quara p^{re} B^{en}ed^{icti} tū Pauli Stepham m^l
colaz adriani Joh^{nis} vii impauit. **Q**uod tūc memo^{le} ē quod hic statu
quod nullū altare p^{er}fecit nisi lapideū r^{et} quod p^{er}stiter nō celebraret mis
sam iⁿ admino sup^{er} altare p^{er}actile cū alijs debitis attinecijs
Quintesimo xiii dicendū ē de p^a Leone q^{rt}o leo q^{rtus} naco Rōmus ex
p^{re} Bedualdo cepit ano dⁿⁱ d. at l^{xxi}. seditq^{ue} anis vii. m^{es}ib^{us}

Eius diebus. Vbi quatuor ad memoria. Primum est quod tpe huius Adul-
 phus qui pmi totius Anglie. tenuit monarchia decessione causa. Venit
 Roma. Roma Leone obuiat ibi uti sicut. Petrus de ma quagz domo argen-
 tem. nimum semel i anno a hoc ibi uti. Vsqz hodie pseruat hic po-
 tifer catholici mltie pacis mltieqz huilitatis diuiaz scripturaz extitit
 feruētissimus pseruator vigilis z oronibus semp intentus hic pmo a
 parentibus obstudia liaz i monastio scti apati confessoris iuxta caliaz
 scti petri apli fuit positus vbi ut no solmy scti sed ead i conuisione
 tanqua pfaus Monachus profect. Post hnc Sergius ppa psbiter
 faciens titulu sctoz conatorz sibi assignauit. Cuius Sergio mortuo n-
 dmy sepulto omis Romam tam clerus qua pplus vna voce Leone i summa
 pontificie elegerunt. Cui mox pontifex situs sctoz petri z pauli ba-
 silias ralias calias quas Caracem Paulo ante de vastandis horific
 restaurauit hic panchopolitans i mari contra Caracenos pugnatis orado
 collectam fecit. Deus auq dexta dñm petrum aplm ambulante rē. Pō de rollino
 i postq muros ciuitatis leonue pfererat apponendo seras portis fecit
 rē illam collam. Deus qui dñm petro collatus clambus. rē. Pō de rollino
 Leo Rome morit rē calia scti petri sepelitur. Quidm memole ē qd
 scto anno huius leonis ppe Alfadus quartus Epus Eydensemē ordia-
 Ctesimo xiiii. dñd ē de ppa Anglico Johanne Anglicus. Pō ppi ppi
 qd hnc natione Magutinus cepit anno dñi d. ar lxxx seduz
 ano ii. mēfib. viij. quqz diebus quatuor i mortuus ē Rome
 cessante patus mēse vno Vbi quatuor ad memoria. Primum ē quod ut
 affecuz fema fuit i puellari etate aquoda suo Amasio i huius vi-
 li Athenis duca sit sed i diuisis faciens profect ut nullus sibi par
 i veniet. adeo ut post Rome leationes legens magnos mgros disa-
 pulos z auditores hiet rē i vrbē vita rēia magni fame effer i ppar
 concordit eligit sed i pparu p suū familiare i pparuat. In tpus ppi
 ignorans cu desito Petto m latianu tendēt angustia i ter collisen
 caliam scti Clementis ppi apost mortua ibide ut dr sepulta fuit rēia
 dñs ppa eade via semp obligi credit aplerisqz quod obdetestacione.
 facti hoc faciat. Quidm memole ē quod hic ppa i cathalogo no ponitur
 pontifici. ppter mulieris sexus quatu ad hanc i firmitate r fragilitate
 Ctesim memole ē quod anno domni d. mclj. Lodouico filius pdris filis.
 Lodouia pmi Impare cepit r xxxv. annis regnauit Rome. Eo tpe scti
 Martinus tñslatus ē auq corpus quadrigens r sexagitis annis i tñ qe
 uat Tempibus ead huius Impatoris rex hmo r. vngator noie
 Stephanus statua pusillus corde magnus noblis progenie sed noblior
 fide ppanus effectus est rā magnatibz ac pto regni sui ē baptatus
 huius ead scti Stephani festiuitas i vngaria ita solempne sic apli celebra-

Ontesimo xv die de messia Indito tunc Indito tunc natus
 Bonus caput anno dñi. d. ar lxxij sedutoz annis ij mesibus v.
 cessans spatus diebus xv. hic expre parodo statuit ut dñi
 ordinate procedent honesteq sepulch e apud stñs petru. **P**mi e
 quod iste ppa qui vocabat ob porci ideo statuit mulier nomen pape
 semp. Dicitur cūctus Ormone appellavit petru qui fuit pms papa.

Ontesmo xvi. dictu e de ppa Paulo Paulus. post cristu.
cepit sedm quosda cepit ano dñi. d. cc. lxxxi. sediqz mesi
bus x. hic catalogo pontificu no ponitur ides vita eius
ignozatur

Quinto simo con dicto de papa Stephanno quinto Stephanius
 quintus secundum quosdam cepit anno dñi. d. ccc. lxxv. sed ita
 uno hic i catalogo pontificu no invenitur

Quo hic i catholico pontificatu no inuentur
 Antefmo xviij diebus e deffa Nicolao pmo Nicolaus pmo
 nacone Bonus ex pre Theodoro cepit ano dm d. m. lxxviij.
 sed itaqz ans viij. diebus xx. 2 mēfibz iij. Vbi qñtu adme
 mo lia pmo e quod h' fuit vno paffimus post magnu Gregoriū
 papa nullus i sede Romana applit ille compans Cuius ordinatione
 Lodovicus Impator sua pñcia roborauit Quis tpe colonia orta te
 pestate ppto in basiliā pñi Petri fugiente subito fulmen adinstar
 igne draconis cecidit 2 tres homines i diuisis locis occidit vi. semi
 viuos reliquit. Secūda memo se e quod Cirillus pene omi fto
 Sciauo aplus corpus scti Clemetis ppe. a Tersona vbi i mare po
 titū proiectū fuit mari exstato auferens Roma portauit quod
 p papa 2 Bonos i ecclia scti Clemetis fuit reconditū Vbi 2 tpe scti
 Cirillus sepeliū Nicolaus nō ipa post mltā bona que fecit i ecclia

O Entesmo xic^o dicendu e de ppa Adriano. **I**sta petri sepeli
Adrianus scilicet natione Romanus ex ppe Carolo ep^o cepit an^o d.

octingentesimo xxiij sed et qz ante qnqz vbi vnu memole est poned
sz quod ad hunc lotharius rex que nicolaus ipa padulio excomiat
Roma ut se excusaret venit a quo dn ponsione innotae sue adcomoz
corporis et sanguis dñi in ihu xpi tam ipe qua opamates sui per
papa iurati fuissent qui idigne pceptant ipo anno mortui sut et
aut ipa via idemudo placdae defuiz est

Quintesmo xxiij dicend est de ipa Johne viii Johannes viii cepit
anno dñi d. ccc. xxiij. sed et qz ante x. mēibz iij vbi qntu
ad memolia. **P**rimu e quod sub isto celebrata fuit qnta sy
nodus Constantinopolim. ccc. lxxxiiij. epoz. In pfuit petrus pfbt
Cardinalis et paulus Anthiochen epus et Eugeni? Hostien epus a
poaparius ipe hic vixit Karolu filiu Lodowici olce sita i Impatore
hic etia iurra a Rōis pessus e ita ut i custodia tenuy esset eoqd
no fauebat Karolo. **S**cdm memole e quod qnto ano huius Lodowici
cuius iij cepit Impare anno domi d. ccc. xxiij. huius tpe Ludolphus
Corbief mochtus epus hpldensen. designatus subita morte puctus
cui et Charquardus successit post huc Geardus

Quintesmo xxiij dicend e de ipa Martino scdo Martini sedus at
scdm alios Martini cepit anno domi d. ccc. xxiij. sed et qz ano vno
cessavit patus diebus iij vbi qntu ad memolia. **P**rimu e
quod tpebus huius Martini Adriani tui. Stephanu qnta Carolus sedus ce
pit anno dñi d. ccc. xxiij. et Impavit anis. **H**ic Carolus caluus dictus
Roma pperat et Johne? ipam cui pemptas anno Impare cepit ac
Rōnos sibi pmiunda attahens Impator efficit et statim Lodowico sic
suo contra ipm eo quod se consule Impul acceptavit bellu patul
hic Carolus tam i ppania qua i ytalica chstia diuersis regionu
magnas qz possioni reuas et staurat et destruat reparaunt. **E**o tpo
Comitatu pflaudia exordm hnt hic opidu cognatū facit adistar Co
stantinopolis et noie suo iā appellauit Constantinopolim. **S**cdm memole est
quod hic excomitauit duos Impatores orientale noie lothariu et sta
tuit quod nullus iudicet causam ipe sed ipe debz iudicare tam ipe ip
ut hctur distiaone xxiij. Nūc aut msi deuius esset aside. ut hctur
distiaone xl. Si ipa Terqu memole e quod hic ipa q cessit sequa
as i missa catari quas Valerius albas pti Galli coposuit statuit et
quod nullus dñus venationi m sistrat

Quintesmo xxiij dicend e de ipa Adriano iij. Adriano tuius
natione Rōnis expte Bndito cepit anno dñi d. ccc. xxiij. sed et qz
ano vno mēibz iij vbi memole est ponedu sz quod hic sta
tuit quod Impator no iromittet se de electione pape

Quintesmo xxiij dicend est de ipa Stephano qnto Stephano qnto
natione Rōnis expte Adriano cepit ano dñi d. ccc. xxiij. sed et qz
anis vi. diebz ix. cessavit patus diebz qnqz vbi qntu ad memolia

Primum est quod hinc tpe cu normani aduenerunt sibi datus pene tota Gal-
lia vastarent ppter iporū timore corpus bā auctum de thimomo alius
siodor est deportatu i creatia sūi Germani collocati. **¶** Quidam memo-
est quod scdm alios tpe hinc ipe Impator Carolus cuius qui dicitur grossi-
us minor qui cepit anno dñi d. m. lxxxiij hīs diebus plusq; quāq; m-
lia normanorū Agalicas pmutat. Deinde dani normanis sibi aduenerunt
ut dñu e sctamā r lothoringia igne ferroq; pmagites multa qz cōsumit
sicut doloma leodm tuncq; hūbiam r tenezi r qua plurimas alias
Inq; r Galli r Germani sic se a normanis pagani appui cerneret Kar-
olus Impatoris auxiliū iuocant r dñi ai manu potenti tota Norma-
nos uenisset. Ex normanorū fctā pace pmutuū baptisatus ē r pmpa-
torē defacto fonte susceptus. Tandē ai nō posset eos deficiencia expellere
concessit eis regione que ultra Oceanū est que pars usq; hodie nor-
māna dicit. **¶** Normāne. **¶** Tercū memo le ē quod pñi dñe normāo
in fuit Robertus genuit aut Wilhelmū Wilhelmū nō Erychardū Erychar-
dus uō scdm Erychardū r Robertū Erychardi hic apuliam Calabriam
r Sicilia deriuat uentos qz r Alexm Grecoz Impatorē superauit. **¶**
Robertus genuit Wilhelmū notū. Carolus uō Impator defacto corpe
r spūu ab op timatib; regni repudiat. hīs diebus gens ungenorū r ual-
ia egressa apinēmatib; pulsa i panonia pmutū uenit ciuitis Baua-
rus alantib; ubiq; usq; hodie remasit. **¶** Hec gens adeo illo tpe i aulta
fuit ut cadis arantib; ad abū hūano uō sanguine uēte ad potum quēad-
modū r falangi qui ultra Euthenis morant.

¶ Enteslo xxiiij. dñi ē de ppa sformoso. **¶** Formosus epus portuēsi
cepit ano dñi. d. m. lxxvii. seditq; annis quāq; mēfīb; vi. r capuit
ipatus dieb; vi. ubi qñtū ad memoria. **¶** Prīmū ē quod hic aliqñ
obtinuore. **¶** Iohāis ipe. sffugies Epātū portuēse de hūmo ipost cu
reuocatus redire nollet. Anathematizatus ē. **¶** Oz post cepit papam i
Gallia uenies usq; ad laycale statu de gradatus. Insup iurauit se
nec ad epātū nec Roma regressurū. Post a Maximo successore Iohāis
contra iuramentū refutatus nō solmū refutatus Roma sed eadē Romanū
Epātū suscepit ppter quod defacto ipius mltā altercatio fuit ut i sequē-
tib; plenius patebit. **¶** Quidam memo le est qd tpe hinc sformosus ipe
Arnulphus Impator qui cepit ano dñi d. m. lxxxix r Impator
ix annis. hic normanos qui Gallia r lothoringia. r dardania ita
lodm r magnū de vastabat i credibī plaga prostrauit r tūc cepit
Iugu normanorū r datorū cessare qui xl. annis Gallia vastauant
Dein Arnulphus Impator iufirmatus nulla arte potuit adinuā-
mediāli qñ apedialib; cōsumet. Arnolphus successit filius ei9 lodo-
uicus s; ad dñā Impri nō puenit. Unde ipe fuit finis Impri qñtū
ad postitūte Karoli.

Quintimo xxv. dicendum e de ipa Sergio iii. Sergius q̄tus na
 aone Romis cepit ano dñi d. att xxii. sedit q̄z annis vii. m̄c̄s b̄
 iii. diebus. xvij. recessant p̄atus. diebus vii. hic sunt exp̄e b̄
 dicto vbi q̄ntu admemoria. **P**rimu e quod huius tpe calia lateranen.
 corruit qua ipa aspidamētis repavit h̄o Sergius dyaconus per papa
 sformosū reprobatu. **E**t tande ipa facta ad s̄ramos se t̄stulit quoru
 auxilio Cristoforu i vase p̄atus i carcerans Roma i gressus p̄atni
 obtinuit t̄i vltione sue repulsioms sformosū depulato exaratu r̄sede
 pontificali sacerdotalit̄ t̄dutu decolaru p̄cepit t̄i Tyberim iactari. comes p
 ip̄o ordinator deordinavit. **S**edm memole e quod t̄pibus istius pape
 Imp̄ant Conradus d̄manus qui cepit ano dñi d. att xx. hic p̄e Im
 patres nō m̄at quia nō Imp̄ant i ytaliam r̄o caruit iudicatione Im
 p̄ali h̄uius tpe Saraceni apulea Calabria. i pene tota ytaliam vastant
 hic. vij. annis sui Imp̄i morit̄ r̄o p̄ncipibus regni rege designat̄
 h̄enricu filiu Ottonis ducis Saxoniæ. **T**erciu memole e quod huius tpe
 Imp̄avit r̄m quosda Berengarius p̄m hic prudens i armis bel
 l̄m h̄uit t̄i Romis h̄uius tpe a Wilhelmo p̄ncipe Burgundie Olynat̄e
 monastiu fundatu est. **Q**uartu memole est quod s̄dm eod̄ Imp̄at̄
 eodem tpe Berengarius s̄bus i ytaliam. **C**entu memole e quod ano
 dñi d. att xiii. Hact̄o maguans Radiepus ademonibz i mote Ethua
 dialie i puteu ignis p̄cipitat̄ dicte vote i aerē h̄nt d̄m Si p̄ta lu
 es siqz ruendo r̄ues Na t̄pe comite Albertu dolose tradidit regi occid̄
 e. **Q**uintimo xxvi. dicendum e de ipa Bonifacio vi. Bonifacius vi. cepit
 anno dñi d. att xxii. seditq̄z annis vii. diebus xv. vbi q̄ntu admemoria
 p̄m e quod q̄nto ano istius Bonifacii cepit Imp̄are. **L**odovicus
 filius Arnolphi. r̄pibus Stephanu septimi Romani. Theodori Joha
 nis. Romi B̄ndicti q̄ra Leonis q̄nti Castofori vsqz ad s̄dm annu Ser
 giu t̄ij Imp̄avit cepit aut̄ ano dñi. **S**edm memole e q̄ tpe
 istius Lodovici. ytaliam ceperunt Imp̄are exempto ei affricas Imp̄i
 o fer̄e ad ytalios r̄m sententia Honoris quod s̄tancogene nō adinuabat
 Romanos contra longobardos rebellantes nullas eis i iurias i fer̄as
 p̄ter qua causa t̄pe istius Lodovici diuidi cepit Imp̄iu quidam uen
 sta patebit tantu i Almania r̄ quida t̄m p̄ ytaliam Imp̄abat vsqz ad
 Otone p̄m qui cepit vtr̄qz Imp̄are. **I**ste Lodovicus Berenga
 riu qui t̄u regnabat p̄ ytaliam fugauit r̄ai p̄p̄o regnauit. **V**erū ca
 pitur r̄ exaratur a Berengarius regno restituit. **T**erciu memole e quod
 ano dñi d. att lxxv. Lodovicus t̄ius cepit r̄ annis quatuor regnauit
 Sed Carolus filius eius cepit ano dñi d. att lxxix. r̄ x annis regnauit
 Quartu memole e quod h̄o statuit quod nullus comes ul iudex te
 neat causas sanguineas i calia aut i domibz caliar̄ r̄ q̄dibi nō hospitent̄

ex debito sed possunt ex gratia

Quintesimo xxviii. dicendum est de papa Stephano vi. Stephanus
in nativitate Romanus cepit anno dñi .d. m. ccc. xxviii. seditq. annis .i.
vbi qñtu admemoria. **P**rimu est quod hic a formoso papa epus
Anagrace ordinatus ipm formosum psequit. r omes ordinationes ipius
veritas esse debere decrevit. **S**cdm memole e quod ipe corpi formosi
i conatu positus r spali veste exutus laicali i dñis r duob. digitis de
xte manus eius absasa i Tyberim proia pcepit quod alii dicunt de

Quintesimo xxviii. dicendum e de papa Romano. Sergio
Romanus ipa cepit anno dom. .d. m. ccc. xxix. seditq. mensib. quatuor
diebus .xxii. hic fuit Romanus nativitate

Quintesimo xxix. dicend e de papa Theodoro scdo. Theodorus scdus na
tivitate cepit anno dñi .d. m. ccc. xxix. seditq. diebus .xxvii. vbi qñtu adme
mo lia. **P**rimu e quod hic contra Stephanu pñm seniens rco
aliarum omes ordinationes a formoso. **S**cdm memole e quod qñ huius
ipe Stephanus leodiceus. epus est ordinatus. **T**erciu memole e q huius
statuit ut nullus epus ul alius platus causis iudicet i die domico

Quintesimo xxx. dicend e de papa Johne ix. Johannes ix. cepit anno
dñi .d. m. ccc. xxx. seditq. anno vno vbi qñtu admemoria. **P**rimu e
quod vñ pugna hic fecit cu Roms hic etia ad confirmada formo
si ordinationes Synodum Lanene. statuit vbi Synodus qua Stephanus
fecit contra formosum reprobatu fuit. **S**cdm memole e quod huius
tribus plu magnu factu e mē Bavarus r Unguros vbi Borhat
dux dux. Thuringor abvngaris est occisus

Quintesimo xxxi. dicend e de papa Benedicto qñto. Benedictus vñ
nativitate Romanus. cepit anno dñi .d. m. ccc. xxxi. seditq. annis .iii.
mensibus .ii. cessavit ipatus. diebus .v. vbi vñ memole est
ponend. hoc vñ quod anno dñi .d. m. ccc. xxxi. Remulphus cepit regnare

Quintesimo xxxii. dicend e de papa Leone qñto. Leo qñto. an
cepit anno dñi .d. m. ccc. xxxv. seditq. anno vno diebus .xl. vbi
qñtu admemoria. **P**rimu e quod huius Leone p .xl. dies or
dinationis sue xpo foris pñtetur suus cardinalis apies in carcerem
retradens pñvacione rapuit psulatu. **S**cdm memole e quod huius
r Sergio ipa deponit. r i carcer tanq i vasor retradit. **S**cdm memole
e quod hic. Sergio contra formosum ab aliquib. fuit pñs i pñm electus
ppter quod ipm formosum iam sepultu fecit extirpulari r m dñu pon
apicalib. vestimentis poni fecit i aplica sede ibiq. decollari r talib. digit
sibi amputatis iussit eu exutu pontificali. i Tyberim fluvium proci
tut. totq. quos ipe formosus ordinavit a suo gradu depositos ipe
gus ipa deordinavit. **S**cdm formosus ipa apistatorib. i vñtis r egiar
bi Petri Rome pñtus viderat. multis scd. ymagines se i dñant

Tercia memole e quod fuit alius pseudo ipa Johannes Anglorum de quo v^o de p^o mulie 2 p^o m^o ca
dian e. Hic ai mulier effer 2 accepisset demon consistorio publico cora
omnib^{us} p^oit f^om clamab ad ipam Hic v^o sum Papa pat^{er} pat^{er} papisse
pandito partum

Quintimo xxxiii die et de ipsa xpo foro xpo foris ipa cepit ano
dm. i. au xxxvi. seduz mēibz vii. hic eietus de ppatu Eho

ching factus est

Quintimo xxxiii. Iulianus e deppa ymaginatus
natione Romanus cepit anno dm. d. m. c. xxxvii. sed et q. annis
duob. morib. duob. cessavit ipso diebus duob.

Inob, mēib, Inob, rēssant pūm
 Centesimo xxxv Inob e deffa Dando. Dandnatione Romanus
 cepit anno dm. d. cccc xxxviii. peditq, mēib, quatuor rēssant
 rēssant pūm Inob, rēssant pūm Dando. Dando.

Spatus die vno. Vbi p'ma memole e. v. q'od t'pibus istius sancti No
bis x. leomis vi. Stephani vii. Joh'is xi. leomis vii. Stephani viii.

*Charim Gemarq Sapomitus Impant p Almoana . qm cepit anno om-
Dia inter Impatores no computat quia no Impant i ptalia nec
Rus*

sua ipsam coronat. Hinc tpe Spiritus S. Boemorum apud quos
 dicitur fuit Neophytus in fide pietas tunc religiose q. usque principatu
 Bohemorum fuit. Et in eo tempore Bohemorum in Austria i. fuitate pilato

[illegible]

ep' pmo anno pmi Ottonis ab eo caudum vsmpanio pmpat. tunc
vacione Otto Impator Boleslamm bello agredit' ipost xvij anos R
ipm ipgnas cu magna omnia suor ipm supamo Boemia tota vasta

uit p̄dictus uō s̄ns wengeslaus. hic esset p̄nceps ⁊ dñs. tunc tunc h̄m
litatis ⁊ deuotōis fuit quod cū vno suo clam deuote adp̄paz p̄lma idat

2us & 3us & 4us & 5us & 6us & 7us & 8us & 9us & 10us & 11us & 12us & 13us & 14us & 15us & 16us & 17us & 18us & 19us & 20us & 21us & 22us & 23us & 24us & 25us & 26us & 27us & 28us & 29us & 30us & 31us & 32us & 33us & 34us & 35us & 36us & 37us & 38us & 39us & 40us & 41us & 42us & 43us & 44us & 45us & 46us & 47us & 48us & 49us & 50us & 51us & 52us & 53us & 54us & 55us & 56us & 57us & 58us & 59us & 60us & 61us & 62us & 63us & 64us & 65us & 66us & 67us & 68us & 69us & 70us & 71us & 72us & 73us & 74us & 75us & 76us & 77us & 78us & 79us & 80us & 81us & 82us & 83us & 84us & 85us & 86us & 87us & 88us & 89us & 90us & 91us & 92us & 93us & 94us & 95us & 96us & 97us & 98us & 99us & 100us & 101us & 102us & 103us & 104us & 105us & 106us & 107us & 108us & 109us & 110us & 111us & 112us & 113us & 114us & 115us & 116us & 117us & 118us & 119us & 120us & 121us & 122us & 123us & 124us & 125us & 126us & 127us & 128us & 129us & 130us & 131us & 132us & 133us & 134us & 135us & 136us & 137us & 138us & 139us & 140us & 141us & 142us & 143us & 144us & 145us & 146us & 147us & 148us & 149us & 150us & 151us & 152us & 153us & 154us & 155us & 156us & 157us & 158us & 159us & 160us & 161us & 162us & 163us & 164us & 165us & 166us & 167us & 168us & 169us & 170us & 171us & 172us & 173us & 174us & 175us & 176us & 177us & 178us & 179us & 180us & 181us & 182us & 183us & 184us & 185us & 186us & 187us & 188us & 189us & 190us & 191us & 192us & 193us & 194us & 195us & 196us & 197us & 198us & 199us & 200us & 201us & 202us & 203us & 204us & 205us & 206us & 207us & 208us & 209us & 210us & 211us & 212us & 213us & 214us & 215us & 216us & 217us & 218us & 219us & 220us & 221us & 222us & 223us & 224us & 225us & 226us & 227us & 228us & 229us & 230us & 231us & 232us & 233us & 234us & 235us & 236us & 237us & 238us & 239us & 240us & 241us & 242us & 243us & 244us & 245us & 246us & 247us & 248us & 249us & 250us & 251us & 252us & 253us & 254us & 255us & 256us & 257us & 258us & 259us & 260us & 261us & 262us & 263us & 264us & 265us & 266us & 267us & 268us & 269us & 270us & 271us & 272us & 273us & 274us & 275us & 276us & 277us & 278us & 279us & 280us & 281us & 282us & 283us & 284us & 285us & 286us & 287us & 288us & 289us & 290us & 291us & 292us & 293us & 294us & 295us & 296us & 297us & 298us & 299us & 300us & 301us &

et manu ipsa hostias faciens disponebat peculias. Hic per octo annos pas
sonis sue regi Dario heremico quiescenti apertit prorsum. quod agerere
suorum dicitur.

suo morti debet mori reuelantur p[ri]ncipes sibi i[n] honore t[em]p[or]is q[uod] fecit d[omi]n[u]s.
nascenti Quid rex asp[er]nit co[m]munes saepe factus de mense cepit de uenge
P[ro]p[ter]ea d[omi]n[u]s d[icit] q[uod] d[omi]n[u]s h[ab]uit q[uod] d[omi]n[u]s n[on] uult q[uia] o[mn]i[u]m fide[m]

flo. de quo mag. audiat ab epis. talis p. q. m. r. q. m. s. effe. r. t. f. i. a. t. i. o.
 quod fuisse p. n. c. e. p. s. B. o. e. m. i. e. r. a. s. t. e. o. a. s. u. s. c. e. p. i. t. i. n. o. n. o. r. e. q. u. i. b. i. s. i. n. E. a.
 m. e. l. l. i. a. d. i. s. t. r. i. b. u. t. i. o. n. e. m. a. r. t. i. n. i. u. s. n. o. m. e. l. l. i. u. m. e. r. i. n. o. d. e. d. a. t.

melia Cisterciensium ordinis Cisterciensium magnam possessionem extensam. Sed an
 qua confirmaret a se suo Abel dicto privante occisus est, sic pater von
 Claus reuelavit. Henricus non rex mortuus et filius eius Otto prius in

plius reuelavit. Henricus no rex morit. et filius eius Otto p^{ri}m^{us} in
regem coronat^{us}. Iste Henricus dicitur fuisse auarus. q^{uia} d^{omi}n^{us} cupet. auidas
remtes est. electus. **¶** Q^{uo}d^{am} memore. et quod scdm quosda tempore.

De regni Lodowicius q̄tus obiit filius Hermannephi Imperator. Successit ei
Imperio Conradus. Regno dictu e p̄us Inisto Comado 2m̄ cosse dese

est et sepultus. Tercium memo. le. e quod tpe ipe leonis pmi deq. actu est

[illegible]

De imp^{er} conatibus p^{er} h^{er}
p^{er} infra p^{er} eos. 2. alios

sup^{er} quinquagesimo cap. facta erant quatuor adalia g^{ra}alia sc^{ilicet} Nestem
contra Axiomⁱ Constantinopolitani contra Macedoni^{um} Ephe^{rum} cot
restor^{um} Calcedonen^{um} iⁿ quo dampnat^{ur} error Euclyzetis q^{ui} negat^{ur}
cristo esse duos nas. ut h^{er}etur distⁱⁿctione xv. sicut fili^{us} d^{omi}nⁱse hereses
d^{omi}nⁱis q^{ui}b^{us} or^{ig}o sui nam sub Impatore Anth^{onio} Promotamus
Eathafugamus auctor oritur h^{er}i admetu sp^{iritu}s s^{an}cti noⁿ iⁿ ap^{osto}los s^{ed} iⁿ se
tradit^{ur} asserunt id^{em} quod sp^{iritu}s s^{an}ctus p^{ro}phetas loq^{ui}t^{ur} est e^{ss}dem
si p^{ro}phetam loq^{ui}t^{ur} Omⁿia sub Anth^{onio} Aurelio Gabellius iⁿ felix
oritur h^{er}i Gabelliam vna p^{er}sona p^{ater} & filius. & sp^{iritu}s s^{an}cti asserunt
P^{re}terea sub Galieno & Volusiano Impatorib^{us} oritur Monaciana h^{er}es
h^{er}i noluit Apostolatus ad p^{ri}ncip^{um} suscipe^{re} & rebaptizat^{ur} baptizatos q^{ui}
sub Impatore p^{ro}bo Amaxeoz h^{er}es oritur q^{ui} vocant^{ur} agn^{os}dam
p^{er}sa nomⁱne iⁿhanes. h^{er}i duos naturas & sustⁱⁿctas ideo iⁿtr^odu^{nt} iⁿ bona
& mala a^{ut}as ex deo quasi ex aliquo fonte manare asserunt & d^{ic}unt omⁿes
sp^{iritu}s & a^{ut}as adeo factus & corpa ab angelis Testam^{en}tu^m vetus resp^{on}dit
nomⁱn^e ex p^{ar}te recipit Sempe ap^{osto}los Violante a Violao dyacono da
e^{ss}e e^{ss}e iⁿ solimoz q^{ui} cu^m Stephano r^{ati}oⁿe q^{ui} statum est ap^{osto}lo h^{er}i p^{ro}p^{ri}et
p^{ro}p^{ri}etate relinques vxor^{em} sua dixit ut q^{ui} velles ea & v^{er}sa est iⁿ p^{ro}p^{ri}et
Ealis cosuetudo ut iⁿ v^{er}ba q^{ui} iⁿg^{ra}ia commutaret de istis m^ultis q^{ui}na adu^{er}s^{us}
facta Violant^{is} & c^{eteris} & eo t^{em}p^{or}e saluatoris p^{ro}duci o^{mn}i q^{ui} h^{er}etur negat^{ur}
resurrectioⁿis Tempore ap^{osto}lor^{um} Therinus h^{er}etur cu^m suis orit^{ur} h^{er}i inter
r^{ati}oⁿe iⁿu^{er}sione d^{ic}it^{ur} ro^gat^{ur} mille annos p^{er} r^{ati}oⁿe iⁿ voluptate a^{ut}as
futuros p^{ro}p^{ri}et^{em} Sinofai h^{er}etur a^{ut}as nam esse d^{ic}it^{ur} Bonu^m & malu^m d^{ic}it^{ur} &
d^{ic}it^{ur} Valentianam h^{er}etur aquoda^m sectatore platonis d^{ic}it^{ur} xpmⁱ m^ultu^m
corpis assumpsisse d^{ic}it^{ur} Iovine sed p^{ro}eam quasi p^{ro}phetula ex^{ist}it asserunt
Omⁿia ap^{osto}les h^{er}etur d^{ic}it^{ur} quedam ang^{eli}m^{um} gl^{ori}os^{um} creatore^m fuisse &
noⁿ dem^{um} iⁿ veritate fuisse sed homⁱn^{em} iⁿ fantasia ap^{osto}lo d^{ic}it^{ur} h^{er}etur
ste h^{er}etur a d^{ic}it^{ur} h^{er}etur p^{ro}ho d^{ic}it^{ur} duo p^{ri}ncipia asserunt e^{ss}e h^{er}etur p^{ro}p^{ri}et
meda^m sic d^{ic}it^{ur} d^{ic}it^{ur} m^ultu^m g^{ra}iantes negat^{ur} p^{ro}p^{ri}et^{em} v^{er}ba p^{ro}p^{ri}et
viduas si m^ultu^m tanq^{ui} adultas dampnat^{ur} Ebionite h^{er}etur & p^{ro}p^{ri}et
h^{er}etur d^{ic}it^{ur} xpmⁱ a maria p^{ro} Joseph m^ultu^m coitu fuisse co^op^{er}tu^m &
iudici h^{er}etur ab Elindio d^{ic}it^{ur} asserunt post castu^m natu^m Maria alios
filios p^{ro} Joseph peperisse Donatiste h^{er}etur aquoda^m donato n^ucupati asse
runt m^ultu^m p^{ro}p^{ri}et^{em} filiu^m & m^ultu^m filio sp^{iritu}s s^{an}cti rebaptizat^{ur} casto
licos P^{re}terea sub Impatore Zenone h^{er}etur d^{ic}it^{ur} d^{ic}it^{ur} d^{ic}it^{ur} d^{ic}it^{ur}
li & sine capite q^{ui}na e^{ss}e auctor ignorat^{ur} h^{er}i duos sub^{as} p^{ro}p^{ri}et^{em} ne
gant & vna n^uz iⁿ e^{ss}e p^{ro}sona p^{ro}p^{ri}et^{em} d^{ic}it^{ur} ab Oradio m^ultu^m p^{ro}p^{ri}et^{em}
tia Monachos r^{ati}oⁿe co^op^{er}tu^m restituit p^{ro}p^{ri}et^{em} h^{er}etur xpmⁱ dei noⁿ cred
unt Omⁿia sub filio p^{ro}p^{ri}et^{em} Constantio Impatore oritur h^{er}etur p^{ro}p^{ri}et
ri & Pauli h^{er}i pauliani noⁿ semp^{er} d^{ic}it^{ur} fuisse xpmⁱ sed amara sup^{er}esse
m^ultu^m d^{ic}it^{ur} aquoda^m d^{ic}it^{ur} sic d^{ic}it^{ur} h^{er}i h^{er}etur offere p^{ro}p^{ri}et^{em} p^{ro}p^{ri}et^{em}
tis sp^{iritu}s d^{ic}it^{ur} d^{ic}it^{ur} aquoda^m d^{ic}it^{ur} d^{ic}it^{ur} h^{er}i d^{ic}it^{ur} quod noⁿ possit
filius v^{er}de p^{ro}p^{ri}et^{em} n^uz sp^{iritu}s s^{an}cti filiu^m Inde a^{ut}as q^{ui} d^{ic}it^{ur} iⁿ m^ultu^m p^{ro}p^{ri}et^{em}
p^{ro}p^{ri}et^{em} & p^{ro}p^{ri}et^{em} p^{ro}p^{ri}et^{em} ex^{ist}it v^{er}sa ad^{ic}it^{ur} d^{ic}it^{ur} corpa quasi v^{er}sa

cepit anno domini uingentesimo. li. seditq; annis quatuor mensibus vi.
diebus x. recessauit ipatus mense vno

Quintesimo. xli. dicendum est de papa Stephano viii. Stephanus
ipa viii. cepit anno domini d. cccc. lxx. seditq; annis tribus mensibus v.
diebus vi. recessauit ipatus diebus tribus ubi vnu memore est ponendu
scilicet quod tpe istius ipe impauit Henrico viii. suis annis

Quintesimo. xlii. dicendum est de papa Marino Quarto ipa cuius rignu
ratur geneologia in quosdam. cepit anno domini d. cccc. lxxi. seditq;
annis in. dicit tamen quida quod hic papa vocabatur Martinus et fuit natus
Romanus. sedit annis. iii. ut dicitur est mensibus vi. diebus xvi. recessauit ipatu

Quintesimo. xliii. dicendum est de papa Agapito secundo diebus tribus
Agapitus secundus natione Romanus cepit anno domini d. cccc. lxxii. seditq;
annis ix. mensibus vi. recessauit papatu diebus xii. ubi primum memore est
ponendum scilicet quod tpe istius Agapiti Johannes xii. leonis viii. bndicti v.

Johannes xii. bndicti vi. domini Bonifacii. viii. usq; ad vii. annis bndicti
vii. impauit Otto filius Henrici hic fuit primus impator Theutonicorum

Exempto em ab Italia impio soli Theutonia impauit usq; ad presens
tempus. Hic cu potens esset in Saxonia multis annis regnasset p. alina
mam. Cunda. de. Cardinalibus. et Romanis ppter malu statu Johannis

ipe xii. miseruit occulte ad eum ut sup. Rone galie nate. veniet. Ro
mam. et eia gubernacula impri possidet ipe uo p Longobardia et Tustiaz
potent intrins. Roma veniens apapa cleo et iplo vrbis honorifice et re
ptus in impatore conatus multa donaria fecit ealib; hic cu vxore sua

in Saxonia de qua filiu Otone genuit in Otto secundus genuit in Otto
ne primus Otto fecit huius Henrici nore dicitur Baucie et Saxonie. Cui
Henricus quatuor huius filios scilicet Otone impatore qtu Wilhelmu Henri
cum palatini et Ornestu. **¶** Sed memore est quod hic Otto primus et illo

dia suo nix Magbru. ealiam nre pulchritudis ad honore su. Maximu fa
bicauit et maxis possessionib; ampliauit. **¶** Terciu memore est quod h
post deponcor Johannis pape ppter infamia leone papa adeto vrbis cito

postq; Romam ipso absente in papam vi. bndictu creasset Roma reuens
in magno exercitu eam obsedit quocirca bndictu intrusit papa sibi
pntant. Cui leone papa reducto ad sedem sua pacificatis omnib; rehit

in Saxonia. Ducens secum bndictu papam qui ibidem in exilio et sepultus
hic eia multitudine paganoz et eunde locu hitantiu quatenus ad xpiu se
liat et defuncto in ealia su. Maximu in Magdebruth et sepultus. **¶** Quartu me

more est quod iste fuit dictu Otto Magnus cuius vxor fuit Adelherdis re
gina que in argentina in litore Lem in quoda Monasterio dicto Elphe.
in magna venerande ab omni populo hic pro sta seruatur hic Otto rogatus

ad Lutheris misit eis doctore fidei catholice scilicet Adalbertu epum qui ptea
in conatus in praga est sepultus

Quintesimo. xliiii. dicendum est de papa Johne xii. Johannes xii. de Regione vio
lata cepit anno domini d. cccc. lxxiii. seditq; annis viii. mensibus x. diebus quinq;

de otone p. impatore
et scti micoz

de Adalberto et pntentio

cessavit papatus diebus xii. Vbi vnu memo^{le} est ponendū s^z quod hⁱ fuit
expre Albenco p^{nc}ipe. Et mⁱ Albentis cū esset potens iⁿ urbe vocatis
nobilib^z rogavit eos ut mortuo Agapito promoveret filium suū. Quatuor
annū iⁿ p^{ri}am quod eet factū. Vocatus q^z ē Johannes hic erat venator et
totus lubricus adeo quod etia publice feminas tenebat. p^{pe} quod quidam
Cardinaliū tōn^{az} sp^{er}erūt occulte. Ottomⁱ p^{nc}ipi Saxoni ut scandalū
et alie comp^{ar}ies sine mora Roma p^{er}eraret. Hoc papa p^{ap}us Joh^{an} dⁱ
acono Cardinali tūq^z h^m sancti confiliario nasu calū Joh^{an} sub dⁱacono
qmⁱ h^uo sp^{er}erat memⁱ amputari fecit hⁱ cū p^{er}git p^{er} Impatore^m edep^{er}
amony de sua cortea. Ne noⁿ corueto p^{nt}e Impatore^m destituito qmⁱ loco Leo
i^{pa} eligitur.

Quintesimo xlv. dicens ē de Leone i^{pa} viii. Leo i^{pa} viii. cepit anno dⁿⁱ
d. m^c. lxxix. seditq^z annis ii. m^{es}ib^z iiii. cessavit i^{pa}to diebus
vii. Vbi vnu memo^{le} est ponendū. s^z quod hⁱ papa p^{pe} malicia Romanorū
qmⁱ suos amicos ad papatū iⁿtrudebant. Statuit quod null^z papa fierⁱ
nisi de consensu Impator^{is}.

Quintesimo xlvj. dicens ē de i^{pa} Benedicto q^{nto} Benedicto q^{nto} i^{pa}
cepit anno dⁿⁱ. d. m^c. lxxxj. seditq^z annis duobus m^{es}ib^z duob^z cess^{avit}
i^{pa}tus diebus xl. Vbi vnu memo^{le} ē ponendū. quod hⁱ Benedicto iⁿ
uite adhuc Leone i^{pa} viii. a tōmⁱ i^{pa}am eligi^z p^{pe} quod Impator de
to iⁿ Roma obsideret Benedictū deposuit de i^{pa}to.

Quintesimo xlvij. dicens ē de i^{pa} Johanne xiiij. Johannes xiiij. nate
vau^{nes} cepit anno dⁿⁱ. d. m^c. lxxxiiij. sedit annis q^uq^z m^{es}ib^z
xi. cessavit i^{pa}tus diebus xiiij. Vbi vnu memo^{le} ē s^z quod hⁱ papa
apetro p^{re}feto Romane urbis comp^hensus ē iⁿ castro angli iⁿclusus
deinde iⁿ Campaniā ad exiliū missus ibid^z x m^{es}ib^z. et viij diebus maⁱ
nes rēsus ē Roma et dep^{er}secutorib^z eius sup^{er}ta est suppliciu ab Ottone
Impatore.

Quintesimo xlviii. dicens ē de i^{pa} Benedicto vi. Benedicto papa vi.
cepit anno dⁿⁱ. d. m^c. lxxxix. seditq^z anno vno m^{es}ib^z vi. dieb^z
xiiij. cessavit i^{pa}tus dieb^z x. Vbi vnu memo^{le} ē s^z quod hⁱ i^{pa} Be
nedictus qmⁱ erat natione Romano et castello Angeli fuit strangulatus.

Quintesimo xlix. dicens ē de papa Dono. Donus i^{pa} cepit anno
dⁿⁱ nonagesimo x. seditq^z anno vno m^{es}ib^z vi. cessavit pa
patus diebus tribus.

Quintesimo l. dicens ē de i^{pa} Bonifacio viij. Bonifacius octauus
cepit anno dⁿⁱ. d. m^c. xcj. seditq^z m^{es}e vno diebus xiiij. cessavit
papato diebus xx. Vbi vnu memo^{le} ē. quod hⁱ noⁿ valens iⁿ urbe subsi
stere dep^{re}data sancti petri ecclia omib^z p^{ap}is fugit iⁿ Constatinopolim.
Tande Roma cū magna p^{er}uia rediens iⁿ p^{ro}fite noⁿ poss^{et} Joh^{an} dⁱ
acono Cardinali oculos eruit et iⁿpe deinde subito exiit^{us} fuit.

Quintesimo li. dicens ē de i^{pa} Benedicto viij. Benedicto viij. cepit anno
dⁿⁱ. d. m^c. xciiij. seditq^z annis xx m^{es}ib^z vi. cessavit i^{pa}tus dieb^z v.

Ubi qntu ad memoria **P**rimu est quod tpe huius Hugo rex francie Rudol
plm de Genealogia Karli magni comitatus epis ipm depom prociavit
de Archiepato & Sylvestri monachum como ingratum sub sistens qd
sm9 pontifex intelliges legatum misit & demis quocato concilio Sylvest
deponit & Rudolphus d resatuit Sylbertus no deposit ad Ottone m
patore se tulit que tpe sciencia erudierat qui fuit opacitate pmo
Pamenacey emm archiep m post Romanu pontifice dyabolo pbi iugate
fieri prociavit qui m fadiat e Silvester sedus xv. Staudit i. Sylber
tus ad R post ipa ruens. **S.** **A** Sedm memole e quod vii ano Ihus st
ano dm. h. cepit Imperator Otto sedus huius benenentia obedit qua capta.
opa ba Bartholomei apli inde portavit ac Rome i m fula i quada con
tha collocavit i ad tam sua i prefata concha ptyberim iussere cogitant p.
eo miam vita exempto piosus ille thesaurus. ibi remasit. Sed ead tpe ad
dit quod Agarem & Barbari fines Calabrie ingressa omnia igne & ferro
vastabant contra quos Otto Imperator cu Cheotinas & Longobardis equal
lis & Romanis procedens acut dimicavit. Os Romis & Benenentis t
ga itenab rufianoz exato pene omis est extitius. Imperator no solus ad
mae recipent i manu assens se vnu demilitib Imperatoris i m suscep.
eor nam i fideantes dispoiaz i deore eius loquebat grece credentes ipm
no intelligere quod ipe esset Imperator. i quod vellet en duc ad Impa
torom sui Constantiopolim. Quod Imperator audiens i graui dolent i m
venit eos assens se magna hie pecunia abscondita m fialia. Rogas ut
illu rent i accepta pecunia simul cu gaudio pperaret. Ipi aut ppt hoc
adlitq accedentib vidit Imperator ep m i armis ptohu sine noie i m
to auxilio suo Imperator cu ep m ois navitas st xli i fereunt quod
no vnus euosq pntute fac petei que Imperator pollente i vtabat a flo ad
Imperatex pueniens ab ipa i asus Baromb cu gaudio acceptus i Roma
rediens p9 paucos dies i defuncto i apit scm petre i tunc latus hmo tpe
scus Albertus epus nacone Boemie floruit huius pmi epus pragen scm
Stephanu pmi regem ungaroz baptisavit postea i Prussia m m d
natum. Sub h tpe Edwardus rex Angloz anoverca sua ut dicit lolo o m
dit m maulis coruscando coruscando

Concilium Romanum

Episcopus Bartholomeus

ante bellum pte clausi non
victores fuerunt

no industria Imperatoris

flamit dicit
Hilbertus de Boc

Quinto anno. li. dicens e de ipa Johne xiii. Johannes xiiii. cepit ano
dm. h. xiii. seditq m mibus vii. cessavit ipatus diebus. x. Ubi
qntu ad memoria **P**rimu e quod hic p quatuor menses i castello angelu
me afflitus mortuus e & sepultus e m vaticano. **A** Sedm memole e quod
Ihus epibus Impavit Otto tunc h. Otto / Ottomus scilicet filius cepit ano dm.
h. xii. a Roma venies agregorio ipa qnto i Imperatore est coronatus &
inde de Roma i Apuleam ad scm anglin cu pegratois iussit sed reditum
p Benenentia pars corpus ba Pauli m epi seci Roma detulit h. oedmata
Italia iussu faciens p Galliam i Saxonia est reusit. **T**ertiu memo e
quod eo tpe Crescentius consul Romanoz Gregorio papa fugato fecit
ipam grecum quedam nomine Johannes placetinu ep m mltu pecuniosum

h. Otto tunc Imperator

no

de Brachio. f. adolphi

h' cepit elio impator f et
ce puit successio

110. vij. f. ut elio impator

Quod audiens Impator ad urbem cum magno furore regressus Cyprianum
tam diu mactro obsequio quousque ipm mactro tenebat capite. Ipse vero
pontificis oculis privatus moribus etiam debilitavit. demum ordinat Imperii
rebus duces setu aliquos Romanos in Saxonia et ceteris visitans polo
nie locum ubi sanctus Albertus est sepultus a cepto ipius Brachio Romanus
est reclusus locans ibidem mentia ubi nunc dicitur sanctus Bartholomeus. **¶** Ceterum
memorandum est quod eo tempore Impator cepit construere grande palatium in urbe
in palatio Juliano Impatoris. sed bonis et clamoribus Impator multis
persecutionibus a Romanis illatus post paucos dies vitam finivit. **¶** Ceterum
memorandum est quod hic iste tres octones perfunctio quibus regnauerunt per tamen
instituta sunt uti per officiales Imperii Impator eligeretur qui sunt vii et
tres cancellarii. scilicet magnus cancellarius Germanie. Cancellarius Gal
lie. Solomen. Italie marchio Brandenburgensis. Camerarius palatinus
dapifer dux Saxonie semper portans rex Boemie pincerna. Magister ex
ueren. Solomen. Cuius Imperii sit cancellarius horum marchio propositus came
pincerna Boemie. et palatinus dapifer dux portator. eius. **¶** Sextum memorandum
est quod hic Otto Impator vocabatur mirabilia mundi. ipse et alio anno
Benedicti septimi Imperatoris cepit a quibus istius Johannis xiiii. de dante et
Johannis xv. Johannis xvi. Gregorii contra Johannis xvii. Silvestri pater potentis
fuit Imperator.

¶ Centesimo lxx. dicitur de papa Johanne xv. Johannes xv. natione Romanus
cepit anno domini m. c. xiiii. seditque mensibus unum et cessavit pontificatus diebus
Centesimo lxxi. dicitur de papa Johanne xvi. Johannes xvi. natione Ro
manus cepit anno domini m. c. xv. seditque annis x et cessavit pontificatus diebus
vi. Ubi quatuor ad memoriam habemus. **¶** Primum est quod hic crudelissimus fuit et liberos in
tos composuit. **¶** Secundum est quod hic optulit Christianis in urbe et inque
propter persecutiones Crescentii patricii. Cognito autem Crescentius patricius rex
qui eum persequeretur quod ipse pro Otone tam misisset. Ottoni ipse misit
nuncios quod ad urbem rediret et veniret ipse. ipse cum senatu ad pedes papae ve
niam postulavit. Sed facta pace. Rome est deserta.

¶ Centesimo lxxii. dicitur de papa Gregorio quinto. Gregorius quintus natione
Saxo. cepit Otone cepit anno domini m. c. xxv. seditque annis duobus
mensibus vii. et cessavit pontificatus diebus xv. Vni memorandum est quod
Bruno an datus cum esset consanguineus Ottonis tunc admittitur Imperator ipse
est electus. Sed post paucos dies Crescentius consul vobis placitum ipsum dele
gatione Constantinopolitana cum magna pecunia redemite ad papam revertitur.
Sed hoc factum per Imperatorem graviter vobis recepit.

¶ Centesimo lxxiii. dicitur de papa Johanne xvii. Johannes xvii. natione Saxo
cepit anno domini m. c. xxvii. seditque mensibus x et ultimo exeat et crescit
cuius promotor fuit ab Imperatore Otone tunc cum ipse fuit decolatus an vultu
et suspensus. et hic Johannes pseudo ipse placitum epus exeat papam
ubi cum memorandum est ponendum quod propter gravem vobis per dicitur nullus papa
venire vult in motem capelli vobis donec sit in capitulo ubi ipse Johannes

De fra Bimungide que
fundavit Episcopos

Henricus primus Rone Impri dicitur primo p. rone nonis dicitur esse sedus quia
ante ipm fuit quida Henricus alius huius Henrici sponsa fuit fra Bimungidis
Ipe ostendit et fundavit plures episcopatus Babeubingen. Asepebungen. p. hyl
deusemen. Chagdeubingen. Argendmen. et Aylsenen. restauravit et hylsen. uo
ubi fuit emittus apueto posuit. san. Gotthardm. epm qui prius fuit Albaldo
et hylspeldia hic Henricus amator fuit castitatis secundus nam cu sponsa sua
Bimungide regine vgo pmanet de consensu pari voto in vltis ruit hoc
oculu homin. remaneret. vno lo clauso chalamo piter dormiret. **¶** Terciu
memole e quod hic Henricus primus dnt. Ronep abdm. pnapib. i Impri
toze claus milita bella ppa gessit i Germania Boemia et ytaliam quorup
nap. pnapib. regni sui i Ruodolubingen. cuaz sua celebravit ibi vniusp
cosecratib. polonia et Boemia. retis q. slauoz gentes et paganos debellat
disposuit. Congregato itaq. exercitu omes p. p. aone torpis et sanguis dm
fuisse confortati fugerunt ad lau. et annis i Henrico Impatore deuoc. orate
q. p. sat oculi eius. vidit glisoz mites. Lau. et Georgiu. et Adriannu.
pcedentes exercitu suu. et cu. Auglo p. uiente hostes fugantes. sic mator. in
effusione sanguis extitit. p. d. sibi subegit. gras q. deo agens. Apulia
a Grecis dm. possessam. Panoniam. vngaria. et Bimungidia. Rone Impri
recepit. Omnes redierunt de Apulia cepit de talulo. i. smari. rai. p. lli
inu. torquet. cu. p. a. m. a. ascendit. motem. cassim. m. itis. Rndu. Albat
et scolastic. vgis. sanitatis. r. medm. petitus. obdormiete. uo. i. erroron.
vidit. b. m. b. n. d. u. t. u. d. u. e. n. t. e. s. i. b. i. q. u. i. a. s. p. e. r. a. s. t. i. d. e. o. r. i. s. u. s. e. r. a. m. i. s. s. i.
s. m. y. a. d. t. e. a. d. e. o. a. d. t. e. s. a. n. a. d. h. e. c. d. i. c. e. n. s. b. u. s. b. n. d. i. t. o. c. u. f. e. r. r. o. m. e. d. i. a. n. t.
p. t. e. m. i. l. l. a. m. t. o. r. p. i. s. i. q. u. a. e. r. a. t. t. a. l. u. l. o. a. p. p. u. i. t. e. u. l. s. o. t. a. l. u. l. o. i. p. m. i. m. a.
m. i. m. p. a. t. o. r. p. o. s. u. i. t. v. l. u. a. q. m. o. x. p. a. n. a. u. i. t. C. u. i. e. v. i. g. i. l. a. n. s. r. a. t. u. l. u. m.
i. m. a. n. u. i. v. e. m. e. s. g. r. a. s. e. g. i. t. d. e. o. h. i. c. i. m. p. a. t. o. r. h. e. n. r. i. c. u. i. v. i. x. e. s. s. u. a. d. i.
n. e. g. n. u. d. e. a. m. b. o. v. g. m. s. p. m. a. n. e. t. e. s. a. i. s. o. l. i. d. e. o. v. o. c. a. r. e. v. e. l. l. e. n. t. e. p. a. t. u. m.
B. n. e. b. g. e. n. f. u. n. d. a. u. i. t. r. i. b. u. d. e. i. c. a. l. i. a. q. u. a. e. d. i. f. i. c. a. u. i. t. r. e. q. u. i. e. s. c. i. t. i. d. o. m. o.
m. i. r. a. c. u. l. i. s. c. l. o. r. u. s. c. a. n. d. o. **¶** T. e. r. t. i. u. m. m. e. m. o. l. e. e. q. u. o. d. t. p. e. h. u. i. i. m. p. a. t. o. r. i. s.
h. e. n. r. i. c. a. f. u. i. t. q. u. i. d. a. m. d. a. c. h. i. e. p. u. s. i. v. a. g. u. a. n. a. n. o. m. i. n. e. m. i. l. l. i. g. e. h. i. c. q. u. e. h. u. i.
l. e. m. p. r. o. g. e. n. i. e. h. u. i. t. p. a. t. e. r. e. i. c. u. s. t. u. r. r. u. s. e. t. v. i. g. a. s. f. u. i. t. s. o. l. e. b. a. t. c. a. l. a.
m. o. o. r. n. a. t. o. g. r. a. s. s. e. t. a. s. p. t. u. h. u. i. t. m. i. l. l. i. g. i. s. a. c. c. o. l. e. i. n. d. e. v. e. n. i. s. e. p. p. t.
v. o. t. h. a. s. i. b. i. d. e. p. u. t. a. s. a. d. h. u. c. h. a. b. e. n. t. d. n. e. v. o. t. h. e. i. v. e. r. i. l. l. o. e. a. l. i. e. a. p. a. g. u. i. c. i.
¶ Q. u. e. t. e. s. i. m. o. l. x. d. i. c. e. n. d. e. d. e. f. f. a. J. o. h. a. n. n. e. x. x. J. o. h. n. e. s. p. p. a. x. x. c. e.
p. i. t. a. u. n. o. d. a. n. i. a. n. x. x. x. m. s. e. d. i. t. q. u. o. a. n. o. v. n. o. v. b. i. q. u. i. t. u. a. d. m. e. o.
n. a. b. l. i. a. **¶** Q. u. o. m. u. e. q. u. o. d. h. i. c. J. o. h. n. e. s. e. l. a. u. s. f. u. i. t. t. p. e. h. e. n. r. i. c. a. i. m. p. a. t. o. r. i. s.
e. t. r. e. g. i. m. i. s. i. m. p. r. i. a. s. u. i. a. u. n. o. t. i. o. **¶** Q. u. o. d. m. e. m. o. l. e. e. q. u. o. d. a. i. t. p. a. i. s. t. a.
d. a. c. h. i. e. p. u. s. m. i. l. l. i. g. i. s. s. u. p. d. a. i. s. i. v. a. g. u. a. n. a. m. a. i. o. r. e. e. c. c. l. i. a. z. r. e. a. l. i. a. z. s. a. i.
a. l. b. a. n. i. f. i. d. e. h. e. t. a. p. u. r. i. t. **¶** T. e. r. t. i. u. m. m. e. m. o. l. e. e. q. u. o. d. b. i. p. p. a. J. o. h. a. n. n. e. s. e. l. t.
n. a. c. i. o. n. e. R. o. m. a. n. u. s. d. e. r. e. g. i. o. n. e. q. u. e. v. o. c. a. t. p. o. r. t. a. m. e. t. r. o. p. o. l. i. s. s. e. p. u. l. t. u.
q. u. e. e. s. t. a. p. u. t. s. a. n. c. t. u. m. R. e. t. e. r. u. m.
¶ Q. u. e. t. e. s. i. m. o. l. x. d. i. c. e. n. d. e. d. e. p. a. p. a. S. e. r. g. i. o. q. u. o. S. e. r. g. i. u. s. p. p. a. q. u. i. n. a. t. e.

capit anno dñi m. cccc. xxxiii. sedit q. ann. iii. cessavit papatus diebus vii.
 Vbi qñtū ad memo. hā. pñm ē quod h. Gregorius sūte vite rā usaconis cas-
 te. sepultus q. ē in basilica scti petri. ¶ Decimūm memo. ē quod cū
 illa tpa floruit rex Robtus vita r sciencia pclarus qm tante deuotionis
 fuit quod cū quoddā castrum obsidiss. dimisso exatu ipse festū scti
 ruiami Aureliē venit rappa seruea indutus officiū chori cantado
 rexit. cū alta uoce r Agnus dei gemma flectendo incepisset muri castrū
 quod obsederat funditus coruerunt.

Quintimo lxxi. dñed ē. de ppa benedicto viij. Benedictus viij. ppa
 hñm nomie natione Eusculan ex ppe Gregorio cepit ano dñi
 m. cccc. xxxvii. seditq. ann. xi. mensib. ix. diebus xxi. cessavit papatus
 vno. Vbi qñtū ad memo. hā. pñm ē quod hic Bndictus de ppatu fuit eie-
 ctus. r factus ē quidā aliū papa de quo fuit ortū magnū scisma
 dñit ead ppetus Damianus quod quidā epus vidit hūc Bndictum
 papam in nigro equo corpali sedente r dixit ei vno tu es Bndictus papa
 que nō defuisti nomie. Ego sim r qñt ille in felice Bndictus q. qñt tor-
 queor sed de dei grā nō despero si michi adiutorii pbeant. Aut vade ad
 successore meū Johanne pppm. r dñt quod itali tñca summa penuria
 accipies paupibus gome distbuat. qñtq. ei ante prome datū fuit in
 m. pñtū qmā de rapinis erat quod epus fidelit adimpleuit repati su-
 um dimittes mōstū mteauit. ¶ Sedm memo. ē quod h. Bndictus papa
 ab Impatore henrico vitatus venit r Babenbergh vbi istā nocte
 pasche omib. ciuitatib. Almaine cū suis cardinalib. pagat pma leti-
 aone i matutis legit. Bārua Aquilien pñam archiepū Banenien-
 tiam papa. tūc pñtus papa pñab. lxxij. epib. r pñapib. aliis dñit
 eadē Babenbergh pñlegiū libtatib. sicut pñs fecerant Johannes r Ser-
 gius pdecessores sui.

Quintimo lxxij. dñed ē de ppa Johne xx. Johannes papa natione
 Romanus cepit ano dñi. m. cccc. xlvij. seditq. ann. ix. Vbi qñtū ad
 memo. hā. pñm ē quod tpe huius pape Emericus sū. Stephani pñi regis
 ungarie filius vgo cū sponsa sua obiit mirabilis choruscando. ¶ Sedm memo.
 ē quod hñs epib. Impator Henricus calice magnū aureū pao-
 sis gemis ornatū obtulit. Deo r scto laurentio mñ. r Chersemburch qui ad
 hūc est ibi. ¶ Terciu memo. ē quod ano dñi. m. cccc. xxij. villa campestino
 mie tollēte. Helbstaden. dyoc. quidā ruffus nōie Otbertus duxit correa.
 i nocte. naquitatis dñi. i ciuitio i pñ matutias cū xv. viris r abus fēis
 qñi rogati his apstib. ut cessaret dñmū officiū nō impedirent n. aq. q.
 rere velleno. Idem pñbr nomie Robtus impitatus ē eis dies velt. q.
 quod sic pñm itegre corizetis. quod r fāi ē quia illi xviij. fñe. aq.
 r potu. absq. tecto r sompno ciuitates a saltantes qñmū correa duxerūt
 quousq. ad hñpū Colonien. nomie herberto mñā mot. illuc venit ad
 ipos. Immoie dñi. atali correa libant. Cūib. libatib. quatuor exipis

statim mortui sunt. Alii rescellati penitentia egerunt & vires resupserunt.

Quintimo hinc dicitur de ipsa Bndictio 11ª natione.

Tusulanus ex pte Alberto cepit anno dñi. 11°. lviij. sedetqz annis xij.

Ubi quidam ad memoria. **P**rimu e quod anno dñi. 11°. v. Conradus solutus

Volunt dñi non
mutabit ut p3 ha

Impm adeptus regnavit xv. annis post que cessavit regni annis lbus

hic militas leges addidit. a quibusda vocabatur Conradus. a quibusda aut

anno. **S**ecundu memole e quod hic Conradus rex pace mris qsuare

cupies statuit quod quicqz princeps pace iurgeret capite pletetur sed h

transgressio comes hypoldus auferat qui cupiens vita saluare in vxore

et pms occulte fugiens i vasa solitudine tanqz hemita latitauit sed cu

Impator causa venatoris adillas ptes accedet. & bestias in sequet ppositu

duces distaret sic se ab omibz elongauit ut solus remaneret ubi esset pect

ignozaret & nocte i stante Impator amicus casu adpdati comit hmi

cornu puenit qui benigne receptus cu eid nocte comit pdati vxor pe

risset Impator audiuit i sompnis voce ipm puer qui natu genex

sui fuit & Impu suatorem hanc voce Impator pmo qtempnens

cu secudario audiisset. viso puero tatus. secretarijs suis duobz occulte

mandauit ut pdm puerp recipientes i filia occideret & sibi cor pueri apta

rent. Ipi puerp rapiunt. & mia moti no occiderunt sed in nemore reliquerunt

cor capiti lepore deferunt. i argumetu occisionis. Accidit aut quod ad

hora henricus dux Baunie obuenatoris causa i eade filia erans. solus

puerp iueneret vxori sue fili occulte deportans mandauit eidut pipaz

genuit affirmaret quod & fuy e. & vocauit noie suo henricu. Quz iam

adultum. Iuene Conradus Impator vidisset. & siderans vltu que oly

viderat. & erat hic militu reuolente pre. se dux henrico. Iuene sibiut

afaret retinuit cogitans qualis ipm occideret. misitqz eu cu lris ad

Impatore scribens. ut ipa sub obtentu gre sue eodem die quo Iuenei rei

ret. Ipm occulte suffocaret. Sed cu i itine in domo eiusdam pbru defecit

Presbr ipo dormiente lras Impatoris tacite appecus. smaz illi sellat co

mutauit. Nam abrafo. aliud respit. Ipo die filia mea ei tradat. quod

& factu est cu magna admiratde Impatoris & Impatris sed postqz ip

int illu puerp prem nobilem comite fuisse. dolor ipius & mitigat. h

henricus postqz Comado successit i loco natiuitatis sue magni moffui

& stuxit. **S**ecundu memole e quod Bndictio 11^a e de papatu eieatus & ppe

Sabinen. qui in fra Siluester e vocatus i ppaz & electus. Sz statim ead.

p9 iste est eieatus. & Bndictus ppatu reuipauit. Sz statim p9 qtrario

est eieatus & datus e ppatus. Iohm. archiepiscopo sa. Iohms ante portam

latina. Cui Gregorius. vij. in fra e noiat. abito ppatu cu esset audis q

tu ad lras alter. papa aduices calia. offia. exequias seu qsecari fecit

quod cu militis displicat. iij. sup m diuit. qui solus duces duoz adimpler

Uno itaqz contra duos. & duobz contra vnu de ppatu alternatib. & a mor

tuo Gregorio henricus Impator & tra duos. bona accedit & eis de poffu

Swigeru subderunt. Baberbugen. apm qui i fra clemet pmo est

dictus in papam primum substituit a quo Henricus Imperator conatur
 uacat memole. e quod iste Henricus. x. qui fuit nepos superioris Buda
 vii. appuit iuxta molendinum cunda i spe aialis mostuosi. tunc caput
 cauda erat sicut asini reliquum corpus sicut ursus. tunc ille phitus fugit
 mostu damauit post ipm dicens noli me expanescere sato me hominem
 fuisse sicut tu es. sed sic ege repnto me. sicut olim existens i felix ipa
 bestialiter vixi. **¶** Tertium memole e quod iste Henricus defuncti scdm qd
 dam dicit esse sepultus i Hamborch Bremen. **¶** Quartum memole e
 quod hoc tpe. scilicet Rothardus epus iungaria sup Biga ligatus. rde al
 tismo monte papitatus martirio coronatur

¶ Eusefimo lxiiii. dicitur e de papa Siluestro iao. Siluest' ipa tans
 cepit anno dmi. ap. lxx. sedit qz anno vno. r cessauit papatus dieb
 xx. hic primum ipatn fuit. vbi qntum admemoria. **¶** Primum e q Henricus
 scdm rii quosda dicit filius Conradi Imperatoris. r scdm quosda gener
 ipius Imperatoris annis xvi. hic venies i ytaliam Pandulphum pnapem
 Capniarii cepit. tunc captum fuit exportauit. r quedam alii Pandolph
 dnm Comite Theanum pnapem ordinauit. **¶** Scdm memole e quod tpe quo
 Henricus Imperatoris ventu e Rome corpus eiusda Erganu i torcupu. tunc
 aper euta vlnis hnt x. pedes. r semis corpus no altitudine muri viii
 abbat. lucernaqz ardens adcaput ipius i ventac que no flatu no liquore
 extingui potat sed cu solo foramine subtus facto exticta e illud forame
 aete i trodueto

¶ Eusefimo lxv. dicit e de papa Gregorio vi. Gregorius vi. cepit
 anno dmi. ap. lxxi. sedit annis. ii. vbi qntu admemoria. **¶** Primum
 est quod hic Gregorius fuit pns notatus. exus archiepiscopus scti Johannis
 ante porta latina. r hnt bellum cu rege Henrico. **¶** Scdm memole e q
 hnt Greg' vlla i suis domibz d' san vix fuisse. tunc hoc ad papatu
 venisset parat ut nihil paueribus ad papatu repisse ppter negligem au
 cessor suoz na pene omnia apdomb tollebant. pignu eia. qm romam
 venientes quasi omib spoliabant. r oblationes ipoz violent' auferbatur
 quos omib ipa pmo amonuit. r q. exortauit. tunc manu armata apposu
 it. r pmo raptores oblaioni scti petri fugauit. aut penito ex puxit. r pto
 abus itaqz oasle pda ropida mto tpe amissa recuperauit. tunc omib ipm ho
 munda clamantes no papam sed sanguinaru dicebant. Cardinales no ipm
 i infirmitate qua mortuus fuit i dignu esse dixerunt. i eia scti petri sepeliri
 qm tot mortibus hom se sedass. tunc sadoau. Tunc papa assens se bene
 fecisse. r cardinales stulte locutos esse subdidit. cu mortuu fuit corpus me
 ante fores ecclie sctite. Namaz qz ecclie scilicet r vetitibus obfirmate. r si vo
 luntate dmi pte fuit apte corpus auferre. alioqn quodq vlns de ipso facie
 Enqz eo mortuo scti san esset tunc d' vntz venies portas ecclie fnatas. no
 solim appuit. sed cu magno strepitu corp' vsqz ad pietem deportauit

¶ Eusefimo lxvi. dicit e de papa Clemente scdo Clement' scdm q pns.
 fuit vocatus Onideger. cepit ano dmi. ap. lxxii. seditqz ano vno

no hic fuit qntu rmdato
 se audiat modernu hnta

no hic fuit qntu rmdato
 se audiat modernu hnta

Vbi qñtu admemo^{ria} Primum est quod hic Clemes & Gvidenger fuit
Theotinus que hemia sedus tabulis i vasisbus aplice sedis iuste expulsi
papa ut dñs est & statuit redemere sedm apellat. Sedm memole e q hic
Clemes postq debet magna pñlegia ecclie Babenbergen. hic i vasis e
ecclie Rome & pñm ad papatu promotus. tñ deuote mortuus i Babenber
est sepultus

Quintesimo lxxv. dñs e de papa Damasco sed Damascus papa sedus
cepit anno dñi. m. lxxv. sedusq anno vno hic exus Theotinus & Bi
xer. epus noie pñp. oportuo clemente pñmici pñati Impatore papa
& stituit & damascus apellatur hic existens i vasis aplice sedis subito mori
tur & sepelitur

Quintesimo lxxvi. dñs e de Leone papa ix. Leo papa ix. genē de
manus de Lothoringia oriundus epus. Remo vocatus cepit ano dñi.
m. lxxvi. sedusq annis qñq mēibus duob diebus vi. Vbi qñtu admemo^{ria}
Primum e quod hic Leo pñp dedit palliū. Babenburger epus quo vii potest i
bus viabus. rano sñ i die sñ Pasche. idie aplice Petri & pauli i die Bi
dyonsii qñ tñ e amissarius Clementis pape pñati. Sedm memole e quod
anno dñi m. lxxvi. idem papa ix. Leo. & Impator Henric tñ xlii. epus & alii
magnum i Magna celebravit Statues ne mñs altaris ul mñs canes ul
dues advenad fecit turpia lucta de mñdo statuit ead q nullus fiat mñs
mñs legitia etate & spontanea voluntate. Statuit mñs quod quatuor qñ
semu. obpñtur i quod mñs elia. mñs mñs Salb quatuor qñm semu
& ab epis semu ordinent. Tertiu memole e quod h Leo pñs existens
epus Tudeh noie Remo pñ laudabilem via i ecclia sñ Petri tñmlatur
clarescens mñdulis manifestis

Quintesimo lxxvii. dñs e de papa Vitor sed Vitor papa sedus na
tione Theotinus cepit anno dñi. m. lxxvii. sedusq annis iii. recessa
uit papatus diebus ibus Vbi qñtu admemo^{ria} Primum e quod hic Vitor
pñs vocabat Gerhards. & fuit ecclie Espaden. epus. fuitq i Theotina.
Bavaria tñ Henric Impatore & fuit Vitor pape quda sub dyaconis
venenū mñs i ecclia que tñ papa pñ asecratis laque veller ano poss
i quipñs de fñs & tñ pñs ad ozon pñmñt. & fñs ille sub dyaconis ade
mñs arripit. & pñs papa tam dñ i orone pñmñt quousq sub dyacono
ademoio penit libat. Sedm memole e quod hic papa Vitor qñb Hen
ria Impatoris apñt florenau Synodm celebravit & mñs qñs pñ
Synoda & reformator deposuit. & post m Gallia veniens ab Henrico Im
patore suscipit gloriose

Quintesimo lxxviii. dñs e de papa Stephano ix. Stephanus papa
ix. cepit anno dñi. m. lxxviii. sedusq ano vno Vbi qñtu adme
mo^{ria} Primum e quod h pñp Stephanus natone Lothoringus pñs vocatus
e fñdericus fuitq de alio sanguine sñ fñs Germanus Gotthfudi duab lotb
rurgie tñ esset Cardinalis & archidyaconus ecclie Romane Reliquies via fñ
e monachus tñmote Cassino. & de mñm eligit de qñm & sensu omi
nois. Sedm memole e quod tñe pñs Stephani Rom. & fñs de cam

no de veneno

no omni

et Nicolai ii. et Alexandri ii. et Gregorii vii. Victoris iii. Urbani ii. Paschalis ii.
 regnavit Henricus iii. filius Henrici ii. huius Henrici iii. Impavit annis xv. q.
 pmo venit Roma mense aprilis die xxv. tunc tunc fames et mortalitas fuit
 fore in universa terra et tunc obsedit civitate Tyberindia die iii. mense iulii
 ii. huius tunc hildebrandus Cardinalis qui p[ro] ea Gregorius papa fuit et tunc
 legatus esset in Gallia et contra filia contra multos simoniacos processisset tunc tunc
 vnu epum multum infirmum p[re]cedere voluisset et ille testes qui eum accusaverunt
 pecunia corrupisset. Dixit legatus in concilio esset huiusmodi inducitur p[ro]ducatur
 in mediu[m] deitatis orationem tunc sit. quod ep[iscop]us gratia sui spiritus donum sit et
 quicquid ep[iscop]atu[m] meretur contra spiritum suum statit. Si ergo contra spiritum suum non
 fecisti. dico Gloria patri et filio et spiritui sancto. Et quod ille in t[em]pore in ap[osto]lica curia
 Gloria patri et filio dixerat nulla t[em]pore spiritum suum potuit dicere. frequenter re
 petendo. Sed decessit ab ep[iscop]atu. tunc plene dixit. Iste hildebrandus post
 Gregorium p[ro]p[ri]um totus contra Henricum Imperatorem quia discordiam p[ro]curabat
 et eam in se habuit. Imperator Wormacie Galio. xxiii. ep[iscop]os nobilium con
 gregato iussit omnia decreta Gregorii p[ro]p[ri]e Cassani p[ro]pter quod ip[s]a Imperato
 rem excommunicavit. et a fidelitate et iuramento omnes sibi adherentes absoluit. Im
 perator ap[er]tissime papam quoniam in eo fuit deposuit. Brunbertum Latemacensem
 ep[iscop]um p[ro]p[ri]o p[ro]stituit. Huius tunc quida[m] potens in sedet in comitatu[m] vixit amirab[ile]
 curvallatus est. tunc in mirabilis esset multitudo mueru[m] semullo captabat in
 deipso. Sed tunc asinus in pelagus maris deductus esset nil ei proficiat quia mu
 res navium sequentes ipsum usque ad aque introitu[m] continebat. Interim ergo po
 situs amirab[ile] totus dilaceratus et comestus. Idem d[icitur] tunc quida[m] p[ro]p[ri]i polio
 contigisse. et huius mirum videtur quia p[ro]p[ri]o d[icitur] quod in quibusda[m] t[em]p[or]e si
 leopardus aliquem momorderit. et festum mirum copia quereat ut vultu[m] co
 migerit in mudis quod vine diluvium hominis eriam p[ro]p[ri]um ead[em] de qua p[ro]p[ri]i
 tunc quod nulla arte potat inuani quoniam p[ro]p[ri]us ip[s]um pediculi co[m]miserunt. Igitur
 Imperator Henrico exente mirabilis multitudo Galliarum in t[em]p[or]e sic subsidium
 tunc signati in explicabili labore p[ro]p[ri]am et tunc p[ro]p[ri]am Constantinopolitana[m] urbem
 infirmos dithyochia p[ro]p[ri]um. fuit aut[em] huius exatus capitani Goth
 fadus dux Lothoringie. Comes Blesens. Comes p[ro]p[ri]i. Comes p[ro]p[ri]i
 Egidi. et multi alii nobiles et Barones quicquid tunc dithyochia caper[et]
 scilicet Andreas appuit auda et iustus p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i g[ra]t[ia] dices. Dem
 ordam tibi lancea qua p[ro]p[ri]us et ibus xpus. Cum rusticus ap[er]to tunc
 p[ro]p[ri]e eum comite et Capellano suo in curia sui petri fodies t[em]p[or]e illo deo
 reuelato. huius lancea venit anno d[omi]ni quo sup[er]. Dubitabat aut[em]
 p[ro]p[ri]us. vix lancea esset casti. Ille rusticus Bartholomeus nomine cum xpus
 apparet delancea significavit tunc ip[s]a lancea pignus xmi. p[ro]p[ri]um que fieri
 Iussit ille sus tunc et sic exatus fiducia in x[rist]o et ip[s]us lancea huius
 in t[em]p[or]e p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us
 ubi tunc esset coluba desup[er] exatu volante d[omi]ni vnu[m] g[ra]t[ia] plagata de
 vitit. Quia quida[m] huius fuit repte quas referebat t[em]p[or]e huius rege. Acron. dux
 dux Cesarie Q[ui]n. g[ra]t[ia] Camina venit g[ra]t[ia] tenaosa et t[em]p[or]e p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us

defame et mortalitate
 mora solent. f[ra]

ap[er]to et p[ro]p[ri]o huius

delancea et venia

ap[er]to et p[ro]p[ri]o huius

et omnia p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a alios legem tua defendas. Idem nuntius alijs ciuitatib[us] post ea venientes
obsederunt. p[ro]p[ri]a e aut[em] p[ro]p[ri]a ciuitas i[n] agoutanis p[ro]p[ri]a ciuis fontib[us] p[ro]p[ri]a
is arens excepto fonte Siloes vbi aliquando sufficiens aqua reperit[ur] suat[ur] at
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a et vesp[er]am destruend[um] p[ro]p[ri]a adnam minist[er]a repata sed no[n]
eodem loco vbi p[ro]p[ri]a vbi etia[m] Gotsfridus qui ibi fuit factus rex. sed anno
mortuus sepelitur. Credunt[ur] aut[em] tunc fuisse t[er]re plusq[ue] ducenta milia p[ro]p[ri]a
no[n] p[ro]p[ri]a subsidium t[er]re p[ro]p[ri]a. Textu memole e[st] quod ita hec t[er]ra ciuitas
vacuata i[n] Italia magnu[m] t[er]re motu sustinuit adeo ut dim[en]sa die t[er]ra h[ab]ita
t[er]ra d[omi]ni missa cantaret[ur] maior[em] etia[m] tandem om[n]es p[ro]p[ri]a. id[em] opp[ro]p[ri]a
Sacerdote diacono et subdiacono missa celebrantib[us] saluis manib[us] no[n] fuit
magna om[n]i homin[um] ammiracione.

Ite motu cepit mltos

Quintesimo lxxi[mo] d[omi]ni e[st] de p[ro]p[ri]a Benedicto x[mo] d[omi]ni. n[ati]one l[ati]na
nen. cepit anno d[omi]ni m[illesimo] c[entesimo] lxxvi. seditq[ue] anno vno vbi q[ui]ntu[m] adme[m]o
mo[n]ia p[ro]p[ri]a e[st] quod hic b[en]edict[us] p[ro]p[ri]a vocabat[ur] ap[er]t[us] a fuit vellef[er]on
ep[iscopu]s. fuitq[ue] p[ro]p[ri]a papa fuit a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a m[od]o d[omi]ni d[omi]ni. Sedm[en]t
mole e[st] quod iste b[en]edict[us] i[n] consulto rege et p[ro]p[ri]a i[n] vasit p[ro]p[ri]a apl[icam]
adiutorio p[ro]p[ri]a quos p[ro]p[ri]a corumpat. Rex aut[em] h[er]m[an]n[us] h[ab]ita p[ro]p[ri]a deli
b[ar]one Gerh[ar]d[us] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a ep[iscopu]s i[n] que p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
conterat consuetudine m[od]o p[ro]p[ri]a.

Quintesimo lxxii[mo] d[omi]ni e[st] de p[ro]p[ri]a Nicolao iij[mo] Nicolaus t[er]cia n[ati]o
aone b[ur]g[un]de cepit anno d[omi]ni m[illesimo] c[entesimo] lxxvii. seditq[ue] annis ij[is] m[od]o
vj. diebus xxvj. excessant p[ro]p[ri]a diebus x. vbi q[ui]ntu[m] adme[m]o[n]ia p[ro]p[ri]a
m[od]o e[st] quod hic ex[ist]it p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a ep[iscopu]s ap[er]t[us] t[er]ra a cardinalib[us] m[od]o
m[od]o e[st] claus[us] p[ro]p[ri]a m[od]o t[er]ra celebrato con[ci]lio v[er]o vni[us]e t[er]ra e[st] i[n] p[ro]p[ri]a
Sedm[en]t m[od]o e[st] quod h[ic] Nicolaus statuit quod nullus d[omi]ni p[ro]p[ri]a v[er]a
aone Statuit etia[m] ut d[omi]ni ut p[ro]p[ri]a homin[um] t[er]ra defatis ordi[n]ib[us] sit de
icatus p[ro]p[ri]a statuit quod nullus p[ro]p[ri]a ordi[n]e p[ro]p[ri]a v[er]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a

Quintesimo lxxiii[mo] d[omi]ni e[st] de p[ro]p[ri]a Alexandro p[ro]p[ri]a concubinas
Alexander papa s[an]ctus n[ati]o[n]e theolame[n] cepit anno d[omi]ni m[illesimo] c[entesimo] lxxviii.
seditq[ue] annis xij. vbi q[ui]ntu[m] adme[m]o[n]ia p[ro]p[ri]a. p[ro]p[ri]a e[st] quod h[ic] ai[us] esset l[ati]na
ep[iscopu]s conuocauit a cardinalib[us] p[ro]p[ri]a e[st] claus[us]. Contra h[ic] quida[m] al[ie]n[us]
nomi[n]e Gadulus p[ro]p[ri]a ep[iscopu]s fere ab om[n]ib[us] lambarde ep[iscopis] i[n] papa
e[st] claus[us] assentes lambarde papa no[n] debet eligi nisi dep[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a q[ui]n
Gadulus ai[us] magno exatu h[ic] Roma venies violent[us] voluit papatu[m] ob
tinere sed no[n] potuit. Deinde p[ro]p[ri]a Alex[ander] s[an]ctus q[ui]n p[ro]p[ri]a d[omi]ni e[st] t[er]ra
ad rogatu[m] h[er]m[an]n[us] imp[er]atoris descendit i[n] lambarde a solempnit[er] i[n] q[ui]n
tina celebrato con[ci]lio p[ro]p[ri]a om[n]ib[us] adrebe est reus[us] ibid[em] q[ui]n mor
tuus i[n] latecanen[is] etia[m] e[st] sepultus. Sedm[en]t m[od]o e[st] quod eode[m] t[em]p[or]e

Renatio hominidm v[er]o
conubina clerici p[ro]p[ri]a

de conalio

no patrimoniu[m] p[ro]p[ri]a petri

Normanni qui i[n] p[ro]p[ri]a d[omi]ni p[ro]p[ri]a regnie appulie occupant[ur] fines p[ro]p[ri]a
me devastabat quos dux Spoletanus Gotsfridus et Comitissa filia de
uota s[an]cti petri theobaldus expulerat. Hec theobaldus fuit Comitissa
adeo potentissima quod etia[m] ai[us] imp[er]atore bello durissimo congressu h[ab]uit
Et tunc cu[m] amplissimis possessionib[us] habundaret totu[m] p[ro]p[ri]a sup[er] altare

sancti petri obstat quod usque in hodiernum diem dicitur primum sancti petri
 Tercium memore est quod hic Sallexander scilicet fuit dimitti alla
 i Salbato septuagesime usque ad vigilia pasche Statuit etiam ut si de alla i Salbifino.
 ordinatus a sacros ordines non dnm e baptizatus siue fuit epus siue
 siue simplex clericus baptizetur. ¶ Item per singulos gradus ordinis
 quia baptismus est ianua omni sacramentorum. ¶ Quartum memo- est
 quod anno dmi. m. lvi. sub h. ipa Archiepus Coloniensis posuit in
 thos in Salenest expulsi inde Canonici fuit namque iste epus anno
 viuosus i fundavit Oyberch. i Graethaf locavitque ibi monachos. fun-
 davit etiam in Colonia duas ecclesias sancte marie ad gradus ralia Geor-
Quintesimo lxxiii. ducendum e de papa Gregorio. qui maritus
 vii. Gregorius vii. uacatione iustus. cepit anno dmi. m. lxx. i
 seditione annis xii. mense uno diebus iiii. ¶ Vbi quatuor ad memoria
 primum est quod hic Gregorius propter laudabilem vitam a Cardinalibus
 in papas e electus fuit etiam i septuaginta valde eruditus i pius vocabatur
 hyldebrandus. ¶ Secundum memore est quod hic Gregorius i hyldebrandus
 statuit ieiunium quatuor tempore i. i vacatio statuit etiam ut omni scilicet
 m. i. i. i. Romanorum pontificum sollempnitates ubique annuati tunc
 pleno officio celebrentur. Insuper i bibunt sub pena scilicet angustia con-
 tlegia i Cantiones. i. i. artes. ¶ Tercium memore est quod tunc
 huius Gregorii vii. fuit bellum in Vespessonte. inter Henricum tunc im-
 patorem. i. Saxones ubi nullus sanguis e effusus. ¶ Quartum memo-
 est quod hic Gregorius vii. aliquando Romani papae censurus p. f. vrb.
 i nocte natalis dmi cu p. m. missis in scia maria maiori ad p. sepe dmi.
 celebrare cepit i carcerant i v. malis fereis construxit. ¶ Eade nocte
 Romani tunc seu carcerem destruxerunt ipam libando i p. d. censu cu suis
 extra urbem eiecerunt propter quia captivitate hic papa Gregorius Henricum
 tunc Imperatorem hito conalio G. xx. excommunicavit. cu archiepiscopo
 Coloniensis ac pluribus aliis episcopis. Theotice i nobilibus. ¶ Quintus galio
 captus fuit. ¶ Post idem Henricus Imperator ad ipam in Lombardia
 veniens nudis pedibus pluribus diebus super muem i glaciem i ceden-
 vix absolutus adipisci potuit. ¶ Post hec de consensu eiusdem Imperatoris
 plurimi epi seditione itato apud Ravenna quemetes vixit i Ravennate e
 p. in ipam degerunt Clementem vocantes que rex Henricus p. m. i
 eam cadens cu omnibus aliis mox adortus i ipam Roma veniens i
 Cardinalibus a Cononem. Agianem. i. Clemenem. epi b i ipam induit. fuit
 i ab eodem i die pasche i capitulo Imperii conam accepit Gregorium ipam
 cu Cardinalibus i castro Angli obsedendo. ¶ Sed audito quod Wischardus
 i adiutorium p. de Apulia veniebat Imperator destruxit capitolis i vrbem
 leonina cu sua ipa fugit senas i Wischardus eodem die vrbem capere p. o
 i igne i fumes ipam Gregorium ab obsidione libavit i palacio latanien-
Quintimo lxxv. ducendum e de ipa Vittore. iii. Victor ipa tunc qui pius
 i fiderius cepit anno dmi. m. lxx. seditione annis iiii. m. m. quatuor. vii

cessavit ipatus diebus ix. Vbi qñtu ad memoria. **P**rimu est quod hic
Victor pater fuit abbas montis Cassani. dicitur ex tunc venerat in Gallie
missis. fuit qñ fñm quosda sapientes totus. **S**edm memole e quod ad
anno dñi. a. lxxxviii. i cepit ordo Coatusiesm duce sto hugone epo

Quintesimo lxxxv. dices e de ppa Urbano ij. **S**edm memole e quod ad
Urbanus ipa sedus cepit anno dñi. a. lxxxv. sedusqñ amñ n. i
mensibus iij. cessavit ipatus diebus xvi. Vbi qñtu ad memoria
Primu e quod iste Urbanus i conatio placentio coposuit i missam dñi
statuit ppaom. de bñ vigne azaria. v. r. Te i reuerentia ul assup
tione bñe azarie semp vgmis r. Constituit ead quod nullus sacerdos
suscipiat ad confessor conuissim altari pñtore nisi i casibus exceptis.

Sedm memole e quod h. tpe idem papa celebravit pñm conuissim ap
daz montem i quo statuit quod hore bñe azarie vñe cotidie dñem
officiu qñ eius diebus saluatis solempnit decantent amiat ead i con
atio. **I**dem ipa conatio. Thurgoms celebrato plene omñ occidentales pñuat
i tte sñe subsidu i qñ pñam tñsemtes i ventu lancea pñuelacione cñst
Anthoniam. **T**ripolim acm. rñene tota tñam scam tñm iñm ceperit.

Terciu memole est quod eodem tpe dñe Bohamndus cu xanis reuipa
sepulch dñi sepultus est metalia latamen. circa h. tpus de apica adita
line iam destituta acmñ. **B**arenfibus ossa bñ Nicolay tñsserunt. h. ead
tpe i hispania choleu illas maxima ps vñm pñanos a Saracenis
collitit. pñoruit ead h. tpe m Anglia dñz hñm. pñmo abas pñ Cantua
uey epus ead scia r vita mirabilis.

Quintesimo lxxxv. dñendu e de ppa paschali ij. **P**aschalis ipa ij.
nacione Tustus cepit anno dñi. a. lxxxv. sedusqñ amñ xviij men
sibus quos. diebus vii. Vbi qñtu ad memoria. **P**rimu e quod tpe
hñis Henricus iij. Theotūcar rex cu magno exatu venit in Tustiam ut
Romē conaret i Impatore r pñmiss ad pñam necessaris pñam resutabit
cu iuramento omem i vestituam epus abatu. rñuqñ dñe. **D**e qua pñe
deffores sui se mñomiserunt. **S**ed postqñ se mñice ipa r Impator sut ofñla
ti r ipa ipm Impatorem designauit conatio cu suis rex papam rñmñia
les cu tota cñia captiuauit. **S**edm memole e quod eodem tpe post li
bñas pape quida pñsi Romē contra ipam surgentes tres heretiar chas
vñ Albertum. Gangulphum. r Theodricum. dñis tñm m papa enge
pñsupserunt qui lig i pñapio domo ipe mñtas mñestationes fasset m
fine tñme ab ipso sunt prostrati.

Terciu memole e quod eo tpe bñs
Richardus abas hñs anos tñt xij. sub abate Stephano qñ fuit tñuqñ
abas m Cisterciis cu suis sociis xxx. Cisterciū ingredit. **S**ed eo ano dñe
valle fñmdato illut pro abate mittit. **Q**uarta memole e quod Hen
ricus qñtus cepit ano dñi. a. lxxxv. r Impauit amñ xxi. Iste fña pñe d.
Paschali ipa r abeo conato capiens pñam suā i vinculis mori fent hñm

epibus Robertus Wischardi viat Allexu r Thimiuam. **C**onstantiopo
litanos Impatores. Iste Robtus fuit quida pñuagena venies Romā

cum exercitu magno voluit si potuisset Roma occupare sed vi repulsus i-
tinuit regnum Cilicie quod fecit paulatim hic fuit filius Rogerii regentis
Opulorum et filia Constantina imperatorem in ffuderia Imperatoris qui tota
Ottone promocius est. Iste Rogerius genuit Guillelmum regem Apulie
qui fuit dñs gloriosus et eius tpe regni Apulie diuitijs et delicijs patiens
florebat regnis. **¶** Cuius memole est quod anno dñi. a. j. c. x. cepit ordo p-
monstrarey i dyoc londonen. subpre norberto qui fuit Colonien. sicut
Berno qui ordine Carthusiensium in cepit vi vsus. Anno millesimo centes-
bis quoq deno Subpre norbto pñati vigz ordo. **¶** Sextu memole est
quod hic ipa paschalis statuit quod nullus emat ul vendat ecclesiastica
beneficia ul sacramenta

Quintimo lxxviii. dicendum e de ppa Gelasio scdo Calasius secundus
natione Campanus de civitate Capeta cepit anno dñi a. j. c. xxxvii.
seduz annis duobus diebus qnz. recessavit papatus dieb. xxviii.
vbi qñtu admemoria. **¶** Prmu e quod hic papa Gelasius pñs pñm
fuit vocatus fuitq Romane ecclie cancellarius. **¶** qz Imperator Henricus
electioni no interfuerat hysspani queda nomine Burdnu sup ordinavit. **¶** De
cundm memole e quod hic Gelasius papa i pñgnatio Henrici Imperatoris
Capetani scessit cu Cardinalib. inde cu pñate in stñm pgeret venies
i dñm mactis mortuus e ibi et sepultus. et eodem tpe mortuus e Imperator
Henricus et pñta e sepultus Cui successit Henricus filius suus qui pñqua
mortuus e ibide in Spyrw est sepultus. Vbi quatuor Imperatores se-
Comadus et tres Henrici habent quatuor tumbas. et sup omis quatuor est
vñs vsus dñm in scriptis qui complectit omis tumbas i huc modum
ffilius hic pat' hic avus hic pñnus iacet istic

Quintimo lxxix. dicendum e de ppa Calixto scdo Calixtus papa n-
natione Burdinus Comitis filius cepit ano dñi a. j. c. xxxix.
seduz annis qnz mēss. x. diebus xii. recessavit papatus diebus
vbi qñtu admemoria. **¶** Prmu e quod hic Calixtus pñs Eugenien. de
thepus pñ morte Gelasii tpe mclmatio a Cardinalib. concordu e electus
qui cu pñmnaa longobardia et Cusam Roma veniret ab omni pñlo
solempnit e receptus Burdinus uo qui pñm pñatore Henricu papa fue-
rat fñs audito aduentu Calixti tpe ut suavo se recepit que obsequium
ipa cu Romanis cepit. et Camelo postu vsa facie adigum habes can-
dam Cameli pñeno papam ad urbem predebat. **¶** Cundm memole e quod
his tñbus hugo de sto vntore clauit parastus qui Saxo fuit natus de dy-
ocesi hallstaden. de quo hugone queda liber hz. Hic hugo cu i m fin-
tate laboraret et nullu abm finne poss. corpus tñ x. cu in stñm sibi
dari postulavit Tunc fñes eius turbatoz sedare volentes simplice hostiaz
no consecrata sibi detulerunt quod pñm pñm ille cognoscens ait. fñes
cur me delude voluistis. Iste ex quem portastis no e dñs meus mox
illi stupefa corpus pñm dñm portauit. Sed ille videns quod recipere no
valeret eleuatis i celu manib. orauit dices. Ascendat filius ad patre

et spiritus meus addominum qui fecit celum et terram et me hec uerba exprimit
corpusque ibidem disparuit. **Tertium** memole est quod hinc temporibus papa
Eulixius Compostolane episcopi preuentia corporis sancti Jacobi apostoli quod ibi
requiescit fecit archiepiscopum subiacens eidem totam primatiam Emeritanam Lucania
nam etiam ecclesiam gratia palatii decorauit hoc etiam tempore ordo Templarum
cepit ex militibus uiribus congregatis

Quintus lxxx. dicens de papa Honorio secundo Honorius secundus na
tione Lombardus ex patria Bononie cepit anno domini millesimo cxx. ubi
quatuor ad memoriam. **Primum** est quod hic Honorius descendit in de
legatum uocatus a Baronibus ut eam quia inter beati Petri est tueretur a
Comite Rogerio. Siculo sed cum ipsa uidisset infidelitatem Baronum Sam
onem conualio hunc Rogerium recepit ad gratiam et fidei omagium et fidelitatem finata
ipsum de ducatu Apulie inuestiuit. **Secundum** memole est quod hic Honorius
plegatum Cardinalem duos praedictas scilicet Aquileensem et Venetensem deposuit
post hec Rome moratur. et in ecclesia lazarorum sepelitur. **Tertium** memole est
quod anno domini millesimo cxx. Tempe Honorius ipse cepit Lotharius quartus
dux Saxonie et Imperator annis xii. hic successit Henrico quarto qui prius
fuit molestaui et Ideo Iusto dei iudicio creditur sine herede decessisse.
Quartum memole est quod anno domini millesimo cxx. ordo templariorum
confirmatur ab Honorio ipsa secundo et eodem anno fundatur famosum claustrum
Walkemede ordinis Cisterciensis. **Quintum** memole est quod anno domini millesimo cxx.
Honorio papa defuncto prius duo per dispensationem loco eius statuerunt
scilicet Innocentius et Anacletus ambo una die consecrati sed Anacletus ma
ioris potentie Roma obtinuit Innocentius uero in Gallia fugit tandem Inno
centius papatu obtinuit

Quintus lxxxj. dicens de papa Innocentio secundo Innocentius secundus na
tione Romanus ex patre Johanne de regione iustiberiis cepit an
no domini millesimo cxx. et l. sed itaque annis xlii. mensibus vii. diebus vii. et passis
papatus diebus ii. ubi quatuor ad memoriam. **Primum** est quod hic Innocentius
preiit contra Rogerium ducem Apulie cum exercitu Romanorum sed cum suis ca
pitus est ab eodem. **Secundum** memole est quod hic Innocentius et decessit
totam partem Petreleonis qui contra ipsum fuit electus apud auctores et vo
tus fuit Anacletus Sed iste Petrus e contra hostilitate aggressus est domo
quibus se Innocentius recepit cum Cardinalibus et quia sic nihil profecit
manu armata ecclesiam beati Petri ad uincula et quiescentiam auream crucifixam reo
nas cum toto thesauro auri et argenti ac preciosis lapidibus spoliavit ciborum
que quod fuit Leo ipsa construxerat destruxit hoc idem ad sanctam ananiam ma
iorem et alias ecclesias fecit cum quo thesauro per qua pene omnes Romanos
corrupit Innocentius papa nullum subsidium in urbe habens in duabus Gal
lis iussit cum Cardinalibus archiepis Galliarum Francorum honorifice et receptum
qui postquam idcirco morte et remissis celebrasset conualia in reditu pacificatus in
uenit et Pisanis episcopum et amicum qui sub mediano fuit fecit archiepiscopum
et episcopum Pisanum fecit priorem totius Sardinie. **Tertium** memole est quod
eo tempore Lotharius quartus fuit et Imperator exiit in Italia patuit et fugauit

in Apulia Rogerio Siculo tu Archiepiscopo et episcopo papam Innocentium
collocat in ecclesia latanien. et ab eodem Imperatore coronatur quo fit Lodov-
icus rediit in thessaloniam ipsa sollempniter celebrato concilio moritur et la-
tano sepelitur. **¶** Quartum memore est quod tempore istius Innocentii et Lodov-
ici fames valida fuit et fere totam italicam invasit et eisdem temporibus in-
stantia tanta sitis fuit ut flumina et lacus ac fontes siccarentur et
multi quoque qui primas etiam in tractant non in nubibus non frigore non quicquam
ante per biennium extinguere poterat. **¶** Quintum memore est quod Imperator Lodov-
icus Catholicus et quasi christianissimus ecclesie aduocatus fundavit in littore a-
puo Brundisii monasterium magnorum monachorum et ibidem sepultus. **¶** Sextum me-
more est quod Innocentius ipsa sedes et stupuit ecclesiam Rome sic dei genitrix
marie ad fontem olei qui erupuit in nativitate domini et tunc deperit tunc madida
ex oleo sanctitatis multum receperunt hic etiam ipsa sub anathemate prohibuit ar-
tem basilistariorum et sagittariorum exterius contra christianos et instituit ut sacerdotes qui
corpus domini in missa et sicut omnibus modis debet sumere corpus domini constituit
etiam quod moniales cum clericis et monachis in uno choro non quiescant psal-
lendi. Statuit insuper violentos et iracundos manuum clericos vel religiosos ipso
facto esse excommunicatos.

¶ Antefimo lxxxv. dicens de papa Celestino ij. Celestinus secundus natus
Cyprianus de castro felicitatis cepit anno domini m. c. lxxv. seditque me-
nibus quinquaginta diebus xiiij. **¶** Statimque per moritur et in latano sepelitur.

¶ Antefimo lxxxvi. dicens de papa Lucio. Lucius ipsa secundus natus
ne Bononiensis. cepit abbas cepit anno domini m. c. lxxvi. seditque
mensibus duobus. diebus quatuor hic dum presbiter cardinalis sit crucis to-
tam illam ecclesiam et claustrum a fundo renouavit. sed eodem anno decessit suc-
cessit in latano sepelitur.

¶ Antefimo lxxxvii. dicens de papa Eugenio iij. Eugenius quartus na-
tus in pisanis cepit anno domini m. c. lxxvii. seditque annis viii. mensibus
xii. diebus xii. cessavit ipse diebus ii. **¶** Vbi quatuor ad memoria. **¶** Primum
est quod hic Eugenius primo fuit monachus et beati Bernhardi discipulus quia
ad ipsum Bernardus scripsit librum considerationis tu esset abbas sancti ana-
stasi. et inspiratu apud ecclesiam sancti ceciliam a Cardinalibus et electus et
tunc ad ffrancien. monasterium se transtulit ibique vocatus Cardinalibus et platis uni-
us et secretionis accepit hic cum athena fuit simplex deus illi postea mira-
bili gratia et eloquentia perfudit hunc rediit ad urbem clerus et populus Romae
in magna leticia accit tantus Benedictus qui venit in nomine domini
etiam memore est quod eodem tempore fuit in Almania quedam monialis no-
mine hyllgardis. et multum famosa et phreuo sensu plena que in pignora
super rem quiescit. **¶** Secundum memore est quod hic Eugenius ipsa canonici-
savit sancti hemiani de Balenberch Imperatore rogatu comadi Impera-
toris et platorum hanc canonizationem quidam cardinalis nomine Johannes ve-
niens in pedibus octavo summe est prius et tunc penitus et ipse sancti be-
nigni laudaret hunc octavo confestim recepit. **¶** Tertium memore est quod

1. *Yucca* *laetifolia* *Michx.*
 2. *Yucca* *laetifolia* *Michx.*

Quintimo lxxv. duendū ē de ppa anastasio q̄to anastasio ppa
q̄tus natione Romanus expre Bnedicto cepit ano dñi. 45. dñi
xii. scilicet anno vno. mēfibz x. diebus xxiii. Vbi q̄ntu ad
mētia p̄mū ē quod ano dñi. 45. lxxvi. ffridericus p̄m dñe Swe
norz cepit Imp̄m r̄regnavit anis iij. Coronatus q̄ ē dēalia sancti
petri hoc tpe venies ffridericus p̄m ap̄ut Tribūtiū p̄cepit ut ex
būtiā civitatē r̄ edificaretur. r̄ rediens p̄mo anno Spoletū deſc̄it
Iste ffridericus fuit largus clemens. ffratundus nobilis r̄ omnibz
gloriosus. **Q**uodm memole ē quod eo tpe rex alaphne cepit diſſe civitate
que dicit̄ Arad. ffrancosq̄ ibi captos ut morte aut fuitute dampnaret
Archep̄m nō civitatis quāsi dñe gregis cū om̄i clero quia xpm nolū
erūt abnegare i media vrbe corā se p̄cepit decolari. **T**erciu memole
ē quod h̄m ffriderici t̄pibz sol obſaiatus paup ante hora nona r̄ diu
p̄ horam nona i eod̄ statu p̄maſit hoc etiā anno fames v̄allida fuit r̄
eodem ano captū ē ſepulcr̄ dñi r̄ eius t̄m̄ a Soldano. **Q**uartū me
mole ē quod h̄c anastasio fecit ap̄ut ſan̄ maria rotunda novū pa
llaciū r̄ dedit calie latanen. calie pulcr̄ op̄is penſante x. marcus

ad alijs pluibus r. ibidem e. t. m. latus. **Q**uintu memole e. quod anno
dmi. m. cl. iii. b. u. s. b. n. h. a. r. d. u. s. m. i. g. r. a. u. i. t. a. d. c. r. i. s. t. u.
Quintesimo lxxxvi. d. u. e. n. d. u. e. d. e. p. p. a. a. d. r. i. a. n. o. t. i. o. a. d. r. i. a. n. u. s. t. i. u. e. n. a.
tione Angliis cepit anno dmi. m. cl. x. i. i. i. s. e. d. u. q. z. a. n. s. q. u. a. t. u. o. r.
m. e. s. i. b. u. s. x. r. e. c. e. s. s. i. u. i. t. p. p. a. t. u. s. d. i. e. b. u. s. x. r. v. b. i. q. u. a. t. u. a. d. m. e. m. o. r. i. a.
p. m. u. e. q. u. o. d. I. s. t. e. a. d. r. i. a. n. u. s. e. p. u. s. a. l. b. a. n. e. n. i. l. e. g. a. t. i. o. e. w. o. r. m. a. t. a.
e. m. i. s. s. u. s. p. u. b. i. d. e. i. p. d. i. c. a. t. i. o. n. e. i. p. e. u. o. g. e. n. t. e. m. i. l. l. a. m. b. a. r. b. a. r. e. a. m. i. l. e. g. e.
d. i. u. i. n. a. d. i. l. i. g. e. n. t. m. i. s. t. r. u. p. i. t. I. d. e. o. p. p. r. e. d. i. t. u. e. i. u. s. d. e. f. u. i. t. o. a. n. a. s. t. a. s. i. o.
i. p. p. a. m. e. l. e. c. t. u. s. e. t. i. m. e. x. i. s. t. e. n. s. p. a. p. a. p. p. e. r. u. l. n. a. t. i. o. n. e. v. m. c. a. r. d. i. a.
l. i. s. t. o. t. a. v. r. b. e. m. v. s. q. z. a. d. c. o. n. d. i. g. n. a. s. a. t. i. s. s. a. t. i. o. n. e. p. o. s. u. i. t. s. u. b. i. n. d. i. c. t. o. i. p.
s. e. e. a. d. G. u. i. l. l. e. r. i. u. m. r. e. g. e. m. G. r. a. u. l. o. r. t. a. q. r. e. b. e. l. l. e. s. i. b. i. e. x. c. o. m. m. u. n. i. c. a. u. i. t. d. e. m.
p. o. s. t. a. b. s. o. l. u. t. i. o. n. e. G. m. a. g. n. i. d. o. m. i. o. p. a. p. e. f. a. c. i. e. n. s. t. o. t. a. t. i. m. a. b. i. p. s. o. s. u. s.
c. e. p. i. t. **Q**uod memole e. quod h. c. a. d. r. i. a. n. u. s. d. i. c. i. t. p. m. q. i. p. a. f. u. i. s. s. e. m.
v. r. b. e. v. e. t. e. r. i. q. u. i. i. b. i. t. u. t. u. r. i. a. m. o. r. a. t. r. a. x. i. t. I. p. e. e. a. d. c. a. s. t. r. u. m. i. l. l. a. s. p. o. s.
s. e. s. s. i. o. n. e. s. a. i. c. t. a. l. o. t. a. l. i. s. t. i. t. e. c. r. i. s. t. i. a. n. e. a. c. o. m. m. u. n. i. b. c. o. p. e. r. u. n. t. **Q**uod memole
e. q. u. o. d. h. i. c. t. r. i. b. u. s. f. r. i. d. e. r. i. c. u. s. p. m. q. u. i. p. r. o. c. r. o. n. a. t. i. o. n. e. s. u. a. b. o. m. a. v. e. n. i. s. s. i.
e. t. u. g. a. u. d. i. o. m. a. g. n. o. a. b. a. d. r. i. a. n. o. i. p. a. d. o. n. a. t. u. s. f. u. i. s. s. i. p. a. t. i. s. q. z. o. i. m. b. a. n.
r. e. a. d. s. t. a. t. o. r. q. u. e. e. r. a. t. m. p. r. a. t. o. r. e. r. o. m. i. s. e. x. m. i. s. s. i. t. b. o. m. a. a. r. m. a. t. a. m. a.
m. i. f. a. m. i. l. i. a. s. e. q. u. e. t. e. m. m. p. o. r. t. a. s. a. n. c. t. i. a. n. g. e. l. i. c. r. u. d. e. l. i. t. i. v. a. s. e. r. u. n. t. v. s. q.
a. d. t. e. m. p. o. r. i. u. m. I. m. p. a. t. o. r. i. s. p. s. e. g. u. i. d. o. G. z. v. a. l. e. s. t. e. n. t. e. c. l. a. m. o. r. e. c. h. e. o. t. i. n. a. a. d.
i. n. u. a. t. i. f. u. i. t. e. r. o. m. a. n. o. s. c. r. u. d. e. l. i. t. r. e. p. u. l. e. r. u. n. t. a. d. e. o. p. s. t. r. a. t. u. s. m. i. l. i. t. i. s. r. a. p. t. u. i.
t. a. t. i. s. c. u. m. m. a. g. n. i. s. p. r. i. b. u. s. i. p. e. v. i. x. r. a. p. t. u. i. f. u. e. r. u. n. t. r. e. s. t. i. t. u. t. i. **Q**uod memole
e. q. u. o. d. a. n. o. v. i. i. j. f. r. i. d. e. r. i. c. u. s. I. m. p. a. t. o. r. a. m. e. d. i. o. l. a. n. i. c. e. p. i. t. r. e. x. p. u.
g. n. a. u. i. t. m. u. r. o. s. e. i. u. s. s. u. b. u. l. a. t. i. t. e. o. m. n. i. a. i. b. i. d. e. d. e. u. a. s. t. a. u. i. t. T. u. n. c. r. e. x. n. o. l. d. u. s.
v. o. l. o. m. e. y. a. r. c. h. i. e. p. u. s. q. u. i. t. u. p. o. t. e. n. t. i. m. a. n. u. i. b. i. f. u. i. t. I. m. p. e. t. r. a. u. i. t. a. b. I. m. p. a.
t. o. r. l. o. c. o. G. a. l. l. a. r. i. u. m. r. e. f. a. p. e. n. d. i. t. u. m. m. a. g. i. s. s. e. u. r. e. g. i. m. t. o. r. p. a. q. u. e. a. m. e. d. i. o. l. a. n.
e. x. t. r. a. m. u. r. o. s. i. c. a. l. i. a. q. u. a. d. a. s. e. r. u. a. b. a. n. t. G. i. m. b. h. i. t. i. s. i. v. o. l. o. m. i. a. q. u. i. t. u. p.
h. a. t. o. r. g. a. n. d. e. n. s. s. e. c. u. a. t. t. u. l. i. t. r. i. b. i. d. e. i. m. a. i. o. r. i. c. a. l. i. a. h. o. n. o. r. a. b. i. l. i. c. o. l. l. o. c. a. u. i. t.
e. t. i. m. m. e. m. o. l. e. e. q. u. o. d. a. d. r. i. a. n. u. s. i. p. a. t. i. u. s. f. e. a. t. G. y. r. o. n. e. i. b. a. d. i. c. o. r. p. h. i.
n. o. r. e. v. e. r. i. b. u. s. m. i. n. u. i. t. p. o. s. t. h. e. c. m. o. r. i. t. u. m. r. e. v. a. r. i. a. n. o. i. b. a. s. i. l. i. c. a. f. a. p. e.
Quintesimo lxxxvii. d. u. e. n. d. u. e. d. e. p. p. a. a. l. l. e. x. a. n. d. r. o. i. i. s. t. i. s. e. p. e. l. i. t. u. r.
a. n. n. o. d. m. i. m. c. l. x. x. v. s. e. d. i. t. q. z. a. n. s. x. x. i. m. e. s. i. b. u. s. x. j. d. i. e. b. u. s. x. x. v. i.
q. u. a. n. t. u. a. d. m. e. m. o. r. i. a. **Q**uod memole e. q. u. o. d. d. e. f. u. i. t. o. a. d. r. i. a. n. o. i. p. a. f. u. i. t. m. a. g. n. i.
f. i. s. s. i. m. a. d. e. p. p. a. t. i. I. m. p. a. t. o. r. e. m. v. o. l. e. b. a. t. h. i. c. o. c. t. a. n. i. a. n. i. q. u. i. r. v. i. c. t. o. r. e. a. p.
p. e. l. l. a. t. u. s. G. z. c. a. r. d. i. n. a. l. e. s. v. o. l. a. n. d. u. q. u. i. v. o. c. a. t. u. s. e. a. l. l. e. x. a. n. d. e. r. e. l. e. g. e. r. u. n. t. e. r.
c. o. n. s. e. c. r. a. u. i. t. q. u. i. v. i. a. t. q. u. a. t. u. o. r. f. a. s. m. a. t. i. o. s. o. c. t. a. n. i. a. m. G. u. i. d. o. n. e. e. r. e.
m. o. n. e. m. I. o. h. a. n. n. e. G. e. m. m. e. y. e. t. l. a. n. d. o. n. e. y. v. m. q. u. i. n. u. t. d. a. y. e. f. e. a. t.
s. e. v. o. c. a. t. i. v. i. c. t. o. r. e. s. o. n. e. p. a. s. c. h. a. l. e. m. t. a. u. s. l. a. l. i. x. a. m. q. u. i. t. u. s. I. n. n. o. c. e. n. t. i. u. s.
e. r. u. o. r. t. r. e. s. f. i. n. i. t. p. s. b. i. c. a. r. d. i. n. a. l. e. s. q. u. i. p. a. l. l. e. x. a. n. d. r. o. i. p. a. m. e. x. o. m. m. u. n. i. c. a. t. i. m. a.
l. a. m. o. r. t. e. p. i. e. r. u. n. t. h. i. c. a. l. l. e. x. a. n. d. e. r. d. u. o. g. a. l. i. a. f. e. a. t. v. i. m. e. l. i. q. u. o. m. i. s. a. l. i. u. d.

hic des regis de
medialibus dolo
m. p. p. v. m. m.

Rome celebrauit. **Q**uam memole e quod ffidencus p^m Impator cu ipa
 Adriano optime concordauit Sed p^o morte Adriane pessime fecit cu Al
 lexandro Nam ipm dicitur ipius quatuor sismatibus ipse i vapores dequib^{us}
 dictu e manu tenebat & eis contra ipam adhereret regem eam p^manor^{is} ad
 que ipa Allexander confugit congregata magna multitudine p^mpue duce
 regneret sc^{ilicet} Boemie & Dacie filius auxilio v^{el} Bnegudia venies iucobatur
 eam extirpare. Sed rex Anglie regi ffanciae venit i auxilium nihil tamen
 profecit. **T**erciu memole e quod anno dm m^o c^o lxxviii. h^{ic} ffidencus
 Impator mense martii mediolanu destruxit. r^{estituit} multas p^{er}secutiones ipse
 Allexandro fecit tunc quod adno caderet p^{er}ter lambardos contra ipm re
 bellione. t^{em}p^{or}e Allexandri p^{er}spitate laborauit quod ipa reconciliaret r^{estituit}
 qua fuit reconciliatus pemenda asupto cauis carate procedens ad libanos
 t^{em}p^{or}e ai esset in Armenia i paruo flumine in quod descendit p^{er} m^{en}die Bal
 neandi gratia in die s^{an}c^ti Barnabe multis p^{er}itibus e submersus filius aut em
 que fecit duxat corpus eius detulit vsq^{ue} ex^{tra} i^{tem} sepulto cu p^{ro}tolomeo
 dan obsideret obijt obieruntq^{ue} pene om^{nes} nobiles q^{ui}m eodem t^{em}p^{or}e cu rege
 philippo ffanciae & Bolardo Anglie t^{er}ristant^{ur} cu materia multitudinis
Quarta memole e quod eod^{em} t^{em}p^{or}e Abbas Joachum in Calambua qui p^{er}lier
 libros sup^{er} semiam & Apokalipsim. & de omnibus p^{ro}phetis conscripsit. **Q**u
 tu memole e quod h^{ic} t^{em}p^{or}e f^{uit} sanctus Thomas Cantuari^{ensis} archiep^{iscopus} i ecclia
 sua metropolitana occiditur & tande miraculis choruscans p^{er} Allexand^{rum}
 ipam Canonizat^{ur} eodem ead^{em} t^{em}p^{or}e Henricus rex Anglie p^{er}ter nece^m p^{er}ti
 Rome misit nuncios ad ipam Allexandrum qui subm^{er}gimeto ipm accusa
 uunt de sancti Thome m^{is}eratione. S^{ed} ipa misit duos Cardinales ad Gal
 lie p^{ar}tes ut i ueneria regis i resgaret tota quibus rex iurauit quod non
 deonatio ul^{ter} inssu suo erat m^{is}ectus. Sed quia occasione turbationis qua
 erga ipm habuerat pemenda ipius obtulit mox ducentos milites ultra
 mare p^{er}amun ibi moratudo. Ise ipm cruce signans m^{is}ta temiu t^{er}rista
 tus. **Q**u^{inta} memole e quod t^{em}p^{or}e p^{er}dit ffidencus Impatoris floruit
 Petrus d^{ominus} comestor in ffancia qui v^{er}it^{as} t^{em}p^{or}is hystoria que
 dicit^{ur} Scolastica compilauit. Leserunt ead^{em} quida quod Gratianus qui
 compilauit decretu & c^{on}gr^{at} lambardus qui composuit quatuor libros
 Sententiar^{um} h^{ic} Petrus comestor Scolastice hystorie aucto^res h^{ab}entur. r^{estituit}
 runt tres germani f^{rat}res. **S**eptimu memole e quod h^{ic} ffidencus
 Impatori ita in d^{omi}na t^{em}p^{or}e misit Saldanus vas nobile Omarag^{um} bal
 samo plenu quod postqua pluuia fuit comedatu m^{is}eris videntibus
 Impator ipm vas intam p^{er}icat & i frustra q^{ui} fregit. Dices ego solus no
 debet h^{ic}ce p^{re}ciosa & sic denobilibus ibidem presentibus collegit & h^{ic}
 voluit v^{er}it^{as} q^{ui} **Q**uarta memole e quod h^{ic} Allexander ipa sta
 tuut quod nullus stus nouus i ueneratione h^{ab}eat^{ur} nisi exautoritate a
 postalica & nisi appa sit Canonisato. Tame antea quolibet dyoc^{esis} sui
 seu solempnit^{er} Canonisauit sicut pat^{et} de p^{ar}te martino ambrosio v^{er}it^{as}

h^{ic} quod Scolastica
 h^{ic} quod gratianus
 h^{ic} quod lambardus
 h^{ic} quod sententiarum
 h^{ic} quod petrus comestor
 h^{ic} quod saldanus
 h^{ic} quod omara g^{um} bal
 h^{ic} quod postqua
 h^{ic} quod pluuia
 h^{ic} quod comedatu
 h^{ic} quod m^{is}eris
 h^{ic} quod videntibus
 h^{ic} quod solus
 h^{ic} quod debet
 h^{ic} quod p^{re}ciosa
 h^{ic} quod sic
 h^{ic} quod denobilibus
 h^{ic} quod ibidem
 h^{ic} quod presentibus
 h^{ic} quod collegit
 h^{ic} quod h^{ic}
 h^{ic} quod voluit
 h^{ic} quod v^{er}it^{as}
 h^{ic} quod q^{ui}
 h^{ic} quod statuut
 h^{ic} quod quod
 h^{ic} quod nullus
 h^{ic} quod stus
 h^{ic} quod nouus
 h^{ic} quod i
 h^{ic} quod ueneratione
 h^{ic} quod h^{ab}eat^{ur}
 h^{ic} quod nisi
 h^{ic} quod exautoritate
 h^{ic} quod a
 h^{ic} quod postalica
 h^{ic} quod &
 h^{ic} quod nisi
 h^{ic} quod appa
 h^{ic} quod sit
 h^{ic} quod Canonisato
 h^{ic} quod Tame
 h^{ic} quod antea
 h^{ic} quod quolibet
 h^{ic} quod dyoc^{esis}
 h^{ic} quod sui
 h^{ic} quod seu
 h^{ic} quod solempnit^{er}
 h^{ic} quod Canonisauit
 h^{ic} quod sicut
 h^{ic} quod pat^{et}
 h^{ic} quod de p^{ar}te
 h^{ic} quod martino
 h^{ic} quod ambrosio
 h^{ic} quod v^{er}it^{as}

Severo Augustino Statuit etiam quod in Galbato Diacones clerici pnt
ordinari. quod clerici hominade non ordinetur. Statuit etiam quod papa
adnabus pibus Cardinalium eligatur admi. quod excommunicato sit ip
so sancto qui alit electus gesserit se proppa. Statuitq. quod nullus heat
duas vicarias quod coniugati in tutes religione sepecent. aude dyocesi
ambo caste vmat. quod nullus contrahat cu cognata eius qua car
cognouit usq. ad quartu gradum. quod nullus sua spualtem sororem q
pater suus ut mater leuauit de facto fonte ducat i uxorem. quod nullus
ordinibus heat uxorem ut concubina. quod sicut filius hēs solue debet
debita pēalia contrahata sui predecessores

Quintesimo lxxviii. dicend. e de lūcio ipa tūo Lucius papa tūus
nacone Cusius cepit anno dñi. 49. Ex Ciii. sedit annis quatuor
mensibus duobus diebus xviij. cessauit ppatus diebus xiiij. Vbi qñtū
admemoria pmi e quod hic ipa lūcio tūus statuit quod missa p pbr
concubinari. quq. ab etia tolleret. equa dñi no todempnat p ea audi
ri no debet sua missa xpū ab eo recipi eccliastra sacramenta. **Q**uoniam
memole e quod sub hē ipa lūcio tūo bñs ffranciscus adeo utiq. pēlius
i dñslo e natus qm p9. modū ut sapiens dachuetus cepit piaz agē
i ordmē fñm mōrm prudent mchoare deo mīroedner disponete

Quintesimo lxxxix. dicend. e de ipa vrbano iij. vrbannus tūus
nacone lambardus. deauitate mediolanen. cepit anno domini
49. Ex Ciii. cepit sedit annis duobus. Vbi qñtū admemoria pmi e quod
hñm vrbannus tempribus fuit mltē tbulationes i etia ppter quas ipe pte
nimo dolore obiit a sepultus e m ffraxia. Quo namq. tpe capta e ciuitas
rlm a Saracenis in qua ciuitate ondu sepulcr dñi. locus vbi cenat
pus est locus vbi cristus est depositus de cruce. locus vbi i Syndone e vo
lutus. locus vbi pmo dñs appuit marie maglone post resurrectione ma
ne locus vbi helena venit cruce scām. locus vbi cux posita fuit super
mortuū qui veniit. locus vbi dñs appuit discipulis iamuis clausis. locus
vbi dñs misit spm sām m discipulos in grandi cenaculo. locus vbi dñs disci
pulis cenauit scia qñta. locus vbi cristus fuit flagellatus. locus vbi bta
vgo dñt filio. locus vbi iacobus maior ab herode agpū e decolatus. **Q**u
ostenditur ibi dom9 anne. domus carphē domus pylati. dom9 iher
dis. domus bte vrgms. clous sue i firmitatis. ostendit etia domus
anne mris marie i qua peperit eandē vrgine. **Q**uoniam memole e
quod ibid i monte syon iacet rex dauid. Ibi etia ostendunt. xij. pass
quibus xpūs ascendit ad locū caluarie. Ibi etia ante castellm betha
ne est locus vbi maria r martha oīcerunt xpo pro lazari resuscitac
ne. Ibi est Symonis leprosi dom9. in qua castum i vocauit. r domus
marthe i qua xpū collegit. **Q**uoniam memole e quod ita monte obiecti os
tendit oētus vbi cristus fuit captus. etia loca dñm xpi. r mē locū
captiuitatis eius in bethsemani. venit in solgata. Ite ibi ondu desce

Saraceni pbr cepit
in de loca. bñs ipa xpi

ubi pui hebreorum occurrunt domo indie clamantes *Sanna* &c. *Ite locus*
ubi fletus sup ciuitate Item amica porta p qua in trauit dñs indie pa
lmazū in sam ciuitate Item ostendit sepulcrū vrgis marie i iora
phat sed est longe subtra tu eadē fā bene ad sexaginta gradus iē sub
mote syon est fons *Oyle* de quo dicit *ps* isana nathatoia *Oyle*
Item ab hinc ad iactu lapidis est *acheldemach* ager sanguis *Ite* fuit
ibi mommēta mltia ul sepulcra glōsa Ibi sepultus ē *ysayas* mrtū sō
tem *Oyle* fatus fuit *Sara* & plūs q̄ iatē possz datus distat a *Oyle*
Quarta memole ē quod eadē fā sepulcra est rotunda & habz p dīa
metz inter colūmnas *xxiii.* pedes pter obfides que p̄tūntū a
mūdo extiori eadē hūc *xxx* pedes Item sepulcrū dñi quod ē i medio
eadiē ē aptūa rotunda rem extius vndiqz tētū mātūore sed mtius
dupes nuda rupis sicut tempz passionis *Ite* hostiū vbi ad ista spelūa
intratur abozante ē valde pūū tūmba vō sepulcra ē ad dextia i tū
tis iux. pietem ad septetionem demarmos *gisei* coloris *viii.* pedibz
longa & eorū pte clausa ita quod nullū lūmē mtius videretur quia
nullam fenestram habet Sed pendēt *x.* lampades sepulcra dñi illi
inantes *Ite* ē alia spelūa ante spelūam dñi eiusdē longitūdis
& latitudis & dispositōis mtius & extia que extia videtur esse vna lūa
sūt dñe Inextiorē intrant mulieres qūdo dñm (quis reuoluet
nobis lapidem ab hostio mommēti &c. *Quia* lapis iste aduolutz fuit
ad hostiū mtioreis spelūe & iag ad hinc ibid magna ps illius lapidis
ante hostiū alia ps tūslata ē ad monte syon palati

Quintimo *lxxx.* dicendū ē de *ppa* *Gregorio viii.* *Gregorio* viii
natione *Venetianus* cepit anno dñi. *aq.* *Ex* *cx.* sedit mēse
vno diebus *xxvii.* hūc zelando p̄tā fā ad dñs p̄vinaas lū
betus m̄sit & fā p̄tā *Inc* iāmā & p̄vīam. p̄vīs morit & sepelitur

Quintimo *xq.* dicendū ē de *ppa* *Clemente t̄io.* *Clement* t̄io
natione *Romanus* cepit anno dñi. *aq.* *Ex* *cix.* sedit *ans* *iii.*
diebus *xxi.* vbi q̄ntū ad memora. *pmu* ē quod hūc *Clement*
t̄ius *ex* *ppz* *Johnis* scolaris fuit *hmo* *gentis* hūc oedmaur claustrum
aput *san* *laurentiū* & latam palatū feat alius & putē ac eqm
enēu feat fieri ibidem *Q̄dm* memole ē quod hūc *Clement* t̄ius sta
tuit quod t̄pē fīaz nō fiat truditō sponsaz ul solēpniū nuptiaz p̄z
ad omia ante *Ascensio* dñi usqz ad *vii.* penthetestes & ad m̄a lūc
tus usqz ad *Octaua* *Epiphanie* & ad m̄a *lxx.* usqz ad octauā pasche
Statuit eā quod t̄ia nō p̄gnēt i n̄duello n̄ p̄ose pugilles i n̄duellat
Insup statuit quod deiciat qm p̄uānt vicia seu genitalia sibi ampu
tari nissam nō celebret nullo modo

Quintimo *xcij.* dicendū ē de *ppa* *Celestino t̄io.* *Celestinus* t̄io na
tione *Romanus* *ex* *ppz* *Petro* *Subonis* & *secutus* ē i die dñi *re*
secutionis cepit anno dñi. *aq.* *cx.* sedit *ans* *vii.* vbi q̄ntū

ad memoriam. **Q**ui e quod hic Celestinus tunc die pontificatus sui Hen-
ricu quatuor coronavit in Imperatore et fecit palatium apud sanctum Petrum.
Secundum memore e quod Henricus Imperator eodem mense pro suam
coronatione in civitate Ripuliam ad magno exercitu eodem mense tradidit
regnum Tusculanum Romanis ab Imperatore destruitum e ab eis hic Impera-
tor Henricus sub Celestino et Innocentio Imperavit annis vii. et mensibus
quatuor. Ipse etiam anno primo creationis sue coronationis sue Sicilie regnum
in civitate cepit totam terram usque Neapolim quam obsedit per tres menses ibique
eius exercitu contra in firmitas in vasis ut omnes fere mortui sunt. Ita quod Im-
perator. Sanguis accepta Constantia filia regis Sicilie cum paucas relictas anno
no iii. Imperii sui totum regnum Apulie sibi subingavit. et plurimos rebelles
disperis pennis flagellavit. Canaceum filium Canacei regis Sicilie in me-
sua Margaritella et regem Empiratorum seu in Almania duxit captivum. q.
mortuo Oeta e dissensio inter principes Almannie una pars elegit per Ottone
alia Philippum. sed Otto excommunicatus ipse e coronatus et Philippus dolose a
patre e missus. **T**ertium memore e quod anno domini. capta e Constan-
tinopolis a Venetis et Affricanis et huius Baldemum Comitem fflandie et Impera-
torem constituit.

Quintimo xxi. dicendum e de papa Innocentio tunc Innocentius tunc na-
tione Campanis ex parte infirmo cepit anno domini m. ccc. et c. consecratus
q. e ipso cathedra sancti Petri. et sedit annis xviii. mensibus iiii. die-
bus xxi. Vbi quantum ad memoriam. **Q**ui e quod hic fecit multa opera glorio-
sa. fecit ei inter cetera hospitale sancti spiritus. et donavit etiam sancti Martini co-
posuit sermones et libris de misericordia condicione quam gratus dedit etiam vniuersis
ecclesiis in Roma. cuilibet ecclesie una libram argenti pro talibus quia quedam
non habent tales argenteos tali pacto quod eos vendere non possent. **S**exto
memore e quod hic Innocentius coronavit Ottone quartum ex gente Saxo-
ni in Imperatore in basilica sancti Petri. et ipsum deposuit quia fidelitate ecclesie
non seruavit. Hic Otto accepta corona statim pugna habuit in Romanis et
statim contra voluntate ipse in transit regnum Apulie. auferens illud fraderico
regi Sicilie propter quod ipse ipsum excommunicauit. **S**extueto aut anno Imperii
sui princeps Almannie. fradericus Imperator legem qui venies navigio
usque Roma appa et ipso Romano honorifice e receptus et processus in Ala-
maniam contra Ottone ibidem missis triumphauit. Hic Otto ciuitate Goslarie in
die Medardi epi cepit. et milibus diuitibus spoliavit ciuitate etiam Halberstadem
cepit. et regne suauit. Vbi incole ad ecclesiam fugientes in incendio perierunt
multa alia fecit iste Otto. et ipse hoc honore Imperii priuatus fuit domno per
mittente tempe suo multa castra et dyoc. Halberstadem. Hildensem. sunt
edificata promotione sua in Hardesborch morat. et in Brunsuile sepelitur. **S**exto
etiam memore e quod hic Innocentius tunc bellum albatu. Joachum que co-
tra ingrem petrum lambardum posuit dampnavit. Insuper quedam Almannie

Canonem quibus doctrina sicut dicitur in decretali extra de summa trinitate et fide
catholica ca. dampnans. Cui Almericus asseruit ydeas que sunt in mente
divina creare et creari tamen fecit et in Augustinum nichil nisi et in atque in comu-
tabile sit in mente divina in dicit eam quod deo finis omni dicit deus
quia omnia sunt reusua veni ut in deo in mutabilitate quiescent et in unum
vnu in diuini atque in commutabile in eo permanebit et sic alius nature in
et Abraham alius ysaac sed unus et eisdem sic dicit omnia esse vnu
et omnia esse deum dicit enim deum esse eandem omni creaturam esse omni et
dicit quod sicut lux non videtur in se sed tantum in creaturis. Ite dicit
quod si homo non peccasset in duplice sexu putus non fuisset nequaquam
Sed eo modo quo angeli multiplicati sunt fuissent et homines et quod post
resurrectionem utriusque sexus admirabiliter. Quia ut asserunt fuit prius in cre-
atione. Et talem dicit existisse prius resurrectionis. Cui omnes errores in
venit in libro qui in titulum professionis que inter alios libros damp-
natos ponit. putat et dicit liber Almaria qui Almaricus prius to-
bustus fuit in suis sequacibus. Dicit eam quod in civitate et institutus no-
me prelati in putat et sub tali pietatis pietatis eius sequaces omni
iniquitatem committebat. **¶** Quartum memore est quod hic Innocentius
anno pontificatus sui xvij. mense novemb. in basilica lateranensi que istam
vocabatur celebravit concilium generale in quo subsidio tre se reprobo
statu varias ecclesie multa vitia statuta sunt promulgata in quo talio
fuit a. c. x. plati. Tunc etiam tpe concesserunt eandem sic maxime in
germ. deum tunc propter subventionem tre se me pisanos jammer
lambardos pacem facere intendet. et po. tunc apud pisum et defunctus
Ibi et ecclesia sci lateranensis et translatus recessit prius prius die
Parusius Cardinales etissime artibus propter ipse electionem. **¶** Quintum
memore est quod anno domini pontificatus aut domini Innocentii tunc anno
xi. b. tunc. dominus ordinis fuit predicator et institutor fuit qui natione
Hispanus que dicitur Barloga ex amen. dioc. v. utriusque scientie dei ple-
nus vita sincerus et religione conspicuus. Incepit ordinem fuit predi-
catorum in mente concipere et tractare in pabulis et holosanis amplius facere nisi
Priarchas prophetas ad eandem salutem et pacem se converterent. Veni ego et
nisi aplos meos et illos non potui occidere nisi mures et doctores et consi-
sentes quia plurimos non illis acciderent sed quia non est fas ut aliquis
denegem dabo eis predicores meos per quos illuminentur et emendent. Om-
nium autem condicabo me de illis et veniam contra eos. **¶** Sextum memore est quod
ordo predicatorum memoratus amicus devotis personis est prius. Na donna
gratia leodien. dioc. mure perfectionis et excellence femina cuius vita in
Iacobus de vitato qui fuit cardinalis epus conspici mirabile et in
et quidam mure. **¶** Subilo esset dicit et hoc vale gaudia et quod prius sit

i. Bruni etiam visitaret ipsos suos piores illuminaret. Hec aut p dicit x. a
 nis antequam ordo constitueretur. Simili incivitate Proserpina fuit qdam
 venerabilis deuotissima femina de qua dicitur quod i. tegra metere acorpe a
 cisto dno fuit. Amilo sub arata i. amulus i. quoda monastio iuxta py
 sab tu deuotione seruatur. Hec aluamns sta bona vocabatur ipa i. ter
 multa que pducebant. Huc ordine ptoz mbrui esse ventum. dicit quod tps
 tps fuit qui ab ea audierunt. Sicut apud portas domus ordinis Carthusien.
 lugdunien. dicitur fuit quida por tante religionis quod apud san. Stephan.
 nonnat. Huc reuelatione sibi sta adno subus suis p dicit. Huc ordine ptoz
 i. Bruni fuit sup quo addens eos attentos affectu spali rogauit ut ordi ille
 ab omnibus eis amaretur et honoraretur quod deuotissime impleuit recipietes
 fies ordinis sta sic angelos dei. Insup quida stus spus durasui ante m
 ceptione diti ordinis frequenter a publice asseruit p ducendo ordine ptoz
 mbrui ventum dices. Ego amauo vobis vbn dei sicut stio. Sed i. Bruni
 veniet qui hoc p ducendis officiu suam i. vita i. nome. multa etia filia
 refert i. libe suis Sibilla pphetissa sup omnia glosa multa i. dca sta. vi
 dentur hoc sensisse nam fuit idem i. l. x. ca. regis pfa ncia me
 se. i. dicit glosus ordo p ducator discurrendo i. p ducendo laborat ut i. mesa
 domi habundet. Unde mutam fideles. Ite. i. eiusde sup illud leuiculi sta
 tes. dicit. dicit glosa. p fte leuiculos ptoz ordo doctua. xij. aplos seq
 eus intelligit. Item sup illud. 1. p. alip. xx. statutu e co tpe quo solent
 reges ad bella pcedere. dicit glosa. Iustus bellu agit tu ptoz ordo.
 contra mundi pates statu fidei opposuit. Ite sup illud hester x. Subli
 mitas qua sublimauit azardochan. Ite dicitur. dicit glosa azardo
 chen. i. ordine ptoz que rex celestis sublimauit coru fidelib. i. fidei
 bus. Ite sup illud. Statu x. Vilem roneu. dicit glosa. Vilem
 roneu i. p ducator ordine. Ite sup illud eiusde. xxxviii. Sicut filius
 sedens ad opus sui. dicit glosa. Ordo p ducator q p dusa offia mstium
 suu agit doctua sed audire teperezit qui fragles m fmos vbi rexephe
 m format ut uasa i. honore faciant. Item sup illud eiusdem. xx. i. am do
 Stola glie. dicit glosa. Ordo ptoz am do stola glie i. vestiendo se
 i. suatione vtutu ornatu fidei i. vestitu bone opationis demat. Ite sup
 illud. Iemie xxxviii. Audiuit Abimelech etrops vir Enmichus i. dca
 dicit glosa. Ite etrops signat ptores qui se ipos caritatis i. statu casti
 iur ppter regnu celoz. Ite sup illud. Ezechielis iij. Et eae manus mis
 sa est ad me. dicit. dicit. Sicut ppham p ducator ordo. Ite p phas
 ce sptie pagme designatur. Ite sup illud. Amos ix. Comphendet orator
 messorum i. calator vne mittente femie dicit glosa. Quod phos omes
 Ordo p ducator signat. Ite sup illud. ait. 2. vidit duos fies. dicit. dicit. glosa.
 Et una vinitate fne dilaonis apphauit. fne qz nullus i. ordine ptoz ad

mittitur. Item sup illud Luce x^o. Misit serui sui hora tene re dicit
Greg^o Hora tene e finis seculi. In hoc hinc mittit^r finis idem ordo
p^{ro}phet^{ar} adi^ucatos p^{ro}phetas. Ite bene iⁿ p^{ro}ph^{et}ia des^{er}o Andrea
p^{ro}ph^{et}ia e ordo p^{ro}ph^{et}ar^{um} no p^{ri}maries iⁿ eode loco sed extenden^t se ut^{er} autem
ut diu^{er}fas n^umer^{us} f^{er}as fecunditate doct^{ri}ne celestis r^{et} exemplo bonoz^{um} op^{er}um
Pro^{ph}eta memole e quod quida iⁿ p^{ri}ncipio ordinis ex sp^{irit}uali visione ita
refert namq^{ue} m^{ag}is Alexander qui fuit m^ult^o t^{em}p^{or}e doctor famosus r^{et} p^{ro}ph^{et}ia
ologia r^{et} post f^{er}as e ep^{iscop}us iⁿ Anglia s^{ed}bens iⁿ p^{ro}uall^{is} suis sup illo v^{er}ba
disseruedia r^{et} vitas obuiaunt sibi. Quod t^{em}p^{or}e quo f^{er}as p^{ro}ph^{et}ia
Bonome eccl^{esi}a b^{ea}tⁱ Nicolay donata fuit scolazis quida iⁿstruat^{us} s^{ed}
vanitati admod^o deditus t^{em}p^{or}e q^{ui}sus e visione videbatur ei quod quasi
nimia tempestas iⁿ vaderet eu em^{er}te iⁿ campo. r^{et} d^u fug^{er}et ad dom^u qua
dam iⁿ venit eam clausam pulsat r^{et} recipi pet^{it}. Cui hospita n^udit. Ego
iusticia h^{ic} h^{ic}to r^{et} h^{ic}et domus mea. r^{et} quia tu iustus no es no iⁿtrabis
ieam. Noller ille r^{et} alia dom^u videns pulsat r^{et} illiat eam recipi pet^{it}
Cui hospita Ego sum vitas no ego te recipio quia vitas eu no liberat
qui ea no amat. Vidit itaz masioz. r^{et} ibid eam pet^{it} iⁿ t^{em}p^{or}e. **O**z aud^{it}
Pax ego sum h^{ic} sed no e pax iⁿ p^{ro}ph^{et}ia. Sed tant^o homⁱⁿib^{us} bone v^{er}ba
tatis. **V**m quia ego cogito cognationes patris r^{et} no affluor. Vale v^{er}ba
tibi dabo. Ultra me h^{ic}at soror mea que miseris auxiliat^r semp^{er} ad h^{ic}
aude r^{et} madata eius comple r^{et} f^{er}as sic. Cui m^ult^o v^{er}ba sicut eu dom^u
vocabatur ait. Si ab Im^{mu}nitate tempestate lib^{er}ari d^{es}ideras vade ad
s^{an}ct^u Nicolau^m vbi h^{ic}ant f^{er}as p^{ro}ph^{et}ar^{um} r^{et} venies stabulu^m p^{ri}nc^{ip}is r^{et} p^{ro}ph^{et}ia
contⁱⁿer^{et} r^{et} p^{ro}ph^{et}ia. doct^{ri}ne asinu simplicitatis tu bone discret^{io}nis m^ult^o
illuante r^{et} Ioseph p^{ro}ph^{et}ia r^{et} p^{ro}ph^{et}ia te saluatem. Enigilans ille r^{et} m^ult^o
nans deuotissime sicut sibi consultu f^{er}as ita compleuit. **D**eam^u me
mole e quod deo sp^{irit}uali a^uta e de p^{ro}ph^{et}ia. Narrauit naq^{ue} s^{ed} Henricus r^{et} h^{ic}
ot^uicus quod ita p^{ri}ncipiu^m ord^{is} q^{ui} t^{em}p^{or}e duos f^{er}as it^{er}itates iⁿuenos. iⁿ
ta nona t^{em}p^{or}e ad v^{er}ba quere vbi possent comed^{er} iⁿ ta p^{ro}ph^{et}ia r^{et} m^ult^o
eis ignota. **A**stitit aut^{em} subito eis vir magnus iⁿ h^{ic}u p^{ro}ph^{et}ia r^{et} ad
conf^{er}etis ad v^{er}ba modice fidei. **P**ri^{mu} qu^{ia}te regnu^m dei. **E**h^{ic}et om^{nia} adia
eunt^{ur} vobis. credidistis deo ut p^{ro}ph^{et}ia eu om^{nia} dimittetis. r^{et} n^unc timetis
quod vos dimittat iⁿ p^{ro}ph^{et}ia iⁿ p^{ro}ph^{et}ia. **H**ic vob^{is} signu^m t^{em}p^{or}e t^{em}p^{or}e t^{em}p^{or}e
r^{et} valle sequeti villam p^{ro}ph^{et}ia r^{et} v^{er}ba r^{et} t^{em}p^{or}e t^{em}p^{or}e t^{em}p^{or}e t^{em}p^{or}e
tabit s^{an}ctos r^{et} p^{ro}ph^{et}ia quida m^ult^o qui uos ei anset violent^{er} r^{et} illis p^{ro}ph^{et}ia
al^{ia}it^{ur} p^{ro}ph^{et}ia eccl^{esi}e sup^{er} veniet qui uos r^{et} s^{an}ctos r^{et} milite la^udi
s^{an}ct^u p^{ro}ph^{et}ia. **C**onfide q^{ui} iⁿ d^{eu}o s^{ed} p^{ro}ph^{et}ia iⁿ p^{ro}ph^{et}ia. **E**h^{ic}et om^{nia} adia
f^{er}as. **C**uibus das disparuit. **I**llis aut^{em} om^{nia} ut p^{ro}ph^{et}ia t^{em}p^{or}e
Eh^{ic}et aut^{em} p^{ro}ph^{et}ia iⁿ p^{ro}ph^{et}ia Henric^{us} r^{et} p^{ro}ph^{et}ia qui t^{em}p^{or}e ibi erant r^{et} p^{ro}ph^{et}ia
m^ult^o f^{er}as om^{nia} t^{em}p^{or}e. **I**n sup quida m^ult^o p^{ro}ph^{et}ia ord^{is} r^{et} p^{ro}ph^{et}ia
r^{et} monastio s^{an}cti Galgani p^{ro}ph^{et}ia. **S**enas vir magne simplicitat^{is} p^{ro}ph^{et}ia

et fame et religionis. Cui aduobus filius rogarentur ut prope et prototo
 ordine sui domini exoraret quod oraret propter nequiter. appuit ei dominus dicens
 frater Jacobus. Istas orationes propter dicitur. Corda famulorum tuorum domine
 illius spiritus sancti gratia regimini eis eloquium dona qui tui predicator ubi la-
 que virtutem augmetur. Familis tuis domine ubi tribue gratiam. et munus
 oblata faciens corda eorum in salutem tuam quibus visita dominum et. Con-
 secra domine famulos tuos virginem tui corporis et sanguine suscepto et tuum
 munusculum ubi laqueate tribue gratiam propter dominum meum. Istas autem or-
 nes dominus ipsa approbavit et licentiam ut dicerent in missa prolati. sed pro
 secreta. etiam post complectenda. Unde et memorabile est quod ego gloriosa ma-
 ria spali affectu ordine predicatorum prosequitur. fuit namque in Lombardia fe-
 queda solutaria vitam genus admodum domine me deuotamque audies non mi or-
 domine propter fuisse toto affectu desiderabat aliquos existis vide. Con-
 gruit autem fuisse paulum in tota propter illas predicando tunc. Quia ad illa
 quod essent. et morte. fuit ubi dominus illam alloquentem que sunt qui rem-
 ordinis essent et tunc dicerent de ordine propter esse considerans iuuenes pulchros
 et habuit honesto despectu eos existimas quod tales propter discurrerent
 non possent diu omne et tuentes. Sequi ergo nocte visa est sibi astae beata ego
 turbata facie dices. Abheri me grauit offendisse. An non credis quod ego pro-
 uos meos valeam custodire iuuenes. et propter discurrerent pro salute animarum
 tuentes ut aut me facias eos suscepisse in spalem tutelam. Ecce ostendo
 tibi quos heri et tempisti. releuas palum ostendit ei multitudinem fuisse
 et tunc eos de quo despectu ante. Unde dea redusa computa ex tunc fies ex
 nimio corde dilecti. et hec ordine enarrauit. fuit etiam aeralie mulier
 queda deuota nomine et natione Lombardia. que dum queda die stas ad com-
 pletorium suum fuisset singula deuotioe affata in conceptione dulcis anthi-
 phone. Salue regine. fuit rapta in spiritu. vidit quatuor amanda et nobis
 amada. et multa deuotione omnibus retolenda. vidit ipsam reginam
 me. cum fies dicerent. et spes mea salue. ipsos dulcis resolutatem et tunc dicit
 rem. Exa ergo aduocata mea. et ipsam quoque ante filium providente et adora-
 tem. et tunc subingent. Illos tuos miores sedos ad nos tunc. vidit illa
 lector colubina vultu in fies respiciente. Post autem cantarent. et illam Benedi-
 ctum et. vidit ipsam in etate tene gestante filium omnibus et singulis tu-
 gaudio ondente. Hec autem mulier dea omnia suo gestori aiatno et discreto
 laque laque esset et tunc multis lacrimis narrauit. De tunc memorabile est quod be-
 atus dominus ordinis sepe dea patet in dictis non solum sunt penes honestos
 et pios. sed etiam duos fies ymanos valde propter quosque unus existens propter
 opibus me in quoda hospitali se totum exposuit in obsequium pauperum. qui
 fuit in vita. et post morte miraculis daruisse alii non fuit manes viri
 contemplatiuus. et fuit deo dominus in ordine ficiens bono fine nequit. Dno

etiam nepotes eorum in ordine suo laudabiliter vixerunt. fuit etiam bonus
 dominus et iustus aduersus patientissimus. Nam fere XL. pignora quodam
 fluuio uix. Theolosam subiugis vite p'stine restituit. Libavit etiam
 libri sui qui in aqua p'edum sunt sub mersi ne corruptio ne panno aliquo
 tradati virtute ipsius extanti sunt penitus illibati. Similiter ipse aqua quā
 tit in vno pueri quendam amorem suscitauit. Emrem eiusdem pui vtu
 te tibi aquitima libavit. Insup iamuis clausis ad fies in traui de
 mo. sepe viat. emltos demoratos sepe sanauit. cu duobz panibz
 data bndictione i gente multitudine p'm satiauit. Ita quod multo pl
 dino mune depare e sulatu qua pus fuit appositu. Vidit etiam quā
 anglos ducetoz ad custodia p'm deputatos palis libris libentissie
 studuit i libas cantatis. **¶** Decimum memole e quod hic Innocentius
 ipa pus vocabat Locharius natus de Nobilibz. Tōnis eius ead te
 poribus f'z anno d'm 1190. CC. cepit i deon. Ordo f'm Theotimce
 domo hui? ipe tpe b'us ffranscus ut sapiens architectus cepit pe
 tendia age r'edes m'cordit' disponete m'iauit ordine f'm m'ozum
 Anno ead d'm 1190. CC. xij. p'btm ffranscu. r'btm clarum v'giz
 cepit ordo paupm d'noz. **¶** Decimum quartu memole e quod h' papa
 Innocentius statuit ut vltia quartu gradu q sangmtat' h'ate q'ta
 hant m'ionu. r'p'aliqz i ex'mtatione mortuus e qui iudicia ma
 nifeste h'uit p'me debz extirp'ari r'ab solui r'cap'i cu suffragiis
 ad ead. r' sepultuam. **¶** Decimum quintu memole e quod hic ipa co
 firmavit regulam r'ordine s'c Trinitat'. ffr'es ei de illo ordine to
 tan sua substantia diuidit amuati in tres p'tes. Vna p'tem ip'os
 vsus p'uant' s'c'lam p'tem i vsus paupm r'p'egnoz. Tercia p'tem
 m'itit vltia mae i redemptioez captiuoz. **¶** Decimum sextu memo le
 e quod hic ipa Innocentius declamauit p'ncipes Theotimce q'us
 h're in eligendo regem Romanoz. r' i p'patozem si no s'ut b'ctoz
 aut Stolidus. ul' p'petuo i firmos. hic simlr statuit quod alt' q'm
 qu' alto vito ante aenalem topula p't m'itate religione. Statuit
 simlr ut i omi p'vinaa cristianoze nobilit' distig'uat' b'itub p'ide
 omi v'itupz sexus ab h'ui cristianoze. r'quod nullus cl'icus i p'acs
 ordinibus habeat plura b'nficia ead. r' ul' duas dignitates simul ab
 spz sedis aplice dispensatione. Simlr quod quibz religiosus ad alacore
 ordine petita licentia. ead si no detur possit t'nsire. r'quod nomici no
 recipiant' ad p'fessionem nisi finito anno p'batōis. quauis nomici po
 ssint iuri suo remittiari. Simlr statuit quod ap'loz vigilie ienietz
 exceptis Philippi i Jacobi Joh'nis b'vante. r' Barnabe. r'quod i f'm
 ni possint i iemmo comedere Carues. r' maius p'ictm emite. r'quod.

Ordine m'oz f'm

Ordo f'm s'c Trinit'

De p'tab elao i p'patoze
 elige ydmen

De m'itit ap'loz r' f'mis

[illegible]

omnia sepulta e reseranda p Innocentij q̄ti. Confirmata ano domi an
 cclxiiij. Ordo fr̄m p̄tor̄ ut d̄ci e sup̄ confirmatus fuit ano d̄ni an
 cclxv. ij. El̄as Januarij. i. Crasmo b̄ti Thome Rome ap̄ut san.
 Pet̄u d̄ni honorij ipe ano p̄mo i cepit aut ap̄mo ordio co n̄putando
 ano d̄ni an. c. v. cu post reditū d̄ni epi exomen ad sua dioc̄.
 bas Dominus cu paucis sibi adh̄entibz sine v̄mulo t̄me p̄fessionibz p
 r. annos officio p̄com̄s r̄expugnacōm h̄sis ad fidem catholicā extol
 lendo i p̄tibus Tholosanis masit. Quo t̄pe etiā mōst̄m form̄ depu
 liano i statuit an ordinis confirmacōez anno aut d̄ni an cclxv. cu ffulco
 re Tholosano ep̄o ad conalū Rōm̄ gn̄ale iuit p̄confirmacōe ord̄is. Vbi
 responsum accepit uti ad fr̄es suos rediet ad eligendū sibi reglam ad p
 data anno d̄ni an. cclxv. Innocentio iā mortuo Roma rediens ab hono
 rio ord̄o confirmatus e ut sup̄us e h̄tū. Ordo fr̄at̄ m̄ior̄ ab exordio
 p̄maio cōputando i cepit anno d̄ni an cclxv. Confirmatus e ab honorio
 anno d̄ni an cclxxv. iij. El̄as Decemb̄s. **¶** Est etiā religio h̄militatorū
 iij. ordinibus sub inḡo v̄no d̄st̄ta. Primus e ordo v̄noz h̄m i vestitu
 assimilant̄ p̄ monstratē i v̄ctu ieiunij r̄abst̄inētie p̄dicatōibz
 Ord̄us e mulier̄ que sūt clausē m̄icis altis r̄nullaz om̄o apta h̄n
 tes excepta v̄na iuxta altāē p̄q̄na ḡm̄icat. Aliamqz p̄uā p̄q̄na r̄ci
 piūt lana filanda r̄ fila reddunt. **¶** Tercius est ḡm̄icator̄ qm̄ h̄nt̄ cū
 modū v̄medi ne. s̄z portent arma n̄ exerceat p̄culosa n̄ iduāt̄ di
 soloribus n̄ iaceant s̄m̄l̄ t̄tis diebus. Cepit etiā anno d̄ni an. Ordo p
 mōst̄ator̄ i cepit anno d̄ni an. cclxx sub balyto i p̄a fundat̄. aquoda sup̄o
 v̄to qm̄ fuit norbertus appellatus e fuit Colomien. **¶** Quintū memo
 le quod sup̄ d̄cis honorius f̄bus p̄toribz pulchra p̄uilegia dedit. real
 as decimas castra r̄possessiones quas d̄ns Petrus archiep̄us Norbon.
 r̄ d̄ns ffulco ep̄us Tholosanen. ac d̄ns Symon Comes motis fortis
 d̄ns d̄nis p̄ q̄ confirmacōez ordinis cōtulert̄ confirmavit sup̄vixit alit̄
 d̄ns d̄ntus a confirmacōe ordinis annis iij. m̄esibus vii. dieb. xv. de
 cubuit n̄o m̄ leto f̄us monete quia l̄m̄ p̄m̄ n̄o h̄ebat r̄ i eus d̄e f̄us
 monete t̄m̄a quia alia t̄i quā t̄m̄uāet̄ illa qm̄ diu portauit n̄o h̄e
 bat. Obijt ḡ. apud Bononiam i loco f̄us monete post s̄dm̄ caplū q
 ipe celebravit anno d̄ni an. cclxx. r̄ d̄ns hugolm̄ Cardinal ep̄us hos
 tien. ap̄l̄e sedis legatus r̄postea f̄us i p̄a Greḡ ix. r̄ t̄m̄a tradidit
 sepultū. **¶** Sextū memo. le e quod ab inceptōe h̄m̄ ordinis vsqz ad ann
 d̄ni an cclxxxiij. or̄ ipe regnauit. Quor̄ p̄m̄ Innocentius iij. Sup̄o
 ordo i cepit s̄ n̄o d̄n confirmatus fuit sedus Honorius iij. a quo ord̄o fu
 it confirmatus iij. Greḡ ix. r̄uatus Celestin̄ iij. q̄nto Innocentius iij.
 Octus Alexander q̄nto. vii. vii. Octauus Clemēs iij. Nonus Greḡ. x.
 Decim̄ Innocentius v. d̄cis p̄tor̄. Undecim̄ Adrianus v. Duodecim̄
 Ioh̄nes xx. Tredecim̄ Nicolaus iij. Decim̄ q̄ntus Martin̄ iij. Decim̄ q̄nto

Honorius iii. deamus sextus Nicolaus. iiii. ordis minor deamus septimus
Celestinus. iiii. deamus octavus Bonifacius viii. deamus ix. ^{videtur}
ordis p^{ri}or^{is} Vicesimus Clemes vi. vicesimus p^{ri}mus Johannes xxi. vicesi-
mus p^{ri}mus Bndus xii. Cister. ordinis vicesimus iii. Clemes vi. vicesi-
mus p^{ri}mus Innocentius vi. qui tunc fuit. Septima memole e qd
hic ordo seculitate sua ge^{re} p^{ri}or^{is} tpe esse duos ipas xv cardinales
xxi. magis ordinis. r valde multos magis Theologie facultat^{is}
adamu dñi a. ccc. lvi. Cū aut ad papas p^{ri}mus fuit Innocentius
gutus qui p^{ri}us vocabatur fater petrus de arethasia natione Bur-
gundus r fuit magr in Theologia Sedus fuit dñs Bndus ii. qui
p^{ri}us dñs e f^{uit} Nicolaus de Grimisio natione Lombardus. Cū aut
ad Cardinales venerabiles p^{ri}mus fuit frater Hugo de Caro dyoc^{esis} me-
nen. magr in Theologia que p^{ri}us vite r fac fama Innocentius ipa
iii. assupsit de provincia lacu francie in p^{ri}sbiter Cardinale Tytuli
scē Sabine anno dñi a. ccc. lii. Sedus fuit frater Hambaldus na-
tione Rōnus magr in Theologia que assupsit i p^{ri}sbiter Cardinale Bas-
lice xii. dyoc^{esis} dñs Urbanus ipa iiii. anno dñi a. ccc. lxi. Tercius fu-
it frater de Tarentasia fuit magr in Theologia que assupsit i Cardina-
lem ep^{iscopu} Hostien. dñs Greg^{orius} ipa x. anno dñi a. ccc. lxxii. i fia octa-
uas penthecostes. Cū aut fuit frater Robertus natione Anglus n^{atus}
in Theologia qui p^{ri}mo fuit Ep^{iscopu}s Cantuarien. r p^{ri}mas Anglie que
tunc assupsit i Cardinale Ep^{iscopu} Hostien. dñs Nicolaus papa tunc po-
tificatus anno sui p^{ri}mo. Cū aut fuit frater Latin^{us} natione Romanus m^{agister}
p^{ri}udentissimus que fecit Cardinale ep^{iscopu} Hostien. memorat^{us} dñs Jo^{hannes}
Nicolaus anno dñi a. ccc. lxxvii. Quartus fuit frater Hugo de Bilomo
dyoc^{esis} Claremonen que fecit Card. p^{ri}sbiter dñs Nicolaus ipa iiii. anno
dñi a. ccc. lxxviii. huc post modū fecit ep^{iscopu} Hostien. dñs ipa Cele-
stinus quinto. Septimus fuit Nicolaus de Ternisio natione Lombardus
que assupsit de cyagislo ordis. dñs Bonifacius viii. i p^{ri}sbiter Card.
et scē Sabine anno dñi a. ccc. xxi. r post modū t^{rans}tulit ipm r fecit
eu ep^{iscopu} Hostien. Bndus ipa xi. anno dñi a. ccc. xxx. Invenimus
quatuor t^{er}pn^{is} frater Galter^{us} natione Anglus confessor regis Ang-
lie huc fecit Cardinale Idem dñs Bndus xi. anno dñi a. ccc. iii.
Invenimus quatuor t^{er}pn^{is} post tūc deamus f^{uit} Nicolaus de p^{ri}ma
na q^{ui} fessor regis francie huc fecit Card. p^{ri}sbiter et scē Eusebii dñs
Clemes ipa gutus i Lugdunio anno dñi a. ccc. l. Unde aut frater
Thomas Anglicus magr in Theologia huc fecit p^{ri}sbiter et scē. salu-
Idem ipa Clemes i Lugdunio anno dñi a. ccc. v. xii. Blas Januarii
hic frater Thomas fuit provincialis Anglie hūc f^{uit} vi. fies
Card. in ordine. Duodec^{us} fuit Wilhelmus fuit Petri Baronem. dyoc^{esis}
vicia Cholosana magr in Theologia huc sup^{er} de lauratu cūc

i p[re]biter Card. et sc[ilicet] Cealio Idem p[ro]p[ri]a Clemes v[er] que p[ro] ea t[em]p[or]alit[er]
 et fecit ep[iscopu]m Card. Gabm[er]i. d[omi]n[u]s Johannes p[ro]p[ri]a xxii[er] anno d[omi]ni m[ille] c[irca]
 et xvii. Unde am[er]o f[aci]at[ur] ap[osto]licus de v[er]sibus p[ro]vincie Bone m[ag]i[ster]
 et theologia h[ic] assup[er]it Idem d[omi]n[u]s p[ro]p[ri]a Johne[is] i p[re]b[ite]r Card. x[er]
 fecit eu[m] ep[iscopu]m Card. Decim[us] q[ui]ntus f[aci]at[ur] Geraldus de domo p[ro]vin-
 cie Tholosane m[ag]i[ster] et theologia que assup[er]it d[omi]n[u]s Clemes vi. de
 m[ag]i[ster]io ordinis i p[re]b[ite]r et Card. et sc[ilicet] Sabine f[aci]at[ur] naq[ue] p[ro]p[ri]us
 cognatus eiusdem pape qui vno ano actu legens f[aci]as par[is] fuit
 claus i m[ag]i[ster]m ord[ini]s i Ca. cathason. anno d[omi]ni m[ille] c[irca] xli[er]. Eode[m]
 et anno fuit e[ss]e par[is] m[ag]i[ster] et theologia et eode[m] ano creatus e[ss]e in
 Card. i festo b[ea]t[is] ap[osto]lici. Decim[us] q[ui]ntus f[aci]at[ur] Johannes de ap[osto]lendis de p[ro]vin-
 cia Tholosana m[ag]i[ster] et theologia qua assup[er]it idem Clemes vi.
 de m[ag]i[ster]io ordinis. et fecit eu[m] Card. p[re]b[ite]r et sc[ilicet] Sabine. Quatuor ad
 m[ag]i[ster]os ordinis p[ri]m[us] fuit b[ea]tus d[omi]n[u]s natone hyssanus. sc[ilicet] f[aci]at[ur]
 Jordanus Saxo natone theotinus. Tercius fr[ater] p[ro]p[ri]us natone cathala-
 nus. Quartus fuit Johannes theotinus. Quintus f[aci]at[ur] haberto Sextus
 f[aci]at[ur] de werzell Septimus f[aci]at[ur] annie. Octavus f[aci]at[ur] stephanus
 m[ag]i[ster] in theologia nomis f[aci]at[ur] de t[em]p[or]io natone lombardus. Decimus
 f[aci]at[ur] Albertus Jannen[er]. Unde am[er]o f[aci]at[ur] B[er]nardus natone p[ro]vincia
 duodecim[us] f[aci]at[ur] d[omi]n[u]s lombardus. Tredecim[us] f[aci]at[ur] Berengarius na-
 tone Tholosanus m[ag]i[ster] in theologia. Quatuor decimus f[aci]at[ur] d[omi]n[u]s
 natone Brito m[ag]i[ster] in theologia. Decim[us] q[ui]ntus fr[ater] B[er]nardus de wer-
 cellis natone lombardus. Decim[us] sextus f[aci]at[ur] hugo de valhermen in
 theologia. Decim[us] septimus f[aci]at[ur] Geraldus de domato Tholosanus
 Decim[us] viii[us] f[aci]at[ur] Petrus de palma m[ag]i[ster] et theologia natione Bur-
 gundus. x[er] f[aci]at[ur] Garm[us] m[ag]i[ster] et theologia. xx[er] f[aci]at[ur] Johannes de
 ap[osto]lendis Tholosanus m[ag]i[ster] et theologia. xx[er] f[aci]at[ur] Symo lingon-
 burgus m[ag]i[ster] et theologia. Quatuor uo ad m[ag]i[ster]os et theologia tot
 s[un]t licenciati i bona curia tot par[is] et tot i Anglia quod longu[m] esset
 omes enarrare. Idco denomib[us] ip[s]os uolui p[ro]nu[n]ciare sup[er] sede. Octa-
 uo memole e[ss]e quod ordo p[re]terit sepe d[omi]n[u]s h[ab]et xviii p[ro]vincias q[ui]
 eu[m] p[ri]ma dextei thori est hyssania que h[ab]et xxx. conventus habet
 eu[m] i castella decem quatuor i legione vii conventus. i Gallia vii conventus
 i Portugalia viii. Octa p[ro]vincia e[ss]e ffancia que h[ab]et lxx. conventus
 Tercia e[ss]e bona p[ro]vincia h[ab]et xxiii. conventus. Quarta e[ss]e theotina
 h[ab]et xlviii. conventus. Quinta e[ss]e Polonia h[ab]et xxxiii. conventus. Sex-
 ta p[ro]vincia e[ss]e Graciana habens quatuor conventus. Septia decagonia ha-
 bens xiiii. conventus. et decagonia iii. i Navarra iii. Octava p[ro]vincia p[ro]vin-
 cie h[ab]et xxviii. conventus. Nona sup[er]ior lambardia h[ab]et xxii. conventus

Prima autem sinister horum e provincia Tholosana hns xx. quentus
Secunda i feior Lombardia que habet xxxiij. quentus Tertia fia
lia hns xxviii quento vi. i ipsa Sicilia ix. i tra laboris v. i Abreu
aa vii i Apulia Quarta i Ungaria hns xxviii quento. Pano
nia vii i Sualia vi. i Dalmacia. xix. Cento Anglia hns lxxiiij.
conento i ipsa Anglia xxxvii. i Wallia vi. i Hybernia xviii. i Sco
tia xiiij. Sexta Dacia hns xxvi quento i ipsa Dania xiiij. i Sve
aa ix. i Noruegia iii. Septia tra sca hns tres quento Octava
Boemia hns xxviii quento Nona Saxonia hns l. quentus ipsa
Saxonia vi. i Thuringia vii. i Westphalia vii. i arisia vi. i Slama
vi. i Hollandia v. i Sffasia iij. Nomu memole e quod hic ordo
habz z hnt plunios fies qui dicut mirabilis auteticis clauisse
i vita piter i morte quoz pmius ipapius fuit btus dms isf
for xpi alioquo tmo quida mirabilia sup Ca. xxiij. memoli sunt
tanta Sedns fuit btus Petrus m r datus qui tunda hnto mag
nos exores subit contra cu pponet porom loquela abstulit et
simpliciter mnt reddidit Ite i quada disputacone contra hntos qui
ipius astans inlem estuaret i vlla mubecta apperet btus Petrus
pmissio signo tencis i petrauit mubecta ipm pmagna horu ptege
tem Ipe ead mntu suu i plua alia pdixit scem ead queda i comitatu
lugdunien. p apostema i sumatu i collo admorte pemto libauit Quid
queda mlier in flandria cu iam qrtu pepiss filiu mortuu tines vi
offensas bti petru i vocauit qrtu quato filius reuixit qui ptau
ad baptismu cu diffinitu esset quod vocaret Iohnes Quidos non
adutens vocauit eu petru quod nome ob deuotoz sancti petri qfr
matu e ei plunios ead caduca morbu patientes ptau saluauit
Omni queda mlier puer hntem febres ptau i mndu i vocat ptau
auauit quida alius puer hns i colli guttue i flatuaz valde magnam
cu bibisset de aqua que accepta erat de locione vasis reliquiaz bti pet
Illi omemifamiez illam euome cepit i plenissime libatus fuit Que
dam puella cu cadisset i aqua pfuda extracta fuit mortua delata
e aut ad altam feru ptop Zenonis vir i tuitu bti petri mris red
dita e vite pte i salua Inuitate Crebrauen. homnes amagno den
dio ad pntaz reliquiaz bti petri sut pemto libati Ite ead queda
gus i Coloma hnt situm i guttue deformie i pntulosam que emy
so voto btus Petrus subito libauit Ite i uuitate maioritaz fuit d
uens dms Dnicus qui paretat quartalia i dypsyssm p integram
Tande i valescente morbo i guttue ia i flato amfit modu loquela ne
aliquid tibi ul potus potat syme i mris suis quod candelaz sue longitu
dinis ad altare bti petri mris deportarent Et cu fuis esset i firmus

statim os appuit & putredine sanguolenta pressam i multa quantitate eia
 ens cepit loqui & iatus est penitus simul ab infirmitate gutturis & tunc
 & hydrophus grus agens deo & bto petro & adriani glorio. Insup quedam
 matrona de ciuitate atheni pepererat vii. pueros quosda semiuuinos &
 cu iam pgnans esset fecit bto petro votu quod si pareret masculin viuu
 & sanu vellet eu i baptismo vocare petru & singulis annis celebrare ipius
 festu audire sermonem & officiu. Cum aut venit tempus pueri faculu par
 tu hant & masculin viuente & sanu hant & pueri. Idcirco i susceptione bap
 tismi petru ipm nominare fecit qui fuit pluimum grossus fuit aut ide san
 tian celebre & ciuitate atheni. divulgatu quod extus milites i partu
 laborantes bto petrum de ordine ptoz ceperunt & beneficiu subuocato
 senserunt. Tertius fuit bto Thomas doctor egregius decur mirabilis
 satis habetur mlegendis. Quartus fuit frater Aug de vngaria pontifex
 deuotissim qui i vngaria & alia Romania pte multa alia miracula co
 pleta leprosum curauit postulu alex. Quintus fuit frater Iacobus de
 paxlino qui tot claruit patentibz homibz i pulsando capanas ipe co
 pane ppe sine adiutorio humano pulsabant. Sextus fuit frater Amb.
 fuis natione Cistius de conuentu Cenompani tot fecit miracula que pced
 liber habet ibide de vita sua maculosa. Septimus fuit frater Jorda
 nus Theotimus natione Saxo qui fuit scdm mar ordis claus i m. ca.
 pas celebrato anno dm. m. ccc. xij. Erat aut tunc por pvinialis lam
 bardie sub h. m. gto fuit ordo mto & mto pluimum dilatatus. Na ante
 fere p. optime regens & regens ordine mille fies & amplius fertur
 ad ordms recepisse & manu pua huius iduisse. Quibz mto primo
 fies ad legendum parafis fuit licentia & duas scolas habuerunt. Sic
 vnt bto dm ad tiam sciam vstanda causa deuotoz & p. & i. s. o. m. s.
 tisset. Submersus est cu socijs eius duobus & alijs x. m. p. s. o. m. s.
 Anno dm. m. ccc. xvi. sepultus q. e. i. Acon. Vbi multis claret mir
 aculis. Multa ei huiaria singlis notibus sup eu epulscunt et cruce
 milce apparuerunt. Tempe ei istius p. s. & b. d. m. i. p. d. e. s. s. o. r. i. s. s. i. n. i. t. a.
 tus fuit feruor f. s. i. n. m. o. r. d. i. n. e. q. u. o. d. n. u. l. l. u. s. f. u. s. s. i. a. t. p. l. e. n. e. i. o. r. d. i. n. e.
 enarant. Vidisset utqz cu quosda fies post tracta alta suspicia
 post cotidianas & p. u. a. s. c. o. n. f. e. s. s. i. o. n. e. s. a. m. a. r. s. i. n. g. u. l. a. b. z. a. l. t. i. s. c. l. a. m. o. r. i.
 bus sua & alioz p. t. a. l. u. g. e. n. t. e. s. a. l. i. o. s. i. o. r. o. m. b. n. o. t. e. c. u. d. i. e. r. e. g. e. n. t. e. s.
 centenis & ducetens gemi flexionibz laborantes. Deinde quida re
 ligiosus frater retulit quod i fra pauca tpus C. f. s. i. n. a. u. d. i. e. i. t. q. s. e. s. s. o. r.
 gualem que i venit corpus i t. e. g. r. i. t. a. t. e. r. a. i. e. p. e. n. i. t. q. s. e. r. n. a. s. s. e. c. e. t. e. p. p.
 lues illo s. s. o. f. e. r. u. o. e. s. u. a. e. n. s. i. n. o. p. u. s. a. b. o. r. o. n. e. s. u. r. g. e. b. a. t. q. u. a. a. l. i. q. s. s. p. a. l. e. z.
 gram adno m. p. e. t. t. a. s. s. e. n. t. Vnde vnus dixit quod no potuit nocte qe
 se nisi p. u. s. s. e. l. a. c. r. i. m. i. s. i. n. u. g. a. s. s. e. Eo qe singlis dieb. dicto copletio & t. o. a. z.

mudi regna nunq; ordinis advocata deuotissime salutata se diuis
disciplinis subiebat et post alia omnia in deuotis orationibus humiliter
visitabat producentes abintus deuotissima flumina lacrimarum. Hys pau
no statim currebant adquatius volucandos sed in celis vel in angulis
claustrum latitantes omnes suos actus scitissime exercebat et tunc fortiter
displanabat aliqui vigis aliqui nodosis torquis ne somnus audiret
Inconuentu uero ubi erat vltima cuncta fides in venti sunt vltima xx. cum
aliquis aliqui cum ferreis cinctis adpellem post matutinu uero pauca
currebant ad libros pauciores ad lectos paucissimi qui non confiterentur
anteq; celebraret. Cum autem dies claresceret pulsabat signum ad celebra
tione missarum. Tunc ad vnu fratrem currebat plerumq; gratia misserandi et
eos visitabat sua contentio quis prius sacerdote adiuuabat deuotione autem
ad beatam virginem nemo dicere posset quia in cellis habebant eius et filii sui
cruasiri ymagines an oculos suos ut legentes orantes et studentes illas
aspicerent et ab ipis respicerent oculo pietatis. Insuper uero se mutuo per
uenientes in firmam in refectorio et hospitio papae in pedu locum bene
reputabat qui potuit alium in huiusmodi adiuuare. Inpudenter ita fue
runt fandi quod multi eorum cum uera conscientia illo die comedere non aude
bant nisi prius cum vel pluribus uerbis dei predicasset. Insuper in quodam ge
nerali capitulo Parisius cum cubaret aliquos fratres mitti ad terram sanctam. Dixit
magister Jordanus tota omnibus quod si qui illuc pati ire essent hoc ei
indicaret vix uerbum finiret et ecce vix fuit aliquis in tanta multitudi
ne qui statim faceret uenia cum lacrimis et fletu pedes se mitti ad illa terram
saluatoris sanguine consecrata. fuit ita fletus ingens. Nam aliqui
flebant pro dolore quia licentia obtinere non poterant aliqui pro pudore
quia licentia habebant. Octauus fuit frater Raynaldus natione Ger
cellanus de conuentu Bartinon qui fuit eius magister ordinis sepe de
clarus et in tali generali Bononie celebrato Anno domini m. cc. lxxviii.
Hic constitutiones fratrum predicationis et capla ordinauit et decretales
composuit. Cum autem propter uetustatem ordinis propter nimiam debilitate
sua amagistio et absolutio. Suppedit autem in conuentu Bartinon
xxxv. annis multis chorustans miraculis de quibus pro solis tangit. Prius
et quod latu maius multis uidentibus tunc fuit sic ex pede potius suus nutus
eiusdem sequebat meadem uirtute. Aliud est quod iacens in magno ig
no et lesus in vestibus pilis et torpe et phos extinxit igne libidinis et con
cupiscentie in quadam famosa meretrice. Nomus fuit frater Robertus ge
neris nobilis et natione provincialis cum adhuc uiuere de Epidemia pro
xime hita ad triginta annos antea clare prophetauit et multa alia futura pre
dixit quo sicut predictat euenerunt manifeste. De quibus habetur lib. plenus.

Almonen. Petulit eam michi ibidem frater Petrus Martini qui fuit
 promialis eiusdem provincie quod idie sepulture sue corpus suum fere
 batur. Dece ita alie quod ipse Petrus existens sub dyaconus no po-
 tuit fere. attingit cu cruce & sic fuit amiculo humano portat ad loc
 sepulture. Itaque frater Galterus condas por rector fratres i Argetua
 sorori Gmiegudi gravissimas febres diu paciendi dixit Ego i nomine
 xpi ab istis febribus te absolvo. que se humiliter ad terram prostravit
 rextuo plenissime curata fuit. Idem frater cu statim i secreto missa uel
 etia i familiari orone visus e amicus i aera eleuat nullo nisi diuino
 miraculo sustentato. Idem cu comitteret curata fuit febricitati quoddam offi-
 cium existens por dicit frater Dicit febrei quod recedat anne & ego faciam
 quod iubetis. Tunc por facies cruce otra eu dixit Cesset amodo febr-
 tua i nomine x. & statim qz curata e. Item domia eiusdem casta filium cadu-
 cu morbu habente amulto tempe adduxit ad fratrem Henricu Theotu-
 mianu Rogans ut pro dnm exoraret qui orone facta & filio manu im-
 pta psum ei continuo in petrauit sanitate. Itaque frater Petrus de provincia
 hysspame natione cathalanus vir plurimu religiosus apitor feruētissim
 extitit pque adhuc vivente deus fecit multa miracula inter que pfectes
 iuratos i ventu est ut xii. teta illuati. surdi iiii. claudi vii. contracti
 v. & alii i firmi quasi ad morte xxiii. sub tactu manu eius adi vōtōes
 nomis ihu x. pfecte sanati. Itaque fuit i quente papien frater Isemar-
 dus plurimu religiosus apitor glōsus pque deus fecit multa miracula
 que pfectes fideles sūt probata iter que quqz claudi gressum. Quor
 surdi auditu & multa loquela tres ceti visum & tres contracti manus usqz
 laetum eius pnvocatos ihu x. nois plene recuperavit. Cu queda palu-
 ra comēdisset de reliquis mēse eius penitus e curata. Idem Galma lmi
 uit acadm brachm curda & statim co voluit. Vtropia osulatus e
 & illud co valuit. Paluati queda qui pxiij. annos iaceat i vocato x. s
 plene restituit sanitati. Item frater Pelagius natione hysspamus
 multa miracula fecit. Ita cu quida stultus fer vehemet i acuta labora-
 ret & ab amicis fuisset apposta tū collo eius de thumilo fuit pela-
 gij statim febris cessavit. Itaque etia quida eiusde conventu cu vehemē
 febribus vegetur obicant se sup tumulu suu Pelagij & febris eum
 demceps no i vasis. Sicut ceas quida qui fuit Pelagio possessus fuer
 Auditis post morte ipsius miraculis ipse se cu multa humilitate vocavit
 statimqz visum recepit. Quqz etia demorati ab invicem ipius cur-
 ti sūt. Itaque eade provincia hysspame fuit frater Petrus Gaudelli
 i Rhuden. etia sepultus Dequo venerabilis epus eiusde loci plus
 qua xviij. miracula pdiscretos & fide dignos testes examinata co scrip-

et sub sigillo suo transmissit qualiter in Anno domini a celum. in celebrato. Ioh
lofe inter que miracula quique leprosi sunt curati. De moria noie liban
cea muti surdi fistulati. gutturosi. contracti. et in diuisis febribus labo
rantes pristinae sanitati sunt restituti. Quoda enim inquit dixit quod
tu per sex menses febribus afflictus es et inflatus valde appuit ei
frater petrus dices Veni ad tumbam meam et curaberis. Venit igitur
et statim curatus est. Item fuit in conventu Tholosano frater Bernhardus
detrusus a natione vasto ad cuius tumbam dominus multa miracula operatur. In
ella quedam demoniata ibi plene est liberata. ceteri xii. diuisis temporibus illu
minati. Surdi tres. claudi septem. contracti quatuor. et alii plures qua
tignati avaris languoribus penitus in vocacionem adeo plene sunt curati. sic
sanoma virgellen. apud quos sepultus est proficere. Insup sunt mul
ti alii. scilicet frater columbus quoda per motum pessulati. frater car
ricus de conventu Tholosano qui plusquam xl. in firmos curavit. frater
Wernerus de spacio quonda provincialis sepultus in Burdegali. frater
dominus de walleracade conventu Archiesi. frater Bhardus de Cant
apud Agemum sepultus. frater walterus Theutonicus de conventu Ba
silien. frater Colandus Theutonicus. frater Conradus quonda prior
Constantien. et alii quia plures qui in mirabilibus miraculis claruerunt.
Decimum memole est quod Honorius in anno pontificatus sui quinto in Basili
lica sancti petri conavit. Fredericus secundus in Imperatore et regnavit xxiii. annis.
Hic Fredericus ab infancia per aliam tanquam puerum evocatus est et ad
per fastigium Ottone dampnatus promotus catholice dei non solum tanquam
nunc sed tanquam novum quantum potuit lamavit. propter quod ipse hono
rius papa qui ipsum coronaverat sibi rebelles et Romane ecclesie adversarios
copiens anathematizavit. Undecimum memole est quod idem Honorius
ipse anno pontificatus sui xi. moritur et Rome in ecclesia beate marie maiore
sepelitur. Dominus quoque Hugobonus Hostien. episcopus post eum ipsam ecclesiam
est vocatus a quo anathema. Honorii contra Fredericum renovatur. Duo
quoque Cardinales scilicet Jacobus Penestinus et orto pro subsidio ecclesie co
tra Fredericum legati ultra montes missi cum redire vellent ad curiam
cum pluribus platis ad conatum generale venire volentibus per vias perissimas
capti. Duodecimum memole est quod hic ipse Honorius totius vitam
et regulam beati francisci ad salutem multarum animarum conservavit et regit.
posuit Anno domini a mccciii. Tredecimum memole est quod hic Honorius
papa totius statuit quod corpus domini semper in ecclesia reservetur propter ipso
mos et quod semper portetur ad infirmos in habitu decenti cum reverentia et lu
mie precedente ut deus honorificetur et plus edificetur et fide corroboretur.

Statuit eam quod ecclie Ctesopolitane heant doctores seu magistros in
Theologia r aliquos idoneos ad studium ad studium quale mittat ut p
ea copiam doctorum heant qui alios in formet Insup statuit quod doc
tores in Theologica facultate r studentes i ea p quinqz annos integre pa
piani prouentus suoz pbendaz r beneficiorz p h bz eia p ppo ne
plati psortes eligantur i iudiciu cadent sub stite p h bz quia i eo
deus videtur temptari. ¶ Quartu dea memole e quod anno domi
ni m cccxiii. beatus seruus dei pfframiscus cotuens i aere stephai i de
postum r tuc in palmis late r pedibus effigiem plagaz xpi tulit
vsqz ad felicem exitum suu multos tuc vtriusqz sexus videntibz i eo
cristi stigmata esse Ipeqz beatus pfframiscus Anno dñi m cccxvi. ap
p m m felicit r sicut stella chorustans migrauit ad cristum

Quintimo xv. duxit e de ppa Gregorio ix. Gregorius ix. natus
Campanus cepit anno dñi m. cccc. xxi. et sedit annis xiii. h.
i. mense martio ix. die post festu scti Gregorii apud septensolum
datus fuit ubi qñtu ad memo. **¶** Prmu e quod hic ipa Gregorii per
frem Raymundi ordinis pteor pmaru dñi ipe r capellani ex pluibz
voluntibz secretalium compilavit volumine vnu madans vbiqz doctoribz
illo vii pmiu vniūsm. **¶** Sedm memo e quod hic Gregorius post
captiuitate duoz Cardinalium r alioz platoz ad conciliu Rome celebrad
venientiu cu ab Impatore qui tñ ex magna pte priuim ealie oau
pauat obsidetur i Vbe videns etiā pene omes Rōnos ppetuaz esse
corruptos exapies Capita dplaz r pcessioez alatino vsqz ad stñi pe
camp. faciens. aios Rōnoz sic reuocauit ut fere om̃s contra ffrideicu
Impatoez cruce signarent quod Impator qui tñ credebat se itatur
vrbem audierz times ab vrbe longe recessit. **¶** Tertiū memo e
quod hic Gregorius scdm Elizabeth filia regis Vngarie relicta lan
grauu Thuringie de provincia Saxonie Canonizauit. **¶** Bta Eliza
beth via legalu no defuit madatoz quibz deu sup oia amauerat
semp. eiqz fima deuotioe fuit pmiu nō no ledē. Sed cu sicut seip.
diligē suisqz naitatibz studiis pia sollicitudine subueniē ffridericu
maritalis thori tanta sinceritate suauit quod castione puitate meo
niali sacrameto debita nō amisit. Deniqz pupillos viduas r infirmos
pro compassione ope diligentissime visitauit Cibauit esurientes Sui
entes potauit nudis amittu tñuit hospitalitatē busficiū exhibuit
pēnis Tandem hñu vidui. r actu alari voto suscipies r vestigia q.
potuit e seuta cum ei ab vrbe ppa violens esset expulsa. r rerum
ac possessionu suaz patetur spoliū ipa nō aparentibz nō appiquis

p[ro]fidu[m] in plorans sed at[que] tanta paupertate miseris recipiens v[er]itate[m]
 Constantie roborata manu n[ost]ra vitz sibi acquisiuit sicut fuit
 tes suas p[ro]p[ri]a spoliaret ab h[uius]modi dissipat[i]o[n]e p[er] modum de
 eiusdem emolumento laboris egres[us] egens laudando subv[er]nit exemp[um]
 Etia[m] cunctis spoliatis no[n] maledixit no[n] comminabat[ur] sed p[ro]spoliatis
 suis suppliciter d[omi]n[u]m exorata quia Elizabeth dei mei sacra[m]entis i[n]
 p[re]sentat[ur] Idcirco de p[re]senti e[st] p[ro]p[ri]a benignitas anno i[n] carnationis sue
 Anno d[omi]ni m. cccc. xiii. k[al]as Decembris admesam celestis epl[isto]lam ip[s]am
 avitavit Vbi cu[m] delectatione semp[er] esuriet semp[er] pane celeste reficitur
 rabo Angelico v[er]mo potius d[omi]no faciat. ¶ Quarta[m] memo[ri]am e[st] quod
 ita t[em]p[or]e huius Gregorii i[ste] s[an]cti anno d[omi]ni m. cccc. xlv. fuit Thomas de ac
 quino doctor egregius ordinis p[re]dicato[r]um et illuminabit totu[m] mundu[m] natus ita
 q[uod] e[st] puer Thomas q[uod] vocatus etatis sue quinquenio missus e[st] a parentib[us]
 suis ad m[on]ast[er]iu[m] montis Cassini Erudiendus i[n] p[ri]ncipio t[ame]n demeter
 et moibus et bene[m]eritis ita annu[m] d[omi]ni m. cccc. xlv. paulophilus m[ag]is ne
 hic ead[em] puer quod septem[us] ul[tra] octem[us] missus e[st] Neapolim ad studiu[m]
 i[n] lib[er]alib[us] artib[us] i[n]struendus hic ibide[m] exatto septennio i[n] g[ra]tialib[us]
 loyralib[us] ac i[n] n[ost]ra p[ro]p[ri]a cum mirabili celeritate i[n] gen[er]i n[ost]ris p[ro]p[ri]a
 tate i[n]telligentie clartate proficiens apud Neapolim ista annos publicat
 existens virgo elatus adno[n] i[n]trauit ordines s[an]cti p[re]dicato[r]um etatis sue anno
 t[em]p[or]is xlii. ita annu[m] d[omi]ni m. cccc. xlv. Ipe ead[em] eode[m] anno quod i[n]trauit ordi
 nes cu[m] per fratres ordinis de Napoli fuisset Roma p[ro]ductus et de Roma
 p[er] Tuscia[m] p[ro]p[ri]us duxit ut a suis elongetur penit[ent]is raptus raptus p[ro]
 i[n]tine p[er] germanos fratres Cardinales et subus ordinis vi ablat[us] mis
 sus e[st] ad m[on]ast[er]iu[m] sua i[n] Castellan montis s[an]cti Johannis vbi detento
 Custoditus et clausus i[n] carce[m] stetit quasi biennio i[n] huius ordinis quem
 assumptu[m] m[ag]is deseruit no[n] ad deserendu[m] i[n] d[omi]ni potuit ut i[n] flecti dedit
 no[n] orationi et contemplationi ac studio septuaginta pluri[m] p[ro]fuit i[n] eisdem
 Tandem elapso frater biennio educt[us] e[st] de carce[m] et p[er] fenestram castri di
 missus susceptus e[st] a subus ordinis ibidem ad hoc p[ro]p[ri]a etia[m] p[ro]
 seph cu[m] huius ordinis p[ro]ductus e[st] Neapolim i[n] magna fratre leticia
 et exultatione anno etatis sue xvi. ita annu[m] d[omi]ni m. cccc. xlv. et sic red
 ditus ordi[n]i pluri[m] deditus fuit studio p[ro]p[ri]e et sacre Theologie i[n] t[em]p[or]e
 quod elapsis t[em]p[or]e i[n] annis admirabilis i[n] scia factus e[st] bachelarius
 p[ro]p[ri]us i[n] Theologia anno etatis sue xxvii. ita annu[m] d[omi]ni m. cccc. xlv. et sic
 paulophilus m[ag]is hic quoq[ue] cu[m] fimas p[ro]p[ri]us hic bachelarius laudabil
 vale p[ro]p[ri]us assumpt[us] e[st] ibidem ad m[ag]istru[m] sacre Theologie etatis
 sue Anno fere xxx. Inducente ita annu[m] d[omi]ni m. cccc. xlv. vixit autem
 postqua[m] aduiginti fuit assumpt[us] annis t[em]p[or]is xx. i[n] quib[us] qua[m] utilis fuit

S. Thomas de aquino
 paruit

Ecce dei ipse et doctrina eius opera eius itam breui tempore confecta testimonium
 prebent veritati. Hic doctor egregius florens scientia et doctrina propter ci-
 uitate sua saam vocatus per Gregorium papam 12^m venies ad gnalem
 conuallium et penitus ipsam celebravit fuit apud Lugdunum anno domini 1200
 lxxiii. sed obijt et itine in monastio fuisse noue Cisterciensis ordinis Terati-
 uen. diocesis nonas avarij. Anno etatis sue xlix. recinante et quasi. lxx
 et choante ab ingressu uero ordinis anno lxxv. et lxxvi. magistrum
 aut anno sui xx. hic autem fama salutis redolente longe lateque diffu-
 sa et florente eius fructifera doctrina sequentibus quod signis et choruscanti-
 bus maculis diligenter inquisitioe premissa veritate immaculorum copta fuit
 Canonizauit et cathalago sanctorum confessorum antequam perdm Johannes papam
 lxxii. apud Auimone pontificatus sui anno vii. xv. Blas Augusti anno
 domini 1200 lxxiii. a fidei uero transiit et morte eiusdem anno. lxx. Decanato
 sicut postea latius dicitur. Quintum memo. le. et quod hic papa Gregorius. *Q. dicitur canonizari*
 non Canonizauit beatus Dominicus et rector ipse in regem ordinis per
 dicatos Bononie sepultus apud beatus Tuscie ciuitate Anno domini 1200
 lxxiii. n^o nos Julius pontifex sui anno viii. confirmato ordinis lxxiii
 transiit seu morte beatus Dominicus anno lxx. Decanatoe idem ipsa sicut lxx
 grossam cuius tenor est talis. Gregorius Episcopus suus fuor. Venerabilibus
 fratribus Archiepiscopus et Episcopus et dilectus filius Albatibus et poribus de
 canis Archidiaconus. talis etiam platis ad quos lxx iste puenerunt. Da-
 lute. rapitaz. beatus fons sapie. vbi in p^{re}is dno Castus cuius nulla boi-
 tas opus inia redmies et renouas quos creauit et quibusda pulchris
 et multis historiis de diuinitis equis inpositis subdit. Hic fons sapie
 vbi in p^{re}is spm sancti Domini suscitauit et velud equo glie sue pre-
 bens fidei fortitudinem et ferocem digne predicationis humilitatem contudit
 collo eius qui gerens apud cor semile. ac in mortificatione carnis di-
 gens vine vite requisuit auctore et deo deditus ac in nazarenu sub
 beatus Augustini Regulas confectus sedula ita sancti Samuelis imitatio
 obsequium in Castigatione desiderij piissimum Danielis et amantissimum
 iusticie semitas et sanctas vias strenuus ad leta custodierit et vel ad monum
 tu deturbando dominum demilitant. Etiam magister ac in istis non deservit
 carum spm et sensualitate subiacet. Romani et fons vnus cum deo spiritus to-
 tus rem per excessum mentis pegerit studuit et sobrie et passionis studium
 et caritate proximi non recessit. Quod sagittante delicias carum et ful-
 gurante mentes lapideas in prax. Sic beatus et septaginta annis
 et alia fidelium exultauit etate reserente creuit et gratia quando quidem in
 explicabile gaudium de zelo concipiens aures ad eloquia dei dedit ann
 et porum xpi multas gratias et quereione tam strenue militatis exante

Dignitatis officium proficere nomen et opus ita meruit ob hanc maiorem
 pastor et dux in ipso dei fructu non potest ordinem in statuere nisi
 ordinavit exemplis non maculis confirmare desit evidentiis et pro
 batis Nam propter opera sanctitatis et signa virtutis quibus et carne po
 situs claruit diuino cunctis languoribus loquela minus visu rectis san
 dis auditu gressu palmas a sanitate postrema multorum quibus et valitu
 dini restituit apte paruit. Qualis spiritus et eiusdem sanctissimi gleba cor
 pus habitavit. Cum igitur ex illa familiaritate qua uobiscum in maiori insti
 tuto officio huius argumenta pietatis ipsius ex vite testimonio consistisset
 essetque post modum de miraculorum ueritate datus sit nobis preces et donec ple
 fides nos cum commisso uobis grege domini confidentes eius posse suffragiis pro dei
 meritis adiuuari ut cum etiam solacium gratie familiaritatis hanc meruimus
 eius in celo potenti precibus gaudeamus ipsum de semet maiorem gratiam et assen
 su ac omni tunc apud sedem apostolicam persistantem platonem Catholico
 apostoli decreuimus statuere semper ac uniuersitati uere sententibus in angelos
 ut nos Augusti ante diem quo posita armis sacra diues militis pene
 trauit in sancta filius sanctus fructus et gloria eius natalitia celebretis et sanatis po
 temptis celebretis quatenus ipsius patris deus que uiues coluit exora
 tus gratiam in ipso seculo regnamus nobis tribuat in futuro. Nos uero tanti co
 sepeos venerabilem sepulture que miraculorum fulgoribus gratia illa
 statim calidius cupientes dignis hanc deuotionis honoribus frequentari ut
 penitentibus et confessoribus illa in festiuitate prefata annis singulis cum deuotione
 et reuerentia debita uisitatibus de omnipotenti dei misericordia et beatorum Petri et Pau
 li eius auctoritate assistentium vniuersi annis dei iuncta sibi prima misericordie relapsa
 Data Opoleti v. kalendas Septembris pontificatus nostri anno viii. **Sextum** memo
 re quod idem Gregorius papa in Canonizauit etiam beatus Franciscus in uentore
 et primo in sancta generalis ordinis fratrum minorum. Hic beatus Franciscus
 primo lassitudinem negotia secularia secutus tandem sui laboris et languoris
 artibus et usus vendidit omnia que acquisierat multo labore et in penam
 redactis et etiam quadam calidius que ruina minabatur ad eius opus pe
 tuias obtulit sacerdoti cum autem non prius uinculis non meis blanditijs poss
 abincepto reuocari die quadam coram Episcopo cum vestimentis omnibus eicis ip
 sis etiam semoculis prius auaritie restituit pueri cum tu luto et lapide qui
 fatum sequebatur quadam uero die tu exercentem leuone audierit adisti
 pulis audierit et uirgo non peram non calceamenta debet portare calceas
 reuertit et bado et datus est persona et fimbria et mordet hanc pauperem tuum
 Eadem tunc die ac nocte proximam et alio utebatur erat ei multa deuotio
 attento meditatio pia sancta et sessio miserorum ammiranda castitas humi
 litas veneranda leprosus quos fugere et uenerat familiari obsequio et ita

S. Franciscus
 claruit

Multis quoque viri dei mirabilis claruit i solis naq; fulgoris spe tūsi
 quatuor appuit absentiu acta i mecu secreta ac futuri multa cognouit
 Multi quoque i fieri dnm sua seculum tangēt sanabant. Cui aut
 exitu suū i nūc cognouit duobus subus obitu suū reuelauit illud
 vbi ppsalmu erupens Dore mea addm clamaui sub tuē talicio
 ad sui peticio; q; spersus pntib; z absentibus subus offensas remisit
 Sicq; anima sua ordine soluta ē qua vms ex fabus ali secreta pene
 tantem asperit sicut odo suus multiplicat testatur. Cui ordo huius de ordine opus z ipi
 multos guales miseros quos pmo fuit ia deus dñs franciscus de miseri f. franciscus
 cui; salute dubiu non est qui obiit ultimo anno honori; iū esset a
 no; xxxviii. anno a; cccc. Cui successit frater Johannes prona
 bon. qui modico tpe vixit hui; successit Elias de Assisio qui ad
 hesit friderico Impatori miser m; fuit frater Nymus Anglicus
 qntus Albertus de ppi. Sextus Crestenans de marchia Antheia
 Septim; Johannes de puia qui tenuit mstium ann; fere x. A quo
 post modum absolutus diu sup; vixit fuitq; i butus doctus Albat
 Joachim Ambulauitq; vane male intelligendo pphenas traxitq; se
 quentes post se. Obiit aut i ciuitate Camerinen. Marchio Antho
 tate ita am dñi a; cccc. que qui spuales vocant. Hui; i tendia habet
 q; sup; se altae puatu. Octauus miser fuit Bonauentura mgr
 i Theologia qui post xv. annos msterii sui assumptus ē ad Cardi
 nalatu p Gregoriū x. anno dñi. a; cccc. lxxiii. z obiit i fea annu po
 nus fuit Iuani; qui fuit assumptus i Cardinalatu i p; ca ad ppatu
 et dñs Nicolaus m; de Ostulo. vixit ann; qngz. Decim; Bona
 gracia qui mortuus fuit p; annu. Undecim; Adolphus Tuscus
 mgr i Theologia obiit pmo anno. Duodec; frater cathenus d
 aqua sp;ta mgr i Theologia qui p; modum Cardinalis. Tredec;
 fuit frater Raymundus Gomfredi p;vncialis natione hui; elege
 ant; fratres pnte papa i ca; m; z recepit p;ua m; psona strui
 nu laborantes pro alio s; no obtinuit. Hui; tu esset bacalarius i The
 ologia fecit se post acceptu mstiu m;ari cui Bonifacius ipa ex
 hibuit spatium paduanu que tenuit. Sed p; modum idem papa ab
 soluit z fecit eligi i sua pnia ptem Joannem de anuro qui p; fuit a
 nis x. z post ea ē p; eundem ad Cardinalatu assumptus. Quarta
 decim; gualissim; Bressanus mgr i Theologia qui austerus copu
 lit fratres diuute elemosinas z amissalia data p; fuit ann; xl'x. Qui
 tus decim; Alexander Yameu mgr i Theologia vixit annu vno
 Sextus decim; frater Etichael natione v; talicus de ciuitate Cesene

Secundus niger in Theologia claus in gnali ca: Neapoli anno dñi m^o ccc^o lxxviii. tpe post hec anno dñi. a ccc^o lxxv. Item archael ai pas do
gnatizavit quod xpus redit nihil heant in p^orio ul qmuni etq
fratres ordims essent uē xpi imitatores cu in omib que videntur
habe no habeant nisi simplite vsmu sancti. Etia opinionem
ipa vsus g^olio p^ondentiu dampnavit quia sacre scripte adu^ofat
qui dicit xpm loculos habuisse. **S**eptimu memole ē quod huius
tempe anno dñi a ccc^o lxxviii. nōs sumi ita horam sol passus
ē tanta eclipsim quod stelle videbantur in die sicut i nocte. xpo^o
Gregorius ipa ix^o. multis concussis tribulacionib. Rome anno suo x^o
iii^o. mense Augusta miguit ad cristum. **D**ecimu memole ē qd
anno dñi a ccc^o lxxv. sta Elizabeth decim Canonisatone dñu ē
in eodem ca: miguit ad xpm. Etia anno post nigr Conradus
de carborch ubi dei p^odicator. rbe Elizabeth diligentissim i for
mator orasus. **N**onu memole ē quod hic Gregorius papa
statuit quod filius no potest dñce puellam i uxore qua p^o suis
baptizavit. **I**quod layci cuiuscuq fuit religionis no debent pre
dicare. **D**ecimu memole ē quod hic papa canonisavit bñm An
thoniu de ordine fratru mior. quia anno dñi a ccc^o lxxv. in pa
dua miguit ad cristum. Item ipa q^ofirmavit ordine monialiu p^oi
tenciu s^oz s^oz a^orie ap^ogdalene. **U**ndecimu memole ē quod hic
papa constituit quod tpe in t^odi p^osbitei semel i ebdomada corpus
dñi conficiant sub missa voce clausis ianuis quod penitenti in
morte detur. Hic ipa ix^o. felix defunctus Rome sepultus ē i va
ticano iuxta corpus bñ Gregori ipa ante secretariu bñ Petri.
Quintesimo xcv^o. diendu ē de ipa celestino iii^o. Celestinus
ipa iij^o natione arediolamen. cepit anno dñi a ccc^o lxxv.
sedetq diebus xiiij vacavitq ipatus mēib^ous xxij. i dieb^o
xiiij^o. ubi qñtum ad memo^oia. **S**onu ē quod hic celestinus papa
pus vocabatur Insuperius qui cu esset Cardinalis epus Sabinen.
negoria paupm clau^oz p^og^onter r^oligent^o motus mia apud ipaz
Gregoriū promouit. **S**edm memole ē quod hic celestino Greg
ipa p^odecessor suus p^ophete uti fert^o p^odit dicens. Confortae nam
tu post obitu meu. **T**erciu memo^ole ē quod hic celestinus laudabi
lis senex r infirmus claus ato morit^o. r i eclesia s^oz petri sepelitur.
Quo defuncto cessavit papatus p^oluc^o dies uti dñm est quia tuc
cu no esset nisi noue Cardinales. Tame i eccone ipa non potera
nt concedere r^o.

Quintesimo xxvii. duenda est de ppa Innocencio iii. Innocencius
 papa quartus natione Januensis de Comitibus Lanciae
 cepit anno dñi m. cc. xlviii. Seduitq. annis xi. mensib. vi. dieb.
 xii. **U**bi quatuor ad memoriam huiusmodi e quod hic q. statuit quod octava *Octa hte avarie*
 hte avarie virginis ecclesia celebraretur hic etia sedes cardinalium *restaurata et cardinali*
 amito tpe vacans de personis exclusis p. tibus mundi sibi placitis clas
 restauravit Ipe etia post magnu tractatu de pace cu Imperator
 Frederico qñdo ipius q. tumacia aduersus ecclesias penderet clam Ja
 nuens qñlio et auxilio devenit in Gallias et celebravit qñliu i Lugduno *Contra amonem alius*
 Anno pontificatus sui. m. vbi ipe velud hostem eccie dampnavit *condempnato Frederico*
 Impio puando paravit q. Languia Thuringie eligi i regem Al
 manie et mortuo ipo Wilhelmu Comite Hollandie que p. sones
 staderunt anteq. ad Imperialem inductionem pvenisset post morte
 no predicti Imperatoris Frederici Agres in duas ptes se diidentes q.
 dam regem Caselle. Cunda uo Richardum comite Cornubie fies
 regis Anglie ad Imperiu elegerunt quod pisma multis annis duravit
 Decimū memo e quod huius tpe Idem Imperator fidelicus post
 suam ab Impio destitutorum cum inter cetis ciuitates Lombardie piaz
 tanqua magis ex p. sibi fore manu obsidet a legato dñi ipe Papa
 rufensibus ciuib. turpiter e derictus et amissis thesauris alijs re
 bus suis i Apuliam rediens ibidem qui in firmitate corruptus sine sa
 cramentis xpina et anathematizatis vincto est desinatus qua i firmita
 tem exanctus filius ipius natalis spm. ambiens regni Ecclie
 dñi et thesauros times ne qualescent cu vno secretario Imperatoris
 Infans sup faciem eius posito suffocauit et Tandem puephas regni
 obtinuit quousq. dñs Eardus frater regis francie p. rbanu papa vo
 tatus iiii. Quib. Clemente iiii. venies ipm exanctum vita et regno
 puauit et **T**erciu memo e quod Anno dñi m. cc. xlviii. Lodewic
 rex francie suffretauit vltia mal. huiusq. letu p. n. p. sed tristem exi
 tum Intudo ei tram t. p. maxima cepit damnam. Sed paululu p.
 pene ombus suis amissis fuit captus Sed volente deo restitutus
 Quartu memo e quod Fredericus p. dñs Imperator p. dñs fuit ap.
 Augusto Imperator. xxv. cuius t. p. viii. Anno dñi m. cc. xxxix. Ses
 Chartarum occupatis orientalib. p. abus in dno agnuma se diidentes
 Ungarias et poloniam i. traunt Vbi campestri bello cu ipis huius frater
 Ungarie regis Colmanus dixit i panonia et in polonia Ecurius dñs
 Olesie occidit. Reliquum uo vulgus tam de viris qua de mulieribus i ore
 gladii extinguentes sic tras illas et maxime Ungarias redierunt i solitudines

liber huius gratia abbas et laici
et in ventus i. lapid. medio

Frederic filius pater mortis

lingo b-bhā paṣṭant

R. Stampan 53 General

8. petrus ord p[re]cep[ti]o[n]u[m] cano[n]

ut prefame valida mres suorum pectorum carnes vesterentur ap-
p- puluē cuiusdam montis prefama vtentur ipius tpe in But-
g-ndia Impiali p-ram solutam amontis arit quq; milia homin-
fuerut suffocata Item vnus mons maximus se diuidens ab alijs mo-
tibz p-ram nuliā cuiusdam vallis tūsiens ad alios montes aēssit
omnes villas r valle sta r lapidibus opiendo ¶ Octauū memole ē quod
eo tpe reā tpe p-andi Regis in Tholeto hyspanie quida Iudeus qm
neudo vna rupes pro vna amplianda i medio lapidis i venit con-
tuitate vnam nullaz p-entus diuisione habente neq; fissurā i qua
contuitate repit vni libz quasi folia lignea hntem / Item liber tubus
lignis scriptus Hebraica Greca r latina tantū delia habebat quātum
vnu psalteriū r loquebat de triplici mudo / ab adam vsq; Antixpū
p-etates cuilibet mudi in scbendo rexpmedo / p-ncipū vō tū mudi
posuit i cristo dicens Initio mudo Cristus filius dei nascetur / ex ma-
ria vigne r pro salute homi parietur / quod Iudeus legens statim cum
tota domo sua est baptizatus / Erat etiam in hoc libro scriptum quod
tempe p-andi regis Castellie debeat in venizi liber ille ¶ Dextū me-
mole ē quod idem p-adericus stūbz p-ram plū suū hemitū tū rege
Ximanie accusatū sibi de rebellionē captum duens carceris squalore
suffocauit etū Impator cruce signatus dūcāte finia extomuitat
mare tūsiuit maiorem desolacionē tū sūc relinques ¶ Septimū
memole ē quod hū Innocentius papa quartus Anno dñi m c c xli
assupit in Cardinalem p-ibitū tūculū sūc Sabine dñi r sūc hū
gōne de Caro ingem in Theologia Ordinis p-tes doctorem eximū
qui tota Bibliam p-ulsauit / r concordācia dñie assupit autem
eum de p-ouina laici p-axiae p-ter vite sue r saenae publicē p-uide
fama r lūz effect de ordine p-icrū p-edicatōz omibz tamē religios
r seculaibz amabilis extiat ¶ Octauū memole ē quod hū Innocē-
tius lugdunū Canonizauit sūc emdem q fessorē Cartuanon / Canon-
izauit etā Stanislauū dñie Cracouen epm qui ab iniquo p-ince
fuit m-ctus ¶ Nonū memole ē quod ipē etā Innocētiū pontifi-
catus sui Anno x? Canonizauit p-axiū bēū petru ordinis p-tes
natione veronen / quē hēti p-ter ipius p-dicatōez contra ipsoz
inter timuas r mediolanū occidētū hū vñ bēus petrus de vici-
ciuitate ut dñi / ē ytalie orudus omis fere q sanguineos hereticos
habebant q cum autem in etate quasi otto annorum astolis rei-
teretur domū m-rogatus / apattu suo quid legisset Respondit
Credo i vnu deum patrem omnipotentem creatorem celi et terre
etā super quo redarguens eum patris suis / Aut noli dice Crea-
torem celi et terre cum ipē deus non sit creator visibilis / s dñabo

Ipse uero licet puer cepit affirmare se velle potius dicere scire legere et
 ita credere sicut scriptum habebat tunc visus est ei probare pauciores
 quod dyabolus ista creauit quasi cum minimis persuaderet quod ita
 deberet credere et tenere. Sed misit valde quod istas omnes auctoritates
 ita contra eum querit quod in nullo potuit resistere propter quod habet
 manifeste intelligi qualis futurus erat prodefendenda dei veritate et
 patrius indignus ferens accessit ad patrem et suavitati illi quod peti-
 tum aliis omnino remoueret referens totum quod inter eos gestum
 erat et qualiter ab eo fuerat conuictus ait Timeo enim valde ne pro-
 cessu temporis cum bene sunt eruditus quidat se ad meritum illam
 ecclesiam Romanam et confundat et destruat fidem nostram in quo prodixit
 licet tunc malus. Sed quia res adeo fiebat pater enim accersit
 dens et speciales post eruditionem litterarum cum suis heresiarchas
 et trahere post se et comittere ad omnes quia voluisset credentia. Cum
 igitur virgo et acuti in gemis Iuuenis ordine predicatorum sub dicto do-
 minico intrasset totum predicationi et hereticorum in pugnationi se dedit
 Decimus memore est quod cum ordo predicatorum sit abbeato domino *de ordine predicatorum et
hereticos*
 contra hereticos et errores specialiter institutus. Tholose fratres depa-
 tibus illis multis annis. In furore fame et siti et tribulationibus multis
 traierunt contra illos et contra tyrannos qui hereticos defendebant
 Tandem Gregorius rex antiquis contra hereticos commisit anno
 domini MCCCXXIII x kalendas maii pontificatus sui anno VII. huius rei
 causa multis se fratres periculis exposuerunt. Nam fratres in Tholosa
 post multa que passi sunt de ciuitate cum iniuria sunt expulsi. Deo
 fratrum in Narbana est destructa et libri lacertati et multis pluribus
 locis capti spoliati sunt. Anno domini MCCCXLII. III. Blas Junius apud
 Auimone passus est ab hereticis frater wilhelmus Arnoldus et secum duo
 fratres Bernhardus de uipe forti et Gasparus de Anzu. Eodem tempe
 passus est apud virgellum Cathalome frater Pontius Hispanus pa-
 ssus est et frater Agamus Anno domini MCCCXLVII. quorum alii gladi-
 is alii lanceis in natali sancti Stephani passi sunt eadem sub pse-
 cutore Thartarorum in partibus transmarinis inter ceteros quorum alii gladi-
 is alii lanceis interfecti sunt alii igne concremati in Anthiochia cum
 caperetur passus est Stephanus episcopus cum aliis quatuor fratribus
 ante hanc captiuitatem in eisdem partibus passi sunt frater Gwidus et
 socius eius preter hos nuntios. et quorum nomina nesciunt passi sunt
 citius septem fratres. Undecima memore est quod Imperator miles
 ordinis primum latum obtinet dignitate sed non tempore. fratres petrus

*de ordine militum
et hereticis*

Veronensis qui per Tumanus existens adno Innocencio papa sepe
ito datus inquisitor contra hereticam perversitatem miratus e ab
heretica perversitate fidei et obedientia ecclesie Romane Anno dñi mccc
lii. nros aplos saluato in albis fuit ante canonizatus ab eodem In
nocencio Anno eodem sue passionis dnica pma xl. sequentis que
tunc erat vii Idus marci. festum uo sui fuit mutatum ppter
celebratate domine resurrectionis que ut sepius tunc occurrit rita
tum est celebrari. in illas apas passus est cum eo socius fuit
Dominicus qui ibidem letalit uolatus v. celum petuit sanguine
laureati sicut lacus continetur in littera canonizationis beati p
tri Cui tenor est talis Innocencius Epus suus seruorum dei re
uerabilibus statibus Archiepis Episcopis et dilectis filiis Abbatibus
prioribus Decanis Archidiaconis ac aliis ecclesiarum platis ad quos
littere iste puenerunt Salute et aplice bene magnis et exubis declarata
prodigijs xpiane fidei rectitudo iam nouo noui sancti decorata ma
turo Signorum retentium fulgore choruscant et multis. Attentius robo
rata pteut singularium miraculorum in signis confirmatur. Que de
instanti et moderato fidei pugile noua gaudia proderunt Triumphalia
signa notescunt vox fulsi sanguinis in tonat in cliti mri tuba clang
tu non solet. Sudans assione cuoris resonat regio nobili pda
bellatore ipse qz met gladius pmodia proclamat. Hec sunt etc ita
fidei sacre iudicia ipius hec ydonea testimonia hec ipius dignissima
munimenta ppter quod letati sunt celi et terra in tanta pceptione gaudi
piter exultant gaudijs adest matri ecclesie cu leticia multa ei ma
teria cum iocunditate aduenit hec unde domo canticu canit unde
i mense laudis ympnu referat deo suo. Habet plures catholica vi
plaudet leuatis altissimo manibz sonoris iubilet uotibus. et letis
animis iocundetur. Hec xana conacio unde deuotas conditori conat
canciones. Deorto siquidem fidei nuper in mensam regis eterni
dulcis allatus est falcus de vinea ecclesie in regnu salutem affluens
nouit liquor in fluxu qm secundus palmet hostibus mitione con
cillus habuit plus quoz quia cohesit inuenit. Dopredatorz ordine
florido prodit rosa rubens que regalibz oblata q spectibus intulit sua
uitatem odoris. Deum ecclesie fabrica claus est lapis qui pressura
et tuncione politus decet supus edibus e in fectus. Inalesti qz
Rosario flos amenus Lubro colore uitalans. nuc est natus in mudo et
candido sanctorum collegio nouu mudiae filium est exportu. Unde fone

magni in celo gaudium exultantibus sanctis omnibus et solemp-
 nitatem agentibus tanti festi sane huius pater de ordine predicatorum
 lambardus origine prudenter attendens dolosi mundi fallacias et de-
 via seculi defluentes de cuius blanditijs quis leditur cum leuiter
 cum ab his in adolescentie annis promde declinasset vite semitam
 eligens tuciorum et alubrius caute pede retracto firma posset in te-
 dere gressibus ad diuina obsequia se totaliter contulit in Gwan. m.
 studiorum obseruancia cuncta sua quertens studia et dirigens vniuersas
 actores rectum et lucidum callem sequens salutarem videlicet ipsius reg-
 ulam ordinis quam regi ualeret et dirigere. Sui etiam et modum adspe-
 ritam requiem post laborem in qua utique xxx fere annos spacio sultu-
 catua virtutum fide preambula spe asstante amite caritate sic prova-
 luit et proferat circa ipsius maxime defensione fidei pro qua totus at-
 debat quod contra illos duos hostes mente intrepida feruentiaque spiritu
 timore et tamen exetens suum tandem agone diutius victa supante
 mero felicitate et summauit. Et sic ipse Petrus firmus in petra fidei pet-
 denum passiois allisus ad petram christi laudandus dignus ascendit.
 Porro ne sacra suorum actuum nos exempla preteant aliqua de virtu-
 tibus ad instructionem et proferantur audientium referamus. Ipse nam-
 que uirtutis filius et bonitatis alumnus conuersatione et spiritibus spectabi-
 lis fama et opinione mirabilis merito prefuisse nitore mundicie uirgi-
 nitatem integre custodisse non mentis huius non corporis corruptelam
 et nullius mortalitatis talibus sensisse tactum firma et fesset suorum
 asserere monstrat quia seruus delictis multo potius in dominum
 sui carnem suam assidue abi et potius pietate restituit ne uo potius
 desiderium hostibus preter ipsius in iustificationibus domini exercebat
 assidue et ut eo circa licita totaliter occupato locum in ipso illicita non
 haberent et assidue nequitias totus esset. Motuena quidem silentie
 humana deputata quieti post dormitionem breue deiecit in studi-
 is leuiter et sompni tempus uigilijs occupabat dies autem impendebat co-
 modis acat ut sedulo in minendo predicationibus et confessione audie-
 in sistendo aut hereticum dogma pestiferum validis rationibus confutatio
 In quibus specialis domus nascitur claruisse deuotione et super gratias
 humilitate lenis. Obedientia placidus. Benignitate suavis. pietate
 compatiens. patientia et sanus. pietate et caritate prestabilis. et in cunctis
 morum maturitate compositus alijs profusis uirtutum aromatis attra-
 hebat. seruus quoque amator fidei cultor. precipuus impugnator arden-
 tior. et sic animo suo illam inpresserat sic se totum dillius inapat

obsequium quod quem ipius uba rope virtute fidei redolebant cuius
dulcedine lingua eius velud redundans fons copiose stillas semper
illius suavia documeta pmanabat. p hoc in qua mortem subire cupies
hoc pnapaliter ad omnia attentis & crebris postulationibus supplicasse
batur quod non sinit eum ex hac luce migrare sup to pro illa calice
passionis unde quia meruit tanty athe athletica specialem palma
depugnatum stentia reportare ac in celibem pnam sortis prescriptus
rosas in trone regni deamitate Tuman. Vbi sem sui ordmis notan
cum ibi pos editi apedolam pgeret pperquenda inquisitione
extra hereticos sibi dplia sede comissa sicut in publica pdicatione pte
dixerat quidam de porum hereticos credentib pte illoru induit
depreco i eum iter salutaris ppositi prosequetem finestus in sibi ma
gna utiq lupus ferus i mte in pui impius furibundus i maset
in modestu. Efficius prophanus in sanctu psumit in sultu ex ore et
natum in morte in tentat. sacrum aute illius caput gladio crudeliter i
petes dñis ipm in pressis vulneribus & sacro sanguine iusti enso
venerandum illum non dultentem ab hoste sed ex libentem se pro
tinus ostia ut sustinentes opacientia ciutes itus dimisit spiritu pe
tente supra ipo loco passionis occisum ipo quoq sacilego passus
in crasti nimis genuas inculante ille non querula voce mma
rans. Sed sufficiens omnia patient sui domo comedabat spiritu
dicens Immanus tuas domie comedo spiritum meum. Simbo
lum eia cepit dicere cuiq nec in hoc articulo desit esse pte pro
ut ipse nephandus qui a fidelibus captus fuit & quod frater dñs
qui Comes illius erat ab ipo litore passus diebus aliquib sup
vixit. Postea retulerat. Sic grana pincti cadens in terram i fidelium
manibus compressum & mortui obsecim q surgit in spicam. Sic horus
in tñtari cultus liquoris redundat in copiam. Sic titulu altum
in domitu horum ex cussa palca deportatur. Sic aromatapilo
conassa odorem plenius circumfundit. Sic in quantu regnu celorum
auiolent papitur. Sic p fidem a sanatis regna sub lumina detinentur.
Quam in signe ministerii martiri quod titulus tam gloriosus il
lustrat pdefensione namq ac exultatione catholice fidei ac obserua
tione obedientie Romane ecclesie vir ille venerabilis aeternam
mortem tulit. hic i ecclesia tanqua sidus radians. hinc fidei rega
pdicationis emicuit. hic iam in celo quasi lumine q spicam & splen
dorem glorie & multoz glorificatione signoz effulget quia non vlt dñs
ipius abscondere sanctitate nec meritor suos vtutu supprime i occulto

Sed inter lucencia sanctorum candelabra manifestus exaltatur ut omnibus qui
 in calce domo habitant prosperant clarum lumen nam uerum et uita sicla
 tera potuit quoniam miraculorum claritate patet. Cuiusdam etiam nobilis filium.
 premunus et horribili totius gule tumor nec loqui valentem leuatis ad
 domum manibus et crucis memum posito signato illo quoque accipiente ipse
 cappam et firmo supponente loco sanatus. Denique quoque nobilis veheme
 ti post modum corporis crassione grauatus credens et metuens exinde
 mortis et minime discrimen cappam ipsam quam extunc obseruauerat
 reuerente fecit asseri qua suo opposita pectori mox diuinem quendam ha
 bentem duo capita et pilorum densitate villosum enomuit plena libe
 ratione secuta. Cuiusdam etiam iuueni muto et missa digito mos eius su
 eque lingue soluto ligamine beneficium lingue et cessit loquere. Hec talia
 plura dum uiuere dignatus est peum dominus operari. Post mortem uero
 ipsius lampades ad sepulchrum eius venerabile dependentes plures feras
 absque omni humano studio et misterio diuinito sunt accense. Quia con
 uenies nimis erat ut que igne ac lumine fidei excellenter claresceret sin
 gulare deus ignis et luminis miraculum appareret. Cuiusdam autem domum
 vestiretur cum aliis nullius sanitate et miracula depueret supposito quodam
 sub hac sub testatione avarcello qui eum non posset si circa hoc delinque
 ret dissolutore seu sit mox ipsum suo gutturi sic habentem ut illum educe
 re inducere non valeret quare illi penitens iam uultus colore mu
 to quasi sentiens vicine mortis euentum facto in fra se uoto quod cum
 quam deceto ad talia non laxaret fuit protinus illo euomito libato
 et dropica quedam ad locum passionis ipsius ubi preuenies fusa ibi orae
 sanitate integram mox recipiens domum rediit obsessas ad emomibus
 longo tempe mulieres nre ipse deuotis illis cum nullo sanguis vo
 mitu decorporibus libauit febres expulit languoresque acieuit plures
 et diuersos. Cuiusdam sinistre manus digitum ex morbo fistule plurimum
 foraminum concantate defossim mira consolidatione sanauit. Cui
 dam puer extasi grauissimo sic oppressus ut motu et sensu punitus
 destitutus tanquam mortuus defleret mox appposito deterra sua suo
 pectori sacra eiusdem aurore et tactus in columbis exsurrexit. Cuiusdam
 cuius carere ea et edax sedula corrosione vorabat limbo huius tereti
 ulneabus est curata. Alii etiam diuersis in firmitatibus occupati qui se
 pulchrum in uelutis et aliis sustentaculis adiecerunt exinde post modum
 plena in colomitate recepta siue aliam subsidio redire ad her magna
 hereticorum et iporum credentium multitudo cum tanta fidei ducerent effica
 ciam et eadem tot etis reperiis signis et signorum iudiciis tanquam qui
 busdam clauatibus precumbus vocarentur nec possent quasi tam valide

illorem in stantie non parere ad ipsius lucem fidei desinere erroris nullo et
comissa. Et uid plura hinc et qua multis alijs miraculis gloriosus magis
tauit dominus sanctum hunc et colendum exhibuit vniuersis letetur itaque
totus fidelium ceteris et laudis carmina deo conuincat alia uoce quod asus
tanquam christi coheredibus mansiones celice possident exultat mater etiam
quod palmet suos que magis fidei plantauit et coluit et celeste planta
torum est translatus. Gaudet et signis frater predicatorum ordo quod exco
prospicit stella mutans cui fulgentes radii in lumen hoc pugnacium
diffundunt. Erubescant fallaces heretici exanthe quidem falsam uitam
quod sua mendacia cometa vilescunt et conualescunt catholica et apostolica
documenta obmutescunt dolosa ipsorum labia et in prudentes frontes decedunt
tam confusi cum ille cui ueracem in struacione et salutaria monita re
munebant cuiusque mortis in tunc supplicium et celo iam regnet inter agmina
beatorum. Et mirum cum apte in spiciant dei ecclesiam talibus fulari
columpnis talibus paletibus circumangi talibus miraculis illustrari
talibus confugere in clementis talibus pugnaculis et munici talibus
defensari patronis quod nec omni noctis tenebris et mortis caligine
graduit quodque asus oculis squamas non obiciunt creaturis ut uerum
lumen videant et sequantur. Ceterum quia quod venit ut que dominus magni
ficeret mundus colat nos de sanctitate uite ac uirtute miraculorum ipsius
miris inquiri fecimus diligenter et quia post inquisitiones soleste studiosos
examinatores et discussiones solemnes. Plura etiam et maiora de ipso com
perimus quia in summatam fuissent meum de quibus fratrum meorum
latores omnium tunc apud sedem apostolicam existentium consilio et assensu
confisi de omnipotentis dei uirtute. autem quoque beatorum Petri et Pauli
apostolorum eius ac nostra sanctorum meorum cathologo dupliciter ascribendum
Ideoque vniuersitate uestram monemus et hortamur attente papali uobis
scripta mandamus precipiendo. Quatenus in illius orationis festum eiusdem deu
te ac solempniter celebratis et faciatis a uobis subditis ueneratione et gra
a celebrari ut pia eius intercessione et hic anorum protegi et iustitiam
sempiterna gaudia consequi valeatis. Et ut ad uenerabile eius sepulchrum
ardentius et affluencius et amplius et fiat multitudo ac celebris eiusdem miris
colatur festiuitas omnibus penitentibus et confessis cum reuerentia illuc et eodem
festo accesserint ipsius suffragia petitori de omnipotentis dei inna et beatorum
petri et Pauli apostolorum et si vni animum et per dies antecedentibus uo sui
gulis ante ad predictum sepulchrum infra eiusdem festi quidena et dies de
uita sibi penitentia in cordis relaxationem. Datum Parisi viii. Kal. Aprilis

Pontificatus nostri anno decimo. **D**uodecimu memole e quod anno
 dñi m c c l. Henricus rex Dacorum in clivis ab Abel fratre suo inua
 re et regnaret pro eo in mari suffocatus. Cui Abel parum honoris et
 comodi ex hoc est affectus. Nam sequenti anno regni sui cum ffi
 sones subiugare voluisset ab ipis p̄p̄sombus est interceptus. **T**re
 decimu memole e quod anno dñi m c c l. Conradus rex ffriderici
 ut mortuo p̄ce regni Sicilie suscepit p̄uare in apuliam devenit
 et capta neapoli muros illius funditus destruxit. Sed cum sequenti
 anno introitus sui i apuliam firmari cepisset diuicere quod amodius
 iudicabatur fieri ad salute veneno mixto intulit sibi mortem. **Q**uar
 tuodecimu memole e quod Innocentius papa memoratus mortuo ffride
 rico Impatore apuliam cum magno exercitu ingreditur. Sed post pau
 lum in neapoli moritur et sepelitur. **S**extu decimu memole e qd
 hic papa Innocentius statuit quod quicunq; prelatus fecit sententia
 excommunicationis iuris ordine no seruato ab ingressu eccle et aduines
 primi mensem ipso facto sit suspensus. Alioq; irregularitate incurrit
 de qua solus papa potest dispensare. Statuit etia quod quicunq; in
 dex ordinarius vel delegatus fuit contra iusticia et contra conscientia i
 uamen patris altius iniuste iudicauit p̄uam in tegeum ab excommunicatione
 exco de sit suspensus officii. Et si se diuins i gesserit irregularitatem
 incurrit de qua solus papa dispensabit. Insuper statuit quod quicunq; aliq
 oardi fecerit vel mandauit ipso facto sit excommunicatus et ab omni iustate
 officio et beneficio sit depositus. **S**extum memole e quod anno dñi
 m c c l i x. Cum rex lodouicus esset ultra mare uenit congregati in
 regni ffrancie plura milia pastorum dicentes se esse et velle venire i
 adiutoriu lodouico regi ffrancie ultra mare huius vnu capitaneu mgtm
 nonne Jacobus. i pluribus lignis crudum qui fuit apostota Cisterciensis
 hic in ffrancia manus violentas vicat volicos per diuisa loca. Iustum
 Jacobum fauorofim sequebatur meretrices et magi latrones et malefi
 ci qui Jacobus apud Byturiem ciuitate cu omnibus sequacibus suis e
 occisus. **S**edimu septimu memole e quod hic papa Innocentius
 quatuor inter omes d̄p̄licos asco petro fuit diacor i petunis et opu
 lencior in thezauris. **S**edimu octauu memole e quod hic papa in
 conualio Lugdunien. sentencialis ffridericum Impatorem ppter crimina
 sua multiplicia ab honore ut dñm est destituit et eum Impiale digi
 tate et nomine penitus priuauit anno dñi m c c l v. ac p̄uipibus The
 utinie ad quos spectat Impatoris electio dedit potestate eligendi
 libere suatorem. Iste ffridericus fuit idem p̄a scribit in decreto Lug
 dunien. mltotiens p̄uipauit pacē inter ecclesiam et in p̄uim refoamata
 tenē violauit sacritagiu p̄pectauit capi faciens duos Cardinales ac d̄os

prelatos clericos religiosos seculares ad conualium gualle venientes hos pre-
 latorum clericos in scalia fecit diuisis carceribus mancipari ac quosdam
 nobiles alios fecit submergi Galesiam non solum facultates et bona pueri
 voluit occupavit. Beata cruce taliter thurabula pueros sericos et ali-
 os sacros eorum velud auleus diuini contemptor auferri iussit clericos de
 pe solutos multipliciter affligi prouocauit. Non solum tradebantur adiudici
 seculare. Sed duella subire cogebantur in carcerabantur occidebantur et
 patibulis crucifigebantur. Confusione et obprobrio totius ordinis cleri-
 calis deheresi quoque suspectus habebatur. Nam postquam Gregorius ipse
 non ipse excommunicauit. Post captione Cardinalium prelatorum et alio-
 rum clericorum clauis ecclesie contempsit. Sibi facies celebrari uel potius
 prophetari diuina. Bepit rasserunt se Gregorii pape papales suas uo-
 obfuare. Preterea quicquid amara detestabili Saracenis. Fuit hereticis
 et pueris plures eis destinauit. Ritus quoque eorum comendauit. Existens
 patribus tismariis facta compositione quadam. Vno verius collusione
 cum Soldano Machometi nomine in templo domini diebus ac noctibus pro-
 clamari permittit. Rochario regi sarmatico ecclesie diuino et solempni
 excommunicato filium suum tradidit in uxorem. Monasteria hospitalia seu
 alia pia loca non construxit. Religiosos alias ecclesias pueras iugiter
 attulit manus ad elemosinas pauperum non extendit pietatis opibus no-
 intendit possessiones. Romane ecclesie diuinit et occupauit. Hic uo-
 tatem in excelso locutus est ponens in celo os suum dixit. Audiente Hen-
 rico Langius tres inquit seduxerunt totum mundum. Sicut Moyses se-
 braos. Christus canos et Machometus Barbaros. Quid obrem si pueri
 Iupij assentirent mee institutioni. Ego utique meliorem modum crede-
 di vincendi auctis nationibus uellem ordinare. Henricus Langius
 Anno domini 1099. in odium ffridrici ut dictum est in rege eius
 Conradum filium eiusdem ffridrici regem in conspectu apud ffrankon-
 fforti cum suis exercitu in die sancti Domini 9 viat et confudit.

Quintesimo xxviii dicens est de ppa Alexandro m^o Alexander
 papa m^o natione Campan^o cepit anno dñi m. cclix seditq^{ue} annis
 quinq^{ue} mēsisibus etbus diebus m^o et cessavit patus ad tres mēses
 ubi quatuor ad memoriam. **P**rimu est quod tpe qm^o Alexander dñi
 fudus filius nalis qñdam ffadecia Impator gens se ppedagio
 Conradu nepot^o ffadecia ipso Conradino publicato mortuo mediat^o sibi ip
 tñam assunxit quod factu quia i iudiciu domi ppe fuit pmo exomcabat
 post cont ipm magnu exatib^{us} s^{ed} i nullo pfacies mēit^{ur}. **S**ecūdm memōle est
 quod h^{oc} Alexander m^o Canonizavit Jnagme scām Clauum que fuit ordi
 sancti damiani et bñ franciscⁱ. **T**ertiu memōle est qd idem Alexander m^o rep
 banit duos pestiferos libellos quos unus dicebat quod om̄s religiosi eo ver
 bu dei pdicantes et delectis viuentes saluari nō possent Ali^o vō asserbat int
 tēta exonea quod exōm^o xpi et dogma noui testamēti nōmē ad pfectum
 pduxit renatiua erat anno domi m. c. lx. anno debet mchoari doctna
 boacqm qua doctna cōditor libri exōm^o etnū nōmānt qd exōm^o etnū h^{ab}
 plures ptes et plures libros et quelib^{et} ptem continet plures errores. **N**ū pū
 tes error pme partis ewagelij etnū qd fuit qdāpnatū. **P**ar^{ter} qd Alexander
 p^{ro}pam anno domi m. c. l. m. est quod exōm^o etnū excellit doctna et exōm^o
 xpi et qñt^{um} nouū et vetus testamētū. **S**ecūds error est quod exōm^o d^{icit} **E**x
 nō est exōm^o. p^{ro}p^{ter} h^{oc} quod est nō edificatōm. **T**ertius error est qd nouū te
 stamētū est euacuandū sicut vetus est euacuatu. **Q**uartus qd nouū testamē
 tū nō deat domare i vūte sua nisi psex ānos p^{ro}p^{ter}ime futūrs v^{er} usq^{ue} ad
 annū xpi m. c. lx. **Q**uitus qd alicui exōm^o ult^{er} temp^{us} qd exōm^o i statu p^{ro}f
 exōm^o. **S**extim qd exōm^o xpi aliud exōm^o subdet et ideo p^{ro}facio xpi illud
 succedit. **S**eptimū quod nullus simplex est ydneus ad mstruēd^{um} homines. **S**e
 p^{ro}p^{ri}alibus etnīs nisi illi qui mudo pedibus mcedunt. **S**ecūda ps h^{ab} plures
 libros error p^{ro}p^{ri} libri est qd quicūq^{ue} dom^o affligat hēbreos i h^{oc} mudo sua
 bit tūc aliquos quib^{us} dñi faciet i fine etia manetib^{us} i iudayismo et i fine
 libabit mdeos ab omi i pugnatōne. **D**e s^{ec}o lib^{ro} p^{ro}p^{ri}is scē que ps vocatur
 cōcordia noui et veteri testamēti. **P**rimus error est quod ecclia nō dñm pepit
 neco pariet filios ante fine mudi regni tempalis qd fuit psex ānos de quib^{us}
 dictū est supra. **S**ecūds error est quod exōm^o xpi nēmē dūcāt ad pfectum
 xpi. **T**ertiu qd adveniente exōm^o p^{ro}p^{ri}is scē quod dicit^{ur} exōm^o etnū euacubūt^{ur} exōm^o
 xpi. **Q**uartū qd p^{ro}p^{ri}alis i intelligēcia noui testamēti nō est cōmissa p^{ro}p^{ri} seu
 tōne ecclie s^{ed} tantū lēalis i intelligēcia p^{ro} quod dat^{ur} i intelligi qd temerario
 facit p^{ro}p^{ri} et tōna ecclia si indicat dēpā. **Q**uitus qd recessus grecor^{um} ad dē
 na ecclia i muebat qd p^{ro}p^{ri}ales nō tenetur obedire tōne ecclie n^{on} acqne
 scē ei nisi i h^{is} que dūta sūt. **S**extusq^{ue} tūus ordo deicor^{um} qui x^{risti} eos
 est ordo religiosorū nō tenet se exponē morti p^{ro}defensione fidei a cō
 p^{ro}natōis cultus est xpi. **S**eptimū est quod p^{ro}p^{ri}us grecus magis ambu
 labat x^{risti} p^{ro}p^{ri} qua p^{ro}p^{ri}us latīn^{us}. **S**ecūmū est quod sicut filius opat^{ur}
 salute p^{ro}p^{ri} hēbrei et greci. **N**ouus est qd sicut adveniente iohanne

habet ea que recesserunt reputata sunt ppter nova sup venia. Ita adue-
niente tpe spūs sancti sine tūc statu mundi ea que recesserunt reputabunt
nulla ppter nova que superveniet de tūc libro pās sēdē extrahitur vñ
error qui dicit qd spūs sancti aliquid recipit ab etā. **Titus liber huius**
pās habet duos tractatus. **Primo tractatu** est pūus error quia concordat
Genealogias que sunt i pmo statu mundi et pūalis status sēdē mundi et
pūalis cont aplm qui pūbet et cūctas genealogias rō sēdus qd sū
iū mēsuradi mōmēta eoz que veniet i pmo statu mundi pēa que vēit
i pmo statu mundi cont illud dictū vñ. Non est vñ nōsse tpa rō. **De**
secundo tractatu huius qūti libri. **Primus error** est qd xpūs et apli nō sūnt pfecti
i vita cōtemplatiua. **Sēdus** qd actiua vita vsqz ad epūs abbāt. **Joachim**
fructuosa fuit s; mē nō cōtemplatiua nō ab ipō. **Joachim** fructificāre vce-
pit tāmōdo i pfectis successoribus eius fructificabit. **In qūto libro** huius
tractatus de septem dieb; i veniūt suspecta. **Quoz pmo** est quod aliquis
de ordine religiosoz futūqz est qd pfectur omib; dignitate et glā et mpsal-
mistam ffuēs ceciderūt michi i pclaris rō. **Sū** quod tūc ordo ille cō-
valescet qñ ordo clētoz desinet. **Secūdo** quod ille ordo de quo pphēcia
pdicta implebit; pūuloz. **Tertio** quod sicut i pmo statu s mundi fuit
apre gmissim regimē ecclie cōiugat. **Sic** mēto statu mundi gmitte altē
nē aliquib; de ordine mōchoz appū sēd i quo ut i quib; glificabit. **Dictū**
ordo. **Quozdem lib.** **In tractu de iacob** est aspēu quod illi qui pēsunt
collegis mōchoz i diebus istis dēnt cogitare de cēssu a sēculaib; ut
pare se ad rēntendū ad antiquū pplm iudeoz. **Item** i eoz qūto i veni-
tur ubi mēpretat. **Joseph** sompniū pīnēre d. quod pducatores q exi-
i vltimo statu mundi erūt maiores dignitatis auctoritas quā pducatores
pmitue ecclie. **Quoz** tractatu qūto i veniūt. vbi loquit. **Detabuloz**
gmbus homi. **Israhelites** **Egyptiis** **Babiloniis** qd ptores doctores reli-
giosi vñ quando mfestabūt actiās cūfībūt ad infideles et tūc mēdūm
est ne adhuc tūfiant ut cogat eos implū cont. **Rōnam** eccliam iuxta
doctrinā **Apōl** xv. **Item** i eoz lib. i tractatu de hystoria de iudith i
veniūt. quod sāmēta noue legis nō durabūt nisi p sex ānos i mediate
sequētes atqz libri cōditi computādo vñ vsqz ad ām dōmī a. c. colm. **Jo-**
achim vñ dñm fuit antea p ānos quinquaginta et amplius et pāpne
cūm cūm liber ille mētiom faciat de **Frederico** **Impatore** **Eccliam** **Rōmā**
psequēte placet quod huius libri auctor nō est **Joachim** s; credit; fuit
se fecit. **Joannes** **Depma** vñ frat; mōz mīstoz gūalis. **Quoz**
memole est quod ām dñi a. c. lxx. **Constantinopolis** que olīm p galli-
cos et venetos fuit capta p **Belisolum** **Grecoz** **Impatore** vñ prelli-
retupata fuit **Eodem** āno i **Eusā** **Italia** **florentini** i **lucan** mīse-
rabile cūctū habuūt. Nam confisi de eoz mlatudine et fortitudine
cū comitatū **Senensū** mtrassent et **Senen** freti auxilio dñm a. pū-
fedi regis **Ecclie** ipis ad bellū obuiam exmīssent **florentini** et

ad memoriam. **Primu** est quod hic. **I**uxta et liberos hunc primo fuit fa-
mosus advocatus et regis francie consiliarius deum mortua uxore propter
viam suam et laudabilem suam primo modicus epus et per Norwiche
archiepiscopus tandem Sabiniensis episcopus efficitur. **S**ed cum post in Anglia propter pacem
reformatorem a papa Urbano in legatus missus fuisset absens a curia
libus perusini in ipsam elatus sic de iunioribus vigiliis et orationibus et aliis bo-
nis operibus in tantis fuit quod multas quas tunc etiam sustinebat tabulas
res de suis matris creditur extraxisse. **S**ecundu memorabile est quod hic Ele-
mens cum Conradinus nepos Frederici Imperatoris Imperatoris Caroli cui ipse
pro regni ecclesie contulerat debellaturus Apulia in terram et plerumque
semper Caroli pro depresso hrent cum pro Conradino exortus in latitudinem
cum pro regni ecclesie pene totius rebellionis pro dicitur publice in omni fine
ne semper Conradino tamquam fratri in futurum et ipsum tamquam victimam ad apu-
liam transfugeret quod et tunc post modum peravit eventus Nam ipse per fugam
captus fuit decollatus et semper sui paucis diebus per tamquam fuit euam
it. **T**ertiu memorabile est quod hic etiam Canonizavit et etiam semper pro
vicaribus sancta Hedwige quondam ducissam Polonie marie scilicet vidua
que in aliis virtutes cum Canonizata eius ipsius annos pertrahatur ipsa
parator in cuius propter hoc testato provisum appuit ad ipsum de expeditione
negocii et de Canonizatione edificavit. **Q**uartu memorabile est quod anno domini
et hoc quia pluma in latitudine Saracenos et affata per Augustum
mare susiens in hispania et magna plagam in vanos exortuerunt et ca-
dentes quam olim perdidant recuperare hispania sed illarum pro adnati
sunt nam cruce signatores ex omnis partibus auxillis adiuti licet cum multis
christianorum sanguine de Saracenis triumphaverunt. **Q**uintu memorabile est quod
anno domini et hoc. Goldanus Babilonie Armenia vastata Antiochi-
am una de fauces foribus civitatis orbis cepit etiam vas quia in iherusalem occisus
et capto ipam in solitudine redegit. **S**extu memorabile est quod anno domini
eod. Conradinus olim nepos Frederici Imperatoris impendens dominum ipse
exonitacionem contra dominum Regem Carolum que ecclesia regem ecclesie fecit
tunc in surgens Ghentibus quos hinc quia plurimis lombardis et cunctis
adiutus pervenit usque Romam ubi cum Imperiali more sollempniter receptus
fuisse associatus sibi Senatore vobis domino Henrico fratri regis Castellie
et quia plurimis bonis contra regem Carolum Apulia in terram. Sed per
duum Campester bellum Conradinus cum suis cetera ventibus capit et a
Carolo cum multis nobilibus decapitatur. **S**eptu memorabile est quod anno domini
eod. beatus Lodovicus Rex francie christianissimus non pro reus patris laboribus et passagio et morbo
et expensis quia olim fecerat ultra mare itato cum duobus filiis adiutus
sibi. **E**thelbaldo rege Danarum Eduardo rege Anglie Carolo rege ecclesie
et quia plurimis platis et baronibus pro recuperacione ecclesie scilicet ut assignavit ve-
ru ad hoc ut terra sancta facilius recuperaret in adiut cum ipis in consilio ut
regnum Ghennici quod in medio consistens non parum dabat in fretibus in
pedimetu primitus subiceretur christianorum patri. Et cum pro et caris agmine

no de felici morte bti huius
2 ipius bona vita exemplum

que est ppe Thumicu potentia manu cepissent infinitas que ipso anno ma
xime circa confinia maris viguit in eodem vana exatu nimis in valuit
et pmo qm d'eregis francie filius vni post legatu d'm ipe d'm et b'nen
Cardinalem et deinde ipm regem vnamissimū scdm l'edovicu cum plurib
Comitib' Baromb' n' no alijs simplicib' demedio sustulit. Cuius felicitate
aut p'dictus rex emicuit rex h'auare domo Tusculano p'bas et t'muauit
na et in finitate sua laudare domū no cessans orationem illa quqz in se
rebat fac nos qm domo p'p'era h'm' mudi despecte et nulla ad usa for
midare. Drabat em pro p'lo qm secū adduxerat d'ne. Eto domo ple
bi tue sanctificator et custos et c. Et cum appropinquaret ad fine propexit
in celum dices Introibo in domū tuā adorabo et c. et h' dicto ob dormiuit
in domo h'ic b'us l'edovicus p'p' suo vnamissimo rege francorū de facto pu
er scdm in dolis quasi duodenis sub tutela matris remasit et sub arta m'ga
et religiosorum consilio maxie f'm or' p'torū in moribus ab sua l'it'ra
continue deuote in v'tutem p'ficiens omnibus amabile et spectabile se
reddebat qui diuina se p'tegente grā iniqua letalis emis sensisse conta
gum pro libet adeo qd d'os place cupies corpus suū castigas plu
ribus disciplinis vigilis et oromb' in se habebat in opibus vō v'itū h'mi
tate p'p'ie p'tendebat. Cum aut ad huc esset iuuenis de manu epi cōm
accepit et cum exatu maximo applicuit in egyptum quā sex annorū cepit
sed post modum captus ab inimicis nō absqz dei miraculo fuit plane libat
cum toto p'lo vana nō est igitur statim reus ad p'p'ia si p' q'qz anorū
remasit in Syria captiuos redimes corpa sanctorū h'mit' sepelies et in fi
deles fidelit' comites. Reus itaqz in franciā sup afflitos et paupes pia
gestabat v'scra necessitatib' omī succurrendū domus paupm edificandis et
religiosorū monast'ia constituendū in oromb' us suis lacrimas pl'mū si
ciebat et obp'ria fidei xp'iane audire nō potat sed et quiter p'imebat
tand' post annorū mltorū curricula audies desolationes d'ie scdm ut d'm est
tūstretant illuc em post tot laudabilia v'itū opa l'as decubuit febre co
tūna fatigatus in valescente igit' morbo sana mente integro aspectu et
auditu sanctorū et vocas deuote suscepit omnia et'ia sacmēta deuū vō ad
exōma hōm veniens et sup statū cimeriū in modū crucis extensus dixit
In manus tuas domine commēdo spm meū Anno d'm eod' migravit addm
hora nona q' dei filius moriens in cruce exspirauit. **O**tanū memole et qd
tū mptibus t'nsmarimis demorte p'ij reg' vnamorū exatatus turbaretur
et Carracenorū letaret' domū Carolus rex Cealie bellator egregius
quo ad huc viues feat ems francie rex mitti in adanāt nauigio. tū ma
gna militia aduenit deum aduentu vana gaudū et Carracenis ma
sticia acceruit et lux mltis pluēs vident' Carracem quā vana nullaten
tamē audebat bello quāli cum xp'ianis congredi si p' quasdam astuci
as alias mltis eis in comoda in fortebat. De qm h' v'itū fuit. Et omī
regis illa mltm fabulosa et tpe siccitat' multū puluēosa vñ Carracem

vide apud Carracem

statuerat plura milia hominum super unum motum vanis vitiis et cum vetera fla-
 ret ad primum vanorum fabulorum monetas puluere suscitavit ventum quod pulvis
 multum molestia in tulit vanis sed tandem pulvis pluviam sedato vani pat-
 machinis et vanis in semetipsum Thumicium perit aqua obpugnare in te-
 debat. Quod videntes Sarraceni timore impulsus pacta cum vanis fecerunt
 me que hoc dicitur papua pacta fuisse ut omnes vani in regno illo captivi
 liberi dimitteretur et quod monasterium ad honorem christi in omnibus civitatibus
 regni illius constructum fides christi presbiteros et monachos et alios quoscunque
 libere predicaret et volentes baptizari liberaret baptizaret. Insuper soluit
 expensis regibus quas ibi fecerat Rex Thumicium cabucanus rex Cechie
 est effectus plura siquidem pacta sunt alia que hic ponere longum esset. Et cum
 exadictu domini Edwardi regis Anglie et multitudine fratrum calioz per-
 nos in tantum crevisset exatus vanorum quod circa ducenta milia pugnatoz
 credent et per totum sparetur quod non solum eam sciam sed et totum Sarraceni sum-
 subiungas debuisse per totum exigentibus ab eis valitate ultra plus est dis-
 na legatus domini christi qui ipso dirigere debuerat per morte subtracta erat terra
 eam sancta ad quam ire debuerat quia patriarcha qui legatus interea factus fuit
 tunc defunctus erat sedes etiam apostolica que vtriusque providere debebat tunc va-
 cabat Rex autem Nomanus qui in finibus de Africa recesserat in Cechia venit
 est defunctus. **¶** Nonnulli memole est quod anno domini ex. lxx. hominum papa Clemens
 prius mortuus est vrbis et ibidem sepultus in ecclesia sancti petri. **¶** Deinde memole
 est quod hoc papa Clemens prius Ewido vocabatur sub quo anno domini eod. milite-
 naues magnas et omnes tam egres quia Cogebos in maiorem medicamentis pervenit
 Soldanus etiam Babilonie impugnans vanos cepit interea sancta Azotum castrum
 finissimum domus hospitalis quod alio nomine vocatur. **¶** Assur in quo habitabat duo-
 milia hominum quos omnes occidit sed fuit milites domus hospitalis et domus
 templi centum octoginta captivos eduxit in Egyptum cepit eorum castrum et civi-
 tate Cesarea non in civitate que vocatur Cayphas. **¶** Undecimum memole est
 quod eodem tempore Albertus longinuis Thuringie et marchio de Brandenburg
 cum filio suo Albertus et dux de Brunswik et multi alii in Prussia persequendo
 tu signis crucis contra paganos sunt profecti. **¶** Duodecimum memole est quod iterum
 et iterum Soldanus Babilonie qui est phas rex egypti phamus hostis
 et eam venit ademptos Sanguis cum multitudine qui et subiungunt et terra sancta
 quia saluator in ipso sanguine consecravit vix Jerusalem Nazareth Beth-
 leem Bethfage Sepulchrum domini monte syon montem oliveti monte Tha-
 bor tota Galilea et mare tyberiadis cum omnibus suis civitatibus. **¶** Tercium
 omnibus sub urbanis Cesarea philippi et Cesarea Palestine ac alia multa
 constituit in eis capitaneas loca sanctissima suis spoliis phanates cepit
 quosque castrum multissimum quod dicitur Cayphas et non tam civitates vanas
 plus ad hoc possidet in terra sancta castra civitates sunt iste Acon Tyro
 Sidon Tappe Betanis. Castra autem sunt hec castra peragum mons fortis
 Mons belli fortis. **¶** Tredecimum memole est quod anno domini quod super deo signi-

in missa pnte philippo rege francie et cardinalibus t facie caroli regis
italie in vidiose occisus est Henricus filius Ricardi regis Anglie **Dei**
mū octauū memole est quod nimia crux xpi pagani cu m^{or} tūm lraū *et alia uastant*
eūt in prussia etas et altaria devastantes vna ciuitate Crisallburg et
perit occiderūt xij. fratres domⁱ Thentomice et alios pmissu sexus de
plo et nec nō et duo milia et in mirabilem mltitudme xianoz vtiq; sex⁹
captiuates cum pōribus et spolijs secu deduxerūt villas succenderūt et pli
mos homines occiderūt **Decimū** nouū memole est quod in franconia *sup homines uenit*
tam in villis quā in campis lupi crudelis homines in vadentes plures quā
xxx homines deuorauit reliquerūt naq; oues i campis et in vaserunt
pastores **Vicesimū** memole est quod semissim⁹ host⁹ ppli xam Goldam *crab castat caput*
Babilonie expugnauit et cepit fortissim⁹ castu nome. Crat mūmētū
ao refugiu xianoz mtra sancta her unūco in paabilis fuit domⁱ hospita
lis sancti Johannis baptiste et

Decentesimo pmo dūcon⁹ est de Gregorio ppa x. Gregorius ppa
decim⁹ natione lombardus ciuitate placentia cepit aūo domⁱ a⁹
cclxxx^o sedit aūis m^{or} mēisibus talib⁹ diebus x et cessauit ppat⁹ *et pty et aūis cessauit*
diebus **Obi** quēu ad memolia **Primū** est quod cu p⁹mor
tem Clementis ppe m⁹ ppat⁹ cessauit fere tbus tūis Cardinales in vrbis
concordis elegerūt in p⁹am quodam Con⁹ et Archidiaconi etas leodien
nomie Theobaldu existētem ultra mare Cu ripe causa de vocomis missi
ultra mare fuit electus existens in p⁹uacōne hic fecit vna or⁹et qūq;
q⁹z Cardinali quā plūm laudabile quia valentes et honestas p⁹os
affirmat **Secūm** memole est quod hic pont⁹ fuit aūo m⁹ p⁹tilitate tte *conuictur inqūm*
sanctē quā psonalit⁹ visitare mtendebat lugdunie solempne cebratūto
tūm in quo et Gregor⁹ s⁹ German⁹ p⁹aracha Constantino politan⁹ Archi
epus vicenū et magnus logotheca et Chartaroz solempnes mīaj inter
fuerūt Gredi ad vnitatē etas redire pmittentes Insigni aū⁹ cōfessi sūnt
p⁹m scūm ap⁹ filioz p⁹cede Symbolū in cōalio solempne decantantes
hic etia duo thartari in cōalio baptisati ad p⁹ia redierūt hic Gregori⁹
in eod⁹ cōalio mltā bona cōstituit v⁹ p⁹subsidio tte sate p⁹elcom sūm p⁹
tūas et p⁹bono statu etas v⁹is hū⁹ etia tpe rex Granacie et rex frān
coram cum mltis baronib⁹ p⁹subsidio tte sancte cruce sig⁹ta fuerūt **Terū**
memole est quod anno dñi a⁹ cclxxx^o Rudolfus Comes in haneke⁹burg
etia p⁹es Basiliū fuit electus in rege Rōnoz et Almamie quā electōne
hic ppa Greg⁹ x⁹ approbauit i fauore tte sate ad quā plūm angelab⁹
et in tendebat illuc psonalit⁹ p⁹ofiasa ad peticōm Gregorij ppe Rudolf⁹
rex cruce accepit t⁹ansmaria regnauitq; apud cōuentūos aūis x⁹m
bndictōm ac cōnam Impialem non hūit hic rex fuit p⁹obus in aris
et prudens obiit aū⁹ et sepulcus fuit apud vna ciuitate etasie aūo
domⁱ a⁹ cclxxx^o **Quartūm** memole est quod hic Gregori⁹ x⁹ fuit mīte *et bonū ppe*
expiencie et fact⁹ seculāibus nō tamē mtendebat p⁹ecūa⁹ lucis sed

paupe elemosinis mortu' qz est dicitur et sepultus ibid. **¶** Tantu memole
est quod h' Greg' ppa intravit cum solomoni comitatu civitate Bonā
et Carolū Gallia in statu regem Cealie nam an huc ppa nullq ppa
p xj anos in tuerat urbem Bonā ppter discordia et rebellionē Bonoru
hic Greg' ppa qm pcessioliter trāiuit p urbem Bonā Constantinopoli
tanus Impator Baldolom' et Cealie rex ambulatibz quasi famuli sup
tram pmediū platearū duxerūt equū cui miserabat' ppa hic et m per
frem tenedo ceta omi inlatudine usqz ad debitu locū statomibz

D vcentesimo 2° dicendū est de ppa Imocetio v^o Imocetius ppa
qntus nacone Burgundus de characthasia cepit anno domi
ni et lxxx seditqz mēibus qnqz diebus n^o et cessavit ppatibz
diebus xvi. Vbi qntu admemoria **¶** pmiū est quod h' p^o
vocabat' petrus de characthasia exōibz m ordine fōm p^o apuicia p^o
modu fuit mgo m theologia deinde p^o provincialis post Archiepus lug
dunien' que m assumpt' m Cardinalem epm hostien' dū Greg' ppa x^o
ano dmi qz co lxxm infra octas penthecosten tand' i suū pontificat' as
sumit et ut dmi est Imocetia qntus appellat' **¶** Scdm memole e quod
hic Imocetius licz ultra bona face potuiss' morte tunc pucut' nec no
tabile feat nam eodem annu q^o electus est Rome moritur et i laca
nen ecclesia sepelitur et

D vcentesimo m^o dicendū est de Adriano ppa qnto Adrian' ppa
nacone Yauuen' cepit ano dmi qz co lxxx seditqz annis n^o dieb
noue Vbi qntu admemoria **¶** pmiū est qd hic Adrian' Rome
m pallato lacanen' eligit' sed viterbi moritur et sepelit' cessavitqz ppa
tus diebus xvi. Iste Adrianus fuit nepos Imocetia qnti et ab eodem
m dyatoni Cardinalem et sancti Adriani p^o motus missus fuit ad omni
Elemete m^o legatus m Anglia p^o sedanda gverra que exorta fuat inter
regem et barones **¶** Scdm memole est qd hic Adrianus ppa fuit statū co
stitutom qua Greg' ppa x^o m concilio lugdunen' de reformatione Cardina
lu p^o electom pmiū pontificas ediderat suspendit ppones ea alit ordia
re sed morte pucutus costitutom sic suspensam reliquit postea nero tu
derenuocatione huius non constaret sequens papa Johannes p^o suas
litteras eam ratificauit et confirmavit et

D vcentesimo m^o dicendū est de Johane ppa xv. Johannes xv^o na
cone hyppanus cepit ano dmi qz co lxxx seditqz annis n^o die
vno et cessavit ppatibz mēibus vi diebus vii. Vbi qntu admemoria
¶ pmiū est quod hic Johannes ppa ante vocatus petrus m diu' sciencijs f
famosus pmo Tusculan' epus Tand' Bonus pontifex effiat qui sap
tia et florem et pontificat' dignitate morz quadam stoliditate deformat
adeo ut m diu' nali pparte care videtur m h' tunc qm pluriū lauda
bilis fuit quod se tam paupibz qua diuitibz conueni exhibens mltos
egentes studia lraz amplexantes fuit et de bnficijs etia facit p^o mouit

in visis marinus et monstruosus in effigie leonis captus fuit qui ha-
buit pellem pilosam pedes breues caudam leonina caput leoninum
Insuper aures se dentes et lingua ut leo habebat referbat quod in
captione eius plautus horribiles emiserat Quoque in illa in illa pnosata
futurorum exim assabant ecce parum post in regno Cealie paucos
censa rabie gallicos qui ibi morabantur omnes tam mores quam feminas
at senes et iuuenes et proda regis contemptu occiderunt et quid detesta-
bilis fuit aperientes latus inlicam latiorum pgnam que dicebantur
alatis concepisse pntus eorum occidebant antiqua nascentur Deinde to sea-
lia super dictum petru regem Arrogante in suum dominum ad defensorem voca-
uit et dictum memole est quod in eodem tempore Carolus rex Cealie et petrus
de Arrogancia qui iam Cealia occupauit et se fecit in rege Cealie et petrus
nata contra dominum ipse in habitum et propter hoc erat exornatus et regno Ar-
rogantie et cum eo quod ab acta tenebat puatus Belli tactus taliter
miserunt quod quilibet eorum habet centum milites quos vellet et posset et pla-
no burdegalen habet patos ad pugnandum ad in vicem centum contra centum
mille quos ipse duo Carolus et petrus computari debebat prima die in
anno domini millesimo centesimo et qui vinceretur proptus in famis esset puatus homo
et nomine et regno et quod deceto contentus esset vno sermiente et non veniens
ad illam diem sic patus similes paucas et curaret Ad qua diem cum domini
Carolus venisset una cum legato sedis Aplice deus petrus non venit ut
promiserat Quida tamen dicit ipsum petru se excusasse ante diem statuta
pontis Denastallo Burdegalen pretendens quod propter regis francie timore
pontis ibidem pactu suare non audebat et dictum memole est quod hinc
vndique concarcentibus parum post Carolus et firmitate quibus conuassus
se patiente non ondet ut sui potius aiarent et ignota fiet nimis in fini-
tas eius quam euade cito pbat ordinis destatu regni prius gincato suos
prudenciam conualio salutariis christi corpe cum vocatione extrema susceptum
votato christi nomine die quinta septima die menses Januarii in domo regne
uit Post hec idem papa martini in audita proptus morte dammosa
lugubres dies cum Cardinalibus petrus sicut decuit celebravit et pa-
rum post octaua die domus domini que tunc fuit in die Annuntiationis virgi-
nis marie post papa celebrasti missa solitaque refectum cum suis capella-
nis summissis accepit eum in firmitas occulta et proxima die quartarum da-
notis horam quasi sexta debitu exsoluens condicibus hunc addidit
ut etis creditur et dicitur dicitur in finem afflicti quatuor
ad visum auditum gressu et loquela proptus in quo corpus
eius extitit sepulchrum infra paucos dies videntibus et assistentibus doctoribus
et laicis quam plurimis sunt sanati et dictum memole est quod hoc tempore
vix anno domini millesimo centesimo orta est magna discordia in Thuringia inter
seniore lauguu Albertum et filios suos scilicet Henricum Theodoricum et fratres
deiciat propter deiectionem matris eorum Comitibus et civibus Efordien apud

libus laugramus seniori quibusdam no mitalibus iunatibus ptem fili
 oru Sed anno dñi m cclxxxij fca est int eos magna pax r concordia
 mo ius dñi m cclxxxij magna mortalitas desinit m uobles Thuru
 gie na vix m fca dñi m annu hancq Theodoricus de landesberch fca
 langm famor obnt ut dicit Venco et Comes Albertus de Orlemunde
 fratq eius comes Otto Comes Henricus de Onatkeborch Comes Alber
 tus de Glikenheim r mlti alij mortui sunt nobiles ac mitalis Septi
 mu memole est quod anno dñi m cclxxxij dñs Decretus Archiepus
 Haguenen obnt r vacauit sedes p duos annos r totos menses Na dñs
 electi p discordiam ambo Roma p confirmacione perouit r ibidem ma
 xima pecunia expenderat r carne uenit eoz obtinuit quod volebat
 quia rex Rudolfus epm Basilien fca Henricu de ordine mior ad Romu
 potificem duxit petens pmo elatoz p dutoz qui omnia talide agens qñ
 cum p illo etia marte laborare videbat p quo rex miserat eu tm sibi met
 diligencius eundm Archiepatm obtine conabat quod r fecit Na dñs
 ppa elcone cassata Archiepiscopatu Haguenen cum pallio r confirmacione
 p duto domo epo Basilien fca Henrico famoabilis porrexit illiq p quo
 rex petuerat Epatm Basilien donauit r

D centesimo viij^o dicend est de ppa honore m^o Honorius hq nois
 m^o natione Romanus pue vocabat^r dñs Jacobus Sabelen quia
 erat de domo Sabelloz hic exus dyaconus Cardinal electus
 petusj cepit anno dñi m ccc^o p m^o die n Aplis apud san petru Rome
 fuit consecratus r conatus seditz annis duobz cessauit ppatus m esibz x
 diebus n. Vbi qutu admemoria **P**rimu est quod hic Honorius m^o fuit
 homo multu tpatus r magne discretiois m paditus tanto corpe t pedibz
 et manibz libentissime paco tenuit r quesuit **S**ed m memole est quod
 huius honorij anno pmo i Octobri cu rex ffancie Philippus i tresset
 m mltitudine sui Catholoma et sibi copacto finisz gauda redies cu ma
 gno damno rex r psonaz r maxime m tuitu moucu Pereneaz v die
 Octobris obnt m pmiaco r Philippus eius filius i ffanciam rediens dñs
 tus est m Ephra loquenti **T**am m esle est qd anno dñi m ccc^o iudei
 quedam p m^o p m^o m Haguenia miserabilis occiderut Eodem anno tam
 magne tepestates r grandines fuit quod multi submisi ex eis puerunt
Colum m memole est quod sq eodem aus m cclxxxij venit quida ap
 tus m Emite m fca assens se esse ffridericu Impatore que Imote
 tius ppa m^o deposuerat r qui plusqaa ante lxxv annos mortus fuerat
 et ubm istud longe lateqz dppatissm est itaut nlla emm crederet ee ffr
 dericum Impatore r ad hoc vine **S**q anno dñi m cclxxxij^o Ide homo
 venit i ciuitate Vespalia ubi captus a Rudolfo rege Ronoz igue cre
 matq est et cum ad morte ducet^r fatebat^r se fuisse vrs paupem r noia
 tie Theodoricu Calopos r fuisse i ciuita ffriderici Impatores r plures nobi
 les clerti r laici de familia sua estu fuit r misit lras suas dñi de Bru
 llibz que dicebat hie filia filie sue r vnu cu ad se etia vocauit

Judith et Theodoric filios Langraun Turigie quos dicebat esse filios fi-
lios filie sue quibus multum sui honorifice fuerunt recepti et munusculis ho-
nerati et expendit et ciuitate Russia duo milia quatuordecim quingentis maris
in fca annu sicut sui creditores facebant. et in vno quadrante no sunt defau-
dati. **R**ursum memole est quod anno dñi m. c. lxxvii. Judei quedam
sui nomine Wernerus dñi boni qui eis pñte de finierat mñs in die pasce-
nes decorauit omnia quia cotinueliter in eos explentes q dñs ihñs xpñs
passus exopta crucifixione alias vñ crudelissima morte enim misereci-
postquam in uoluit pñis omñs Judesos quos in vñe potant in ciuitatibz
et villis exceptis mulieribus et puillis misereciat et omnia bona eoz dñi
pñerit Tres vñ etiam eidem bono Wernerus vñi constituerit in quibus
boni multa matula pñt emud opat. Eod. etiā anno dñi aduentu domi erat
tati tam vngarie in gressu multa claustra Religiosoz cu vñs etñs eñte
vñt rñpos religiosos abinde in seabili fugauit. Deus illos qui effugē
no potant occiderunt ciuitates in sup et villas pñter destruxerunt. **E**xo-
memole est quod hic honorius ipa mñ obñt Rome apud scām Sabina
anno dñi m. c. lxxvii. in die dyalis et sepultus est apud scām petz exor-
bus pñctis pontificibus lxxviii fuerit natione Roman.

Decentesimo vii. dicendum est de ppa Nicolao mñ. Nicolaus qñtus
natione Lombardus de archidia Antiochitana de Otulo ciuitate
cepit anno dñi m. c. lxxviii in die cathedre sancti petri seduz a
mis quqz et tantu amplius qñtum est a festo cathedre scā petri ad eñtē
madam scām ipascentes scā cessauit qz ppatus omñs duobz mñsibus qñm
vbi qñtu admemoria. **S**um est quod hic Nicolaus mñ pñs vocabat
frat. Jeomñ de ordine fñm mñoz quoz pñte fñat mñster gñalis et mñd
pñbit Cardmalis pñmodu et ipam est assumit hic fñat pñbñm Cardma-
lem frēm Hugone de Silonio ordinis pñtoz Claremon dñoz anno pñto
fñi pñmo hic defuncto domo latino fñat epñm hostien dñs Celestom qñtu
fñat etiā Nicolaus ipa mñ frēm Matthēu de dñppata mñster generalis
mñoz epñm portuen eod. anno. **E**od. memole est quod anno dñi m. c. lxxviii
in fine mñsis Aprilis dñm letanie fieret scā dñati ciuitas Capolis capi-
a Odolino et Oatracens fñitqz ibidem capta et occisi plures vñi vñantat
nomine et culus de letā est ex eodem. **T**am memole est quod anno dñi
m. c. lxxviii in festo scā potentiane vñm xñm flas Junij dñon ciui-
tas caput capis et occisi ibidem plusqua cñm mñlibz vñsqz sexus.
Rursum memole est quod eod. anno Nicolaus ipa obñt Rome in pasce-
ne sepultusqz est in scā maria maiori in eñte anno dñi m. c. lxxviii et in dño
ante anno dñi m. c. lxxviii. **R**ursum memole est quod anno dñi m. c. lxxviii
Odolfus comes de Nassone vñr quidam in armis strenuus sed no in po-
tencia elatus fñit in regem Almānie et Rñnoz hic Odolfus rex regna-
uit exatū cont Albertu Ducem Austrie qui fñit filius Endolfi quon-
da regē Almānie pugnauiatqz fñit in q pugna Odolfus occidit.

et sui in fugam conuertuntur regnavit tamen Odo Odo f. Odo f. apud Thento
micos annis vi. Indictionem Imperialem non habuit nec coronam

Decentissimo v. dicens est de papa Celestino quinto Celestino papa
quintus consuetudine huiusmodi natione de terra labor in opinione eligi
in perisio ubi Cardinales consueverunt sedem de Roma per mortem
Nicolai ppe in fructu conatus in Aquileya civitate in ecclesia
sancte marie in festo decollationis sancti Johannis baptiste et cepit annis domini m.
cc. Sed et annis v. in dimidio et cessavit patus diebus x. ubi quantum
ad memoriam. **P**rimo est quod hic Celestinus in vigilia sancte lucie pridie
decembris cessavit patus Oneri et honori et benedictus Cardinalis in pa
vam eligi ac Bonifacius appellatus. **S**ecundum memoriam est quod hic Celestinus
pater vocabatur. Petrus de ratione cuius fama scitatur et odore boni operis
aliqui ex ipso audierunt tanquam in lapidem angulato suos oculos et in pro
viso pater in ipso pater convenit ipseque inter elegerunt et perisio in fere
et inde sue electio decretum ad ipse pater erant in pater. Apulia seu Ab utriusque
suo huiusmodi colens deum post modum venit ad ipse fuit in civitate Aquileya
consecratus deum venit Neapolim ubi cum Cardinalibus suis sedio fecitque una
ordinatum Cardinalium inter quos ex suo ordine fides duos elegit et constituit
Cardinales. **H**ic homo dei in secularibus rebus nimis expertus theologie
et domini magis deditus fuit elegitque ipse abiectus esse in domo domini et huiusmodi
secum vi edita pater a se constitutione quod ipse Romanus possit papatum cedere
ipse in conspectu sancti Cardinalium in Neapoli resignavit patus Oneri et
honori deponens ibidem patus in signum et exiens se ipalibus in dimittit ex omni
tante humilitate et obsecrans voluntarie relinquere posteris annis ut reor aut
pacis imitandis cunctis vobis plenum admirandum vnde et tam sua electionem qua
resignationem admirati sunt vniuersi quod si dicat miraculum quia raris et in
solitum euenire miraculosa vita eius orbi pponit in ex. **T**ertium memoriam
quod hic Petrus post cessionem suam fugere voluit et late ac in hemo vnde sic
pater si pater missos a Bonifacio successore comprehensus in fuga reducit
in custodia pater et tenet. **Q**uartum memoriam est quod hic Celestinus et frater
Petrus pater et postea usque in custodia usque libera tentus super vixit vno
anno mensibus in diebus xxxviii et post in castro successor sui moritur ac
in quodam monasterio sui ordinis quod dicit sancti Ruffini in ecclesia ppe ma
ius alacritate sepelitur anno domini m. ccc. **I**ste vir sanctus fere et creditur
et in morte ac post mortem miraculis claruisse de canonicatione facien
da post modum apud magnos viros in aula fuit summo fueruntque conscripta
miracula et ex animi oblata in super fuit ppositum aliquodens in consi
torio coram papa pnatim et publice tempora Clementis ppe quia ppter
quod sub nomine sancti Petri sanctos confessorum cathologo fuit annota
tus. **Q**uintum memoriam est quod anno domini m. ccc. obiit dominus
Celestinus ordinis patorum Card. Epus Hostien paulo ante resignationem
Celestini ppe cum electionis ipse post deum fuit motor pater et

Decentesimo decimo dicendum est de papa Bonifacio vii. Bonifacius
 vii. natus Campanus cepit anno domini m. ccc. lxxv. fuitq. cler-
 icus in papam Neapoli in vigilia natiuitatis domini sui predecessor
 Celestinus ad quem vinebat et sedebat annis vii. mensibus cessauitq.
 patus diebus x. Obiit quoniam ad memoriam. **P**rimum est quod hic Bonifacius
 fuit prius natus Inductus Gaycani tituli sancti Martini et motu
 pbitur Card. qui incepit quodam singulari via potentia sua et papale
 magnificenciam dilatare quia sicut predecessor eius celestinus in vita et in
 morte fecit mirabilia ita ipse Bonifacius fecit mirabilia mirabilior in fine
 de fecit. **S**ecundum memole est quod hic Bonifacius vii. frater Nicolaum
 de Termis assumpsit demagistrum ordinis ptoz in pbrum Card. et sancte
 Sabine Et post mortem eius dñi m. ccc. tñtulit ipm et fecit Epum hoston-
 Tercium memole est quod hic Bonifacius statuit festa aploz et in oratoria
 a. m. or doctoz scz Gregori Augustini Ambrosii Ieronimi sub honore dupli-
 cis festi ab omnib. vniuersalis celebrari. **Q**uartum memole est quod anno dñi
 m. ccc. Bonifacius ipa cepit processum facere contra colupnam quia stepha-
 nus de colupna et hanc quia ipse fuerat depdatus deinde dñs Jacobus
 et petrus de colupna Card. videntes contra se motu ipam libellum fero-
 sim conficiunt contra ipm que adualitas mundi ptes dignit assentes in eod
 ipm no esse ipam sed solummodo Celestinum Unde citatio Bonifacio ipa
 no duxerit copendim et facti sunt cotinaces ob qua causa tandem pcom
 fuit in consistencia sicut sasmatia condemnati et puati capellis rubeis et oib.
 bñficijs ecclesiasticis et pbandis et in omni cardinalatq. acula ac quodis et ho-
 nore insup bona ipoz et caroz suoz fuit piter consistencia pducti usq. a
 cobus et petrus de colupna fugientes a facie Bonifacii psequerentur
 tpe latuerunt donec idem ipa Bonifacius mortuus fuit et sepultus. **Q**u-
 tum memole est quod annis dñi m. ccc. lxxv. Idus Augusti in diuina die in
 urbe veti idem Bonifacius ipa pontif sui m. Canonizauit sancti Lodouicum
 et scz scz cathalogo auctauit decem scititate in vita us est dubium ut dictu
 est supra caplm de papa Clemente m. memoli vii. **S**extum memole est anno
 domini eod non hanc idem Bonifacius ipa pontificatus sui anno m. fecit
 publicari sexcenti librai de decretali que ptes magnos et solempnes viros
 fecit publicari et copilai plura nos constitutiones in eod. **S**eptim memole
 est quod annis dñi eod post morte Rudolphi regis congregati electores
 Imperatores Aquisgranii elegerunt in rege Romanorum et Almania Albertum
 Ducem Austrie supra dñm eod qz anno Bonifacius ipa reconciliauit sibi
 et etiam regem Aragonum Alphonsu et asina ex qmmitacionis eum absol-
 uit ac regum Aragonum sibi restituit Regnum qz Sardinie sibi concessio
 sub etis coditionibus et pactis. **O**ctauum memole est quod annis dñi m. ccc.
 m. Bonifacius ipa cum sua curia reate residente diuina pma aduentu
 domini in festo beati Andree apli incepit Beate in vicinis ptiibus velle
 mes temotus quale et quoniam nullus tunc viuus viderat prius diciturq.

q. Bonifacio vii.
 na q. lxxv. papa pu-
 blicari et anno dñi
 m. ccc. lxxv. papa
 d. i. c. v. d. 10. dñi
 p. r. ult. d. re. m. c.
 lxxv. p. v. anno m. c.

multa edificia impletaque loca multisque diebus et noctibus perduravit non quid
 totum sed plures vices in die piter et in nocte timoreque non modicum iussit
 ipse et cardinalibus ac toti tunc confugeret ipse ad claustrum prioris. Ecce
 qui in altiori loco in solidiori posita erat ubi in claustrum prius facto tetorolo
 festinat de subtilibus assibus conuenit homines non deuoto ibat et fugie
 bant ad campos subdono manentes edificia ne super se torqueret formidau
 tes et timore ac tremore magno expectantes cadebantque passim homines
 et iumenta cum terra tremet et motibus mutaret et solitis. In illis autem diebus
 eademque hebdomada prima aduentus domini per die non decem. Bonifacius ipse
 assumptus in oratione ad Cardinalatum et Archiepiscopum Toletanum et dominum Ricardum
 de Senis et dominum Thidericum et fratrem Nicolam de consilio magis ordinis sancti
 prioris de quo dictum est super in prima huius capituli postmodum ut alio tempore
 assumptus fratrem Johanne de uiro qualem miserat fratrem minorum et Card. Episcopum
 portuensem et petrum hysspanum in Card. episcopum Sabinen. Nonum memole est
 quod anno domini eodem Albertus predictus rex Theutonice solempnes nuncios
 mittit ad curiam per confirmationem electionis sue quam Bonifacius ipse tunc tal
 tis comibus cepit et ipsam dixit penitus nullam esse. Decimum memole
 est quod hic Bonifacius ipse anno domini eadem idem tempus concessit plenam
 indulgentiam omnibus prioribus omnibus visitantibus limina apostolorum petri et pauli Rome
 et facientibus ibi quidem in sua anima ipsam faciantque eandem et indulgentiam in po
 stori in omni annis centenatio ab omnibus visitantibus eadem sacra limina sic
 haberi factusque coram suis magni populi Rome de toto urbe de omni quodone
 sexu et ordine ad indulgentiam super dicta. Undecimum memole est quod anno
 domini a. cc. v. tempore antipualis apparuit Cometa in occidente in signo scor
 pionis aliquando ad orientem alius ad meridiem suos radios emittebat duramque
 priesem. Duodecimum memole est quod anno domini Bonifacius ipse qui tot
 philippum regem francie plura concepat prius transmisit litteras cum bulla
 sua eidem regi ad perpetuam rei memoriam in quibus iudauit eum quod cum ipse
 ipse domini esset in temporalibus et spiritualibus et in uniuerso mundo uolebat quod rex tene
 ret regnum francie ab eodem et contrarium sentire et tene hereticum indicabat finitque
 hoc huiusmodi. Regi pallato coram plurius coram eodem et in honore remissi vacui
 mui qui eadem petant et cum rex antea fecit omnes vias et exitus regni eo
 demque anno ipse exquirabat omnes qui pediebat illos qui ad Bonam ciuitatem
 veniebant. Tredecimum memole est quod anno domini a. cc. v. tempore eiusda no
 mie Romani quod xxxi annis tanquam sancti mecia fferantem existerat vene
 ratum fuit studio et mandato inquisitores heretice pruitat in illis exhuatu
 et piter et bustum tanquam heretici et eius ara pia satis fracta fuit et desit
 ta. Inquisitor quoque qui erat ille tempore frat. Ewido de ordine sancti prioris
 factus fuit post mortem Episcopi ffracen. Certe decimum memole est quod anno
 domini eodem in fine super in xl. philippus rex francie considerans quod pri
 sa iacula iniqui fuerunt iniquique ledunt et vident omnes platos et barones p

etoli qualis tempore
 eundem xxxi annis ve
 nientu tempore ppi
 fuit glupia

Na

sonalit omibz qz gmautes regni sui per pcuratores ydoneos et ad se ve
nire paratus exegit concilium et auxilium ab eis cont omem homines
petitum specialit aut cont Bonifaciu ppam in censo febat fitoz tu
mor magnus i toto regno turbaco corda et animos mediu finitqz ipsi
Bonifacio ppe obiecta omia et titulus hesis suoqz pdecessore vincto et tu
so et in gressu illegitimo ad ppatum et quod ei no erat parendi sicqz tot ipm
papam pvacato ad concilium quale **E**t uti decem mēse est qd ano dñi
eod ut circa m^o klav nouemb^o Rome Bonifacius ppa celebravit concilium
quod antea pñm et amplius convocauit platoz regni ffrancie
qz doctoz regnicolaz iure can^o et civili cont philippu regem ffrancie
memoratu efforuscacionibz ppe aliis prius cont regem ulla plauia ap
puit subsecuta defecimtoz et aliqui plati magni in regno quentes que
sua sint et sub ipis em^o adeptus co sulentes Anno dñi m^o cc vi Bonifacius
ppa regi ffrancie mouet lite ipm qz exornat in dñm quia no pmittebat
aliqu exire de regno ad Romam suam libe u^o petuam appetere **E**t quam
cum id Bonifacius Albertu quondam filiu Rudolphi Duca Austrie re
gem Almaine cui seletom antea repulcat i Imperatore confinat eib sub
iciens regnu ffrancie sicut et alia regna **D**ecimū sextu mēse est qd
ano dñi m^o cc vi in vigilia natiuit^{is} bte virginis i Septembri dñm Bonifa
cius ppa auagme in patris solio ac ciuitate pprie oligis cu sua curia resi
deret vbi titus esse amplius mto credetur in gente sua et ppls et natione
ibi consijs aliquibus domesticis suis productus fuit captus atqz detentus
et thaurus suus atqz ecclie depdatus et de patus no sine ignominia ecclie
et decore gndi Cardinales ubi sibi timetes relicto eo fugerunt excepto
duo petro hyppano Sabina et domno Nicolao hostien Epus cui capto
et sceler^{is} vexillifer fuit wyllhelm^{us} de wygaretto de scio felice Dvocat
Tholosan compliab et consolataneis colupnesibus ex quibz duos olim de ca
pellanat Cardinales sup ipm itaqz Bonifaciu qui reges pontifices et re
ligiosos cleroz et ppls horre et tremie fecerat et pueri timor ac tremor et
dolor septima die in eum piter reuerit aurugz nimis sciens aus pddu
et thaur^{is} ut exemplo eius distant supiores plati no supbe domati id est
et ppls sed fñm scilicet qd ex animo curia geger subditoz plusqua aara appetat
quam timere de Anagnina Rom pductus xxv die accipione sua i lito dolo
ris aaritudinis pucti m^o augustias pñs cum ess corde magnanim^{us} obm^{us}
Rome v^o Idus Octob^{is} sequenti us die fuit in tumulo que sibi viues pparat
fecerat tumlatqz i ecclia scilicet pñs ano dñi m^o cc vi pontificatus sui ano vi
Doentesimo xi^o diebus est de ppa **E**ndito xi^o Benedus xi^o na
tōis lombardus de Ternis ciuitate cepit annos dñi m^o cc vi
fuitqz claus Rome xi^o klav nouemb^o et comatqz die dñm sequen
ti que fuit i vigilia aplor^{is} Symonis et Jude et sedit mēse
vñ diebus xvi et cessauit ppatus diebus xxix vbi quia ad moneta
Est quod hic **E**ndit^{us} pñs vocabat^{ur} fñm Nicola^{us} de Ternis

ordinis p[ro]p[ri]o in quo religio nutritus et nutritus ap[er]uenit etat[is] sue anno
 xviij. ordinis intransit, xviij. annis in ordine studuit xviij. annis legit xviij.
 annis in placito magister et provincialis p[ro]fuit post assumptus est ad car-
 dinalat[us] ex[tra] ordinem q[uod] Cardinalis Ep[iscopu]s Elien[si]s assumit ad p[ro]p[ri]um et Budat[us]
 appellat[us]. **S**ecundum memore est quod hic p[ro]p[ri]a Budat[us] p[ro]p[ri]a sui anno p[ro]
 fecit Cardinalem Ep[iscopu]m Hostien[sem] fr[atr]em Nicolau[m] de p[ro]p[ri]o ordinis p[ro]p[ri]o tunc
 Ep[iscopu]m Spoletanum et ieiun[us] quatuor ep[iscopu]m aduentu[m] dui et fr[atr]em Willhelmu[m] Angli-
 con[em] in Theologia que vni[us] credebatur si mortuus erat audita res q[uod] mor-
 tuus effatus est Cardinalis Bonus postea u[er]o i sequenti p[ro]p[ri]a m[er]ito ep[iscopu]m p[ro]
 tunc loco p[ro]fuit fr[atr]is Willhelmi fecit Cardinale p[ro]fuit fr[atr]em Galtero Angli-
 cu[m] de ordine p[ro]p[ri]o et u[er]o reg[is] Anglie confessorum. **T**ertium memore est q[uod]
 hic Budat[us] p[ro]p[ri]a de iuramentis ex p[ro]p[ri]o publice i scriptis auctores capto-
 p[ro]fuit sui Bonifacii sibi notatum et ex p[ro]p[ri]e fr[atr]em Willhelmu[m] de Raguneto.
 Ep[iscopu]m de colupna cum quibusdam alijs nominat[is] et singularit[er] om[n]is con-
 plices capto- om[n]i ep[iscopu]s. **E**xtra p[ro]p[ri]a Budat[us] p[ro]p[ri]a tunc Cardinal ex[tra] fr[atr]em
 videat[ur] o[mn]ia fide. hic extra p[ro]p[ri]a tunc recedunt ad eccl[esi]am dignitate no[n] t[un]c
 ad Cardinalat[us] restituit Jacobu[m] et p[ro]p[ri]a de colupna restituit eis illa
 que p[ro]p[ri]o fuerat que tunc extra tenebat. **Q**uartum memore est q[uod] anno
 d[omi]ni m[illesimo] ccc[iesimo] post pascha Budat[us] p[ro]p[ri]a recessit de Roma et exiit p[ro]p[ri]um
 et aua sua. hic quoq[ue] Budat[us] dissidui p[ro]p[ri]a m[er]ito regem francie p[ro]p[ri]i
 p[ro]p[ri]um et Bonifaciu[m] p[ro]p[ri]am om[n]i sedauit et p[ro]p[ri]a ac libertates quib[us] reg[is]
 p[ro]p[ri]at Bonifacius ead[em] regi restituit in ebdomada pentecostes p[ro]p[ri]a
 m[er]ito reg[is] p[ro]p[ri]i in c[on]sistorio anno d[omi]ni p[ro]p[ri]o. **Q**uia memore est q[uod] id
 Budat[us] p[ro]p[ri]a obit in p[ro]p[ri]o non Julij p[ro]p[ri]a anno sui p[ro]p[ri]o sepultus q[uod]
 fuit ibi i eccl[esi]a fr[atr]is p[ro]p[ri]o ante altare anno d[omi]ni ubi d[omi]na u[er]o et Bonitas
 gra[m]m[us] Budat[us] re et u[er]o m[er]ito cepit euidentib[us] miraculis declarare p[ro]
 ap[er]ue i demeritis expellendis decoreb[us] ob p[ro]p[ri]o i m[er]ito i finitib[us] et lau-
 g[ra]m[us]ibus ap[er]uandis quoz[um] quedam u[er]o pauca euident[ur] sunt nota alibi p[ro]
 tunc m[er]ito s[un]t m[er]ito data et u[er]o p[ro]p[ri]a die p[ro]p[ri]a ann[us] sequente
 usq[ue] ad quatuordecim diem m[er]ito Junij Cardinalib[us] p[ro]p[ri]a in cl[er]o i u[er]o volen-
 tib[us] illo t[em]p[or]e cont[ra]dicere q[uod] ap[er]uensib[us] p[ro]p[ri]a restituti fuerunt et cartati
Decentesimo xviij. diebus est de p[ro]p[ri]a Clemente quinto Clemes quatuor n[ati]o
 ne n[ati]o Smedegalen dyoc[esis] et ex p[ro]p[ri]a Bernardo milite Orundus
 cepit anno d[omi]ni m[illesimo] ccc[iesimo] electus fuit i p[ro]p[ri]o i uigilia pentecost[is]
 p[ro]p[ri]a que fuit non Julij conuatus aut fuit sollempniter i lugduno i eccl[esi]a
 sancti Iusti d[omi]na in f[est]a octaua s[an]c[t]i martini i crastino sancti Briceij xviij.
 Blas decembris sedat[us] annis viij. m[er]ito diebus xv. ubi quatuor ad m[er]ito
 p[ro]p[ri]um est quod hic Clementes quatuor p[ro]p[ri]o vocabat. **U**nq[ue] de hoc seu de
 Gotto p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]a Bonifaciu[m] viij. ep[iscopu]s q[ue] uenit f[est]a ubi m[er]ito quatuor annis
 et exinde t[em]p[or]e ip[s]e id Bonifacius et fecit cum Smedegalen Archiep[iscopu]m
 ubi sedit q[ue] viij. annis t[em]p[or]e t[em]p[or]e suam p[ro]p[ri]a i p[ro]p[ri]a uisitat[us] cu[m]
 q[uod] Cardinales m[er]ito p[ro]p[ri]a in cl[er]o i p[ro]p[ri]o stetit mensibus x.
 d[omi]ni i p[ro]p[ri]o equales tunc istum Smedegalen Archiep[iscopu]m i p[ro]p[ri]a elegit

rediit aut de putania ubi receptus psonalit atoto clero & ppla cum ipe
 ti gaudis & honore vndiq; conuictus, baronibus & pletis tamen mox
 cepi adhuc se gebat elcomis sui decreto no dnm recepto quod p q modum
 missum sibi a cardinalib; de petu suo recepit in Burdegalia in crastino sancte
 marie magdalene. exiit cepit age & se regem sicut papa & pcedens de Bur
 degalia in lugdunum ubi solemniter no dnm est conuictus pte philippore
 ge ffraucoz cum sua nobili comitiua. Tunc de loco conuictus sue ut po
 tateo pcedet cum comitiua piali piter & regali conuictus & comitibus
 se turbis depulsa matia cuiusdam uincti corruit ppe piam ceciditq; ibi co
 na decapite eius & ita su abolsus fuit carbuculus cui piam asinabat ad
 vi milia florenoz & ipe ppa depositus est de equo s; mmo fuit lesus fuerat
 tamen decemstantib; usq; ad vii sic collisi quod infra paucos dies obierat
 de quo miati sunt vniuersi dicentes esse p sagu futiloz. **S**edm memo lo est
 quod hic ppa Clemes pontificatus sui anno primo in aduictu dui i lugduno se
 at decem Cardinales quoz tres sunt de or ne fcm ptoz s; fcm Nicola
 de ffraunlia tuc gressor regis ffraucie & fcm Thomas Anglicus nigr in
 theologia fcm Willhelmus petri nigr in theologia de p vincta theologia
 que assumpt de latoratu tunc in Cardinalem p pben tituli sancte ecclesie
 hic postea tustulit & fecit epm Cardinale Sabinen dms Johannes ppa xpi
 Item renouauit duos vetes Cardinales quos olim Bonifatius vni de po
 suat et Budus xpi ad eccia dignitate reuocauit ipse reposuit in
 Cardinalatu s; Jacobum et petu de colupna patiti sui & nepote pcc
 cin memo lo est quod anno dmi m. cc. vii In festo scie marie magdalene de
 madato & ordinatione regis ffraucie sunt capti dms iudei ubiq; in regno ffra
 cie vna die & co s; casta sunt bona ipoz omnia ffuitq; aregno expulsi mi
 me reasuri. **Q**uartu memo lo est quod anno dmi eod Clemes ppa cum
 Cua Burdegali mit pitania pfacienda concordia in regem ffraucie
 philippu & regem Anglie Edwardum scitq; i pitania cum annis 12 am
 plus eodq; annis ioseph Julij obit memoratq; rex Anglie Edwardus vi
 moni pbitate famosus cui successit i regno filius eius noie similes
 dms qui eod anno mense februario duxit i uxore filia regis ffraucie noie
 ysabelem. **Q**uintu memo lo est quod anno dmi ptaxato in festo scie eduar
 di co fessor in idus Octobris feia sexta pmo sunt capti templarij ubiq;
 in regno ffraucie ex i ordinate regis ffraucie i opinate ppe in familia ut do
 de pphana pessione eoz qd quia p abnegauit & i obpbau coacti p
 sup ipm expuerat fuitq; plures ex eis de maiorib; ordinib; co fessi illius
 p fessionis titu tam ab hominib; exetabilom & nephandum p lmi
 tamen ipoz confitei uoluerat quauis subiecti sunt que omib; & comitib;
 deum sede Romana de vitate fci in formata in s; ut ubi templarij ca
 pent. **S**extu memo lo est quod eodem anno dmi eod ul da i quito
 tes h;ate pmitat lombardie supior de ordine fcm ptoz cum Episo
 po herfalem tunc cum plena in dulgencia ptoz pta congregauerat
 exatu magnu co dultum h;siarcham tam vetero qua nouo etoz

nro quide templarij
 fuerit vbiq; capti
 i regno ffraucie et
 delecti

et priores doctrinam in ventore qui multas interfecerat multosq; habebat. Disi-
 pulos et sequaces morabat. em cum suis in motibus Nanaxigenisib; ubi pp-
 intensa fugo a multa fame et fugo deficiente avibus in vita in suis exco-
 ribus puerit ascendentes aut fideles de excoitu cepit ibid Dulcium
 et cum eo et eam omni psonas mortui via fame et fugo cum interfect
 gladio quadragenti sunt in venti cu eod Dulcio fuit apta margaritella ma-
 lesica et letica consors eius in sceler et errore pda in capis capta fuit
 in ebdomada sca. Indie sco cene anno dm ay ccc v. tand facta debita execu-
 tione in sceler de eis pcuram seculari sca margaritella an Dulcium oculos
 fuit mebra coassa. Dehinc ipse Dulcius mebrati in sadit et amboru
 ossa ac mebra omnia pter qbuat cu quibusdam alijs sibi copliab; put-
 core sceler mebrant no tanto ad qd psum Dulcium dogma ipso extinto
 penit est extintum. Sextu memole est qd anno dm ay ccc v. i festo se-
 faterme electores regis Almaine conveniunt. Wrantenworth et ele-
 gerunt concordie comite Henricu de Lugelburgen i rege Almaine. Bonoz
 fuitq; conatus i regem Almaine Aquisgrm in Ephra du sub sequenti anno
 dm ay ccc v. Idem Henricus rex misit ambasiatores solennes ad ipam dm
 mon qm comites et duos epos petentes confirmacionem electoris et confirmacio-
 nis. Impm ab ipso ipa sibi dari qui elector admisit et confirmavit conatoz
 aut. Impm pmissit dices quod a festo purificationis ad n. annos Bonia veniet
 coronam. Impm ibid receptum. Octavu memole est qd anno dm ay ccc x. fu-
 erunt plume multe et in vndaciones magne i pibus Tholosanis Albienensibus
 et Cartagenensibus in toto se tpe vuali et estuali subsecuta qe magna stelli-
 tas bladi et vni et cauta fuit. Impo ano subsequenti victualia et carissima quia
 nulla tunc invenirent se vidisse ul eam audivisse et quod quibus fuit i multis
 regionib; us in veniebat. Bladum aduendend no paucis in foro et pauperes
 herbas sicut bestie comedebant. Nouu memole est quod eod anno dm
 ay ccc x. i. in la templam pferulam curiam pte cum supi dam igne sub cura
 ti q omis in supili co sessiones suas quas unati pns fecerant puitus recti-
 tarent dicentes se falsa dixisse et pns semetipsos fuisse pte vni ul motu cor-
 metoz. Decimu memole est quod anno dm ay ccc x. i. tpe Antipuali pdaus Hen-
 ricus rex Bonoz intravit vltima via. Impm pceptum et pmo venit Thira
 in deinde in Civitate Hasten post ventellas passus Mediolan ubi i Ephra
 dm subsequenti recepit conam ferrea qua ei in posuit Archiepus Mediolan
 et i festo illius conacionis deduxit nationib; fecit milites co domde reoq
 rat Civitates alias Lombardie Deomagio faciendo exomone vō et landon
 subesse apua? noluerunt si paulo p. no valentes resistē co fuserunt vixten
 vō dm usq; sanguinem et stragem homi restituerunt si postea voluntati ei
 se subinsecunt et Civitate reddiderunt. De qua finalit doluerunt. Eodem et
 anno dm Clemes ipa pont sui aus vi i sabbato m. tpm aduenta fe-
 at sedam ordinacionem quq; cardinali et Annien. Unde m memo. e
 qd anno dm fuit Epidimia magna ac tanta mortalitas homi no solu
 paupm sed etia divitiu mptibus Tholosanis qd vix in veniebat. Tho

magna carissima

templam qbuat

Deletur ordo templari

si fuit elemens missa
fuerit publici

lofi in qua no plaugetur de furtis aut no dolet plia gens i firmos
dem eia anno fuit p Clemente pnam qntum apud vigentia sup Rodanum
gnale platorz conaluz vbi coalis residente ppa ppsuit de agende
vz de statu ordms militie templi tunc fies neplanda pffessione tunc cul
pabant ppe q ordme templaroz ppa tuc cassauit z pnuus a post mor
Cassacom pnte rege ffrancie philippo ao domo carolo ffrsus z trib libis
eiusdem sc pmo gento lodowico rege nanarte et philippo z carolo siap am
chilatus est ordo templaroz post anos ceter 182 duodecim memole e qd
eod ano eia sabbato m^{or} qm aductus quod fuit x^o klas Januarij ap^o dⁿⁱ
mon ppa Clemes qnto fecit tra ordinatom vo Cardinali qd assmsit tra
ano dmi m^o ccc^o xi qnta die may fuit feat petrus de garzone Conda ppa
Celestinus ut dem est sup de Celestino qnto z subnoime sci petri q fessit
cathalogo anotatus pnam Clemente qntu pontificatu sui ano vni an^o fuit
uo pfati sci petri anno xvii z eius festiuitas fuit ista xviij klas Julij
celebranda qua die exinsat de ho mudo In sup ano dmi eod ul^o c^o i vige
ba Gregori ppe m die lune parisi fuit coibustus mgo ordms quidam templi
cu quodam d^o magno eiusq oris pceptoe z erat tuc pntes parisi n^o fce
Romane eia pssba Cardinales. **D**uodecim meole est qd ano dmi eod si q
ccc^o xi m feto ba Gudati abbat vii klas Aplis m castro de apodilis v
tuc cuna morabat. Clemes ppa fecit m co sistor publicat co sstatuones qd
pus fecit ordinari ex quibus decernat si libru vnu qua sicut blgatu
valebat vnm decemlu appellare sicut fecerat vii Bonfacius antecessor
suis cepitq Clemes ppa eia egrotare vii post obit xxxi die xon klas
may z sic liber ille no fuit tuc missus ad studia galia ut est mor nec est
expositus qnt ad hendum si remascat sic co sstatuones ille quadragemo
m suspensio don postmori pnuus successore Johane publicate fuerit z b
Bulla ad studia galia destinate. **E**t tridecim meole est anno dmi m^o ccc^o xi
ita natalis dmi apparuit Cometa cursu sui pnocte facies tra polu comas
suam longa n^o vsus oientem n^o vsus occidente n^o ad ptes alias pten
debat durauitq usq ad fine ffebruarij z paulopq appuit 2^a Cometa i pte
orientali si mior qua alia videbat. **E**t stat post aus dmi m^o ccc^o xi
octas pentecost nos Julij obit Rex ffrancie lodowicq regm sui ano 2°
fuitq corp^o eius cu honoe regio i monastio sci Dromisi amulatu vnto si
lia sua reliques ex pma vxore q uo vxore dua Clemente remaneta gmda
et pgnate p q ho uo xvi die mesis noueb^o dmta die meorata Regma
Clementia pepit pusi filiu sui pmo gentu z Johannes vocatu est nome
eius z mlti m uatun^o eius sunt gamsi si gaudu cito ptusit Na vii die
anatum^o sua t faus obit z abnt atqpe s regnu sempitru

D

Centesimo xvi^o duand est de ppa Johane xvii^o Johannes ppa
xvii^o de catu tho tinitate orandus ex pte d^o Arnoldo cep
ano dmi m^o ccc^o xi fuitq electus t conetu fcom ptozo lugdunm
vni^o ydus Augusti vbi qntu admeolia pnuu est qd ho
ppa Johannes fuit conatus mde pontificu t^ono x^o solemne nos sept
bris dmta pma eius m^o f lugdunm m eia cathedrali ho pus vobat

Jacobus de Cathartis sed Johannes exinde vocatu est nomen eius primo siquid
fuit episcopus floricimien in provincia Aquensi anno domini m. c. xvi. inde assumptus fuit in
Annoni per papam Clementem quem anno domini m. c. xv. inde assumptus fuit in Car
dinali episcopo portuensi per eundem Clementem papam sabbato in Ieiuniis in or
tibus aduentus anno domini m. c. xv. et tunc ex Cardinalatu assumptus est in pa
pam. **Secundum** memole est quod hic fecit ordinacionem vni Cardinalium quos assuit
apud Annoni feria sexta in Ieiuniis in oribus aduentus domini xv. k. I. Ja
nuarii pontificatus sui primo de hinc in alia ordine assumptus fuit in Mattheu de Besi
onis ordinis prior de provincia Bona in regem in theologia et primo fecit in Car
dinali episcopo portuensi demum episcopo. **Tercium** memole est quod anno domini m. c. xv. Jo
hannes papa Canonizavit et sacro confessoris catholico canonizavit sanctum Lodovicum
episcopo Tholosani filium quendam Caroli regis Castellie vni. vidus d. p. Ite eod
tempore idem Johannes degradavit ac deposuit a sacerdotali ac pontificali orne
et dignitate episcopo Taurinensem ablati ab eo omnes pontificali et regibus salu
amulo mitre cappa cum Romana camisia et bireto sicque relictus primo in sinu
hinc clericali fuit ad iudicium perpetuo carceri in die mensis aprilis eiusdem anni
degradacionem vni cum solemnitate. **Quarta** qua de iure fecit Cardinal episcopo Tusculana
m. c. xv. sicque ultimus degradatus traditus fuit publice in aliqua parte corporis et coria
tus et de iure combustus in mense Iulii subsequenti quia sicut demum fuit in mor
te summi pontificis fuerat machinatus. **Quintum** memole est quod anno domini m. c.
xv. in mense Iulii Cathedrali etiam Tholosana que in reddendis temporalibus
plurimum fundabat in vi episcopus dimisit quorum episcopi essent suffragani Archiepi
Tholosani vi quod villas et bonas ciuitates excoit. Ite in archiepiscopatu Noronis
non in episcopus fideliter ordinavit. Ite episcopo Albien dimisit in m. c. xv. et sed episcopo
constituit in abbacia monachorum in Caserta ubi est corpus beati Vincentii et villam Ca
stren in noua excoit ciuitate. Item episcopo Leonicensi Agemen dimisit in m. c. xv.
Ite in episcopo Leonicensi m. c. xv. fecit episcopus et sed episcopalem constituit in abbacia
Quintalen. Ite fecit in episcopo Petrigoricensi. Idem in episcopo Claren motus. Idem
in episcopo Tullien. Idem fecit in episcopo Putanen. Idem in statu militis tanon
coro etiam Collegiatus in villis ubi prius non erat. **Sextum** memole est quod
anno domini m. c. xv. mense Nouembri papa Johannes fecit publicam et sub bulla
sua ad qualia studia destinare constituciones quas d. Clementes predecessor
eius fecerant in vniuersis galis qua ante et post que non d. m. fuerant ad qualia
studia transmissa sunt usque tunc statuerunt in suspensio. **Sextum** memole est quod anno domini
eod. p. die. Idus martii. Idem papa Johannes pontificatus sui anno in defensionem totalis
in statu uoluit orne militum qui dicebantur demilitia ihu xpi in regno por
tugalis et Algarbi ad resistendum in illis partibus. **Septimum** memole est quod anno domini
m. c. xv. d. c. i. ordinis bona omnia cum pleno iure quod fuit ordinis quodam
copli in p. d. regibus. Ordo p. d. uo d. vni. et militare deo p. d. f. s. s. s.
fidei et fidelium in pugione et regula et statuta ordinis caleritanen et qn
opus fuit debz visitari corrigi et reformari tam in capite quam in membris pab
late et ostem de alto hassida Cisterciensium oris dyoc. Brixonem. De p. m. s.
no et de forma inramen prandi p. p. regi portugalis. p. m. g. m. c. xv. dem
ordinis n. no p. p. f. abbati nomine bone etate ac etia de alijs q. d. c. m. b.

d. g. m. d. c. v. epi p.
p. m. g.

hic publicato fuit
clementine v. p. m.
45 galis regens f.
fuit anno domini m. c.
xv. p. p. d. h. c. i. g. l. i.
c. c. i. p. t. i. d. c. d. e.
c. p. i.

et cunctis appositis et suavis in his aplicis inde confectis seriosius ac ple-
nius continet Actum Ammon ad perpetua rei memoria. **S**epiam memo-
le est quod anno dñi m ccc xvi. xv. Blas Chan apud Ammon ppa Johannes Caus
mizavit et confessor scto catholico amonavit cu solemnitate in huius q sive
scm Thoma Epim Eforden atusici eius anno m ccc xvi. q fuit vir nobilis
quo nobiliorq vita et moribus pducit sua et doctina doctor in decretis et ma-
gister in theologia facultate. Qui pelata et in gen mita ingens fama vir-
tutu ta pcedentia qua sequant miraculor longe lateq declarant no solum
beneficis et remedie sanitatu vñ etia in pluri mortuis eius mris suscitatis
in quibz miraculavit das sem sui et collendum exhibuit vñusis. **P**otum
memole est quod post solemtem in quiscum scam ante sedis aplico ut est
mor et iur devota et miraculis scti Thome de quo ordinis ptoz vñus
miraculor copta doctor iam dñs p dñm Johannem pnam xvi est Canon
favit et scto catholico confessor amonavit cu solemnitate debita in huius con-
sivea celebratis missaz solemnis pende dñm pnam in maiori etia Am-
mon assistentibz ibid satis in dñt vestibz Cardinalibz platisq xv. Eñ. An-
quasi anno dñi m ccc xvi pont sui anno vi afelia no insitus scti Thome
de hñ mudo anno quinquagesimo dñs ante ut co plocius continet in lra Caus
mizatomis cui tenor est talis. **J**ohannes opus fuit suoz dei vñus
libus fabus vñusis pñatibz Archiepis et Epis ac dilectis filijs electis
abbatibz et prioribus de Camis Archidiaconis Archiepiscopus aliusq etia
platis ad quos litte iste pvenit Salutem et aplicam Benedictionem. **E**dem
misit dñs iplo suo cum vñm dñm vñm talamo spūs sancti coopa-
tione coceptum caro fñ est et hñabit mños libo suo nos in pñas ex em-
nos docet celestia refertis occulta de pñis miraculis roboris ac sacri
eloqui testimonis fñtula ead fñsse co fñas et tand q se deo pñi mata et
ostia acceptabilia offens pñi ma pñi amore detestis. **D**efendens q ad m-
fatos pñiam in fñi ac tñi die refertis amonavit pñi. **D**ies apparet
discipulis suis et loques de regno dei ipis in etibus est eleuatus vñu et ca-
ptiva duces captivitate dedit dona hominibz quibus patefecit celu in notuit
referata dñi clausa in se credentibz iama pñi. **P**ñi g celum credentibz
pñi hñilibz et hñis maxime qui honestat paupñat et obedie votis se
deo aquo pñiobediñ stula discessant voluntaria pñi sione denonavit.
Egum em celoz vñm patit et violent rapuit illud dñm pñis subactis
affabus violentia quida ad supiora conscendit. **H**ec itaq Blas Thoma
de quo ordinis fñi pñis sacre theologie doctor nobilis quid gñe si no-
bilis cñsatione fama clarus vita clarissim sedula meditatione reboletis
et attenta deliberatione distñes dñm ad hñi in fñi pñi etat annos exi-
stet ipis oñs pñis hñi suscepit in eo etia in vñi pñi qui eius foliabz
atibz in videbat pñi manst ac in ipo candi. **R**egulare pñi sione em-
sit vñi in breui adeo in fñi vita et moribus pñi ut etate ad hñi vñis
ad sacdotiu pñi et ad eundem theologie mñium pñi loco
ceborimo assumtus magno tñi inq ordinis ac pñi sion pñi fñi
pñi annor curricula cathedram reget magistralem. **E**mppe cu illi

canonizat et hñis

vitam existentem consilato firma doctrina parerit optimorum opera divulgationem eandem
 tam breui confecta tpe am rone mto exhibent de illud psalmus Regius
 motes desuperioribus o. r. da. tra in eo verissime i ples quod vaqz Theologia
 dem scis dnm esset in sacra pagina inceptum assumptum quod qz ut refert
 relatione sibi post mortem facta didicerat dnm ppe. Inuentum sua tpe se
 in abilem admagistm reputas quid pponet in instanti sibi pncipio hesita
 ret. Nam et in pmtis scis et diuisis philosophie pabz ut us est otiosus qz
 apparet cum nemo in sacre septuaginta pagina tam sup noum qua sup veto te
 stametu septa plima alia opa in dei laude fidei dilaom eruditionem qz stu
 dentiu da cu scis esset famosis cu cogitus non absqz pualis dom gratie fu
 sione pfecto in doctina quippe pudentiu facilis et oratio facit esse posse do
 ce pferat vaqz vix piens alienorum ambitione semotqz et ad celestem affectu
 mcontqz pfecto vacas studio m tendebat deo pmittebat terna ut assequer
 etna pmittebat diuina ut roborare in scola tu singulis diebz antiqua laury
 ascendet cathedra ut distictet ad alia missa vna celebratz alia audiret ut
 duas integre missas si no celebratz audiret in quibz et al us i ordine cu a
 foret assiduus lacrimarum effusione mentis sue dulcedine deuotioneqz do au
 nichil est absconditu reuelabat. Cumqz ca sitat mtoze cadit in pssymonia
 deuota hanc custodiebat humilitate. Hancqz ead sobrietate. Hancqz mtrictu
 adeo et multa emm i carue vgmte maffisse i corruptu ex se maret quod
 eiusdem scia qfessoris ordinis memorati qui longo tpe eius confessionem
 audierat publice ut ad nos testimonia fide digno puenit coram omibz die de
 fucoms eiusdem asseruit dicens Ego qfessionem quales istius scia vi audiu
 de quo testificor qz in veni eum pueris sicut puero quqz amoro qa in qua
 sue carnis sensit corruptelam. Cum pterea vir die cibis religiosoz vesti
 metasqz quibus contenta consatione mris benignite suauis pietate miseri
 cors humilitate subiectus ceteratqz vtiu varietate dimitus honoro supri
 limm mlieruqz cauaqz consortia puebat no elatus ut pemnet ut et disputat
 quod et modum disputatu solet esse quicunqz iudicator effus ut amipullo sus
 cia si sibi eadem iudicant ab alijs illo palese et filogizacoms exaas ut
 tur. Totqz qz die famula diuuis spibus mcontqz aut eruditione qua pcel
 lebat aut pditioni qua motius erat aut ocom qua deuotus aut septa
 qua pfundius sadulus vocabat adeo ut pter nalis necessitat aut quiet
 horis nullu sibi aut vix tps spatium relinqueret otiosus. Appmquie autem
 die qua de h seculo migruat erat addom. quaqz deuoto triumphatoqz mu
 do in ppetuas deuitates recipiendus erat in patria Na bonoz laborum
 gloriosus est fructus cum afelias recordacoms. Ego tpe x. pdecessore nostro
 ad lugdunoy concilium ppter eius emineto sciam diceret esse vocatz de Nea
 poli venies vbi tuc tps more solito famose lebat ne doctor et pmaritima
 infies cu ad mofm fossa noue ordinis custien. Tamen dyoc pariter
 distactqz pdies aliqz an idipm n illuc differet affaose depositas pboy
 set i tuis ayon plani dei spu hec vba ptulisse refertur hec requies in se
 culu seculi hic quabo qm elegi eam qd vni esse est enetus edocuit et sacra
 corpis scia tunc laco manifestat cepitqz cum illuc i fronte corpis ignari

eandem viuis paulatim defatim in finitate cum ipam et si dixeris plurimum
non in patiente tollemis sed equanimiter totus ut erat humilis patientia suppo-
tatus qua sibi met limitet in finitate deo obedientia placet mister. De se
quod non in tendebat ad gualem conuentionem finitatem de qua patientia exoritur pro
ret adeo ut eiusdem monasterii fosse noue fons imbris deo deuotus fa-
mulates hoc in se vis religionis extra contemplantes illius tunc in fi-
nitate corpe per promptum obsequiis incipiam que utique tanta refectio fore
patientiam crebuit singuli desilua singuli illi qui optima voluntate propter hu-
meris defebant non estimantes fore quoniam ut brutos animalium humeris
in patientia eadem rebus de commodis prestant obsequia quoniam tanta patientia
rogationa pollebat. Cumque in eadem in finitate de qua obijt sanctissimum dei
et domini nostri ihesu christi corpus in abum summe dum et viaticum defecit perfusa
totus in lacrimas et dula amore eiusdem amica assueta dulcedine dei liquefacta
in tanta multitudine et decora que protulit hoc vel filia fidei et deuotionis vana toto
illius monasterii contentu multasque doctorum preceptorum et morum ordinum assistentibus
fabulis eructasse refert. Ego de isto sanctissimo corpore dei et domini nostri ihesu christi
et alijs sacramentis multa docui multa scripsi in fide ihesu christi et sancte romane
ecclesie cuius correctionem tanto subitio cuncta expono. Recepto quoque abinde ab ipso
eodem vincto sacramento cunctis que alijs sacramentis ecclesie debita veneratio cum lacri-
mario effusione susceptore tanta die obdormiuit in domo cui credidit quod
dauit et toto moris affectione dilexit fidelis in qua finis et prudens non
putaret non pro sensui aut prudentie in mentes et nulla de sue sancte opinionione
supra. Nam qui prefatus est manifestatis opprimet agilia sapientem doctor
idem atque humilis ut prefatus sum in eum sua uerbo ut scripto de eius fidei ecclesie
norma fide deuotione reduxit qua petri ore diffusam stabilem nouit et
nullus quassationum qua vidit tu es carissus filius dei viui ab ipso audito
meruit tu es petrus et super hac petra edificabo ecclesiam meam et alibi
Ego rogavi pro petre ut non deficiat fides tua Dumque propter christum rogat
propter ecclesiam intercedit vique dignum erat et consonum ut quem deus vinctum
in hoc seculo tantis suis domo gratiisque prefecerat assumat in celis sanctificationem
fide hominibus declararet multis eundem vero dei propter christum de hac vita transi-
tu licet etiam antea non alia fecisse clare miraculis multisque clavis signis glo-
riis et oratione ut illud per me multo de illo dicam. Scitote quod domini nostri ihesu christi
cauit sanctum suum sicque vita eius attestet miracula et illius miracula eius
vite testimonium prebent. De quibus pauca demulso in dei laudem sancti hominis
comendationem et edificationem fidelium ydoneis comprobata testibus prebent
subnectem. **P**ost septimum itaque mensem in tanta adie obitus sancti Thomae
de Aquino cum corpore eius quod in capella sancti Stephani dicti monasterii
in die unde ad ipsum primos eius monasterii tunc in die sublatum
fuit ne corpus ipsum omni deo deo tolleretur per translationem de uno
exequatum exinde de ferat detraherent in apertum ipsum sepulchrum eius
capelle sancti Stephani tanta fragore odoris suauis emanauit quod tota

ipam capella claustrum ipsius monasterii quod diffusum est mira eadem suauitate repleuit. Et de proprio corpore exiens put exsollicita curiosaque ipso monasterio in digne compta misit. fidebat. propter quod maiori promissiones concepta ad eum deuotione totius conventus professionaliter. Prior tamen per dicitur monasterium cum quibusdam ex monachis permanentes in duto corpore ipsum ad prefatum ipsius priuilegium sepulchrum honorifice detulerunt. Cautiones manifestas propter illa que viderat veluti deo confessoris solemniter cum reputaret in collegium si missa requie etiam cantaret. Hanc similemque fragrantia post septem annorum spatium sensisse se refert. dum corpus ipsum ex multis causis per ipsum vites secula in preexistente. **C**umpe tamen eius inuidia deo accepta exornabat. et illius odoramenta reputabat fama quam clara eius diffusionemque virtutum ita quod ne ipse vel ambulare nequaquam absque baculo sustentatione aut aliorum suffragio poterat. **D**eus et beatus Thome deuotes inuicemque eius titulum et cubens oratione sua sanus persiluit et cetero damus laudas quod miris eius esset detam longe in finitatis languore ciuitatis. **A**lt. quidam exhorribili quadam visione sancti matris ciuitate percussus pedibus manibusque contractus fuit. et ore ac facie distortus sensibus carens et omni virtute destitutus ita quod loqui non poterat. si mortuus filius videretur. adeo ut ignis inobis eius amotus. nullatenus sentiret. patris ad eum nulla eius post mortem et lib. suauis omnis adeo sepulchro surrexit. **A**lius non de voce desco sentiret. virtutem dei in seito in se dupliciter exoptus est in finitatem dum contempnit scitatur. dum accontemnit culpa discedit. **N**am cum sibi deuotionis causa aquodam capellanus plures veniende reliquie mirarentur. ipseque onser priores hunc se ad huc reliquias vix manu sancti Thome de aquo factis poterat faceret. illico hunc deorsum de hunc emphante cum eos videret non curaret. dicens scis non esse si quia prioris ordinis frater tremor apprehendit et caput eius admodum cuiusdam magnae astra grossum et valde ponderosum sibi esse videbat. sed in finitatem correctus et puerens simulque de sua in credulitate datusque deploratus dum venia a sacerdote petita obtinuit. rouchenter manu eiusque sancti Thome deorsum lans confestim attemore et in flatione capitis libatus euasit. sensitque progrediente ut retulit maximam ex diti manu suauitatem odore. **C**um odor cum ipsius ciuitatis caputis per somnium extractu manu eiusque per magnam tempus in hunc inultum eiusque per modum propientibus satisfactibus quod quid esset et signo narrate quod deinde erat et si uolens. **N**otatur quidam dum aduersam sanis accedat singes ab illa graui in finitatem tentus est duobus diebus propterea et ligura moue non poterat eo loquela amisit. **C**um ei multa medicorum remedia adhibita quoniam eadem in finitatem mitas. **I**n augmentum prederet non posset. ymo de illo depararet ad sanctum Thoma concepta deuotionem ut adtumulum eius deferret. quia ligura non valebat manus sue septuaginta depuissit. vinctum illud repugante vixit sua quod nulli eabus vixit. prefati monasterii etiam non licet nequaquam ducere ipse hunc in finitatem aduersus in finitatem se ipsum cum beato viro se ut cum libaret affluosus gmen dant caput extractum liguram ducere meliore et valefecit ac breui tempore

inbialis p[ro]p[ter]e c[on]t[ra]ctus fuit. D[omi]n[u]m alius quida[m] p[er] vii. ebdomadas & vlt[im]e fe-
bre quotidiana male epat[ur] & stomachi affligent[ur] quada[m] die venis du[bi]s
uis h[ab]et[ur] auditis quibusda[m] m[en]tibus que p[ro]p[ter] dei f[aci]e esse videbant[ur] cum
se ad ip[su]m devotio[n]i sequi die sabbati desero vxo[r]e sue p[ro]suasib[us] eaq[ue] deo
misset die d[omi]no p[ro]ximo i[n]t[er] se app[ar]uit i[n]firmis, p[ro]p[ter]e rep[er]it libe-
ratu[m]. Mulier quida[m] cum filio suo duos m[en]ses in cui[us] decubente p[ro]p[ter]e
no[n] in m[en]to formidaret p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]m quod p[ro]p[ter] m[en]ses m[en]s exs[er]uitate adeo g[ra]t[ia]
uata esset ut deas exclamabat vagietem e[ss]e p[ro]p[ter]e vix audiret vi[rum] suu[m]
in ductione qui m[en]sus vna cu[m] illa cui[us] filii p[ro]p[ter]e t[em]p[or]e p[ro]p[ter]e vix dei
ut t[em]p[or]e ab eadem i[n]firmis libaret obm[en]s devotio[n]i emissioq[ue] voto cu[m] uote
secuta dormiss[et] in t[em]p[or]e se lib[er]at[ur] sancti m[en]tis rep[er]it ut optabat p[ro]p[ter]e
la guctu[r] sui fauces s[er]uantie h[ab]et[ur] constat in tantu[m] ut uero quida[m] su-
me solidum aut liquidu[m] valet & angelicis sibi meatu[m] ut vix valet regn[are]
raret i[n]t[er] cludent[ur] d[omi]n[u]m devoto se b[ea]to v[ir]o am[er]e p[ro]suasa q[ue] medaret d[omi]n[u]m
foret in t[em]p[or]e addam monast[er]ium f[aci]e uoue s[er]p[er]itus guttu[r]i suo da-
viri sancti reliquie in quada[m] capsa delatis t[em]p[or]e meliorata se sensit
pane comedit p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
uerfus adeo suam in brachio dextro & p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
brachium q[ue] p[ro]p[ter]e m[en]sum p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
m[en]tale p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
et amplius dolo[r]e g[ra]t[ia]t[ur] d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
miliq[ue] comedass[et] seq[ue] sup[er] eius t[em]p[or]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
demde aquoda[m] da monast[er]ii monacho brachiu[m] quod p[ro]p[ter]e h[ab]eat l[im]it[ur] m[en]tis
ambens collo ad huc dependenti extractu[m] alim[en]tis rep[er]it exatato[r]e q[ue]
asompuo more du[m] ambas manus capiti suo ut ip[su]m scalp[er]it app[er]it
se lib[er]at[ur] in t[em]p[or]e id fabus retulit ad astantib[us] quod votu[m] f[aci]at no[n]
relauit. Infans quida[m] m[en]s amio[r]e tuorem & t[em]p[or]e m[en]s & t[em]p[or]e
usq[ue] ad p[er]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
lesione & clamore suo aliquis potuiss[et] moue se no[n] potat p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
to dolo[r]e & anxietate fuit amediet[ur] p[ro]p[ter]e alatomis eius sine in t[em]p[or]e p[ro]p[ter]e
vili no[n] i[n]veniebat[ur] illaq[ue] si f[aci]t p[ro]p[ter]e eum in p[ro]p[ter]e f[aci]t in p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
in uestas m[en]tis amantudine i[n]t[er]ibus i[n]t[er]abab[ur] Deficiente uo uia art[em]p[er]e
suffragio no[n] i[n]vento ret[er]su[m] est addam qui g[ra]t[ia]sus est i[n] s[er]is suis faciens
p[ro]p[ter]e
tius comedauit ut addam i[n]firmis absq[ue] i[n]t[er]uisione suis m[en]tis libaret d[omi]n[u]m
tus est p[ro]p[ter]e adu[er]sum fuit eum positus sup[er] t[em]p[or]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
mora sanus inde surrexit. Hoc sunt igit[ur] testimo[n]ia tua deus que de h[ab]e
ulo iusto uobis credibilia facta sunt m[en]s. Nam si testimo[n]i[um] hom[ini] accipim[us]
testimo[n]iu[m] dei maius est quo eius aiam celum posside[re] iam credim[us] m[en]tis
fate ip[su]m exoptam[us] ac i[n]t[er] s[er]is agna quasi scellam matutina cu[m] vidi
mus esse locatu[m]. Vnde f[aci]t tua in uob[is] bone. Quia uult[ur] p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
mis caritate attend[ur] letet[ur] naq[ue] etia[m] exultet v[er]it[as] p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
iocundet[ur] p[ro]p[ter]e facti ordo iam i[n]bulet religiosoz devoto concipet[ur]

doctorum turba animet ad studia. Iuvenes pueri non torpeat senes delecte
 tur nullis omnis in humilitate proficiant contentum non deserat mandata dei sedu
 li exequantur. Nam dedit illis cor ad precepta legis vite et discipline et sa
 pientia humilitati exaltabit caput illius. In medio enim ecclesie eripiet os ei
 et ceteris usque induit eum. Nam virtus que castus est ipse verus non fictus docto
 ribus pollicetur qui elucadat in vita eterna habebunt. Etiam ipse verus sal
 mistic stellarum illustratione non egeat non illarum radicatione tu illuminare
 ab ipso clarescat. Sitat enim luce inaccessibilem qui est splendor glorie et figura
 substantie eius. Ideo tenebre non obscurat ut deficiat aut verbaliter obscurat
 ut sue claritatibus non diffundat. Ceteris quia tunc ordo deposulat et cum
 phante in celis etiam devota militas subsequatur. Illiusque veneratione
 proficua precolat que in celestibus agnibus posita dei glorificatione cognoscat
 nos de stitute vite et immaculata virtute confessionis eius de us semel in
 sed primo et secundo us festis si matius inquiri fecimur et prius etiam et post nos
 sancte. Vnde etiam Cardinales inquisitione habet exacta disquisitione examina
 mus diligenter ut tanto firmius quanto maturius tanto citius discedimus inquisi
 tum et exanimati existeret et sic arduo sicut difficili negotio prede valeamus
 Difficile namque estiamque que intra sunt et que in prospectu verum in labor
 que aut in celis sunt quis in vestigabit citius humilior namque et corditer
 firmior exanimati sollicita et sollicitudine exanimati vita eius sciam
 et immacula vera eius mitis facta probata fuisse testatur supplicationibus nobis
 ad ipsum humiliter et devote militas tu in prelatibus apud sedem apostolicam exorantibus
 doctorum firmiorum consilio et assensu auctore dei omnipotente et filii et prius facti
 et beatorum apostolorum petri et pauli et marie eius scilicet confessorum catalogo inuocant
 ascedendum. Ideoque vniuersitate vestram mouet et hortatur attente paplica
 vobis scripta precipiendo mandantes. Etiam nos apertis festis confessorum eiusdem
 devote ac solemnitatis celebret et faciat. Avus subdit veneratione congrua
 celebrari ut pia eius mercede et hic anxius protegi et in futuro sempiterna
 gaudia consequi valeat. Ut autem ad venerabile eius sepulchrum ardentius
 et affluenter damus populi confluat multitudo ac celebrius eiusdem confessorum
 colat. Festiuitas omnibus ut penitentibus et confessoribus qui in reuerencia illum in
 eodem festo annuati accesserint ipsius suffragia petant de omnipotente dei misericordia
 et eorundem beatorum petri et pauli apostolorum auctore eius qui fidei alium vnum et pl
 dies accedentes vos annis singulis ad prelatum sepulchrum infra vnum dies festum
 ipsum immediate sequentes centum dies de misericordia sibi pia misericordia relaxa
 mus et sequitur. Datum Annon xv kly Augusti pontificatus nostri anno vni verbi
 autem in carnate anno m. cc. xxviii. Romam memorabile est quod epibus eiusdem
 Johannis ipse scilicet anno domini m. cc. xxviii convenit in ffam benworth princeps
 electores delatione discordantes elegerunt duos ad regnum Romanum gubernacula
 viz duce Austrie federicum filium regis Alberti et Lodovicum duce Bavarie qui
 duo terras suas rapinis et incendis mutuis devastabant nec religiosus loc
 no ecclesie pepercunt utique etiam sibi non reges. Vnde et ascriptio reliquo
 rebellante tunc duce Austrie devoto et capto triumphus duce Bavarie

Lothario cum victoria fuit adeptus. **¶** Decimum memole est quod eod. tempore
scilicet anno dñi m. ccc. xxv. colloqui begmari est delatu domo Johanne aplice
papiete hic fieri pñda vñsum pñs quod quedam eoz quasi pñda
mñtis. Usama dñi Reg. Rem desmna tñtate ac de divina essentia de
putauit et pñerit cont. fidei articulos et etia. satietate opmñones etia
fidei cōtrarias mñtroduxit et mñtos deapientes fñtes eos tñtorez dñs
duxunt et her. comiserunt subquoda velamine satatis. scilicet qd domi. aplice dñs
phibenda suaz testis lñs. **¶** Undecim memole est quod eisd. tñpib. papa
Johannes xxv. fecit qñes pñcessus cont. Lodwicu. Banaro ipm. exomñuit
et quatu. meo fuit ab Impio deposuit ac vltimate tanqua. hētica sasma
tiam et etia. l. rebellem. condempnauit qd. tñelligens idē Lodewicu. vole
bat se expugnare in Wraumbenwoth. publice corā toto pñlo Simboli. cum
ōtione dñta apte dixit et se esse vñ. dñm ac catholicu. hñm. pñfitebā.
¶ Duodecim memole est quod eodem tñpe Ludwicus Banar. ia dictus cū. fra
petto ordmñs mñnoz autēpa et quibusdam alijs fecerit ymagine ad sñlū
dñe Johanne pñe. tñpñs deatam. mñdus eam pñficialib. et pñte pñlo
qñtu. meo fuit. Johem. tñpñm. lam. dñm. deatam. et publice eius ymagi
ne tñmñuit. **¶** Tredecim memole est quod etia. idem tñpus pñp. Johannes
sepe dñs opñone deatissima paupñate totalit. tanqñ. hētica pestiferam
et etionē. refutauit faciendo cont. eam in. et decretales in quib. pñbat
multiplicat qd. opñs et apli. hñerit aliqua bona pñpue in qñ. tñsuper
in eisd. reuocat. sñm. dñm. quod etia. hñt usqñ. hñt ut dicebat. in ho
mñs fñm. mñoz reputas apñfmetu. quod pñp. hēbat dñm. rezo ut ipi. fñs
consumat res pñtñm. vñm. pñpue in talib. vñ. vsus est consumit. rezo
¶ Quarta decim memole est quod etia. illis tñpñs fñat. Michael mñster
qualis mñoz sēpsit omñib. pñncialib. mñster qd. nō debent obedire manda
tis Johanne pñe quia fuit validus pñsecutor pñntos anos ordmñs sui et
pñone et si in loc. eoz pñuēt mñdā. nō debent hñ. fñas vñs alios ne pñ
uarent. pñhibē vltimoz. id. Michael ab etia. recessit et cum. oletam. et bona
tñā et quibusdam alijs Banaro sup. deo se associavit. **¶** Quinta decim memole
est quod etia. annu. domi. m. ccc. xxv. pñp. Johannes ex semo ut cēdñt. et mñ
desipuit qd. pñdñuit et alios pñdñe ac dñe voluit aias scōz nō videre
dñm. essentia. tñclare. an. resupñm. corpōz et an. diem iudici. genealem
nec aias maloz pñmñi. auto. dñz. corpñ. resupñm. et quod visio. quā. uñt
anno. hñt. dñm. essentia. euacuabit. in. extñs. Iudico. alia. succedere
¶ Sexta decim memole est quod dñs. Durand. epñs. deorñe. pñtoz. fecit. tñtā
tñm. de hac. mñā. cont. pñm. pñter. quod. fñt. ad. aulam. citat. sed. pñegem. fñā
tñe. defensatus. **¶** Septim. memole est quod mñg. thomas. Walloy.
ordmñs. pñtoz. pñdo. cont. pñm. opñmñm. hñm. deatavit. pñones. autē
tñcas. et. auctōitates. **¶** Decim. octau. memole est quod eisd. tñpñs. fñā. est
discordia. int. fñaderam. archiepis. qñssue. et. sua. mñem. pñdñe. mñs. sed
Lodewicu. Banar. eos. pacificauit. **¶** Decim. non. memole est quod anno
dñi. m. ccc. xxv. in. nōs. decembñs. die. dñm. hora. diei. pñm. dñs. aut.

Pontificatus sui xpo Johannes ppa quadam infirmitate cum se uisus mortu-
 videret ad exhortationem amicorum suorum submisit se et doctrina suam iudicio omni-
 bus et errore predictum reuocauit in hac uita. **Credimus** quod ante seposito acor-
 pibus et purgato sunt celo celorum regno seu paradiso et cum xpo in conspectu
 angelorum congregate vident deum et diuinam essentiam facie ad faciem clare
 in quantum status et condicio anime patitur seposito de qua reuocatione scripsit pul-
 cram litteram sub hac forma. **Johannes** ppius episcopus suorum dei ad petriam et
 memoriam ne super his que de animabus sepositis acorporibus et purgatis ante
 resurrexerunt corporum diuinam essentiam visione illa ubi qua vocat apostolus faciem
 lem videat et puerulos alios in persona nostra recitatio et allegando scripta septu-
 aginta ac originalia et dea scriptura ubi alibi ruminando sepius dea sunt aliter pno-
 millos quia nos dicta et in tellata sunt et sic uita et dea animabus fidelium in cul-
 cabantur ceteris nostram intentionem quam etiam statu animarum seposito habemus et
 quoniam seposito putauit ut sequitur. **Declaramus** fatetur siquidem et credimus quod ante
 seposito et purgato acorporibus sunt in celo celorum regno et paradiso cum Christo
 in conspectu angelorum congregate et vident deum facie ad faciem et diuinam es-
 sentiam clare in quantum condicio et status compatitur anime seposito. Si uero alia
 et alia contra materiam quoniam dea et predicata ubi scripta sunt que comodo dixi
 illa predicamus et ubi scriptum est contra premissam ubi alia que fidei consueuat catho-
 lica scriptura aut bonos mores et inque scripta consuetudine fidei catho-
 lica declarationem etiam sacre scripture aut bonis moribus approbamus alios autem
 illa genus et hanc volumus quoniam dicitur et scriptis eaque reuocamus et expresse ac-
 pta omnia et quecumque alia dicta preta sunt ubi scripta quoniam de quacumque ma ubi
 tunc et in quocumque loco et in quocumque statu quoniam quoniam ubi genus ubi querimus
 submittimus declarationem etiam ac successorum nostrorum. **Nulli** ergo hominum omnino lice-
 at hanc paginam nostre declarationis et consuetudinis infringere vel eam ausu teme-
 rario contrariare. **Datum** Annoni in nos decembris pontificatus nostri anno xpo hac si-
 quidem reuocatione facta statim die et hora supra dicta expunxit reuocato
 tunc uisus fuit suspecta tamen quia animam expirantem fuit facta tamen quia
 ipse prius suspensum et predicauit quia visionem facilem et claram status animarum se-
 paratis non patitur. **Et** quia de reuocatione ista fecit fidei publicum et struementum
 in quo se et doctrina suam totaliter etiam supposuit. **Idcirco** ameliore non dubia
 sed bona et fidelis est iudicia. **Vicesimus** mensis est quod etiam ipse eiusdem
 ppa fuit quida fuit ordinis preceptor Robertus vocatus vir nobilis genere et nobi-
 lior moribus qui tantum profecit in religione et sancta deuotione quod ut pie creditur
 prius angelici deduxerunt corpus eius ad sepulchrum in Annoni. **Reuoluit** namque
 idem fratres petrus alexandri vir utique autenticus qui fuit principalis ordinis
 preceptor per prouinciam prouincie pluribus annis. **Et** quoniam fuit Robertus iam dictus
 debuit sepeliri ipse fuit dyaconus et uidit clare quod feretrum cum corpore
 tantum eleuabat in aere quod ipse non potuit attingere cum alta ecclesia qua sub
 dyacono ante feretrum coisueuerat pretere et sic sine amiculo quantum preuenit
 corpus in ecclesia feretrum ad locum sepulture hoc idem viderunt qui adhuc
 viuunt in Annoni et os

Decentesimo xviij. Dicendum est de papa Benedicto xviij. Benedictus papa
vni qui prius vocabatur Dominus Jacobus de ffarr et fuit abbas Cister-
ciensis ordinis et postea Cardinalis. Cepit annis dñi m ccc lxxviii
lxxviii in Annuniatione consecratus et Benedictus xviij vocatus sedit
annis vii. Vbi quatuor ad memoria. Primum est quod sicut Jo-
hannes ipse papa xviij in die beati Nicolai fuit mortuus et in Annuniatione sepultus
Ita Benedictus xviij in die beati Thome apostoli tenuit consistorium in quo
consistorio puncta que secutur statuit et decreuit. Primo quod nō volit toto tpe
suo Romam etiam ut aliqua alia extra homines aliquo malem gladium exte-
rius facere querrat si bene curare de pace. Secundo quod nō volit a conspectu curie ultra vi-
meses in suo remansit officio ne diuisione inter ipse diuitias et supbia extollat.
Tercio quod nō volit quod aliquis et precipue religiosus aduicem aliquo beneficio in
petendo presumat venire si quod dispositionem exoptationis et sustineat in similibus
suoꝝ voluntate placito. Quarto quod nō volit religiosus appellaciones et fugas
venire ad eum si correctionibus suoꝝ placito dimittit. Quinto elemosinam
mense p̄pale restituit pauperibus que ante p̄familiares dissipabant. Deq̄ p̄
restitu p̄sone restitit melius laute. Sexto quilibet hominem in eua arte statum
soluit. Septimo omnibus placito in eua p̄quibusq̄ negotiis exutibus quales
dedit licentiam recedendi et quilibet in suo beneficio seu ecclia reside. Octavo om-
nibus ecclias in eua in finat ut deceto in finantibus dedit libam facultate q̄dendi
testamentum ut bona ab eis relicta aliquis in debite occupent. Nono ipse
papa Collegio Cardinalium tradidit centum milia florenorum et ultra p̄ suo tempore
in necessitate reddidit et p̄uentu p̄prium ecclie. Pone ad istum fine ut creditur
ne tenet ubiq̄ portum. Decimo volit quod nomina Gelfi et gebelli sunt ana-
thema nec ab aliquo noventur cu nō sunt pacis sed discordie in ciuitate. Unde
a mō volit quod omnes Capellani sui homines canonicos dicant cu uota et q̄ omnes
dormiat in suis dormitoriis ac ecclia q̄ comedat coram eo q̄ dormitorium ia est
factu p̄ eis nec ipi Capellani habuit redditus alios q̄ victu mense p̄pale
vestiam et si aliqui Capellani aliquibus alijs indigent p̄ut ab ipso domino p̄p
requirere et nō recipere aliunde p̄p̄ea in crastino beati Thome tenens. Item consi-
storium p̄misit p̄mo ad se religiosos venire placito illorum quatuor ordinum
medicani mendicanti cum fabus suis quoz quilibet ipm dñm ipm exequant
cum septem missas quolibet sacerdote doctor ordinum postea uo qualis minor
p̄posuit. Ab omni alioꝝ summis thesauris. Quatuor sunt munita ex quo p̄p̄se
deducto forunt publice coram hominibus ista supplicacionem coram religiosi ut de
talem sup catēdria amouet ac p̄p̄e fane fine datus. Benedictus ipse in me-
diante quod cont̄ decretalem p̄dicta nil vellet penitus in mutae postea p̄p̄
accepta thesaurate vidi recte mō fabri applicuit sup deductione ad religio-
sos duos cum ipi sunt fabri debent deponere scoria hēte p̄ntat et se
re pulcritudine honestat. Sed cu hē fecissit dixit quod sibi constaret quod
mō omnia capita omni ordinum beatus dñus esset caput p̄ncipalis p̄ncipalis
ordinis fōm p̄tor et cepit loge horribilem lēon dñs se aliquos uos
coram eo stantes in p̄ncia deq̄ dñs esset quod ubi dñm q̄ dñm cont̄ sui statu

cont' bonos mores contra statuta scōz cont' sacra scriptura et quod magis
 reputaret cont' suam consiam commissent p'dicassent et sc'p'ssissent hēitās cō
 statūones turpis lucri gratia s'z p'p'e affem' ut ponam etia p'dicantes et ad
 didit. Caueat tales ne in manu' meas madat cum diebus suis script' et sc'e
 nos dent fore patientes. Et i' tellexim' astantes quod de nullo ita p'ncipa
 lie i' cendat sicut degnali mōz que sume odiuit an' p'p'atū p'p'e sua deter
 minācom deāiabus sicut omīs decti nra loquentes populusue p'p'e mortui
 et ip'e p'p'a restituit etis cathedra libi electionem Archiepōz et Epōrum
 Sedm memole est quod h'c anno i' die Clement' et nocte sequenti i' zelau
 dia i' opinate mare i' creuit et tempestate vehemetissima et plues villas
 subm'gens ac totalis destrucius plusqua quicq' milia homin' absumsit. **S**ec
 cūm incensile est quod anno dñi m. ccc. xxxviii. **B**enedictus p'p'a decretelem
 eddit qm in caput Benedictus deus in domis suis in qua doctrina p'dicta deāia
 bus et hēitām dñdū et damnavit subūbis que secut' et i'ucta. **A**p'lica diffen
 nus qd zm quēm dei ordinācom anno scōz et homin' qui de h'c mōdo ante
 passione dñi mri ihu xpi decesserūt ut nō scōz ap'loz n'cū et cōfessorū vir
 gū et alioz fidelū defūtoz post sac'z eoz baptisma xpi susceptū i' q
 bus nō purgabile fuit qm decesserūt nō erat qm decedant i' futuris ut si
 tū fuit aut erit purgabile aut quid m'isdem cūm p' morte purgate fue
 rint ac quod anno p'ncipal' xpi baptisinate tonatorū et baptizandoz cūm
 fuit baptizati an' v'sa libei arbitrii decedentū mox post morte sua et p' pur
 gācom p'fatam illis qui purgatiōe m' diebant. **S**ūm et an' resūmcom suoz
 corpū et iudiciū quāle post ascensionē saluator' mri ihu xpi i' celū fuit
 fuit et erit i' celo colorū regno et paradiso cūm xpo angeloz cōsortio aggrega
 te ac post dñi mri ihu xpi passionem et morte viderūt vident et videbūt di
 vina essēcia visione i' tūtia etia social' nulla mediate creatūa i' tōne ob
 iecti se hēntē. **S**ed essēcia divina se inde et clare et apte eis ondente quotq'
 se videntes ead' divina essēcia p'faut' ut nō quod extali visione et fructo
 ne eoz amē que iam decesserūt sunt v' b'c et h'ut vita et requie etiam
 et erit illorū qui postea decedent eam ead' videbūt divina essēcia ipaq;
 p'faut' ante iudiciū quāle et ead' h'ut dñe essēcie visio omīq; p'fructo
 actus fidei et p'pei m' eis enūciat put fides et spes p'p'e sunt theoric' v'tutes
 et mōz postea m'choata fuit ut erit talis i' tūtia et fatialis visio et fructo
 m' eisdem. Eodem fructo et visio siue aliqua i' tressione seu euacuatione p'de
 visiois et fructus cōtinuata existit et g'miabit' usq; ad finale iudiciū
 et exat' usq; i' sempitū. **D**ifferim' i' sup quod zm dei quēm ordinācom
 amē discēdenat i' actuali mōdi p'to post mox morte sua ad inf'ia descen
 dunt ubi p'p'is i' finalib' cruciant' et quod nichilomī' m' die iudicij omīs ho
 mines an' etūal xpi cūm suis corpibus conpebunt reddiduri de f'is p'p'is
 ratōm. **V**t referat et recipiat vniūq; p'ut gessit i' corp'e suo siue bonū
 siue malū fuit. **C**ontrēm' istoz et omī singuloz ipoz scient' et p'tinentes
 tōnes et affetes ut defendens sc'pto ut ubi sicut hēitās hēatur. **E**t i' tūtia
 mēole est quod ano dñi fuit pluvia sanguis in sordida regionis Thurgie

Magutime dicitur eius rubicundissimas eius guttas in panis lineis albo collatis
milia adque viuentes viderunt Item eod anno Ludewicus Bauaricus hunc in exi-
tu suo propter alios milia Galliarum pugnavit contra Iohannem regem Bo-
emie qui secum hunc regem ducatorum et Galliarum sed Ludewicus iam hunc
rege Boemie cum suis temporibus decampis fugere coegit fuit autem haec discordia
propter provinciam carinthie Nam dux Carinthie sine filiis obierat cuius filia de-
ponsata erat fuit regis Boemorum quare rex Boemie propter uxor suam de-
fendens quia tamen predictam ad eum pertinebat successione hereditaria asseruit se im-
peratori opposuit qui deam tamen de se imperiali iure cuius heredes caret de voluntatem
duci Austrie filiam regis Boemie Henrici pro coniuge imperiali munificentia
miseravit. **Quintum** memole est quod anno domini m. cc. xxxviii. durante iura
meo Caplani Augustini et Henrici de Werneburch datum episcopo in bina propo-
tione tunc d. m. Archiepiscopus Treverensis defensor ac provisor ecclesie Maguntine
vna cum caplo eiusdem ecclesie defensione et tunc et provisionem domini Rudolphi
aplico sue quia predicti et predicti patentibus suis literis resignavit. Vides autem
propter periculum ecclesie duos legatos misit in germaniam ut auctoritate sua pacem facerent
inter clerum qui venientes Maguntiam vna cum consilio et auxilio Ludewici Bauari
hanc fecerunt concordiam inter clerum ut datus dux Henricus de Werneburch vo-
luntate capli Augustini Archiepiscopatu acciperet essetque fidelis Imperii et Regni
coadiutor. Iuraque constitutiones predicti capli consueverat. Tunc quod tempus
ipse Ludewicus Bauaricus tunc sua hunc in Werneburch ubi rex Anglie
et rex Boemie et omnes principes Almannie intererant ubi ipse rex Boemie rati-
fata reconcilio. **Sextum** memole est quod eod anno facta est magna discordia
inter regem Anglie et regem francie et ipse Ludewicus erat in auxilium regis An-
glie. Rex vero Boemie auxiliabatur regi francie qui inter se multa proelia
committebant. **Septimum** memole est quod ipse Rudolphus omnibus regibus sub
regula de gentibus bonas constitutiones edidit precipue vero monachis et in regula
sancta Rudolphi. et in regis ordinis quibus in dicitur Caplani frequentare. **Datum** me-
mole est quod anno domini m. cc. xxxviii. ubi tunc Ludewicus Bauaricus tunc
sua in Werneburch hunc ubi non coactus sed sponte in principia Archiepiscoporum
Episcoporum aliorumque platorum non in principia principum Comitum Nobilium ac vbi se
esse verum scolam pro fidei confessionem dux orationem dominicam salutacionem angelicam
tam et Symbolum voce publica declamavit. Nam ipse hunc in ei in putavit
Eodem tempore in quibusdam regionibus multitudo locustarum et audita mira hunc
magnitudine visa est que fructum terre in plurimisque locis depascentes quasdam
civitates per dies aliquos operuerunt ut in eis sol radios suos prout non valet
Iste eod anno rex Tartarorum multos honorabiles ad ipsam mittens precibus
mitti viros religiosos in lege divina ad plenum eruditos per salutiferam gentem
sue consensione. **Nonum** memole est quod anno domini quidam sanctus in
Emshusen coarctatus se sponte ex domo sua in vigilia sancti Petri in
gloriosi de oratione sancti Petri. **Decimum** memole est quod anno domini m. cc. xxxviii.
ubi tunc ipse Rudolphus mortuus et in Ammon sepelitus de quo tale metrum

scilicet. Iste fuit uero laicus more uippera clero Deau? auero cura re-
 plota meto. Ite eodem anno Lodewicus datus Marchio Brandenburg abstu-
 lit filio regis Boemie uxore sua legitima cu qua masetat i miamio
 ita xiii annos. Et Lodewicus duxit eam uxore. Et cum ipa tota carm
D centesimo xxi duend est de papa Cle. etia occupauit
 mete vi qui p'us petrus Rogeri est inuicupatq exns p'mo niger
 modus. Deinde ingo est factus in theoloya et p'ea epus Eochsmag
 p'q Card. vltimo factus est p'pa et cepit anno d'm in xxi. Vbi quatu
 ad memo. h' p'mm est quod anno m. c. xxi. ut alia. Indulms d'us sato
 lus rex Boemie filius d'm Henrici. Impatores i clui fouetis domo pelatores
 Imp'j domo p'pa Clemente vi. Eleatm sila appbante ad Lodewico Bauaro
 ad huc uinete. Et Imp'mm tyrannice cont' eam etia t'mta annos tenete in
 Regem Romanorum. Inter rater canonice est assumptu et elaus. Et d'm memo.
 est quod id domi? Carolq rex Romanorum illustrissim? no lom. post suam
 eleatm p'atu congregate potente sunt et p'dent. Banaria m'ent ubi ad huc
 uinete. Ludewico Bauaro om's illius tritorij p'us exontes adu'sari cu p'iti
 palibz ciuitatibz s'z Bap. Ratissonesi. Noreburgen et al' Borch. quos ibidem
 ad p'dem d'm Carolm m'abilis et obediens sunt comisi. Et d'm memo.
 est quod p'mom iam dictu domi? Carolq rex Romanorum magnificu audiens
 quod quida Comes nomine g'uterus de Swarzeburg mortuo Ludewico eadem
 de equo ad p'olatom Bauaroz i ffamkenwort elaus sit i regem Romanorum
 p'pe domi? Carolus ciuitate m'oratum obsedit et statim ille de Swarzburg
 celo i fluente r' domo coopante q'm i f'mita. tatus via vniuse carnis em
 gressus et statim post om's p'us adu'sari sepe dicti d'm Caroli p'rupte et integri
 tate se sibi nullo cogente submisit. Et uactu meole est quod m'oratus
 domi? Carolq h'ico triumpho cum gl'ioso de ffamkenwort i d'm q'm t'usit et ibid
 legatos autenticos a sede ap'lica sibi designatos solemnit' recepit. ac alias solem
 nitates ibid f'ial consuetas regalit' p'egit. Recepta q' ibid p'ma dona sancta
 et honore i signita vsus Mediolani cum suis p'rexit ubi p'a dona m'isce de
 coratus a Mediolanensibus magnifice est receptus et gl'iose ac honorifice est p'
 tractus. Et u'tm memo. est quod Clemes p'pa vi. induit facultatibz h'is
 sup dictu d'm Carolm pluri dilexit et ad regend' rempublica altissimu
 reputauit sicut p' m quodam suona autentico siml et saentifico inq' id ende
 m'g'iose d'faret et q'ro se p'ntibz Cardinalibz et alijs etia p'latis q'menda
 uit au' p'mouis. Thema fuit istud Salomo sedebit sup solm meum et p'pe reg
 bit p'ma illaq' p'apia ut sit dux sup isrl m' c. xxi. Sicut and'm st' imper
 p' archiep'm p'gen p'ponendo negociu elcoms h'm na Caroli i Rege Romanorum
 om'm elati fuit uobis porrecta quedam supplicatio f'ia vna m'rogatio sup h'is
 vobis. Ante respiciut oculi totius isrl ut m' dices eis quis sede debeat in folio
 Et quia ista m'rogatio no est digna rep'ensione no est digna derisione no
 est digna refutatione Sed mag' est digna comendatione. Digna c'nsione di
 gna ex audicione. Idco d'ns quod dicebat Remas p'p'ia. Et xli. Indi
 cato illi nec talis uobis q'mtqua d'ns p'nsione etemat' p're assumti

Salomon sedebit rē. Que ūba sūt dā pdauid cū q̄ fca eāt interrogatio
imp̄ p̄archiep̄m p̄posita Salomo ḡ sedebit rē. Quibz ūbis tanguntur
m̄r que in aliqua noua assumptione q̄suerūt attendi attendit em q̄d
tio p̄sone que assuit. Status adque p̄ficiat p̄sone p̄q̄a exigit. Causa
p̄p̄t q̄a p̄rovehit. n̄l id efficit. p̄mo ergo defarbit p̄sone assumēde v̄d
neitas r̄ sufficiē q̄a Salom rē. Secūdo cathedre assequēde nobilitas et ex
cellencia q̄a sedebit sup solū meū r̄p̄e regnabit p̄me. Tercio p̄monens
p̄sone auitas r̄ eminecia q̄a illiqz p̄cipia. Quarta cause cōsequēde v̄d
litas r̄ efficacia q̄a ut sit dux sup isrl. Et ḡ p̄monedus q̄ ueris dignis
et habilis Salom est status eminecia clarū r̄ nobilis q̄a sedebit sup solū
meū et ip̄e regnabit p̄me. Et p̄monens p̄cellens celsus sublimis et cele
stis q̄a illi p̄cipia. Et fructus expediens decet bonis r̄ vtilis q̄a ut
sit dux sup isrl. ut hodie in tuem p̄sone m̄a electi ḡose r̄ cōveniet q̄ patat
Salomon m̄osa et eminecia collocato q̄a sedebit sup solū meū et ip̄e
regnabit p̄me. Veriosa r̄ irrefragibilis approbata q̄a illi p̄cipia approbando r̄
fructuose r̄ vtilis sublimata q̄a ut sit dux sup isrl. p̄mo dico q̄d de
bit p̄sone assumēde v̄doneitas r̄ sufficiē cūm dicit Salom Salom n̄aqz
maliquibz defecit. p̄mo em p̄fecit i m̄o. p̄mo in latē magne. r̄ i p̄u
denae cūctudine. r̄ i iusticie r̄dine. r̄ i clemēcie plenitudine. Sed excessu
in m̄o. p̄mo in sapie lymptitudine. r̄ i opulencie p̄mptitudine. r̄ i p̄u
sidentie amplitudine. r̄ i b̄nificēcie pulcritudine. Tercio Salom defecit in
m̄o. p̄mo in luxurie turpitudine. r̄ i lascīvie longitudine. r̄ i discordie
fortitudine. Sic m̄o Salom rex Boemie p̄asficus in Rege bonoz regi Salom
compat. p̄mptu supat in excessu r̄ p̄fuit ad effectū. Dico p̄mo Salom
q̄d p̄fecit i m̄o. Sic etiā Salom r̄ i rex bonoz Carolz p̄fecit r̄ adeq̄
tur. Salom p̄mo i magnitudine latē r̄ deuotōis m̄titudine p̄udentie r̄ discre
tōis iustitudine iustit̄e r̄ discretōis iustit̄udine clemēcie r̄ p̄asficiois.
Dico p̄mo q̄d Salomo r̄ i rex bonoz Carolus adequat. p̄mo Salom in
magnitudine latē r̄ deuotōis. Sicut em Salom p̄mus ad edificat̄ templi dñi
totus fuit v̄tetus. Sic Salom r̄ i in fundatōe nom̄i collegij in castro r̄ templi
p̄ragē i ampliatiōe m̄stroz dei r̄ famulanz. B̄te v̄gini totus fuit v̄tetus.
Sic m̄o. Regu m̄o. Edificauit Salom domū dom̄i r̄ cōsumauit ea. Unde d̄
dauid ad Bersabee m̄o. Regu. p̄mo. V̄nit dñs q̄a sicut iuravi tibi Salomo
filius tuus regnabit post me r̄ ip̄e sedebit sup solū meū p̄me. sic faciam
hodie. Sic siquid ut expulsō hēico Samas rex Carolz Salom r̄ i rex
sabee. i. et̄ie filius sup solū sedebit r̄ p̄tom. Imp̄m regnabit. Ip̄e n̄aqz
est catholicus deuotus fide bone et̄ie expositus r̄ nominat. Carolz q̄d aut
magis deuotus et̄ie Romane p̄mptus seu b̄nificus quam Carolz magnus
rex electus v̄mat ḡ rex Salom p̄m̄ r̄ i m̄o. r̄ i m̄o. Dico 2o q̄d m̄o Carolz
Salom r̄ i adequat. Salom p̄mus iustitudine p̄udentie r̄ discretōis. Sic
em Salom p̄mus fuit p̄dentissim̄. Sic rex Carolz Salom n̄ est valde
p̄dens r̄ discretus. Sic em p̄dentissime om̄a tpe r̄ t̄palia fideliter

Dispensare fuit vidento pnaa ordinado r pata mcorando in pt dice
illud cūctes 1° Sed cor meū ut scire prudentia atq; doctnam dico 3° qd
rex Carolus Salōn n^o adequat Salomōi pmo r rectitudine iustie r dīse
butōis Sicut em Salomōe pmo dīat m^o 1° m^o Sed audiuit omnis
isrl iudiciū qd iudicass rex r tūmuerūt cū videntes sapiam dei esse in eo ad
faciend iudiciū Sic rex Carolus Salōn n^o dīat esse valde iustus r pūcoe
maloz In pūmatione bonoz et Indīstībutōne honorz Jōmme vrom Reg
bit rex r sapiēs eit r faciet iudiciū r iustīaa mēta r m^o Rom v^o Dat do
m^o qd dēns cūis bndictō cū cōplacīstī qm posuit te sup thronū isrl r consti
tuit regem ut facēs iudiciū r iustīaa Dico 4° qd rex Carolus Salōn n^o adeq;
tū Salomōi pmo Intēuētū clemētie r qpassīōis Sicut em Salomōn
pūm 8° pūm 11° Clemētia pūbit vīta Sic rex Carolus Salōn n^o pt dīcē id
Job v^o 1° Ab infācia creuit meū mīscāto r de ventre mīs mee i. Elīza
betā glōse egressa est meū Clemēcia est vītus animi sūme necessāia tū
to pūcipi Dī m^o Rom x^o 1° Dm Rāboam filīū Salōis qd si audiet pūm
clemētē r tūdet fūmōib; clemētib; lōuiter cōtq; pūm obēdīt r gūalit Sed
quā cōtūmū fecit statim dēto ptes regnī sūi pūdit mīto Sūo rex Caro
lus Salōn n^o compāt Salōi pūm i et iam dīcīt m^o vītūib; Dī 1° Rom
Salōn sedebat sup thronū Dāuid pūm sūi r finatū est regnū eius mīmo
Sed dīcō qd salōn pūm in m^o excessit alīos sūz In sapīe lūmpitū me
In opulētīe pūmptū dīne In pūdētīe amplīcūne et In bīnfīcīe pūmptū
que m^o mīto r pūpōsīto tā breuītāt obmītto Tercio dīcō quod rex Salomōn
defecit i m^o sūz m lūmōle tūpītū dīne In lūscīe lōuītūne In ydolatrīe
mīlītū dīne et In dīscōrdīe fortītū dīne In quib; rex n^o Carolus Salōn n^o tā
quā aqūatū r mīgīs defecit pūdei grām est pūpūatū Nā ipe supāues
pūm Salomōe qūedatōne pūm apulētūne cōūgal cōtīneat r i cōrūpō
mō quā n^o audīmū cū vīxīe sūa vīuit ut cōtīnēs r pūdīcīs Sed qūē
datur alōūgītū dīne pūscūtātīe r dūratōis Nā Salōn pūm i regnō hūit
Bōm i cūm sūz mālūm exīcū Rex aut Carolus hūit felīx i cūm felīcī me
Dī r ut pūerit felīcīssīm exīcū sēmp addēu vnde Xpōs n^o dīcīt In pūpātō
mō esto fīdēlis usq; ad mōrtē r dābō tūbī cōnā vīte Tercio qūedat
dīne dīne adōratōis Nā Salōn pūm cōlūt ydōlū qūabītoz ydōlū Dī
Dōmōz r ydōlūm amōmītoz Sed n^o Carolus adōrat vūm solū dēū et illī
fēlī fūit pūe qm r cōnfortūabīt vōlūcātī sūe i sēmpītūm Tercio qūedat
īfōrtītū dīne bōllīe expīenīe et exīcītōis Salomō nāq; pūm i armōz
exīcītō nō fūit iūb illud ūbūm Dāuid 1° Palīppē v^o 1° Salōn filīus mē
pūm qd est r dēlīcītū Sūz rex Carolus ut dī apulētā r armōz mīlīa fūit
exīcītāt i vītālīa r i mīlīas alīis pūbīs vnde dīcīt Xpōs n^o dīcīt Ecce pūlū qūā
Salōn hūit Dīcō n^o qd pūcīpāt defecīt status nobīlītās r exōcēllēnā cūm
sūbdīt Sedebīt sup solū meū r ipe regnābīt pūme Vbi i vēmō qd nātq;
In pūpālīs est sūbīlīmīs emīnēs r nobīlīs spēcīālīs pūe m^o pūm qz ex pūp
tūe pūfīgūatū r qūā est qūōse dēnīcītū 3° qūā est spēcīālīs dīlātū

q̄to q̄ma est gloriose exaltatus vnde status Impialis h̄z p̄phetia p̄
figuratōem cēlica dēminatōem seu dīnatōem amplīfīcā dīlatōem Dico p̄mo
q̄ status Impialis h̄z p̄phetia p̄figuratōem fīgurat̄ em p̄statuā quam
vidit Nabuchodonosor cuius caput erat aureū pectus et brachia argentea venter
et femora exere sed cybias habebat ferreas Regū em affīrōz fīgurat̄
p̄caput aureū Regū p̄satu et aedōz p̄pectus et brachia argentea Regū
Dētorz p̄es sed Regū dētorz et Impū p̄figuratū est p̄ferū quia
sicut ferū domat et cōmīnuat om̄a sic Regū Impiale potest domare
et cōmīnare om̄a alia regna Et q̄ Impialis status p̄phetia p̄figurat̄
Dico n̄ quod Impialis status est ḡrōse dēminat̄ Et em nō ab homīe
sed ades nō dētra sed dēcelo vnde Gen. 1. f̄fecit deus duo lūminaria lūmīnē
maius ut p̄sset dīci lūmīnē mīn̄ ut p̄sset noctē sōlem s̄z et lūmīnē p̄q̄
lūmīnē fīgurat̄ dētorz et Impū sōlem fīgurat̄ f̄dētorz et lūmīnē
Impū sicut p̄ exē dēmaiorz obē et solite Dico t̄rō q̄ Impialis status
est p̄p̄rōse dīlatat̄ Nullū em illud regū t̄p̄ale h̄z lūmīnē ita magnos
vnde em legīstis p̄ncipat̄ eius est sup̄ om̄em terrā et om̄is t̄rā ē p̄sset
s̄is eius Ip̄ em ut mūdī dñs Impat̄ om̄ibz vnde 1. p̄mo xxxviii. dē vñ
erit om̄ibz Impat̄ Dico q̄to q̄ Impialis status est gloriose exaltat̄ q̄a
p̄cellit om̄a regna nō solū exē t̄rē sed etā i t̄rē dñi 1. p̄mo xxxviii. dē vñ
plū dñm et sup̄ regū eius sedebit at cōfirmet illud et cōboret i iudicio
et iusticia et ut sic sedeat cū p̄ncipibz et solūm gl̄ie teneat 1. p̄mo xxxviii. dē vñ
Bene q̄ dicit̄ Sedebit sup̄ solū mēu et t̄p̄e regnabit p̄mo 1. p̄mo xxxviii. dē vñ
p̄alis quod dēscabit p̄mōnēz aūctas et emīnētia cū subīgit̄ illiq̄ p̄a
p̄ia vbi i vñmō q̄ p̄mōnēz p̄cellens celsus et celest̄ habz t̄res actus p̄
t̄ptuos s̄z app̄are iudicare et regnare p̄pter p̄mū actū p̄t̄s Impat̄
h̄et app̄ali p̄t̄e dēcretū sue app̄atōis n̄l cōfirmatōis p̄p̄t̄ em h̄z subīte
iudiciū sue exāmatōis n̄l dīstīnatōis p̄p̄t̄ t̄rū h̄z s̄q̄m p̄ceptū sue
mōdatōis n̄l cōfirmatōis Dep̄mo actū dīat̄ exē dē elōne et vñe
rabilem 1. p̄mo xxxviii. dē vñ Ibid̄ sic ius et aūctas exāminadi p̄sonā elōtam
m̄ rege et p̄mōnēdam ad Impū aduoz spectat qui em m̄ vūgm̄ cōse
crām et cōnam 1. p̄mo xxxviii. dē vñ Q̄etiam nō audiet̄ sic tibi sic et h̄mō
et publican̄ et 1. p̄mo xxxviii. dē vñ Regū xv dīat̄ quōdā dñi obēdīnt dānielī b̄
m̄s fuit et est p̄p̄atus sed q̄ cōt̄ obēdīnt est rep̄batus 1. p̄mo xxxviii. dē vñ Ibid̄ dīat̄
Dadit domū regū etā et dedit illud p̄mō tuo melior tē etā n̄ 1. p̄mo xxxviii. dē vñ
lon m̄. Cōfīdīm̄ dēvōb q̄ quēcūq̄ vōb p̄cipīm̄ facītis Bene q̄ dīat̄
Illi q̄ p̄cipia Dico m̄ q̄ p̄ncipalit̄ tangit̄ fīnis vtilitas et effīcacia em
subīfert̄ Et sit dūx sup̄ sol̄ fīnis em elōmīs Impialis est expēdiens
bon̄ et vtilis q̄ma Impator sūblīmat̄ sup̄ alios vtilit̄ et fructuos̄ p̄pter
p̄em fīnalis p̄sīdētiē seu gubnatōis habz em officiū Impator fīde
les impate gubnat̄ fīdem dīlatat̄ h̄etoz extēpare etā dēfensā
tēmp̄licam aūgmētāre opp̄ssos reuelāre t̄rānos malleare bonos p̄
mīare et honorāre malos extēmīare Et tūc est ita q̄d hodie fīdeles cōat̄

tunc et ab in fidelibus pugnat. Sicut patet de tunc. Rursum et ceteris
 pagans. Hec ita multiplicat. et cum eis multi principes ecclesiastici et seculares
 procedunt fornicantur. Sicut patet de Bauaribus persone ecclesiastice pgra
 nat. sicut docet experientia. De publica ledit. et bella ubi cessant. pu
 illi vidue et orphanis spoliatur. Tyranni principant. Boni et honorant. Ma
 la impune petunt. ergo finis requirit necessitas exigit. et utilitas expo
 sat. Ad Imperator pertinet. quoniam sit dux super israel. ad hos fines factus et utili
 tas. scilicet ad fidei dilatacom. dilatacom. ad hereticorum detractionem. ad ecclesie defensionem
 ad rei publice augetatcom. et pacificam gubernatcom. ad oppressorum releuatcom.
 ad tyrannorum malleatcom. ad bonorum puniatcom. et ad male factorum punitionem.
 Ergo confidimus in domino de Imperatore nostro quod deat talia facere. Domini opere
 vltimo pro quo orando dicimus. multiplicabit. et Imperium et pacis non erit finis
 prima Petri. ¶ Ipse enim iudicabit iusticia pauperes. et arguet in equitate
 prima sicut. tunc concedet igitur. sibi domini spatium vinendi quibus longam vita
 sua extendat. subiectos omnes consolatio validius confirmet. quod sibi et nob
 istate dignetur. Quis maior filius qui est in secula seculorum semp. Buditus
 Septim memole est quod hoc fuit. va. appabacoms. elati et confirmatcom.
 Clemetem papam. vii. de pto domus caroli pposita. Nos igitur ad laudem
 et gloriam omnipotentis dei patris et filii et spiritus sancti ac gloriose semp. q. virginis
 dei genitricis marie et beatorum apostolorum petri et pauli et exaltatcom. ecclesie et pmo com.
 Imperii et pperz statu mundi. Defem. mtoz. coalis. dom. caroli. In ppeialem
 mem. et ecclesie filium suscipimus. et omni nomiam. Detuicam. assuimus. et declaramus.
 esse regem. honoz. ipi. appabantes. psona. cu. q. sufficiente. et habilem. decla
 ram. ad suscipiend. Imperialis. col. p. audinis. dignitate. ac docentes. vucum.
 co. p. atcom. et conuacum. Imperialis. pmanus. nras. sibi. optus. loco. tpe. ipone.
 das. Supplentes. nichilomin. omem. defectu. si. quis. aut. tunc. forme. aut. tunc.
 fortune. et p. sone. sue. aut. tunc. elcto. suoz. seu. ex. quis. ex. alia. ta. v. elto.
 ne. huius. mori. m. uenit. quous. uis. ex. ta. sua. et. p. l. p. le. p. le. m. u. d. m. e. p. t. a. t. i. s.
 p. p. i. e. n. t. e. s. et. a. om. b. fidelib. et. v. a. s. a. l. l. i. s. Imperii. ut. sibi. regi. honoz. Im
 patore. p. m. a. n. o. d. o. p. a. t. e. a. n. t. et. f. i. c. i. a. t. i. o. m. e. n. d. a. n. t. ¶ Septim memole est quod
 memorat. domini. caroli. p. a. t. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. p. l. u. b. u. s. et. a. l. i. s. q. s. u. e. t. i. s. p. l. e. m. m. i.
 t. a. t. i. b. r. e. g. a. l. i. b. i. b. i. c. o. m. p. l. e. t. ¶ Roma est p. f. e. u. s. ubi. d. n. o. s. t. i. e. n. C. a. r. d. i. n. a.
 l. e. m. et. W. e. l. l. e. t. o. s. e. z. e. p. m. s. e. d. i. s. a. p. l. i. c. e. p. c. o. n. a. t. i. o. n. e. l. e. g. a. t. u. h. u. i. t. o. b. u. i. n. a. q. u. o.
 m. e. a. t. c. a. s. t. i. n. o. t. r. a. c. o. n. a. h. o. n. o. r. a. b. i. l. i. s. e. s. t. c. o. n. a. t. i. o. n. e. et. f. r. a. i. l. l. a. c. o. n. a. t. i. o. n. e. v. l. t. i. a.
 Imperiali. et. b. u. d. a. t. a. e. a. d. d. i. e. s. i. t. u. t. p. u. s. R. o. m. a. p. o. t. e. n. t. i. t. r. a. u. i. t. i. t. a. c. u. p. r. e. f. a. t. o.
 domini. l. e. g. a. t. o. s. a. p. i. e. n. t. e. x. i. i. u. t. et. p. o. s. t. p. a. n. t. o. s. d. i. e. s. p. r. y. s. a. m. p. r. e. s. i. t. v. b. i. p. u. g. n. a.
 et. a. q. u. a. a. o. m. u. l. t. i. p. l. i. c. e. t. b. u. l. a. t. i. o. n. e. u. l. t. i. a. t. r. i. s. i. t. ¶ Nam. i. g. n. i. s. c. o. n. t. e. u. t. d. i. c. o. s. e. i. p. o.
 s. i. t. a. f. u. i. t. q. u. e. a. c. u. l. t. i. s. g. l. a. d. i. s. et. f. u. s. t. i. b. i. p. l. u. b. u. s. q. u. e. v. a. l. i. d. i. s. c. l. a. m. o. r. i. b. u. s. g. e. n. t. a.
 e. m. e. x. c. i. t. a. t. ¶ domini. a. n. p. o. l. i. a. n. t. e. i. l. l. e. s. u. s. s. e. d. a. n. i. t. et. c. o. n. t. o. m. i. s. a. d. u. s. a. i. o. s. s. u. o. s.
 p. e. n. i. t. a. t. u. m. p. h. a. n. i. t. t. r. a. d. i. t. o. r. e. s. q. u. o. s. i. d. i. b. i. d. o. m. i. s. c. a. p. i. t. e. p. l. e. c. t. i. p. r. e. t. e. p. i. t.
 q. u. o. d. s. i. n. e. c. o. n. t. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e. a. d. m. p. l. e. t. u. f. u. i. t. ¶ Octauum memole est quod domini
 p. p. a. I. m. m. o. c. e. n. t. i. v. i. s. i. c. C. l. e. m. e. s. p. u. s. t. u. c. o. n. a. t. i. o. n. e. t. i. a. m. s. e. p. e. d. a. d. o. m. i.

for. appabacoms et
 q. f. m. a. c. o. i. s. i. m. p. u.
 t. o. r. p. p. a. p. a. m.

hic fundator
 ecclesiarum et monasteriorum
 per Carolum Imperatorem

Caroli cordialiter appetuit quod ipse cum ceteris domibus Cardinalium in dictum
 legatum ad hoc penitus inmissum propter personam conduxit et die conacionis
 dicte in toto orbe terrarum sollempniter festinavit precepit. **N**onum memole est quod
 super dictis domibus Carolus Imperator serenissimus quadam cum que propter
 multimoda spolia quosdam dicebat latronum spelunca in eam purgavit et
 asseruit quod in eadem quilibet in publico capto pro parte pretere simul aurum
 et argentum. **D**ecim memole est quod benignus Dominus Carolus deo dedit
 varias ecclesias collegiatus fundavit crexit et dotavit primis collegiis omni
 sanctis Imperiali domini in castro pragensi vicium et amplexu. **C**ollegium
 inasionalium quod in Imperiali ecclesia pragensi est situm. **Q**uodam in praga
 conventu slavorum in ordine benedictorum qui in slavonicis missas suas cola
 bant et alia ad cultum divinum pertinentia sanctis legunt et in eadem lingua sollemp
 nitat. **Q**uodam sancti Karoli monasterium quorundam regularium canonicorum quito
 collegium sancti Ambrosii in quo sunt monachi sancti Benedicti ordinis. **V**iginti beate
 marie virginis monasterium in quo est collegium monialium ordinis benedictorum
 vni. **I**n Norimberga fundavit monasterium vni in magnificia vni in ecclesia
 lucia vni. **V**iginti fundavit in Carlesten collegium vni clericorum. **D**udecimum memole
 est quod piectus Dominus Carolus Imperator in viciis de ecclesia pragen quod prius
 epalis fuit Archiepalem seu metropolitanam sed apud summi pontifice ele
 mente sextum prout. **D**uodecimum memole est quod ecclesia luthemissen que
 quidam fuit Abbatia ipso prout in cathedrale ecclesia et erecta melius prout
 dotata plurimum est ampliata. **T**redecimum memole est quod piectus Dominus Caro
 lus Imperator clementissimus in ecclesia divinum ampliavit multum est in ecclesia
 quod iam multipliciter patet perfectum nam ipse in ecclesia cathedrali pragensi
 novum opus sollempniter in capite actualiter construxit notabiles expensas ad hoc
 opus facit et plene proficit fideliter intendit. **I**n eadem sancti et beati Wenceslai
 cuius in ecclesia prout plurimum gemis prout honorabiliter decoravit et
 in Capella eius sancti Wenceslai Dominus altaria deus fundavit in ecclesia fecit
 magnifice quod dotavit. **I**nsuper multos clericos pauperes et deo devotos secum prout
 cultum divinum in ecclesia prout et vestivit. **E**cclesia ecclesia contra aqua in ecclesia
 Wissegradensi que in ecclesia Domina Elizabeth in ecclesia sua quodam in ecclesia
 dant ipse complere in ecclesia et quod deus bonis proficit ordinavit et de necessa
 riis ad prout ecclesia requisit fideliter prout. **S**uper omnia quod festum lancee
 clauorum ecclesia quod episcopi abbas sollempniter celebraret omni anno in ecclesia
 veraz in ecclesia indulgentiarum apud prout. **I**mmortu vni in ecclesia magis devotione hominum
 vni in ecclesia prout. **S**extodecimum memole est quod idem Dominus Carolus
 Imperator quodissimus est amator clericorum studiosorum vni in ecclesia et litterarum manu
 in ecclesia in ecclesia prout prout in ecclesia iam amplavit quod ipse multa
 studia alia quodam magna et qualia in ecclesia excellit in ecclesia ex ecclesia et in
 scendit. **E**st enim ibi in ecclesia studium in ecclesia sacre theologie in ecclesia et in
 ac in ecclesia alia facultatibus. **N**onum ecclesia magna in ecclesia in ecclesia in ecclesia
 ti plene ex ecclesia in ecclesia pontifex in ecclesia licentia in ecclesia in ecclesia
 est quod in ecclesia Dominus Carolus Imperator gloriosissimus in ecclesia publica salubri

in ecclesia prout
 prout

regit et gubernat. Nam ciuitates amplificat. Castra p fortalibus auro multa
 plicat et claustra diruta reedificat et reformat. Ciuitate em pragen in
 tantu ampliamt quod ab antiq ciuitate usq ad Wissegarda i clusure muro
 facti et pulato cinxit firmis et munuit. Castra etia quodda pulcherrimu qd
 dicitur barlsten propi mare uirginis alioz qd scitoz reliquijs q suauis solem
 inter constauit fundit et firmavit. **S**ecundum memo le est qd anno
 dm m ccc lxxv. Serenissim^{us} dñs Carolus Boioz et Boemie rex semp August^{us}
 in octaua sancti Stephani pchomus cum mag^{is} deuotione ad eam cathedra
 lem pgen attulit reliquias. Remoto et signato dm m ihu xpi ac plimoz
 alioz scitoz qua diem venerabil^{em} p dom^{um}. **A**nestus pragon Archiepiscopus p
 mus ptoia suam pincia adoro xpo iplo statu. Impetum celebrat ob
 memoria et reuerencia memoratato reliquias. Attulit em pmo de sanguine
 xpi de cruce xpi sca a Carolo magno de ierosolimis aptata detinuit dm
 m to suti. Depurpura veste castra qua fuit i diti p milites pilati Dal
 ba veste qua xpus fuit illusus ab herode Depanis dm qmbi i psepis posi
 tus amara mte sua fuit i voluta. De alio paus quo id dom^{um} abead mte
 meod psepis fuit cooptus de eisdem dm m ihu xpi psepis de sudario
 de marie uirginis cingulo de eisdem bte uirginis cingulo alio de late eius
 uirginis gloriose cruce magna gemis multis et piosis ornata lancea de spon
 ga de sponis de ligno dm et de clauis duplex peplic bte uirginis et pa
 nu xpi m sale m de quo comedit cu aplis suis et amias. **D**ecima septim
 memo le est quod sepe dñs dñs Carol^{us} Impator serenissim^{us} i cu magna sol
 licitudine ac multa deuotione collegit dedmis cathedra lib^{er} cathe cenobi
 is ac ceter^{is} collegijs i Almania et alijs pabus co statuit valde multas re
 liquias plurim^{as} piosas quas cu multis auro gemis nobilib^{us} et ceter^{is} rar^{is} ac
 pulat^{is} claudis de ceter^{is} adornaui et sup dce etie pragen co tulit et
 dotauit. **S**ec em etia de memorati dm Caroli Impator^{is} gnosi et pdecesso
 rum suoz gra continet multa scitoz capita. Multa brachia multas uirgines
 pulcras multasq alias reliquias. Et multa scitoz sepulcra piosa. Contin^{et}
 em pmo capita scitoz m fca scpta. Caput sci Wenceslai pncipis et promi
 etie pragen fidelis et specialis. Caput sci vici. Caput sci Adalberti. Caput
 sancti marci ex mte. Caput sancti luce ex mte. Caput sci stephani p tso
 mris. Caput sci Urbani ppe et mris. Caput sancti Zigrimundi pncipis Bur
 gundie. Caput sci Gregori ppe. Caput sci Eribardi regis Anglie. Caput
 Ignacii pont^{is} et mris. Caput sci Octimari Abbatis. Caput sci leodegarii
 mris. Caput sci Bochari. Caput sci maligni. Caput sci Romi. Caput sci
 duod^{us}. Caput sci Ananie ppe. Caput sci Vincen^{ti} mris. Caput scie
 Vlarie mris et sancte Affre. Caput sci Crisogoni mris. Caput sancti Ca
 put sci longini qui lancea aperuit latus redemptor^{is} mris. Caput sancte
 Justine uirginis. Cap^{ut} scie Anthome uirginis. Caput scie sapie que de xi
 milib^{us} uirginu fuit vna. Caput sci Dyomisii Epi Augustensi qui fuit
 frater scie hylarie. Caput scie Constance soror^{is} sancti valeri. Caput

No reliquias
 impiales

mris reliquias que
 quere i eam pgen
 et pmo capita

sancti Valerij Caput sancti Crisostomi martiris et epi De capitibus sanctorum martirum pon-
 ti et metelli De capite sancti Odalrici De capite sancti Siboti ppe et martiris
 Brachii sancti viti Brachii sancti Adalberti Brachii sancti philippi et Jaco-
 bi aploz Brachii sancti Matthei apli Brachii sancti Thadei apli Brachi-
 um sancti procopij Brachii sancti Mauricii Brachii sancti Symonis et
 Iacobi Brachii sancti gerardi Brachii sancti lazari Brachii sancti Armatoris pti
 archie Aquilonij Brachii sancti Odalrici Brachii sancti florentij Bra-
 chii sancte Oculi virginis Brachii sancte ludmille vidue et martiris Brachii
 sancte Eufemie virginis cum cute carnis et vnguibz Brachii sancte Margarethe
 virginis Brachii sancti Cassij Brachii sancti longini Brachii sancte Eli-
 zabethe et Brachii sancti Seminiani Continet etiam iam dicta pragen eccia
 ymagines multas auro gemis et alijs clenodijs pulcre adornatas Con-
 tinet etiam ymaginem sancti Bartholomei apli hntem madibula sua cum
 vno dente ymaginem sancti Andree tenentem ptem carnis ymaginem sancti
 Matthei apli curvante ymaginem sancti Thome apli ymaginem sancti Iohannis
 tenentem spina decona dmi ymaginem sancti Martini tenentem vnu eum den-
 tem ymaginem sancte Margarethe virginis tenentem similem vnu suu dentem
 Continet etiam memorata pragen eccia plures etiam tabulas inter adornatas
 decoratas Continet tabula in qua sunt quique brachia quique sunt Tabulam
 in qua sunt vnde scapula sancti martiris cum cute et carne et in qua sunt viginti in or-
 reliquis diversis sanctis sicut patz ibid in sup septuaginta Tabula in qua sunt re-
 condite quique aploz reliquie scilicet philippe et Jacobi Thome Symonis et Iacobi
 Continet quique super dicta pragen eccia plura sanctorum sepulcra Continet etiam
 sepulcrum sancti Venceslai auro purissimo vestitum et lapidibus preciosis pul-
 cherrime adornatum Sepulcrum beate virginitatis Sepulcrum sancti Adalberti Se-
 pulcrum sancti Martini curvante Sepulcrum sancti lazari fratris beatorum sororum Marie
 Magdalene et Matthei Sepulcrum sancti Verbanii ppe Sepulcrum sancti Iamarii
 epi Sepulcrum sancte florentie et cum sunt Sepulcrum sancte Sapie Sepulcrum sancti
 martini Sergij et Bacchi Sepulcrum sancti florentij et aliorum sancte Marie virginis glo-
 rie Continet sextas multas cassulas argento vestitas et in sup deauratas Con-
 tinet etiam quendam cassula in qua sunt multe reliquie solempnes et preciosas
 quas est peplum beate virginis marie ppetue magna pars deligno dmi adducta
 et Imperatore Carolino fermissim ab eccia Trencensi Articuli vnius sancti
 Matthei adducti pendz ab eadem eccia Trencensi Insup sunt multe alie cassu-
 le in quibus sunt plurimorum sanctorum reliquie rare antiche et preciosae Continet
 etiam eadem eccia septuaginta multas alias reliquias in diversis rebus adornatas Continet
 etiam mandibula sancti florentij confessoris et epi Augustini Brachii sancti
 Coradi epi constantiensis cum multis reliquijs eiusdem Debrachio sancti Galli
 Debrachio sancti prothasij Reliquias sancti fadlmi confessoris Reliquias
 sancti Colmanii martiris Reliquias sancti Gotardi epi Reliquias sanctorum martirum

h' nomen l'igia p'p'ia
 et eccia p'p'ia

h' ymagines plurimae
 b'is

h' novant tabule

h' novant septuaginta
 p'p'ia

h' ostule argente
 vestite et aurate

h' funtaria et l'igia

114

Ordiam et Symachi Reliquias sancti Theobaldi confessoris Reliquias sancti
vitalis martiris Reliquias sancti Stephani heremite et confessoris Reliquias de brachio
sancti Anni martiris et episcopi maguntines Reliquie sancti mansueti episcopi Tullensis
in parte casule eiusdem mansueti Reliquie sancti Marci sancte hylarie Reli-
quias sancti herici Imperatoris devotissimi Reliquias sancte Agathe virginis
Reliquias sancto ffolias et regule Reliquias de brachio sancti Adelardi confessoris
Reliquias sancti Morandi confessoris Reliquias sancti Modesti Reliquias sancti Rapti
confessoris sancti Theoderici Reliquias sancti Saturni Reliquias sancti herme-
tis Continet sepe dicta etiam praegeu multa alia sancta et pia Continet em-
magna partem de mensa domini providem stallina cum amma celi partem baculi
sancti petri apostoli Calauli sancti Gherardi episcopi Tullensis multas petras domini formi
sancto capiti quorum nescio unum Continet reliquias beati petri martiris Dignu
sancti Onofrii cum cute et carne Dignu sancte Anne martiris marie virginis filio
se Desideria christi in qua flagellatus est punitus pilati De baculo sancti pau-
li apostoli De cathedra sancti Clementis episcopi pro qua in mare missus est tunc ventu-
reti Reliquias sancti Cyrilli Annulu sancti petri apostoli De vexillo sancti Geor-
gii martiris gloriosi De circulo meo est quod circa id tempus Lodewico Ba-
narus querebatur reconciliatorem ecclesie scilicet piosos procuratores scilicet marchardum
de laude et habugetsem et Gonerhardum propositum Augustum et
Olatu de Augusta partem suam Clementi prope suam hanc ubi vobis. Nos sancti
tas vna nobis qua plurimum veneranda quod primo confitemur et recognoscimus co-
ta stitute vna nos consentisse suffragium prestatum esse et nos impedisse si venis adhe-
ram dedisse quod petrus de corbario efficitur antipapa et quod dux Johannes
pro non defito propter puerum de quo multe execrationes saepe facta et scanda-
la etiam sunt suborta Sed ostendimus ad ducis antipapa confectum seu
venis execraretur actus ipsales faceret et debemus etiam sicut placet sic
ordinaret instruat eius et officiales sua officia excent In quibus tamen
actibus quodammodo nos excusamus. Nos quod nunquam credidimus nec ad hoc ac-
dimus propter petrum fuisse vni ipsam si per ipsum et madamium eu per ipsa habi-
et honorat quia ipsa Johannes alium Imperatorem eligi procurabat et nos
ignoramus de electione petram fuisse factam quod hereticum esset et heresim
saper Imperatorem ipsam deponere et alium confectum tunc etiam credidimus nos busa-
de predictis si prius simulabam tamen ore et ope si vis corde nos ista fieri
velle ut redderem malum pro malo ita quod sicut Johannes ipsa nos pro-
bat ita et ipse procuraret et sicut alium regem bonorum constitui procurabat ita
et alius ipsa defito confectum sed tamen credidimus nos in predictis male face-
re credidimus nos duci Johanne ipsam fore depositum ut alium vel creatum
sed deo et sic sic dicebam si simulabam si faciebam ut sic defito pro-
cedem contra eum sic propter nos procedebat. Nos etiam multa nos ad
talia et diximus quorum favore indigebamus quibus consensimus ut ipse
tunc posui possem. tunc tempus non ita tamen fieri non permissem.

si aliqua via concordie i venissemus, sed extra omen, spem concordie am
deo Johanne ipa recta ponebamur. Si principaliter confitemur quod famini
vicio committimus et eorum complacere condempnat. tunc de his debemus de quo ut
sequitur nos excusamus. Primo quod famini predictis ut civitatibus lombardie
die quicquid paduitorum ipso et suo facto remanemus. Errore tamen
iporum iniqua scimus, nec adhuc scimus, nec vellemus famisse ut fave in ali
quo errore contra fide. Tertio principaliter confitemur quod nobiscum tenuimus mul
tos rebelles et consensimus eorum appellacionibus, fas contra Johannem ipsam
memoratu, et in hoc articulo nos non excusamus quod prestatum finem expressisse
quod si in eorum appellacionibus doctrinis aliquis ponet quod esset contra fidem
et ecclesie determinacionem illis non sentiebamus, sed solum hiis que spectabat ad im
pialem iurisdictionem et ad maius salutem. Semper etiam credimus credimus
et credere intendimus et articulos fidei et ecclesie determinacionem, tam et paupertatem
xpi quam et alia que credidit et credit dominus Johannes ipa et factu colla
gimus duos Cardinales et sancta Romana ecclesia. Insuper ipsos tenuimus ut eos loco
et tpe ad ecclesiam reducemus aut ad requisitionem ecclesie si in rebellionem remanerent
de eis iustitia faciemus. Sustinimus etiam ipsos ut iniuria nostra ipse Johannes ini
micos ut ipse eisdem defecere viderent sicut multa contra nos pendens defecere ipse
batur. Quarto confitemur principaliter quod constitucionem et ecclesie determinacionem spem
pate xpi loquente credimus fore vera articulos contra ea propositos credimus
fore iuste et recte peccatum dampnatos quos et nos sicut miles boni laycus
non clericus et fidelis christianus damnamus et anathematizamus. Quinto principaliter
littere confitemur quod in appellacione qua contra Johannem ipsam multa continetur
heretica que tamen inuicem contra apostolicam et super hiis nos excusamus quod illa non
credimus non credimus fore vera in quibus sunt contra fidem et ecclesie determinacionem nec
subalitate ibidem contentas nec alios articulos intelleximus ac miles laycus
clericus igitur existamus. De blasphemis etiam et fallaciis ibidem et positis dolemus
quod fuerit ibidem posita et publicata. Sexto confitemur primo quod ex articulo de
padua et Johanne de Gaudimo peccatum dampnatos nobiscum tenuimus
de quo nos sic excusamus quod ipsos tenuimus tamque clericos licitos ad iuriam impie
defensionem iniqua tamen contra fidem et ecclesie determinacionem et ut ipsos ad gratiam
ecclesie una nobiscum reducemus. Unde eximios articulos ipso quique credimus per
ecclesiam iuste dampnatos et nos ipsos articulos in nostra littera expressos tamquam boni
articulos christianos damnamus et anathematizamus. Septimo confitemur quod
medietate non promissimus suam in multis litteris et locis coegimus quod multo minus multas personas
ecclesiasticas tam regulares quam seculares quod medietate violaret de quo nos sic
excusamus quod ista fecimus et fieri promissimus qui a ipse magna libertate aliud
facere comode non poteramus et ut defecere contra alios ageremus sicut contra nos defecere
ipsos precedebat et ut ipsi contra nos non excitarentur malum pro male reddi
dimus ut ultiorum iniuria depimeremur licet male facere nos credimus. Octavo
confitemur principaliter quod multas iniurias ecclesiis intusimus ut favore ad hoc
dedimus ipsos potius impedimus seu impedire fecimus ac effecimus. Non

confitemur principaliter quod cum ex omni parte principamini et cum eis in locis
ac tunc in iudiciis missas et alia divina officia audimus et sacerdotes multo us
coegimus divina celebrare de quibus nos sic excusamus quod hec omnia pro
pccatis causas fecimus magis tamen ut nos in statu isto firmemus licet in hoc
nos male face finit credimus Decimus confitemur principa quod titulu
Impialem vocationem conuocem et consecratem Rome recepta puse male et
in iuste recepimus et aptatem non habere Undecimo confitemur quod in emenda
et satisfactionem excessum pccatorum pnos qmissos volumus titulu Impiale
quo actum vbi sumus deponere amplius non vultis Duodecimo confitemur
principa quod titulu vocationem Impiale tantu asinus pontifice recepit tunc
mure et annullam etiam reuocamus et irrita pnuiciam omnia et singula dicta
et facta titulo Impiali contra Iohannem pnam et detractionem etiam per nos
publicata et ad omni pena satisfactionem nos obligamus passagium ulte ma
tine pnt satisfacti vnde videbitur assumemus Insup pmittimus nos etiam
pmissa edificaturos pneguaciones et elemosinas nos facere Suscipiemus etiam
et pfaciemus quascunq pmas alias atq penas quas scitis vna nob p dicit
ducent iungedas Sup omnia supplicamus pab solutione relaxatione remo
tione ac reuocatione omni sumus et processum contra nos platorum p Iohanne
pnam xonm et vudatu vñ sine pscitate vram aut p quoscunq alios Iudices
seu subdelegatos sub quibuscunq formis vborum al scitorum sine sint sine exq
micationis aut iudicii sine alio sine qualescunq pmittimus etiam qd vnu
sas et singulos hereticos pccatam de vocatos al de vocandos excohamus et ppa
lites Iohannem de Gaudinis et carsilium de padua cum alijs pccatis scis
et sequacibz eorund Supplicamus insup p relaxatione et remotione iudiciorum
vinitatu etiam nob ad hunc Nor us pab solutione excohamionis et irregulari
tatis singulorum psonarum clauicorum et laicorum et quoscunq statu aut dignitate
existunt et ppropoz in integru restitutione ac sufficienti dispositione ad ma
iorum omni et singulorum robore finitatem Juram insup scia dei et vñ pnos cor
palis manu tacta quod omnia et singula vnde satisfacti pnos pmissa et p
vos ordinata et violabiliter obsequabimur ad i plebim et iniqua amplius pnos
et palios pnos ul palios directe ul indirecte in quum veniemus In quoz
omni testimoniu et Datum et actu in Castro laudessub anno dni m ccc xlii De
cimo decimo die mensis septembris Decimus novu memore quod est eodem
ope quasi p totu orbem maxima pestilencia qualis est suborta decim qe
salutis ea multiplex est opimis Nam quida dicit quod sit detractione
putoz aquarum et similia seu potabilium etoz et quida dicit qd sit exopte
astroz et quida dicit quod sit exopte voluntat dme volent et quida
punge amaleficis multiplicauit viciorum et quida us dicit qd nulla istarum
causarum sufficiat sola sed omis simul sup te reddut cum totalem et capla
tem sit exopte voluntas diuine vnde videt ex hoc quia quida facit nobis
ordines pccoz Eruptus noie scie vite cloratus nitas mirabil vita pnt et

no multiplicem
opioz de causis
pestilencie

in morte ante predicta pestilentia ad triginta annos de pa prophetant et sic dicit
 locutus est in me spiritus domini dicens vade ad illu qui regit colubam mea et
 vades ad cardines terre et dic eis quod nisi dimittat pompa sua auariciam
 sua et sequet tanta mortalitas quod riu sanguinis fluat de sepulchris quod
 fuisse ad impletu quia de quoda magno sepulchro in quo multa corpora hominum
 fuisse vno die recens posita et super veniente magna pluuia ead corpora
 sic fuisse coacta quod sanguis fluxit admodu riuulorum ad loca vicina
 Quod etiam sit ex parte astra videt ex hoc quia per astrologos fuit inuentu quod
 tpe illo astra nate quia super venena fuerant sunt in signo quibus vitio
 aduicta quod potant attrahere venena que accipiuntur et per spiraculum re
 cepta sunt quatuor corporum in festina et quod autem tunc sit de iudeis reliqua
 iudicio aliorum ex causis **V**icesimam memole est quod eod tpe Comes Holan
 die nomine Willhelmus in vigilia Tormentorum et Damiani cum trecentis militibus
 et quadraginta alijs armatis in frisia est interfatus et cum domini Johannis
 veniunt tutor terre Holandie de deo domino se in comitatu ordinans de filiis lude
 wici quod succedent de comitatu seu in comitatu **V**icesimam per memole
 quod etiam dem tpus ludewici Baluaz qui se dixit Imperatore mortuus de
 morte quida dicit quod venens quida aut quod in venatione de equo cecidit
 et sic expiravit **V**icesimam secundam memole est quod hys tpe flagellatores
 dilato statu predictas terras discurrebat cum se in eos magni epi aliqui
 clerici et laici multi usque ad Rome ecclesie per hunc **V**icesimam tertiam memole est quod
 eisd tpebus quidam in archidia de quo aliqui dicebat quod erat in
 ecclesia Wolde marq Brandenburg alij uero dicebat in dicta archidia Wol
 demaru ad plures annos in mortu et in form claustris ordinis Cisterien sepul
 tu in priuatis nobilibus multi **V**icesimam quartam memole est quod eod tpe iudei in
 vniuersa terra per foras et igne ac alijs modis in suis cauelis occidunt cum in iherusalem
 et prius de quoz occasione dicebat quida quod fiet pro predicta quida aut quod
 pro eorum diuitias de quo mori uis in laum fuit tunc sed ad morte letis coram
 usque adigne ut ferro nolentes auferre Sed primo prius per feminas post se
 metipos in domibus prius ut in ambus alijs locis in comitatu **V**icesimam quintam me
 mole est quod etiam predicta tpe in festo quassonis sancti Pauli fuit seuius et
 motus in Carinthia in tantu quod quilibet de spabat de vita fuit autem ex magna
 duras xxiij diebus et noctibus et prius in una uoxu tanta exortit quod xviij
 ville cum habitantibus sunt subuersa una dicta ciuitas concutu fuit in uoxu fuit
 coacta sic quod paucissimi vni euaserunt Similit terga sex castra in sup m
 bus in domibus perierunt et cum xx milia hominum absorbebant Duo in sup m
 tes altissimi in quos sunt scripta Regia sic sunt quitti in apimone quo
 tudam iniqua amplius est via **T**ercius ignis de celo descendens consumit tunc
 in uoxu ad xviij dictas Similit aliquibus diebus per modum pluuie in ffontes et
 spentes de uerbis descendentes multos homines interemit **S**uper omnia mira
 bile est quod in mortalitate superius dicta vixit homo euasit in archidia
 ubi etiam minores homines omnes perierunt **T**ercio ultra Roma quida ciuitas

no hie tpe fuerit
 flagellatores

magna sic p̄mortalitate fuit deſta quod miles cūſcius p̄cam dixit
 ſe homines videntes mea nō i veniſſe. Hec p̄dicta vltima ſunt ex lra
 ſcripta p̄mortalitate. Hec ſunt ordines p̄toris p̄ſes p̄ſasacem. Vicesimū
 ſextū memoleſt quod anno dñi a. ccc. l. fuit annus iubilaeus in quo
 curmatum Roma fuerūt quaſi deſtatu om̄i mirabiliter multi devotoz
 ſtatu ul ſexu. Vicesimū ſeptimū memoleſt quod anno dñi a. ccc. l. dñs
 Swidacem Bolco nomine potentiſſimus i p̄mortalitate polonie Carolus regi
 ſonoz rebellavit maſteſte ſed dñm Carolū cōgregato exatu ma
 ximo cont̄ ipm i polonia p̄ceſſit ac eid̄ tanta dampna i tulit qd
 tand̄ vultus tedio grām regia humiliter requiſiuit quā tali pacto i ve
 nit quod amodo vore nō ducet nō hēdes p̄ceſſatet ſi poſt morte p̄e
 fati duas civitates Svidemz cum om̄ibz attinētiis ſuis ad dñm Carolū
 cum om̄i iure p̄tinet. Eodem etiā anno lancea latus xpi p̄foras b̄a
 dñi dextera ſc̄a tūcis cum clavo meſale xpi quod h̄uit in Cena Gladii
 Caroli magni cū multis reliquiis venūdissime de Neuburg in praga
 ſunt deducta. Vicesimū octavū memoleſt qd anno dñi p̄mo genit̄ ca
 tali viam vniſſe carnis e i gressus. Eodem etiā anno nobiles quā plura
 m̄i barones et alii dñi Boemie multi potentiſſimi eiusde regni apte ſe
 oppoſuerunt Carolo regi ſed ip̄e ſic om̄ibz ſe defendit quod quibz eoz grā
 regis humiliando requiſiuit et ad venit. P̄us tamen dñm vltra modū humili
 ant Caſtra ſua expugnando tam ſua devaſtando et tand̄ ipm p̄ſonaliter
 p̄ſenando. Quod videntes alii dñi q̄re regis om̄is equaliter ſe tradiderunt
 ſunt em̄ p̄ totū regnū antea tanta latrocinia tot gwerre int̄ duos et diſcor
 dia tot i mittere b̄ant p̄ſolia quod maḡ etiā illa dicebat. Latrocinū p̄ſolū
 quā regnū Boemioz. Hoc ſimiliter anno om̄es mirabiliter multū ſubdidit ſibi
 ip̄i et antiqua p̄ſos ſuos p̄ſios reddidit et ſup̄ modū humiliavit. Et etiā duo
 regina eoz ſors ſua mortua eſt et ſepulta. H̄is t̄p̄ibus ḡigit quedam no
 bilē p̄ſos captivā quē p̄p̄ ſua diuina ſcelera rex iuſſit decollari
 ſi cū multis nobiles p̄os interceſſerunt et im̄mo p̄ſceſſerunt tand̄ cōgregat̄
 mulieribz om̄iſſis p̄ſogenſibz ornata et dūmet p̄ſos regē adiecit ut rex
 Allecta p̄ſolieret p̄p̄ eoz p̄ſos p̄ſatet cōdemnato. Cūbz viſis rex ſuū
 m̄ vultus cum quā quēbat. Ann̄ regnū facē femineū cum qz volebat. Im̄
 pedare iuſſit iudiciū ip̄as mulieres i dignitatē amonuit et q̄c iūo p̄ſoluit
 quod tota illa die debent i ponte q̄ mediat int̄ civitate nouā et antiquā
 ſolus cūbz deſoluit p̄ſolis et cūct̄ p̄ſos i dūmet ſede i ſolis camſis
 tota diſſemulibz cūct̄. Sed ann̄ reḡi a nobilibz et potentioribz cūbz vix
 placat̄ ip̄e aliquale mulieribz pepit et illa v̄caldia p̄ſoluit nō p̄ſoluit
 exequi ſic t̄y eas p̄ſoluit quod adomoz ſuoz egressu p̄ſoluit quā

Dicenteſimo xvij. dicendū eſt de p̄p̄a. Vena ſuſpendit et
 Innocentio ſexto Innocentius ip̄a ſexta qui p̄us dicebat. Stepha
 nus i p̄mo fuit Ep̄us Cloromodē dñm cardinal et ſum̄ poſt

Handwritten marginal note:
 Vicesimū
 ſextū

Handwritten marginal note:
 nō h̄ v̄lūte p̄ſoluit
 l̄os dños p̄ſoluit

Handwritten marginal note:
 Vicesimū
 octavū

Handwritten marginal note:
 nō h̄ v̄lūte p̄ſoluit
 v̄lūte p̄ſoluit
 p̄ſoluit qz p̄ſoluit
 v̄lūte p̄ſoluit

hostien et villetren. Nunc aut ipa Innocentius cepit anno dñi m. cc. lñ.
vbi qutu ad memoria. **P**rimu est quod pmo anno ista ipe quida pphen
do ppha Johannes de repetissa voca. is carce ipe Annon est i ventu
quia de suspectus het. et no nullis vos latis reputat. Sic i cepit pphetia
de Antiocho et de pphetis scripsit cuidam Cardinali sic. Reuerendissime pater et
domine dñe Wolghelme Sacrosce Rone ecclie Cardm. Ego frat. Johannes de
repetissa ordinis scti mioris pvince Aquitane Butinen Custodie et Comu
tus Aurelianen ptestor quod anno dñi m. cc. xlñ. i carce pphen luti clatu
datu fuit et intellige quod ego Antiochm et genus ipius ac tram sua anqua
apparet seculo revelare. factu est qd eodem ano i mase Julij ita festum
Jacobi apli cu essem vigilans i otomb meis i medio carceat quod subito
et i contineti et i actu oculi apptus est michi i collecta meus sic qd de futu
ris enentib multa intellexi. **P**rimo igit i tellexi quod de senie ffradeia m
patoris et petri regis Aragonie nascer. Antiochus pxiim. et quod lude
vicius puer rex trinacie qui tenet i sulam Cethe ipe est futus Impator
et Antiochus qui est vices unus de septe vbi hetur. Apok. viij. Nam ffr
decius Impator fuit vi. rex et ludewicus Bauar. viij. et ludewicus ffr
ato erit. viij. et sic est de septe ad lram quia est de senie vi. regis et si con
tinetur quod ludewicus an tpa pda mget quia viator est officiu anti
opi ad aliquem repbatu in illo que tisset. **S**ecdo i tellexi multas fieri An
tiopos pimus et senialis est ffradeus pdaus. **S**ecus ludewicus de Bauaria
cu petro Antiocha. **T**ertius Antiochus unus horribilis cetus crudeliu tyrannoz
ex ffrab. Bauari et Gobellmoz cofais. **T**ertius ludewicus ffrab. et ipe viij.
falsus religiosus et pseudo ppha qui faciet falsa macula cora ludewico ffr
culo Sextus quidam horrendus tyrannus qui appebit iolente. i. Tertius i eod
carce i tellexi clare Neapolim debet delei et regale pxieme gallicana ex
turpari. **Q**uarto i tellexi iphis xamis enentis multa mala. **P**rimo fame
gnalem cu mortitate p totu mdu que ffr est ano dñi m. cc. xlñ. **S**ecdo
militudine cadauerz. **T**ertio militudine de motu. **T**erto effusione sagms
magnitudine. **Q**uarto intellexi futura maxima militudine belloz et iusta
com regnoz. **S**exto intellexi quod dñi annu dñi m. cc. lñ. debz gnari mi
nus pmaximu antiopm. **S**eptimo i tellexi quod fiet ante aptam appi
com pxiim et maximu antiopi quod mortuo summo pontifice discordantib
Cardinalib. pxiim annu sedes vacabit tunc disponete domo eligent vnum
fctissim vix no decetu Cardinaliu sicut ffr fuit de Celestino. **S**ic deo pro
mittete eliget aliu supbm falsum et ambiciosum et quidam sequit. **V**erum
sed plures supbm et falsum et vix ipa flos pontificu coget pxiimos
pontificu metu mortis resignare no tunc deficiet usq i fine seculi
sa. **S**ic deo. **O**ttavo i tellexi quod tpe huius ffrat eliget ad
com pxiim ludewicus pimus Antiochus. **N**ono i tellexi ordines
frr miorz dñi debere metes ptes. **N**am quidam angelabunt ad ffr
dignitates et erunt regule desptores. **H**ij cont. viij. ipam et etiam ac ffr

catholici publice predicabunt. Sed regulam observabunt. Qui ad habuunt vero
 ipse. Tertia pars sunt in facie ex multis hypocritis nequa et superbis precedenti
 bus sunt pietatis. Qui sunt affectione Sobellim, nec ad habuunt faso ipse
 nec non. Sed ludewico fiale autopro suis dicuntur, quod domini. Idem
 ipse xxv. pedit ecclesiastica potatem cum Cardinalibus, sibi ad gentibus. Deo
 intellexi quod ordo priorum heremitarum Carmelitarum ad habuunt faso ipse
 et in pugnabunt unam ipsam et etiam tota que fortius latrabunt fatis
 mores heretici regule la ffransa desertores. Sed vero ipse cum suis paucas
 habet concilia et omnes ordines divites et medicantes destruet et in nihilum
 rediget usque in eternum ipse blasphemiam qua fuisse in ponit etiam et domo in
 colari. Undecimo in tellexi quod Iudei predicabunt ludewicu autopro, verum
 messia in lege promissum et plim ipm glificabunt. Duodecim in tellexi coslit
 tum. Tunc etiam cum hereticis autopro et duces etiam ipsam erit ibi duo ipse
 qui mittendi sunt in promissum et faciet miracula. Tredecim in tellexi quod hyssu
 in unius se in vadent et destruet regna quia sustinet doctrina machometica
 in blasphemiam ipsi xpi. Quarto decimo in tellexi falsa esse opinionem dicen
 tum, quod rex Anglorum optime regnum deat francorum et Gallorum, si ipse
 Anglican debet esse flagellum grave ipsi gallicam, quod rex Anglorum fulem
 Auxilio satthane in regibus aliquibus hyssanorum et quibusda tyrannis Al
 mame ex ffrabz. Bavaria et cum quibusda ytalici gobelinis fedebantur ex
 aduso quidam summi pontifex et rex ffrancie ac Carolus elcus. Ronois re
 sistunt illis, et tunc ultra gravia patietur Carolus in impiis et plus xpianus
 Decimo sexto in tellexi quod debet compleri psalmi pontifice Clementem
 sextu hodie seculum. Impiis que in parte iam sunt completa sunt in visione
 quorundam Cardinalium adnegotia plima mittendorum et alia vidi nimis
 gravia suo tpe debet appere que omnia extausa relinquo. Decimus septis
 in tellexi sub summo pontifice inmediate post eum Canonice elam tantam
 tempestate hereticorum aut errore venie et ipsam pettia tata et talia pati
 ut in futuro inuito inuitupat quia est scitissimus homo inuit dei elcus appi
 ritu sancto in ventus et spali custodia Archangeli michaelis confortatus. In
 fmdit omni sibi deus ipm san et zelum, disartu adreformatu collapsa et su
 me dma face cogitabit. Ipsi succedet alius vir plenus moribus et virtutibus
 et scia tunc in industria heretici dispsi sub suo pdecessore adetiam redutet. Ipse
 ho surget ipse mirabilis tunc collapsi ipsi reformator qui fine imponet
 hereticos sub duobus pdecessoribus quibus. Hoc promovebit ad ecclesiasticas dignitates
 viros scitissimos evangelicos et divinos humiles et devotos. Post accedat alius
 civitatus deus tunc tunc tunc in mittet ut in lity sanguis cleri et ipso
 sub eo effundetur et nulla erit consolatio donec post breve tempus occisus
 sint antipropus. Decimo octavo in tellexi duo passagria esse ficticia, caput
 ipm passagria est unum ipse et tunc ipse pcurator. Sed in passagria fiet con
 cordie preges ffrancie et Anglie qui a Saracenis plimum affligentur.

Quod reges triumphabunt. Decimo nono intellexi etiam sciam fortis con-
tra antixpm maxime post tunc ipso duarum prophetarum solommi de quibus
legitur in Apoc. Etiam implentur quodam speciosa et lata conveniet electi
quasi grex simul omni et cetera in comprehensibilis multitudo reprobos sicut ara-
na maris tunc subito xpus descendet de celo cum multitudine angelorum
et omnibus plenis et reprobis visibilis apparet. Vicesimo intellexi quod
adie morte proximi antixpi debet durare mundus mille annis solibus xpi
destruetur et hoc est etiam. Vidi etiam quod antixpus conficietur extrahitur salicet
ex deatione ex hostia reprobis xpi ut legitur Apoc. xvij. Capitulo conse-
quitur post xx. ca. Et quod archangelus michael ligabit draconem luciferum
per mille annos solares ad terram futurum est enim infallibiliter quod adie morte
proximi antixpi et ligationis draconis completur mille annis item soluetur et ad-
ducet secum super totum orbem gentes in mundas sicut Gog et Magog quoniam
morte sunt sed erunt per mortem antixpi et in ordine magis clariissime revela-
tu. Vicesimo primo intellexi tres aduentus corporales personales et visibiles
causa et iuxta tres aduentus istos sunt tres sollemnes corporales resurrectiones
Primus aduentus xpi fuit quando uata fuit de origine materia hinc aduentus
et xpi et plurimorum sanctorum et qui surrexerunt cum xpo magna amplius molimur
Secundus aduentus causa est in die proximi antixpi et hinc videtur una futura
resurrectio que est in die mortis proximi antixpi In ligatione draconis de
qua Apoc. xxi. Vidi sedes et sedebunt super eos et cetera. Vbi videtur dicitur ad terram
qui in die mortis antixpi Causas sedens sollemnitatem peribumali resuscitabit omnes
decollatos et occisos ab antixpo. Tercius aduentus xpi est in fine mundi mil-
le annis completur post mortem antixpi Cui videtur ultima et generalis Non
dum est quod beatus Augustinus non exponit misce mille annos predictos quia
non fuit datum intelligere non in omnibus tenentur sequi expositiones omnium doctorum
nisi ex determinatione ecclesie vel ex sacro textu probaretur quod Augustinus et alii
doctoribus sunt omnia scriptura et prophetarum ardua finiditque revelata. Vicesimo
secundo intellexi quod proxima utilitate ecclesie proximi antixpi. Primo quod per ipsum
destruuntur omnes sancti Sarraceni et Turci et Chactarorum sarracenicorum
et hereticorum quia delebit tyrannos crudeles sanctos oppressores. Vicesimo tertio
tellexi quod post mortem proximi antixpi omni rebus erunt successim et per
bella plurimum laboriosi. Vicesimo quarto intellexi quod per mortem antixpi erit
unus Imperator degne Iudeos ad xpm confessorum qui Imperabit toto orbi
futurus est quod Romani et Romani Imperii finiditque destruetur et generalis po-
testas mundi aput Iudeos confos totaliter manebit. Vicesimo quinto intel-
lexi quod Civitas Ierusalem per antixpm erit sedes summorum pontificum ut ibi sit ca-
put ecclesie ubi primo incepit fides christiana et mille annis permanebit ibidem
utrumque Imperium et ecclesia sicut qua Episcopale et manebit ibidem imperium donec
in celum transierit. Vicesimo sexto intellexi quod post mortem proximi an-
tixpi tanta plenitudo gratie descendit super totum orbem et maxime super Iudeos

tunc ad opus quos summi pontifices et clerici ac etiam ut etiam videat
esse paradisus. Item tunc summi pontifices et etiam unusquisque plati in tanta sci-
tatem humilitate et vite puritate transformabatur ut in quolibet ipso quantum est
possibile reluceat et regalis vita christi et isti per maiorem partem erant sub certa
gloria bene fructificati quia in mille annis tunc futurum erant fides moribus et orbe
sicut stelle celi que puritatem mirari non possunt et erat ita sciti quod quilibet
eorum videatur alio fructificatus per totum tractatum septuaginta annis et capiet per maiorem
partem de se ipso per totam scitatem et in credibilis multitudo secundum maiorem cadet et tan-
tam puritatem vite ut videatur fide christi totaliter perdidisse et sic ut masculi in
masculos operantes turpitudine et tunc erant heretici et blasphemii. Vite summo
septimo intellexi quod per mille annos venient Sog et Magog et occident
et non summo antipope sed mo quocumque christus in tempore cadet christus et dicitur
vite summo octavo intellexi quod in fine mundi veniet propheta celi illustrati
qui predicabunt fine seculi fore in seculis et tunc probi et reprobis suscitabunt
ut reddat unicuique prout gessit in corpore suo sine bono sine malo et tunc opus
personaliter apparet cum gloria celesti ut etiam generalem funditus transiet
in abyssis glorie paradisi et tunc per spiritum sanctum venit et regnat deus per infinitum
ta secula seculorum Amen. Intellectu tamen futurorum iam deo submittito meum
et omnia predicta et omnes libros meos per me ipsum fratrem Johanne de Repetissa
editos et in futurum edentes correctionem et iudicio scite etiam bene et si aliqua
non euenient ut sepius nolo ab omnibus viliis miseri et caducis peritor reputari
Secundum memore est quod eodem tempore datus Otto filius domini magni ducis de
Bavaria recedens ab ordine domini Thientomice quod ad preceptum patris in vitam
ut asseruit et tunc peruenit ad regnum francie Adque dominus Johannes rex
francie tantam propter sui fraternitatem contempsit gratiam quod post breue tempus
contulit ei in pensionibus annis in milia scutatorum tradiditque sibi manumonia
liter et clita dnam quendam regina ad aueritatem in uxore et in eam ibidem in fra-
ni spaciis profecit quod michi ipse ore ad os retulit quod quidam milia scu-
tatorum tollere potuit armati et sic prem et suos fratres alios in redditibus plurimum
excedit. Hoc per quibusdam verbis aduce lantasse sibi in peritatem cum eodem
piscis ad expugnandum se uoluisse duellasse Sed cum iam ambo armati in
devotariis peruenissent ad locum duelli tam viliter ad expugnandum se disposi-
erunt quod rex francie copacem videret eos et proposuit et duellum iam domini
miserat. Tercium memore est quod anno domini octavo lxxviii anno ante domini primo
comendabile Audiuimus namque quod domini Immo et ipsa ducta domini ad huc esset
summi pontificis hunc unum capellani preter sibi dilectum et in septem ecclesiis
beneficiatum et tunc idem dominus summus pontifex esset citatus capellani per ductus
adduxit sibi summum nepotem ad aliquot beneficia per impetrandum tunc dominus
ipsa tamquam vir infirmus. Tunc dominus septem bona beneficia melius interea
ipsa puer resigna et quando vidit ipsum de hoc consternatum ait ad huc hos sex

alia et tria sufficient pexpensis pauciora Eligas tibi de his tria meliora
et alia sine contradictione resigna que dabo tibus clitis paupibus ppe de
coli rite conditore et omni benefactori largitore. **¶** Tertium meo est quod dicitur
pda memoria antea et nobilia p dmeret etatib; completa hnt sua efficiat
am pncipalit a xpo pontifice summo et pmo ipa. Cui etat vbi supis pque
de plenitudine pntis. Omnia facta sunt ex nichilo et omnia bona nalia et qnti
ta sunt collata nobis ab ipso. Dicitur g homo gratus de tanto beneficio. Quid
retinere domo et. Et p videri. Quod debemus reddere laudes et gratias acti
nes. Sed etia in hoc defuit nobile in venimus. Nam ipse est creator homo cre
atura ipse est iustus homo pauper et modicus. Ipse est etiam homo moni
tione. **¶** Igitur si omnis laus omni angelos hominum et animalium in corde et ore unius
hominis nequaquam sufficeret ad laudandum bonitatem dei tunc de omnipotentia sapientia
et de que omnia sunt inmensa. Debemus tamen facere quod in nobis est laudando deum
primo p dmeret angelos quos tam excellentis domo gratuit et naliis dotavit
Secundo p dmeret quibus dona mne et diuine collocutionis contulit dona pphie
et defutur. **¶** Tertio p dmeret bte virginis qua repleuit gratia p omib; suis. **¶** Qu
to p dmeret apostolos quos principes super omnes terra constituit et regni ppter sita in fla
mauit. **¶** Sexto p constantiam matris p fuitate co fessorum p continentia virginum
et castitate viduarum. **¶** Septimo p dmeret matris naliis anime scilicet memoria intel
ligentia voluntate. **¶** Octavo p dmeret matris libero arbitrio. **¶** Nono p dmeret gratuit anime ut
sunt fides spes caritas prudentia fortitudo iusticia et cuncta. **¶** Nono quia
dedit nobis angelos ad custodiendum sacramenta ad vivificandum corpus pprim
ad reficiendum doctores ad exponendum exempla scilicet ad imitandum vitam p
am et vitam matris ad corrigendum quia ipse est vita nostra. **¶** Iohannis xxi. Ego sum
via vita et vita. **¶** Via siquid animarum a corporibus separando animarum separando
sed purgandas vita animarum p fite purgatas. **¶** Ego sum animas separatas. **¶** Dices Ego
sum vita et animas purgatas et separatas ad vitam
eterna p dmeret. **¶** Bene g dicit Iohannes exorta pprim facta sunt et sine ipso semper est
nichil pma cor xxi. **¶** Eo quo omnia p que omnia in quo omnia. **¶** Eo quo pncipalit
omnia entia sunt creata p que liberaliter omnia beneficia nobis sunt collata. **¶** In
quo etiam omnia vicia sunt bta. **¶** Eo quo omnia p dmeret p que omnia donata
In quo omnia vicia sunt et vita. **¶** Sic g btiat p pnt. **¶** Quis opus sed p
pncipalis collationis. **¶** Tamen dicit Iohannes exorta in tutione sua p
sa. **¶** Quod semper in ipso vita erat vbi agit pncipalit de vita animarum sepa
tatu qua hnt ante suorum corporum resurrectionem.
¶ Vantur igitur ad vitam ptem huius opus pncipalem. **¶** In qua agi
tur ut dicitur est de vita animarum separando ac pfectione purgatas
qua hnt exortis corporibus usque adeo corporum resurrectione quod
pmet ad septem etates scilicet elare visionis et gemisam deduc
tionem optime addit beatus Iohannes. **¶** Quod semper est in ipso vita erat
Circum quod est sic pcedendum. **¶** Quod primo tractabimus de hac materia pure

theologicæ. Sed theologicæ similiter applicatæ prædicatæ. Quia ad primum quæ sunt
 faciendæ. Primo enim est ponenda istorum verborum adpositum expositio. Sed de vi-
 ta animarum separatim ante corpus resurrectionem propria intentione. Tertio per modum
 rationis autem et nobilia proprie intentionis confirmatio. Quarto quorundam
 ad substantiam sapientie in pugna. Quinto illarum in pugna rationum motio.
 Sexto ad primum. Primo hæc verba putamus exponi sic. Quod omne illud quod factum
 est in ipso. id est in propria vita erat non in se sed in sua causa sicut in deo sic enim effectus
 solis sunt in sole non in propria sed in sui esse solis ita omnis effectus dei
 sunt in deo non in esse propria sed in esse dei. Esse autem dei est vita idcirco in
 deo omnia sunt vita. Sed possunt sic exponi quod res possunt implicare consi-
 derari vel secundum quod sunt in se vel secundum quod sunt in verbo. Si enim quod sunt in se
 tunc quedam tantum sunt et non vivunt sicut lapis lignum. Quedam autem sunt et
 vivunt sed non sunt vita ut homo animalia. Si autem considerantur secundum quod sunt
 in verbo tunc non in solo homo et anime humane aut cetera talia sunt vivencia et
 etiam sunt vera vita. Tertio sunt possunt exponi sic quod in ipso vita erat ita quod
 non solum dedit vitam patribus et pueris sed etiam per datam vitam rebus futuris
 non solum animabus quædam vitam nature et gratie sed etiam animabus separatim vitam
 glorie nec in hoc tantum est eius vita quia est fons vite aqua enim collecta minui-
 tur et in defluxum continue non autem aque fontis vini. Hoc quantum ad primum
 quantum ad primum ponende sunt plures conclusiones adpositæ. Unde prima
 est quod unigenitus dei filius creator mundi perfectissimus avarus fidelis lux
 et vita ante natus ante omnia secula per quem omnia mundi entia facta sunt et
 perducta in carnem et salutem nostram ex maria virgine determinato tempore scilicet anno mil-
 lienis milibus. et. xxxviii. anno ab urbe condita d. et lxxviii. anno vero detestabili. Au-
 gusti vltimo. Secunda quod est quod idem dei filius redemptor avarus fidelissimus
 propter nos homines homo factus ut videret mortem oriebatur vitam resurrexit et in
 ligno crucis mortem passus est et sepultus pro alio quodam tempore scilicet anno mundi
 et. xl. vltimo. m. mense anno vero ab urbe condita d. et lxxviii. Tercia
 quod est quod idem dei unigenitus salvator generis humani benignissimus in quo est vita
 et salus et res nostra qui morte nostram malendo destruxit et vitam resurrexit
 et reparavit. Tercia die et in sepulchro resurrexit. Et tunc iste quædam promissio
 quia in symbolo sunt expressæ non in digent declaratione. Cetera autem quod
 est quod loquendo non proprie nullus homo mortuus et in lege quem ante
 sui corporis resurrectionem videt claritate dei essentia et unitate personarum beatissima
 per quodam tempore in hoc propter simplices in digent aliqua declaratione. Hoc propter
 dico quod licet ea que sunt coniuncta possint tota gratie tamen ea que conue-
 niunt parti atoto separate non conveniunt toti gratie ubi gratia est unitio
 anime cum corpore de qua resultat homo non et proprie. Sicut patet homo quod est
 unitus sentit et intelligit per animam quia anima est ex qua vivimus et sentimus
 et intelligimus ut dicitur de anima. Si soluta per mortem unitio nihil conue-
 niens anime separate non vivit nec intelligit potest hominem convenire quia hoc

no est / a quo aut negat esse / negat et vult et intelligit et omnis anime
postiores perfectiones sunt. Multum ergo refert quere utrum homo post
mortem et ante corporis resurrectionem videat deum clare et facie ad faciem
et utrum anima que est per se separata a corpore videat clare divina essentiam
et personarum quia primum istud ipse negat / sed unde concedit et affirmat
Quod igitur quia 9° quod non atque in carnationis mirifice sed atque passionis
et resurrectionis digne / sed scilicet fidei catholice omni fidelium a corporibus
anime separate ubi habet purgabile vel iam perfecte purgate ad vitam beatam
etiam sunt asupte que vita consistit in iuda clare et in mediata facili
et in tertia visione divine essentie et unitate beatitudinis hoc quantum ad secundum. Et
tunc unde ad 3^m quantum ad primum in tenentis confirmacionem ponenda sunt plura
memorabilia. Primum est de testimonio magistro modernorum auctoritatis. Secundum
est de testibus apostolicis gloriosis. Tertium est de constantissimis magistris. Quartum de
fessis patientissimis. Quintum de virginibus castissimis. Sextum similiter de
omnibus sanctis. Primum igitur memore est quod quantum ad magistro testimonio
ma confirmat propositum ex ipso huius summo pontifice deposito de statuta
huius tenor talis est. Scilicet in christo patri ac domino nostro Johanne digna
dei providencia sacrosante Romane ac universalis ecclesie summo pontifice vii devotissi
mi filii Petrus de plande praxia Josolimitanum Petrus Archiepiscopus Ro
thomagus Wilhelmus Bernardus Cancellarius pisens Johannes de Bolan
tiato Archiepiscopus volassini Octavius Rothomagus Nicolaus de lina ordinis
secundum magistro Johannes de archiepis ordinis sancti Benedicti Matheus de archiepis
Petrus de palma prior provincialis ordinis secundum priorem in strama Johannes
Carraponto ordinis Cisterciensis Petrus de casa prior generalis secundum beatus Marie
de Carmelo Symon de charis Wilhelmus de Brema ordinis secundum magistro Wil
helmus de castot ordinis secundum priorem Gerardus de pygama ordinis humilium
in sancti Augustini Petrus de verbona ordine scolasticorum Vallis Nicolaus
de Alexandria ordinis humilium in sancti Augustini Petrus Horle Nicolaus
Boneti ordinis minorum et dominus de Anselmo ordinis prioris sacre Theologie
cum humilissima sui recomendacione pedum oscula beatorum ad ore deducimus notici
am faciat Et nos semissimus princeps ac dominus noster dominus philippus dei gratia
rex francorum illustris. Omnia quia aduentus domini in suo regali manerio suis
in nemore vicinorum nos fecit ad sui principum vocari assistentibus sibi excele
tissimis principibus dominus philippo dei gratia rege Banacie ac tenendum pri
bus dictis Wilhelmo Auritauo Archiepiscopo Andania Attobaten Petrus
Remigio Lemonten Vinhardo Amicien Episcopo Wilhelmo alio Eboracen Gwi
done sancti Dionisii Petro sancti Germani de prate Hugone Carbonen Ab
batibus et aliis tam clericorum quam baronum et militum conciliariorum suorum reliquis
osorum quoque et secularium multitudine copiosa Nosque ore suo proprio requisivit
quod vellemus corporale iuramentum prate deducenda vitate super petendibus

de statu animarū scilicet acerbis exutis. Quidam quod sentiebam? fi-
 delis et absq; palliatis tuncq; velamine dicem? causas aliquas expo-
 nendi que ad hoc petendum sui am? inducebat p?aliter? quia audierat ali-
 quos in scholis sine rombus aliqua? da illam matiam ptulisse? p?eq; iusto-
 rum tam clericorū quā laicorū fuit corda nō mediocriter coratata. exqui-
 ut dicebat trahi potuit aditorem. Nos aut p? scilicet attedentes qd
 pfatu? semissimū pncipem fundatore studij p?isien m? et ibid? thescolore
 facultat? Regomq; excellentē reuerē tenem? et iussionibus obediē
 maxime qā ipm? ibidem audimus? dicentem quod in hac m?a nil quēbat
 qd in aliquo posset tangē vram et scitatem qm?mo sicut filius v? deo
 tssim? vram in omib; celebrat fauenci? honore? et p?sona vram magnis
 ibid? laudibus et p?amjs excolebat. Consideransq; iuxta pncipe aplozo
 doctā de ea que in nobis est fide et p?e pati esse debem? omi? postenti
 nos reddē rōnem petiti a vobis p?stam? Inammetu? Quo p?fatu? fuerūt
 nobis p?posita due quēstiones. Prima vtrū anime sciorū i? celis exutes vi-
 deant? Imma? essentia facie ad facie an resumptōm corpū? et ante diem
 iudicij gnalem? Seda vtrū visio qua vnt? dedimna essentia hnt? euatua
 bit? in die extremi iudicij alia succedente. Ad quas quēstiones sicut ed-
 mus? Juramento asseri? Vidim? quod sentiebam? singuli et singulatim? omis
 tunc in hac sūa cōvenim? qd atpe mortis xpi dei ihu p?que p?u? rede-
 tōm? qm? hntam? extitit p?solutu? omis anime sciorū p?m? quas ibidem salua-
 tot? n? descendens ad inferos eduxit de limbo. Ceterorūq; anime fidelū que
 de corpibus exierūt non hntes purgabile ul? que iam in purgatorio sūt
 purgate ad visionē iudicij et claritū beatitudinis et m?itūā et in mediata dmi-
 ne essentia et bāssime cōtato? p?as et filij et p?us scilicet qua? aplos? i? ad cor? xpi?
 nominat? visiorū facie ad facie sūt? asimite ipaq; deitate p?fata p?faut? etia
 quod crediderūt videntes qd p?pauit tenetes nō in p?e sed in se sūt? bte? Sedq;
 dicta visio qua vnt? hnt? resimut? corpib; mme eluculabit? alia succedente
 sed manet in eis tū sit vita etna p?pote manebit. Et cōfirmat? p? scilicet
 me p? hoc quod omis doctores qui nos in p?ision? studio p?cesserūt quorū p?e
 scpta legim? hac sūam tōnuerūt et suis scriptis tenenda relinquerūt et
 de v?e beatitudinis cum qūta possim? hntitate et reuerēcia totis cordib; vobis
 p?cordijs supplicam? Et tūc p'dicta quēstionē i? qua p?ua p?te v?a sanctitas
 pulcherrime et subalissime allegauit? Etia qua plures m?tes adduxit v-
 me tot quod nō recordamur nos legisse p'doctore aliquē qui ad p?fatu? ad-
 duxit tot et tatas p?e recitādo sed opmādo sicut audimus? dignet? sanctitas
 v?a sine dāte p?em illa i? qua m?itūa sūt? devotio p?li v?am v?o regimē
 credite v?a esse aplicā cōfirmatōne cōfirmādo scilicet p?sona vram et
 desie sue cōseruare dignet? alāssim? fūmā et cōlūmē p?pa longiora
 que nos h?re dignet? in sui debemigmate solita cōmedatō et nos willhel-
 mus lepit? henric? de comone m?ster p?mciālis fūm mōz in ffrāncia

Joannes de sito Dromisio ordinis S. Benedicti Wilhelmus h. c. p. m. a. r. i. u. s. p. r. e. s. b. e. n. e. d. i. c. t. u. s.
et cooptus de S. a. t. o. m. i. s. i. e. a. d. e. a. d. e. m. f. a. c. u. l. t. a. t. e. t. h. e. o. l. o. g. i. c. e. d. o. c. t. o. r. e. s. q. u. i. d. e. d. i. c. t. a.
c. o. n. s. o. c. i. a. t. i. o. n. e. i. n. v. e. n. t. o. r. u. m. v. i. c. i. a. r. u. m. p. u. n. t. e. s. n. o. f. i. n. i. u. s. e. x. c. a. u. s. i. s. l. e. g. i. t. i. m. i. s. i. n.
p. e. d. i. t. i. p. o. s. t. m. o. d. u. i. n. a. l. i. i. s. c. o. n. g. r. e. g. a. t. i. o. n. i. b. u. s. p. r. e. f. a. t. i. d. n. i. R. e. g. i. s. f. r. a. n. c. i. e. f. a. c. t. i. s.
e. i. u. s. n. o. m. i. n. e. r. e. q. u. i. s. i. t. i. i. d. e. m. a. n. n. p. r. e. f. a. t. i. s. p. r. i. b. u. s. z. i. n. g. r. i. s. z. i. d. i. p. s. u. m. d. e. p. r. e. f. a. t. i. s.
q. u. o. m. b. u. s. f. e. n. t. i. m. u. s. I. n. s. u. p. i. l. l. u. d. i. d. q. u. o. d. i. p. i. v. i. t. e. b. a. t. i. t. u. d. i. n. i. a. n. n. o. m. i. n. i. s. m. i. l. i. t. e.
e. t. r. e. n. e. n. c. i. a. d. e. v. o. t. i. s. s. i. m. e. s. u. p. p. l. i. c. a. m. D. a. t. u. s. s. u. b. s. i. g. i. l. l. i. s. m. a. s. p. i. s. u. s. i. n. t. e. a.
c. o. n. g. r. e. g. a. t. i. o. n. e. i. n. g. r. o. r. u. m. i. n. t. h. e. o. l. o. g. i. c. e. r. e. g. e. n. t. i. u. i. n. o. r. e. g. e. n. t. i. u. i. s. e. d. a. d. i. e. m. e. s. i. s. J. a.
n. u. a. r. i. i. a. n. n. o. d. o. m. i. n. i. a. d. c. c. x. x. x. x. m. o. **¶** S. e. c. u. n. d. u. m. m. e. m. o. r. e. e. s. t. q. u. o. d. i. d. e. m. e. s. t. d. e. s. e. i. t. i. s.
s. i. m. i. s. a. p. l. i. s. a. m. i. c. i. s. d. e. i. e. l. e. c. t. i. s. z. p. r. o. d. i. c. t. i. s. d. e. q. u. i. b. u. s. c. a. n. t. a. t. s. c. i. t. a. m. o. e. c. c. l. i. a. J. s. t. i.
s. i. m. i. t. v. i. t. e. s. a. n. c. t. a. q. u. o. s. e. l. e. g. i. t. d. o. m. i. n. u. s. i. n. t. a. l. i. t. a. t. e. n. o. f. i. c. t. a. z. d. e. d. i. t. i. l. l. i. s. g. l. o. r. i. a. s. e. m.
p. r. i. v. a. H. e. c. a. u. t. g. l. o. r. i. a. n. o. e. s. t. g. l. o. r. i. a. c. o. r. p. o. r. i. s. q. u. e. e. i. t. i. n. t. e. n. e. s. e. d. g. l. o. r. i. a. a. n. i. m. e. q. u. o. d.
c. o. n. s. i. s. t. i. t. i. t. i. n. v. i. s. i. o. n. e. d. e. i. i. n. y. m. n. o. d. i. c. i. t. **¶** E. t. n. a. x. p. i. i. n. n. u. e. c. i. a. a. p. l. o. r. u. m. g. l. o. r. i. a. l. e. t. o.
c. a. n. a. m. i. n. a. b. i. l. i. s. z. s. i. c. i. d. e. m. q. u. o. d. p. u. s. **¶** T. e. r. t. i. u. m. m. e. m. o. r. e. e. s. t. q. u. o. d. i. d. e. m. e. s. t. d. e. m. i. s. e. r. i. b. u. s.
p. a. c. i. e. n. t. i. s. s. i. m. i. s. d. e. q. u. i. b. u. s. c. a. n. t. a. t. **¶** I. n. y. m. n. o. T. e. r. t. i. o. r. e. v. i. c. t. o. s. e. c. u. l. i. p. e. n. i. s. q. u. o. d. p. r. e. f. a. t. i. s.
c. o. r. p. o. r. i. s. m. o. r. t. i. s. s. a. t. i. e. c. o. m. p. e. n. d. i. o. v. i. t. a. e. t. e. n. a. m. p. o. s. s. i. d. e. n. t. E. g. o. b. e. a. s. i. m. i. t. q. u. o. b. u. s.
s. a. l. t. e. m. a. d. a. i. a. m. q. u. e. b. e. a. t. i. t. u. d. o. c. o. n. s. i. s. t. i. t. i. n. v. i. s. i. o. n. e. d. i. v. i. n. e. e. s. s. e. n. c. i. e. **¶** I. t. e. m. d. e. e. i. s.
d. e. m. c. a. n. t. a. t. e. c. c. l. i. a. q. u. o. d. i. n. s. u. i. s. c. o. r. p. o. r. i. b. u. s. p. r. o. p. o. p. t. u. l. i. u. n. t. t. o. r. m. e. t. a. t. o. r. m. e. t. a. t. u.
e. t. i. d. e. o. p. a. p. e. m. e. r. u. e. r. u. n. t. i. m. a. r. t. e. s. a. b. i. l. e. m. i. l. i. e. e. t. e. n. e. c. o. n. a. m. z. i. n. i. m. I. n. t. e. n. t. u. s.
t. u. o. d. o. m. i. n. e. l. i. m. i. t. e. e. s. t. q. u. o. d. i. n. q. u. a. d. e. f. i. a. e. t. z. i. b. i. r. e. q. u. i. e. s. c. i. t. s. c. i. t. o. r. u. m. a. n. i. m. e. I. d. e. m. q. u. o. d.
a. u. t. d. e. l. i. m. i. t. e. g. l. o. r. i. e. q. u. o. d. n. o. e. s. t. m. i. s. i. d. e. v. i. s. i. o. n. e. b. e. a. **¶** I. t. e. m. d. e. e. i. s. i. n. a. b. i. l. i. s. d. i. c. i. t. **¶**
G. a. u. d. e. n. t. m. e. d. i. a. n. i. m. e. s. c. i. t. o. r. u. m. d. e. q. u. o. a. u. t. g. a. u. d. i. u. i. l. l. u. d. e. s. t. n. o. p. t. d. i. c. i. q. u. o. d.
s. i. t. d. e. h. i. c. q. u. o. i. n. c. e. l. i. s. s. i. m. i. t. p. u. t. c. e. l. u. m. d. i. c. i. t. l. o. c. u. c. o. r. p. o. r. e. u. q. u. i. a. a. n. i. m. e. s. e. p. a. r. t. e.
n. o. g. a. u. d. e. n. t. n. e. d. e. l. e. c. t. a. n. t. **¶** D. e. r. e. b. u. s. p. u. r. e. c. o. r. p. o. r. a. l. i. b. u. s. q. u. o. d. g. a. u. d. e. n. t. d. e. h. i. c. q. u. o. d.
s. i. m. i. t. i. n. c. e. l. o. p. r. o. n. a. l. i. t. e. r. i. n. t. e. l. l. i. c. i. t. q. u. o. d. n. o. v. i. s. i. o. d. i. v. i. n. a. S. i. c. e. m. d. i. c. i. t. **¶** E. t. a. n. i.
g. e. l. i. b. e. a. e. s. s. e. q. u. a. a. n. i. m. e. s. c. i. t. o. r. u. m. q. u. i. v. i. d. e. n. t. d. e. u. f. a. c. i. e. a. d. f. a. c. i. e. **¶** I. t. e. m. i. n. v. i. v. o.
o. f. f. i. c. i. o. d. e. v. i. v. o. m. i. t. e. c. a. n. t. a. t. e. c. c. l. i. a. H. i. c. e. s. t. v. e. m. i. t. q. u. i. p. r. o. p. i. n. o. m. i. n. e. z. i. c. e. t. c. o.
c. l. u. d. i. t. q. u. o. d. a. d. c. e. l. e. s. t. i. a. r. e. g. n. a. f. e. l. i. c. i. t. p. r. e. v. e. n. i. t. s. e. d. i. n. r. e. g. n. o. c. e. l. o. r. u. m. n. u. l. l. u. s. d. i. c. i. t. **¶**
e. s. s. e. f. e. l. i. x. m. i. s. i. q. u. i. v. i. d. e. t. d. e. u. c. l. a. r. e. z. i. c. **¶** I. t. e. m. i. n. e. o. d. o. f. f. i. c. i. o. q. u. o. d. e. t. i. m. p. h. a. l. i.
m. o. r. t. e. i. n. s. i. g. n. i. s. c. e. l. o. s. p. e. t. i. u. n. t. s. a. n. g. u. i. n. e. l. a. n. c. e. a. t. **¶** I. t. e. m. i. n. e. o. d. o. f. e. l. i. c. i. g. n. e. t. **¶**
a. i. o. p. r. e. t. e. m. i. s. c. e. l. e. s. t. i. a. p. r. o. p. i. t. u. r. e. t. e. n. a. q. u. i. v. i. t. a. s. z. s. i. c. i. d. e. m. q. u. o. d. p. u. s. **¶** I. t. e. m. i. n. y. m. n. o. q. u. i. i. n. t. a. p. i. t. **¶**
D. e. u. s. t. u. o. r. u. m. m. i. l. i. t. u. d. i. c. i. t. **¶** H. i. c. n. e. p. e. m. u. n. d. i. g. a. u. d. i. a. z. s. i. c. p. **¶**
v. e. n. i. t. a. d. c. e. l. e. s. t. i. a. z. i. n. s. e. q. u. i. t. i. v. s. u. d. i. c. i. t. p. r. o. t. e. e. f. f. u. s. i. d. e. u. s. s. a. n. g. u. i. n. e. e. t. e. n. a. d. o. n. a.
p. o. s. s. i. d. e. t. p. p. q. u. e. o. m. n. i. a. d. a. t. c. l. a. r. e. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. q. u. o. d. m. i. t. e. c. o. s. u. m. a. t. o. s. u. o. m. i. s. s. i. s. s. t. a. t. i. m.
q. u. a. n. t. u. a. d. a. i. a. m. r. e. c. i. p. d. o. n. u. c. e. l. e. s. t. e. q. u. o. d. e. s. t. v. i. s. i. o. b. e. a. **¶** Q. u. a. r. t. u. m. m. e. m. o. r. e. e. s. t. a. d. i. d. e. m. d. e. t. o. f. e. s. s. i. b. u. s. **¶** S. t. a. t. i. s. s. i. m. i. s. d. e. q. u. i. b. u. s. d. i. c. i. t. **¶** I. n. o. f. f. i. c. i. o. d. e. e. i. s. **¶** I. t. e. m. d. e. e. i. s. **¶**
s. c. i. u. s. d. i. g. n. e. a. d. m. e. m. o. r. i. a. v. i. t. **¶** H. o. m. i. n. i. q. u. i. a. d. g. a. u. d. i. u. a. u. g. l. o. r. o. b. e. a. s. s. u. s. c. e. p. t. **¶**
e. s. t. i. n. v. i. t. a. b. e. a. i. s. z. i. c. **¶** I. t. e. m. i. n. a. l. i. o. y. m. n. o. d. i. c. i. t. d. e. q. u. o. d. a. q. u. o. f. e. s. s. o. r. e. **¶** I. n. v. i. t. a. m. u. n. d. i. g. a. u. d. i. a. h. i. n. i. c. a. d. u. t. a. r. e. s. p. u. e. s. c. u. a. n. g. e. l. i. s. c. e. l. e. s. t. i. b. u. s. l. e. t. u. s. p. o. t. i. t. **¶**
p. r. i. m. i. s. **¶** P. u. n. c. t. a. a. u. t. q. u. o. p. o. c. u. t. u. r. a. n. g. e. l. i. b. e. a. e. s. t. v. i. s. i. o. d. e. i. z. i. c. **¶** I. t. e. m. i. n. a. l. i. o. y. m. n. o. d. i. c. i. t. d. e. q. u. o. d. a. q. u. o. f. e. s. s. o. r. e. **¶** I. n. v. i. t. a. m. u. n. d. i. g. a. u. d. i. a. h. i. n. i. c. a. d. u. t. a. r. e. s. p. u. e. s. c. u. a. n. g. e. l. i. s. c. e. l. e. s. t. i. b. u. s. l. e. t. u. s. p. o. t. i. t. **¶**
m. e. m. o. r. e. e. s. t. a. d. i. d. e. m. d. e. v. i. g. i. l. i. b. u. s. c. a. s. t. i. s. s. i. m. i. s. d. e. q. u. i. b. u. s. d. i. c. i. t. **¶** I. n. o. f. f. i. c. i. o. d. e. e. i. s. **¶** I. t. e. m. d. e. e. i. s. **¶**
I. s. t. a. o. v. i. g. o. s. a. p. i. e. s. z. i. n. f. i. n. e. c. o. d. u. d. i. t. **¶** I. n. v. e. n. i. t. e. d. o. m. i. n. o. i. n. t. e. n. t. u. s. c. u. e. s. a. d. **¶**

nuptias xpi que nō sunt aliud nisi visio dei plenissime refectiois aiaz
 scilicet. Item officio dicit. Veni sponsa xpi accipe conam quā tibi domi
 pavit in etūm protulit amore sanguinis tui fidisti et tu angelis impadi
 sm i tūisti sed paradus angelorum est vide facie patris qui in celis est qd
 ad hanc visionem pveniet anime sctoz vgnm. Ideo in ymno de virginibus
 dicit. Sanguine fuso meruit secreta pande celo. Sextu memor est ad
 idem cū omnibus scis bāssimis de quibz dicit. Officio capod. Quia glia
 sm est regim in quo cū xpo regnat om̄s sancti om̄i stolis albis scū
 tur agm quocūqz ierit. Iste aut stola albe sunt glia anime quā sancti
 singuli recipiunt statū post mortē quātū ad aīam. Ite in eod. officio
 dicit. Vbi estis sancti dei om̄s qui meruistis cōsortes fieri celestiu vītu
 et pfrui etne tēat glia qd anime sctoz sunt mō in ead glia in qua sūt
 celestes vītutes. Inprosa quādo dicit in festo om̄i sctoz que sic incipit
 Digne mīs gaudia de sic. Illo pās dispositi p digne mīta semota iam
 taligme lūne videt in lūne et sequit. In sunt quoz hodie recēsent solem
 qmā nō reuelata facie regē tūc in glia. Ite mīta smilia dicit. In pālibz
 officiis dūsoz sctoz que longum est narrare p singula ex quibz pz quod
 gūalis ritus etne qui in talibz maxima aūtem habz cōfiteb. deu laudans
 quod scī p mortē et ante resurrectionē corpū glificānt quātū ad aīam. Bāss
 ead. Greg. in lib. m. d. Valogoro ca. xv. reddens quonem Petri discipuli
 quibz petrus si an vīnem corpū in celo recipiunt anime iustoz. Videt cū
 hūm cōmīs claustra exēmit in celestibz sedibz recipiunt iuxta illud vbi
 tūqz sūt corpū illic cōgregabunt. et aquile ut quia illic vbi redemptor
 est corpū illic cōgregabunt iustoz et sctoz anime et pauli desiderat
 dissolui et esse cū xpo. Cū qd xpm in celo esse nō dubitat nō pauli aī
 mā esse in celo negat. Sed quibz petrus si anime qd sctoz et iustoz iūc sūt
 in celo. Quid est quod in die iudicii ptebutione sue iusticie recipiet. Cū
 det hō eis mūniz crescet sū iudicio quod iūc aīaz sola post modū nō
 suoz corpū sūnt bāssime pfaient. Date sunt em eis in tēcū singulis
 albe stole et dictū eis est ut requiescat rō. Cū itaqz singuli stolas hīturū
 sūnt quia mō aīaz tūcū iūc tūc aut corpū et aīaz glia lotabunt. Ite
 in eod. lib. ca. xviii. dicit. sū sctoz aīas esse in celo sūta eloqūis rōna
 bilis credidisti. Cū aut pōma esse credas et iūqūoz aīas in infno quia
 ex retributione etne iusticie ex qua iam iusti gliaut. necesse est et pōia
 nō i iusti pūmānt. Nam sicut elatos bāssido glificat ita credi necesse
 quod aīa extus sui ignis reprobos exurat. Ecce quā expisse et clare d.
 Greg. Quod anime sctoz postqua resolute sūnt a corpibz stolan gūa
 que est bāssido consistens in dei visione recipiunt. Item Veda in Omel
 de transiōne d. Quod id salutaris curatiōis auxiliū cūctis in lege co
 tra originalis pti volū agēbat quod iūc baptisimū agē reuelate grē
 tpe cōsuevit excepto quod regim celestē iūta nō dūm intrare
 potant. Ite in ipm pnel baptisati si post baptizūm decedūt cūct

Paupera regni celestis quod non est aliud quam vide facie regis celestis quod
non fiebat in lege tunc cunctationis quia non dominum solutum erat sed tunc passio
nis christi debitum signalis culpe deletum fuit utique in dubitavit tunc edum de
em qui dicit non remanebit apud te opus incedunt tui usque mane incedunt
bonorum operum finis ope non tardabit reddere sine causa cum enim opus multorum
cunctilibz facti time ul expectet in morte non est probabile quod deus tardet red
dere incedunt suorum bonorum operum sine causa Cum autem perfecta vitas quam
datus deus promissit sanctis suis Sit beatitudo anime et beatitudo corporis nulla ca
est quare beatitudo anime retardet cum statim postquam resoluta est a corpore
ipsa sit capax talis beatitudinis non adeundum recipiendum indigeat corpore ut sub
nec ut obstat De beatitudine autem corporis quod non reddat non in ista causa est quia
corpus non potest glorificari sine anima sine qua non vivit et eius organum fuit in me
rendo et sine in eo ut adipiscam non potest per me meritum pro quo reddendum est meritum
propter quod corpus non glorificatur quousque reumatur cum anima quod est in resurrectio
tione Item dicit quod anime sanctorum non glorificentur usque ad resurrectionem nullum
derogat sinceritati fidei Cum enim de iudicio et tunc que tunc est castus sal
uator in me in voluit revelare De apostolis enim de die illa nemo novit neque au
geli et celestis sed tamen per. Et tota mentes nostra sunt beatitudo anime et beatitudo corporis dis
ferunt usque addiem illam De quo non angeli sciunt aliquid nec revelatum est apo
stolis nec filius voluit aliquem enarrare in finem possit de facili scandalizari
in fide cogitantes quod mentes promissa patris sancti promissa est eis reddi per tunc
sic distans quod nulla sit scire de hoc aliquid dicit Sic enim fuit in domo magistro
Edwardo Catholano qui voluit perficere opus antiochi in regem Edwardo si vol
tis pudent dicit assignet tantum opus antiochi et sic distans quod sumus ob
mortui et sic si filius deperit non possit ab aliquo deprehendi Item per magis
doctrina ecclesie post mortem hominis non assignat nisi triplex status animarum de
sentium quia quedam detinet in purgatorio ille scilicet in quibus est aliquid pur
gandum Et quedam non descendit in infernum scilicet anime damnatorum Alii non de
scendunt in paradysum non sanctorum et perfectorum et purgatorum Si autem anime sanctorum
non vident deum usque ad resurrectionem tunc non essent in paradiso non in inferno non in
purgatorio sed habent alium statum constitutum et sic patet quia periculosus est
cor sit dicit quod anime beatorum non glorificentur in corpore resurrectionem nec anime malo
rum puniende nisi suis corporibus vivat. Septimum memore est dicit quod anime
sanctorum decedentium sine peccato mortali et postquam purgate sunt culpa veniali
si qua habent ut a pena tunc tunc culpe debita non vident deum facie ad faciem
usque post corpus suorum resurrectionem est negare articulum de descensu christi
ad inferos quod sit patet testis non descendit ad inferos et in corpore quia
illud per totum mundum usque ad resurrectionem fuit in sepulchro sed et in similitudine
solis quia et in illa est ubique et semper ergo descendit et in animam ad quem
fuit ita ut animas sanctorum primum illorum qui erant in limbo in finem liberaret
Sed illud Zacharia. 10. Tu autem vis sanguine testamenti tui eduxisti viuctos
tuos de latere in inferno autem est nisi duplex pena scilicet pena et pena

Dammi. In limbo autem prius non pena sensus, sed sola pena damni, que
 est carencia divine visionis, aqua nullus potest liberari quia puatio nisi per
 divina visionem, quia puatio alicuius non tollitur nisi pactu oppositu, hoc si
 descensus anime christi ad limbum infini fuit propter liberationem animarum, que tunc
 erat ibi, necesse est quod liberavit eos, ac carencia divine visionis, quod
 fieri non potuit nisi dando eis visionem beatam, et sic qui negat quod anime
 sanctorum prius veteris testamenti, que fuerunt in limbo, infini non videat deum
 visione beata nisi post resurrectionem, negat articulum de descensu christi ad inferos
 et confirmat. Cum enim lazarus sine anima eius ante passionem christi erat
 in limbo, seu in symon abraham, et magna consolatione, ut ex eo constat. Luce
xviii. Multa magis anima abraham erat in magna consolatione et leticia
 et quid ergo contulit descensus christi ad inferos, et si dicatur quod perducte perducte
 ad claram visionem et eius fructum. Huiusmodi propositum et si dicatur quod perducte
 sunt ad ampliorum consolationem et letitiam. Contra prophetam Zachariam iam allegatum
 quod et in laudem suam et colligimus de descensu christi ad inferos, castus edu-
 xit sanctos sine animas sanctorum de limbo. Sicut enim scribitur. Tu autem in sanguine
 testamenti eduxisti viros tuos de lacu. Dato autem vinctis consolationem magnam
 ut per viam de futura liberatione non est eas liberare vel educere de carcere, ergo propter
 consolationem datam sanctis in limbo exantibus non fuisse impleta dicta prophetia.
 Detrahi memore est quod legitur Luce xv. Quod corpus eius in cruce di-
 xit latroni in se crucifixo. Hodie mecum es in paradiso. Illud autem non potest intel-
 ligi, quod ad corpus christi et latronis, quia corpus christi fuit in sepulchro et corpus
 latronis alicubi, et huiusmodi illos in paradiso. Optet autem quod intelligatur quod ad
 animam. Ita quod anima christi et anima latronis fuerunt eodem die in paradiso. Et sic paradisi
 duplex unus corporalis videlicet Colym empirum. Alius spiritualis videlicet visio
 beata in primo paradiso scilicet celo empirum non fuit illo die anima christi et latronis,
 tamen quia anima casti descendit ad inferos et in articulum fidei tamen quia
 anima christi non descendit in celum empirum usque ad diem ascensionis scilicet ad corpe
 relinquitur. Ergo quod anima christi et anima latronis illo die fuit in paradiso
 spirituali qui est visio beata. Rom. memore est quod scribitur. Ad philipp.
ii. Quicquid vultis christus est et mori lucrum et subdit. Quid eligam ignoto
doctore aut ex duobus desiderium habens dissolui et cum christo esse multo magis quam
 permanere in carne. Esse in carne magis necessarium propter vos. Cor. primo verbo
 quod de quicquid vultis christus est et mori lucrum. Arguo sic. Si lucrum esset apostolo
 mori, quod erat illud lucrum nisi quod subdit desiderium habens dissolui et esse cum
 christo, ergo in tanto apostoli erat quod dissolveret a corpore, quod reciperet pro lucro,
 ut esset cum christo et qualiter iniquum et inquantitate visionem christi solam, hoc non quia
 anima separata a corpore non habet oculos corporales ut videat corporalia et in eis
 delatetur. Et si cogitatione spirituali perfidem solam cognoscat quantitate christi
 nullum lucrum maius esset quam vivere, etiam cum christo vivere cum resurrectione et
 post commiserantes cum eo et ipsum corporalis videntes, et ipsum spiritualis crede-
 tes non querunt. Appl. vultis vultis iniquum castum est et mori lucrum subinovit ergo

quod dissolui et esse cum xpo multo melius est quam permanere in carne. Iud autem
non esset melius si anima apostoli resoluta actione non videt deum visione beata
sed solum credet in xpm quia habebat hoc exons in carne et ultra. Et augetur
miseria eius quoties quod non habet locum post mortem et sic mori esse solum cum
xpo non esse melius. Immo multo detus quam manere in carne et esse. Eset damnum
magis quam lucrum quia nihil moreretur et si dicitur immo quia post mortem hoc
non potest perire ne amittat gratiam in qua decessit sicut ante mortem. Non valet propter
duos. Primum est quia homo exons in gratia ante mortem non potest amittit gratiam post
tatum nisi velit quia omne petium est voluntarium. Sed quia licet et in legem
in nem homo non sit etus quando cadit agra tamen apostolus fuit de hoc tate
preuelacione sicut ipse dicit ad romanos vii. Tertius sum enim quod neque mortis
neque vita et. Ergo propter certitudinem deus amittendo gratiam per mortem quod mori debet
sibi lucrum vel dissolui et esse cum xpo multo melius esset quam permanere in carne si
propter visionem beatorum quam expectabat et quam in raptu expectus est in tunc quo
dam. **Decimus** memole est quod scribitur no cor. v. Et cum quoniam si deest
domina huius habitacionis dissoluatur quia edificacione adeo hominis. Solum non
manu facta sed etiam in celis quod spiritus et anime iustorum et peccatorum quod sunt apo
stolus non habet nisi duplicem habitacionem unam terrestrem et in corpore mortali aliam
celestem et in mortalem ad quam transeunt resolute. Immo de habitacione terrestri
habitacionis aut si accipiat corporalis solum nihil proficiat anime separe que in partem
corporalis delectacionis non habet cum sit spiritus quod optet ut accipiat corporalis sed
quod animo separe deum ab soluitur a corpore transeunt ad celestem habitacionem que est
visio pacis beata qua beati tam homines quam angeli videant faciem patris qui in
celis est. **Undecimus** memole est quod scribitur apost. ii. Vidi sub altare
mas et fletus propter blun dei et testium ihu xpi quod habebat et clamabant
voce magna dicentes usque scis et verax non vindictas sanguine meum de
his qui habitant in terra et date sunt illis stole albe per quas intelligitur gloria
anime. Ecce quod vidit aras illas sub altare celestis templi quod altare est
xpus. In enim fide ecclesia omnia sacrificia offert deo et addit quod date sunt
illis singule stole albe per quas intelligitur gloria anime igitur iam hunc reuiu
nacionem quantum ad animam quantumvis non totalem quantum ad totum compositum
ratione corpus quod glorificabitur semel in resurrectione generali et idem est
illis ut requiescent et expectaret tempus ad hoc modum donec impleatur
unus cōfusus et semper suos qui miseriendi sunt sicut illi. **Decidimus** memole
est quod scribitur apost. xviii. Vidi turbam magnam et stante ante thronum et in
conspetu agni amitti stolis albis et in eodem ca. dicitur. Hi sunt qui venerunt
ex magna tribulacione et lauit stolas suas in sanguine agni Ex quo omnibus
dat clare intelligi quod sancti nunc statim post mortem glorificabantur quantum
ad animam que gloria vocatur stola alba licet expectaret stolum corporis in rene
generalis. **His** autem duabus stolis finalis vestientur omnes sancti secundum illud paulus
ultimo domus domestica eius vestiti sunt duplicibus **Decidimus** memole
est quod prior est deus ad reuiuendos bonos quam ad puniendos malos
sed mali decedentes in peccato mortali statim puniuntur quantum ad animam in quantum

ante separata capax est pene q^o boni decedentes p^{er} fide purgati reuivunt
addam in q^{uam} aut separata capax est visionis h^{ec} que est facie ad facie
quia adh^{uc} temp^{us} modicu aliud nihil opatur p^{ro}batur v^{er}o quod mali dece
dentes post morte statim puniuntur q^{uia} ipa capax est d^{omi}n^{us} est separata h^{ic}
xxv^o dedimite epulone Quia mortu^{us} est d^{omi}n^{us} et sepultus est in f^{ide} quod no
pe intelligi quatuor ad corp^{us} quod forte positi est in sepulcro sed q^{uam} ad
quam de quo dicit^{ur} ibid^{em} ex persona Abrah^{am}e et n^{on} hic consolatur s^{ed} lazari tuu
curatur Item deam memole est quod scribit^{ur} Jacobi q^{uod} ca^{usa} d^{omi}n^{us} vir
qui fuffert temptat^{io}em quomaⁿia cu^m p^{ro}batus fuit accipiet conam vite sed co
p^{ro}batio hominis est in hac vita q^{uod} ea finita vi p^{ro}bati accipient conam vite que
non est aliud q^{uam} visio facie ad faciem et hoc est q^{uam} ad d^{omi}n^{um} Item ad q^{uod}
tm^{us} suppositu ad p^{ro}de in tentat^{io}is m^{ul}tiplice in p^{ro}gnat^{io}em dices quod quidam
h^{er}etici vocati Cathari dixerunt quod ante s^{an}cto^{rum} q^{uam}tuor p^{ro}cto^{rum} ul^{ter} purgato^{rum}
no videbunt d^{omi}n^{um} facie ad facie usq^{ue} post v^{er}uem et diem iudicii q^{uam}talem
et p^{ri}mo adducunt r^{ati}ones ex auctoritatib^{us} s^{an}ctis sacre scripture Sed adducunt
r^{ati}ones s^{an}ctas ex d^{omi}n^{is} s^{an}cto^{rum} Item ad p^{ri}mu^m v^{er}u^m tali r^{ati}one p^{ri}ma
ul^{ter} p^{ro}no no reddunt^{ur} Bonis ul^{ter} malis p^{ro} p^{ro} morte m^{ul}ti p^{ro} d^{omi}n^{um} iudiciu^m s^{ed} p^{er}
d^{omi}n^{um} iudiciu^m no fiet usq^{ue} in fine m^{un}di p^{ro} r^{ati}onem et usq^{ue} t^{em}p^{us} no p^{ro}nuⁿciat^{ur}
boni no p^{ro}nuⁿciat^{ur} mali d^{omi}n^{um} r^{ati}onem r^{ati}onem p^{ro}bant auct^{ori}tatib^{us} m^{ul}tis dicit ei^{us} Isaias
m^{ul}ti d^{omi}n^{um} ad iudiciu^m veniet cu^m s^{an}cto^{rum} q^{uam}tuor s^{an}cto^{rum} de iudicio i^u fine
m^{un}di Item Daniel xii^o Temp^{us} quale no fuit adie^{re} ex quo fuit gentes
et illo t^{em}p^{us} saluabit^{ur} Eunens et loquit^{ur} de iudicio in fine m^{un}di sicut p^{ro} p^{ro} id
quod sequit^{ur} multi de h^{is} qui dormiunt iⁿ pulvis t^{er}re ex^{er}g^{er}ent^{ur} alii in vita
etiam alii ut videant obp^{ro}b^{ri}u^m s^{an}cto^{rum} usq^{ue} ad iudiciu^m t^{em}p^{us} m^{ul}ti saluabit^{ur}
Item Isaias m^{ul}ti iudicibus illis t^{em}p^{us} q^{uam}tuor captivitate iuda et i^u s^{an}cto^{rum}
congregabo om^{ne}s gentes reducam illos in vallem yozaphat Et disceptabo
ibi cum illis Item Isaias m^{ul}ti Consurgent et abscondet se om^{ne}s in valle yozaphat
quia ibi sedeb^{it} ut iudicem om^{ne}s gentes Item iⁿ corⁱⁿthios m^{ul}ti Josha
nos h^{er}ap^{ro}sta de xpo loques vent^ulabat iⁿ manu sua et m^{un}dabit aream sua
et co^{re}gabit t^{er}ram iⁿ horreu^m paleas aut^{em} q^{uam}bu^{er}et igni^m et extingvibile q^{uod}
no t^{er}ram ad huc est iⁿ horreu^m no paleas ad huc est iⁿ igne iⁿ extingvibile
Item iⁿ corⁱⁿthios xii^o Tyro et sydone remissus est iⁿ die nominis q^{uam}ta vobis
no d^{omi}n^{us} iudicati s^{un}t et sic no d^{omi}n^{us} p^{ro}nuⁿciat^{ur} Item corⁱⁿthios xii^o mittit au
g^{er}los suos et colligent de regno ei^{us} om^{ne}a scandala et eos qui faciunt iⁿ iⁿiquita
tem et mittet eos iⁿ m^{un}du^m ignis ergo no d^{omi}n^{us} s^{un}t missi et ita no d^{omi}n^{us}
pa^{ro}uit Item corⁱⁿthios xii^o Cum s^{an}cto^{rum} s^{an}cto^{rum} est dicit d^{omi}n^{us} vinee p^{ro}lato
et s^{an}cto^{rum} h^{er}ap^{ro}sta op^{ro}rios et redde illis m^{er}cedem suam p^{ro} s^{an}cto^{rum} iⁿtel^{li}g^{er}e s^{an}cto^{rum} m^{un}deret
det^{ur} bonis m^{er}ces q^{uod} no no h^{ab}et m^{er}cedem sua boni no mali pena Item corⁱⁿthios
xxv^o Puravit rex ut videt dis^{an}h^{er}entes et est ibi patz q^{uod} ante iⁿ iⁿiquita
et ipa s^{an}cto^{rum} p^{ro}tiapat q^{uam}te Ergo m^{ul}ti ligat^{ur} manus et pes m^{ul}ti p^{ro}
iciunt et ad huc iⁿ tenebras ext^{er}iores ubi est fletus et st^{er}cor donau^m Item
corⁱⁿthios xxv^o Cum venit filius h^{er}is iⁿ manifestate sua et om^{ne}s angeli ei^{us} cum

[illegible]

pmaneat / ipsa felicitas. Ex his auctoritatibus videtur concludi, quod sci non
 videat deum p se sua usqz addiem vems. Quis quoqz Bernhardus i quodam s
 mone de omnibz sanctis loquens de glia qua hnt omne scors post qua acarne
 sunt salute usqz addiem vems. Sicut sic Nam usqz consumato tpe milicie gran
 dum hnt sci in ppiu sancto donec veniat dies illa qua mereantur i exore
 in gaudiu hnt sui domi gaudiu habituri i corpe suo em hntur ps. Signatu
 est sup uos lumen volus tui domine. Interi qmpe audiuit sub altari voces eo
 rum, ad ho aut signatu est dmi volus lumen i lig no plonu hnt tunc lora
 aa magna acorpe donec meant i morte i requiem dmi. Itz Bernhardus Insequ
 ti quodam sermone alio dicit sic. Quod tres status animarum pmi in corpe corrupti
 bili. Scilicet in corpe dicitur in domo dei et sequitur in illa bassima domus n sine
 nobis in tabutur / n sine corpibus i ne sancti sine corpe nec sps sine carne
 nec no decet pitate p fiam beatitudinis. Dono sit homo integer cui det acorpe
 runt in tunc singulas stolas, sed no vestit. Dupliabz. Stola em est felicitas in
 manu i requies. Seda no est i mortalitas i glia corpm adeo vigerit i amabz
 ho de p dnm uale sz ad corpus ut no dnm eoz tota i tentio i dnm ppat / sed con
 trahitur ut rugam faciat i sequitur sine macula sunt an coram dei / sed no dnm
 sine ruga donec veniat dies illa cu q casti glis sam exhibeat. Sicut no ha
 bentem macula neqz ruga i is ad hoc clamat. Vmilita sanguinis meum et
 vnde ad gratia actionis venisse videntur / sed no dnm advocem laudat. Sic go Josha
 nes vocem p dnm audiuit no voce laudat. Seda go dicit ista quod anime scorum
 qntuqz p scors p qua exute sunt acorpe no vident deum visione bta que
 est facie ad faciem usqz ad vionem corpm i reuiuabuntur i an iudiciu gnale
 Interi tunc sunt i requie i illud Apostoli vi. Immo ia dicit sps re tunc
 em sunt i magna consolatione i illud luce xvi. Quod dixit Abraham
 dnm epuloru delatato / nunc no hic consolatur tu vo re. Sic patz qrtus articulu
 est. Scilicet ad quatuor pcedendum est ad ista i pugnatu i reuiucom. Pmo
 iudiciu est ad rationes. Seda ad auctes. Scilicet ad pui est sciendu quod quia
 scriptura tam ex vta qua aplica loquitur de beatitudine scis homibz pmissa non
 tantu aiabus to quasi vbiqz loquitur de beatitudine scors post resurrectione
 et gnale iudiciu i usqz tunc sancti qui discesserunt ul decedunt ex hac vita no
 erunt homines / sz fm ho pcedunt omes rationes i auctes sacre scripture in hac
 pte ad impugnacum allegatz que tunc beatitudo no excludit beatitudinem auctu
 separatam i purgacum ante corpm suoz resumpcom. Dicendum est go pmo ad
 pnta rationem pmi i pena no redduntur bonis ul malis post morte nisi per
 dnm iudiciu concedet maior / sed ad maiorem dicendu quod duplex est iudiciu
 gnale i finale quod fit sint de omnibz homibz i in hominem totu publice i no
 tate coram toto mudo i ho erit post tnuem solum / quia usqz tunc illiqui mnt
 defuncti sunt i demceps moientur sine boni ul mali i de isto iudicio
 est minor vta i omis auctoritates adducte ad eus pponet. Et ante aliud iu
 diciu pntulare i oculu quod fit de quolibz homine i morte. De quo dicitur
 Ecclasticu xxxviii. Oremus esto iudiciu mei / sic em erit in huius cautu re
 hodie i isto iudicio iudicatur quilibet in morte sua / non fm totu hominem
 qui de finit esse i sedm que totu mntum solu modo pnapalit atcedit.

et de isto Iudicio non est va[ri]a p[ro]positio neque auctores scire scilicet et p[ro]positiones addu-
cte in colliguntur. De hoc Iudicio sed solum de finali Iudicio et quali ad 2. et 3. ro-
nem in qua dicitur illi debetur p[ri]mu[m] p[er] se cui competit mereri p[er] se. De quo
more dicitur dupliciter. Quomodo ex parte mentis. Aliomodo ex parte eius quo meretur
ita sicut calefacte dicitur ignis et calor sic mereri dicitur homo ut id quod meretur
et anima quo meretur p[er] actionem liberi arbitrii supposita gratia et auxiliis debet
p[ri]mu[m] et est condigna retributio sed homo non reddet nisi post resurrectionem
quia p[ri]us non erat homo. Similis est de hominis p[ri]mitivione sicut de p[ri]mitivione
quod homo non p[ri]mitur statim post hanc vitam est p[ro]pter defectum recipientis
quia non est homo nisi usque post resurrectionem sed anima ex qua totum meritum
dependet non desinit esse post mortem et ideo statim potest eod[em] p[ri]mari aliquid
meriti. It[em] alia ratio contra dicitur p[ro]positionem et negat purgationem contradicit
p[ro]positionem ip[s]orum quia ipsi dicunt anime s[an]ctos separe accipere licet non videntur
facile ad faciem tamen sunt in letitia et consolatione magna tunc quod si talis leti-
tia et consolatio sit eis ad meritum vel ad p[ri]mum non ad meritum quia temp[us] meriti
transit ergo est ad aliquod p[ri]mum sed ipsi dicunt quod solus homo est qui meretur
et non anima p[er] se non corpus p[er] se ergo concedunt sibi dicendum quod anima se-
parata habeat illam consolationem et letitiam p[ro]p[ri]is quantis in p[re]sente. It[em] ne-
gat purgationem quod si non ponitur ubi est homo qui p[er]avit ergo dicitur sepa-
re non p[ri]munt nisi corpe resurto sed tunc non est purgationem q[uod] 22. ad
t[er]tiam rationem videtur p[er] idem quia sicut i[n] actione meritoria est consideratio id
quod meretur et id quo meretur ita i[n] labore dicitur vinces est consideratio illi qui la-
borat. Et om[n]es sunt idem labor et meritum et ubique debet meritum et denarius qui
laborantibus p[ro]mittitur sed dicitur modo soluitur et redditur p[ro]d[uct]o t[em]p[or]e p[ro]p[ri]o
i[n] iustitia recipientium sicut dictum est i[n] solutione p[re]cedentis rationis et est
i[n] ista ratione et p[re]cedenti fallacia sicut dicitur quia mutat quid in quale me-
ritum enim et laboranti debetur merces sicut utique ratio assumit i[n] maiori p[ro]positione
sed non oportet ut reddatur laboranti et merita talia se habent sicut se habebat
quandam mercedem vel laborabat sicut videmus in huiusmodi. Si quis enim laborat
in vinea alicuius dicitur ex om[n]ibus meritis non oportet quod merces reddatur ei in tali
tunica vel huiusmodi sed potest esse totus vestitus ut nudus unde qui agit sic
laboranti debetur merces sui operis si iste laboravit in tunica exus igitur sibi
similis contra debetur merces et non aliter male argueret similis est in p[ro]positione
Ad quartam rationem sic dicitur quod p[ro]fite beatus meriti p[er] amplius ex p[ar]te vel de
siderare dicendum est quod beatitudo accipitur dupliciter. Quomodo p[ri]mo includit om[n]es
p[er]fectionem hominis possibilem et si beatus dicitur quod beatitudo est status om[n]is boni
cum aggregatione p[er]fectus et qui habet talem beatitudinem non p[ot]est amplius desiderare
re et sic nullus homo est beatus usque post trine[m] alio modo accipitur beatitudo p[ro]p[ri]o
suprema et optima operatione hominis et sic consistit i[n] visione dei facie ad faciem
et qui habet talem beatitudinem adhuc p[ot]est desiderare plus et appetere quia beati-
udo sic accepta est eligi quocumque bono sibi quicquid ex isto modo anima sepa-
ta habet beatitudinem p[re]dictam et p[ot]est desiderare vincti corpi et h[ab]ere beatitudi-
nem corpus simul adiuncti et uniti. Postea videndum est ad auctores beati

Augustini et primo ad primam que habet^r sup^r xij. Sed ad secundam que magis
 est nobis quia contra nos, non enim dicitur quod anima separata a carne non videat
 dei essentiam quia tunc esset contra nos sed dicitur quia non ita videt eam sicut
 angeli sancti, non ita intense quod patet ex eo quod subdit, sua alia latentia
 causa suum non, quia tunc est ei quidam naturalis appetitus ad corpus quo appetitu retar-
 datur quodammodo ne tota in toto pergit in illud summum celum. Unde dicit tota
 licet impeditur ne pergit in illud summum celum et sic secundum eum anime separate non
 eque clare sine intensione vident deum sicut videbunt post resurrectionem.
 Et de hoc sunt opiniones inter doctores et novum est contra ipsum. Vnde propositum
 sit modo, quia quilibet ponit quod anima separata videt deum facie ad faciem, et
 que intense sine magis intense, sicut post resurrectionem. Sed auctoritas que sumit^r
 ex libro de civitate dei m. 1. dicitur est adpositum solum enim dicitur quod corpus tra-
 det regnum deo propter eum producit credentes in quibus uno vivit ex fide, ad co-
 templationem dei patris que visio facie ad faciem et hoc fiet cum tenebre huius mundi
 litas corruptionis que transierunt. Regnum ei christi quod est traditum deo patri
 in dicitur universalitatem eorum qui crediderunt, credunt et credent, et hoc universaliter
 non producit ad claram visionem dei quam dum durabit mundus, sed solum post re-
 surrectionem, quia viventes in mundo ambulant per fidem, et non contemplantur fa-
 ciem patris. Tunc regnum christi de quo apostolus loquitur et Augustinus exponens
 ipsum capiat dicitur homines qui hic vivunt in fide et participat eius sacramenta,
 et ipsi non producantur ad visionem que est facie ad faciem usque post resurrectionem, quia prius
 non erat. Sed per hoc non excludit, quoniam anime sanctorum aliquorum qui in christo crediderunt
 et sic pertinebant ad regnum christi, cum producite sunt ad visionem claram dei patris
 quoniam non totus homo, quiescit audet dicere quod anima beate virginis sine in-
 corpore sue extra corpus non sit producta ad visionem dei que est facie ad faciem,
 si expectat qualem resurrectionem. Tunc principale non dependet ex accessione sed ex
 ipso, sed quantum spectat ad primum beatitudinis anima que est ad imaginem dei facta
 est principali summa, sed corpus accessorium quoddam est, tanquam illud quod non
 glorificatur, nisi sit totaliter anime subditum, quod videlicet est dicere nam non beatificari
 quousque non vivat corpori cum ipsa sit capax beatitudinis sine corpore non autem cor-
 pore anima. Addeam. Tunc auctoritas beati in cellata est pro nobis cum dicitur quod
 anime resolute a corporibus constitunt in placidum sedibus, quousque recipiat cor-
 pora sua, non est intelligendum de sedibus corporalibus que animas separatas per statum illi
 non conferunt complacentiam vel displicentiam, sed placida sedes non gradu beatitu-
 dinis perfecti, quia hinc anime separate res beatitudinis qua habuit resumptis
 corporibus. Tunc enim beatitudo maior est ex extensivitate, quia anima non solum beatificatur
 ad mentem, sine quantum ad intellectum et voluntatem, sed etiam quantum ad vires sen-
 sitivas que perficiunt corpus etiam intensivitate et aliquos, quia anima clarius vi-
 debit deum et fuerit diligat. Ad quartam opinionem videtur declarare beatus Au-
 gustinus. Quod anima separata quodammodo retardatur ex naturali appetitu
 ad mixtum corpus ne tota mente fixetur in deum quoniam aliqui non assen-
 tiunt. Augustinus in hac parte dedit videndum est ad alias auctoritates scilicet beatus

Bernhardi que sunt in ior. Et nondum quod hic beatus Bernardus fuit vir magis
devotus more et humilis, non tamen fuit magne auctoritatis et disputatoribus
et quod qui voluit in talibus, potest enim negare hunc tenore sue reprehensione, propter re-
verentiam tamen eius discurramus dicta sua. Dicit enim primo consummato tempore
militie gaudium habere scilicet in spiritu, sed donec veniat dies illa, in qua merean-
tur et trahere gaudium sui gaudium habere in corpore suo, et sic intelligitur quod gau-
dium habent anime sanctorum quodam modo in spiritu sancto, et si sic accipitur gaudium san-
ctorum beatorum, pronos est et reprobis quia adducit nulla est adduxit enim in
prima. Signatum est super nos volens tui, sub sensu hoc quia dicitur per amabiles
sanctos separatim accipimus quod lumen volens tui domine. id est clara congregatio
que est facta ad faciem, est eis adhuc signata etiam quousque remuerentur corpi-
bus eorum non enim debet sic intelligi, sed intelligitur de hominibus in hoc mundo
videndo quoniam que ibidem promittitur. Secunda dicitur quis dicit nobis bona que
discernere facimus inter bona et mala, ut bona faciamus et mala fugiamus, secundum
ea que promiserunt parum autem et videtur signatum est super nos, et est. Tercia est
lumen intellectus nostri quod est lumen volens tui quia proprium secundum ad maiorem
tua creati. Signatum est super nos, in primis est super nos, id est in anima nostra per lumen
possimus discernere inter bona et mala, et hoc est verum sensus et motus expositio-
tes qui nihil faciunt ad consummandam auctoritatem beati Bernardi si tamen illa sunt
in tenore sua. Secunda auctoritas si bene intelligitur, si tendit ad hoc quod anime separate
non habent perfectam facultatem sue beatitudinis sed post reuocem corpus quod con-
cedendum est modo prius exposito et hoc expresse dicitur in auctoritate dicitur enim sic non
enim debet dare ipsam beatitudinem donec homo sit in ceteris tui deus, accipe-
runt in terram singulas solas, sed non vestimur. Dupliciter stola enim est
finitas animi, etiam quia expresse dicitur quod anima separata habet unam solam que
est felicitas anime, sed post resurrectionem corporis, homo vestietur duplici stola
anime scilicet et corporis, in quibus consistat perfecta beatitudo sine macula et ruga, et hoc in
quodamque defectu, quia omnia semper erunt nova, bona eterna immensa, gratia quia
et tamen uniuersa propria. Non quid quia non est in deo quicquid potest in
futuro, sed semper prius eterna quia non deficient propter fontem vite eternitatem qui
nunquam deficiet effluere immensa quia deus in singulis est totus. Secunda quia
sine inter nos sunt gratia data ex dei liberalitate merita communia tamen uni-
uersa propria, quia magis diligit unus quisque bona in altero altius quam in se ipso
propter dei sapientissimam ordinationem. Sicut enim manus non oculus nollet esse talis
propter corpus, quia inter deus ordinavit, ita ut beatus vellet habere maiora bona
bona quam ut sibi dare ordinato divina, et sic patet quod et in theologis debet
matia sic sciendū. Secundo dicendum est de hac matia theologicis sic et patet
et pono tres quæstiones. Prima est quod anima separata perfecte purgata iam beata
quod videt deum visione immediata. Secunda est quod intellectus agens anime
separate et purgate non videt deum per essentiam nec in mediate. Tercia est
quod intellectus possibilis anime separate et purgate videt essentiam divinam
sublimi glorie immediate. Tercia prima quæstione que est anima separata per-
fecte purgata est iam beata, quia videt deum visione immo talis est sic
cedendum quod primo hæc quæstiones consummetur. Secundo in pugnet. Tercio

quod impugnatio tolletur et euacuetur. Quintum ad primum arguo sic anima separata
 et purgata ut videt deum per speciem in visione iuncta, et ex hoc est beata, sed non vi-
 det mediante specie, ergo in mediata visione aut patet ex precedentibus, si beatus quadru-
 pli ratione, quarum prima sumitur ex parte assimilationis. Secunda ex parte reputacionis
 Tercia ex parte diuine perfectionis. Quarta ex parte diuine perfectionis. Prima ra-
 tio est talis species requiritur ut per obiectum absentem supplenda ut propter
 assimilationem pone cum obiecto facienda. Primum per hoc quia aliqua absentia
 et distantia per speciem eorum in nobis cognoscitur nec videtur alia via absenti a nobis
 cognoscenda. Secunda patet ex hoc quia cognitum est per assimilationem. Unde et antiqui
 ponebant animam esse gratiam ex omnibus, ut sit per similitudinem cognoscitur anima, sed
 per neutrum istorum requiritur species in visione beata, tamen quia diuina essen-
 tia est purissima et intellectui non tanquam per aliquam similitudinem igitur ibi nullo
 modo cadit species media. Secunda ratio ex parte reputacionis est talis. Primum igitur cog-
 nitio, que est per similitudinem modus cognicionis est, et in conuenientia et in repen-
 tationem, cum species que est in anima non generat curam que est extra et in esse
 nature, et ideo species deficit acceptacione secundum speciem aut secundum genus, res illa cog-
 scatur secundum rationem generis, non secundum rationem speciei. Si autem deficit acceptacione generis
 reputatur autem rem secundum conuenientiam animalium tantum, tunc nec cognoscitur rem
 secundum genus neque secundum speciem sicut si cognoscitur substantiam per speciem actus omnis autem
 similitudo diuina et in intellectu recepta non potest habere aliquam essentiam nisi tunc esse
 diuina nisi animalium tantum, et ideo cognitio dei que esset per speciem talem non
 esset cognitio per essentiam. Sed multo in perfectione qua si cognoscitur substantiam per speciem
 actus que esset in perfectissima. Tercia ratio ex parte perfectionis speciei est talis
 per similitudines in facie ordinis cognosci, sicut res in corpore per similitudines
 etiam corporeas, sed quatenus similitudo creata in finitum est inferior ordinis
 qua essentiam diuinam ergo et cetera. Quarta ratio ex parte diuine perfectionis est talis
 Prima enim diuina essentia, est omnis perfectionum pelagus in infinitum sine limi-
 tatione et cum perfectione continens super eminentem, omne quod ab aliquo in tel-
 lectu et intelligi potest ut signatur, ideo non potest per aliquam speciem creatam repren-
 ti propter duo. Primum propter illimitationem cum omne creatum sit limitatum. Secundo
 propter suam simplicitatem cum sit esse purum quod item nullo creato potest con-
 uenire ergo et cetera. Hoc etiam probatur per expressas scripturas auctoritates. Dicitur enim cor-
 10° Quia cognoscitur sicut cognitus sum, salus adeo, sed nos sumus cogniti
 ab eo per suam essentiam ergo cognoscitur eum per suam essentiam. Ite ibidem
 subditur. Videmus nunc per speculum et in enigmate tunc autem facie ad faciem
 De quo dicit Apostolus in 1° de unitate capitulo 13° igitur per speculum et in enigmate
 nunc quatenus similitudines signate intelligi possunt que accommodata
 sunt ad intelligendum deum. Ite 1° Cor. Cum apparuerit similes ei cum et
 videbimus eum sicuti est. Secundo hoc quatuor. Similitudo et 1° et est secundum
 principale 1° sit. Prima modum est aliquam realem operationem eliciens ut
 excitans nisi secundum rationem alicuius principii formalis in operante quod est actus
 et modus forme huius, ut patet in productionem tam actus quam passus

Nulla ignis em calefacet p quacumq; coloris assistentia nisi color es-
 set aliquis actus eius & forma nec passum aliquid patetur actu nisi
 esset actu humidum ul sicu. Quod fm philozophum vñ meo si ma-
 xima esset absq; omi forma sequit quod nichil ex ea gñaret oportet
 igit i intellectu possibilem sue heat rationem principij actui ul passum
 sue opationis semp hñe formale principium ul sue actionis ul passionis
 quod est pñes. Nec valet si dicat quod eleuat pluuie glie ut illam di-
 uina essentia possit videri in mediate. Quia ul lumen glie est in intellectu
 et tñc est ibi intellectus alit & hñc no est nisi sit ibi forma ul pñes in ipso.
 Si uñ tale lumen ponat esse anime tñc intellectus possibilis adhuc ma-
 net i sui esse eius ens i ponat ad eligendu dñam opationem si i intellectu
 ponat nisi puro possibile sed aliquod in sui essentia exñs. Sed sic possit
 est alio deus advenire aliquo reñi nec sibi deus adveniat aliquod
 absolutu quod sit fundamentu illius respectu & hñc est veru no solum i re-
 spectibus qui sunt i rebus ex opatione in intellectu apparet vñ rem alteri
 ut simile ul equale re. Si etiam i respectibus realibus constituit i rebus exa-
 tura qualis est i rebus uñalis i clinationis sicut ignis deorsum. Istam aut
 maiore pbant pñs quod respectus uñ est respectus & respectus no re-
 at respectu sed est alit ut tñc respectus & alit sicut fundamentu ei.
 Sed quia motus est i igne fm philozophum vñ phoz no tñat ad respectu
 sed ad aliquot absolutum cui sicut fundamento attribuit respectus. Actus
 confirmat hñc aucte Augustinus vñ dñm qui dicit Omnis essentia que re-
 latue dicitur est etiam aliquid exopto relatiue exemplatiue de deo et
 seruo sedm i intellectu qui modo videt diuinā essentia & pñs non.

Propter quoniamdam simplicia uerba qui religiosi & eruditus mñs
 se admonent ac redarguentibus plerq; obice solent solos
 monachos septuaginta pcepta suae debe. Vñ pñam
 dñm quodaz ewangelica atq; aplica qua bñm omnes
 ad mediu deduce pcepta ut hñ hñm scemodi in pñi homines
 audientes hñsq; antem cordis accomodates i intelligat q; sibi
 q; monachis conueniat ob suae pcepta. Qm em mñe & corpe
 uñt q; tempñe scñm & paupz sequi xpm audiat ipm dñe
 tem in ewangelio. Si mñ pñs ee vade vende omnia que
 hes & da paupib; & veni sequere me & iter. Omnis q; reliquit
 domum a' pñem aut mñz aut agros pñe me centuplu accipiet
 & uitā etñā possidebit. Addisiplos aut. Vos inquit qui re-
 liquistis omnia & secuti estis me sedebitis sup sedes duodecim
 iudicantes duodecim tribus isrl. hñ & hñm scemodi pcepta

sperant cognunt monachis et quic singula tanto et parua dic
 loia saluator gualit omnibus Quibus qui uenit ad me et non odit
 patrem suum et matrem et uxorem et filios et fratres et sorores ad huc aut
 et amica sua non potest esse meus discipulus Et iterum Omnia quecumque
 uultis ut faciat uobis homines et uos facite illis Et iterum Attende
 dite ne iusticia uestra faciat coram hominibus ne videamini ab eis
 alioquin mercede non habebitis Item Thezaurizate uobis thezaurum
 in celo ubi ne erugo ne tinea demolit Item attendite uos
 ne forte grauetur corda uestra in crapula et ebrietate et curis
 huius uite Item dico aut uobis nolite resistere malo et diligit me
 inimicos uos bene facite hijs qui oderunt et orate prosequentibus et ca
 limphantibus uos Item qui omnis nascitur filius suo reus est iudicio
 Item dixit iusticia reus est concilio Item dixit facie reus est
 genere ignis Item Nolite iurare neque per celum neque per terram Sic
 aut sermo uestrus est est non non Item Omne uerbum oculosum quod locuti
 sunt homines reddent de eo rationem in die iudicii Item Siquis
 te percussit in dexteram maxillam perbe illi et alteram Item Estote qui
 nescitis dies sicut et per uerum misericors est Item Si percutit te
 frater tuus dimitte ei septies et non solum septuagies septies Item
 Si non remittis hominibus delicta tua nec per uerum telesas dimittit
 ter uobis per uerum Item Cuius est regnum dei et iusticia
 eius et qui omnia operantur uobis et cuncta diuina Si inquit uos ad
 uitam ingreditur sua mandata id est non homicidium facies non
 adulterabis non fur tu facies non falsum testimonium dices non con
 cupisces rem proximi tui honora patrem tuum et matrem et diliges pro
 ximum tuum sicut teipsum et cuncta legem doctorum se interrogati quod esset
 mandatum magnum in lege ait diliges dominum deum tuum ex toto cor
 de tuo et ex tota uia tua et ex tota mente tua hoc est maximum
 et primum mandatum Secundum aut simile est quic diliges proximum sic
 teipsum in hijs duobus mandatis tota lex pendet et paret paulus
 apostolus dicit Qui diligit proximum suum legem impleuit nam
 non adulterabis non occides non iurabis non falsum testimonium dices
 non concupisces rem proximi tui et post pauca diliges proximum tuum
 sicut teipsum Item idem Patienter estote ad omnes ne quis malum pro
 malo alicui reddat sed pro quod bonum est sectamini in uice et in omni
 spee em voluntas dei Omnia autem probate quod bonum est tenete ab omni
 specie mala ab sancte uos Item idem glorificate membra uestra
 que sunt super terram fornicationem et inuidiam libidinem concupiscentiam ma
 lam et auariciam Item idem Nunc autem et depomte uos uiam in di
 gnationem malicia blasphemiam et turpis sermo de ore uostro non
 procedat Item ipse induite uos misericordie benignitatem

humilitate modesta pacis subportantes in vicem Item idem Nolite
in vicem Item idem Estote in vice benigni misericordes dona
tes in vicem sicut et deus in xpo donavit vobis Item idem Omnis
amantudo et indignatio et ira et clamor et blasphemia tollatur
a vobis cum omni malicia Item idem fornicatio et omnis turpiter
aut avaritia ne nominetur in vobis sicut deus sanctus aut turpiter
do aut stultiloquium aut similitas Item idem An nescitis quia
nisi regnum dei non possidebitis Nolite curare deus non inquit
Quia neque fornicari neque ydolis fructus neque adulteri neque
molles neque masculorum contubitores neque fures neque avari
neque ebrios neque maledici neque rapaces regnum dei possidebit
Item idem Omnis formicator et in mundo aut avari non habent hereditatem
in regno dei et dei Item idem Imitatores mei estote sicut et ego
in mundo Item idem pace sequimini cum omnibus et saniorum sine qua nemo
videbit deum Item idem ad thymotheum distendat inquit omnis ab
iniquitate qui nominatur nomine domini apostolus quoque iohannes ait Nolite di
ligere mundum neque ea quae in mundo sunt quia qui diligit mundum
non est caritas patris mei Item idem Qui dicit se in xpo manere
debet quod ille ambulavit et ipse ambulare Item ipse Omnis qui
odit fratrem suum homicida est et omnis homicida non habet vitam eternam
in se manentem Iacobus aut apostolus ait Quicunque voluit amicum
esse scilicet hominum et unum dei contemnat multa quidem et innumerabilia
regalia prophetica et evangelica atque apostolica potant perferri de
amictu quibus in fatigabiliter atque in occupabiliter de ocio fa
mulari debet christiana Sed propter epistolam quos supra memoravimus
et pauca brevit amittere studuimus qui in superius afferunt
solos monachos atque sectari debere viam Cum utique dominus
arta et augustam viam dicit esse quae ducit ad vitam et nemo
nisi per eam in vitam ingredi possit etiam non solum per
necesse est et denique omni etiam omnibus qui vultus tenentur per eam
per hanc artem et augustam intransitum est viam Quod quod artem
qui id quod papatur Diligite inimicos vestros et nolite resistere malo
et qui nascitur frater suo reus erit iudicio et qui vidit militem ad con
cupiscendum eam iam mechatur eam in corde suo et tota terra
hanc quippe artem sunt si saluberrima et quanto maiora tanto potiora
et eminentiora Oportet itaque omnes qui innotat apostolum in xpo bapti
simus christumque induimus in novitate vite ambulare semperque autem
oculos ponere pactum quod cum deo in beati baptismate fecimus
ubi abrenunciavimus satanae et omnibus pompis eius et omnibus opibus
eius Quod pactum tale nunc fit cum in fide quis permanendo artem
aut a fide perhorrendo ydolorum cultibus aut heresis erroribus

implicatur Quia ergo sicut sepulchrum est corpus quod corrumpitur aggruat
 animam et deponit terrena habitatio sensum in terra cogitationem et
 fragilitas humana per baptismum gratiam peccatorum sordida et inbecillus Et de
 quod peccata baptismaliter iterum nequaquam deleri possunt necesse est
 ut per caritatem et elemosinarum largitionibus et ceteris bonorum operibus
 exsecutionem quam celeberrime deleri possunt Et quia vixit per
 unum et magis ad unam fidem unum baptismum una vita eterna in
 statu et regnabit ab omnibus laudis est quodammodo donorum
 modis curatur qualiter una ad sanctam et supernam vitam nostram manum
 tendamus Illud quod scilicet quod quanto quisque se in virtute sancto propter
 amore adhaerens facit tanto magis in futuro felicitatem ramum
 rationem pariet Quia sine fine tu deo vivere mereamur.

The text in this block is extremely faded and illegible. It appears to be a list or a series of entries, possibly related to the "List of the names of the persons who have been admitted to the office of the Secretary of the State" mentioned in the preceding block. The text is too blurry to transcribe accurately.

Divido de collyma alessana digestis troiano
in quas et de exadio vrbis prologa ppe vō
hic p maior pte est scatur dntem et dntem
et quotidie vetera vrbis obriant nomilla tam iam du
vetea pcesserūt que sic sui magnitudine vinarū sūt dnt
memoria ut nec ea eas moris vrbis abolere pualcat nec
pactis antiqua curricula spūta ta cūitate concludat **V**iget
enī illis pgestorū magnitudine totinū recordia dum pntator
i posteros sermo dirigit et antiquorū scpta fidelia conseruatia
pmissorū pūta velud pūta repnat et vno stēmīs quos lōga
mudi etas iam dndū p morte ab sorbuit p librorū vigiles lationes
ac si vūent spm ymaginarie vūit insundit **T**roiane igit vrbis
padiū ulla dignū est longem tempus vetustate detegit ut tot
mīs recordis suāz floret i mēibus pntem calamū fidei scp
tura de pmpit **N**omilli etia iam istius hystorie poete alludendo
vitate ipius i figurata cometa quibz da fitionibus transsumpsit
ut nō vera que scripserūt videret pscipsisse sed potius fabulosa
Mnt quos suis diebz maxie auctis homerū apud grecos et hystole
pūta et simplices vitate i versuta vestigia barauit finges mltā
que nō sūt a q sūt alit trāssorēdo **I**ntroduxit enī deos quos
coluit antiqua gentilitas impugnasse troianos et tu eis velud
vūctes homines debellatos **C**um enī exortem postmodū poete curio
suis inseruit ut daret intelligi nō solū homerū fuisse fitionis
auctore multa dūdā & troia scōre psumpsit i libris eoz
vū dūdius fulman prodigo stilo i mltis libris suis vtrūqz conte
nuit **A**ddidit enī multa cometa comē mtermixti vitate etia
nō omittes **V**irgiliū etia i ope suo **E**neidos licet scp p maiori pte
gesta troianorū tū de eis tetigit sub vītatis luce narrauit **A**b
homeri tū fitionibz noliut talibz abstine **S**ed ut fidelis ipius
hystole vera scōreū scripta apd omdes omi tpe futis vigeant
suāssue **N**ō valitūte eoz pncipue q gmatia legut ut scpae
sūt vū a fto dēns que d dicta hystoria i libris gramatica
sūt de scpta **E**taq p dntem gū a ffigū dntem qui tpe tiam
belli cōtinue i eoz vntibus fuere pntes et hōm quos viderūt
sūt fidelissimi relatores **I**mpiterbellū p me iudice **S**andonem
decolupna alessana leget p ut i duobz libellis eoz i scptis q
vna voas cōsonatia mictū est dthēme **E**taq aut hos li
bellos quida **R**ōnus **C**orneliū nomine **S**alustij magni nepos i
latiaz liguam trāsferre curauit **T**am dū laborat volēs minū

esse brevis / partitanea hystorie ipius que magis possit allucina-
 mos auditor / prima breuitate indecet omisit. In hac igitur serie li-
 belli totu inuenit i scriptu quid & co hystoria vniuersali a ptiuit
 gestu fuit / que fuit origo mimidaz et standali / q adus fagos
 grecia daturit ut appellatione grece no mag grecia ytalica videlicet
 ut voluit Domulli & beat coprehendi dicetes adus fagos
 et magna graa / i magna ytalica q appella? Romania coflupisse
 cu parua / sola / lig pauc alijs sibi adiut vnt opugnatiua
 ianos prout ipius hystorie scies / pea q mscis leget aptius &
 mirabit. Si ergo de fagos successue i ipa / qui reges et q duces
 eoz armata manu / et quot nauib / se i pdrty opatu totulert
 quib / armor insignis vfi sut / q victoria quoties bellatu optat
 et quo anno / quib i bello cecidit et auditu / de qb omib p maiori
 parte Cornelius nichil dixit. Dup est ergo / ut ad eius narratio-
 seriez accedatur

Liber p^m de pelles rege thessalie inducite
 malitose iasne ut se cofeiat ad autu vellus

A regno igit thessalie de pceditis s^u prouias romanie / cuius
 sole mirmidones dicta sut / quos nos hodie vulgari denotauone
 dalmicqu appellam / regbat tuc epis hoc quida iustus et no-
 bilis no^s pelles / cu eius coforte thetade maritata / q q^u m^umo
 mio processit vir ille taz forte / tam animosa / ta strenuus / denotat
 Achilles. Hos mirmidones illi q duc voluit / grecia magna /
 ytalica i troiano p^oadu aduonisse aprutiuis esse dixit. Sed quid
 que i regm Sicilie simib / fiat cofituta / inde p^uua illa / q
 tunc dicta est et ciuitate thetin que i pcedita p^uua sita est / a
 p^oda thetade nome afferut assumpsisse. Sed sic dicetes p^uile
 enac / cum mirmidones hitatoes thessalie marpet / quo / d^um
 post obitu regis pelles p^us sui nati Achilles i troiano bello
 msta cu eis mirada bellicosa p^oat. Et sic & eis v^uid^uestatur
 eoz origine fabulose comedans dixit. n. hos mirmidones m
 v^um^u thethamor^ob fuisse formicas ad preces regis thessalie d^us
 porrectas i homines t^unsformatas. Cum dieb / illis totu vulgus re-
 gm thessalie maibete / quib / scitferu infirmitatis sue morbo
 fina^s decessisset / solo illo rege sup^uate. Et v^uid^uestatur i quoda nemo
 v^up^u radice quoda arbor adhesisset / inspectis ibid mirabiliu
 formicar / d^ustut^uctiu aacbus i homines redigi suppliat postulat
 Et i legenda ha^s matha apli / mirmidones hitatoes de thessa-
 lie m qua idem xplius aliquadiu mora traxit aperte monst^u

Quam reges a q duces
 troiane velis deffensionem
 aduenerat otuulo tpe f^uit
 p^uerata

¶ Tunc autem rex pellem deprecabitur historia quædam fuisse fuit. Tunc
 nunc sibi iuuenem parere conuictum / et ætate maiore / qui dū longe eta-
 tis senio graualetur / scripsi uix regē poterat. Et ideo regnū Thesalie
 gubernaculis multa et nimis longa senectute distractus moderauit /
 et cessit moderamina regi pelleo fili suo. Post cuius pellei regnū
 Thon legitur per ipsa multa uixisse ita ut eo multa senectute defato
 eius oculi caligarent / et cuius corporis vigor primis tabescebat se-
 nectute. Tunc dixit id uideri eodē hō etiam amoris post modum
 iuuenit flores et iuueniles potestas reuoluit. Itaque de simili uir-
 tute stans fuisse iuuenis / ammentibus / inuincibili cura et artificiosa
 uirtute ædæ / de qua ardea infra prime habendū est sermo.
 ¶ Tunc igitur Thon superat quidam natus Jason nomine uir fortis
 strenuus et iuuenis nimis speciosus modestus largus / affabilis
 tractabilis pius. et omni morum uirtute coruscus / hunc Thesalie
 principē primates et nobiles hunc plebei tenē ditionis affectu
 suarū uirtutū excellentia sunt amplius / non minus quā rex / pelleo
 uenientes cundū. Erat uero id Jason non minus obediens regi patri
 quā esset patri si rex / nec erat molestus illi / si omni subiectio de-
 uota / fuit pelleo. Thesalie potuit. Adhuc relationem
 hō sibi ipse pelleo inuicibat / qui fuit signis optrinsecus / cum sibi
 eorum esse mirabat. Mirabat uero et fluctuabat opinio / ne uirtute
 sua et tanta affectione suorum quā sui erga eū habebat Jason eū
 Thesalie regni dñd spoliaret. Longe igitur in mente sua eorum
 seruauit ardore / quā conata est sagax studio regē / ne aliqua
 actu publicatus euagari posset opinio / dū p̄fugacibus toleran-
 tia est conata. Tunc disquirit in corde suo uia imaginatua
 p̄uicta / quibz posset Thon perdere absqz sui sigillatione pudor.
 Tandem de re mirabili dictis / illis p̄fugacibus loca mundi loquax fama au-
 ubz plurimorum intonuit. Et inquit in sula dicta Colchis ult regni
 etiam totius uersus orientis plagas / quā arces habebat / cuius
 vellus erat aureum / ut fame precomū quibz habebat. In hac igitur in
 sula regnare dicebat ipse quidam Octes nomine uir potes et diues
 sed etate puer. Hunc aurei velles arce de facit / historia / custo-
 ditū fuisse mirabili cura et studio dei partibus / tu in eius custodia
 boues quidam deputati fuisset vrentes flammis oportet uomentes.
 Diquis igitur hunc aurei velles arce optaret. Cum hys bo-
 bus nunc habebat in re certamine. Et si eorum uictoria potiretur
 optaret ipm / boues ipsos deuictos in go subire / et eos repellere
 arat / tuncqz uentē in qua erat / itz deuictus boues ipis et arare.

vacatissimū nūc habebat ī quēdā dracōne squamis horridū et flāmas
ignēas opalante inuere. **¶** Ip̄m q̄ bello cū ip̄d cōmisso p̄mē et ip̄o p̄
empto dōntes affautib; ip̄ius euellē et euulsos ī t̄rā p̄dētāz alibi
arata serē. **¶** Ip̄ hui; igit agri semē seges mirabilis pululabat. **¶** Nō
op̄ satis dōntib; statim quidā armati milites nascebat; sc̄rum bellū illi
cō intra se cōmittētes qui se p̄ mutua vlnēa p̄mēbat. **¶** Ip̄ h̄c ergo p̄
caulosa dīfārmia et nō palios trāmites poterat p̄dētāz autē
vellus haberi. **¶** Nō omib; volētib; subire p̄dētā certāma. **¶** Hoc et
facēbat libetū aditūm exhiberi. **¶** Quāq̄ n̄ sit op̄ autē veller; ariste
dictaret; h̄is affēctes. **¶** Vēta d̄ eo alit̄ sūt testatū; d̄ix̄ int̄ regē oīe
tumultū thesauri magnū possēdisse. **¶** possēsu custodiē traditū me
moratē. **¶** p̄mātacōm tam; fūmēta et artes mathēmaticas cōst
tuta. **¶** Hui; n̄ thesauri cūm̄ p̄ mūdina ī glūiē et auarīe cupid
tate. **¶** que om̄ maloz est n̄r. **¶** multi stēmū honorē sibi q̄rē volūt
s̄ impugnatib; mātacōm noxib; nō thesauri cōmpēdū; sed sma
lis sibi dīspēdia quēscitū. **¶** Ut igit̄ d̄e auro vellerē ad regē
pellēum fama puenit. **¶** tato d̄ sōmē quēsitū; statim ad illud aū
sū erexit aūm diliget̄ attēdē; q̄ salū tūciorī māz sine sū labe
pudris nō posset tradē. **¶** Iasonē m̄ saali; ad pēdēdū. **¶** Assūpsit
ergo p̄positū quati; Iasonē hortaret̄ ut ī sūc. **¶** sūt p̄cēnuitate
iuuēntib; cōfidē; ad auri vellerē quēstū volūtale se cōfēret
¶ Accēuit ergo ī celebrī cīuitate. **¶** Cēssalie solēz cūam celebrē
Inqua mltitudm̄ baronū et militū nō modica cōfluēt. **¶** Cūa ip̄
arduo p̄durauit. **¶** Tercia vērō die Rō; Pellēus vocatū ad s̄ Iaso
nēz ī p̄nīa d̄tōz. **¶** Mobilit̄ sūo allonit̄ est cū d̄. **¶** Batis quidēz glō
care nepos d̄ d̄mō regni. **¶** Cēssalie tam; op̄ cēsi. **¶** Sed multis poti;
reputo me glōsum; d̄ tanti s̄cēnuitate et habilitate nepotib; cū
tue v̄tut̄ op̄ellētia vitine p̄māe ip̄iū; facti testificatōe cōgnoscit
et ea fama venloqua. **¶** cōtinua rēclatōe p̄dicat ī cōmot̄. **¶** Et
cū Cēssalionēz regni et mei potius honor et glā cū te saluo re
gmi. **¶** Cēssalie t̄icat̄ ab omib; et te v̄gete nullus valeat inuadē
inimib; **¶** spono v̄tut̄ tue glōria ī sublimi me ponēt; si autē v̄l
lus q̄ v̄t̄ regis potētia tenet̄ inclusū; te potēte manu ī regni
mei claustra posset adducī q̄ p̄te nō ambigo satis facile fieri p̄p
se si labor d̄m̄ et aīosus assūmēs; et d̄mōis mee p̄cepta nō ob
dūcēs op̄quēdū; q̄ si op̄quēdā aut p̄ficiēdā d̄cēuīs tibi singla
ip̄iū; v̄tutū n̄rā pabunt; ī apparatu maximo; et ī cōmilitū
militoz quos d̄ regni meliorib; d̄upis eligēdos. **¶** Ad quēscit̄ q̄
v̄bis meis et h̄oz mandatorū meoz op̄artū te op̄hibeas glōgō

sum ut in conspectu meo maioris de celo dilectionis appareret et de tue
 stimulat fama letor i maiores apud sublimari. **¶** Nec ex
 operis amagne tue utilitatē compedio effuax labor tuus ma
 vens pollicitationibus et non fuitis te rectu effuax q me efficiat
 te te futurū herede i regno. **¶** Thessalie statua et me viacte no
 min me ipius regni dñis potens. **¶** Intactis igitur Jaso ne fragilis
 que itantoz pñcia circumstantiū. **¶** Pellicus protulit gaudio
 est exhilaratus multo no accedens ad studiōsas regis fallacias
 et eius dolositatis latebras no aditūc ratū que dūcat de pure
 regis qdē cellula processisse potius in sui q non in mēta sub
 limia q in sue detrimēta pñone. **¶** Confusus igit de sue stūit
 audacia no reputas sibi i possibile esse q regis fallax auditas
 apostebat regis mādatus se promi qratat q quibuit et se m
 fallibili mīsciturū q porta cū dñoda deuo tūc promisit. **¶**
 leuificatur igit pellicus ad quita sui responsa nepot dñe Gule
 finom imposuit appetes qequi vota sua post promissa p dēta
 quib fortūaz allude iam pñsonit. **¶** Considerans igit q Colchos
 insula mari arcūdata adiri no potuit nisi cū vasis nauigali
 bus aptis ad mar dyaimia sustinēda. **¶** Iussit ad se vocari de
 Thessalie quēda fabry Argum noīme lignoz artifiū dyatēone
 vigenie qui ad regis iussū mire magnitudinis quāda nauem
 i mltia congerie lignoz construxit. **¶** Quē de sui aūto ris noīme
 vocata est Argē. **¶** Hanc assere volūnt pñia fuisse nanim q
 pmo vclis mīsciturū adire loca remota pñsupsit. **¶** Et ideo quāz
 nauim magna q transmare maria vclis duat eleuat Argē
 gramatū vocant

de mēdēas

¶ De medea qualiter amore Jaso nis capta est
 Rata igit nauis predicta et missis vca singulis habudantē
 que tam nauigatois opposunt multa nobiles de Thess
 alia multa sticmitate cōspiciat cū eod Jaso ne ingdūtū d
 ipam. **¶** Hnt quos fuit ille vir strenuissim virtuosus et fortis
 hercules noīme mīsciturū ut scripsere poete. **¶** Hunc Alēme
 na Amphitromis vxore. **¶** Hic est ille hercules decūq mordib
 lib actib p multas mūdi ptes pmo dirigit qui sui potēcia in
 finitos gigantes sub quibus intēmit et i vltis pñis mīsciturabi
 li structa. **¶** Et factū qanīme fortissimū confregit Anthēu. **¶** Hic
 si ardē dignū est qui intrepidq portas aduīt inferni et cu
 stodem carum cberū violenta manu abhys pñtravit que tā
 ta passione p domuit ut madesitū totus sui venem spūma

digesta p vomitu multas mundi ptes inseat / suis letiferis attomus. **¶** D:
quia suoz stoz longa narratio poetaz / longa expectata animos audito
rum abstrahet. Ista de eo tetigisse sufficiat. Et rei vitas in dñ de
sua victoria acta p mundu miraculosa divulget q vsp hodiecom d
em victor apparuit. Columne heraulis testant ad gades. Adhas
columnas magis macedon. Alexander philippi regis filius qui
et ipse de stirpe regni thessalie q macedonia similis de fuisse
productis subiugado sibi mundu manu forti legit p remisse ut
tra qd locu no est adhibilis / ai sit mare magnu oceanu / vid
licet paugustu lotu / ibid p modu grecinu habitabilis terre nre
seipm infundes mediterraneu nobis mare constituit / p mense
tas nudi ptes a nobis nauigabile / ut videm / ty liz ab ipo lotu
infusionem recipiat effusit. lutoib. Virijs claudit i quib. Ciuitas
Athon nos potissime recepit nauigates / huc lotu augustu
aquo pmi hoc mediterranu mare dilabit / na hodie nri nauig
antes strictu sibile nominat sue sedis. Et locu ille i quo pre
dote colune heraulis sut aspic dñt. **¶** Dauratonia signa zaphi
r quida locus a quo suffiat vltra no ire. **¶** Obtena igit a rege
pelleo jason nauigadi lre nona sulcat maria tu heraulis / et
suis compliib. nauis nona / cui vela dum secundu vetus inibuit
et eius inflat afflatus loca cognita thessalie desit valde a
to ad incognita mar loca iurius desilint velocissimo cursu suo
nullus itaq dicib. i noctib. nauigatib. illis subductu thessa
lia philotece / distarte notatib. stellaz cursus visibilu pemonu
iuxta polu maior visis st. et minor que nuq occidunt ai augi
vione sint fm posita poetaz. Tu stella illa qua nauigates
enimnotanas appellat poete dixant esse stella optime posita
i cauda minor. Et maiore visa nauigates ipi gram appellant
et angen dñt esse minor. **¶** De quib. visis st. maiori et minori
quidam in 2° methamor.^o fabulose comentas dixit Calistone
et drachdem filiu suu mutatos i versas vont. **¶** Cui stelle hec
Septentrionales stelle ai sint septe uip apem de quib. Juno sic
dixit. Dup honoratas sumo ma visa celo. **¶** Vident stellaz illic
vbi arculus apem / vltim inuoluit spatio q breuiss. am bit.
De nos sic lese tangit contemptu alupne. Surgite ceruleo sep
tem prohibere trionos. **¶** Donat n philothetes stellaz auz
et motu / si aliqs esset i illis tamq ille qui nauigatoib. erat
multu oppers. **¶** Et io aura sedis proflante ta diu vito vomi
ge nauigarut donc ad horas frigias regni Troiani regis re

et p̄tētius noua nauis appliauit ī portū s̄z qui tūc ab incolis dē-
cebat Dimconca

Liber sc̄i d̄us ī quo agūt de p̄ma milia a uorta
m̄t ḡtos et Troianos p̄t appliatom̄ ad littus
Greci aut̄ manus saugatom̄ lassati ut puenit ad trā īp̄p̄
sam desceḁ quiet̄ causa siue diuino molit̄ Et desceḁ
tes ibid̄ Et descendentes il̄ recetes aquas a fontib̄ hauriūt et
ibid̄ maior̄ refrigeratōis gr̄a p̄ dies aliquos morari statunt. Ad
ut incolis molestia aliq̄ infere disponent̄ nec nociuis dispēdis
eos ledere aliquaten̄ acceptaret̄. Sed inuidia futoz se uices q̄ sep̄
quiete uiuentib̄ est molesta abinopinat̄ insidys sine tā imminaciay
et sc̄dali causis fuit. p̄t q̄ tante cladis diffusa luce orbē tūc
infort̄ ut tot reges et phayes bellicosā necē suatib̄. Et tanta
et talis ciuitas quā et q̄nta maḡ Troia uersa fuisse t̄tēte
tot uiduat̄ m̄tub̄ vis suis orbatib̄ partib̄ tot puellis demū in
go seruitut̄ abductis. Quis etiā greua m̄t tot clades q̄ ues
angustias potita fuisse uictoria eiā tam uictorie p̄miū p̄t po
longa defleuit ruina sue gētis necē et suoz opterminiu me
lioz sane insidys tot mala grata fuisse p̄mordial̄ t̄ causa
eoz tā nulla tam leuis annos nō immo p̄turbat̄ humanos
ut p̄ culpa tam leui t̄tē accēbitay pena meruisset infligi nisi
benigne forsitan dicit̄ ut p̄cedetis mali cogetes eēt bōi edificat̄
subseq̄nt̄ ai ab hys malis p̄tore casus tāta bona p̄asserunt
ut quē Troia deleta surrexit causa p̄ qua Romana urbs q̄ cap̄
et urbū p̄ Troianos opules fēta p̄tāt ul̄ p̄mota p̄tēca uidet̄
et Achilliū et hiliū et nō vllē alie p̄ter ea p̄uicē p̄tētū
q̄ Troianis recepunt̄ incolatu uualis ē Anglia q̄ de bruto nō
Troiano bruto dicit̄ est ut legit̄ q̄tata fēta qualis est effrontia
que p̄tore casu a fēto rege t̄nce p̄tore q̄ uip̄ totū magnay
condidit urbes quā fēta q̄ suo nōm̄ et totā eius p̄uiciam
appellauit q̄tata nauat̄ et uencuay urbe t̄tētauit ille Troian̄
Antenor q̄tata eius etiā legit̄. Bialia nō appert̄ q̄ p̄mo a re
ge Biano q̄ ī Bialia Troia p̄tāt q̄tata nauat̄ vñ Biana dicit̄
fuit et eo p̄q̄ mod̄ a Bialia recedete et relicto ī Bialia stat̄ suo
Diulo vñ Bialia dicit̄ est t̄tētauit t̄tēstia quā m̄tia p̄tē
tū t̄tētauit replent̄ et t̄tētauit Bialie p̄ marina cōfinia sup̄tē
Bicas ciuitates m̄lias legit̄ edidisse. uualis ē Neapolitana
tata ciuitas et gētis indomite t̄tētauit diomedes oaz
liat erat de greca oriūda q̄ ī Troiano bello tata dē m̄tēlosa

comisit Troia deleta dū i regnū suū recipi nūc potuisset i q̄tauit
Calabriā cui p̄ciosos nūciavit Gūido Cīter/ Bolis filia i voluere tūc
p̄fisse Et i Calabria adiomede dilatas/ de quoz auiū dūc dicit d.
y fidoz opultas fuisse p̄ductas que auct diomede dēte sūt/ cā nām
hñtes/ Et cognostat hominē latinū a gēo dīstēne/ **N**uac grecos lū
labrie mōlō tollit et latios fugiūt/ si qui sūt/ **S**i tātē p̄ditōis
cā fuit subsc̄ptū boni. cā final huana mens q̄t in dubiā subsc̄
quas dēscrib̄t h̄storia/ q̄ Jafone et heracle cū suis i portu quicq̄t
Omnigēte decis ad laomedonte/ Troianū regē fama dūcunt/ **E**t
greci Troians magnita sū gens gēoz nouo remige ffrugas p̄cis
mīuit opploratiua forte archana regni/ Troiani ul p̄ci/ Troie
prouiaaz vastatiua/ **E**tat n Troia dieb/ illis nō tante magnitudis
quāte fuit p̄ymod/ de nouo fōrta Et i ea regbat tūc q̄s h̄o
laomedon nōmie qui sup̄to dammofo consilio/ q̄z outina non
fuisse/ legatū suū i cōmītia multoz ad Jafonez dēstinauit/ quā
ad Jafone remēte legatūne suā applicat i h̄et v̄ba h̄o laomedon
hui regni dñs de aductu v̄ro mirat/ quāc tūc sūa mīuist/ ab
eo lītēaa nō obfeta/ **Q**uā est mīctio cā subtrāq̄lla pace tenete
hor mīstāssime mādāt vobis. ut mīd tinctē debeat/ tūc cū p̄re
Ita q̄ ad vācente die sc̄pti saāt vob ab omib/ tūc sue simib/ rēcessi
sse/ **E**t si mādatoz suoz vob sēuact cōtemptores/ p̄ci nouitū
ipm mībe suis m̄offensiom v̄ram inuē/ et i depopulatōm rēf
vīaz cūa finale dispendiū p̄sonaz/ **P**q̄q̄ v̄o Jafon totā m̄so
rē legatōm audiuīt/ et totus op̄caluit i nā/ et dolore cordis
quēbatus/ mīnsotā anq̄ ad legatōis dēta v̄ba v̄ndit/ mutata
facie cōsūsus ad suos sic loquit̄ est eis/ **L**aomedon hui regni dñs
mirabilis/ decoris nobis iniuria infert/ **C**um absq̄ alicui9 causa
nos cūa de sua tūa mādauit/ Ita q̄ si cū regia nobilitas aīssē
nos mādare debuit honorari/ **N**ā si cum cas9 simlis i Greca
addupisset sc̄uisset sibi illatū a Greco nō dēdēt s̄ honorē/ **E**t
oquo sibi magis dēdēt q̄ honor applausib/ **N**os etiā applau
dam9 et illi ut ab eius regni simib/ rēcedam/ **C**um posset con
tingē/ q̄ eius enorme cōsiliū sit carissimio p̄cio redempturū
dēnde continūat v̄bis ad suos/ cōsūsus ad nūciū dicit illi/ **A**mīte
legatōis tue verba diligēt audiuī/ **E**t dona q̄ p̄ regē tūc nob
more nobilitū sunt t̄nmissa recipim9 sicut dēcet/ dēos n̄os in
vītate testam9 nō q̄posito tūa tui regis mīssē/ ut offēsa ingē
rom9/ Aliquale more pradio violētia allatim/ **B**ed cum
ad remōq̄os p̄cis t̄nssere nobim p̄ris mīdāam/ mīdāas i h̄unt

loqui diuertē nāro nos coegit sic ergo regi tuo nos de rā sua
 reddere statū p̄cto Et quia eā si nos potit forte palios qui
 p̄ntem iniuria nobis illata audierit competere grām obtinere
 hercules rō v̄bis Jasonis nō cōtentus regis nūcio hęc v̄ba resu-
 dit. Remite quiscūq; scāle tuo regi reserab q̄ ad plus die crastū
 de tre sue statione penito redem. Sed sub seq̄tis eorū am̄ dies
 vltimū nō erit opitura sic illi q̄ nos videbit si viuet ī trā sua
 siue velit siue nolit anchoras inicasse et de danda nobis tūc
 reddēdi litā nō erit sibi plona libtas Cum talis litis ad p̄ns in-
 choauit q̄cem et p̄usq; de ipā possit sp̄are victoria ignomiosi
 delator p̄ondē sop̄iet Qui regis mīaus sic rēdēdo dixit.
 Tupe est saus nobli et p̄cipue s̄cōmū minarū sagittas im-
 mittere. Acc̄ michi qui sum missus ad vos q̄t cōmissū a rege ut
 erga vos liugiosus v̄bis infista. Dixi vobis q̄ michi cōmissa
 sūt si sapiet agē placet vobis dō consiliū bonū ut ab hac t̄ra
 vobis reddē nō sit q̄ue p̄usq; damna gūiora possias manere
 tū leue nō sit p̄sonas p̄dere q̄ se possit salubri cōsilio tueri
 Et p̄ica ager p̄tita litā suā remcauit ad regē Jason v̄b ad her-
 cules mīta mora p̄tracta philotete vocato iubet anchoras
 amari subtrahi et om̄a colligē q̄ n̄ t̄ra adduxerat causa q̄et
 Baebant n̄ si voluisset m̄ frigios m̄sultare q̄ nō cēt eis m̄to
 gressū pares ī virib; nec ī potēcia foraces Argon ascēdūt et
 eleuatis velis d̄is fauentib; frigā deserūt liora et sulcātes ma-
 ria ventis afflātib; prospus nō p̄q multos dies ī Colchos in-
 sula salui puenit Et ibid̄ desideratū portū feliator intrant
 Decolchos insula capitolium

Insula igit̄ Colchos erat tūc ip̄is quēda Ciuitas nō inē Jacom-
 tes apud regn̄ p̄sui magnitudinē consuetū v̄bis valde pulc-
 mur et turib; arcuata fabricat mult̄ insignita palatib; plē-
 p̄to copiosa et insignis mītoz nobiliū incolatū In hac igit̄ or-
 be degebat reglar d̄p v̄bes ī mītoz comitina suoz cū nō tō-
 ge a Ciuitate ipā nemora mīta virent apta quid venacōib;
 ob mīta ferarū copia iugis vestenā nemorōz Inui v̄bis a-
 bitu longo patebat distensa planities floriger v̄dāns illustra-
 ta dū aquaz ī ea fontes innum̄abiles statueret et q̄ plures
 flum̄ cōtinuis cursib; prolabetes eand̄ planitiē irrigaret Cūc
 multaz venacōiū aulū copia v̄gebat In illa mīta voluc̄
 canilene m̄ssant ibid̄ dula modulamiē p̄sonabat Ad hac
 igit̄ Ciuitate Jason et hercules cū eoz compliāz regalū et
 decet̄ induit tūm̄te recto se conferūt Qui dum p̄plateas tūc

ipius dramatico recto longo patentes mirabiles gressus laudabili compo-
maturant. **A**quas uulgus illis effudit tot regios apparatas. **E**a spo-
sam i eis florescere iuventute sic modestos i coru incessibus et appa-
rentia tot moribz ppollere. **S**ic eni ergo aio dyscult uulgus qui fuit
unde sint et que causa aduentu eoz. **D**asutantiu ergo illis nullus e
qui tam eoz aduentu aperiat donec regu pallatii portas attingut
Rex aut vetes innate sibi nobilitat gracie no oblitus stat q quo
sibi **G**recu aduentu innotuit. **S**olio consingens a regio **F**rat obuia
i mltu suoz nobilia comitiua qruut quos fronte hilari et leta fa-
cie ita pice fouet ampluqz signis salutationibz qhilat. **E**t i dul-
cu uerba pmiqz plaudas amiaas illis spondet. **Q**ui post
p gradus marmoreos loca sublimia ascendunt pallatii mnt
et **C**ameis variis pictis illustratas et apposta audi mirifico
fulgore nitet. **P**ostu uero est eis concessa sedendi facultas **J**ason
vero mltu aospitate repleto et modesta prominatione vboz aduentu
sui tam octi regi opmit **N**urei uellex ordiata distimtia scdm statuta
legis impouit hiliu temptale deposat. **Q**uis aut rex benigne petitis
obtemperans se impletutu vota **J**asoms non negauit

De gestis per **J**asone m **C**olchis tam
maius igit mltaz rex ueritate abans scernit mese supponit
Aphis aureis mltas i illis i mte comoditate uescendi rex or-
piens omen nobilitat sue glia **G**recu unde pro quada filia sua
mittit ut ueniat iocunda celebratula diuiniu cum nouis hospitibz
quos ipe rex cu magna iocunditate recepit. **F**rat em vetes regis
filia quoda nome **R**uga nimu speciosa patri uenia et sola futua
heres i regno que quaqz ad amomibiles puenisset et facta iam
ethori matura. **A**psuqz in amib se tota exhibuit libeculu artu stu-
diose doctis sic totius cordis auuiditate sue libes eliconia ut nll
uel nulla ea doctior illis quib posset repiri. **S**ed eius margante
sua qqua potius ppollebat erat ars illa mathematica q p uoces
et modos q orafacionu nigromanticos lucem utebat m tenebras
subito uentos inducebat et pluuias. torustaces et gradines et
timidos tre motus. fluuioz aut dequs p dectiua loca labellat
ad supiores ptes influu et redundare coquebat. iomali eoa m
pugnatoe frondibz arbores spoliatas compellebat i ipa turbu
tempestate floresce. **I**uuenes facedo senesc et senes adiuuictus
glam puenire hanc credere uoluit aliqua gentilitas. **S**umma
ria magna sq luna et solem sepius coagisse et cot nalem ordie
eclipsari. **A**am s **M**isologie uitate de qua ipa doctissima fuisse
describo. **S**ol decurrens sub eclipsato cursu continuo eclipsari no de
mifidu fuit i diuinoe luna q uisite i cauda ul capite **D**raonis
que sut quoda mfectiones cuiusda carali teli q aliquo alo ppli

nec. Nam tunc opponere se luna me aspectu nunc et solem corpus
 nunc solis nos videre visione solita non permittit per quod de hoc
 prohibuit magne distans. Erogus scriptus Ptolomeus per
 per sue incantatione vires hoc autem fecisse narrat. Nam cum sol erat
 in coniunctione lune. qua nos vulgariter dicimus. Cum luna se sed ad eam
 erat opposita ab eo per septem signa continue quiescente remota. Tunc
 ea suam quantamvis vulgariter appellamus. Sed ille fabulans fulme-
 nem vultus sit de Medea. Deas regis filia de qua fabulose loquor
 cum comedans tradidit esse credendam. Vix absit. acatholice est fide
 credi debere nisi quia ab vultu fabulose narrat. Ita ille sumus et
 etiam deus qui in sapientia hoc est in filio aucta creauit celestia corpora
 planetarum sub ipsa lege disposuit et ea statuit in eternum preceptu
 eis imposuit. quod non permittit. Et hinc est quod solis eclipses tot nati-
 mstituta vniuersum legem credidisse nisi cum incarnati dei vultu sequimur qui
 lit pro nobis exposuit passionem quam in auge patibulo tradidit spiritum et
 eclipsibus est sol luna tunc non quante in coniunctione sua. Cum tunc velu-
 templi solum est facto tunc motu terribili et multa tunc corpora
 storum supererunt cum ad diebus illis diuersis. Isti pagana sumus.
 plus in naturis vinct apud Athenas et cet. in gymnasiis studio.
 liget in istis gentili. Eundem vides in ista passione solis eclipses
 se suspensum sic dixit. Vult deus naturae vim pauere aut in mundi ma-
 china dissoluit. Hic enim rem est et eternus deus auge esse posse natura
 queque dissoluit et regem in lege ne peccare. Qui sola vniuersi fidelis
 sue peccato seu peccato cursu solis mendamur. Con. naturam instituit
 ipsum per Balaam signa et stare mandauit. Hic autem hoc de Medea secundum
 fabulas id ponit quoniam de ea sic fabulose fuisse prius historiam non omittit
 cum et quam fuisse in Astronomia et in Astronomia putissima non negat. De
 dea autem precepto prius audito. quodque est virgo nimis? Sponsa conata
 est ut mulierum est mors spiritum addere spiritum per speciosa et ornata
 Quare compta speciosis ornatibus et regio apparatu decora pom-
 pose compta gradu ad distans mensas accessit. qua sed in
 Iasonem illico iussit par. Sed o misera et insatiata nobilitas
 quid vrbamitat. Debes in honoris tui precipuum et tui decore pro
 curialitate iactura. Quod sapiens est credere constare puellari aut
 spiritui muliebri qui nullis amoris curialibus nouit capere totam
 auge dignum in motu et papue uirginitates vacillationes antequam volo
 mlti facta vix potes misceat. Dantur enim mulierum animi semper appetere
 vultu sit materia appetat semper formam suam. Sed o utina materia in se
 semel in forma posset suo dia coniecta formato. Et sicut de for-
 ad forma materiam procedere notum est. sic mulierum conuersionem dissoluta

hic arguit actum vultu de
 eo quod ad vultu fiam

999

proinde de viro ad unum nunc credit sine fine / ai sit quodam p[ro]fuditas
 sine fundo in[de] forte pudore labes aliqua a b[ea]t[is]tina laudanda
 adclufelt sub[ter]mis honestat[is] **Q**uia ergo rex v[er]o d[ic]it audacia
 tenet puelle latus p[er]manet viri lati c[on]sueti **S**i p[ro]p[ri]us q[uod] singuli
 op[er]a d[ic]it laborasse i[n] m[en]te heredes vni[us] regni tui ignominio
 nauigio i[n] q[uod]d[am] regna delata sub tanto dispendio n[on] fuisse ut
 filia siml[is] i[n] semel et th[es]auri tui i[n]audito cumlo p[er]manet **Q**uid
 tibi p[ro]fuit n[on] custodia adu[er]sus fraudes in l[ib]ris et dolos **S**a
 ne quicq[ue] futuri est forte d[ic]it v[er]itate nullate[us] potuisse **I**ussit
 filia tua cu[m] Iasone co[m]itare co[m]muni et statuisti Iasone partia
 p[er] nate tue i[n] celebrande aboz qua quid tibi reua **Q**uando p[re]fesse
 successit **I**te subiugit h[is]to[ria] successus cognos et i[n] cognos
 no omittes **Q**uod i[n]te[n]te i[n] i[n]medea m[en]te reg[is] p[re]m[ia] i[n] Iasone
 licet m[en]te e[st] rubore p[er] fusa t[em]pore n[on] potuit suoz acia
 oculo[rum] q[uod] n[on] potat eoz i[n]tuitu versu[us] Iasone dulab[is] afflu
 retorq[ue]ret **S**ic eius faciem et t[ra]stiaas facia flauos d[ic]it cor
 p[er] et membra corp[or]is i[n]t[er]is ymaginatioib[us] co[m]templada quod
 repente i[n]co[m]p[ar]iam p[ar]sit et feruente amor i[n] d[ic]o t[em]p[or]e co[m]cept
 amorem **N**on illi est cum alia[rum] v[er]su[us] dulcedie nec gustat
 pocula melliflue potiois **Q**uod n[on] t[em]p[or]e sibi a bus et pota Iasone
 dulab[is] aspectu que totu clausu gestat i[n] corde et i[n] t[em]p[or]e amore
 libidinis repleto est stomacho vent[er] eius **C**um v[er]o i[n]spiciat
 ab h[is] qui i[n]tuebat eam aboz gustu sic cessisse attribuebat
 ei n[on] causa amor **H**ec i[n] ipa p[ro]cedit sed sola forte r[ati]o[n]e rubor
 medea v[er]o tanta feruor[is] p[er]passa cupidie co[n]ceptu crimen
 satis co[n]nat[ur] obtege[re] ut n[on] solu ab h[is] aq[ui]b[us] i[n]spiciat[ur] p[er]p[et]u
 forte p[oss]et sed cu[m] a se ipa p[ro]babilis p[er]passa[rum] argumenta
 producat quib[us] illud q[uod] nephus p[oss]et d[ic]i i[n] virgine p[er]passa[rum]
 co[n]stat in p[ro]bas **I**nde est q[uod] tenui sono suos eburneos infra de
 tes collidit in h[ec] verba **Q**uod ut iste v[er]o sp[er]sus ta[m] tam nob[is] **Q**uod
 lie michi maritali copula iug[er]e ut sibi ipa daret culpa
 intelligi i[n] culpabili affectu illud appet[er]e q[uod] culpa et crime n[on]
 carebat **Q**uod n[on] mulier[is] semp[er] est mor[is] ut cu[m] i[n] honesto d[ic]i
 deno v[er]u[m] appetat sub alia honestat[is] velamic suas p[er]passa[rum]
 i[n]te[n]dant **S**ed n[on] sit plus i[n] homine p[oss]e q[uod] potest v[er]to i[n]copu[er]a
 da deoz **Q**uod n[on] illeus euasit abobus flamas cruciatib[us] igne
 ab que fortune casus adu[er]sus ipor i[n]u[n]e famlo p[re]suptio[n]is
 i[n]dupit **Q**uod adu[er]sus illos i[n]sultas subito co[n]statu[er]e i[n] u[n]e
 et p[er]passa i[n] fumos[us] p[er]cat i[n] fauilla **Q**uod si tam leui d[ic]o attemp

Sequitur **C**onvinctio
 sine facto quod habet
 in p[er]amda[rum] folio cu[m] a
 h[is] i[n]s[er]t[is] **Q**

tate iuuenilis presumpsisti magna facultate deducere in preclū
 tante rei mors sola confisat. Absorbe ergo Jason si petis agē
 sapientē a tam infauito limite pedem tuū et nō accedas ad le-
 ti fera limia que tue vite limia sūt finalit allatū. Jason aut
 velud impatens ad arcedē vba cōmoto vidit ne plurimū similia
 verba diffundat eius p̄mōne intescat et eius serie intempta sic
 intulit nobilissima dñā iniquid tōre vboꝝ vnoꝝ exiliare me ē
 dū ut dūis inausiomb. stupefactis ab incepto desistam. Quicquid
 si fieret uti posset fieri aliq. glā vita mea. Sane viācū vniū vniū
 a tabescē vitupio mē gentes et omi q̄ntis honor laude p̄e
 tū dēcorū vilosē vbertate. Et ergo p̄positū mei certū me mori
 tūdere si mors est preclū tate rei. Nam p̄dēnt p̄mū dōlet et
 p̄quo aliaū cepti p̄positū publicauit iactū p̄ponē necē vite p̄us
 q̄ ab incepto ignomioso desistat. Qui arceda. Et ergo Jason illa
 tū p̄posita certatū dō ut mortē aufēns p̄ponē vite tue vitā viācū
 dīstrimis intū manifestō. Deuā tue facultati compaor et erga
 te presunctor nūmū indistincte commoneor visentib. pictat
 Quare p̄pono compaōdo tibi domigne tue salut. antedotū reuēciē
 p̄ponere p̄ris mei et meo pudori ^{non} p̄uicē nec salutē sed dēntū
 hūmū a me ita būsūm grām cōstāris si mōitis meis acquiescere
 p̄uicē spondēs cōsequēdū dīxim fallacē nō vteris. Ad hoc Jason
 Nobilissima dñā quicūq. deacuit me factū infallibilē. vobis im-
 plere spondō. Deos q̄ testor. Si arceda. Si me copulauis tibi
 iūpote. Si ^{me} ^{ad hoc} paterno regno ab duxer. Jason iūā p̄riam
 de laturo. Si me fidelis nō dōferis te adiūuās p̄cto faciā et tēta
 dō vq. de aurea veller. obtentu finat tūū votū adimplebis. tot
 aduēntib. malis et p̄ualis anullat. Solam sum mē mōrtē
 alias que possim v̄tutes mart. elidēre et eius potēciā insatū
 p̄ totūriā art. potēciā obuiare. Ad quā Jason. Q̄q. magnat
 inestabilis sūt ista reuā que michi nobilis virgo promittis dī
 tūū te michi vq. q̄ mē alias p̄p̄ciosas elātē pulchritudis p̄ragulā
 resplēcet velud rosa p̄miciā que vens tūib. flores cētōs quos
 iūuēs campestarib. sponte natūā produxit. suoz tituloꝝ insi-
 gnib. antessit et me libāre p̄tē a tōtoꝝ maloz noꝝis/aureo
 urete quesito. Dico me tū iūstū. ^{non} esse posse v̄ndere preclū tate
 rei et qui dona tam cara grata offerēte fortūā veniet mīto
 dia possit sume fatū. Infamia penito agitari. Quāc nobi-
 lissima mīlīx me m̄ vniū vobis hūit et deuotū sp̄sū p̄po-
 no. Et factū singla que v̄rā dīsternit elatōꝝ p̄uicē et inteme-
 rata fide promitto. arceda vero tūis oblatōib. op̄hilatata ser-

intempta.

als vinceret

sermōib; sic ad offētiis verba itato vndit. Amice Jason ut de tuo
pollutata cōmib; ita effiaar et oīmo scāla. Nō vāno corde desido
Et ut i hīs mente mea tuarib; assēratōis facias fmitate
peto pte quēcuq; dixisti tuo sādnto siri. Prō ad pns loas
si nobis abilis nō pntet diffēd qor puto dū opmā tūa noct
caligie que ad cōmēdū otūlia se ptebet desideantib; ubi
lem et a sua hōm multos opausat. Et ea igr nōtis se cōmo
ditate prebente p me scartari nūcū regitq; ad meā cānu
tutis aacēdas i qua scāratā me facias pro expmiff p sādnt
ta deoz. Nam et me assēratā qe mō demaps qre potis
sicut tua. Et vbi de tuo fctoz processib; et ipoz pēatōe si
nali plem p me instrux. Tu Jason statim huiusmodi cō
pendij breuiloquio sic concludit. Nobilissima dñā sicut
diat fiet vobis et michi. Amboz igr cedeb; pluralitati p
mōm. Medea ab hercule pēta lica pte rege eā salutato
milius affe^{affonata} cōmitab; i pām. Tamen se recepit
liber terra qualr medea Jasonē de aureo
vellere ferose insupit et de medelis
duisib; per eam sibi dāu.

Am diei mediu sol pō tēga reliqueat et suoz flōis a bac
equoz ad partes occidentes iam vergebat ad casum cū Me
dea sola p sistes i tamen que dixerat Jason et que respōsa
fuero pēu multa mē se cogitāde reuoluit. Et dum cōditq; mē d
figētes opāmat dilatat gaudia p mīto desiderio inuadēte gau
diū eius obdualur. Dū mīdēdo noct hora p mīta cupiditate f
uefat. Tuāc ut poete feruor impatē dū desiderio fluctuat m
heloso mōnis metū asptib; cursu solis tanta auditate tor
quet m solis occasu q illi diei residū qd erat mediu mē lūce
et tenebras sibi cūssine fuit visu. Tactu duoz hūisse diez. Sed
sole denū vergebat ad vespas subemissio fctis otadūis tūas noct
induxit tenebras dum mē asptis humanos ipm q solē se mīposuit
vmbra tēc. Insurgere ergo illi noct crepusculo vāte subitū fluc
tuas uimq; medea qui iā erecta amōtādo singlōs gradū solis dū
omēdet. Nec sine solū gaudiō notat r appetit lapsus noct et
pōsēps ortū lūne. Cū nocte cū p mī somni hōm lūā cēuata cōt
abortu et eius notas ab opntib; i palatō cōsumata vigilia dū
mīcōis singlī quēte acipet pquā cōplēndū sūi uoti desiderio
libertas plena placet eidez. Sed o q desideanti dū illud p cō
satis festuat quātis cūm torqēt cūatib; amrosis. Tūc medea cū
sentit pns fānīlōs i palatō longa vigilia noctē eludē et i vīgī

lucubris signa cadentibus somni nullatenus suade longe go op porta
 tunc velut in pades nunc huc nunc illuc fert in Camerā i qeta
 tunc se ad eius dirigit hospitū explorat si forte vigilantes in cat
 de dormitoe tractatu tunc cōmūso valuas apert fenestraz in sp
 tura pillas qnta effluxit de ea nocte dānsō. Sed tū diu talib
 vepat angustys donet galloz carus dormitoe pto vndiq in
 ualesat. Ad quaz monito vigilantes instate quiete appetuit dor
 mieda. Reuolvente igit vniūsa regis familia sub nocte taoto cū
 quaz diffuso silecio aedea opularata nō modici quada amē s
 domestica et nimis astuta ad Jasonē caute mittit. Vana ut p sen
 sit Jason subito surgit a thalamo et amī comite lent inaccessib
 possumos pallaq gradus gradies aedee pucit i aud intū sta
 te aedea Jason affuosis vbris salus pandit omniū ingressu
 Ha igit simili viso redduo p aedea gratulabūdy valuas mēt
 et cōfestim scēssit. Amus Jasonē et aedea solis i Camerā relict
 et firmatis aule Ang p aedea uisū statū mirabili apparuiti dco
 mū Jason aedee dictatis cōsedit. Aptis igit chesam suis qn
 di ymagine aurā cōsecta noie sumi Iouis ut gentiliū erat
 moris aedea eduxit ab illis et ea onsa Jasoni i mlio lūmicar
 dentū corpoy qbi tō Camā fulgore maxio prelucēbat hys est
 em allouita. Peto atō Jason sup hac ymagine sumi Iouis cō
 sectam in fidele sacrm atē pstarī ut cū me totā tue volūtatis
 oppona arbitrio et impleta cōmūniū igit fido sine aedea de sui
 pntē licēta Camiaz suaz intūat archana et Jason et hercules qn
 di eis pullam recipiūt i Camiam missu regis. Aedea aut i suis se
 ceto cubiculo sola psistēs op concepti amor flama vepata anxie
 tate torqēt multa et mlti fatigata suspirijs sat soliate cogitat i
 se pā quali sui ardor possit onre flāmis p satisfaciōe ppe vo
 lutat. Sed virginē pudor pusillanimitē deuicta cedit audac
 tūca pūngēt amor et pudor. Instat amor ut audat p pigno
 miaz pudor vetat. Et si duplo vepata cōflictu sui labor dispedia
 ptoā cōdomada sub taciturnitate de stēuit. Factū ē aut q a fortie
 miserys q sine accelerat op pā processit. Et quada die cū ipia
 diei mediu. Dū rep Octes i scētaroy suoy cōmūia cū Jasonē et
 hercule. De mlti multa sua cōferret i aula p aedea filia sua
 misit ut veniet ad illū. Qua i apparatu regio veniet i sui venā
 comi rubor uisū ptem ipō iubente qī pudibūda cōsedit. Cui
 p blando pmoē licēcia explicauit ut cū Jasonē et hercule

Al.

Quid imponas
 in pcedenti folio cura
 pmissio signum.

Medee votis illud
 acceptum

more virgines vba solutaosa toferret. **¶** Tunc pudibunda quodam modo
 prius tosurges alate uis Jasonem sedem sibi elegit Jason aut cu
 vidit medea uis se tosedisse stans est hilaris et modico relicto
 spacio sessionis secundes par magis ab heracle quodde luti fit pro
 pmiq et se conlucit. **¶** ^{claudunt} aut veteres et astantes ita multa tosa
 bulacomis amemte die claudunt et hercules cu astanti coraco
 multa sermominatoe de pluri toferbat. **¶** Tunc q mit Jasonem etape
 dea nullu erat mediu au posset obia ^{quasi} diassim adloq ^{aliquid} aliquod
 impediri medea ^{quasi} solitudinis habilit loq di Jasonem ^{aut} apta comadi
 captata videt cetos int se ^{aut} colloqu diusa vacare timosi pu
 dor sarana vim honestate depona i pmiis vboz togressib sic e
 Jasonem allocuta. **¶** Tunc Jason no repuat tua nobilitas i honestu
 nec vito semice dissolutoms asarbat si forte aliq velut ignota
 tetu toferre psumo et mo i honesta mteroe vboz affito ad tu no
 tiaa provere dignu e equid ut q theu nobili negoio ^{mutua} salutis
 remediū tribuat a nobili. **¶** Tunc prodesse nobil nobili ^{mutua} equada vili
 nitate tenet. **¶** Tunc te esse nobilez et ductu audacia iuuenili reg
 istud p obtinendo auro velle petisti. **¶** Tunc aut quesu stas te aspi
 ni manifestu summitte et infallibi morte puido sdiace vita tua
 Ergo tue nobilit et quiculi coloru copacior et desides tibi salutis
 copliu et auxiliu vale mparare. **¶** Tunc hec ut illesus atatis pualis
 eruas ut adoptatos tue pue lares incolumis valeas i grata
 sospitate redire. **¶** Tunc ut hec tibi de leu p futura cognoscas si pcep
 tibili corde meos monita amplexeris et effica studio duperis q
 equedos. **¶** Tunc igit multu ^{com} applicatis brachys Jason adessent
 vba sic quili voce rudit. **¶** Tunc nobilissima mterz. **¶** Tunc volis de
 uotissimo corde meo quiles grates fudo q laborib meis compati
 nobli oppositope mirari. **¶** Tunc rei causa buplaar vris me totu
 expono cu fuit ^{int} multomag munoq giosa q nec petita n pcedeb
 mitas bu fiaoz tribuit. **¶** Tunc medea amice Jason tosta quata sunt
 i auro velle quendo copuita dyarima. **¶** Tunc fama forte vitatis
 ignara tibi tan ipaz vira no pdidit capto. **¶** Tunc eius facultat
 obtentz vix aut nuq ingra cedit i homie cu sit diuia custodia
 eius ^{et} ~~no sit plus~~ et impleta sim omia q tibi pmissim inte
 niata fidei firmitate te michi ppetue seruaturu pmo corde. **¶** Tunc
 diuinu et quam quib ab hac horu me i tua to forte amplex et ut
 nullo vire tue tuis spacio me deserere aliq machinatioe psumas
 Ad qd Jason se deuoto viliu offeres et ymagie copalit manu

++
 hic consequent. seqt.
 et mparari debet quod
 hec in eio pceden
 folio tuca tale signu
 videlicet et non sit
 plus in homie posse.
 q totu usq ad hanc
 clausulam et impleta

tacta credere seruare singula et adimplere p̄dicta iurauit. Sed o decip
 tiua vni fallacia. Sic Jason quid tibi Medea demū plus fecisse potu
 it que sui deceptoris omni honore postposito tibi suū corpus assem
 vndit tradidit. solius p̄missionis tue potius lapsa fide no addeces
 sue nobilitat̄ insignia nec sua magnalia regie dignitat̄ adiutens
¶ Cum tu amorē tā se ipm hereditario sceptro p̄uauit et senem
 p̄tem inuēnda reliquit. thesauri sui amulo spoliata et p̄nas
 sedes & scire p̄ te elegit. q̄liū p̄uocando natali solij dulcedini p̄
 uiaas alienas. **¶** Nonne te ipm amor incitū seruauit incolumē et
 petui vitup̄ij labe deiecit. qui salte sis sospes a casu disc̄nis
 euasisses. aureo velle no quesito redire thessalia p̄uocor angu
 sua audacia tibi scia no erit desituit em̄ septem sibi et suis
 te restituit tibi et tuis. **¶** Quis ergo pudet depulso quarameti tui
 sedus eludere presumpsisti ut ingratis labe polluta credente
 decipis eam. virgine. laudib. primis abstracta. et deor̄ timore p̄
 posto quos elegisti p̄iurando cōtempnē. et ei fidē rei fallē non
 fuisse. a quo tanta boni magnalia te certū est suscepisse. **¶** Sane te
 muerat. demū decerpisse Medea narrat hysto. Sed q̄ processit
 ad tue & rep̄oris fallā flagitiū. ut cuiusq̄ hystoie sole no omittit
 ut tui pena p̄iuris et cōd̄ fidei m̄pte tue dyb ingenti dūb
 vita tuā turpi casu diās finiuisse. de qua hic plura referre ad
 p̄ns omittit. p̄ eo q̄ p̄ns tractatq̄ m̄m̄ hō cōtingit. **¶** Si tu Me
 dea que tātorū stūz̄ dicis illustratōe decora. Sic quid p̄ fuit
 tibi notitia legis astroz̄ p̄ quā diat̄ futūa nosse p̄fari. deor̄
 si presēt̄ futuroz̄ viget i illis. vñ tibi tam enormit̄ tā impie
 p̄sp̄q̄ista. forte dicēs te nillo bachata amōe futūa tui mali di
 spendia sanari. astroz̄ legib. p̄ vigilia omisisse. **¶** Sed certum
 est astronomo iudiciū sup̄ m̄ta flemā. de quo manifestū iudiciū p̄
 tē et potentē eliat̄ q̄ tibi p̄uocē p̄ca nullate. potuisti. **¶** Hec n̄
 sūt illa incerta q̄ faciles ad credendū p̄certo deapint et aperto
 cōfundiūt falsitatē errorē in q̄b. nullū cōprehendit futūoz̄ effectū
 nisi acasū forte cōtingat. Cum solius dei sit i aū manu posita
 sūc̄ t̄pa ipm q̄ mōnta. **¶** Quis vltra recepto p̄meda i Jasonē
 p̄iurabili quarameto ambo ingredit̄. thesaliam. incredibili ve
 m̄state deor̄ reict̄ q̄ resub. et ambob. q̄ntib. nudis virginib.
 claustra. Jason aperuit i Medea. **¶** Siq̄ tota nocte illa cōsuptus in
 iocūdis solacijs voluptat̄. Medea sic sui voti p̄uocationē imple
 uit p̄viles amplexus et actq̄ venercos optatos a Jasonē nō
 euamit sinalla cupidinis in eand. vñ p̄ p̄ptos actq̄ postea
 grauiora concepit incedia. q̄ p̄ facit am̄ commissum. **¶** Sic ē ille

gustus tanta seductis amenitate miseros amatores qui ad abas
magis recipit magis appetit que adire non potest stomachus satiu-
ratus cum cordis cupiditas et cupiditas voluptatis continuu in eo du-
seruet dulcis amplexus intrinat appetitum. **¶** Nam illius noctis igitur
autora viana fidus illuxit matutinu. **¶** At inceda hys ubi sal-
loanto est Jason. Hora est iam dulcis domina nos a lato debere surge-
ne forte nos repetere incipiat super dicit. Sed ignoro lina si de meo
negotio disposuisti aliquid me facit si pte aliquid inde est ordi-
tu. **¶** Ergo duote ut tui secreti consilij michi semper opias ut pte in-
structo hoc persequar. **¶** Eam deducenda te de hac insula in qua es et
ducendi in mea priam mihi possim. **¶** Ois est clitas in mora. **¶** Qui
inceda sic dixit. Amice carissime super tuo negotio quod meum pro-
prium est plenu iam sumpsi consilium elationis formate delectu et agni-
tu in mea. **¶** Hoc ergo surgam in athalamo ut michi et tibi sit copia
habilius occendi super omnia que tibi visa sunt expedire. **¶** Surge alio
ipso in athalamo et restabis multa celestitate assumpit inceda suorum aperit
stringit thesaurorum multa ab eis accepit que Jasoni hoc ordine audiret.

¶ Ergo tunc bona Jasoni per incedam **¶** Consequenter
in primis tradidit ei quadam ymagine argentea qua dixit in mea
tationem modos multos artificij virtute instructa que ad usus incedam
ita sitas est valde potissima cassans ubi que iam sita sunt et eorum votiva
expulsione finali repellit. **¶** De hoc igitur Jasone sic instruxit ut
eam tante seculi deferret. **¶** Eam ad usus incedam quas preua-
lere solent votivorum incedam vultu amulit. **¶** Hoc sibi tradidit
amulit vngenti odoriferi medicame quo ipsum suavit simi asse-
res in eo esse omnem virtute messe medice ut ad usus flamas mal-
de pualant. **¶** contingit inceda et omne quod hinc potest cohibendi
intesa fumositate resoluit. **¶** Deinde quidam amulu sibi dedit in quo
talis virtus lapidis erat inclusa ut quicquid venenosum acia repuerit
eorum noxia repelleret et que veneni per fusa forsum in ficeret vel
in fusu ab aquis incedam in sua virtute saluaret. **¶** Erat enim in eodem lapi-
de alia virtus inclusa ut si quis hunc lapide clausu gereret in pugil-
lo ita quod lapis ipse gereret carni fortiter in heret inuisibilis statim fieret.
¶ Ita quod dum ipsum gestaret et in pugillo eius nemini patet copia visio-
is hunc lapidem sapientes Achate appellat in insula Sicilie precepti
et hunc incedam primo scripsit vngulig gestasse cum primo visibilis
Cartaginis inuisibilis puenisset ad hos de quo sic dicit. **¶** Gradit
fido comitatus Achate. **¶** Subsequens sibi quidam scriptum exhibuit
latine legibilis et notissimi eam intellectus de quo inceda Jasonem
nem satis diligeret ad monuit ut qua prius ad vultus aureum

pue met impedimentis pambulis amittatis no repete i p m i r u e t
 Sed supplex dicit i orone p f u s u s s a l t e t e r l e g e t s u p t u i l l u d u t c o
 l t o a d i n s t a r s a c r i f i c i j v e l u d q u i t e m p l a c a t o s d e o s p e a m e r e t u r
 g a b e p p o s t e r m o e t v l t i m o q u a d a f i a l a m v a s s u p a r t u m i n s e i g a m
 p l u l i q u o r e i n t r a b i l i t u d i d i t s i b i p l e m d e q u a i p m i n s t r u p i t u t
 q u a p m u p u e n i e t a d b o u e s l i q u o r e i l l u d a d e o r o r a p f i n d e t e t
 o e b u s a p p s i o n i b i i n v o r a r e t q u i l i q u o r e e m i l l o q u a t v i r t u t e e s s e
 a s s e r u t u t q i p m u i o r a b o u m i n s p i n d e t a p i l l o v e l u d v i s t o s o
 g l u t i n o s i t c o m p a c t u c o s a m g e n t i v n u q u o r a p t u r n o t a m
 d i f f i c i l i s q u i m p o s s i b i l i s e s t i n i l l i s e t d e s i n g l i s s u a c c e s s i n e a r e
 d i a q u a s o n e m d i l i g e t i n s t r u p i t q u i b i p r o c e s s i b i s i n e m o d i s p o s
 s e t a d o p t a t e v i c t o r i e g l a m p u e n i e p r o c e d a i g i s u i s i n s t r u c t i o
 n i b i e t d o c t r i n i s s i t d e m u s i n e i m p o s i u t e t d i t a q u a s o n i r o c e d e n d i
 l i c e n t a n t e d i c i c o m m u n t i s l u a s a d v e n t u q u a s o n i d e a r e t a s i b i
 c a m e r a f u t u r i s p a s s i b u s s e r o c e p i t

Jason petit licentia eundi ad vellus adagodeo.

Et surgente ergo ioseph aurore splendori h et sole aurore luce
 modica caua motu illustrante Jason fictive surgit athalamo
 et comitua v berailis et suox veteris regis adiut solui i quo
 ipse rex iam se recepat mltioz astantiu circumdante comitua
 que ut vidit rex hilari vltu recepit et ab eo tam aduentus sui
 et gregu honorifico sasatata quia Jason sic retulit quicq dno ut
 non hora sit que michi nimiu mo tediosa vellem de vte volutat
 licet ad aurea velley arietis belluoss d i s a m i e m e c o f e r e q u i
 d e p d m i t e J a s o n T i m e o n o t u e p u c t u r a u o s i t a s i n c i s u l t a a p p e
 t e t e i n d u c a t c a q u e t u b i m o r t e a c c e l e r a t e t m i c h i g e n e n t t o q
 t e i n f a m i a d e d i s t i m e c a s u s t u i J a s o n e a i g i t t e d u o t e u t s o s p e s
 r e p a r a r e v e l i s a n q t o t m a l i s t e s u b i t a s p e r i t u r q u i J a s o n
 a d u l i s s i m e r o n o e s t m i c h i a u o s i t a s s i n e d i s p e n s a c o m c o s i l i j u t
 v o s s i n e d u b i o i n s p e c t u o m i e r i t a s i n n o t e s s i c q a b s i t d e m e s i
 m i s t e u a l i q u i d a c c i d a t q u i v o l u n t a r i e m e s u p p o n o q u i d q u o s t i c
 J a s o n i n u i t o v o l o p f i c e v o t a t u a d i f a u e a t u t a t u o d i s c i m e
 m o l u m i s e r u a t q u a s i t J a s o n v o t i u a o b t e n t a l i c e n t a a r o g e
 p r e m i s s i m s e a m p i t a d i t e r G r a t a u t u i p q u i s u l a v o l e q u o s
 q u e d i m o d i c a i n s u l a m o d i c o f r e t o d i s t a s a b i p a i q u a p r o d a m
 m o d i c u a u t e u v e l l u s e r a t i n c u s t o d i a d i s c i m i s i a n a r r a t i e t a d q
 p u a t i m b a e t d u i r e m i g o c o f u a t s u e u a t t r i n s i n c u r i a d v i c i n u m
 l u t a s J a s o n a d u c i e n s a m b a m m i t a r m i s m u n i t o r i s i n t r i s s
 e t s o l u s p f f e r e v i c t o r i e f e r r i c o s t i m o e t t r e m o e r e m o r d u c t u
 a b i p o i a m d i c a m o d i c a i n s u l a t r i s p e c t a u i t q u i q u a s o l u s d u m

terra attingit confestim a omnia pssiles et ab ipsa dispositis armis
 et rebus a quocumque sibi prestatum ad salutem confestim arma induit
 securis passibus versus aurei vellet se dirigit arictem. **Medea**
 trepidant. cum ipse passa suspirijs sui ascendit alta pallatij et ad
 emineam loca se dirigit. summa speculat a turri a qua altu sui
 diligeret metat transire. sed diligenter respicit eius despectu ad terram
Medea vidit arma supposse et periculosu ut putat. nam adie
 flumiales prapit i lacrimas. quibz signa p dunt amoris. nunc
 les obtemperare singulabz verbis ihas voces tenuas omnia sua la
 emis inigata arctiflius languidi sonoritate resoluit. **Medea**
 Jason quatas p te vox angustis. quibus dolens. crucior intus est
 q tua. du timco ne terroribz stupefactus meos morituz obliuio
 tradideris et tue salutis omiseris. datus a me tibi nuncias. disap
 llas. q si feceris no inuito verere. ne quid tibi et michi potius
 supmu sinistz possit accidere. **Medea** a tuis coplaxibz suam ppetue
 aliena. **Medea** in qualis supplicio ut te redemite. mactamine. vultu
 mei et ara pssuat. et de tuis processibus vsus auiet. custodias
 iter anipuit. Cui p q qua venit ad locu martis. pmo boues
 inspicit. cum vires flamas q ore diffusas emittit. q teli adu
 ces totu ignis flagratu rutilabat. **Medea** quis cu et calor feruor sic
 totu occupauit. locu ipm. q Jason nulla potuit pate fauiliabz
 ut ad boues ipos posset accede. p immo tenore caloris. **Medea** dilate
 sue fatis no immemor salubriu monitoz. facie sua tollit et ma
 nus et alias ptes. quas potuit corporis sui. datus sibi a quocumque vn
 gento limiuit ymagine. vobis presita ab ois tollis pcedente
 flammis se opposuit. et p lato septo tot viabz. quot id pcedit
 pellegendu est ausus ad boues ipos accede. Et ai as presitu in
 ire certatne. Sic q ipis adusibz Jasonis flamas euometibz. mactat
 ausu est stutu ei9 a flammis. et eius lanca trepidate digesta
 pugnes nebulosus exalauit i fumum. Ita ut Jason vita medus
 tuc finimisset i ignibz. nisi sibi datu liquore i ora boui crebris
 affusionibz infudisset. vno p fuso vaporatua boui ora q cate
 nabat. ferreis catenis. et velud viscosi glutinis compagine in
 diuidue sunt asprita. **Medea** tuc cessante illico flammaz emissionem
 bouum. letifer ignis vomituz illico fuit digestus. **Medea** deducto igi
 aere euanescentibz flammis ad sue quidum ne desensu inuale
 sut. Jason vero milia aio sitate repleto. palidus ad stupefactoz
 boui cornua manus optendit. sicut arreptis cornibz. huc illuc
 q temptat. trahere boues ipos. Sed ut sentiat si calatrosi re

pugnet ut si eius impio fū floribiles hūilit' obsecraret. Quia
 velud fū q' animas ei' pareret arbitrio a recalcitrantib' cerni
 cosa rebellia in surge no atceptant. Quare Jufon iugo et am-
 ty iugo iugalit' sonatū eoz' humer' p'raia diligētia imposuit
 et noctat vigenab' similis. Doues ipos arat' coegit. Ad totomne
 tes impui arator. Sicq' versata gleba latus camp' arbris co-
 cauāt intclulis. arbris silas fursu versu desartebat' celulas
 ipus et dobus ipis versata derelict' i campo. Jufon festin' et
 audax dirigit se ad draconē. quē p'p' draco ad se veniētē aspe-
 xit. multiplicat' sibilis i sonoritate voas horribilis repussu m
 aer' sibilas echomisc' coegit i voces et arbris voas firmosab
 flāmas edulces vitam aer' calida et equata rubricat' colat
 Et dū lingua lenib' reuolutōib' trahit et abstrahit plūma
 lib' assilomb' letifera venena diffundit. Jufon aut' intrepidus ad
 ordiat' incedit se vites p'm' d'saptat' vidit lapidis amulum
 quē suscepat a ardea i lūia draconis obicat. Ille fulgore stu-
 pētib' draco cessante flāmas emittit et cūguando cap' et col-
 li huc et illuc velud q' animas fūit' fulgore lapidis p' multa
 stupefactioe vitare continet. hic lapis rept' i India ut scripsit
 Idem quē nos Smaragdū vulgari' appellat' hui' virt' lapid'
 sine dubio est talis ut obiect' i lūnem oculib' veneniferi aial
 sine sit spēs siue a filis q' d'isso i d'alia m'cipat' si ei' aspe-
 tu ai aliquo fuisse ut calamo cōmutabilit' p'ponat' no p'logat
 hom' potit venenosū aial tolerare q' i eius aspe' no deficiat
 iā q' tinctū sed lapis no opibit imp'mis a damno ai q' onto
 venenosa ai oppont' tot' i m'mas co'frigit' p'tes. hui' radio
 vni d'ati draconē ipm' letifere stupefact' ai' sus' Jufon cōfessim
 appetit ense mudo arbris iatib' cūmlat' q' velud inuolucos dure
 draconis squame collidit. Insaugabilis itaq' Jufon no p'ca cō-
 fat adictib' velud dur' male i m'ade et tamdū renouat' iatib'
 ipm' impugnat' q' draco tollere no vales arbras et duras im-
 pugnatōes ipius longe d'scensu i campo letifex emittit spm'
 qui sup'adiactem aer' letifens atomis in feat. erue p'p' Jaso
 vidit q' tinctū ardee magistra ad p'pam memoriā reducēs im-
 ger accedit ad capud eius. q' a collo trūcans a m'arone diuisit
 Jaso fauab' euulsis dentib' ipos cōtinue p' sulcos fūos cōfessit
 i campū ipm' dudū abobus aratū. q' quoz' semie nascit' mi-
 lites statim mandit' dū q' tali p'gete milites p'cedunt con-

sejam ad arma surgentes qui invictos pariter se ipso leniter videri
ut se impugnat. **A**duru ergo bellu committit me fides et terribilis
et obscuru cu disinctu ad bellu in se no iriunt. aachius nec se petat
utpote diuisi p partes sed turbulet aspectibz ali' albu truaile
tolendut ai nec fuit ab dmi eoz qui victor potuit ai mutuis
vulneribz me se dycessunt intercepti. **M**athemulice igit artis
in cataaombz cotarijs araficoz mysterijs omibz detegit. **A**urane
predcto mortu tradita noctuo op eius denau semie naus futuribz
morte sublat. **B**obus ipis stus veluti seminiis. **A**son ad dis
ime piculoz eoz euulsis amosa solitudine sua paratut i mte
q facta sut. **E**t si qua faciendi sibi supsumtoto sumatoc ipuis
negocij studo suis contemplat. **E**t cu oia papias. **A**son ia esse
tostumatu audis et hilari lentis passibz ad aurei velle se
dirigit aucte. **I**n quo du nulla inuenisset rebe lioni audia
acceptu auctez cornibz mortu i gladio tradidit et suo aureo sp
liant vestimeto grates djs ipinde reddes p quas ai victorie
glia absq sue diuimeto psone est predam aurei velli coseuta.
Auray ergo **A**son auris spolijs ad insule litto lecto ualeant
imbam igit mtiat et remoz ductu cotit ad maiore insulam
In au litore ipm herules p datus et eius solij desiderabili opt
tabut. **E**t hic ergo ai descendit i tiaz ipm ai hilaritate suscipit
et d eius incolutur djs quiles grates reddut ai cum possites
nuq videre putasset. **A**son aut ad regis vete regia se cotulit
et ad eu cum pvenit rap vetez am fictiua iocunditate eu suscep
tam inuidit sibi et tanta victoria et doluit de se ipso totis diuim
spolijs. **A**uruc sede uip se fecit vetez tenuit vltim mstru aurei
velleris inspectu. **I**uuit i eius aspectu velle uulgo sed poa
de tati victoria **A**sonis quo potuisset statuta deuic dei aurat
medea vo d gnat q hilarata processibz visura **A**sonne dnum
aucte. **E**ui si huius i aspectu mltor mlti posula laudimeta
dissipet. **E**t rege mandate uip **A**sonne q pudibunda to sedis que
medea tenui sono vocis finituis vbis alloquit **A**sones ut adai
venete noctis umbraailo stanz auctat. **E**t se **A**son desider
bilis impletur. **H**uili et sumissa voce iudit. **E**t noctis ergo te
nebris toto orbe diffusis **A**son medee pvenit ad camera ca
medate thalamu intrauit et ambobus i thalamo volutarie
constitutis p q mlti voluptat solucia Tand d recessu coi p
paratoris ad recessu multa int se unanimi cotulert. **E**t q

ad excedere suam Jason in volchos insula p[ri]mo m[en]sis spaciū mora
 traxit. Demū v[er]o t[em]p[or]ib[us] oportunitate optata Jason et socij eius ab
 ead[em] insula furtim recesserunt a Rege vete[re] licaa nō obtenta
 Sed a creda ventor[um] secūdoz aurā nullū diās portasse ut
 lica deserens p[ri]mam et p[ri]ma septuā defuges mare trāstus in
 trepida amare luga seua distima nō aditens. Danc ducis
 p[er]venisse Thessalia vbi p[er] Thessalū Jasonē vīmib[us] invēda Thes
 salias occulta nate p[er] m[en]ta detestanda distima vīa lengeris
 sinuissē. Sed quib[us] vladonē deoz Jason m[en]to m[en]to fuisse q[ui]
 potius unq[ue] t[em]p[or]e d[ec]edat et eius distensus tamq[ue] damnato a
 d[eu]s fuisse damnabili morte cōclusus. Sic tibi quid p[er] fuit
 Jason enormia m[en]sse dispendia. Sic tibi quid p[er] fuit in Jasonē gra
 vis v[er]itas et vīdita deoz postea subsecuta. Dan vlgat[ur] dūa solat
 uali mortua inualit[ur] p[er] fuit media lūa herbar[um] valas adhibere
 medelas nisi forte d[eu]s pluceat. Nō implē cōpensatōm iniūe
 fuit amortalib[us] talū cōgnit[ur]. Danc nolle g[ra]ves culpas eā i fa
 ae vīdita abis pene talionē m[en]sse. Quod vlt[er] applicavit Jason
 ann heracle et alib[us] coz comitib[us] ai areda i porta Thessalie. Sa
 nus et hilaris quos om[ne]s respellens de Jasonē incolūate t[em]p[or]e
 infersq[ue] in seras sui cordis angustias hilari vultu recepit et p[ro]
 ne Jasonē regno suo nō p[er]missa dūda ab eo fūda. h[ic] inuīt[ur] p[er] d[ec]edat
 nō negavit. Jason v[er]o suscepti vitup[er]i a rege laomedonte memōit
 nō immemor h[ic]to de auco velle triumpho t[em]p[or]e g[ra]se victorie paz
 auram postponet. eā ignam q[ui]quid p[er]missorie agē d[ec]uit t[em]p[or]e
 dea nec Regni Thessalie p[ro]fione cōtentis i vīdita et vltom
 luomedont[is] regis ann ariostus crepit. Quale de eod[em] ai heracle
 m[en]to cōtato cōsilio heracles q[ui] totius negotij pond[us] in q[ui]d Jason
 et heracles respellē et alib[us] g[ra]z regib[us] a Troiano rege eis
 iniūia i m[en]to illata apponit. Nec tūc t[em]p[or]e solū eis vīm etia p[ri]ma
 ab grece fuisse cōm[en]t[ur]. Et iō i vltione iniūie rogavit ut audcā
 se cōfere potētes ab eis ut itanti cōsumatōe negotij quatrup
 p[er]t auxilū et Quame impedit. Nō ergo d[ec]uit apotetibus
 g[ra]z v[er]itib[us] et duab[us] iniūia p[er]missio qui vīdita appetē de
 cōmissis iniūis a d[ec]to rege Troiano unanim[us] om[ne]s probant

Incipit liber quarto de destitute p[ri]me

Et de per Jasonem et heraclem rō

Heracles aut[em] qui ip[s]ius negotij ut d[ec]m[us] e[st] totū onus assumpsit

cupies ipius negotij fidelis esse iuxta et soluta peccator. Sparten
impiger iter athenas non quiescit. **E**rat in Sparten queda provincia
primarie domanie regni effica. Et duo reges fratres regnabant in illa
duorum unus Eustor a alio Polux de nominibus primis regibus. hos fratres
decanati sunt poete filios fuisse Jovis susceptos sibi fuisse. et dupli
ne speciosissima mulier aqua etiam Helena fixerit fuisse concepta sor
tem q regum ipsorum. **I**n autem Helene conceptio testatur fuisse factam poete
Jove iovi similitudine concubuisse cum predicta dapline unde quidam Juppiter
inquit duo quia tunc dicitur quod ab uno vultu emendatur ipse. **E**le
na a quodam loco dicitur. **E**mdane. **E**st loqui dicitur quidam esse ad alia
ex parte septentrionalis plage insulae ewliu insularum non longe li
ta a civitate ivesana in qua loqui dicitur poete dixerunt. **E**theni predictam
Helena apportasse a patria sua raptam dum ad huc statum viresceret
puellari. **V**nde in **E**pla. **E**none sic impavit. **E**mdane
in festis et sub seque subiecit. **E**quene. Et cupido credat reddita. **E**no
Eno hos igitur reges fratres Eustore et Polux accessit Hercules de
vultu regis illos necno mones ut in potestati brachio in Troiani regis
damna seu potestati accedere non postponat. **E**ni reges in multa afflictione
vultu et in voluntate non ficta ipse Hercules uniter amule. **E**ndigi
Hercule abscondit regibus suis obsecra iocundum dicitur athenas. **E**oleme
nia. **E**rat in **E**olemenia queda provincia regni effica de continenti
ipius grece seu patris primarie domanie. In qua regnabat tunc **E**olus
laonon vir vixit ille faciemur et aiositas in bello. **E**no dicitur p
uenit Hercules in multa iocunditate fuit receptus ab eo. **E**ndigi
ipsum precebat statim ut seu et cum alijs regibus et duabus grecorum q
seu apud Troiam accedere permisit. ad regis laomedontem quodam reie
dignetur. **E**helamon autem rex verbis Hercules amens et cum eo et ante
grecorum duabus Troiam etiam in instanti permisit et ab eo Hercules tunc
discedente reusis puenit ad pellem que monet patris et hortatur
ut quoscuq; potest de maioribus regni sui moneat Troiam accedere
cum iam deus regibus et se ipso et apud polon cum festinatione declinavit
erat eadem polon queda provincia de ipse continenti grece in qua tunc
dux Nestor poterat ducem egere. **E**ni cum Hercules applicasset sui
cam ad vento amittit Nestor se cum eo gratulatur itur in multa suorum mi
litiu comitia. Et erat etiam dux Nestor ipse Hercules longe amice
dua caritate coniuncti. **E**no grossus et facili amittit vultu eius a
quo Hercules discedere ipse puenit ad pellem. **E**ni in viginti navibus

omnes milites iam accurreat se ad iter predictis regibus cum secum conue-
nientibus in portu Bessalie deinde simul apud Troiam sedis salubris
salubri navigatione conferunt.

Descriptio veris

Tempus erit quo sol matutinus sub zodiaci circulo austrum suum subsig-
natur iam intueatur arietis in quo nocturno spatio adequatio celebratur
equinoctium primi veris. Tunc incipit quies blandire mortibus in aeternitate senec-
tate incedis. Tunc cum dissolutus mundus molitur flantes zephyri trassat
aquas. Tunc cum fontes aquarum campulas temues statuerunt. Tunc cum
summes arborum et ramorum humilitates optre gremio exalantes extol-
lantes in eis quicquid insultat semina crescant segetes pueri vincti ramorum
colorum floribus illustrata. Tunc cum induit terra renouatis fructibus arbo-
rescunt. Tunc cum ornatur terra gramini cetera volucre et in dulcis
armonie modulamine catharisat. Tunc quia medium mensis hyppulidis afflu-
perat. Tunc cum mare tempestosa fluctuatione lapatum undas iam equalizat
sibi equos. Tunc predicti reges Jason et Hercules cum eorum navibus por-
tum intrant. Inveniunt maria velis optensis in afflatibus zephyrorum. Et
tam diu continuatis diebus et noctibus navigant donec ad optatas hominis
regni Troiam perveniunt portum intrant deum propria appellatorem. Dixerunt
igitur ad portum applicat predictam iam sol vergebat ad vespas vicinas
noctis tenebras suadendo tenaciter ergo anchora in prostris maris
immixtis quiescunt naues quod eis fortiter colligata. Et desinitur prossi-
dus quo prout salubriori consilio disponunt navigantes in illis. Diffu-
sus igitur noctis umbraculis in orbe terrarum in primo totius noctis tempore
luna luce modica sumit ab ortu quod super terrae facie suis cursibus ele-
vata ad ultimum noctis lucis medio fingit dies hinc est quod ab eis lucis
lucis admirati greci comodi ordinatione descendunt in terram quod valde fa-
cile eis fuit cum Troiana litora recepisset sine custodia non opper-
tate regis Troie hostium aliquorum insulis. Educat itaque de navibus equos
suos arma sua deponunt in terra. Tentoria sicut eleuat vigilas
statuunt opacibus natiis circumquaque prius igitur quam sol in terrae facie
effunderet vespem ad popellos reges alios Jasonem et Hercules ne-
que et alios maiores opatus ad tentorium suum reme mandavit. Vix
venientibus. Et eorum sessionibus collocatis ad popellum eos est hinc vix
alloquitur in dicto manu silenao et ore dictato. Vix nimia stromite
to spian. Tenax orbis novit virtutem vix constantia populi loca ma-
ia agmina ab opperto caussu auditi optant aut velam ut ipsi
quod micat vices vras de virtute non ceptasse triumphum. Quinque

em laomedontis regis in me iustam nobis panem tam intradi timor
sue. Sed quo placuit deus vos in hac descendisse terra in vadui dei regis
Expedi vobis arma tuum opponere principaliter curis nostris. primum est ut me
sensioque personarum nostrarum ab hostibus, mis singulis diode curio. ut saluati
vos omnia consequamini. **Adm** ut in offensionem ipsorum hostium et de
comitatus vilitate in sumam. **Adm** est ut in vultu totis inuitam de
hostibus nostris ad victoria pervenire. **Ex** quibus illa duo optima folia
cedit per nobis deus fauoribus manifeste satisfactionis et plenitudinem
vos consequi de premissis et in mirabili diuinaque utilitates quod de
tis hostibus ipsis vos appetant. **Adm** est enim omni et totanos in ma
bilibus humilitate diuina quas si nobis prout ole palma potum fa
uente fortuna subire capaces. **Adm** reputo naues vestras ad tantam
copiam et omnis earum sustentationem. **Adm** est ergo ut de cetero singula me
tiam et per que possim ad obducenda vota nostra celeriter et salubriter
pervenire quod deus per fauoribus annuat et adiuvando concedat. **Adm**
igitur. **Adm** pelles verbis suis sine fecit. primum me alios de cetero
vires antiparas aliorum. **Adm** Hercules sic ad regis deum videtur laudare
rex. laudanda sunt dicta que per nos in mea comitatus audientia sunt
prolata. **Adm** laudabile est circa prout negotium nostrum laudabilia co
silia adinvenire. laudabilis est tamen ad inuenta effectum cum instantia
delegare. **Adm** Salvo tamen consilio summi per salute nostra et nostrorum hostium ob
tinenda victoria in videri acceptum ut in vultu ante dies veniet qui
sua luce ad ventum nostrum accuset de omnibus, nostris et de tota gente nostra sit
distributio in duas partes equales. **Adm** in una igitur parte de pubis sit rex. **Adm**
lomon cum tota gente sua. **Adm** et vos ipse deus rex cum gente vestra
et Jason cum nostris complacitis nobis comitatus ut statim sub nocte silio
nos consequamini circa urbem. **Adm** tunc via in laetitia viridula et vultu
as adiacentes. **Adm** prout nobis fortune latebris optantibus dei luce qua
ad regem laomedontem adductu in de dolata notitia cum militia sua
ad naues nostras disponet in vultu. **Adm** ignari nos circa urbem sue muros
et latebras. **Adm** igitur ad naues cum suis militibus accedite et potestis de
fensionis sibi a nobis repagula opponat. de alia vero modicam
nostris autem ordinet quare prout perit deus rex in comitatus suos
deinde rex pastor et Terac appolus. **Adm** cum rege laomedonte
tem in hoc loco litoris ubi nunc sumus viriliter se opponat. **Adm** vos autem
qui tunc eritis in fortibus latibulis ut iam dixi aggrediemini urbem
et si rex laomedonte cum sua militia in urbe repugnare per fecit id
ipso de sua militia in medio nostrum oppositis fauoribus pena fuerit
ita ad optata vultu nostrorum per salubriorem viam non credo velon

fieri posse. **P**lacuit ergo consilium heraulis asstantibus vniuersis et quod
 celerat mandet operantibus celerat omne probat. **P**roximum enim apud thessala
 mon. **U**bi pellens Jason et hercules in comitia suorum equos ascendunt
 et armorum suffulti per insidias belluoso sub noctis tenebrositate ita mu-
 tos urbis. **E**t tunc per loca latebra tuas insidias se reponunt reliquis
 aliis in litore per manentibus qui totum regem laomedonta obice vno
 su ad arma id surgunt. **P**olis igitur iudicis illustrantibus ita mane stio
 aurora surgente qui noctis tenebrosas a facie tunc diluit de grecorum
 aduocum timulosis relictis laomedontem regis aures implet. **Q**uia
 obice vniuersos suos milites hortatur arma capeste et alios vices suos
 qui iuuenit in flore belluosis armis intede non pauculum ordinatus
 igitur per regem ipsum. **V**niuersis armatorum venit et diuidit in hos in orbatoe
 manipulos. **S**icque non aduocum hostium cetas insidias sue urbi vni-
 nas cum omni expeduere suorum festinat ad litus. **S**icque vero qui in litore
 morabantur videntes armatorum quod omne milio impetu confusos in ipso
 pant ad bellum aiosi nulla aut suspensioe confusi. **S**icque duplices estor
 primus cum suis confens in confusum bellum aggreditur et primo aggrimo
 comisso in utroque certatim inruit. **V**nus ad insulam in aliam et odio
 impetu alii alterum aggreditur in tempesta lancearum fragula fragor fit
 maximus perforatur saua et cassides euellunt. **U**bi donat in aere militibus
 ensium correptione collisione finibus sternunt milites alii vulnera in
 intempesta cedes fit maxima ultra utrumque rubricat tellus milio diffusa
 auore. **S**ed perualecet tandem troiana multitudo dum solum duplices
 stor cum suis et sua turma dispendia certantibus ac deo lastor ille ste-
 nus mox cum multitudo armatorum bellum vultu ingreditur. **T**roianos
 aiose aggreditur. **I**n autem congressu bellum instaurat. **E**t amor enim fit
 maximus. **T**roiani ruit sustine impetu ceterum non valentes. **S**ed la-
 medon. **Q**uo more iugiter leonis festinus occidit qui de sue stremi le-
 psonis multa comites hos stinit hos vulnerat et hos cruciat et in
 grecorum offensionem per defensionem suorum totum angelat. **T**roiani vero igitur
 quadum perigalit inuictes eorum vite perigiti grecos leuiter vulneribus
 insecutur multos quoque eis morte implicat et dum alios dissoluto co-
 nae disorade eorum nonnulli necesse conadut festina. **T**unc deo pro-
 luy dum belli metuet ambigua dum a longe conspuat aduersus grecos
 perualecet. **T**roianos furibundum suorum cum aae bellum intrat. **T**ro-
 ianos arat inruit et multos intimit et vulneratos persternit ad
 equis. **L**aomedon vero tunc per paz secedens a bella quod vidit suos in dispo-
 lute bellantes. **E**t tunc populi in la eis defecit in bello amittit alii
 maior dispendium sui casum. **E**t idcirco in minis et precibus vniuersos suos

fecit paululum retroire et omnes qui conuincuntur redierunt in unum. Nica vero
dux dæstor et laodometia regem fecit intutu peripit cu esse regem
et pnapex thronoz omni erp alia cura postposita qd ipm duxit
equi flui i velou cursu aduersus ipm reges se impetiose inuenit. Et
roo laomedon ex quo i scipm irue pferat flus est mtpida statim
flus dæstorem equi flui decliauit. habonas et ambobz i alcaibz orat
tibz equos suos ambo coueniunt couiretes laomedon aut roo hasta
sua qua gestat i manu i dæstore figit. Quod haste ictu dæstor mdu
bitant letifere fuisset volnato nisi fidelu armaz tinto ipm suas
se illesum. Sed no sic laomedon regis dæstore perit hasta sua da
ipaz i ipm regem impellendo vilit fuitu eius bmas diuisit i partes
aut impulsu roo fuit. Volnato equi deserit et pstru puit i ter
Hæc igit laomedon n stupescit casu n volne timidy statim scipm
erexit a terra et euagato ense dæstore perit audacia oia. Sed
quidam adolestes miles noie Xedar qui oia ano nouis optitat fatis
miles ut vidit laomedonta regem flui pedite i tato distime pliantes
de suo dno tanq subditi fidelis erubuit et io vsu dæstore equi
flui coegit i cursu. quedu lancea perit aiosus et ipm pmissit i pec
tore ac cu vilit impellendo prostrauit ab equo tota pedibz reg
flui. Laomedon aut roo ut vidit illum tota se prostratu i terra im
petu illi impetit ense mudo crebri ictibz cassidez ei impugnt quod
cassidis frangit articulu et totu visale diripit ac i ei facie que
volnus infixit pfto succubisset dæstor laomedont. Docta mton
ptz dum debilitatus volneus et fluent incessant omissioni cor
qui esset ad uitelam. Sed grecz i ei subsidu tociendau multudo
regem impetit laomedonta et ipius tuc mltu ceadeat aggret
infecta in ipis remittentibz dæstor equoz euulsus a pedibz et la
omedont subtrata manibz equi ascendit. Hæc dæstor aut roo du i me
dio certitau debellaret vidit dæstore ab equo deici p Xedar lu
pices tanq de illo vindicta assume lapatibz habenis velud furiosus
se digent aduersus eu. Sed anq dæstor ad Xedar posset ptingere
cursu suo quida thronang noie Deauridam ead Xedari linea con
sanguinitat astrata in medio se totu opponit et fto impetu p cum
vsu dæstore Deauridam i eu figit lancea sua qualibz alia corpis
lesione paul mota. Peru id roo dæstor eud Deauridam impellit
fortit hasta sua i eius latq letale volnq infixit. Xedar aut Deau
ridam to sobrlm sui pcepit volnati i vindicta furibz aspuit
mudo ense prosilht i dæstore potent ipm impugnat et p mole
ciaz ab eo clipeu ptorst eruare cassidis laqueis optarpatis le
talit dæstorem pmissit i multu sic q potent eu deicat ab equo

equum suum vultu auipit et cauda sua Armigo tradidit ad suam et op
 probrosos vultus versus Castore insultas sui sibi vulnus opprobriat co
 solitum. **C**astor vero cum esset pedester et ipse Troiam intus mol
 laret aduersus se Troianos se multa audacitate defendit. Sed cum sola
 intus bellum ingreditur ad resistendum suis impotens capto ab hostibus
 iam fuisset nisi tu quia polup cum magis festinacia occurrisset septim
 gentibus militibus. **G**recos strenuis socat qui facies impetu tu mi
 litaris ipse illos qui regem Castorem intus conabat dirupit aces i
 multa virtute bellandi strenuam suam libeat et equo restituit alieno po
 lup vero igne super aces in quodam Troiano Machim nomine que
 ante se primum inuenit viribus totus micat. **H**ut aut Machim filius
 Regis Carthaginiis nepos Laomedontis regis op sua fovea pmo
 meo erue dum polup odioso persequitur impetu letalit' voluit sic
 quod cum volue accidit intus Laomedonta regem. **T**unc Laomedon ex
 ipso fluminales prorupit lacrimas et potus sui miserabili casum de
 flens et diuis vocat angustis suos conuocat vniuersos quos flebili
 bus mouet lacrimis ut in ultionem sui nepotis necesse potent' insurgat
 Et tunc primum emissis cuiusdam cornu sonitu quod septem milia militum
 erant regem ipsum ad cornu sonitu accessit. Et facto impetu versus hostes
 vult ipse impugnat strenuit' sauciat et eos primum ore gladii
 ferient. **P**ro quod ipse turpe ducit i fugam quod Troiam usque ad extrema
 littora eorum manu insequitur. **T**unc cessisset regi Laomedonti victorie
 finis et belli si quidam op Troianis nomine dotes letalit' voluitis viri sop
 reges ab urbe prouenit ad regem. **H**uius in verbis flebilibus et singultibus
 anxiosis opposuit quodam vultu sue. **P**ropter vultu sua Troie ab
 hostibus suis interceptam et Laomedon rex audient' anxiosa suspicia pe
 toribus eduxit abymis et eiusdem sonitu cornu ad se prouocant. **G**e
 tem sua dimissis gressus i littore iam deuict' versus urbe gressus
 suos accelerat. **N**on dum rex Laomedon longe porrexit i arma
 torum comitia suorum et respiciens a longe vidit pariter magna hostium
 suorum egressam ab urbe aduersus eum i armatis timoris festinare. **I**te
 aspiciens per se vidit Greco quos i littore iam qui deuict' audacitate
 resumpta accelerare cum magna festinacia versus ipsum erant faciat
 in hoc stupefactis ignorat cum i medio hostium antiquaque se erat
 inclusum. **Q**uid vult' dimittit' bellum aspiciens inclusum primum quos
 feruet et esuat vigor plurimum i equis. **E**tiam Greco i multo maiori
 numero Troianos oppedit. **S**ternunt Troiani et crebris ictibus ensu
 primum. **E**t mox ille vir strenuus tam fortis tam audax. **S**erui
 les superuenit qui forti sedes i equo letiferis volubilibus coactis dirupit

uaces ames disgregat adūsantes. Et i eius potēcia hostes dū nōgunt
ipm̄ tolerare nec vmbi p̄uale iter sibi p̄mas apuit. cū cāquā
q̄ ipm̄ cedat et inficiant. demū adūsus laomedōtes rege q̄ indu
bitat ipe p̄sensit impetu se dirigit furiose quē aggresso vio
lentē int̄cipit. Int̄ceptū ab eiq̄ corp̄e capite decutato i medio suorū
rabie violenta p̄orient. Et p̄q̄ resp̄cort. Turam dēflet se sui
regis regē dēstatutos quos ad se rap̄icō i corū vites sp̄es nlla
reducit. nec alibi posse dēfuge causa p̄sidiū aliq̄ sp̄es asp̄at.
Hinc go hinc inde rādaua Troianorū et deuicta Turam campū
deserūt ad fuge subsidū anhelantes. et corū si qui sūt. quos
tueri posset n̄ potuisset subsidū longe bello fuge poterat for
te manū gr̄orū effuge. cū totū leti fero bello succubat. et p̄ictus
ensū sit leuifero finis bello. Greca vō vitoēs dēficta cū urbem
victābī armis int̄it. ip̄ solis m̄l̄eribī puillis et sē m̄bī semple
na inueniūt. p̄imōe mortis cōfugietes ad templa d̄orū. Sed
m̄l̄e op̄is m̄l̄es miserabilē stupefite hinc in d̄iffugiūt corū
puillos d̄imilis dēferetes i v̄l̄is trepidē q̄ puellē chātes hinc
inde aditū cū saluacōis ignorat. relicta corū d̄omibī i m̄alibī
gasis plenis. quas om̄s Greca vitoēs v̄cāpūt sp̄oliat et p̄cedit.
In ap̄ima eūa p̄eos habilitate capata. cū vni⁹ cōtūmū mēsis
sp̄atū Greca v̄m̄it ad p̄dūm ip̄orū. demū vō v̄bī ip̄ig alius dēpo
sit mem̄e p̄eosq̄ sūma pallata d̄urūt. et om̄s q̄s ibi inueniūt
indifferet̄ morti tradit. Dubl̄mū d̄ificia p̄apite i ruina f̄icta
tūcta subitūt. et v̄m̄is templis v̄l̄is ip̄ius more p̄d̄m̄o sp̄o
liat̄. quosq̄ etia cōfugietes inueniūt senes et puillos i d̄iffēnt
mori cōd̄iff̄m̄e t̄dūt op̄d̄io. et tēploz d̄ificijs t̄dūt i ruina
puellas pub̄escentes et formosus m̄l̄es q̄s adinaciunt captiuas
educūt. et d̄ucūt ad naues adidētes eas p̄petue f̄uituti. **I**n Lao
medontis igit̄ regis pallatū int̄ntes ant̄q̄ f̄uss̄ fundū euersū
i ip̄ius captiōis l̄m̄e inueniūt. **E**xionam puellā mirabilis pul
t̄is filia d̄a regis q̄ inuēta nata v̄m̄a nō f̄uss̄. quā hercules
i v̄itoie p̄m̄ū regi tradidit. **H**alamom p̄eo q̄ ip̄o **H**elamon
i v̄l̄em ip̄am p̄m̄a victor int̄iūt. **S**o mirabilis victor. maḡ
si tibi palma v̄itoie faciant. **E**xionā h̄at tibi s̄otac̄ d̄ebuit
noblis gratitudo. ut tā nobilissimū v̄gmez cāte pulc̄m̄is d̄orū
forma tam nobilissimis in fort̄az mantalis cede tibi cōpula
s̄d̄as̄. **N**ā ut ignoise lib̄idinis voluptate m̄plem dēsp̄as̄
ut ea q̄ tibi v̄p̄ cedere potuit cōiugio s̄otata i d̄ignā tibi mai
tali contub̄erio statuisi. **E**xo h̄at igit̄ **E**xionā processit

estatis tota matia rapie de qua p[er] modo maxia st[atu]la p[er]se
 v[er]u longis multa t[em]p[or]ib[us] de qua damna irrecupabilia p[er] mod[um] s[un]t
 secuta. **E**cce igit[ur] fundita vrbe Troie ut p[ri]me d[ic]tu[m] est. **E**
 a t[un]c om[n]ib[us] hominib[us] ab latis ad ip[s]a naues ascendunt et venano rete
 aut a littore. **E**mittentes se pelago velis et tensis felia veni
 ge salui et victores. **E**reca sunt reu[er]si. **E**xultat go tota b[ea]ta
 nimis p[er] gaudio i[n] d[omi]no ip[s]o[rum] v[ic]toria et i[n] tanto[rum] ag[ri]tudo bono[rum]
 p[er] quib[us] om[n]ib[us] g[ra]tis viciat et g[ra]tia p[er]ficiat d[omi]n[us] tradit. **E** de
 iunior[um] igit[ur] spoliis. **E**reca plena tota sit diues om[n]ib[us] etia d[ic]it[ur]
 victorib[us] q[ui] tunc illo t[em]p[or]e p[er]it p[er]itores eo[rum] p[er] multa t[em]p[or]a p[er] mod[um]
 suaeffine. **E**rim[us] fuerit i[n] destituti[on]e diu[er]s[is] opulenti

liber quintus de fundit[ur] v[er]lion seu
magne t[em]p[or]e p[er] p[ri]mum restituitur

Destructa igit[ur] et eisa fundita vrbe Troiana laomedonta rege
 suo nequit[ur] infecto tot militib[us] et nobilib[us] quib[us] nea eduis
 tot milierib[us] et puellis iugo seru[us] abductis nobili. **E**reca igit[ur]
 regis filia meretico more sub helamomis libidine co[n]stitut[ur]. **E**
Ereca p[er]uidi cum diliger[et] adhibent quales s[un]t i[n] hoc m[un]do rea eo[rum]
 euenta q[ui] n[on] n[on] deat homines a finolis et etia a leu[is] iniurijs
 abstine. **E**reca n[on] se p[er]uis sepius iniurie ad instar ignis anq[ue] mo
 dica p[er]tilla ceas almet multa subitane s[un]t edict[ur] et subito i[n]
 maximas et aduertes flamas exalat. **E**reca etia reges et p[ri]n
 cipes alienigenis n[on] obesse qui ad eo[rum] regna se co[n]ferunt n[on]
 eo malitiosi fomite p[ro]positi ut regno[rum] eo[rum] seru[us] archana sua
 munda sacro[rum] series p[er]ficiu inimica. **E**reca infamitate mane diu
 ans p[er] negat. **E**reca ut status homin[um] deducat habiliq[ue] i[n] ruina p[er]se
 p[er] insensibiles et ceas insidias potentes i[n]mittit et induit ad
 casum a finola et inopinata via tam trahes ne p[er]missioe p[er]
 habita p[er]antele subsidu voleat se tueri. **E**reca hoc igit[ur] p[er]ans i[n]uo
 luto saas ingentib[us] p[ri]ma Troia destructa tal nobilissimu Laome
 dont[is] regis i[n] felissimu finis fuit. **E**reca v[er]u finis ei[us] fuisset finis
 et extremu i[n]itus tate cladis ut obtinu facilis occasiois causa
 qualis fuit Laomedonta rex i[n] m[un]do litore sue t[em]p[or]e. **E**reca aliud
 nauigantib[us] repetinu hospitiu denegasse i[n] tanta p[er]anore talione
 si facin[or]a d[ic]ta posset morte dispediu i[n] t[em]p[or]e morti etia traditis
 p[ri]matib[us] regni sui ei[us] traducta filia ex t[em]p[or]e regiones sublate
 metrice vilitat. **E**reca illa m[un]dano[rum] sacro[rum] series m[un]di dissepato
 alienissimu vadit fomite p[er]zanie causis tradit que d[ic]i incepit

latent obypere sit ppa mapia mali cogeret subsecuta ma ipi
no effugiat memorit itensenda dnm dante captoe vinctis
Vroque vincti illa memola nobilissima et mirabilis magna
Troia q p9 euerston pcedat n pme Troie p9 ca fmdia fmdia
ta legnt eisa fuisse tot regib et pmpib tot milib et milibus
hom belliofa nece tosumptis Ad aut et quoz narrados eucty
suo ordine sigillatm dirigunt stilius noster

De laomedon quot filios hnt
et filijs regis p rami de

Lomedon itaqz vxo habebat quedz filiu noie p rami q
regina vxore sua sibi susceptu mltis strenuitat vix et
mlte sapie tofilio p pollente hic ipe casus p rami sui no pnt
apud Troia tu longz diez amicalis ia opatus v sus qdai pte
hostes et ppos i belliofo opatu penitenti i remotis p rami plu
tofuert **H**ic ex ipe quoz ita inuenerit cetera quodda fmsz
sibi rebelle dnu obsidioe tocluseant ut i ca obsidion sub spe re
nie victole mora trahes tu vxore sua et filijs ita eius casu ap
caden solata cura et mteoe vacabat. At habebat quada nobi
lissima mltex noie hecubam qor noie p quia sibi suscepit qn
q filios et tres filias de quib filijs ei p mogaia vbat Hector
caudite strenu mles dante mapia belliofue **Q**ue gesta vnt
tu mltu vixet i longa meoria longu no sine ca recensuapcu
Decadu aut filij vbat p rami qui et ipe dictu eat alio nome
Alexander omi iuueni spectatissima doctz p rami i caris magi
stro et sapientis **T**erz vbat deryphobus vir strenuus et multa
disatione tospicius **Q**uart vbat Hector vir sac mlti na om
eint doctis snaz libalium erudit **Q**uint et vlt vbat Troilla
iuuenis q pluri vnuosus i bello. **S**extu strenu mlti sit gesta
q dmtips p rami hysto no omittit **S**cripsit aut ead dngliq eund
rege p rami p rami hecuba suscepisse alios duos filios vni
polidoz que dum ianis pluib agit q p rami p rami p rami
Sextos comisso opatu adusus cu venire velle misit cu adque
dum rege amicu suu cu auri maxima qntitate obfuad p rami dnt
de elictu belli posset dnt p rami fici dnt dnt ille p rami mlti
miseria cupidine ut presensit regi p rami no fcaide fcaide mlti
dumit polidoz ipm iuge iugulo p rami et uis quodda lntu
quatu **A**lio vo nome Sammedon que dnt auxphi in insula
vacante asptauit i celu et i p mltina suu tostauit loco dntu

multa p[er] simda p[er]ta fossura et latitudin[em] p[er]p[etua] **H**ic igit[ur] sup[er] fine usque ad
sumu[m] eiq[ue] sup[er]edificata s[un]t mema i[n] m[un]dib[us] p[ro]p[ri]e m[un]d[us] cu[m]q[ue] cubi
toz altitudin[em] duce[re]t[ur] **S**eruo[rum] sup[er]ficies erat marmoreis intusata la
pidib[us] i[n] v[er]u[m] du[m] p[er]tate colo[rum] ut m[un]d[us] app[er]et blandiret[ur] **I**n m[un]d
toz igit[ur] cu[m]q[ue] no[n] m[un]d[us] vana t[em]p[or]is distabat ab alia q[ue] sup[er] muros
eosq[ue] p[ro]p[ri]e altitudin[em] eminebat **I**ntusq[ue] aut[em] et p[er]tate ciuitat[is] ip[s]a
fuit i[n] ianuis to[ra]tut[ur] **S**eruo[rum] p[er]tate dauidm[un]des **24** **C**ymb[er]ia **25** **T**u
t[em]p[or]is q[ue]ta **26** **q**u[ia] **27** **q**u[ia] **28** **q**u[ia] **29** **q**u[ia] **30** **q**u[ia] **31** **q**u[ia] **32** **q**u[ia] **33** **q**u[ia] **34** **q**u[ia] **35** **q**u[ia] **36** **q**u[ia] **37** **q**u[ia] **38** **q**u[ia] **39** **q**u[ia] **40** **q**u[ia] **41** **q**u[ia] **42** **q**u[ia] **43** **q**u[ia] **44** **q**u[ia] **45** **q**u[ia] **46** **q**u[ia] **47** **q**u[ia] **48** **q**u[ia] **49** **q**u[ia] **50** **q**u[ia] **51** **q**u[ia] **52** **q**u[ia] **53** **q**u[ia] **54** **q**u[ia] **55** **q**u[ia] **56** **q**u[ia] **57** **q**u[ia] **58** **q**u[ia] **59** **q**u[ia] **60** **q**u[ia] **61** **q**u[ia] **62** **q**u[ia] **63** **q**u[ia] **64** **q**u[ia] **65** **q**u[ia] **66** **q**u[ia] **67** **q**u[ia] **68** **q**u[ia] **69** **q**u[ia] **70** **q**u[ia] **71** **q**u[ia] **72** **q**u[ia] **73** **q**u[ia] **74** **q**u[ia] **75** **q**u[ia] **76** **q**u[ia] **77** **q**u[ia] **78** **q**u[ia] **79** **q**u[ia] **80** **q**u[ia] **81** **q**u[ia] **82** **q**u[ia] **83** **q**u[ia] **84** **q**u[ia] **85** **q**u[ia] **86** **q**u[ia] **87** **q**u[ia] **88** **q**u[ia] **89** **q**u[ia] **90** **q**u[ia] **91** **q**u[ia] **92** **q**u[ia] **93** **q**u[ia] **94** **q**u[ia] **95** **q**u[ia] **96** **q**u[ia] **97** **q**u[ia] **98** **q**u[ia] **99** **q**u[ia] **100** **q**u[ia] **101** **q**u[ia] **102** **q**u[ia] **103** **q**u[ia] **104** **q**u[ia] **105** **q**u[ia] **106** **q**u[ia] **107** **q**u[ia] **108** **q**u[ia] **109** **q**u[ia] **110** **q**u[ia] **111** **q**u[ia] **112** **q**u[ia] **113** **q**u[ia] **114** **q**u[ia] **115** **q**u[ia] **116** **q**u[ia] **117** **q**u[ia] **118** **q**u[ia] **119** **q**u[ia] **120** **q**u[ia] **121** **q**u[ia] **122** **q**u[ia] **123** **q**u[ia] **124** **q**u[ia] **125** **q**u[ia] **126** **q**u[ia] **127** **q**u[ia] **128** **q**u[ia] **129** **q**u[ia] **130** **q**u[ia] **131** **q**u[ia] **132** **q**u[ia] **133** **q**u[ia] **134** **q**u[ia] **135** **q**u[ia] **136** **q**u[ia] **137** **q**u[ia] **138** **q**u[ia] **139** **q**u[ia] **140** **q**u[ia] **141** **q**u[ia] **142** **q**u[ia] **143** **q**u[ia] **144** **q**u[ia] **145** **q**u[ia] **146** **q**u[ia] **147** **q**u[ia] **148** **q**u[ia] **149** **q**u[ia] **150** **q**u[ia] **151** **q**u[ia] **152** **q**u[ia] **153** **q**u[ia] **154** **q**u[ia] **155** **q**u[ia] **156** **q**u[ia] **157** **q**u[ia] **158** **q**u[ia] **159** **q**u[ia] **160** **q**u[ia] **161** **q**u[ia] **162** **q**u[ia] **163** **q**u[ia] **164** **q**u[ia] **165** **q**u[ia] **166** **q**u[ia] **167** **q**u[ia] **168** **q**u[ia] **169** **q**u[ia] **170** **q**u[ia] **171** **q**u[ia] **172** **q**u[ia] **173** **q**u[ia] **174** **q**u[ia] **175** **q**u[ia] **176** **q**u[ia] **177** **q**u[ia] **178** **q**u[ia] **179** **q**u[ia] **180** **q**u[ia] **181** **q**u[ia] **182** **q**u[ia] **183** **q**u[ia] **184** **q**u[ia] **185** **q**u[ia] **186** **q**u[ia] **187** **q**u[ia] **188** **q**u[ia] **189** **q**u[ia] **190** **q**u[ia] **191** **q**u[ia] **192** **q**u[ia] **193** **q**u[ia] **194** **q**u[ia] **195** **q**u[ia] **196** **q**u[ia] **197** **q**u[ia] **198** **q**u[ia] **199** **q**u[ia] **200** **q**u[ia] **201** **q**u[ia] **202** **q**u[ia] **203** **q**u[ia] **204** **q**u[ia] **205** **q**u[ia] **206** **q**u[ia] **207** **q**u[ia] **208** **q**u[ia] **209** **q**u[ia] **210** **q**u[ia] **211** **q**u[ia] **212** **q**u[ia] **2**

mio diuidebat. hic lathi pamos lances multo colore tingebat. hic picta
 res. hic tubnarij. hic vporcs. hic cenarij. hic umilatores qe mitalores
 vlgant appellat. hic angupate et distinctos argenti. hic et alij qui
 venales alios plures artes mechanicas qcebat. **¶** p mediu aut tunc
 quida flumij vanaq noie et valde magni cunctat. q diuiddoluit
 igemias ptes cilles. p eum cursu habitarij ipa multa comoda cose
 rebat. **¶** Aa costat vno ripa ipis inuallibz molestinis molecina ipa
 ad vnu qstantu frumeta coassa i pime pulles i quotidianis vslbz
 conluebat. hic ead flumij p meatu artificioso topou et subcanos
 cathamictens. p latices ductu atq nccores scambit. lanya deaurcs
 vuitate ipaz ordiat i cursibz i vndibz. p qua lauaz to geste m
 mndias purgaba. **¶** Ad quid ua q flumis instar ordinato fuit
 tiberi home qui p medalloma erupes p vromu vnta ad pta ne
 vrie toaz adiacctis regni getes p vtbes alias et loca dispsa ppa
 habitare decauit. A quaz mla diu pta e in mlu plosa mltis deo
 tata nobilibz et vndiq tota plena q mltioz molatu vno plebatoz
¶ Quia aut vuitate diuiaz ludoz diuiaz gna diu i ea adinuicatioibz
 statuit. Ibi pmo adinueta sunt Scacoz solatia curiosa. ibi ludi subi
 to insaltes aliaz. hic repenna damna et lue momctanea tavilloz
 Ibi tragedie et comedie dnr pmitu institute. Quauis qda afferant
 mspula dialie muenta fuisse pmitu media. Ibi dnr inueta ludi
 tristes terrores. et mania qui pmo videt vens tpe arbor in
 mla fronde vneubz et floribz i pma pubestabz iuilectate si pmo
 mlesis opay to suent. **¶** Ite mltioz alioz gna ludoz adinueta sunt
 q cosuenerat qom dmlcs aues et quams actibz solatia dclatans
 mge qhilamices ut mlticau volutates. **¶** et vce pumz psue lita
 tois hospiao et ppe receptatio mationis i eni necon loco vrbis
 ipus augda natue rupis opesse magni et formosi qitacti
 ordiauit. ylion fieri constituit. q maghu eiq pallatu apptat. ead
 magne magnitudine fortaliu gre firmitat. huc i rupe natua
 violent obsessa firmitu optat mclia ylion ab ymo usq deorsu
 spatosa forma mclsum. **¶** Iud alacudo flum qingetoz passu
 spatui a tra attingebat. p catula tui i caruitu suo no mag
 distancia vianoz q mltio magis eand alacudie pcedebat. quaz
 tuium pumitcs p mmiu altitudine mbrui veste cotruis infusiois
 tangebant. et q qz flate ta ardua vniuia toaz pduiae aduata
 loca et remotos ead situs hnaa potant comode intuen. **¶** Quia
 ylion mltioz supfices que se mlticau pntabz aspabz no q late
 calias mltia forte d albatia vagebat. tu to ead lapidibz mltis
 fata marmoris et mltioz valiete distincta colore i diuiaz ymagi

celatibus qui intueant aspectibus alludebat. Sic et eis fenestras no
insignuat opus forte marmoreum tu maior pars eorum constructa fuit
set et quadris fuscis crystallorum. Sic fenestrarum parum colummelle
Sic capitella et bases parum optimiori vero parte predicti palatii inter cetera
edificia totumque munitis rostris quam quidem saltem inservit. plures
latitudinis et longitudinis totius. Cum perfecta superficies erat in
bulis vestita marmoreis et columnis cedrinis et etiam eis tabule te
studo. Quod parummetum musti operis diversificata materia diversis distinxit
in colores. In huius sale capite regni erat solus institutus ubi mensa longa
longa proceritate distensa locata consistat. tota totumque elongata etiam
subtilibus iunctur. Sic quod ab utroque lute mensa ordo distensum totumque
dubat distendentibus sessiones. In alio vero capite sale prius mirabilis
operis autem quomodo quod totumque erant quod edificati altare in hoc summo
uis. id quod per triginta gradus musti operis totumque corusque corpus infa
tigabilis dubat ascesus. In huius ergo altare ascesu summo radiabat
ymago quodam posita aurea summoque in longitudine quodam cubito totum
quod aureo elato totumque in maxima estimatione valorum quia variaz gemarum
venisabat impressio et eius nobilitabat auri fulgorem quomodo apponit
in diversis operibus munitis. In huius ymagine dei Iovis erat a primo regis
suma et in contumacia fiducia. In putaret per hanc longa felicitate vixit
et regni sui solus et potestatem sceptri sui per infinita tempora peruenit
per diuturnum. Id quod ergo in huius sed sui cum estimatione et oratione
beni proposito sine periret quod copabili corde metatus est vniuersa et duo
diligenti consideratis a se tanta vixit fortitudine infirmitat peruenit
tamen se potestatem ipso amissum tanta se pollere multum strenuorum multum
tunc gloriare diuinitatem fluctuantem amant ad hunc iniurias sibi diu
agris illatis diuina cogitatione reuertit. Et scis quod impudens idem
diuitate plerumque cuiusque amissum celebrare madat. Et tunc conuenit
tibi in diuina ipsa suis diuinitatem vniuersis et eius filius omnis per hunc
quod tunc in panonie patre et oratione septem subiecta. Et madato prius
bat materia una cum diuinitatem conuenit. Idem regio dicitur scilicet in solio vniuersa
plebem ab eis ore pendente fito silencio tunc eos allocutus est dicens
o viri fideles et dilecti michi iniurias mearum multum quod prius mali
participatores obitus esse consortes et ipsa nosus et scia. Quod tam
seruola in mepta patet omnis cum in fugam. Et tunc supra diuina cernit
in miram prius inuenit et in meos et vobis vobis in tanta celeritate
seruicia interuenit gentores et doro in mea fortuna quod tam nobili
per genita subiecta ignore inbe traducta et more inletrico de
puta subuili iugo dicitur fuit. Doro vobis filias et opores

laudibus p[ro]p[ri]is abstractas vultu[m] in sternis sibi seruire compellit. Quid
 vult mea erone pacifice possessam a p[ro]genitorib[us] du[m] meis ab eis
 nequit intercepta dederit a t[er]renis et ruinis. Ann[us] v[est]rus et m[ul]tor[um]
 v[est]ro[rum] hospitium fundit[ur] eidentes. m[ul]tor[um] meo[rum] t[er]refactas diu
 cas a p[ro]posuit p[ro]de. facultates m[un]as et bona i[n] spolia diu serunt.
 E[ss]et g[ra]t[ia] m[un]struo ut sanctib[us] d[ie]b[us] qui sup[er]bis consuevit respice. E[ss]et
 assensu om[n]i v[est]ri t[em]p[or]is. v[est]ri v[est]ro de tot malis. Datis n[on] nob[is] h[ic]
 v[est]ritate magna et tua et n[on] defensione s[un]t. Datis nos m[un]ta
 v[est]ro p[ro]p[ri]etate a[ss]u[m]ptate. suffultus Datis nos m[un]to p[ro]p[ri]etate et i[n]
 m[un]te. m[un]tos armis v[est]ris bellis n[on] nob[is] h[ic] m[un]te diu
 cas et m[un]tor[um] v[est]ro v[est]rib[us] opulentes t[em]p[or]e n[on] nob[is] m[un]ta p[ro]p[ri]etate
 t[em]p[or]is a[ss]u[m]ptate et m[un]ta nob[is] i[n] t[em]p[or]is suffultus t[em]p[or]is. E[ss]et
 ita sic nob[is] v[est]ro esse acceptu[m] ut q[uod] hostes et offensas n[on] nob[is]
 m[un]ta ad arma v[est]ra et i[n] v[est]ra m[un]ta et eaz[um] v[est]ro v[est]ro
 anhelam[us]. Q[uod] quia s[em]p[er] bello[rum] euent[us] est ambiguus et dubia
 s[un]t f[er]ta pugnati[on]i a p[ro]p[ri]etate t[em]p[or]is t[em]p[or]is et tua v[est]ro n[on]
 ta g[ra]t[ia] i[n]uria ta i[n]v[est]ra i[n]v[est]ra dederit m[un]te p[ro]p[ri]etate t[em]p[or]is. An
 abstruere v[est]ra v[est]ro a colore t[em]p[or]is t[em]p[or]is Datis p[ro]p[ri]etate m[un]ta v[est]ro
 na dederit a[ss]u[m]ptate abstruere dederit. v[est]ro v[est]ro p[ro]p[ri]etate m[un]ta p[ro]p[ri]etate
 i[n] t[em]p[or]is a[ss]u[m]ptate t[em]p[or]is p[ro]p[ri]etate v[est]ro p[ro]p[ri]etate. E[ss]et i[n]v[est]ra p[ro]p[ri]etate
 i[n] eaz[um] aggressi[on]i m[un]ta m[un]ta a p[ro]p[ri]etate t[em]p[or]is. E[ss]et v[est]ro ut
 si i[n] v[est]ra v[est]ro p[ro]p[ri]etate m[un]ta v[est]ro n[on] nob[is] querela
 d[er]ige i[n]v[est]ra p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate compellen[us] m[un]ta dissimulare f[er]ta
 ut nob[is] i[n]v[est]ra ut a g[ra]t[ia] i[n]v[est]ra p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 repellat[ur] et t[em]p[or]is h[ic] v[est]ro v[est]ro p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 tes i[n]v[est]ra v[est]ro p[ro]p[ri]etate v[est]ro p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 h[ic] m[un]ta p[ro]p[ri]etate i[n]v[est]ra que i[n]v[est]ra v[est]ro p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 Datis ad p[ro]p[ri]etate h[ic] legat[us] o[mn]i p[ro]p[ri]etate t[em]p[or]is se offert v[est]ro
 t[em]p[or]is et i[n]v[est]ra p[ro]p[ri]etate dederit. Anthenor i[n]v[est]ra se m[un]ta
 v[est]ro v[est]ro p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate dederit nullas m[un]ta dederit
 p[ro]p[ri]etate i[n]v[est]ra classe et singulis a[ss]u[m]ptate n[on] nob[is] Anthenor p[ro]p[ri]etate
 p[ro]p[ri]etate classe i[n]v[est]ra et s[em]p[er] i[n]v[est]ra malo et v[est]ro v[est]ro v[est]ro
 p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate i[n]v[est]ra et n[on] nob[is] n[on] nob[is] p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 m[un]ta p[ro]p[ri]etate a[ss]u[m]ptate v[est]ro a p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 ubi repellat[ur] casualit[er] m[un]ta p[ro]p[ri]etate v[est]ro p[ro]p[ri]etate i[n]v[est]ra
 v[est]ro p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 Qui Anthenor p[ro]p[ri]etate v[est]ro i[n]v[est]ra p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate ad v[est]ro

hec n rex pami p me mēu mādāt vobis dūes sibi quid inueniet
iurias illatas hō putat ad vīe mēone recordys quā dūe tū absp
fuis offensiois causa sui pgentor irruisset i regni que neqter
mora tūdidus eūtenū fūduz tūa sua et pemptis aūb sūb
miseris et qd fūa vūe. vūit i pūliū et pūitūte. **Edupistis**
Amplis sorore sua **Throna** puella rega vūa mūmūmo tollēnta
cupit asportastis Nam mēntes more polluta cupit tūcat
eandē dētor ipius **Cum** iūi sūb mūte dū fūctōis rō vōs iū **Ras**
pami regat et mouet ut abūi rēfēt belli rūbēs et fūa scādū
nō rēfūct q dēfūctū dēnt eē apud bonos q dūes opas si plu
cet vclit impedē ut fūte sūor sua qrona rēfūctū mā dāret oūb
alys dānnis et iūvīs quētatis ab ipō dūe omā pūqū audiūt
rōpelles sūbūo pūandū i fūore eāa mīpētū hō ob tēpāns rē
sue ampulosis vūis insūctūit m pāmū fūctūte ei oppōit pū
et mīnālū mīvīs pūtenorī rēfūctū mīdūit affēres eāa q
si i pūmōmētū mōra i sua tūa tūct hūc fūct mōra tūa nēq
qū audiēs dūntēnor a rēge pēlles lūctāa nō ob tēra fēstūq dū
fēm mīctū Et rēfēct a pōrtū alto pēlūq sē cōmūtū **Exū** mī
uīgās ignōta p mīria cōpāctū dēb et nōctū pūct mīctū
mīs dūlēmētū iūctūte i dūlēmētū tūc rō **Thelamion** p
fēs erit ad que a dūfē dēfūctū pūctūor sē cōmūtū locūtū
eūe ut rō vīdīt **Thelamion** i vūū quōdū nō rēfūct amīo
tū ob tēntū **Throna** dūfūct omīs **Thronas** tōtū mī adū mīctū
Cand adūctū sūa ab dūntēnorē cūm pētū **Cū** dūntēnor rē
gīs pāmī affēns sē legatū legatōis fēre sibi opplāntū i q
vūa rōpāmī **Throna** regm dūb nōbilitatē sūa tūa affēnsē
rēqrit ut sorore sua **Throna** quā cāula vūa mīdēctū tūctū
q pōrtū rēfūctū ei tū nō mīlū cēdūt ad gūām rēgīs fūlū et
pūore i hōnēstō tēctūre cōpōrō q fūct a pāmī nōbīlī ut mīorī
rēlāctōne dēbūte vēnēctūe nēct tū dē hīs que a vobīs erigā eūm
dēfūctūbī mō sūt qēfūct mīllo dēlōre vepābē si rēfūctūctū cū
sibi bēnīctās vūa pūvīdēbūt eūa ad hūc rōpāmī pōit **Eū**
mīmōmīo cōllōctūe **Amīctis** i ab dūntēnorē vūis ipīs et a
Thelamēe qūct mīllūis grāue et sūbūctū **Thelamō** op cālūtī
iūa et vūū vīfībīlī pōbō tūfīōmīs pūfūndēs sūt mīctūctū **Amīctis**
quī tūq es dē tū lēvītātē adūvīctōe mīlta cōmēctōr tū nīpē
nūctū ut ego sibi dāū amīctūe nōctāa sū cōmūtū Et tō cū pū
cāmīa opāndūte nō mī cēdūt ad vōtū dūnt n qdā rō tūctū mē
i rēlāctōm mīdā fūctōrīs tū quibūctū alys **Grēae** nōbīlībīs

aduersus laomedonte rege qui tunc patratore in opam totulif
 se et mei cruoris effusione no modica bellias Troiana urbe p
 ma intrasse ppe q opulias totius assensu inuite victore pmi
 tradita in fuit piona ad faciedu de ea me arbitrii voluntatis
 q no leue munus michi datu arbitror optasse. Tu et ipa sit ni
 mia speciositate decora multis insignita dotibus et laudabiliu
 mox copione venusta. **Do** e in ergo ta leue rem reddere pceda
 et tanto in quesita discrimine vite mee. **Sic** ergo regi tuo
 idna obtine no posse nisi pacem gladij tradantur et te ip
 reputo futurum valde scire q talis legationis pondus assime pssisti
 Tu sic debet manifeste discrimi te pinde subice et meoz pote
 qui te et tuos similes psequit similis odiosis. **Decade** igit ab hac
 tra sepius q nisi instans fecis scias te mortis periculi et fallibilit
 carpat. **Antenor** audies illico sepiat ad nauim et citius
 ipam statim venturum ductibz se comisit et ipa nauigante felicit
 puenit ad rchiam ubi ipi Victor et Polux de quibus dictu est sup
 mora simul pthebat ad hos Antenor de nauis descendens appoi
 tu sue legationis for sibi data de sue reseruatione sororis et illius
 ab ipis iniurijs sine causa de suo morte pntu sue urbis opadio
 et rez de pellacie suaz ad predicta q pnta p Antenore sic da
 stor nato fmo videt. **Amice** quisq es n credimus nec putamus
 offendere animu indebite. Tu laomedon rex genitor eius causa
 pstat mali sui. Etia taq incautus inosulte pntis offensas pmi
 intulit i quoscuq te mee maiores. **Plus** em odiu magis appen
 qua pace ipius tu tam p premissa qua sequenda pmissoz adu
 ipm et sue hospitalitat spm assumpsit. Acc te acco mlti diligit q
 te fuit ad huc legationis tractatu hortato tu et tu vita tua tibi
 paz cara mraus qui ob talem rem fines nros pssipserat atq
 se nulla igit mora te teneat i hac tra qua nisi discesseris festi
 nater vite tue discrimine te senseris inauspiz. **Antenor** aut hys
 vbis auditis illicoq recessit ab ipis ad naue accedat et anchu
 re subducte a mari statim cu Antenore voluit nanis ipa
 et rete nauigas vbi pilon ibi sumus applicauit vbi dup rex
 i mltor suoz comitia nobiliu morabat. **Ad** que Antenor de
 nauis descendens se contulit et legatu se assereb regis pami le
 gationis sue form put ante Castori et Poluxi q plicauit. **Re**
 stor aut ut hec verba pcepit Antenor i mra tota q ardebat sa
 tis ob furor rabiez discolor Antenore rigoris vltu respicit

oblique et ex talia vba dictas impetuosa vidit. Denique nequa in
te tanta presumpsit deducere audacia ut talia placide sermoni in
fere presumpseris aures meas nisi me pseta mea frenaret nobilitas
ma daret a tuis faucibus lingua euelli que tales prodit i fmoeb
et i dedecus regis tu te ptra ab equis nichilum disingit facit me
bra tua. **D**iscordas igitur a conspectu meo celit. Quia si statim non feceris que
dixi tibi reuere succedet. At Antenor talia ob superbie fatus tunc f
motum dubium animi. **A**ntenor et in maiestate ipius illis re
des ab ipso sua puenit ad nauem. **E**t incontinenter velis apertis sit
tora desint. **P**rimo. **E**t ex alta maria sancte pcedit odiosu au
dam rabies tempestas obduper aerem tenebrosa caligine et i con
trariis ventorum afflatus fundit vmbres i contrariis vultu mita
bili et coruscationum fulgorebus odiosis conuulsi fluctus a ventis
apertis tollit i motes. **T**unc pupis maris abstracta hians
periculosa peuit ima profundis. **T**unc vndarum inflatorum inflata p
fluctus motuose peuit carmina pcellat. **I**nstat quo euident nau
gati i ipa vite dytrime et plibemare periculi effundit varia dis
vota. **S**ic ergo nouis illa pcedit patetibus vba periculis quia sic
cessauit tempestas angustia et ventorum sudor desinit mitigatus
placant maria quiescit fluctus. **E**t nauigantes ipsi a maris laqueis
excepti spem confortacis assumunt. **S**ic qu nauigantibus ipis vero dyame
to subsequit ad hos. **R**omanas et eius portu adueniunt. **E**t eis de
stendentibus i huius optatu passu celeri an omnia se cofinit ad templu
deorum ubi eorum vota supplices deis solunt. **S**ic qu antenor per via
mas deis oblatas et per sacrificia de morte liberata ad magnum
regis pami comitum multorum suorum de suo redditu valde letantem
incoluit et sospes accessit. **C**oncedente igitur rege pamo tu suorum
comitum mororum astantibus eam qu plulibus alijs auditis. **A**ntenor
refert et recitat quicquid sibi i Grecia successat seruari. **N**arrat
enim que rursus semper apellat minaces iniurias. **D**elamoniis de
storis et poluas opprobriosa vrsa ducos et appos sibi timoris
a rege inuissos et tunc omnia perperam auduit. **R**omam edatus
est valde et dolore torquet immodice senties legatu sunt. **V**bia
sic opprobriose recepti et de reparatione sue sororis factus e quidam
modu despatus.

Pater septus de a filio et pice ap grecia psetio
Postquam vero ipse pamo per legatum Antenoris fecit est tunc
de quorum odio qu grecia tot contumacis ipibus aduersus eu et
suos ad huc contumacibus consuebat et qu ad restitutionem sororis
sue. **R**omane grecorum duos non potuit de molire i suorum proposito.

quod magis totus ardent quod saluat et admittendū gentē suā
 in grecā multo nauigio cōquisita iōffensionē grecorū minantibz tunc
 tota angelat. Sed sic rōp pame quis fuerit casus infelix adū
 te infelicitatē auduā tue quicquid am instigauit ut frenacō ppy ai
 tui notqz ligz nō sit i hōis pte p matulā cō filia mīme potuiss
 tuas pūtas dissimilare iturus q p tot aūoz curia forte pote
 rit obliuioe deleri. Vane nō adūst qd vlgat dia plet. Et p
 pleriqz hōm diat accidisse qm sua voluit dēdrom vindicare
 vāstentibz malis maiorē dēdrom inuoluit augmētō. Tuas ergo
 foret eis q vlgat sum dia. Qui bene stat nō festinet ad motu
 nā qui sedet i pulmo nō hē unde cadit. Voluisti n te subiacere
 suis ambiguis & infelia casu tuo et simili tuoz apadio et tate
 vrbis ruinosā iūtiā utata daret famis gentibz longa matiam
 velud subulus. Etia hiles vtensenda ai & sinistis successibz
 alioz libent mīcatos audiat. Quid pgea tibi et tuis successit
 pns narratōis historie series manifestat.

De consilio de liberto ut paris i greca mittat

Rex vero pāng conuocat omibz tōis maioribz et i regio lio
 eis palacio coactis i vnu sic locutū est eis. Vtē p ut de consilio
 vro pcessit. Vnt genor missus est i greca a grec meā rāspada so
 vore ut odiū q gerimq apud eos p bellorū scandalis ciuitatibz sedari
 possit i postez. Sed hē sicut sat et qualia obonuit ab ipis sinistru
 et opprobriosa iūsa. Notū est vobis nō cōsideratibz eis dampnata q
 uamā q nobis intulerūt. Et tā gūes inuicias nō vnt ut nūc pe
 pnia ducti salte verbo cognoscent quia male gesserūt. Si maior
 clarōis supbiū elati nobis giuora manēt. Ad sit ergo q fortuna
 nobis sinistru accēlet q imant. Absit eia q dēdet sine tā grauit
 cōmissis ad eis pena dēdrom nō opsoluat p nos eis dijs fauentibz
 infligenda. Vtē nō nos nō i vrbibz esse potēiores munitā et tūta
 vuitatē nos qre ab omi infidys pfecto scita. Etia si pars ma
 ior hōm nobis cōstaret adūsa. Multa et em nos multoz stēmitate
 vigemq peditū et militū pugnadi dūisqz appetitoz pena quidem
 victualū copia et indefinēti cōmibz futūis nēatibz abundam
 diuins q vrbemqz pūmīs et nichil adoffendendas molestias nō ad
 defendenda subsidia esse videmq. Etia vnt in si vobis videtur
 acceptū ut adūsus grecos ipos tam impios hostes nros pteamus
 salte talibz vrbis nras ut salte i ipas aggrēssionū incipit i tenas
 et ptes eoz gentē nram belluōis infidibz tēsmittat q in tras
 eoz et hōm eoz infidiaz nraz ignaros repetē vnt eis magna
 damna et dēdrom dēdrom pūst ad eoz dēfensionis ar opogūa

valeat eleuare. Ut em hic casus ut quibz vni psonas et res ponas
debet fortue commite ad instauracionem annuorum miorum et me. Quis inu
re vltimam caecis nos faciat si. Sicut nos et predecessores nostros oblinu
victoria. Non est uolum ut victor a vultis in hoc superet. Verbis q
vultis et ad monas omnes astantes vniater amictes deuoto corde
se offerunt i omibz eorum fa cultatibz et psonis pte q vultis pama aduoz
oblatos tam qto corde vlgatas i minoris appetitq audiam et au
statis feruore sua apuit volutate. Quia vultis ipe i oblatos ipe
qhilatibz i modice recedenda lueatq offansis vobis eduit vniatq
remanente vultis palatio ai omibz filijs suis in legibus q naliu it
qstentibz ai eoz. Erat n tunc Hector pnt in eis qui tunc ad pama
partibz ia redierat ad pama vultis impu pnt sui quos omes sic vultis
fatio silenao est vultis talibz alloraty q anq ad vultis pntet la
cimis ora vultis et me medios singultq et lacrimas talis vultis sua
profudit. Quia i meoria vultis no voluitis auoz vultis nate et se
uitute. Hone que meturco more tracta nobis vultis et m
tanta potena vultis digni ergo erit et insti ut ad vultis
tanta pudoris debent affange et tunc vultis anherare. Et si non
i vultis auoz vultis salti i volutate faustate mee qui tanta
qm vapor angustia in mabilibz doloribz incessant. Cum vultis ab
anis tenens eductum et dolo meoz debetis esse pntes nali
et probabili vultis et comsus ad hector vultis illi. Et tu car me
fili hector omi fratri tuoz qmogonitq q et amoz q collenaa
et vultis strenuitate pntis actos fies tuos hos meos ample
cte monitq et pntis meoz opetum auos affumag. Sicut
ergo tu solus pntis et dnt negotij vultis fies tui tibi pntis
obediat et omis aly regno tuo subiecti qui ipotena tuay viru
nostri domare supbos et i tunc auos audacia vultis flecte ar
uicofos. Ego aut ab hodie i anica de eo q de pntis negotio sum
futura me totu appollo et tuis humeris pntis totu impono
quia i vultis dntia potes es bellu comite et bellis
pntis pntis q mea na debilis posse no pntis ai adsema
iam dntem. Et vultis arge pntis sine fies hector q i vultis
dntis et honeste pntis vultis ad vultis pntis vultis vultis
vultis dntis in vultis. Quia est homi hntia et quano dntis a
na de illatis inuitis posse no appetit vultis et si nos q tanta
nobilitate vultis quoz inuita nimia pudoris e magni q
arinetu ai pntis qualitas inuita qualitate minuat et au
gmentet. Si vultis appetit de vultis nobis illatis no sum
de genes homies a na ai eoz aialia irrationabilia vultis hoc

voto potius nulla unum filios vestros care prae est quidem nec auorum
 magis teneat appetere vindictam quam ego qui sum primus eorum omni
 huius gentis. Et ideo primus esse debeo in vltimendi seruire pietatis ergo
 tu omni amicitia de pectore vindictam auorum meorum appetere ut eam in
 auorum eorum meum dextera intumuit tantatos qui dedit meorum auorum
 et iunior effuderit auore. Vnde huius diserte rex ad vnam reduci memo
 ria ut huius aggressionis vire tanquam prudens et sagax consuleret. Non sola
 machinandi principia vnde asequenda media et optima qui succedit in fine. Quod
 enim est laudabilis discretio consilii singula scrutatoria non videntur nego
 tiorum tamen inania appetere nec ad ultimum fine eorum quid enim proficiat aliam huius
 forte in principia agere quam deinde huius contingit fine sinistro laudabilis
 est ergo ab illis magis abstinere que euentus duobus in se habent. Et quae
 magis ad in feliciam quam ad feliciam se declinat. Illud enim felix potest dici
 principium cuius exitus felix sunt. Hec non vltima diserte rex indicenda auda
 cia ipsa primum ut vltimis auditas non eripiat in consilium spiritum vult
 vire. Tunc autem finis est dubius an succedat prospera vel diuersa. Rosas non
 carum prae tota Africa et Europa hodie Graecae esse subiecta. Quanta
 Graeci militum die multum sunt suffulsi et quanta sunt stremitate pugnan
 tes quanta sunt pleni diuiciis et quanta pietatis vigeat diuersitas est
 non eque hodie vire potius potestatem tot vire in et si vire multa
 vigeat huius non in sunt in pugna optima in in bellicosum. Vtrum
 apud nos magis potest esse quam dubium si arma tot potiores nobis in
 discessu consilio ingerant. Vix autem in se posse attingere fine pop
 tati. Quam ergo vire qui hodie tanta tranquillitate potest tanta fel
 citate refulget ad quid vix aomibus huius appetitum perturbat et
 de iocunditas rede venie ad victorias nostras miserabilis personarum. Rane
 non est Epiona tam pretio caro copanda quam qua forte quam absit de me
 lioribus nobis et forte de omnibus est commutatio facienda. Vnde huius
 igitur non est Epione dissimulare fortuna que tot animis suis agitata
 est dispendijs et qua potest mors in omni ab auri vicia diuelli ut
 nobis omnibus sit parca tam deet nec vire care prae acut opimo me
 ista bellos tunc a cordis pusillanimitate profere sed dubito ne forte
 simus casus euenies et ne tamen sceptri dignitas sub insidiosis casibus
 fortunae vacillet. Adhuc licet abstinere licet abstinere. Nam licet
 et salubris dissuasione inania dissuadere que placet in se felici
 bus medijs subsecant eorum exitus damnis et doloribus contumaciari
 regant. Quam ergo prae hec vltima strenuus et discretus Hector. **¶**
 Paris qui diligit Eba Hectoris audiuit statim se exiges et hec verba
 primum Rudi rex causissime prae de fine proprio prosequendo quis potest

probabiliter formidare. Si contra hostes arma bellica ingeramus, do-
 ne sumus tot strenui tot potentes, tot diuites, et tam forti ciuitate
 locati, quous probabiliter optari potest nos felicitate et seure copiosas
 in his laudibus posse confundi. Hic igitur carissime domine, quod pro vos deum
 est, ut mittat nauigia. Epistola tua grauius que per gentem nostram
 apertioribus iuribus et damnis incalculabilibus est prodita. Me etiam
 carissime si placet cum illis profusa nauigis, quod propter suam certam deos
 velle grauius. Grauius copiose et grauius de predam, utio de melioribus
 que optimatibus nobilem mulierem eripe et. Troiani regnum me
 capta posse transire, quod predemptore vire sorore. Epione defacili
 potest commitari. Quod si a nobis quendam est quale hoc sciam, dabo
 de hoc constare vire certum signum, quod a diis ipsis propter itaque. Tro-
 dum sunt enim multa dies elapsi dum agerem in mari inda missu vire
 celebrare sole solisauis epistola. Dum sol sub principio canari ager
 cursu suum quodam die venis venatoris ea placuit in ad ire nemini
 in multorum collegio venatorum. Que dum dilucto fuisset ingressus nullus
 laborum, hinc in eius venatore perquisit, nihil ibi inuenire potui
 in gratia ad predam. Sole iam constitit meridie, et quod iam respuer
 confirma declinate, demum ingerere fortuna quidam certus in appu-
 ruit in iporum nemorum locas solitariis vagabundis, quod cursu meo ap-
 petes prore putauit, propter quod deserui soltos meos qui mecum erat
 celeritate currebat. Et elongatus ab eis ipius nemorum solitudinem
 quod videri voluit, puerum solus tenebrosas ad umbras. Et quia
 ab aspectibus meis ille cuius euauit forte obfrondosas ipius ne-
 moris arbores, ut ob multum celum fuga ipius. Lassatus ergo ego
 necno et equus meus ab ipso certus persequendo amplius desisti cum equo
 meo erat totum madidum nimio persudore. Et velut ymbres aqueos
 effusionibus effundebat amulanda gutta guttis. Quod vltra desisti
 fessus ab equo, et ipsum ramo cuiusdam arboris in propeque cum habe-
 nis flecti sui studium colligare. Demum strauit me solo, quod adhuc
 multo virebat ingemine arborum umbractis eorum prohibentibus siatitate
 Et deponis arui et faretui quia gestaba, fictiui opes in pluu-
 at iacendi totum. Per mora me lentos sopor inuasit, me tam
 ta in bida potius grauius quod visu in fuit nullo propter tpe
 dormiuisse. Soporatus igitur tam grauius vidi in ipso somno mea mira-
 bile visione. Quod deus et si meritis tres deas in suo comitatu du-
 cebat, venem et palladem et Junone. Qui statim ad me acc-
 des predictis deabus par ad se distantibus in dixit. Rude paris

de amore deat
 pallade
 Junone
 quod
 faretui
 in somno
 videri

Eae adduxi has tres deas ad te / ut eas qd me eas qd situm
 est oportet de quo se disponere committe arbitrio tuo solu ut sis ipa
 me ipa tuo arbitrio et iudicio diuat. Videntur ergo eis i quoda
 solenni conuiuiis quoddam pomu mirabile et forme celatue et
 matia preciosa inietu optat me eas i quo Greas lris totmella
 inscripta ut de pulchriori. **Et** hys igitur quelibz ipaz pcedit alia
 de for contendit ut qm putat ipiq pomu pmiu p mereri tuo
 de hoc iudicio se supponit. **Et** quibz eaz p me tibi pmittit pmiu
 pui arbitry remuneratione ab ea infallibiliter consequenda qua i pul
 chritudine et pomu qstu putatibz antepom. **Di. n. Junone** deare
 me alios mea magnificos illa constituit te maiore. **Si vobis pallus**
dm quana stam p pmiu consequi. **Et** si venem pulchre se et de
 Greca nobiliore stam ab ea i tui pmiu deperdis. **Ego aut**
 a uerulo talibz audis pmissis et donis sic tibi respondi. Quod
 vni iudiciu ad hoc dare no possem nisi se omis nudas meo con
 spectui pntaret ut pmissum mea singlas eaz partes corpus p
 vero iudicio valeam contemplan. **Et** statim **Deceus** dixit michi
 fiat ut dias. **Depositis** ergo vestibz p dcaz triu deaz quibz
 et singllat qlibz eaz nuda conspectui meo putata visu in fuit
 psequendo iudiciu vitat. Quod Venus sua fca p dcaz duab deas
 patet pcedit. **Ido** deatui eam esse dnam pomu. **Venus aut**
 qd p dca pomu viola fca. **quid** sumissa voce in a cherario
 pmissa infallibiliter confirmavit. **Et** ceteris illis ane somno
 et somnio dissolutis surrexi. **puas** ergo care pr deoz pmissa f
 stratoria posse censeri. **Dane** certu penitus esse puto q si me
 i Greca miseris indubitat cofera mlieri me pmissa diua.
 quate ergo me care pr qz mea nussio p tto vni am uisiduate
 replebit. **Et** hys dictis paris suis pmoibz fine fecit. **Finis igit**
paridis insidie p dca sunt opit. **deiphobz** terna natu regis
 et ad eaz colloqui dato piteas mteas sue coceptu reane non
 vales i hec vba resoluit. **Carissime** xpi i omi negocio qd as
 aggressus velle singla que eent fura pntari de libatone
 rimari inq esset as qui aliam rei onel se subiect aiosub na
 si semp agricole diligetu de libatone pensaret quia acceptu
 volucz aufereda sint scia inq forte semina pulas daret pa
 rent. **igit** carissime pr nauigia Greca pfectula qn consilio
 paridis no pt probabit con diu. **ita** si contingat eu aliqua

de Grecia eundem militem de fiali potit euenire qd eis conuictioe
recupare possent. **U**pona ob qua totius mri gms diffamata p
sapia loquas opprobri squalore sordescit. **H**elenus ro qd
filius regis i ordine gentium p qd pcedis suis sermonibz de
pbebus sine feat appa sessioe co iunges animi sui motu operuit
i her verba. **I**ngnamme rex p deo oca vota no eripiat auidi
tas vltasendi. **S**ans u dms fauleat et i vobis ipis me inst
ctum et tolle eruditum i scia sutorz qd pcedis vna nouit indu
soria miqu opore meo aliqua vaticinia pcessisse qd ipam pura
vltate no optuit asseuta. **R**edit ergo qd ut paris se in greca
to ferre psumat. **N**a pro dco teneat tra sua qd si paris duplit
se in greca to ferendy tra aliq inuasum hac nobilem vnam
vram videbitis fundita causa a grece. **Q**uys vros morti editos
et nos omis remis vris descendentes. **A**bspneatis go ab hms quoz sine
est dolor et mortis pcedis a mare ne pmdo doceatis qd usq cerne
vos ipm arene foueis mcludi carissima vram to forte opudio tradi
ta et omis vros gladio seuerete tructos. **H**ec omia sut futia vcla
si paris ai opatu greca adire psumat. **E**t hys qd dolos ipa se
testatit sessione. **R**edit igit vba heleni sapientis vaallunt regis
anim et optubatoe optuit no modicu stupefactus pte qd factu est m
omis astantes totu opom pte silenau nec erat aliqs m eos qui
psumet i voce finois prorupit. **T**uc ille **E**vallus qd filijs mor
postremo susceptus ut vidit omis pmlia turbatoe silere rupto
silencio i her vba prorupit. **Q**ui nobiles et nimiu aiosi ad quib
turbam dca pluima ad voce vni pusillanimis sacerdoti donec
pau time sacerdotis vitae bella vitae aggressi quos pla pusilli
nimitas facit amare delicias et i sola vesendi aboz et potui sa
turitate tumescit. **E**ius em sapies pte p dco tene homi to stas
ignouites suam posse fare deoz. **C**on est sapientis hoc arde m
et hoc procedit qd sola stultice lenitate ppergat igit heleni si
timore coaitat ad templa celebrare diua et suut alios qui
labe veritatis obducant debitas i armoz to flutu oposto vltio
nes. **A**t circa quid eius verba tam vana ta fruola vox indite
pturbat. **I**nbe nauigia solue et opatu ad iter attinge belliosu
ai no sit ferendy. **D**ecto itaq pudor nos a greas illatz absq ca
sione vindicta. **E**t hys dms tacuit. **E**vallus **Q**ui audistate et dcm
astantes celi lau dant et omis consiliu eius probat. **S**ic qd ma
dante rege consilio ipo soluto pcedi regis filij ai eos rege

paratas mensas appetit dissumbere. **S**ed ipse vero rex persam celebrato
 prandio suo sedit in consilio. In suis propositis estuas et in operibus ipso
 in primis totus angelans filios suos paridem et derphebū ad se ve
 nire vocavit et eis oppressis mandavit ut in panome pluviam se co
 setat septimat delaturos seu milites strenuos quos in grecia cum
 manigio secum fecit. **E**t eod die id. rex predictos paridem et derphebū
 cum cogit adire qui statim a rege ob tota licentia recessit. **D**equi
 vero die id. rex persam omnes viros cum. **T**unc ad generale colloquium
 convocavit. **E**t conveniens illis hinc est eos sermonibus allocutus. **F**idèles
 et dilecti viros satis notum est vobis. quantas summo gressu sapientis in
 iurijs opprobriosis et damnis in mirabilibus latessit. nec vos latuit
 passos iniuria cum eam alienis fabula fieri sumus. **E**t ecce mee sororis
 Thione permittit servitū manifestam quiesce vota mea cum in eis meo
 ria dolore cōstringar que cōtinua recordia nullate abolere p
 mittit. **D**atus em in Grecia per reparatione discreti mei. **I**nthenore
 destinasse qui cum non fuit opudum a grecis doloris mei magnas du
 plicavit. **S**ed quia fero curanda sunt. volui quod beneficia non sentiant
 mediae pro sui paridem in arma manu et maximo opatu multo tople
 to milite in Grecia destituit ut hospes noster poterit innadat damnet
 infiant quibus forte potest de eis aliqui muliere nobile hospitalitatem incept
 tam ad civitatem nostram adducet per quam cōmutatō sororis dñs fa
 uentibus valeam per metere. **E**x quia operari non decessui absque vni app
 batione consilij pro sui. **H**ec vñ pñone notae ut si vobis videtur sa
 lubre esse perseveret instanciam incepto. **L**ucet em omnia intima ta
 gat me tangit tam et vos omnes et quod omnes tangit sapientie dicitur
Et ab omnibus approbatur. **R**egis igitur colloquio sine feto diu lata patet
 indecūque silentia quidam miles de arastanub. **P**antheg nomine filius
 eam derphebū magni pñi in quē narrat quidam diuinam magni pyta
 gori fuisse transpulsum. **S**urgens in hec verba prorupit. **O** nobilissime
 rex. **Q**um sum totus erga maiestatem vestram zelo fidelitatis attentus
 que memorie vestre reduce non omitto maiestas vestra benigne su
 sapiat. **A**ntequam prolata ab intentione fidei. **D**onit em serenitas vestra
 me pñe derphebū habuisse qui plusquam centum octuaginta annis vi
 talis potius auri cum die pñe imbutus fuerit suis plena presenz
 habuit futurorum. **Q**ue miliones dunt eis mihi et peto fieri. **Q**uod
 si filius vñ paris in Grecia sit iturus ut **E**pidethenis more pñmo
 duat vñore quod vestra hec nobilis civitas magna Troia in aulez sit

clatenda vobis et omnibz vris nequit et audelit inestis. Et sic sapienter
vobz no haurit vna nobilitas acquiesce vobis ai non sit titu sapie in
contempne. Et in hns preapue i qz abstinecia dignitas vna no cedet
et i corz pseuerancia pte in esse causa qz absit ppetue vne ruine quin
appetis insidias vne appone quieti et tranquillitate vnam sumitte ta
sibi qui omz pculoz in se hnt. Absancat qd si placet ut dicit
vros felices absqz molestia vopuoris felicit ptrahaus ut filij vray
gite amos no attingat ul salte aliq qua tpe i Grecia dirigat. Ad
panthea igit vba talia pfectus rumor sit maxim9 me astantes ut
eius pna ratiocinia reprobet et panthea suasiones violet impugnat
quibz vna amisset. Namqz p qea scandala sut subsecuta forsi
tan no fuisset. Sed quia futura discrimina et inevitabilia scandala
fato consistunt placuit cori omnibz pvidet i Grecia cu navali pavi
se coferre. Et sit colloqz sine feto vniuersis accessit. Et p qz puenit
ad Cassandrie noticiam vris filie consilii fuisse pto fortum pandet
se debere i Grecia se transire velut insatiata p ruper i maximos
ululatz et votibus altis pclamatz p silnt i hec vba. Ha nobilissima
Troie ciuitas. Vn tam dira et dura fata te detrahut ut grauibz sis
i viciu subituda pualis et tui maz alia carumia subitot et de
pcepit i nuna. Ha infelix vray pame qz dnc dias comissit ut
tua et vroz homz mortes effleas et ppetuas fuitutes. Et tu regia
hecuba ai9 sceleris es i uoluta totagio. ut vms videas portus
tuos crudeli nece succubere. Cur no phibes pandi adire grecas
qui tate pestis futurus est causa et suis clamoribz sine dato sar
ges ad regem prem se contulit et ymbribz lacmaz prem regem
flecibilz admonuit ut desistat ab inceptis tanqz illa q in sue sue
celebribz doctumetis futura mala pvidet pvisa voabz flecibilz
diuulgat. Sed fortuna adusaz que in suo cursu voluntarios in stat
et motz in felices accendebat ad opitus processz qm audos ordi
nadi. Danc si dissuasionibz Hectoris suasionibz Heleni Cassandrie
monitus subiectiue panthea fuisset felicit q audite ppetuis
duratilia tpiibz. O nobilis et sublimis Troia viges. Sed in qccaa
dilia fata maloz postq infelicia pductura. Et tenuit cotraria
aduersa homz mentibz repnant et insumat pro acceptis

liber septim9 de profecto pavidis in greca
ai Heca et Vintgenore et de raptu Helene

TEmpus erat quo iam sol int' iados et pliaades pfectat
cursum sui. Et ui dum orat i signo thauri et oenpis ille
maius dulcis floribz aruoz plamies ornauat et nouis vire
tibz frondibz arbores in fecunditate floz fructo proximis pro

promittebat Cum Paris et deiphobus a panonie partibus redeuntes tria
 milia militum secum adduxerunt qui armorum operatio nulla stremitate vi-
 gebat Et paros navium multo viginti duabus magnis et omni plenitudine
 navium omisit hoc paros et antenor et eue de quibus super relatu
 est nunc et paride i grecia cum navali copatu se attingat tribus deuote
 amentibus id est opam i omnibus i omni qui deputati sunt per i per
 nauigium profectu sic allocutus est duces Non est vobis vis opus super
 suscepto negotio milites replicare finem cum vobis plene sit cognita
 que virges tam meum anxiat animi Quare i grecia vos dixerunt his
 ferre Et si illa id debuit esse potissima illarum iniuriarum vobis et in vi-
 diam appetere hi tam ppondens magis est illa ut mea non possem
 recuperare sorore quam sub nullo dedecore et anxiosa infelicitate vile
 sat ad qua obedienda omnes debetis diligencia apponere omni auro se
 iusurge cum pecunia recuperanda iusta iudicium arma mouere contra de-
 tore ipsius Datis etiam vos i iuste nos danos offendisse et propter in-
 iustas offensas nos arma iusta capefere cum eis non sit finis iusticia
 recognoscenda qui prouocatus appetit se vltima aponere igitur vos ut
 quo tunc potestis debetis opam deuote i ipsa mea recuperanda sorore
 Ha cum ipse acceptum ut per hostes nos nostra probitas diuulgetur pre-
 mitas vna patet appareat que deuote viget i vobis hoc igitur sa-
 tote paratu ut si casus se iugerit ad omittenda deus fluctibus vota
 mea ad requisitionem meam me i multo vobis iustando subsidio pro-
 digaliter processurus ut vniuersos danos potius vna periret et q-
 uia coram dispendia i fora vultus vre brachio deflece cogantur Sup-
 huc igitur operatum negotium paridem habetis i pinape et ductore
 et deiphobu fidem de paride i consilio sapienter antenore et eue
 qui vobiscum sunt in hoc negotio spectant Et finito colloquio vniuersus
 copatus naues ascendit et paros et deiphobus oblecta licentia i lacrimis
 naues intrat Voluit itaque fimbriis deducere anchoras et velis ele-
 uare in altum naues ipse i nomine deorum iouis et venus i altum pela-
 gus se impingit Et eis felicia nauigatione potius ad vespas cicla-
 des applicat i insula vrbis romanie quas du velut ignotas robusto
 remige insere contendit nauigantes i ipsis grecie ita finitima litora
 stricta i vendo casu eis quadam nauium obuia obtulit Inibat igitur
 nauis vna de maioribus grecie arenelas nomine nauigabat qui a
 duce arestoe tunc enotatus apud pinu ciuitate se cum ipso nauigio
 agebat Erat et iste arenelas regamensis fuit regis huius arenelas

i vponet. **E**t n helena diebus illis mirabili sponſitate rigebat. **D**e
vix caſoris et poluſis regu qui tunc i Damafcar ciuitate et eoz
regno inſil morabatur. **E**t diuantes ai eis **P**hryonay Primoma nepam
eoz nata qd Helena ſup dicta. **T**roiani vo dum nauu ipam inſpiciunt
viderut eam ab eoz obuiatione ſlapo remige deſolare. **E**t io nec
illi illos ne iſi eos agnoſce potuerut. **T**ruare Troiani ſedis ve
tis afflanſ ſalubri cauſu diutur et veniut i quidam inſula noe
Vitarea & diſtrictu **G**recoz que in ſula **E**ux ho nauigatiſ ap
pellat. In hac inſula **V**ythatea nauib Troianis applicat. **T**roian
eo & ſiderabili portu intrat et anchoris iſpſund maris iectis
duris ſumib religat religat naues ipas. **E**t eis tuta ſtatoe locat
i eoz ſtallis ſecuris acceſſib diſtendut i eiaz. **E**rat aut i hac inſu
la **V**ytharea qda templu i honore venis ab antiquo coſtructum
mire pulcritudis et diuicijs multis plenu. **I**n ſtatutes prouiaay
cauſatou gentili ritu i eam veniem que tunc pnapale col ebat
i ipam maxiam fiducia geront et haberet. et i venatione ma
xia aualia eius colent feſta. **C**um ibid adu miltores ipa inſa
recepit & petas ab ea. **C**elebrut itaq dieb illis i templo ipo
tunc feſti ipius venis pnapale. **P**pe q inſinite diſinſit pab m
illaz ſe inſula totulerut milies et pces ob eoz vota. **I**n multo
gaudio i ipo templo ſolueda. **E**t cu innotuit paridi i comitia
miltoz. **E**t oia accessit ad templu. **E**t more dardanio i tem
plo ipo ſimplicia vltu. et i pnaa ipſi tunc aſtant. **I**bid deuot
omib oblatores ſuas i multa copia auri et argenti immenſa pro
digalitate profudit. **Q**uid em paris multa pulchre & torus om
ſuos et alios i forma precelles. **Q**uic ut aſpexerut aſtates i to
plo & eius pulchritudine admirati ſut valde. et de rebus appa
tib quib ipſe inſita apparebat. **T**ruare ipm ſiacti mo agno
ſce iſgeſuit eius aſtantes qui ſint comites ei. **V**nde ſit. **E**t ſpat
quis ſit paris. **T**and ſiſtitatib illis no eſt eius occulta matia
p Troianos diut em parides eſſe filiu regis Troie et veniſſe
i Grecia i comitia miltoz ſuoz nobiliu inſſu pns ut a regib
Grecie repetat quada ſui pns ſortire. **P**hryona noie qua & tu
reges regis **C**helamom tradiderut qui ſub laomedonta rege
Troiano Troiam de ipſa ſut urbem. **V**aria igit & auditis data
ſut mſ eos et loquax fama que multas vires adquirit eim
viciuas. **I**n diſſa p partes ad aures helene & pulchritudine palde

ad templū venis antecedentis multa volatone puenit. Et postq̃
 eis innotuit Helene varie voluntatē desiderabilis appetitū qui
 milicū amī consuevit subua leuitate corūpe Helene amī mē
 sulta flagitiosa cōcitauit. ut optaret adipisq̃ festiuitatē solema
 se cōferre. gaudia visui festina et in sp̃ta. Duce frigie nationis
 Sio multas et in pudiciūssimas milices ad impudicos subito tra
 xerunt colaphos ludoz spectanda et iocoz huius visioibz ubi iu
 uenes cōfluentes suas abet illecebros et rapaces uos milicū
 qd dissolutioibz gaudioz ad sui pudorē arme subita rapuitate
 seducit amī hūc iuuenes habilitate comoda vidē puellas
 et multo fortius ad mudana deliramenta p̃motas. Tūc oculis
 tactis blandioz p̃moibz nūc tactu manū. Tūc signoz instructi
 milicū uos defualī semouetes oas sophisimabz et dulcū falla
 ciāz argumētacōe cōcludit. Appet ille qd p̃mō inuenit mē milicū
 iuuenes et adulescentes ignotas instaurasse cōtū. qd manifeste
 sūt mltā p̃petuū pudorē. Appet qd mltē eadē iā pudice adp̃dū
 rias in p̃stacōe hōm enormitē cōuētiūt. vñ tā mltō acō orta
 sūt scandala et mltōz neas causa secuta. Tūc uati igit adire
 templa deoz et eoz celebrare festa quāq̃ sit fas tam nephas
 euident apparat. an sit i dissolutioibz uicū qui moti ad m̃stītiā
 p̃mitus et ad diūsas modulacōis cantilenas faali cōuēiunt
 Tūc ip̃s. S. in Helena sp̃osissima milicū quis te rapuit. sp̃us
 ut i absētia viri tui tua deserēs tā leui relacōe pallacōis q̃
 eius claustra ignota visura hōm que te cōpescit habena fin
 faali p̃tūisti ut suasses pudicitia ieiunia mē regia s̃c̃p̃t tui
 vñ qd multas ad labem duxit itus et reditū et faulis aduulgam
 loca discursi vñ qd Greca genti semis de dēt eaz domoz tū
 et hūnestas eaz fines et līmites custodiē. Tūc etia nauis
 sentiret naufragiū dissoluta si totimmo suo staret importū et
 partes nō nauigab alienas vñ p̃tasti curō tu Helena tuā op̃e
 regia et visere. Vñ barba sub p̃p̃tu tu voti tui soluendi. virū pos
 ses videre barbariā. ut p̃tēp̃m hūc ad illucitā dēclares.
 Nam eiū viri virū fuit. quo infecta Greca cōfuit. p̃tē qd domū
 succubērit danay et duris morsionibz tot p̃fugū sūt vene
 nati. Quid vlt ad cōsumacōm sui. S. p̃tē qd dēclares Helena
 qui hūc suis familiaribz cōuocāt. iubet eos pare nāria eoz
 et comites cū apud Vñ barba i templū venis appetat se cō
 ferre ubi eiū festū colit tam soleme. Et ubi dēclerat solue

quedam vota non in athenarum regno nulli optaret. Vytharum
mota ut velut i eius oppido constituta ab ipis finibus modico
spacio distaret. Nec mora equi parati et comites et Helena
cum suis comitibus i regio apparatu equos ascendentes puenit a d
littis et a littore i insula. Vytharum Bicium remige puenit ubi taz
abalys qua ab incolis uelut regia ipius insule i multo honore
fuit recepta. Ipsi demum ea sui soluedi voti venis templu adiuit
ibiq; suas oblationes de veni i mulas et pascuis et muni bus
pntauit. **Q**uod p qd pandi notu factu fuit. Regina v Helena a
nelai regis v uxore ad templu veneris accessisse. Multa co
mitia suoz appatu mirabili. Paris o celler ornato puenit ad te
pli ipius venis. **S**ed venerat n fama predicate ta diu Helena
Castoris et poluas regu sorore inardibili spositate vige. **Q**uia
ut vidit Paris dum de sacali sacalis athenis veneris i vener
templo desiderio fluctuat anxiolo. **E**t diligit i Helena figens
intuitu singillat eius mebra tanto deore ressa subalit co
templat. **G**ignat n mea ta rutilati fulgore flauescit cines ml
tos quos muni candore prothetis i medio distine dyametris
equalib; diuidebat quos et aurea filia hmbis serpentina subita
lege fedris rogerat subquib; subsidebat frontis lactea et
minosa plamias ac eius fulgeaa tempa vbiq; distensa vbi
crinitu aureoz amilus preluada visione tangobat et aud fuit
detestabilis nulla rugositas plamiae sulcauat adequata
quart eten i ea nitide frontis extremis qualib; gemis supa
lia qd manu facta sic deit elouata flauescit ut genos velut op
opplata i artus no ut mlti mube piloz tenebrositat. **H**ortet
ingrescent. **O**z ductu moderato libitue genas distinguebat i ma
iori fulgore causticatas oculo. **G**ignat eten i ea oculos duoru
sides iudios destrubentes quaz orbes qd gemis iuctus amissae
componis vaga volubilitate no prodige asp'as fierat modestis stabi
lem ai constancia promittebat quos piloz caa ipacitate modesta fix
nabat palpebrar habenas. **G**ignat caa illa nux pulchritudis sui lina
regulare nusi qui maxillas diuides i gemas ptes equales n mlti
longitudine vergebat ad muni n mima dicuntate receptis superioris
labri sedem mdeant suspenderat i altu sic n mima grossiae tunc
fies se i mlti longitudine diffunderat dum componaz nariu tm
no mlti vagante se ingerent ne se i mlti apture patefuerat col
garet. **G**ignat caa tanta pulchritudine faari tati fulgoris lacteo
candore p fustan au? genas rose vestiant mpto rose dum

vlla ipis varietate vestitus color i illis op hausto vigore languente videt
 si inmixto colore mixta lineaz m^t genas et labia visus figurare
 labia videbat^r labia s^r rosam similes aurea nec no milia temere
 videri poterat. Dulcia basia resutare sed eoz dum etia elevatione
 tumetes intuetes ad oscula avidis affectib^{us} imitabat^r. Sed mirat^r
 dentes eburneos pusillos et i ordine portos aliⁱ aliutru nullaten^{us}
 opcedente quoz ordine gurgine rose lineali amplectentes vere
 desuere videbant^r labia mixta rosis sicut tota ambitu faciei melu
 modica i medio tota iuitate sulcatu forma spericam coeludat^r di
 stionis subiecta valle modice duplicata fulgore effudit^r & videbant^r
 cristallinu. **Sic mirat^r** ead i ipsius colli columna minen putare mi
 core q^{ui} mica splendoris candor tenui massa pinguedis elevatum
 prodigalitate lactea dealbabat. Dum candente gula ipius lineat^r
 videri expinget merenaz. **Sic mirat^r** i illa equales sapientis quili pla
 mine residentes. Ega plana promitte ag^{er} sulcat i medio vtriusq^{ue} lato
 gratuita iocunditate vigeat. **Sic mirat^r** i illa brachia deacti pro
 aritate distensa amplius suade dulcissimos. Cu eius manus mo
 dica elevatione pinguescent & digitor^{um} optem a i tenui producta
 libidine vngues eburneos pntaret que brachia manus et digiti seni
 candoris lacteo colore micat^r. **Sic mirat^r** i illa lati p^{ro}portione equalitate
 ostensam i cui^{us} plamine duo vbera velud duo poma surgena aeris
 na q^{ui} gerias coadunavit i partes alias i pilas. **Et demum** staturam
 eius eque prodit^r attēdes p^{ro}naon for^{is} putat et coapit medra
 latea dum vere putat et patet inspicit i eo^{rum} co^{po}sitione p^{er}one ne
 iuliquo nullaten^{us} eluasse. **Sumo igit^r** paris studio ius helenam
 modestue simib^{us} no omissis sit prior et du i eius limia figit intui
 tu Helena intuitis aspectu op suoz aspectib^{us} relate mutua recope
 sat. **Placuit n^{on}** helene for^{is} pandis plusq^{ue} de eo p^{re}ambula p^{re}
 dypere p^{re}omia cu de eo for^{is} sibi ipa sit iudex et testis. affectus i
 corde suo nuq^{uam} vidisse homines silis spei nec tñ s^{ed} qui suo aspectu
 conueniret. **Quis ergo** helena ad festina solatia q^{ui} fiebat i templo
 flectit intuitu a ad alia colloq^{ui} vnt cap^{ut}. **Dane i** spe^{re} paridis
 aviditate corrupta cur to de p^{ro}mit^r ad insp^{er}atum sua lūa non
 retorques. **Quia** dum paris p^{re}cepit sus lūib^{us} blandente gaudet
 suos radios v^{er}itales visualib^{us} helene radiis consistere & sic p^{er}
 mutuas placidas visiones sibi invice consonates opimij amor^{is}
 co^{po}sonantia manifestat. **Et** dum ambo cogitat i se ipis qualis
 eoz vni^{us}q^{ue}q^{ue} alti sue intecoms archana reuelat. **Musius** **Spur**
 m^t signa vocis varia p^{re}micat opolue votis sue & helena tūc

ardore tanq̃ q̃ causato simili sentiat paridis appetit et signa silla repode-
eā monet etia intuitu ut tu me ludentia tuius fiat magis sibi p-
pinq̃uis. **A**d quod paridis om̃i pudoris om̃issa caligine seppone be-
lene vicinū appropinquat Et quid si latent emisent lateri et su-
missa voce volgauit Et si vocantibz alijs ad ea q̃ iocose ferebat intēplo
n̄ aducentes illoz infidias artoz vng alū quicquid gestierat aū re-
solutis i suspuria voabz p̃ulauit Et quicquid deoptatis eoz fici dēbē-
mē se breui p̃ sermone **I**ulius fto paridis ad helenā hūli pe-
tita licetia i comitia suoz templū opuit que p̃eunte helenā dūm
potuit videre cū est dulabz afflūbz infanta p̃cedere p̃paride
letus sed amore reputa suas puenit ad naues vbi iosephū om̃s
suos maiores ad se vocari mandauit et ipis coacti vni sic est ab
aiosis voabz allocut **Q**ui forasissimi om̃ibz est notū nobis qua
de causa regi p̃amo mō placuit **G**recā tūsimisse ffuit n̄ total-
eius m̃tē ut p̃ona forore ipius mō studio rehabet **Q**uod obte-
tus si nobis impossibilis videt̃ salte damni ficale **E**reos quocūq̃
possem̃ mō dēmo studiū adhibere **E**re nobis **H**ione recuperatū im-
possibilis fici est ai a rege **E**helamoc dēineat vno vūq̃ foras
qui nobis ea restitue nō sine gū belli conflictu toccet eā amoe
barchato **E**re nos sum̃ i tanta quātitate potētes ut ipsi regi **E**he-
lamom̃ p̃uale possem̃ i vniū n̄ i nobis ē tāta potēcia ut **E**uile
aliquā **E**reca nobis subingare possem̃ **T**ata ē i p̃s p̃b̃ geas
danae plenitudo **S**up est ergo laudabile dōm̃ q̃ p̃aut puto dñ nob
offeruit i hoc loco nō p̃mittat̃ ingratū **V**idom̃ n̄ i hac insula t̃q̃
nos dñ futa dñs volentibz appulere & maioribz **E**reaz aiūbz festo
suadete venisse & melioribz mulieribz p̃m̃iae ad iatē templū
est repletū **E**um mē alias sit ista regni regna vpor ṽz **E**enclai ṽz
Templū eā est mltas opulenti **S**i iuueñ i illud et illos qui mo-
rant̃ i illo si eos potim̃ captiuos abduc̃ map̃ erit nobis et
ditissim̃ p̃cedē questū nō solū p̃sonaz q̃ p̃da captaz ṽm etia am̃
i templo ip̃o mltā rafa fuit aurea sit magni argenti copia et p̃a
noz & auratoz mltā p̃cedat ṽbertas **Q**uid aliud disponim̃
p̃oat̃ quere q̃ magis nobis se p̃beant acceptū **Q**uo q̃ si laudabile
vobis apparet veniete noctis ṽmb̃rulo om̃s i arma furtiue su-
gam̃ et iuueñ i templū ad & p̃lā am̃ ipius viros et etia mu-
beres p̃ntes i illo captiuos ñas deducam̃ ad naues Et p̃apue
helenam̃ quā si capta deduc̃ potim̃ apud **O**dia ṽp̃ capone
sp̃es arca resultat q̃ ad comitacōm̃ ipius & foah̃ r̃as **P**riam̃
suaz recipere sororez **V**ideat ergo ṽm̃ssis ṽm̃ quid ad hoc fici

sumus anq̃ q̃s aq̃ p̃aces putam̃ nobis habilitas sub t̃m̃at et d̃m̃
 colloquio suo sine fecit. **C**yp̃ul̃t̃ aut̃ deastantib; sc̃m̃ improbat et ni
 chilomin; uultu p̃robat. **S**z postremo multo ap̃ũto consilio ad illud
 t̃m̃er est deuentu; ut adueniente nocte et sua sue suas uidios ocul
 tate armata manu i templu; intrat et opponat p̃de q̃ potuit vni
 uersa. **A**ffactū est aut̃ p̃ nocte sicuti publicitate et adonatu sua rege
 te. **T**roiani sub ip̃is nocte silentio arma capiunt et arti relict; nau
 b; i tuta custodia armatoz; subito templū intrat et uiuetes i illos
 quos muerunt i illa hostili suspitoe securos i ore gladij inermes ca
 piunt et captos adducunt ad naues. **B**ona eoz; q̃q; diripiunt templū spoli
 at et om̃sa predat; regina Helena et om̃s eius comites. **P**aris p̃
 pa manu cepit i qua nullū resistere totanditū inuenit. **D**u aut̃
 ser ea consensus potius q̃ dissensu. **D**uat̃ ergo p̃ paridem tū oib;
 suis ad naues et eas ip̃a dimissa sub fida custodia it̃m̃ p̃ans re
 dunt ad predā. **C**lamor ergo fit maximus p̃p̃ũs seruioe captū et cupit
 noctis silentiū et hoz; p̃capue q̃ maluit neci tradi q̃ dua capturi
 b; m̃lto igit̃ tumultu clamorū implet̃ incolaz; aures q̃ in q̃da Vasto
 i eminēiori loco sup̃ templū ip̃m̃ firmato segebat. **E**t app̃ositi
 i vocib; or̃s̃oz; et alioz; qui fuge subsidio i castz; conati stupefacti
 suunt. **D**estrinus arma capiunt et armati rabido cursu descendunt
 a castro i uulū i. **T**roianos. **E**rat aut̃ i castro t̃po m̃ltorū quedam
 bellicosa iuuetis; qui armoz; magistro uelud edocti acat̃ insulāt
 i. **T**roianos et dura resistēcia eos impellunt; putantes eos neci
 trude et captos posse recipere p̃sonas. **C**onflictus t̃ fit maximus
 ex quo sequit̃ magna cedes. **S**ed **T**roiani d̃m̃l qui p̃oat̃ eos i qua
 duplo p̃cedebat p̃ m̃ltorū armatoz; m̃ltine; sc̃os i ip̃os impetu
 eos ṽtūt i fugat et ip̃os vsq; ad radices m̃otib; castri p̃dēt i
 ore gladij p̃sequit̃. **F**it ergo finis belli et **T**roiani obiecta victo
 ria gaudentes reuertunt̃ ad naues n̄l p̃terofu relinq̃tes r̃teplo
 b; p̃ũi; predā m̃ltas et mirabiles diuicias adquiſuerat. **A**sten
 dunt ergo naues p̃dēt̃ diuiois plenas et m̃ltine; captiuoz; et
 velis ad ventoz; afflatq; erect̃ nauigatoe p̃sp̃a ponūt; ita quod
 p̃ dies aliquot sc̃tude remige nauigates die septimo ad horas
 regni **T**roiani p̃ueniunt ad cuiusdā castri. **S**op miliaria a **T**roia
 distant. **E**t tenezon ab incolis incipiat foliat̃ portū intrat
 et ibi i lectis anchor̃ et nauib; ip̃is sc̃anis fūmib; reliq̃at̃ gau
 detes ascendunt i fūaz i qua ab habitatorib; ip̃ius tāq; suis m̃
 bonore maxio sūt recepti. **P**aris itaq; illuc postq̃ descendit
 i t̃m̃ ad regē p̃amū descendit nūcū quēdam suū. **T**roii statim

propterea peruenit ad regem refert illi paridem cum suis incolunt apud
 tenodon salubriter peruenisse et ei singula que per paridem gesta sunt
 tanquam ille qui predictis interfuit reatit scire. **Ad hoc** igitur re-
 com tempus iam magno gaudio exultauit. Et patetibus singulis domus
 Troie maioribus uniuersis plebi solenne festum instituit. Vnde si
 te per paridem apud tenodon prout ibi felix applicauit regina
 Helena nunc alios luctuosos multa ut videbat ab astantibus con-
 angustia animi pectus et facie continuis luctualibus lacrimis inrigaret et
 singultuosus vocibus regem virum regis quod filios priam natos quod
 deflexeret quod ceteris vtilitatem iniqua nullo abo nunc potu poterat
 per amicum. **Ad** quibus pro molesto genere et graui solamine Helena
 humilibus et prius rebus accedit. Et quia dolores optimos Helena pro
 duxerat ut ea parisi ad confortationem spiritum reducere poterat aut
 solamen velud inuidia motu aduersus Helena profugeret. **Verba**
 eius est hoc dicitur quod tam quotidiano dolore totius nunc quiescit
 quis est ille qui tot doloresas voces audire diu possit. **Qui** die
 noctique lamentis voces et lacrimis an putas quod tibi non obest et per
 sone tue non infert detrimentum. Dana saturata deus de talis op-
 tibus si tot gustasses totum potus aque quot lacrimas dedit
 biuisse velud pleno de pectore iam manarunt lacrimis ergo si
 plueret sine impone et confortationis tuo tibi sume quiete am-
 i regno prius mei nullum te potuit occupare de ista nec eos etiam cap-
 tiuos quos tu mandauis abunde tu enim in tua magnitudine hono-
 rareris vel maior omnibus suffulta diuicia et in sublimatone ma-
 xima veneranda et captiui tui quod mandauis a vindictis libera-
 ri in patris mei regno scire viuere potuissent vel in prius laudibus
 habundare. **Ad** hoc Helena deterfis lacrimis paridi sic respondit
 O dicitur dicitur velim nolum narrare habeo tuas quoque voluntates
 in femine potestas non possit suale mihi et prius in captiuitate
 soluta. **Siquid** ergo michi captiue et aliis captis meam boni-
 tatem a quo quod sperare potest talis confectio a deo gratum confectio
 cum afflictis compati humanitas suggerat et deus placeat pie-
 tati. **Qui** paris nobilissima dicitur quodque mandauis infalli-
 biliter compleret. Et ea statim per manum accepta modica viole-
 tia inempta appa sessione leuauit ipsam secum adducens vbi in
 maximo apparatu multa ordinata sunt et vbi secreta me se de
 singulis confere licet. **Qui** statim paris dixit putatne dicitur si te
 diu atque et fata laudibus traxerunt et te voluit in mea premisse per

eius inter lacrimas

blademum inter lacrimas
 manet ad id

vicia q̄ talis p̄mutatio sit diuina ut maiorib; diuinis et ca-
 nonib; delictis nō abundet. **N**on putas Troiana p̄uicta Achae
 p̄cedē vbertates que sola est i omib; p̄uictis opulenta
 Putasne me regna dignitate libidinoso arbitri sedare. Dāne ma-
 iorib; diuinis afflicte et honorabiliorib; delictis vita duces et
 me que dēsignari nō debes equalis dignitatis ul' potior q̄ vici-
 tu immemoralis tibi hīc cōsorte. **A**ncora n̄ vore te in copu-
 late p̄pono et ita p̄uictis vult i sanari sed iniqua. **A**et
 putare dēs hōrēt si pusillū regni i q̄ fuit actus i ampli
 regna committes cū Troiano regno mīta sit. **N**isq̄ regna p̄bita
 que tibi cū omib; subditis deuotē parēbūt. **A**et amissi viri-
 tui te dē ita p̄uictis pugere cū michi nō sit i nobilitate sibi i sūe
 mīte par nec i diligēdi seruire p̄orsus cōlis. **E**x amoris n̄
 tui flama totis affectib; inalesto et adeo qui te plus diligit
 p̄pare dēs firmit' plus honoris. **T**essa igit' tuo plus dolere et
 lacrimas tpa et mīria querelaz et i hīs rogo ut p̄audias
 hūiles p̄ces meas. **A**d illa vult a lacrimis quis p̄t sustine
 qui talis et ita dolens aulais angit' sicut ego. **A**yallem ergo
 de meis alit' dō successib; stauisse. **Q**uo de nō p̄t inuita-
 tuas p̄ces nō omitta cū tue resistere volu' ti michi nulla sit
 potētia penes me. **E**t statim subitas p̄rupit i lacrimas et su-
 gustus quos ita sedare iussus est paris. **E**t ea tanq̄ lacrimis
 resistente sparsa ad ipā posuit i hūili voce lūcia et adiucente
 sero paris ei statim dēserui nō min' i blanditiis q̄ p̄asib; ei
 banis abundat p̄ciuit. **A**d cursu i noct' p̄leao et ad veniete
 dilucto paris Helenā regis vestib; a rege p̄amo sibi traditis
 p̄ornata equū mire pulchritudis i aurea sella et aureo feno dēat
 feat ascendē ordinatis ead' capāuis alhis i eq̄s militū in p̄ta
 gradus eoz iubet eos p̄cedē i mīta militū comitū. **E**t dēnu ip̄e
 paris deiphēbus Antenor et polli dimas n̄ho et alij p̄licē
 alij nobiles equos sacros ascendētes regina Helena i appari-
 tu et honore maximo comitatur. **E**t recedentes a Thenedon lēt
 passibus se dirigut' vsus Troiam. **E**t eis venietib; iūp' Qui tē
 cand' rō p̄am i mītoz comitū vobillū ea obuia eis opūit
 et salutaris suis et hilari vultu recept'. **E**t Helenā quā deuot'
 aspectib; et lēta fronte suscipies ipi i v̄bis placidis humilit'
 se sumi sit. **P**eruenietib; ergo eis ad v̄uitates portū ubi
 multitudo infiniti ppli cōfluerant gaudia celebras et immesa

nā dē a mīda
 i flāmā mīgel

fama loquax et volax tumultuosis relatus, Menelaus regis iuncta sue
 pestis aures inuadit: qui non dum prima discesserat, nec aduersus ne-
 storis comitia. Cui perquam patefacta sunt singula de discubatione et ceptis
 vix insula Cithara suo subiecta domino. De nocte suorum miserrimorum ibi nati
 aduocans peremptis et capite mactat, et alios deducit in Troiam
 Et domi de captione Helene sue, quam plurimum scriptum amore tenenimus
 diligebat, tanto et doloris aculeis sitis et amplexibus quam prius carere in
 domum delibutata est spiritu, et sitis est proterus. Adiacet iuncta. Sed dum per
 longa mora virtus resumpsit, iuncta doloris anxietate corpora suorum
 deflet quodam captiuorum abducentem, et Helene sue absentia. Ibi
 vixit suggestillatoc tradite, deflet eius pulchritudine alienis ma-
 nibus tractanda. Deflet, cum delicat quod quia est, non quod in nativis
 barbarorum. Quis est finis lacrimarum eius et lacrimis. Et deinde hunc re-
 stori inuato. Nestor ad ipsum venies, quod sibi carum ascripserat in
 amari. Sitis i lacrimarum suorum peremptis. Blandis finibus et per bassas
 ab saluari mensuram intendit. Qui dum nullis motis finibus lacrimis
 et fletibus finem daret. Veler se attingit ad reditu regni sui, quod. Ne
 por non de secessu ipsum i comitia multorum militum flebilis comitant
 Qui suum perquam puenit i regnum per regem Agamemnonem fratre suo ut ad
 ipsum accederet i fidei munus de mandauit. Hic regibus poluati et la-
 scoti finit, qui ex audito munus statim omnes tres periti reges ad
 ipsum ausu celeri puenierunt. Agamemnon autem ut vidit Menelaum
 fratrem suum tanto dolore tototque ipsum est hunc vobis consolatoribus
 allocutus. Ad quid sit tanto dolore depmex, nec quod sitis et sitausa
 iusta dolendi te moncat, non in est perentis viri cum sui moti op-
 biseca de inuacione vulgare. Dolor enim patefactus optinset i adis
 amicos plus puor ad dolendum et maiora gaudia quam inimic
 fuge ergo te ppalare letitia. Dum dolor abundat, et fuge te no-
 curare de hunc i quibus est te inuaculis causa mordere. Ita cu-
 ris amplexibus a finibus lacrimarum honor non quit, nec vincta. Est
 igitur ense petendi vltio voluto minuire quicquid et sapientibus pli-
 tas tunc apparet cum casibus opamata quibus adusa nouit sustine
 certana et malorum ponderibus non finit. Exata go tunc strenui-
 tat am ad hoc mala. Et ubi iustus dolor puocat te rigidum
 assumas am vltiscendi, ut iuria tibi et nobis illata, dura non
 trascat sine pena, que non lacrimis est querenda, sed i magis offen-
 dendam virtute caosa n nos abundare viribus et i hac vltiscendi
 causa multos hunc totos, cum in hoc troia Grece insurgat impud

Agamemnon
Menelaus

Agamemnon
Menelaus

et anobis montu reges singuli viri arma Troianis mone non ne
gabunt Inbrachio igit fortissimo et multa classe apud Troia non una
nimis coferunt Inauis licti si non fuge tentoria nos contingat
duz erit et impossibile fugios nos posse a litore deice anteq
erit uca maiores eoz traditi Et seruituti durissime placet ipoz
cum Troiana urbe in non potera suditi eunt Et ille parit tot
maloz actor Si cu contingat mitari velud neq latro furti susse
sus amarissias penas luct. Cessand est ergo abai dolenda in
stula et ad omes reges Gracie duces et comites maiores et nobles
nra scripta mittent ut i huius vltimedi causa additis nobis po
tent assistat Sic ergo vbi et p mori sine feto acquieuit huius
ayenelaq Et sic motinca promissos Gracie principes licti desinat
me alios accesserunt pmi viri nobiles Achilles ille strenuus et pro
culis nris et fortissim ille dyomedes statim q est eis totiusne
yoq matia delimita omes se disponat unanimis i maxio opati
et multo nauigio amlati ut p reappanda helena et illate iniurie
obtinendam vindicaz potet se coferat apud Troia p huius aut ope
aucto negotio an omnia statim aliq elige i duce et principe au to
to opatus parcat et sbau ductu et re opatq ipe feliat gubnet
Et sic de omni assensu omni pntu tuc ibi Agamenone regem
multe strenuit viru ois sam consilij discedo viget Impatore eoz
assupserunt et duce Et data ei ois plenitudine ptate dei fies la
stor et polup putates Troianos nosq no audiant i frigia pncasse
ai quibda nauib eoz se i mittit i mare Si forte helena recu
pare possit anq Troia contiget eos applicat No nulli vo dux
runt q dei fies vocato ayenelu nullate appata stati ppp de ipe
helene ad eos fama puenit se i mare ai multo nauigio i mittit
Ded quicqd de hoc contigit sub ipis maie intatib Troianos vole
tes psequi no dum p dies duos feliat nauigaret ai subito celu
ob ductu nubib obscuris indupit tenebras tuncquaq et variis co
rustatib timidi et mepollata luce mitatib ruptis nubib mu
gunt clamorib et tonitrua metes nauigantiu opataaa p timore
In pluuia igit coacte mbes aquosissimbis emittit Et i ualeste
te vtoz rabie pcelloso ammet fellag i fluctu maxios eleuati
Eius acia acis obscuritate feta nimiu tenebrosa et opassantib
nubib adusub vaia caua fluctu opollut spumas eructataa cre
bras hinc op quib nigrum pelag velud ebullies coitebat i albu
remora frangit arbores lacerat vela rupit fnces sternit antem

et omni nauigii eorum deperunt ornamenta dissipantur naues multa ventorum
 quæbatione una ab alia separata cæcis aut illa in qua duo fratres
 sit nauigabat in portu tempestatis ad se fractis et hemonibus et cum
 arboribus multo fructu collisitis pro remige destituta fertur per pelagus
 in medio itine nunc hic nunc illuc et aduersis fluctibus que dum multa
 fatigantur nunc recta nunc obliqua per mare discurrunt demum exhaustas
 maris iactibus pluribus diffusa carinis amulsis tabulis nullo alio videte
 demerunt in fluctibus nunc quos prædixi duo fratres et alii nauigantes
 ipsa putat re putat perire sumersi Sic et alie naues scriptis ipsius
 sili tempestate corrupte in diuisis locis pelagi perierunt. **¶** Hæc autem frum
 quidam addunt voluit mors dum gentilibus esset ignota de eorum morte
 nullus esset qui tam certitudinis prohiberet eos domino munere scitos deos et
 viuos ut voluit antiqua gentilitas inflatos in celum. **¶** Hinc est quod poete
 dixerunt eos in celum assumptos constituisse signum in circulo zodiaci quod
 ipse in hodiernum diem dicit signum geminorum quod quibus signum geminis
 factum constitutum licet antiqui plerique dixerint signum geminorum id vocari quia
 geminis diebus postquam in aliis signis sub zodiaco daretur morantur illo
 Et sic quicquid deum prædixi duo fratres perierunt helene recuperare sororis
 neas eorum tales primicias poluerunt Et quod signum daretur noluit ipse
 loco quatuordecim grecorum et troianorum colores et fortis qui et si non omni
 saltem voluit de præbe famosior. **¶** Dissertit non in codice sui operis etiam
 lingua compositum omnes illos suis oculis inspicere etiam sepius in
 treugas quas in opibus ipse se ad grecorum tetonia conferbat unum
 usque cuius maioris formam aspicias et contemplas ut ipse in suo opere
 faceret et præbe qualitates. **¶** Dixit ergo non primo helena hospitale multa
 resulsisse deam naturam et fortis satis apte et tulim? **¶** Ad addito ipse
 dixit helena ipsam in duo supralia quidam quisse modica et tenuis
 acutissime quod in modo deabat eandem. **¶** Agamemnon autem rex multa pietate
 sublimis lacteo candore fulgebat fortis erat in viribus dum inebrius
 fortis esset confortis laboris erat amicus dum eis quicquam impaaces di
 sacro audax et nullo loquendi lepore fatidus. **¶** Menelaus autem si
 suus non erat tanta pietate distensus sed eius fortis in longitu
 diem et fides breuius modum detenti statim fuerat in armis erat
 strenuus et blanda desiderio nimis ausus. **¶** Achilles vero fuit mi
 ra pulchritudine decorus flammis crinibus sed crispatis oculis clauas
 et grossis pueris aspius amplius habebat pectus et scapulas et
 brachia grossa venter longos et in statura longitudinis competes
 hic in fortitudine multa pualuit nullus grecorum tunc fortior ipso fuit

bellandi cupidus / longus in domo et prodigus in expensis. **A**malus vero
corpe grandis fuit fortis multum variis oculis candidus rubore puerili
veridicus humilis lites fugiens / si prelia iusta populus. **Q**uas o libes corpe
grossus fuit amplis scapulis / grossis brachijs multum et se vestitus
canis competens multum vero pusillanimitas et facilis ad loquendum. **A**belamo
in facie multa fuit pulchritudine decorus / nigris in omnibus sed delatilis
in tantum dum voce comoda / hinc ad rationes et sonos multa copiose
repperit / hic fuit multum strenuus bellicosus multum et quod pompas in suis
vitijs non diligit. **U**lixes vero omnes alios / Eratos in sua spopitate pacis
fuit strenuus quid fuit / si omni astutia et dolose plenius medicorum
maximus commentator / multa diffidens verba iocosa / si leponis tanta scia
dia disertus / quod neminem sibi parere habebat in copiosis sermonibus. **S**yme
des fuit multa pacitate dispensus / amplo pectore robustus / scapulis
et aspectu ferax / in promissis fallax / in armis strenuus victorie cupi
dus timidis amicus / tu esset / multum virtuosus seductus sibi nimis
impaciens / tu molestus nimis filicibus etc. **D**up / Nestor libidinosis
quidem / et qui multas traxit angustias ob feruore amoris / Dup / Ne
stor longe suauis fuit / laus medicus / brachijs grossis / facundus nimis
et loquax / discretus ac valis / et fidelis consilia semper prebes / aduste
suauis et prouocatus ad ira nulla poterat frenari tempore / sed in eo breui
spatio esset duratius / hinc nullus ad equum poterat / in tanta sinceritate si
delis amicus. **P**rothegelaus pulcherrimus fuit / et doctus stantia / strenuus
nimis quid fuit multum / multum vero celebris / et in armis nimis aiosus
Diopetolomus statura grandis fuit / nigris crinibus / grossis oculis et robu
dis / latus pectore / longis scapulis / supralis iunctis et longula balbutiens
sed doctus erat in legibus et operibus / multum tamen. **P**allam des aut si
liq regis / Auli fortis pulcherrimus / longus et galis / si modesta fuit
proteritate dispensus / aiosus ad prelia affabilis / et a blis verbis
et multa dona diffidens. **P**olidarius multa fuit / grossus plenius
et tanta pinguetudine tumescens / quod semper vix ducere poterat / aut scire
multum erectus / aiosus multum / si multa supbia / ceruicis letari non
nouit / et semper erat in nimis cogitationibus / anxiosus. **I**shathay vero
erat equa / si moris / compositus / dum non esset multum / longus non multa / blute
corruptus / supbia tamen / aiosus / nudus frontis / caluicie / et quod in ipso / de
die dormiuit. **B**risida aut filia Vulcanus multa fuit / spopitate de
cora non longa non breuis non nimis maalenta / lacteo perfusa colore
cadore / gemis roseis / flauis dentibus / supralis iunctis / quorum iunctura
dum multa pilositate tumesceret / modica in conuenticula / pruta erat
multa fulgebant / longule fatidia / multa fuit pietate tractabilis / ppe

suas illecebras amatores multos diligit dum suis amatoribus constantia no-
 strasset ipse hos et alios maiores scripsit dures id est duros auxi-
 lum per se reges in multa venisse militum comitia cum formam et colorem
 in gratos non omisit scripsit enim cum fuisse stature magnae multum huius
 se puritatis facie lentiginosam capillos et barbam ut ignea et rubicunda
 Idem autem qui fuit Hectoris id dures fortis suo pulchro de scripsit scrip-
 psit enim regem priami longe fuisse stature qualem daret voce huius de-
 sum hominem multum strenuatum et ab eis valde dilecto assistente coram
 in opudu et absque timore et blanditiis hominum huiusmodi tediis affuit
 in suis promissis minime vendidit iustitiam coluit et sonos musicos
 et canentes amorem libenter audiuit Rex fuit rex maior honore qui
 suos comitatus amasset et maiorum domorum affluentia ditasse eosdem
 defunctis utque regis priami nullus fuit qui tanta avaritia regeret sic primo
 genitorem eius Hector huius fuit ille qui suo tempore omnes alios vixit potest super
 spem vero erat balbutiens in loquela huiusmodi membra diuina sustinebat potest
 magnum laborem magnus erat in fortibus magnum tamen vigorem viri Troia perduxit
 neque magnam militum repletum multum pilorum magnum virum mirrosam
 a modeste ab ore eius exiit et tunc sibi optavit tediis laboribus in
 ambe priorum nullis in sudoribus bellis lassabitur magnum legitur de
 aliquo qui in suis regnicolis amaret. Deyphebus tamen rex filius
 et sequens Helenus eius fratres ita sunt vni forte et similitudinis coeque
 quod nulla dispensatio erat inter illos vix enim unus ab alio diuisa poterat
 si quis eos subito insequeretur eorum enim forte ipse talis erat qualem erat rex
 priami genitoris illa enim sola eos tres dissimilitudo distinxit quod rex
 priamus erat etate puerus et illi duo inuicem gloria pubescebant
 sed illorum duorum aliter vix deyphebus in armorum strenuitate vivebat Hector
 in Helenus in multis erat edoctus liberalium artium disciplinis. Troilus vero for-
 tis fuisse corpore magnus magis fuit in corpore magnanimus cuius fuit
 multum similitudo huiusmodi sua avaritate temperem dicitur plurimum apu-
 ellis ipse observando aliqualem modestiam delitescere in illis in vniuersis
 vero et strenuitate bellandi alius Hector vel scander ab ipso toto ex
 regno nulla fuit tamen vniuersis ut tanta audacia gloriatus. Paris vero
 fuit in tanta pulchritudine venustus flavus coma itaque tota eius resabens
 nitore aurea pretabat. Prius magister optellens edoctus et digne
 vehemens in tanta fuit in armorum strenuitate scilicet et rigidi militis in bello
 Priamus autem fuit grossus prope parvus vero corpore mirum in modum disiectus
 in fetis inepatis in datus eloquia multa refulsit sumis consiliis satis

plenus mirabiliter sapiens et multa literatura pueri nullum habuit multa
clementia iocundum digne esset oculi eius varij et multa spoliata fulgetes
Int alios et tunc maiores nulli exiit qui tanta rerum in mobilium possio
nibus abundaret locuples in castro et diues in villis. **Antenor** autem fuit
longus et gressus multis habundans formis si desisset vias fuit fortis
industria multa cunctis multis a rege panno assidue dilatus et cu
se praebat occasio iocose multum potius deinde absolute in erat om
guitate matum. **Polidamas** ipse Antenor filius. **Phemios** spoliatus
multa fuit cunctis strenue laudabilis moribus corpe longus et gra
alis sic prae sed par fuso colore resperis. multum fuit hic fortis in vili
et valde potius in armis ad ira in vili emissionem subito motus si
moderamine multum fronatus. **Idomeneus** rex in grandi lato scapu
lis grossus brachys pectore durus armis aut dissipat et flauit
oculorum aut eius colores nigro sunt colore pluri. **Meriones**
miles et qui in Troiano bello multa varia laudanda pergit. **Hecuba**
vera Heauba corpea p clementia dispensa vigorem magis et illa ut ad
vires formam quam ad spem mulieris mulier fuit mirabilis sagacitatis
illustis et multis erudita decoris doctus pia nimis iusta et opor
diligens caritatis. **Andromacha** vero vxor Hectoris nimia fuit spoliata
decora longa sunt corpe lacteo candore resulges oculos multum qui
fulgore luasens rubicunda maxillis roseis labijs et resarie de
aurata in omnes multas honestissima re fuit in omni actus suis mo
derata. **Cassandra** autem fuit statu decens cadida multum lentius
nosa forte oculis varijs virginitate petens et omnes qui actus fugies
mulieres multa nouit praedicte de futuris. **Laocoon** astro filius et in
alijs liberalibus disciplinis oct potest et patet edicta. **Polydorus** vero
regis priami filia virgo tenera fuit multa spoliata decorum. **Hec**
fuit vere pulchritudinis indus quam decora nam multo studio depingit et in
qua nam rex nichil exauat nisi quod mortem ea statuatur. **Quis** pulchri
dine partiumque opulenta formis oct labor inutilis ac eius fortis qui
omni aliorum praecellit multitudine mulierum. **Intelligit** ergo in ea omni
mebro pulchritudine abundasse et ea floruisse virtute quod omnes gressus
opositas sunt vanitates. **Deus** in frigidis dantes noluit fore et colo
res desinere quam Graecorum quam etiam Troianorum ciuitatem opati multum fuit
multa virtute conspiciant quorum nomina et virtutes hinc in pugnaui serua
tim persequam narrabit. **Quippe** ergo quod ad ipsam hystorie sceleris opul
tandam per suos actus complendum timores successue inre salus de
ceps veridicus acuat

liber nonus de regibus et principibus grecorum qui
conueniunt in Aethenis ut vent contra Troianos

Tempus erat quo bruma suis aperta primis et gelu suo tpe solu-
 to glacies iam liquerat: cum iam nivib. liquefactis vana flumini
 vallium contigua valos la tuncisset et darsus et pigra yempe
 igneo modicula calore viona terna daret ob vianu pmi veris
 ad ventu sole sub optremo signo pistui deaurate dum qm et vlti
 dies mensis february instaret Et pensis ille dardius succedet iam
 vianu. **U**bi vniu. igit. victor. opotus i. mlla classe fraud. Athenarum
 ciuitas potui tota m. fil. tuncmisse. **D**arius igit. pmas hystore lates
 abipius mudi to sutuoc nuq. tot nauigia insit to fluyisse tato plena
 comite n. tantoz amulo pugnator. que m. stipabli smoe patefca
 leget. **D**acens est Agamenones roge danaz. ductore opat. q. ciuitate
 sua v. anicam. cenai naues militib. omistas adduxisse. **A**genciau aut
 vix helene et ipius agamenonis st. q. regio dco. **S**partan. s. p. d. g. a
 naues militib. omistas adduxisse. **D**e regno ro. **B**ocae. **N**ichalaus et
Prothenor ipius regni d. m. naues. l. **D**uxere. **A**stolophus ro. dux et
 comes **Heleneos** de prouiaa. **A**ythomemie naues adduxerunt. **P**ro
thas ro. **Thysitrophus** et **ro. Sedas** de regno suo fortid. q. h. g. m. ta
 naues adduxerunt mlla militu comitia. **C**helamoris aut. **A**nap. de
 regno suo et ciuitate sua v. d. nobli. **D**alermema. l. naues adduxit
 i. au. comitia sunt multi duces et comites. et sut. h. dux. **A**thuter
 dux. **A**mphimac. comes **demon** et comes **Thaus**. **D**enq. aut. dux
Aestor cu. h. p. nauib. aduenit q. pilon. **A**ap ro. **Thoas** de regno suo
Thalie l. naues adduxit. **A**ap aut. **maxiomais** de regno suo l. na
 ues adduxit. **P**oliberthes ro. et **A**mphiamens de prouicia **Val**
adme d. m. naues adduxerunt. **P**ro. **A**ap aut. **Ydimeus** et **ro. d. p. m.**
 de **Lieta** naues octuaginta adduxerunt. **D**e regno aut. **Tronie**. **I**lle fuit
 d. p. m. ro. **vlipes**. l. naues adduxit. **D**ux ro. **thelis** de ciuitate sua
 pign. d. e. u. l. t. naues. p. **Prothecan** aut. et **Prothzelans** duces de
 prouiaa q. vocat. **philarta** tinter p. h. t. l. naues adduxerunt. de
 regno ro. **Luianito** ro. **achucth** ro. **polidis** f. t. s. quoda filij reg.
Colaphis naues adduxerunt triginta. de nobli. ciuitate sua q. vocat.
phytes l. naues adduxerunt. **A**chilles ro. aut. **Chellephus** de
 insula de ciuitate regni sui. q. d. m. est. **Diados** p. v. naues adduxit.
 dux aut. **Vintiphus** et dux **A**mphimac. d. m. au. d. a. **Rusucane** p.
 uiae q. d. m. est. **Hesidas** naues p. v. adduxerunt. **A**ap ro. **polidis**
 thes de regno suo q. d. dicebat. **hitha** et dux **lausis** ro. **polidis**
 adduxerunt nauigia h. **D**arenus ro. **diomedes** et i. e. q. comitia
Ostellinus et **hencialis** d. m. sua. **A**rgis naues d. u. l. t. h. p. v.

Apō vō poliphēbus & regno suo qđ nō dūm mltā fama pollebat &
dūlit naues octo. Apō aut phymē & regno suo qđ tenebat abas
vndam naues adduxit. Apō vō protolēus & regno suo qđ dūm
est accessa. l. naues detulit. Eodē tēpō Capenor de sua prouīa
Capadia Apō vō Treomus & regno suo qđ reſa dicebat pñ na
ues ſeam adduxit. Et ſic ſita ſuma de pñctis regibz et duabz
qui ſunt mō lypip & daues vō illoz Graoz qđ et pñ pñct
Palamides filius regis Trauli qui cū ſuis nauibz ut pñprie reſa
tur aduenit. Cremerq etē dixit i tēpibz ſuis fuiſſe naues
qđ lypip vñ ut forte pñ totio mōm integz nō deſciſſit

liber decim⁹ de conſilio Graoz Et
de conſilio a deo vñ poſtūme recepto

Et factū eſt poſtquā pñcti reges duces et pñapēs Graoz
cūm gēbat vigilem cor ille Cremerq qui ductor et pñ
ceps totius exātis Graoz cūm gēbat vigilem. Cuius ſus atte
te & libris quid deinceps ſup pñcto negotio ſit ſciat aggreſ
ſus inq cū planicie op̄t mēia Ciuitatē ipius patis ſedibus p
ñctis q reges Graoz et duces et pñapēs ad ſe veniē ibid man
dauit et eis omibz illis venientibz et totū eo coſedentibz ſerialim
i dō manu Agamenonis ſilencio om̄ tumultuſe voas murūe
circū ſcripto Agamenon m̄t ip̄e eos talia vba pñfudit. Viri no
biles qui i vñz dūm vñbz hor ordine iūcti eſtis apte videbat
et cognoscatis qnta ſit ip̄az vñz vñū pñctā quata ſit vñz
i nra coſtuenti comitia pugnatiū mltitudo. Quis vñq vidit pñbz
retinuat tot reges duces et pñapēs inſil i vñā volū tōpōna
riā coſgregatos tot iuuenes artōz bellicoſitate coſpiciuos con
iuctos i vñū ad bellicoſa arma ingēdi vñū totū hoſtes. Cū
ne māſeſta dēnēia fiducia et ſpūtu coſtat abduat qui cū
nos pñſumit eleuare calcamēū ſūū. Et vñes nras ad pñlia
imitare. Dāne dico omibz vobis q ſum⁹ i h̄ opatu amlati ta
les cētū pñctāces cognosco qz vñs dūm pñat ſufficit ad op
equēd illud ſciat tūmāq ad quos nos om̄s inſil am̄elam⁹
Cremerq em vñm m dubio qnto ſum⁹ ad pñs impuſſati deſciat
quatiſq p dānnis nobis et im̄s nup illatis pñcti ſum⁹ cū
Troianos ar̄ iuſta capeſſere et duos cū eos m̄re coſſictus
ſt aut ardetibz diis ad nras coſpēdas aīo vñctas vñmānes
ſugam⁹. Et hoc conablis nātus ingērit et nos ad id iuſus
dolor impellit ut pñū ob loqūū om̄ frenem⁹ et nroz vitupia

delgamus. **S**ic quod Troiam de celo admittit filia no insultet. Et deo
 missi est nos tot de eoz excessibz penes debitis videntur et ad diuina qd
 absit prode pmodi no timebit. Neq en maiores mri affectu sunt
 aliqd de deos silencia pntisre quod obloquid diffamatoris eis
 opprobriose posset ascribi ne nos qd silimo comminanti onat diffi
 mlare. Denq quod opprobriose nobis et mris successibz possit oppro
 brium. **A**piet du tot sumus i pnt voluntat. **E**st deo coeuentis. Et m
 tata sumus potetie latitudine coeuentis. **E**ius ne hoc q nras no mclut
 potestas et de pto videt qui ad offensione mri mteptu audet in
 singe q cepta fatia gete Troianoz qui stolido et ceto ducti cosilio
 i offensionem mram indistuffis et fatius ptoit reme sit conati. **N**o
 ne henoit mri pars mapia qualr quida q mris i laomedonta
 regem ptem hui regis pami armis bellios inuenerit ediderit cu
 nea et infinitos. **V**rbem ipaz. **T**roie ab ipo laomedonta possessionem
 fundit. **E**ntentis. **T**roie adhuc apud nos se hoc plures q illis. **E**tia
 qui pntis mris a mris abducti violent moe pcedo deffent p
 petuas puitutes. **D**unc no est impossibile ne diffiale mli potet
 ab facere qd qlior min potetes facere potunt aut qing. **D**oan nos
 ste esse vsus es uinctos et io sibi mli suffragia mediasse et
 subsidia qsuasse ut ad vsus nos potet obsistat et se con nos vi
 lit teneat. **E**uare in videt acceptu si q nobis cedat adgitu ut
 ang ab hoc portu salubri discedam. **S**olut anchor apd desphos
 insulam deo Apolline spales et deuotos mraos mros diu gam
 receptuos adeo ipos et dms abis mris ita msa. **E**uid deo nos de
 ceat et hic age q hns q sumus dms fauetibz aggressuri. **E**t sic rap
 Agamenon sermoi suo fine fecit. **H**ns dms vniusi reges et pma
 pes Agamenonis audito colloqo laudat illud. **E**t sic esse faciedu
 sic ipe. **E**ruit vnanimi omis probat. **E**re sup huuscemoi qor
 coe negotij omis vna vas consonaa. **S**tohillom eligit et ptaochu
 ut ipi p tam toi bono qd se ipos et alios cober et pnapa os
 tangit apud desphos se conferat rusa a deo Apolline huilit
 petuui. **E**ret mora. **S**ans Achilles et proculq prodeus legatibz si
 dli opetndis. **S**carcto remige portu mltit et dms fauetibus
 cursu celerimo felia nauigatoe potia i insula desphos salubiter
 puenerunt. **E**rat aut desphos insula mari vndiq cūfusa que
 pto credit q fuit insula delos que scriptoz vias forte fuit ad
 dita que en insula i medio insulaz. **E**cladu i medio mari sita
 est s. **E**leppocaaaco coeuentis que de pcedis insulis i medio

Ueladu pnapalis est una insula in qua natus est iherosolymus lachry-
na empta est apollinem et dianam Et ideo ita edificatio templi in ma-
bili muros id gerit celebrat apollo et dicitur est de los p eo quod
sedato diluvio an omis terras indys solis pnu illuminata est et sua
visu dicitur de los q manifestatio dicitur de los q manifestatio late
de Et quia in hac insula pnu sunt insula sol et luna et ideo gen-
tes dicitur volunt hac insula fuisse patria solis et lune Et ideo
dicitur in ea natos fuisse ai apollo dicitur sol et luna tytan diana
cuius ipa dicitur origina eo q pnu ipi nati sunt coturnices qd fuit
originas vocat hinc gentiles apolline dixerunt ee deum dicitur
runt n esse solem qm q tytan q i vnu opatato q adu sunt qones
non fecit eund q phebun q aphebun h est adolescentie eo q
sol quoude orit sic eund apolline vount p dicitur a phitona f-
pente abmifto In phitomis dicitur sunt qued milies pntes
predice dicitur ut iste apollo pnti h pnti dicitur h hac quide
ficomissa scriptu est i vni testamto li 10 Reg 12ue fecit opatate
dudu mortuu damuelem ad pntom daut In hac igit erat mapia
ymago opauto coponto i honore pnti dei apollinis q lig fuisse
fuita et muta ty sed exores colenau ydolatriu q pnapat apd
ipos inualuit ai omifset vni cultu dei veri qui i sapia i filio
vei dei dno nro iesu xpo q q nichilo cuncta cauit ad hseru dno
surdus et mutus qui pnto homines morles sunt accedes et pnta
tes esse deos qz pntan nlla cat f rnsa q dabant ab eis no ipse
sed qui i grediebant i eoz ymagies spūs inmundi pnto erat et p
eoz rnsa homines i pntis herorib et cunctis fuaet **et** dicitur
aut ydolatra creuit et inuau hnt et qte pntis i mndos rnsa
dabant am h sit loq pntidm i opendiose dicitur **et** qte
pnti ydolatrie finis fuit Cum pntidm dno m aduentu vbiq
dicitur ydolatria tota cessauit et suo penit enauit qd hausto vigoe
et dicitur est n mspiratus dicitur f- **et** dicitur cum h veritatem i q dno
pntat consistit **et** dicitur tu vno herodes illusus eet a magis et ideo
qret pnti v dno nro iesu xpo saluatore mndi Angelis appa-
ruit i somnis ioseph ut educt mrem et pueru **et** dicitur **et** dicitur
puemete pilo ai mte omia ydola **et** dicitur i fil conuictu n emue-
tu est ydolum i dno **et** dicitur q no eet mimatim ad f- **et** dicitur
et dicitur **et** dicitur dno mrem leue et ingrediet i **et** dicitur **et** dicitur
uebut simlacu **et** dicitur ad dmonstrand q p ad uctu dno m iesu
xpo saluatore dno omis ydolatra pntidm eua et cessare d

bet. vñ et iudei dicunt qd ismael pmo simulacrum de luto fecisset Genules
 aut pmo p mathieu simulacrum de luto fecisse dogmausamit et abeo
 ars simulacri et statuas fingendi processit. Si aut gentiles qd semp sine
 lege geniti ee phibet ydolis p nuptas finietes ydolatrie vo pnapu
 adolo rege azmozi pmo d. pcessisse. Nam iste velus rex fuit pat
 rini regis qui morte potupato p nini filiu teius pao se tandem
 est sepultus i auq meoria. Annis filius et mirabile simulacrum qd simile
 patri suo confice madauit op amo ut i consolatom sua et memoria
 patris sui viso simulacrum finget ptez san. **H**oc ergo simulacrum rimus
 coluit anq. dñ et colima daut asus i celo desitu ee ombrassimis
 tradidit esse credend. **E**t sit no mltro tpe postmod pcedente spiritus
 inuudus i hoc idoli velus regis ingressus rusa petetibz acquibet
 vñ apud rffinos illud ydoli dñ est velus. **S**alv dñit Bel aly
 Baal aly Baalim aly Belphegor aly Bedach. **E**t huius ydoli opello
 gentiles pcessunt ad ydolorum cultumz fingentes homines mortuos
 esse deos. **E**t pñs adorabat eos. vñ dixit pñm dñm esse. **D**atum
 qui daturus fuit rex eternatq nome ab illo planeta qd daturus
Quo mortuo dñ esse dixerit no hntez premnap mtez vñ d. eo
 etu esset. **Q**uod cu eet sapientissim i mathematice arte pudit qd
 de eo filius debuit nasci. **Q**uo cat guida ei vxor q debebat eu a
 suo regno deice et cogere mirabiliter apulare. **C**u precepit vxori sue
 ut filiu que ipa portauit dñet ei ad deuotud. **Q**uo filio edito oculi
 tas eu pñ quidam lapillu ondit d. se lapidez illud et mlt aliud pe
 perisse que pñ illuc deglutit. **E**t quo d. tres filios gemisse et
 vna filia iouem caepm et plutone et iunore filia. **H**os omes ge
 tiles deos dixit. **I**n supit adeptus e nome planete iouis et illi
 gentiles coluerat p nome sumi dei. **E**dm nrem suaz dñm esse belli
 p hñm dñm solem que i polinez vocant qui et pñm ut dñm
 est. **I**n sula pnapu colerat. **E**dm venet a venet planeta mnapat
 dñm azeratim. **E**dm a planeta azeratim que ipius filii asserere
 voluit. **E**dm luna q a dñma dñta est ut sup relatid lachmie filia
Dñp p dñs ab homi nationes gentiles diuisa ydola colunt. vñ apud
Egyptum yfsum apud **E**ritam iouem apud **A**uros iubam apud **L**atinos
Samim apud **R**omos **E**uittim apud **A**thenas **A**quinaz apud **P**anos
 venem apud **D**elos seu **A**phos **A**pollinem ut dñm est. **C**onstatunt
 n. sibi mltia alioz ydolorum nomina i que credebat pñt vniuersisq
 suos afflicis gerebat. **Q**uam constat sñs sacroste. **N**one catie tra
 dñm quod qd pñm creator mundi i **E**mpireo celo creauit anglos
 q ille angelus qd alius fuit omibz angelis platu dñm pñta dixit

Ceteri non sunt alacres illo in paradiso. Videntes non adquirent similitudinem. et
platan non sunt ceteris. Roderic illis. Vnde lignum paradisi preciosum non assum-
lati pulchritudini eius. **¶** De serpens fecit eum deus et precepit illis lo-
gibus angelorum. **¶** Hic elatus superbie ponde au dixit. **¶** Pona sedem mai-
us aquilone et exo filio alacrisimo. **¶** Dicitur ab eterna legitime credit in
legionibus suis et de h. **¶** Et dyaboli facti sunt. **¶** Con dyaboli. **¶** et dorsum fluit
et hoc dicitur est. **¶** Vnde tradit stella matutina in medio lapidum ignis
et credit lucifer qui in paradiso delinquit. **¶** miter est et volucrum ad
mortem ad inferos descendit. **¶** Con et est dixit in feto suo. **¶** Vnde
vidi igitur. **¶** Sathana qui fulgur de celo descendit. **¶** Hic sunt ille leui-
tan. **¶** Et quod plerisque. **¶** ma hoc est nota. **¶** Deo subpendio deo deo
uim. **¶** Dicit in h. libello. **¶** Scipit n. ysidori. **¶** Ethio. **¶** Et hebrei he-
brei voce. **¶** Vnde dehemoth. **¶** qd. lunc sonat aial. **¶** Brutum. **¶** Est em
spus inuidiae et spuaie plen. **¶** Et deus ab ipso pnapio dicit
omnis ei. **¶** Conit ipm. **¶** i. aial. **¶** Brutum et scipet. **¶** tortuosum. **¶** Et ad
sit in mense magnitudinis dicitur est. **¶** Dicitur. **¶** Et hoc scipit. **¶** Dicitur. **¶**
hoc mare magni et sposum. **¶** Vnde subingit dicitur. **¶** isto que for-
sti ad illud. **¶** ei. **¶** dicitur est. **¶** aut leuiathan. **¶** fm. ysidori. **¶** Serpens
de aquis. **¶** Con. **¶** le. **¶** i. ysidori. **¶** Con. **¶** brandam. **¶** Dicitur inuigant p mare
oream. **¶** id. **¶** scipit. **¶** vidit. **¶** eu. **¶** mire longitudinis et spuositate. **¶** q. sub
maris. **¶** directu et inclisum. **¶** i. co. **¶** usq. **¶** i. diem iudicii. **¶** inssu. **¶** de. **¶** Deo
n. **¶** de tortuosus. **¶** et esse in h. mari. **¶** q. i. huius. **¶** scilicet mari. **¶** dyabolus
volubili. **¶** et sat. **¶** asina. **¶** ad deapicet. **¶** uiae. **¶** miserorum. **¶** hic. **¶** ille. **¶** le-
uiathan. **¶** q. **¶** factus. **¶** serpes. **¶** a sue deapicet. **¶** pna. **¶** inuicet. **¶** glorie. **¶** p
mo. **¶** pntu. **¶** nro. **¶** ausus. **¶** est. **¶** voluptas. **¶** paradisi. **¶** inore. **¶** et creatus
gradice. **¶** sicut. **¶** homo. **¶** pmos. **¶** pntes. **¶** nros. **¶** acat. **¶** teptatoib. **¶** vno. **¶** pre-
uancatois. **¶** affectat. **¶** ut. **¶** facti. **¶** madati. **¶** dei. **¶** intrepidi. **¶** inssu. **¶** de. **¶** de. **¶**
meruerat. **¶** ab ipso. **¶** glia. **¶** paradisi. **¶** sicut. **¶** ille. **¶** dicitur. **¶** meruit. **¶** ad deapicet. **¶** glia
culpa. **¶** sui. **¶** l. **¶** illud. **¶** q. **¶** legit. **¶** in. **¶** pna. **¶** de. **¶** fm. **¶** ysidori. **¶** Con. **¶** traditum
ubi. **¶** dicitur. **¶** de. **¶** serpes. **¶** erat. **¶** callidior. **¶** omib. **¶** auantib. **¶** q. **¶** fecit. **¶** deus. **¶** dicitur
dixit. **¶** ad. **¶** m. **¶** l. **¶** Con. **¶** precepit. **¶** vobis. **¶** deus. **¶** et. **¶** de. **¶** Con. **¶** aut. **¶** traditum
sacra. **¶** scriptura. **¶** catholice. **¶** vniuersalis. **¶** Vnde. **¶** h. **¶** est. **¶** ut. **¶** scipit. **¶** de
da. **¶** de. **¶** dyaboli. **¶** h. **¶** tunc. **¶** elegit. **¶** quod. **¶** spentes. **¶** de. **¶** de. **¶** vne. **¶** serpenti. **¶** h. **¶**
vngui. **¶** volu. **¶** et. **¶** mouit. **¶** ad. **¶** loqudu. **¶** lingua. **¶** ei. **¶** de. **¶** Con. **¶** loq. **¶** bat. **¶** nescit
sit. **¶** ad. **¶** h. **¶** quotidie. **¶** loquit. **¶** dyaboli. **¶** h. **¶** p. **¶** p. **¶** homines. **¶** eneguios. **¶** nescit
tes. **¶** i. **¶** p. **¶** homines. **¶** q. **¶** corpa. **¶** ab ipso. **¶** de. **¶** monib. **¶** sit. **¶** possessa. **¶** ut. **¶** de. **¶** de. **¶** p. **¶**
tu. **¶** est. **¶** in. **¶** lib. **¶** historia. **¶** de. **¶** p. **¶** n. **¶** vbi. **¶** autor. **¶** p. **¶** scipit. **¶** h. **¶** ysidori. **¶** et. **¶** appoi-
tom. **¶** libri. **¶** de. **¶** h. **¶** quicqd. **¶** vobis. **¶** catholice. **¶** p. **¶** has. **¶** sac. **¶** scripturas. **¶** no-
tu. **¶** est. **¶** Verum. **¶** est. **¶** q. **¶** ille. **¶** leuiathan. **¶** i. **¶** dyaboli. **¶** p. **¶** n. **¶** a. **¶** canonic. **¶** ce

lepis dicta vel scipm corpora fuit serpes, ul pserpente animal
 i gressus i ipm temptatib, suis callidis miseros pntes nros et
 suoz eoz ppetua deat i ruinam Et qd d ydolatra et nonaa le
 uiaham dixisse sufficiat. **A**ur go ad ppo pseqund intercoms me p
 portum salu nrm ad nauam pnt h ptoie contum p demoni
 i gressum ad ydola surda et muta eliacbat ab ipis petuati
 fa que tuc gentiles colebat. **I**n ed vms dngenu deuora dng
 aut celos feat Et p hac dya lue deceptois tostanua dya Apollo
 i dta insula rnsa sua petuab qhibebat. **E**t p qd Achilles et pa
 troailz Grecoz nrm ad loau dnenant dntido ad templu Apol
 lins congrua hora captata cu consilio pcedu i ipo teplo seruientu
 ipi do qui colebat i ipo templo teplu ipm duoto corde et qui lit
 mnt. **E**t fatis eoz oblatamib, i mltioz deoz dnoy p dga qnta te
 petuab, ab eo d Grecoz negotys habere rnsim. **S**ic eis p dntu
 p llo flumissa voce uidit Achilles achilles reute ad Greos tuos
 aquib, missus es. et dic eis pto futu ce salubut ad Troiaz itur
 ibiq prelia mltu comitte s infallibilu deano anno victoq Tro
 ianay urbem dubut fmdit i ruinas. **A**ger panni et tofote euz
 q filios morti tradet et omis maiores eoz diuioy d p dntu
 los tm vne pmitte qd elegit ipoy Greoy sola voluntas quo
 ab Achille pcepto et feto qm valde leto ad huc eo i ipo teplo
 morate mirabilis casus emsit. **A** qd Troianu noie Calcas an
 tistes. **A**chofais filius pntis mltu stia d mado panni regis ut
 pote nucus templu mnt ut ad d dpo lline snule rnsim eli
 cet. **E**uid d bello Grecoz Troianis cet reia futu est qui p qd
 laones a do fatis mltimod ipi do dnt illi rntu. **V**alias cal
 cas caucas ne ad tuos redie psumas. **S**i statim ad Greoy classez
 q nre i hac insula cu Achille seant accedas cu quo Grecoz
 qntu festing ad eas nrm discessing agrees. **F**utu n e greos
 obtine victoria con Troianos voluntate do per in eis valde nrm
 ipis Greas i tuis consilijs et dntia donet ipi p dnta victola po
 ant. **C**alcas vo dnm sustitand cognoscit q ille achilles q erat
 i templo confestim ad ipm accelat et conuenit ipis i vni amia
 cie sedus sese acceptat pntem mnt se d p dntis omib, vnt. **E**re
 id Achilles p dntu Calcantem antipue mltis comoditatib, hono
 rare leta fronte curauit. **S**ic antionis a mari abstract et eos cu
 eoz nauigys i pelagus tuc immissis incolumes salubut puenit
 Argenas dntemab, ergo illis a nauib, Achilles ipm Calcantem
 Anasitem Agamenon et alys Grecoz regib, duab, et pnapibus

portauit Et ab Achille inso narrato dox dox cox subia victoria qm
Troianos Et quale ibi Calcas regis pami natus etia qm in sim
obtinuit & mandato sibi fito ne ad Troianos rediret s in Greas
siluie prelioq turbine moraret vni si Grei sui snt hilares et p
multo gaudio celebrat solent diem festum Et predictu Calcanthem
Vntasitem i cox fidelem accipiunt in sinceritat amore pmittentes ei
i omib plaadis prosequi vota sua Et sic illis diei festo finis soliat
factu fuit et con summatus

liber vndecimus de vtroq exercitu
redunte ab vithenis sequitur

6 Reas receptis qm rursus adne ppositos iam ias pcolunt &
es septos Cum septi die p9 predicta festa & pona Calcas i
Troian antistes i Comitia Achillis et proci ad tentoriu Agamene
nomis regis se conferunt mane fito vbi iam mlti reges & vtroq du
ces et pnapes an conueniant qui cora rege Agamemnone residbat
quib p Achillem & patulu Calcas salutis oraculo resoluti et ab
eis debite relationis obtento inso semet alios comodis sessionib col
locant Et statim ab eo d Calcas impetrato silencio i cor audientia
predicto dixit hec vba & nobilissimi reges duces et pnapes qui in
pnas congregacionis ordine iuncti estis ratione vna snt pnapalis mter
q Troianos publicas hostes vros arma capeffere qui sub tito fauere
abeis comisso q se vroz vniu potestas opatant Cur ergo ceptis
moras amectit cum semp nocuit differe patis ratione addit aut
putat regem pami me uos exploratores suos no hre furtive
qui p eos vicarios singla & vna & sidia mittut illi Archil n add
aliud est ita pualose age q ei competencia indulge spacia libertate
ut p eum qnta presidia amlet et sibi continue mlti subsidia co
accruet in tati tps snt iam opacta circula quod i poteti brachio
decreuit iam inuade regni ex ratione pnt estatis euoluti snt
ia plures menses i quib nauigacionis tpus vobis se addit accep tum
ai omnia placata snt maria q nauigare volentib blandit et dula
sibilo zephiri aspirantes p equoreas planiaces nauigae volentes
i dulcedine tpus et serenitat inuitat Cum ergo i estat estu au
vr no estuat pmaria diffilue ut dula nauigacionis aua potati fca
a remige vroz hostiu p veniat ad homis ut cox aures fama
pferat ad vna solitudine curiosa ut nra & vna morosa & si
dia gaudeat p qm vna & sidia pcellant rursus i vobis credi
tis susceptoria promissa vroz q forte pnt vian ingratitudinis pos
sint incotratu comutari Rumpite igit moras vras soluite na
ues et velis eleuat i alid ut festinat con hostes vros iter vrum

dñs fauentibz salubere maturet ut adpremissa dñz felicit et velocit
 ptingatis Et sic vñs suis id Valtas tñz fñe scit **V**erbis igit Valt
 cantis ab omibz intelligas dñm totter omibz probat illa Argamēnon pa
 tim mundauit ut vñsi de opatu pñbe somni moueat qñ illico na
 ues ascendit ab Athenaz portu felicit dispensari **A**er mora pñbe
 somni vñsi naues ascendit nodatos fñes apoliunt quibz erant
 naues ipse firmit colligate et a mari subduct anchoris et recept
 i naues vela erigunt que du ventoz aspruama imbuunt et ostendit
 alto pelago comitunt rōndu pmar spacia nauigado p pñ stadia
 elongauit se a portubz Athenaz tu subito serenis aer qui na
 uigantibz amidebat tñs obduat nubibz nocte ficticia inducdo **S**
 Quare mugit aer tonitruoz tñs in quilibz et crebre coruscationes
 nocte ficticia inducdo repentins suis fulgoribz coultut in diez Et
 collatis nubibz immeso pluuie ymbri diffundunt **U**ñ rei causa qñ
 aspati venti tñmesta maria motuosas se erigunt i protellas tñs
 nauigantes ipos mapmñ timor et tremor inuadit du se indicat
 i mort disarimie constitutos **S** ille Valtas tñm tñm tñm fñ
 cas suis qñhortacombz ut erant i eis pñs dixit se cum tñe cladis p
 ope dixit em dyana deam nauadia mltā comota pñ qñ de recessu
 vñ ab Athenaz portu sibi sacfian oblata no optat a volentibus
 proficisci Quasie ergo rōndu Argamēnon ut omibz rōndu naues me
 ludem insulam fixis velis incoincti diuñt vñ mteplō qñ colitur
 pñdeta dyana ipse Argamēnon ipi sacfian det et offerat manu sua
 la placata coponone dyana imminente facit euanesce tepestate
 Et tñs nauigacombz nobis pñbit accepto aer mora vñ cosiliu
 pñdeta Valtas Argamēnone madante naues ipas mutat velis
 et tñmonibz coartat i Eulidem insula salui puonit qñ no remo
 ta no erat ab ipis Argamēno itaqñ ipi festino descendit i tñz et
 dyane templu aduñt cui deuoto corde pñs nauibz quēda oblata
 pñ sacfian deditant **C**onfessim igit mapia tempestas euamit et
 aer vñdñqñ fuatqñ vestes exuit et deponit nebulosas **E**uēstut
 maria et nauigare volentibz dulci eoz pluuie blandiunt **E**x qñ
 loco quēda sapietes dñe voluerunt qñ i astronomie opasitate la
 borat **E**x dyana qñ et ipa est lma sit dñā iñci et viay ut tñā
 co statuāt foramata tñ sit i domo dñma ul vñdñā coportata
 ab omibz aspectibz alioz feliciu placz Et hac tñe vñt astronomi
 vñt i hodiernu diem maris itaqñ tepestate sedata sacfian pñqñ
 ab Argamēnone libatu est dyane statim vñsi qñ opatu somni

tube eod dictante naues ascendunt et felia nauigatoe portu ad Tro-
iane puertas tu i coluntate ptingentes auget castri portu felicitate
mirat vbi nauib eoz secute receptis tu portus ille fuisse in
pap ipaz Greca naues ipas i eo m tuta statone co signat hui
aut Vastri et plus nome fignus dices omisit pro q forte Gra
pauas pauas dich sit morat i illo q ho est ratu ut i alio co
diab inuenit q Daronola ab incolis dicebat hui vō Casti ha
bitatores et incole armata manu cursu festo puonit ad litus
puantes Grecoz ante ne i tra descendunt fatius i eos et in cosil
tio pposius conspuantes q rei in fatue i Grecoz inuenit qui iam
i tra descendunt maris fatigatoe lassati bellu fatui conspuunt
et eos q Greca i mabili quantitate armati descendentes i tra eis
sue fatuitate penas opoliunt Nam eos i ore gladii psequunt hui
pmlitudie aliqlic Grecoz sustine no valentes fuge sub sedio se lo
mittunt ppta q ad ipius casti iacua se festinat anhelat in qtoz
fuge dissipet Grecoz vō mscptos mscptos fuge papiti qui in eos
subterfuge minime potuit eos captos morti emanapit omis q
mcapuit reloat morti tradit Casti q aptis iammis obrecep
com fugicau incolaz inuenit mitit i illud et i mscptos ibi re
reptos qui ia defeciat vmbz dissolut crudelit iurunt eos feno
interinunt Casti capuit et deprecit Et sita pecta nlla casti
ipius et quicunq fortia subita opauit i ruina nec mora di
ruptis omib et mictas ibiq et singlis ruina dicit Et vito
res redeunt ad eoz naues et ascendunt ipas illud inbit mu
ria ito remige apd portu Thencdon veniunt ibiq eis salubrit
applicanti mict anchor eoz nauu i profud velis q deponit
mittat hilant portu ipm Dat aut apd predictm Thencdon qd
Casti i fortitudine mag fribz hitacomb mltas tui tra repleti
mlas diuicis opulentu in loz ipe satis eet amen qd hays tra
strib et marinis q pso miliaia in ut plus relatu est dista
bat et Troia hitatores vō casti ipius timetes quadu de so ipis
statim ad arma prosiliunt Casti ipm muniunt viris bellicosus
et armis et se defensionem opponit cont Grecoz potet insipit
aiosi Greca aut comedose nauib eoz colligatis i portu et eis
ibi tuta statoe receptis armati descendunt i tra et clamosa
mlitudie quicunq inuenit rapaa pde vidlent opponit qui
se cont eos totis vmb fatigebat opponit m festis conatib diuis
aggressiones pcent Et io mē eos et Troianos casti ipius au

deli' belli feruet et duru' p'cliu' estuit m' eos. **U**bi rei causa m'lti
 cadit q' Troianis gladijs m'fca s' p'liet q' Grece. Ad quaz q'ntu
 et vmdeta Greca anhelantes acus morti et v'ib' se p'ntant au
 sine. Sed m'lti b' q' Grece m'fca m' ista n'ctio d' Troianis qua
 plues d' d'mu' Troiam sustine' i m'ialilem. Etaz m'ltitudie; no va
 lenies fuge subsidio se comittut et quib' fuge licet no fuit alia
 causa subsidij q' lapsu fuge ad. Tunc alta memia puenie. Illis v'o
 quib' fuga no profuit fero m'fca et crebra morte cedit vitas
 opoliuit. Sicq' a Grece ipis Castri ipius toto ambitu m'fca m'
 p'cedam. Cuius i'ruit ipm i magna p'otena d'clatates Troiam v'o
 ordmat velis eoz i sum' te m'noy ad'us Grece. Aua et d'ra re
 sistentia opponit. Tunc eos iactis lapidib' v'bruit. nunc eos m'fca
 vibratoe lanceaz. Tunc eos catulis acut' affiaut. Tunc balistaz
 crebris sagitt' euulsis ipos letalit' v'brant et op'ime morti tradut
 Ea v'o diuisoz q'neq' machinis ordmat et diuisis acrib' insutur
 i diuisis locis q' pluri' bellias stalis apponit. letalit' appetunt
 dura bellacone Troianos. Inq'z bellacone m'lti q' Grece sterunt
 a stalis et volubilit' ruinosi p' remietos i etiam fruct' cuiab' vitam
 opulat. Ea v'o passim m'fca. Sed d'mu' Troiam i m'ltis laborib'
 lassati se quai v'ita effemata d'fensione tuct'. **S**ed q' greca m' m'la
 bili copia pugnatoz glomiesse m'sistentiu con' Troianos p' scalas
 ipas castri ascendut alij p' fenestras an p' muroz libas summitates
 et eoz p' muros vopillis apponit i recopensacem suaz m'fca ab
 eis quotq' op'is inuenit aut gladio p'muit aut ruina nem' par
 aut. ac ead' etate d'fictiois no h'ita v'm'fca m'fca m'fca m'fca
 adut. Et d'mu' n'q' Troianoz m' e' os manet. Ea latibla castri
 t'uat' quicq' v'ile inuenit rupia p'eda surripuit et affiat et
 omib' locis d' re' ablatoe p'emity euacuat. d'mu' cast' eute d'
 acuat. prostratis q' m'omb' altis ipius tectis s'mdit' op'ruina m'uo
 q' solutis i facie tre d' ietas tam d'cienau' studia igniu' vorant
 sumissoz alia. Thenedon ymu' tenet. Et sic vastatis omib' et dirup
 tis grece victores cu' p'eda maxia con' d'utur ad naves.

**Inquit liber duodecim' d' consilio Agame
 nomis ut mittant ambasciat' ad regem Priami.**

Greca itaq' d' p'cedis duob' castris et eoz incolis absolute
 obtenta victoria d'mu' i portu Thenedon et eius planicie vi
 ta d'ducit lassioz Agamemnon aut v'o ita sui regimis cura d'
 ligetiam studiosam op'ens comissos Grece ad quos p'eda capta
 donendat d'ereb' et spoliis Troianoz q' duob' castris ipis ad se v'ene

mandauit Et ut omnia que receperant ex preda predicta seu afflati ei
audito statim precepto duas eorum omni obedientiam seruantes in omni
rebus capite ab eis contra eo celeriter accesserunt seu omnia captanda
preda fideliter in preda dei regum eorum & facientes de quibus per eundem
reges distributionibus factis equis unicuique distribuunt secundum merita et qua-
litates eorum quod oboneda victoria ipsorum predictarum mortem et reliqua non
vitarunt. **S**perantes igitur predictis equis parantibus ut dicitur est in hoc
belluosis id rex voce precoma iussit mandari ut unusquisque reges du-
ces et principes grecorum septem diebus autem singulis in die maioribus
quantibus ipsorum in eadem planicie conueniunt ubi idem rex celebrare qualem
colloquium intendebat. **D**eponit igitur diei mane factis omnes duces grecorum
reges et principes maiores quantibus eorum in predicta planicie satis
hilariter conueniunt et eis commodis sessionibus collocatis predictis regum
menon rex duce sua depra et omnis iussa taceantur in dictate silencio
inter eos talis prout illa sermonibus. **A**minia reges duces et principes
et quamvis maiores qui in preda congregationis titulo conueniunt nunc
causa dictante satis est per longas et uniuersas mundi partes inter po-
tente fortitudo cognita in magnitudine virtutis inter mundi passim
producti uniuersis. **I**ta tamen et accepta. **S**ed deus inter illa potestas quod superbia
cauet et arroganter elationis uia non agnouit. **N**on est uobis oibus
quanta mala ex superbia elationis perueniunt et ipsi deus mirabiliter resistunt
oppositiue superbiis. **D**uplici uero diuerso non sunt et ubique aggregat sibi
inimicos. **N**am si superbo quis efficitur amicus nullus optet quod in inimicum
resistat. **D**uplici igitur uiam in multis negotiis et spali in preda
quatinus possimus obtere uitemus ut sola iracundie iniusticie
linea facta nostra effugiat ut contra nos aliquid superbie uia non impingat
Nos uero in magna patria inter potestas non ad obtinenda preda et in
iure nobis illatis per preda reges hucusque uenisse et regni sui fines
in potestati inuasisse et tanta nos sibi iam in tulisse detrimenta danorum
ex si nobis. **N**oniam plus optetat inimici inter sunt duriores. **S**imiliter
in nos iam nulla per inimicos potestas esse et ipsos potest factos qua-
tombus nullis cognoscant nos sibi esse uicinos. Et si posset ipsi de
dampnis factis eis a nobis recte assument audeliter ultionem. **E**t
uitate itaque potestatem sunt et potestatem uniuersis munita. **Q**uod uices con-
cedimus contra nos duplicasse. **I**tem quia magna de preda pre-
ualere qui in suo hospicio inter suos cognitos et amicos uel in sua
patria se defendit. **N**one coram suo quiescent in modo licet ipsa
sit uicinis debiliore diuerso conflictu gerit contra fulones ante capiat
ab ipsa et ipse ab ea recedit sepius ueniat. **N**ane igitur inter nos non

muana profundo ne dubitale sit nobis nos Troianos non posse co-
 fundere et urbem ipsam quantum sit fortis non posse despicere et
 omnes Troianos finali opaco consumere. Sed quia laudat multam meriti
 mur considerari si omnia que sunt de hoc negotio fecerit. Discedere du-
 ctore vitata supbia molliamur multas non consuevit in profundi necis
 de merore inconsulta facilius illis aggressum nactus qui multo ex animo
 consilio non de oia per supbie impetu ad actus deducit repetimus. **S**ed
 propterea quam regem esse dui qui nos per spales suos imagos requisivit
 ut Troiana sorore sua restitue debemus? Sed nos multa supbie elatione
 dimittes requisitionem eius audire in impudens infusione negauimus. Quia si a nobis
 exaudita fuisset damna grania in Citharea nobis illata enormiter non
 fuisset et regina Helena que per melioribus. Et sua et suorum virtute cessa-
 aprie sue ratione magnifica non fuisset educta. Nos qui prociptore
 eius et illatis nobis iniurijs appetimus ultionem esse in cunctis laboribus
 constituti ut qui ipsius in tabi expensis aprie me laribus elongati exiit
 sit unde nobis puto sumus ut ad usum peti ignorantes. Et si debet
 placare vult et per sano consilio videtur acceptum laborem laboribus addere
 dimittimus. Et qui in honore in gloria recte meam ad ipsam ad eundem regem
 quam nros spales minores destinet ut nobis Helena capta voluitate
 restituat et nobis satisfaciat de his que contra nos perpariter sui comis-
 sa. Quia si ipse quam voluit sapiens. Sed duxerit acceptandis honorabilis re-
 digit in erit inde ad ipsam. Accipimus Troianos vult in fugere de iure. Sed
 Sed si duxerit reusandis duo laudabilia per iure nro pugnabunt. Iusticia
 et in potentia exarsata. Et in primis per hoc que a nobis precessisse vol-
 gabitur marcebit ab audientibus demencia Troianorum. Et ne comen-
 dabit vbi per precessus ab omni supbie vicio exarsata. Ita et sic per modum
 et omittimus nunc. Troianos penas durissimas infligens eos passim
 in ore gladii perimendo. Cunctis fundit etiam ipsorum multos per homini viti-
 pro et fuituti per eum contradendo. Nullus est qui nos conati per pot-
 rit marcebit. Antedixit quod si placet si nro vbi nro monito. Sed sit
 a nobis effluat percedit. **S**ed quod dicit per instantibus multa sunt qui
 promissa duxerit percedit non esse. **S**ed laudamus percedit sic fieri
 ut ipse ipse duxerit. Et dui postremo in hoc omnes unanimiter conuenissent
 dyomedem et elipem in eorum minores elegerunt. **S**ed statim amigetes se
 ad iter sole celi tenenti iam medum ad Troie urbis menia puenerunt
 Et mentes in ipsam ad magna regis quam regiam se referentes de-
 stendentes ab equis marmoreos gressus stant. **C**umque per uenisset
 ad atri perosi vestibulum mirati sunt valde palatij edificia. Ita miro
 et confecta opere artium si potius sunt mirati domum in medio ipso atri

inspiciunt quidam arborum manu sua mathe te artus subtili artificio co-
puncta. Sic species ei esset quod auro grauior lancea et duodecim altitudine
cubitoz. In cuius summis summitate arbor ipsa mirabilis latitudine se dis-
funderet in ramos. ubi totum atrium ipsum longa consusio tegebat. Erant
enim rami ipsi pariter quod auro et pariter quod argento copiosi. sic eorum folia
sic flores eorum densi in multa densitate gemarum eorum fructus eduli radiata
longa igitur ipsi dures eorum quod in speculatione et totum ductu militum plures
camerarum ascendit. Et puermetes ad locum ubi ipse rex priamus in militum
nobilium suorum comitia sedebat. non fuit regem ipsum alicuius saluta-
tionis oraculo venerati. Sed a velud in ei opposito confederantes sic illi
affatus est. **Chlopes** **Agamemnon** si te primo verbis saluationis non acquisi-
uimus non miremur. cum te capitalem hanc in hostem. Et hostis suo ho-
sti non debet optare salutem. **Agamemnon** rex autem nos ad te legati
sumus pro nobis mandauit tibi. ut regina Helenam de sui regni terminis
violenter abstracta restitui facias regi suo. Et dampna grauiora. **Grecas**
illata propter paucum natum tuum inuoluntate eorum ad presens iudicis
reseruire. quod si feceris salute sani consilii potueris. Si autem quod im-
plere forte contempseris. ipse respice quanta tibi et tuis sunt mala fura-
litur proietura. Nam tu infelicia morte succubescis. et unius tui collator
te peribit. Et hoc tua nobilis auitas te affat. quod ruina. **Agamemnon** inquit
militum ubi vobis nulli expectata de liberatione consilii sic erit
vobis. de natione vobis vobis admiratoe multa commoueat. Cum a me
taliam requirit. que regis victimam ab hostibus in extremo portum vix deceret.
Agamemnon **Grecos** vobis ad usum me totius vincti preuale. quod a faciendo
que diutius cogi debent. Ipsi a me petunt satis fieri. tu et ipsi sunt a.
Et si forte sunt alii. sunt ulla pro qua inueniunt in prem et fides misere-
cerunt. et quosque comitatos urbem mea funditus euerunt. Cuius meos
morte et opilio tradiderunt. Abduperunt sororem suam mea. **Chlopes** que
vincta morte regis amaret. si vili more metueas demerit. Et petunt
me sibi ad satisfactionem vincti. **Agamemnon** autem nichilominus volui subsilencio
tota mali vita deducere non memorari stupidi preliorum. Et ideo misi ad vos
legatum vinctum **Antenor** ut ipsi saltem sororem mea. **Chlopes** restituere
dignaretur. Nichil aliud de commissis iniuriis postulando. Vincto vobis
dedecore quibus minus legatum affecerunt. satis pro vobis et in. Non
est ergo locus ut vix legationis vba quod audiam certe pure prius
turpius vellent. **Agamemnon** **Agamemnon** prima sic fecit. inquit me am
Grecas pacem appetere qui me tantis doloribus affligunt. Et vos et
qui in moribus talibus estis vbi nisi esset quod legationis officium vos de fenda
morte turpissima faciem inire. Reddeatis ergo ad vobis quod donec vos

video absque magne re confutatio esse non possum. Ad quod statim dyome-
 des protrepens et risum sic dixit. **P**ro si solis nobis insulas sine ma-
 no eras. Ito quod tunc vite vite a mo non eritis absque ira. **Q**uia in tanta
 potestate viam vobis existat et non est tempus ultius diffidit. **A**u videtur
 nos et vos coram civitate tua aduersus te et nos in armis continuis
 pugnantibus. Et si solis nobis meritis tanto de lore copugentis quanto
 potius condolebis cum plures centum milia. **G**recorum contra te inspicies
 armatorum. **C**ont quod nulla te poterit seruare tutamina quin tu et tui
 crudelis mortis aulcos non sentias in celis infelices. **E**t antequam tibi
 hec mala succedent scire libertate potes effugere. **V**bi valde mala
 vana. **J**anulus ergo astantes ad dyomedem vbi comoti in ipso introire
 subito voluerat et cum multitudines referre aduersus ipsum. **E**ra munda
 ensibus in surgentes. **P**ro pannis a suo eleuatis solio aduersus illos
 patet exclamat. ne iniuria aliquis eis seue presumat. **C**um non sit sa-
 pientis pulso ad insulam inde et ipsum stulti stultitiam sit suam de no-
 strare. **E**t sapientis in sua sapia tolerare stultorum errores. **S**ic enim stultorum
 abest est pulsa vbi diffundere sic sapienti cedit ad laudem ausultat
 quod dixit et ausultata reddere. **I**n vbi igit stultus cognoscat stultitiam
 profectus. **E**t ego prius mallem in persona pati quam quod legatus aliquis in mea
 curia iniuria aliquis patet. **P**ro modico enim et vili quod cessu sit se ovis
 vitupare. **D**e leui. **D**edit igit omni non presumat aliquis amo in hostem
 vbi profectus. **E**t sic cessantibus illis. **E**neas qui tunc vixit regem nullo de
 mediate sedebat. **V**bi ob tempore non vales sic dixit. **A**u est in
 sui dicit. **P**ro ut non debeat pulso quod stultitia sua inde na qui
 pulsa profundit dignum est ut de sua stultitia condigna accipiat di-
 sapientia. **E**go non in conspectu vno lata et tunc possem dicit in honesta
 quod me occidi. **D**equire possem. **E**t nisi esset vna pancia ille qui tam fa-
 tius est locutus. **T**am ut morte in curret non esset indignum quod ea audant
 ampulosis et vbi moribus vitam non latere non horruit ma-
 iestatem. **E**t nos vbi eis turpi quod agitare presumptis. **M**onoco go
 cum ut de hoc loco distendat nisi predictam velit stultitia in sapientiam
 commutare. **D**yomedes vero ad predictam stupescit nullatenus sic ad Eneam
 vbi dicit. **Q**uod tu quisque es in vbi tuis cognosco. **I**n te non esse insu-
 iudice pro ob locutorum acerbum. **V**ade de facto ut te apte possem
 inuenire in loco in quo tibi gratias et condignas laudes quod meruisti
 reddere. **D**e vbi quod tam eleganti pulisti sermone. **B**ene video quod vbi
 estis qui te in conspectu suum tenet quod tam bene nosse consule regi
 tuo ut tuis rex iniuriarum acior vindex existat. **E**t sic de facili
 labat ad pudorem vlipe aut sapienter dyomedis vbi merupens
 monet cum ne plures vbi utat. **E**t illico id vlipe regi pamo

Et ita sic dixit Et ita intelligimus que pte data sunt fideliter referimus Et sic
statim ambo a pallatio disce dentes equos ascendunt Et in celeribus
gressibus ad eorum opati puenit qui continuo descendentes ab equis
Agamenonis tentorium sit inibat ubi maiores opatus in Agamenone
morabantur Et referentibus illis tanta q audierunt a rege pamo predicto
de ipsius pami rursione fuit mirari valde greci Et qualiter ante sit pte
endum con Troianos i talibus ordinibus sit militas consilij vias de qbus infra
proxime sciatur suo ordine pferemus verumtamen ante ad nauariorum fene
aactum de predicto Thea aliqua sit dicenda hic est n. ille Theas
qui acceptus et natus op dei crevere et Anchise p q Troie urbis qua
du pro fugis in reliquis Troianorum p mare in quoda suis nauibus Tu
rom nauigando p pelagus p successus multos Romane urbis et
Romorum rei publice factus est princeps deum super ille Indit magis
Cesar Augustus i magna felicitate precepit hic etiam est ille de quo
Imperator Justinianus i libris legum suarum v. i libro Aulicorum et in
rubrica ubi promittit nomen Imperatoris legitime edamiet fecit in
tam in eadem dicendo Et si a magno Cesare Augusto Imperatores
acti dicendi sunt Cesares multo fortius p m pmeria ipa omis impa
tores ab Thea Theades dicendi sunt cui p m rempublica Romorum
Imperiali scripto q Imperiali gubernauit huius autem Thee successus re
tinuos ac processus n. ho p maiori parte gesta Virgilius i suo ope
Theades dum vixit multa descriptit licet morte puenit implere
no potuisset integraliter opus suum

Libet tamen de consilio Agamenon Et ambasiata mittat
ad rege messe p victualibus natis Achilles et Ulysses meret
Quoniam itaq; hec gerent prout superius sunt relata Agamenon
vix omnes duces et principes ad generale consilium in planicie
Thebedon voce preconiia venire iudauit quibus statim conuenit
i loco predicto in Agamenon intentionis sue ppositum sub q copedis
verborum resoluit Insuper alia natura que opati nris potest inuenerit
Et illud p m et precipium ut cum sollicita habeamus qualem op
tus nri dum i conflictu bellico debeat victualibus abundare ita
sine multo victualium presidio opatus nri vix posset prodesse eum
si videt vobis acceptum apud messam victualibus totum reha
i qua maria viget fertilitas spales nros iudicos viros strenuos
et fideles ab ipa mora mittamus ut talis predicta nri predicta sta
tuat et salubriter ordinet Et in desuenerit predicta victualia totum
is ipis et succursibus opati nri in multa op crescenti copia fa
aat abundare Agamenon vix predicto suo colloquio sine faciens
omne consilium suum probat et in conuicti strenuum Achilles et Ulysses

Alii quonda herulis sup excoitoe predicta negotij coner elegerunt
 ut ad opequend predicta in comitia militu pugnauu apud messana de
 rigere se & beati Inqua prouina regnabat tunc ipis vix quida nos
 Themeran qui regnu suu longa pace tenuat dum i ipso militoz mi
 litu copia et vroz pugnauu inuentus vigeret. Bellicosus **h** loricu vo
 luit dice hac fuisse Dialiam que i militoz fertilitate victu aliu fuit
 semp abundas deta messana messana ciuitate opulente i ipa que
 sua e i introitu ipius insule q parte littoz et regnoz mirabili
 salut portu conuert i quo naues i multa cassu quietate omi tpe
 outi statu tuerit Et pnde quida dice voluit q predicta Ciui
 tas messana deta est quia tunc portu messes edite in adiacentiu
 eoz tunc coacte deseruit in ipam q p nauigates p modu p diuisas
 mundi ptes dolate questu grana ducebant licet homilli dixit a
 uuitatem quam esse aucta regis deta messanus insignita q diu
 regeret i insula Dialie ciuitate illam q suo nome voluit appellat
 & frigus dices de his mchil i suo ope & sapie simpliat ponet
 Achillem et Thelephu apud messana grana quendoz victu aliu ad
 venisse que forte alia sit a Dialia potuit n magis pmi q ee greo
 qua insula Dialie que eis erat valde remota lic no tam sit q
 Dialia subita fuit dicom greoz In hac igit insula esse Achil
 les et Thelephus i comitia tunc militu strenuoz militu tu milto
 nauigio puenit quibz eoz nauibz applicantibz ad littou tunc pedit
 et eis i tiam descendentibz rapt Themeran tu milto militibz et multis
 ceteris peditu constipatu puenit ad litu vbi Achilles et Tele
 phus venerat i comitia suoz Qui statu cosurgentes i arma dum ro
 gem con se et suos venire sunt infallibiliter suspicati nec pau vel
 le i sua tra alique esse amosis vnuu can eos plose se pncant
 erud vltra bellu feruet asprimu mētēsqz hincm cadut cadaueria
 gladio trucidata milu cadut q Greo sed plures q inimias eoz
 licet n greci milia virtute vigeret tunc resiste adusarioz nūo lpla
 maiori vix poterat Et reula omibz Greo ibiqz fuisset nact mē
 fca nisi fuisset mirabilis i opibz armoz Achilles qui milto sui
 dio contemplat quatenus pugnauu et qualitate eoz percipit n
 et vidit regem Themeran i medio toflitu bellancu con hostes
 suos quia dampna inflagentz Eruate Achilles impetuose &
 filit i conflictu frangit et dirupit aces vnusqz vnusqz mē
 feat qui eius tospectu se opponit Et qui ad sui transitu non
 aperuit sibi viam ad regem Themeran relud leo rugies applicat
 ipm impetit ense mudo crebris vocat iatibz vlnibz sanat et
 eius galee laqueis vni hie aptipatus arcepu regem pviolencia

prostravit i. etiam elevatoq. mitione ipm. inflic. stultit. intendit
S. telephus qui sedus ab Achilles pugnat ut sentit Achilles
sic in regem Theoclaudem au. delit. in ferire et elevata dixit velle
ab eo opime i. medio viri usq. se ingeret et descendente iam opime
santo suo et pia voce huius deprecatur Achilles ut regi letale
vulnera q. mortuo et de viro mortem ultima p. sua benignitate re
mittat et vite suam victor victo indulget qui se sibi q. victu. mat.
manib. offerebat. **Ad** Telephum igit. illud videns Achilles dixit
q. causi iam te monet con. publici hostem m. opere quam p. me
qui ta. audeli. requisitione i. sua sola armor. confidencia nos immo
vocat. Iustum est n. ut cadat i. fouca qua. paut. **Cui** Telephus
dne. ipse fuit quondam patri meo multa familiaritate conuict.
Et ego dum quada. vice casualit. i. hic tua. deuenissem. in finit.
honor. apuit. in gram. et valiu. seruicoz. copia i. me maxima
quantitate p. fudit. p. quod. ex vite. dispendiu. totu. abhorreo
Cui Achilles. Hic. en. tibi. reape. et de eo. consequas. finali. velle.
tuum. Rege. igit. Theoclaudem. sic a manib. sic a manib. Achilles. cuius
et ab eo. instant. neas. artido. liberato. bello. finis. impo. p. ca.
dunt. turme. Exea. victores. vadit. ad naves. **Ap. aut.** Theoclaudem
ad sua. regia. reducat. seminu. **Ad** d. p. ca. tu. multa. huius
deuotione. p. uerit. Telephus. et Achilles. incedit. cu. ipso. i. eius
regia. et recipit. hostis. i. honore. maxio. et rex. afflictu. ob
tate. non. p. q. multos. dies. **Ad** Theoclaudem. letalib. sibi. vulnerib. ab
Achille. potest. inflat. abis. p. multa. eoz. valitudine. p. ca. op. animis
videt. sue. vite. optima. sibi. accelerare. dispendia. Achilles. et The
lephu. ad se. venire. mandauit. **Ad** uul. adu. uenit. et inue
nit. qm. i. regio. statu. inuicem. **Ad** Theoclaudem. sic. locutu. est
illis. **Ad** optima. pueni. mortis. m. amplius. deuicet. no. va
les. **Cum.** igit. heredes. legitimu. q. me. genti. f. ca. p. ca. nobilit
ne. p. ca. regni. meu. remaneat. i. caduco. quod. multo. labore. q. sui
et. manu. tenu. usq. nunc. m. ca. q. iam. q. sui. infalli. bili. am. f.
sse. nisi. ille. vir. strenuus. qui. omib. alijs. feret. suis. et. uul. h. fuit
prelatu. fortissim. Hercules. p. tuus. i. adiutoriu. festu. o. ca. f.
set. du. i. magna. inuicem. hostiu. meoz. regni. ipud. potu.
p. ca. q. tuu. et. temp. andi. adu. spes. in. ita. d. f. ca. Et. ipse. p.
lus. i. p. ca. deuicet. potencia. vniu. hos. meos. i. diuina. belli
op. ca. i. inuicem. m. ca. p. ca. q. regni. istud. ab. om. hostib.
q. ca. f. ca. et. p. ca. mod. lib. ca. et. illud. in. m. ca. p. ca. re
p. ca. liberatu. unde. no. meis. m. ca. ne. mee. v. ca. pot. ca.
usq. nunc. fin. huius. regni. p. ca. in. p. ca. pot. ca. **S.** sola. tui

pris benigni et affinis et virtute. Et hoc itaque illi qui putant po-
 tenciam prouinciam esse esse Dialiam omnino esse multa fini te
 corroborant assertores. Heculem Dialiam venisse. In datu i una pte
 Dialie opparte barbarorum. Heculem qd causa incore suas colu-
 nas fuisse qui long adhuc erat colunaz et tra duc qns in
 causa herculon dicebat. his quidam volunt corrupto no e hercul
 Earchiam nouare sed hec rata no sut. In hac igit tra a barbaris
 ducti oparata et data penitus i ruina adhuc fuisse qd collime
 Et i ea quondam friderico princeps repub. Adnoy et rex Dia-
 lie fecit copulati quada tra co fidetis habitantibz loca vtilez ppter
 siti queuis in sane pelagi situs sit. caros omi portu statione
 salubri que tra ppter sitis bonitate ple pple vsqz hodierni diez
 erat tra noua. In qd aut Thucra sua trahens optrema dyffidia
 incepto pmo sui versu. Thelephum cotinuauit. Hec vba tra
 igit fili Telephe. Ille virtuosissim ppter tuus regni istud sibi sua
 virtute qfieri adhuc michi vincti abeo no reputauerat resolutu
 sed michi abeo potius commissum qd fata vincti sibi concedere volue-
 rat. ut ppter habitus tibi loco quis cuius es heres et filius fata tibi
 rationabiliter coessim. Quare te animo testadi et hmo ppter elo-
 quio heredes in pterio tam i regno isto qd i alijs. Bois meis omibz
 et huius regni sceptro et dyademate potaris et gubines ore aut
 i honore regis habere sepultura annis. celebras meis qd qns
 more regali. Et hys datus et scriptis rex Thucra cotinue vita
 morte supnemente finit. Quo mortuo Thelephus de sua
 morte tristatus cu ppterat regni sui corpus eius honobili-
 ter didit sepulture. et lapide marmoreo inuicem precioso est tibi
 eius conscripta in h statuit condi cadaver. Inau tibe suphae
 hoc Epithaphium scriptu est et appositu. Apollon Thucra iacet h
que morte p hemit achilles. cui Thelepho regi septem tene
dedit hoc igit feto vniuersi maiores regni nobiles et pplates p
suas vrbes Thelepho qui dudum duc nos. Que suo i ppris fuit
titulus insignita. Nouo feto rege taqz dno suo facineta fide
bu hominibz ppterat. Et deinceps rex Thelephus regni
ipius gubnacula moderatum assumpsit. Achilles aut om
victualiu copia nauibz oneratis et alijs natis ad vite regi
mia deputatis. Thelephum rege volente cu eo i geoz opatu
propia. Et p feto redire i regnu i qd que rex erat a supus
qi inuicem remane madiuit. mones illu et mones pcept
subiuges. ut tra cotinuos suauisus victualiu copia et aliaz

reque edibulum ad grecorum opati mittendorum cura debuit incessanter
et vigilem adhibere qui omni afflictione et duode subiecta se pre
dicta petiti obtulit impleti. Et sic Achilles a rege Thelepho
discedens cum suis navibus alta petiit maria et recta remige naviga
do posses et incoluntis puenit in Thenedon ubi adhuc opatus
Grecorum morabatur qui statim descendens in terram et comitia multorum
ad tentorium Nigamemonis se contulit ubi confestim reges et duces
et ipsius maiores opatus confluerunt et Achillem in magna lo
cua suscipientes in gaudio maximo fouet amplioribus et amicitias
opulis blandiunt. Itaque illum que pacis causam habebat et omnibus
potiore maxime utique per eum singulis que gesta sunt in messe per
uina et Thelepho factum rege et de navibus in abductis omnibus
et in deficiu victualium quantitate per tempus eam successiue a Thele
pho rege permissa propter quod certum erat animo grecorum opati nulla posse
penuria victualium trepidare ob opescenti gaudio letati sunt
valde. Et Achilles processibus probabiliter ratione vnicuique commendat
et sic vobis omnibus sine facto Achilles ad totola sua rediit ubi
cum nullo gaudio a suis mirmidonibus letam inerte recepit et quasi
taciturnus in milia virorum et quoniam in hoc loco suffragius duxes ducendi mirmi
dones disgressus antequam de grecorum successibus successiue sequentibus
aliquid enarraret seriatim et notatim deuenit describere in hoc
loco que reges et quot et qui duxes et principes in defensione
Troie urbis adueniunt sicut super de regibus et duabus et alijs vone
tibus in grecorum opati de scriptissimis dignum est et cum ut eam in hac
parte de eis faciamus si non de omnibus saltem de maioribus mentem

Sequitur capitulum de his viris et principibus qui
venit regi priamo in adiutorium contra grecos

Hic est igitur quod de regibus eorum lig suffragius duxes michi de
venit maioris vone tres reges cum pluribus tribus milibus mi
litum armatorum rex pandanus rex Galloz et rex Vindropho
re de quadam provincia que dicitur Calophon quia quidam dixerunt in
speciositate et pulchritudine urbium artufula que venit quatuor re
ges in comitia quinquaginta milia militum quorum unus vocabatur rex Coras
alius rex Dmasius tertius rex Nestor fortis quatuordecim phimach et quatuor
rex Gebhu. Hic de regno licae venit rex Falcon cum eius for
tissimo filio Spardone qui regi priamo fuit omni loco consanguini
tate affinitate duces secum tria milia militum pugnaturos. Hic
de regno licae venit rex Rufemi cum mille militibus et prius
in bello. Hic de regno que dicitur lara venit duo reges cum militibus

mille et quingentis huiusmodi grandis vix et in Euphede. **I**te de regno
 q dicitur Calabaria venit rex dicens cum tibi militibus militum et tunc
 comitia venit. Comites septem et duces quatuor q regidemo erant
 iure vasalli huius aut portabant arma coloris palii sine flauo
 absque aliquo mihimo et in bellorum acies rex dicens et sui de sua
 li posset agnoscere huius cent aliqui qui eadem arma gestasset. **I**te
 de regno q dicitur Tracia vix q est in orientali plaga sita venit rex
 Philip Alcanus dux duces sexa mille et annu milites. **I**tem
 de regno Panonie venit rex Penthenosius et quidam iohannem
 et duxes dux ai mille militibus tunc huius regni provincia tota
 consistit in montibus et ob fatis nemoribus et filiis umbrosis
 hanc sunt n. Ciuitates et ville tredecim et quatuor mille planities et id
 dicitur in ea multos Satyros et feros seueros humilitate quam pluui
 mu et id eadem milia in ea mirandosa fuisse visa. **A**nam in ea illa mi
 ta sunt omnia volucres et ferarum et ex milia pacis est optata in virtutibus
 lancearum arcum et eadem sagittarum. **I**te de provincia Boeciae venit tres du
 ces ai mille militibus et duces dux vix. **A**rsin dux fforon et dux
 Arinus. **I**te de regno Boeciano q est valde suppositum orientali pla
 ge pleni omni gratie aromati venit duo reges fides ai mille mi
 litibus vix rex Boetes et rex Epistius. **I**te de regno Passagome q est
 nimis propinquum versus orientem solum q regnum inuisibile propter nimiam
 remotum ipius venit ille dux fforon auro et gemis q in pluuie di
 as et fforaten crebris inueniunt. **I**nter cetera regni regum passa
 gome sita est rex philomenis ai duobus militibus militum huiusmodi fuita
 q materia non erat ex ligno constructa sed in de conignis debeat
 multo in auro fulgentia et diuersis gemis ornata hic rex philome
 nis erat statua valde grandis non minor statua gigantis. **I**te de
 regno Ethiopia venit rex perces et in eis comitia strenuus rex
 arenon ai militibus duobus Comitibus sibi subiectis tribus militibus mili
 tu in quorum comitia venit Orgamon frater regis arenonis supradicti.
Ite de regno Theaco venit rex Theseus et Virgilus filius eius
 ai mille militibus ai ipse rex Theseus erat ipse regi priamo feta
 ta sanguinitate coniuncta. **I**ter de insula q dicitur Agrestia venit re
 ges duo ai mille militibus et duces quorum nomina hic appressa
 non sunt. **I**ter de regno de lissime qd est ultima regni Armasom
 venit quidam rex valde senex sed multo discretus nomine Epistrophus
 septem libalibus artibus eruditus hic duxit sexa mille milites. **E**t que
 dam sagittarum visu mirabiles. **C**uius una medietas ab umbilico erat
 super homo ab umbilico deorsum erat equus et illa medietas
 q erat humana tota erat coram copta piloso sic totum equi oculos

in habebat flamcos et velut igne rubentes doctus in artu timorosi tam
aspectu erat qui aduersus grecos pugnales multos timores maussit diu
quaplin^a dedit eis diu multos opas vlnib^z leuifens pemptit per
emissos. **S**icut aut milites qui dras regib^z adueniat p^r milites re
gis p^ram mioris Indie m^o p^ron milia **A**ug^u n ad ipius mudim
situtone tot milites tot iuuenes bellicosos tractos i vni vbi wa
milie flos tam oparte Troiano^z q^u Greco^z conuenit i vni. **A**t
tenant go laiores p^rius hystorie q^u leui causa et debili m^ore tot
p^rou^o tot maio^z p^rocessit m^oitatis. **D**ane abhominanda sut stacula
quaturuq^z debili maone submipa

liber q^ritus dam^u & discessu Greco^z athenedon

et ascensu ad litus Troiano^z bellum p^rimum

Nondum igit^r a Athenedon loco discesserunt in pelopon^o ille Pala
mides fil^u regis Aiani cu p^ron nauib^z militib^z omistis ibi
apphauit. **E**au^u aduentu greci letati sut valde q^uis mora p^rus m^o
tu impinget con eum q^ue matura^z nemisset et p^rapue ap^d Athe
nas qui afferes se morbo q^rui contetu fuisse. **D**am absentia vna
bilit opusauit. **H**ic aut Palamides m^o d^ros m honore maio^z q^u
bat cu ap^d maio^z Greco^z p^ron op^ret ut sedis potes i virtute
bellandi disacet i omi consilio et sp^rate p^rio^z diuins plen^u et
opulenti^u Regat ergo greci ut vni de consiliariis statu^r q^u Pala
mides gratat amuit ad postulatom ip^roz mltis go dieb^z et noctib^z
Greca conuenit i vni et p^rapue maio^z eoz ut cu consilia tra
ctaret p^rque ad obsidendu^z Throiam urbem valiq^z et comodis pos
set puenire q^u prouiderent em p^rmo ut sub noct^r tenebris opeque
nt^r opus p^rdeby eoz s^r timore ductu de recessu nauiu a loco ubi
tut erat et accessu ad litora vrbis. **T**roie ne noctis ob scuritas
et p^rapue loco^z incognita va^z notitia nauib^z et nauigantib^z posse
ferre discrimina p^rit q^u ad hui^z p^rposito desituerut et adhuc q^u m
toto eis resp^rantib^z dum data cent mltia consilia sol^u dyomed^u
consiliu^z ratu fuit qui m^o Greco^z consiliarios her vba profudit
Audite audite vni^rsi reges et p^rincipes qui huc p^rntes potestas
adutere vba et attedite s^r eoz^r mltu em vereri debem^u et m^o
a p^rudoris deditoris confundi q^u iam e^z vni^ris am^o elapsus p^rplus
q^u i hac tiam venim^u nec ab ea recede nos aliq^u audacia potuit
anare ut Troiam adire ul^z videre possem^u **E**ius mten pagam^u
quib^z vba q^u humilitate mmet nris p^restum^u ingenu et sensu
aliou^z i nos adiuuoz ut eo facili^z et potens valeat nos de
dute m ruina. **E**re em p^rq^u venim^u hic nec m^o discessim^u op^rgo
de notissima vobis est. **T**roiamis supaddita mltia subsidia
urbem eoz i defensionem ipam nouis muris vallib^z et cauinis
pauisse i mltia coportone paloz^rffualez n^o humilitate mterim

fuerunt predicta omnia facienda et ita et matutinis eorum victorie pronuntiare
 cum ipsi iam receperint et peto teneat nos aduersus eos procedere auda-
 cia non habere. Et ideo quanto magis habet negotium differre tanto magis nobis
 dampna et dedecus proculamur. **Q**uanto non quod si tanta olim potuisset aus-
 pitate ferre quod recto remige continuata via Troiane urbis puerisset
 ad littora et repetere paucos facilius nobis potuisset itaque si descenderet
 ad Troianis improvidis descendissent ipsam et mox nos descenderet
 sit nunc illis pueris minime. **A**rgo igitur vos ut statim nauibusque
 mare deludo nos attingam adit et paucis bellias instinet cursu ce-
 leri nos ad Troie littora confestim et in portu dante bellandi de-
 donum in eam obsidione tuta contra urbe quam in celebritate finitibus
 dare enim debemus quod Troianis volentibus magis a nobis habet potest fieri nisi
 per belli discrimina et per magna virum virum et gentes opposita videretur
 stuporem ergo meos in da delibatione propona et quod sit nobis pro-
 spectu al aduersum per eam laporem cum ita reuera fieri sit nunc. **E**t per
 viam venie ad effectum propositorum nostrorum commodum non possumus. **S**plendunt
 igitur omnibus ab solute danti a dyomede consilium cauere scilicet deo au-
 rore surgente cum multa discedere solutis nauibus portum perire et lato
 spaciatur in mari ubique pleno igitur supero consilio quod naues deant primo
 praedictae et quod per ea sint sequaces alto pelago se committunt. **P**er mox igitur
 statim praedictae cetera naues per consensu velis signis bellicis et repul-
 bellias Graeci in eis castellis erectis et multis armorum tumultu muni-
 tas subsequetur vobis facit insequi alias cetera naues danti per pelagum
 insequentes et per ordinem praecedentes itaque cursu nauigat versus Troia
 nec mora nauigantes in eis Troiana littora vicina conspiciunt et se
 urbanos vndique stantes maxime inspicunt quam Troia. **Q**uare quibus
 nativae flamma tremore ipsius urbis Troie littoribus appropinquat in eam
 insurgentes Troiani vero videntes naues ipsas iam cornu littoris in-
 tanta multitudine attingisse subito ad arma prosiliunt armati arma-
 tos equos ascendunt nec opposita ducibus eorum seu regibus litania in
 ordinato cursu festinat ad litus. **G**raeci vero videntes tanta copiam
 armorum ad litoris descensionem venire eorum multumque sunt mirati
 potiri in admiratione sunt moti videntes eos tanta silentio tanta doctre
 se gere sub tegumentis eorum. **N**ulla enim sunt inter eos tanta audax tanta
 audax tanta fortis qui ad inspecta militumque Troianorum vallante
 cum et trepidum non assupisset. **Q**uia Graeci aliter non poterat habere
 descensum quod prius ensu indatorum et letalis belli consilium
 omni si arma cepit audacitate resumpta. **Q**uare prothesilaus
 philadorum rex qui primus optat in ordine nativum venientium cum
 primis nauibus ceteris primus in milita audacitate strenuus erat at-
 tinge vultus est conatus per mille quoniamque ipsis ventorum multa

rabie impellente velis optensis i tiam venit **Quale** mille frangit ac illi
ppr q milios op nauigantib i illis mare viuos absorbit et q viui po
tunt op eis m tiam p venire a Troianis i mltis martio pmiuntur
multoz flagelloz acerbitate conuulsi. **Tunc** et ho m ftraz amore
inferendi ictibus densat nubes m aere optotima emissione fugit
taz viue aque litor m ftraz amore rubescit. **Ex quo**z nec pa
tent dat^r intelligi quau fuit letalis & sensus m tiam qz Troia
noz **Quoq** em legit opatu aliquo tanta infelitate tato discrimine
i tiaz hostiu descendisse. **Sed** p9 predictis centu naues insignitas
caso i eund locu puenierut no m m tiam repete veniunt sicut
pme qz velis eoz mlti comoditate & portis i tiam pma distat
cone sut conate attinge. **Quare** nauigantes i illis tiam iam desce
dere anhelat quos **Quam** i armata manu recipiunt vitalit pro
hibentes eoz accessum m tiam. **Græci** vō i predictis nauibz opstet
parat bellas m mirabilibz quantitate i aeris ictibz sagittaz Tro
ianos ardet a litore qz quoz letifera ictibz mlti cadut mortui de
centibz ergo paz prebalistaz timore **Troianis** **Græci** p silicosa
nauibz m tiam veniunt et nauigantibz m pms nauibz si qui sunt
sunt mte molliut con dux bellu et letale con. **Troianos** insinuat
Ille protheselauz qz qui iam i tiaz descendat mirabilia cont
hostes & sue strenuitat psona comisit. **In finit** qz Troianos
suo ense pemit et mirabilis adiutorij subsidia tuc **Græci** suis
prestatibz. **Qui** en solus ipe fuisse dms græci q ia attingent et
descenderut i paz sine dubio mortis opitu finalit mtrisset. **Sed**
quid profuit protheselaz aiost & sensio ai tm septe milia **Græci**
pugnantu ducut adasus centu milia Troianoz. **Comittit** ergo
morte plu m eos qz videntes. **Græci** nullu eis ad naues patece
posse fuge subsidu ai illis naues ascendē no sit tutu come
dari se fluctibz profundi maris hiantibz sibi non vident ee salube
malit m tiam vitas eoz attinge qz m fluctum tota profudite. **Emig**
Instat ergo bellum ai ea auositate qua possut. **Facili** go semo
trucidate & petcut ai et arene bibule sanguinez cadentiu sorbeat
Troianis paz mltane audelit seuetibz con eos. **Qui** **Græci** se m an
gustia defendut et m mltis mltu psonaz vsqz ad optima littora
retrode sut conati. **Qui** dms amara morte petisset m ftrazilla
et prothesenar subito ai eoz nauibz attingisset qui statim i mltis
vute bellandi velut noluit hostes eoz descendut a nauibz
et m mltis potena preliatu sumut. **Suis** hostibz occurrut et m
maxia violencia se defendut. **Instaurato**z bello ai **Græci** q aiost
tate reassupta bello dux se presentat acit bellu fuet et
i mltis sine dubio psoz eoz discrimine preliant. **Tunc** supueit

Dux Hector qui cum navibus suis tunc applicavit et facta anno. suarum
 di ipsi solue descendit in tunc prelio subito se immisit. frangit
 lancea et sibilat pauci sagitte volantes circumstant enses cadunt
 occisi et aer clamore multo diffudit de faciem et ruinat. Nec
 laos et Prothenor viris strenuis multum nichilominus. Troianis
 Tunc deasuly rex et Philagrus cum eorum navibus ad litus applicat et
 cum eorum viris pugnatibus descendit in tunc in bellum profiliunt. aiosi
 Troianos viriliter invadit se dicit sic aliter quod eos retrocedere coage
 rit. Sed Troianos in mirabilis multitudine que nodum bellum attingit
 in Hector se impetuosius ingerit se quod aspectu bello in maiorem fer
 uore. Sed retrocedere sunt conati qui ultius resistere non valentes ret
 cedendo extremum perveniunt ad litus. Tunc Ulixes rex cum suo
 navigio in tunc cum ceteri cursu multa caterua pugnantibus descendit
 et venit ad bellum. Committit ergo bellum durissimum. Sed reserunt
 vires in Ulixis adventu et sanctos impetu in Troianos viriliter
 eos oppugnat. Ulixes autem velut leo rugiens in medio acierum
 insignis armis et lancea qua gestabat in manu multos interfecit
 optroianis nunc. Ulixes nunc alios ab equis prostermit. Tunc du
 Philomenis rex passagium vidit in tanta stremitate bellum. tanta
 dominificante Troianos clade. equum ascendit invadit in Ulixem ipsum
 ab equo decit. Et Ulixes nunc habuit pedes pugnare. Sed Phil
 lomenis vibrata in Ulixem lancea sua qua gerebat in pulsu du
 rissimo percussit Ulixem in gremio et tunc dicit quod eius sacro costra
 to fulcres lorice pervenit ad squamas quibus discussis et con
 fracta in ictu impellentis lancee Ulixes cum sustine non valens
 in tunc cecidit resupinus. nunc in quod inflicto sibi vulnere stupefactus
 singit celer et vibrata in Philomene lancea qua gerebat in
 multas viribus lateribus in summe pueri et suis gulas Philomenes
 vulnere letali percussit. Nam eius costrictis armis et lorica duri
 ta in pellant. Ulixis acuta et scabulis eius gule organicas
 venas incidit. qua de tunc Philomenis letaliter vulnere ab equo
 cecidit semivivus. Tunc Troiani putantes extinctum multa virtute
 bellandi a navibus Hectoris eripiunt et in sacro postea redoptant
 insinuant in Troiam. Putantes ergo Troiani Philomene extin
 ctum turbati sunt valde. Et nisi tunc fuisset casus ille qui tunc in
 adit de vulnerato Philomene totum quodam Hectoris qui bellabat
 in tunc ductus in fallibilis vite sue ultima dispendia descendit
 sed. Sed ad hoc. Thous rex Thobie cum suis navibus et Nysa
 menon rex totius quatus impator Menelaus cum suis et nobilibus

Helamomoniū ayay cū suis ad litus applicat subito & stedit
i. etiam Troianis intendit. Ita bella asperima cont. Hec. a. lios
qui par ante & stenderat et iniitq. cū Troianis plū cōfuebat
Viniſi ergo eſſe eoz a nauib. p. trahit et eis & scendentib. i. eos i.
eoz i. mltā pugnā d. v. tute p. elio se immiſcit ad i. ſuſq. Troianos
impetu ſatietes ſrangit lanceis i. ipis ſingore i. mirabili Troia
nos proſternit ab equis quosdā mortuos et quosdā letalit. v. hia
tos In ſtauratoq. bello mltū intēt & Troianis. Tūc Proteſe
laus rex Pylozoꝝ mltū labore laſſatus. Qui labore amaris
paſſus erat illo die par a bello ſceſſit et ut reſpirationis aum
aripet ad litū q. terna puenit vbi bellū prius eāt inchoa
tū ibiq. pcepit q. om̄s ſuos i. bello p. mo mortuos i. quorum
morte latet mltū produpit lacrimas. Et mltū opm. coactū a d.
uaz ſp. m. reſupit ut ad bellū itoz se cōſeruet ſp. eras & ſuoz
nece vindicta cōſequi i. mltioꝝ mltū Troianoꝝ. Sūq. ſuis e
quis et alioꝝ ſuoz op. tructis a nauib. que a vctoꝝ rā die ſal
ue demū euasēt equū ſuū potet aſcendit ſuoz necē cupi
tq. vindictā. **S**ures igit. enſe mdo mltos q. Troians mēſat
mltos ab equis proſternit et mltos vlnat q. eiſ. **T**ūc par
ſes rex Ethiope tū mltā mltū comitia d. Troiana vrbe ve
nies ſuribundo animo bellū intēt i. mltat et i. adictū Ethio
pū bellū dūq. i. ſtaurat. **T**anta igit. Troiam i. eoz aductū
ſiſpētut & tūc audacia q. q. rēctes i. vldus Etos impetuo
ſe dirupit dūc vlnib. eos ledit ipos opprimit et oppreſſos
p. uolentia reduc. cogit ad litū ibiq. fuiſſet. rēnā gā dūctū n.
ſuū mltū Palamides cū ſuis nauib. appliuiſſi mltū q. ſtam am
ſuis mltib. eſſe abſpuit a nauib. deſcendēs i. bella d. deſiderio
et ſuūredi ſuis equū aſcendit i. mltos q. i. bellū letale certam
i. ſtaurat. Inau. n. aductū Et i. ſiſtāt. a. oſte reſcripta. Et i. pa
lamides ſuribudū ad Troianoꝝ cōtinnū ſuribudū intēct. **D**ign
mon ſcēn. aenonis et neptem regis paſſi q. tūc i. a. uoꝝ ſicmū
tate & ſe mirabilia ſciebat i. ruit v. uoſe i. pectado i. eu et ſua
ſtabli lancea p. medias roſtas ipm. op. uſſeat ab eqo et p. ſtraut
op. mltū eoz dūmſſo ſe dirigit i. acibus Troianoꝝ aces dūc
pit turmas i. mltos q. Troians mēſat qui cū v. morte v. di
q. mēuētes i. eius cōſſu ſaciūt ſibi via. **C**lamor go ſic m. a. q.
i. o. ſoꝝ op. adia. **T**roiam ſuſtine. Palamides nō valetēs i.
petū p. longū tū ſuū rēctē cōpeltit. **E**rat 1. a. p. ſuge ſubſidū
Troiam dūc tēga coactū. Tūc ille ſtremiſſimū mltū fortiffimū
Hector q. ad voces clamatū q. a. tūq. ab vrbe Troiana i. comi

tia multorum emittit bellum ingreditur flammis fluitans accensus et micantibus ful-
 gres in armis in aeterna fuit gererebat cum fulgore copulata depicta et
 ymagines totum locum. **H**ec igitur potest misit et dimisit uacibus
 cuiusque per medium iuxta fragabili virtute bellandi regi prothezelao ve-
 nit ob vias. **Q**uoniam Troianos in ore sui gladii primis non cessabat si-
 cut in eis in ense modo tu in eos longe antea lancea confregisset
 Eleuatoque ense in sue virtute potestatem prothezelau percussit. **S**ic a
 summo vertice ipsum cecidit per medium usque ad iunctis umbilica viscera
 non obstantibus armis eius. **C**ecidit quoque nobilis et strenuus prothe-
 zelao rex optimeque et Hector ipso dimisso inuit in alios et quos-
 que sui numeris ita turbavit certum e eos in suos fines timere
 Non enim iam per timor distant et tunc iam morte periclitantur quod
 ceteri timore perterriti qui mortis minam vitant illi. **E**t interrogate uno
 ab alio quis nam esset in milia dolores opadio anthondia non sunt
 illi esse videretur omni formosior. **V**isus quoque eius fugit ei ictus
 letiferos celare non valentes. **E**t sic dum persistit in bello gra-
 de fuit. **Q**uoniam lassans secedit in campum et vires resumit quocumque
 vel daes contigit illo die. **S**ol igitur iam vergens ad occasum du-
 Hector quidam armorum fatigatoe lassatus urbem intravit relictis
 ceteris qui plura acrimia committent. **E**t Troians aduersus quos vi-
 lio in sequebatur iam graui qui diuici terna pabatur in ille fortissimus
 Achilles cum suis nauibus et nuntius tunc applicuit. **E**um nam
 descendens in eam cum omnibus bellum intrat inuit adter in Troianos re-
 surgit. **G**raui in vicillis aduentu in eam committit venit plusquam tria
 milia pugnatoz bellum committit maximam milia sit cedes et strag-
 ges maxima ruit hic in cadum mortuorum et potius quam Troians
 Nam ille fortis Achilles coram gladii ipos insequit qui corpus in-
 fecit infinitos stermit et voluat nulla effusione cruoris. **N**am omnes
 abie naves ad litus attingerant Nam omnes existentes pugnares
 in illis in eam veniant et se ingrederent in conflictu qui potestatem
 Troiam sustine non valentes. **A**chille ipos letaliter opmetere terna
 sunt dute coacti et fuge subsidio in Troia reape molliunt. **I**lluc
 magnus clamor opuberat et vociferatores intonat anxiose in
 morientium casu det dolores percussorum. **I**lluc Achilles misit coram
 vndeque inadesit in infinita per se cadum deserit et milia defu-
 gientibus addit illis. **N**am fugati Troiam portas ciuitateorum iam
 attingerant ipas intrat tumultu maximo fugati illuc strages sit
 maxima illuc Troiam ab impetibus intercepti quia ciuitate in te
 non poterat morientes cadunt in limine et ante ora patrum filii
 necesse tridui vita opalat magna et mirabilis cedes committit
 in introitu et fuisse amplius valde maior nisi diuiciossimum

Troilla Paris et deiphobus cum multis militibus et mure volentibus
occisisset in quo onus cessavit adde et superueniente noctis umbra
culo prelium est disruptum. **T**roiani ergo portas clausas reperi-
unt firmas et Achilles cum grege in multa gloria rediit ad litus.
Tunc Agamemnon rex explorato loco decenti mandavit ideo si
in tetoria uniuersos mouet se tamode collocare et distinctis locis
uniusque maiorum tetoriis et papilionibus eleuatis uniuersa colloca-
uit se tamoda quia potuit statim. Et qui tetoria non habebant
tugurios nouis instructis noua parauit hospicia et receptacula
mansorum. **E**quis autem eorum prout melius possunt tamoda sta-
bula statuit rebus uicinis omnibus eductis a nauibus ipsis quoque na-
uibus in fortibus firmis firmis colligatis et uicinis instituit in in-
taris ponderibus anchorarum in ictibus in mare. **E**ius nocte presidio
neque in multa tamoditate decernente Agamemnone firmamur in
in multis ignibus et arboribus facibus nocte tenebris circummisisset
et non minus in statu fulgor ficticius apparebat quam si diei claritas
radiaret. **I**nstituit in eorum tuicione multas hostes precedentes alta
ad altera tamquam ignis eius qui in locis et spaciis in remotis. **T**ro-
iam ipsa in illa eius nocte ipsa impedimenta praeparatis quia clausis
portis nullus ex eis nocte illa exiit ab illis prope obsidione
vero firmata prout melius potuit ille prout Agamemnon nocte in
quod nulla se ipsum poterat occupare quiete uigiles ordinauit ex ubi
us tamquam in multo modulamine fustulaz et maxima multitudine
armatorum. **Q**ui totum praeparatum a rebus infidibus tueretur ut in eorum in-
gratias reliqua fidei securitate iaceret. **S**icque pro nocte suppositis por-
tione nonnulli qui marina fuerat nauigatione lassati et qui in multo
sunt prelio expressi ad quietem requiem assumenda absque armorum
suorum de portione se sterminant donec aduentu diei serena patuit
aurore. **E**t quod fuit prout bellum inter Troianos cum grecis desederunt in tam
liber quauisdeum in quo agit de secundo bello

Exclusis igitur tenebris noctis illius quod mane factum fugauit in-
tra coeum sole suis radiis ex facie illustrante. **I**ste
strenuissimus vir bellicosus Hector actor et dux Troiani praeparatus
ita ducatu ipius curiosus quod factum diluculo uniuersos suos bella-
tores armati inuadunt et eos inuicem capi planicie in medio
ciuitatis Troiane gremio constituit ubi templum dyane de con-
spiciendo optineat statuit conuenire et distribuere eis bellica pro-
missioe praeparatas et cuneos et acies ex eis sufficientibus ad illius
diei prelium ordinatis una de portis ciuitatis Troiae que dardani-
as dicebatur aperiri inuadunt. **E**t ad uocem ad se duobus coeum

sub p[er] Blameen filio regis linc et Cinnabar fr[atre] suo n[on] d[omi]n[u]m
 p[er] me aaci comisit et Elegavit e[ss]e i[n] qua p[ri]ma aac milites mil-
 le statuit bellatores viros v[er]oq[ue] fortes i[n] bello apertos ta[m] de
 regno linc q[uam] Trone et as i[n] nomine d[omi]n[or]u[m] ab ip[s]o h[ec]tore lincia
 data i[n] victorie signo p[re]d[ic]ta p[er]ta d[omi]n[u]m et em[en]do signa
 et lentis i[n] recessib[us] ad G[ra]z op[er]a app[er]u[n]t. **P**red[ic]to i[n] p[ri]me aaci
 p[re]d[ic]to h[ec]tor alios mille milites p[re]d[ic]tos adiecit q[uod] s[ub] du-
 ctu regis Trone et Virchilgon filij regis ip[s]ius viru[m] no[n] sine
 magna strenuitate comisit Et as dedit i[n] no[m]i[n]e d[omi]n[or]u[m] benigne linc
 aam ut p[ri]me aaci p[er]t[ur] s[un]t ingeretur. **D**edit v[er]o aac i[n] qua la-
 milia militu[m] fortu[m] pugnauit et putauit quia ductu comisit
 belliosis regis ffrige Yamopi et regi Alcano viris magne vir-
 tutis qui adma d[omi]n[u]m h[ec]tor sub victorie signo p[re]d[ic]ta p[er]ta op[er]a
 ciuitatis ad G[ra]z op[er]a sagacit[er] p[ro]cedit. **T**ercia d[omi]n[u]m aacem
 et tribus milib[us] constituta sub ductu belliosis Tronli h[ec]tor ip[s]e
 comisit et mones eund[em] affectiosis ffronib[us] i[n] h[ec]tore q[uod] v[er]ba p[ro]fudit
Carissime fac[is] mi[hi] q[uod] summa leticia cordis mei valde me dubitare
 coegit innodata aiositas cordis tui ne i[n]consulte prodigalit[er]
 te op[er]as i[n] bello rogo te ut fues om[n]i custodia corp[or]is tui et a
 stulticie dedines i[n]munes nec me totu[m] tue strenuit[is] comittas
 impu[n]de s[ed] bello sic sagacit[er] potius me i[n]imici i[n]i affectuantes
 q[uam] plu[m] casus mos de tua i[n] felicitate letet. **V**ade igit[ur] felicitate
 i[n] no[m]i[n]e d[omi]n[or]u[m] nobis fauere ut victor incolim[us] ad ciuitate tua
 redas sic opto. **C**ui Tronli car[issime] d[omi]n[u]m fauere d[omi]n[u]m v[er]et[ur] ali-
 quale no[n] optet q[uod] amadit[ur] v[er]is toq[ue] fas car[issime] mi et d[omi]n[u]m i[n]q[ui]s
 i[n] fallibil[is] & clia bo Et h[ec] d[omi]n[u]m tu comitia p[re]d[ic]toz tui miliu[m]
 militu[m] p[er] porta felicit[er] egredit[ur] ciuitat[is] insignis i[n]uingeris et
 ad G[ra]z op[er]a aiosus p[er]cessit. **H**ector v[er]o q[ui]ta aac[is] ordinat
 i[n] qua posuit tria milia militu[m] et milites septuagatos q[uod] sub du-
 ctu disposuit regis laris se d[omi]n[u]m huppon. **G**radis n[on] e[st] ille hup-
 pon homo fortissim[us] belliosus milia et plu[m] militu[m] affectans
 adeo q[uod] i[n] toto op[er]a Tronanoz n[on] p[er] h[ec]tore fortior putat[ur]
 i[n] cui[us] comitia op[er]at belliosus vir valde strenuus Attelans co-
 mita no[m]i[n]e & p[re]d[ic]to regno laris qui ad p[re]d[ic]ta op[er]a G[ra]z
 vnanimit[er] anhelantes ab h[ec]tore obiecta linc p[er]eans porta
 ciuitat[is] op[er]at. **H**uic o[mn]ia q[ui]te aaci h[ec]tor duce fore constituit
 tu p[re]d[ic]to rege laris dyamarthi nalem et dilectissimu[m] fr[atre]m
 sibi p[er]t[ur] strenuit[is] ip[s]ius. **T**ertiu[m] aut aac constituit h[ec]tor sub
 ductu regis Visome tu fete sua & Visomia. **H**u aut Visomes
 erat fortissimu[m] et statua g[ig]antes valde ut g[ig]antes filios putaret.

Et huius regis arma salina sine flamma sine aliquo insigno Et huius
ancus Hector constituit duce pollienna fratrem suum qui ab Hectoris obitu
in litorea i comitia sua festinat ad hostes. **D**uxta vero aeneas he-
ctor degete probina sua festinat stabiliuit subductu rostris
thenebris et duas eius deprecationis unum unum stremonum. **S**ed huius
gens precebat ad bellum meritis lorica non indiget. **C**asside sine
sauto. **H**uius autem gentis studium antea erat et longis penis candentem
vestire sagittas. **I**n eorum capta quod aeneas ferris supmissis castra co-
ronare in quibus letata voluere eorum hostibus infligebat equos fugiunt
et fortibus insidentes. **H**uius etiam aeneas Hector deprecatur dilectum
et nate fratrem suum praefat in duce qui ab eo obtempera licet ad
hostes i comitia militum suo se contulit aiosus. **P**rox huius aeneas
Hector i mirabili inlitudine militum armatorum. **E**cce et spali-
illos qui de regno dicebat. **S**igreste subductu regis. **E**dras et re-
gis philon. **H**ic autem philon mirabilis curam habebat totum apud
integritate constructu et eis uterentur centum quod ebano vestire desuper
autum puerum cuius testudo supposita erant tota gemis et lapidibus
preciosis autem et argenteo coceptu hic etiam ad duos fortibus pugna-
tibus militibus constipatus erat. **H**is autem duobus regibus scilicet rege Edras
et rege philon Hector promittit pitagora fratrem suum qui celeriter cum
eius ad hostes se dirigat. **H**ector licet non obtempera Hector vo-
ca sue propositis inlitudine vilitate psecutus. **I**nclitum Enea de quod sup-
sepe retuli septem propositis aeneas. **I**nclitum comitia omnes milites et
equites de districtu civium deputavit. **Q**ui quodam nobili adunato
Eufonio nomine gerebat. **Q**ui ob ab Hectoris obtempera licet civitate
autem de bita festinans se iugiter peditis aliis aeneas. **P**rotauram
autem aeneas Hector constituit parces regem persaz et eius deget aut
propositis fratrem suum pandem et ipse ad monuit qui quibus ad alias aeneas
festinat accede non in se bello ingratum nisi se putet que proprie sub-
intendit. **Q**ui parvis omnibus madatus eius. **E**notissime parces se rindit et
sic ab eo affatus obtempera licet i comitia gentis sibi deputate civitate
Ereie portu felicitate. **E**notissime autem aeneas ipse Hector modum sta-
tuit ductu suo constituit eorum opotundis nobilibus et fortibus militibus
Ereie duces eorum decem de fratribus suis natebus suis quod aiosiores i bello po-
tius oportet novit ordinatus i ea quod militibus militum pugnantem
qui i eorum comitia i greduntur ad bellum. **I**pse autem Hector natus et fidelis
h armis cuiusque monuit equum suum ascendit nomine Galatheam
deum magnitudine et fortitudine et pulchritudine et suis aeneas virtutibus mi-
rabilia suppositis datus. **E**ques vero in eo ornatus ut erat ad regem. **P**am-
pane suum accedit locutus. **Q**ui dixit hec verba. **E**notissime per habeto

teum mille quingentos milites quos me tua de puto comitia. Tu quibus omnibus
 pedibus pugnantibus sis dea linas grecorum illosque que plus ab aliis
 linas sunt remote tanta opibus ne quod est perditas linas quare pre
 sumat nisi tunc tu ego madauo ut tunc tu natus ingruent hanc
 vos in totum refugium firmitate subsidium et castellum. Ego autem hoc me
 tu certos me madaos. Et de me ad te vadat et veniat ferat et re
 ferat totum primum belli. Et quid te facere opteat. Belli successu
 tu eam eis tu comitia tuorum in vigilia et conspecta custodia ne aliquo
 solo astutia sine fraude hostes mihi nobis bellantibus civitate inquam in
 vadat incipiat aut procedat et sis eam mihi opposita semper letale
 cedens illos et nobis sis columna regiminis et securitatis auxilium. Qui
 rex namque fiat omnia fili carissime ut disponis. Hoc est. Nunc in prope deorum
 auxilium spes neque fides. Nunc in tuo virtute brachio et in tui prouidi sensu
 gubernatione disacta. Et dicit nunc huius supplico ut te in fuit in colunt
 et ab omnibus tueat adasit. Et sic Hector a prope obiecta hanc recess
 sit uacui sue qua sibi paucis se conuocat. Erat nunc Hector in magna
 virtute magnanimus in bellis inuictissimus et fortissimus plator et
 regiminis opatus sapientissimus. Dux et princeps. Digna autem est armis
 gemis quod in fuit gestabat etiam pigebat in armis ipse. Erat nunc ei
 campus totus aureus sine flammis in medio ei vir leo in beo colore
 depictus. Hic in ore deorum prout egreditur cum in comitia suorum ve
 pillis optesit. Et sic in emulo fuisse ultimis. Omnes in procedentes aces
 sua virtute transcendes prout ad prima et prout se per fuit est
 primus. Auxilium autem nobles que in civitate maserant omnes civitatis
 muros ascendunt ut opus videri valeat. Belli conficti. Illic filie
 regis prout in magna Helena coascendunt que du de milibus in corde
 suo trepidaret amor et dubitatio in ea ymaginatioes vniuersas et varias
 gubernabat. Hic autem sic Hector suas aces ordiasset. Augustinus Regame
 non negligens exultat ut remissis in ordinatione suorum. Dicit de hunc sua
 vniuersis aces ordinat. In qua primo patroclus ductore constituit
 qui secum dux tota illa gente Achilles et mirindosus et bellicosus
 Achilles. In illo die non processit ad bellum tu in telorio suo manet
 facies de quibusdam volubilibus se tuent. Erat nunc iste proaulis vir nobilis
 dux a suorum progenitorum semper per ducem claris moribus et multis diuinis
 opulentis. Erat Achilles in tanta sibi amicitie confederatione consimulat
 quod amboz anima et spiritus unus erat. Deinde autem aces prout dux
 agones in Athenarum tu tota gente sua bellica de Athenis. Tertia
 autem aces recessit regi Nestoraphe et ei filio philomeno sub
 constituit vniuersam gente. Crinianoz belli optum. Circa autem aces
 statuit sub ductu regis Rithelai et regis prothenoris et tu eis

Hectori sese opposuit in predicta multitudine pugnataz ne corpus ipsum
 oppellat valeat et traho aia con hectori dixit q vba **S**ilpe in
 pap et mparabilis cie de h^o abo gustue no potis alibi optet te
 que abid qz statim videbis con te plusq^u quinquaginta tria milia pu
 gnatoz qui ad de staucom solius caput tu molliunt Et sic p
 eud rege et alios fito unanimi vno impetu con hectori pre
 apitate ipm i eam vniuse cotendunt equum ei asus mani bz
 eripe satagetes adeo qz hector ad instania tot insistentia cont
 eu in tua fleat gemia sunt vocat s ipe i vnte sue petene
 se ipm illico eriges velint nolit gree equi sui potet ascendit
 et pperat con ipe menone de q^o appetit subduz vltima **Q**z rpo
 Glancon et rpo thegeus tu archilogo filio suo et ai alijs et
 militibz pugtoni menenoni successunt se con hectori vilitat
 opponetes **Q**z ille hector q pmo sibi Groy oant appetes en
 se modo morti dedit et pemit Sic milites d reliqs sibi oc
 cie no timebat Intea bellu asprum feruet et adampz prouali
 uhy hector uidit ad huc illud oppellare ppones Et uhy de pect
 de equo no auias qz vdmneus rpo virete tu duobz militibz pu
 gnatoz con eu puenit ad bellu et du aa corpa prouali oppo
 liadum hector ppsit rpo menon uhy ai magna raterua mi
 litu pugnaad i hectori inuit fit eu gunt impugndo q nullo
 eu sui puenit pmsit a d vtm ymo crebas et mltz uatibz
 ipe et sui passit eudez q ai vident eu d pedite con tot mi
 lites bellu letale sonere vies vni bz cimitat Groy appetit er
 se modo eqs mtfacdo q plues arua brachia et pedes mi
 titado mltioz sic qz bui hora qnda mtfat qillis q ipm
 mtape conabat menon vo rpo corpa prouali eleuam a tra
 cora se recepit i equo suo et apportado illu scad ad tetroz
 Groy tentoria p dixit **S**ia vo mchilomin? qz hectori msi
 pates ul ipm mtfre ul equu abeo eipe mltu raterua pug
 tu molliunt sic qz equu ipm ai mltu dffaultate asced p
 mittit Int quos cat milcs forasim? Coran de pet q con he
 tore instana anhelabat **Q**z quida finis hector mde hector
 dato dffemie costumad du duas hret lareas rigidus et acuto
 seuu munitas con illu qui hectori plus ays mstebat vna
 q lanceis ipis i poteti vnte vibrauit sic qz qeo ictu Coran
 letalit vlnentz est qz pceptis mortuus q pnat **Q**uip idem
 famls alia lareu vibrauit i aliu q hectori pte oppme conabat

et ceteri p[er]ussit eund[em] q[uod] s[un]t mortuus opp[re]ssit et p[re]cep[er]it ce
cidit i[n] t[er]ra. Exclamans i[n] famile s[un]t t[er]ra. Troianos ut festi
nat s[un]t h[ec]tor i[n] t[er]ra d[is]c[er]n[er]e c[on]stitut[us]. Citanabor v[er]o q[uod]
s[un]t h[ec]tor ut v[er]o exclamans audiu[n]t. S[un]t a[ut]e[m] i[n] t[er]ra i[n] qua
e[st] maxima d[omi]n[us]. bellandi i[n] t[er]ra i[n]v[er]it. Et g[ra]tis s[un]t p[ro]p[ri]o
ledam s[un]t via p[er]uenit ad i[n]t[er]m[ed]i[um] milites q[uod] h[ec]tor sic g[ra]tis
in festabat. **E**x illis 30 q[uod] illis i[n]t[er]m[ed]i[um] m[er]it et mortui d[er]
fere[n]t. p[er] q[uod] d[er]iam a[ut]e[m] s[un]t rescripta t[er]ra recuperat et g[ra]tis
i[n]t[er]m[ed]i[um] s[un]t coacti. **A**d q[uod] h[ec]tor q[uod] hilarat[us] i[n] mediate equi
ascendit et s[un]t b[un]d[us] se i[n]g[er]it i[n] certamine ad i[n]t[er]m[ed]i[um] t[er]ra i[n]
moderate se laxans i[n] t[er]ra nud[us] ensi d[er] p[ro]p[ri]o s[un]t s[un]t d[er]
t[er]ra i[n]t[er]m[ed]i[um] q[uod] g[ra]tis m[er]it veniet[ur] s[un]t i[n]t[er]m[ed]i[um] et tot quot
venit[ur] cora[m] eo o[mn]es m[er]it aut p[er]sternit letale volu[n]tos
Tu[er] g[ra]tis morte vitare vole[n]tes a facie e[st] o[mn]es fugit quod
p[er]t[er]m[us] s[un]t ap[er]uit viam sic q[uod] i[n]stend[er]e m[er]it a[ut]e[m] tot[us]
o[mn]is s[un]t s[un]t t[er]ra q[uod] v[er]o repperit i[n] que d[er]ere vale
at i[n]t[er]m[ed]i[um] s[un]t. **T**u[er] m[er]it d[er] d[er]enaz venit ad bellu[m] i[n]
t[er]ra i[n]t[er]m[ed]i[um] armator[um] et eundo i[n] tota g[ra]tis illa q[uod] parte se
i[n]st[er]m[us] p[er]uenit ad a[ut]e[m] illor[um] d[er] s[un]t i[n] q[uod] erant Troilli qui
t[er]ra i[n]t[er]m[ed]i[um] i[n]p[er]u[n]t et i[n] qua e[st] d[er] d[er] n[un]q[uam] qui a[ut]e[m]
i[n]p[er]m[us] i[n] p[er]t[er]m[us] Troillo d[er]cebat. Et s[un]t t[er]ra t[er]ra i[n]p[er]m[us] i[n]p[er]m[us]
a[ut]e[m] letale bellu[m] p[er]t[er]m[us] t[er]ra i[n]t[er]m[ed]i[um] m[er]it eos. **T**u[er] m[er]it d[er]
bellante troillu[m] p[er]t[er]m[us] aggre[n]dit i[n] lancea sua sic v[er]it i[n]t[er]m[ed]i[um]
p[er]t[er]m[us] q[uod] velit nolit Troillu[m] ab eq[uo] p[ro]sunt q[uod] i[n] medio tot
pugna i[n] p[er]uenit i[n] t[er]ra i[n] locu[m] i[n]t[er]m[ed]i[um] i[n]p[er]t[er]m[us] i[n] d[er] d[er]
et m[er]it p[er]t[er]m[us] i[n] m[er]it i[n]t[er]m[ed]i[um] equor[um] et assessor[um] i[n]p[er]m[us] q[uod] letale b[er]
i[n] sub mort[is] dubio t[er]ra i[n]t[er]m[ed]i[um] tractabat m[er]it v[er]o t[er]ra i[n]
p[er]t[er]m[us] Troillu[m] tot[us] anhelas ut s[un]t i[n]p[er]m[us] s[un]t vale[n]t h[ec]tor i[n]t[er]m[ed]i[um]
i[n]t[er]m[ed]i[um] i[n]t[er]m[ed]i[um] v[er]it v[er]it i[n]t[er]m[ed]i[um] s[un]t i[n]t[er]m[ed]i[um] ad q[uod] i[n]t[er]m[ed]i[um]
et labores q[uod] Troillu[m] ab equor[um] pedib[us] ab[er]m[us] et cepit e[st] et
capit[ur] d[er] i[n]t[er]m[ed]i[um] m[er]it m[er]it t[er]ra falange festinat. **Q**u[od] quida[m] n[un]c
m[er]it ad i[n]t[er]m[ed]i[um] hos d[er] s[un]t p[er]t[er]m[us] exclamat. **D**. **Q**u[od] v[er]it fortes
ad q[uod] v[er]it ad bellu[m] m[er]it p[er]t[er]m[us] ut v[er]it aq[ui]renda. **N**on
ne p[er]t[er]m[us] et v[er]it Troillu[m] filiu[m] regis p[er]t[er]m[us] et s[un]t h[ec]tor
t[er]ra d[er] t[er]ra. **S**ane si sic p[er]t[er]m[us] e[st] d[er] i[n]t[er]m[ed]i[um] p[er]t[er]m[us]
labe et h[ec]tor v[er]it p[er]t[er]m[us] t[er]ra fedatos. **I**nt[er]m[ed]i[um] i[n]p[er]m[us] t[er]ra
i[n]t[er]m[ed]i[um] v[er]it v[er]it et h[ec]tor s[un]t i[n]t[er]m[ed]i[um] t[er]ra a[ut]e[m] a[ut]e[m]
v[er]it v[er]it e[st] **T**u[er] m[er]it d[er] q[uod] c[on]d[er]t[ur] tot[us] i[n]t[er]m[ed]i[um] a[ut]e[m]

quadā lancea cōn Gireos q̄ Troillū captū dūcē festinabat festinē
 iuuit. et sic vniuit. p̄cūsit tū ead̄ vniū corpū q̄ cū subito p̄stuit
 mortuū i tūc. Deniq̄ p̄silios i aliu ipm̄ lea' vlnat' vīro scōne
 tū adiutorio suoz adueniētiāu cātuatim q̄ Troillū a maibz ipm̄
 deduce volenāu optuit libatq̄ et i maria vīute belladā equū
 ascendit. auxilio papue regis Yanapi qui tū uae sua i libatōm
 ipius Troilli festin' occit. Hic vō Yanapa cōnestū dūcē su
 vlnatū inuadit et cū vilit' op̄cūsus p̄cūssit. et n̄ fuisse amoz
 tutela fidelū munit' indubitat' interfecisset cūm. Dolos itaq̄
 cōnestū op̄su amissione captiui suos acia hortat' ab bellum
 et supueientibz. Gas i succū ipiq̄ tū mltū^{ne} pugnatū copio sē
 bellū letale comittit. Exire dē mīstas cadūibz. q̄ntq̄ pte scit
 magna strages. Infat' Hector qui bellū baboe lassat' nō potat
 i furorē suo mltos Gios mīstas stuit et vlnat. **S** cōnestū
 q̄ mltos dolore p̄mit' dēmit' dēo captiui suū amīscat. et ma
 ymā parte fgenus sue dīscit p̄aces veluti furibundz et dū
 ita dīscit op̄mēdo Troianos. Ille vīfices p̄que suū capū
 amīscat obuius vīt que cōnestū i armoz suoz gestamie rō
 gnouit. Exire vilit' se dīgens cōn tū i eq̄ suū ausu et sue lace
 forti vili impulsu ipm̄ abeq̄ prosternit et dēpit bellatū mē
 pedes que amplius repare nō vales dēfuit et i aliu iuuit que
 sunt abeq̄ prosternit. Ad q̄ op̄te Troianoz supueit. Huppon
 et i al' comitā. Crispus cū duobz mltibz pugnatōz et cū oibz
 dē regno latisse cōn q̄ vō p̄rothenor et vō Archelūus tūgete
 sua dē regno Bocae obuiā op̄mūt. dūz bellū comittit' mē eos
S nō longe op̄ parte Troianoz supueit. Polidimas p̄rothenor
 filius i maria mltitudie pugnatū. q̄ videt tot aces Troianoz
 i vno loco cōgregatas statuit ut ei aces separaret' ut tū qua
 veniat abāns et op̄ alia parte se dīgūt cōn gios. **E**xire faciū c
 q̄ p̄dēta aces q̄t Gīoz op̄atū op̄ alia pte dīgētē supueit vō
 Dem' a ciuitate Troiana p̄cessū tū cū mltū mltibz pugna
 toz cōn que statū iuuit Menelaq̄ tū vniū sp̄atūbz eq̄tibz
 gentis sue. Et sic Menelaq̄ et vō Dom' i p̄l p̄cliat' q̄ op̄pōte
 tibz lanceaz impulsibz ambo se sternit abeq̄us Polidimas
 vō iuuit i Menēu nepotem Helene et dūcē tū vīgīa anoz q̄n
 tem qui iā i flore sue adolestonae mltos p̄omus hebat' hūc
 Polidimas i grāu i cū sue lancee impulsit vehemē' q̄ lesus d'
 uuptis armis q̄b se tūc mlt' tōfidebat. lētū vlnatū dēuāt

ab equo et mortuus puer in terra. **Q**uare ut vidit arenelas mortuum
et dedit dolorem multo torquens qui cum tenerime diligebat et cum
Troianos cupiens mori ipse undique regem Remus pariter ense et
facto casside sic cum fuit lesit in capite. **q** ab equo dedit seminum
que sui putantes pontem suum sibi aliquid non dedit. **Y**mo
prospuit ab illo modo que effatum tradidisset nisi polidimas detinuit
set inimicos qui postea recuperare eorum regis vim et sudum ad
hibentes eam ab equo pedibus tam mortuum protulisset. **D**ucit enim quod
adeo presidia seminum. **Q**uo vero Velidus qui diebus suis omnibus
dies in for pulchritudinis fuit platus de quo scripsit Dares. **q** ex forma
nullus desuade potuisset que regina de Deminea tam ardore aore
precordia diligebat. **q** magis enim eam habebat intime quam se ipse. **Q**uare
et Velidus invictus in polidima visus est cum in actu sue lancee ab
equo dente que polidimas multo dolore suorum antefus aggredi
ense modo et in sue vultu potera sic fuit cum passit in capite
et cum mortui prospuit ab equo in terram. **H**ec Hector in subsidio
suorum retrocedit et nunc coegit et nunc aces se inimicos dirupit
eas multos pergit letali vulnerando. **E**on puer ad aces ubi erant
ges de Dalemema vilit et bellus sub ductu regis Tessalle ro
gm sui hio aut Thegelas in milia strenuitate conspiciens multos
et Troianis letali vulneravit et multos occidit. **Q**uare
Theucer ex parte grecorum advenit quod Hector invictus lancea sua sic
vilit cum passit et ipsum fuit vulneratus. **C**um quod Hector in sui vi
ndicta habenas daret equi sui ille fuga lapsus et multum esca
elongatus ab aspectu Hector ita quod ab Hector eius copia perit est elo
gata libata. **S**ed Hector iracundia sui cordis totum non valens inquam
admiratum grecorum quod sibi per occidit suo inuit in furore. **I**tem sui totum
ipsum statim occidit intempe. **M**agna itaque aces et grecorum caudat hanc
rem ut ipsum tota capiat vel occidat. **M**it quod timet Theucer Hector
est affectuosus finit sic allocutus humiliter mones eum ut a bello
preat ne inconsulte preat me totos ita quod capui suadet quod
toti mundo totum milium. **E**pure Hector igitur affectuosus grecos quod
reddat. **Q**uare dum bellum feruet apperimus Troians insistentibus
adusibus grecos et parz lege ob Hectoris polidimas pugnat vilit
totum eos arenelas et Thelamoni in polidima inuit que per
inuasit in lancea poterit impellere dicat ab equo et ibi amilut
arenelas et Thelamoni in polidima capiunt quod facto ense pedes
pugnans erant in bello et ex casside laqueis iam dirupis capud
ex iam erat merme que captum ducit septimat adeo quod grecos Sed

Hector q̄ nō mltū erat remotus ab ipso p̄ter respexit i illū ut vidit polid-
 mam tam datū mltū. **G**reci ad voces clamatū moy tū audiuit esse
 paratū caput et dū caput qui statū natū iuuit q̄t gres q̄ eū tū de de
 aut et mltos q̄p̄is m̄fecit letalit vlnando. **E**cce via sibi n̄atio pa-
 co fūa q̄fūq̄ oateas sibi letalit vlnando. Dū premisset ad illos qui
 polidima caput dūc m̄debat. furibunde sic iuuit cō eos q̄ tūta
 m̄fecit op̄is alijs polidima dūmteub; et cōsis i fuga et sic i hē-
 ctōr miraclosa v̄ute polidimas op̄uit vlnatū. **T**ūc rō Ep̄iph-
 rō dionelaq̄ rōp̄ Thelamōr tū eoz aueh; om̄s concientes i vnu
Tōn Troianos sic poter̄ m̄sistū q̄ eos p̄ violentia com̄it i fuga
 et campū q̄ n̄atio d̄fere compellit nō b̄stante q̄ tūc Hector
 m̄ eos q̄ d̄se mirabilia faciedo tū adūsus tot resistē nequisset
 et q̄ equū sub eo m̄fecerat p̄dēs ab eis se v̄lit d̄fendit q̄ n̄llq̄
 q̄ gres ita audax op̄uit aut sc̄atq̄ q̄ i ipm̄ manū m̄tē p̄fississet
 d̄ales quid fies sui videtes Troianoz op̄um q̄ d̄uictū et hēas
 rez nō videtes concient quētes eū soliate m̄ turmas sic q̄ ad
 ipm̄ v̄tose p̄uolunt. **T**helamōm letalit vlnant Et dūm d̄ron
 v̄n op̄ fah ip̄is iuuit i v̄lōpem quēda grecoz nobile admiratū
 qui quēdam poter̄ et forte d̄p̄mū c̄stabat et ipm̄ poter̄ im-
 pelles d̄p̄mū p̄icat ab ipso quo eū habenas aueptō ipm̄ pu-
 gnati p̄dēt hēctori tradidit que statim hēctor astedit illū om̄s
 fies n̄ales hēctor cōn Ḡcos fecerūt m̄ablia i armoz stremitē
 d̄se ip̄is. **T**ūc sup̄uit d̄ephobus tū tota aue sua quā sibi d̄
 putauat hēctor tū illis v̄ d̄ paroma atq̄ h̄nūb; et sagittas
 cū quib; vlnant m̄ltos op̄ d̄as et ip̄e d̄ephob; regē Thēu-
 ara i f̄ae vlnauit Troiani itaq̄ qui iā fugā arripit aiositate
 resup̄ta ad pugna redit. **E**cce bellū dūq̄ instaurat. **T**hezeus
 p̄cedens dū cōn Troianos m̄ltū m̄sistēt. **E**nuleng v̄n op̄ilys
 n̄alib; regis p̄am et ip̄e d̄odern; cū eo. **T**heze iuuit ipm̄
 capuit et ipm̄ caput m̄fecit m̄ d̄uictū adūsus q̄b; hēcto op̄la-
 mas ne ipm̄ offendat dimittit ipm̄ et iussu hēctor liberam
 dimiserat qui hēcto h̄uales gres d̄ reddidit et lib̄atus ab-
 stessit ad Ḡcos. **T**ūc op̄parte Ḡcoz v̄it ad bellū rō
 Thoas cū illis d̄ Caladonia et rōp̄ Philotetes cū eo q̄ se in-
 gerūt i certame ex rō Thoas i Cassiliba v̄nā op̄nālib; fi-
 ljs regis p̄am et vidente hēctore f̄e suo se ḡmēt cū p̄ussit
 q̄ eū mortuū d̄icit ab equo d̄au; morte hēctor m̄mū a-
 batq̄ et dolōr q̄mōq̄ i cōfisionē Ḡcoz dūq̄ affurāt tū m̄ltos

misceat opes dant alios volnat alios vō prostant a bequis sit
q m vūte sue potēte et aūstare suoz. **E**ū sūt dare ega coati
Inim oparte **E**toz supueit **E**rostor dūp cū quinquaginta mili
bus pugnatoz cōn q venit obui **E**ro **E**stias **E**ro philon
i oatu suo cū illis qui erat **E**stias subduau **E**conomia filij
regis gēus illius **E**bellū vō cōmittit mē vtroqz **E**ro oia sōm
sequit strages **E**ro vō philon vllit pūclat multos q **E**stias mēst
at **E**nu cāndat cū **E**roci intmē festinates **E**ut **E**conomias d
vit regi **E**stias **E**rone vides quōd phiton capty est agūs **E** plaq
ei cū festinācia oātūm **E**ut **E**lam faūctes impetū q gēos vclūt
nolūt **E**ū **E**roiam suatūt regi philon ipm agitatū nauibz li
berātes **E**nter **E**roitor bellū ingredit cū sub nālibz **E**rophēbo
et **E**olidima qui mirabilia **E**st faūctes i armis cū coz **E**roiam
Erocos mēdūt ad hoc **E**duro i virtutibz et vniū suis qm
campū **E**stiat et vici fugiat a saae **E**roiamoz **E**z **E**roclaus
et **E**helamoniū vūlit sic mēstiat q coz votis **E**roiam fru
strant **E**ut supueit **E**rocos cū illis **E**st **E**anie sub ductu **E**ro
m coz ductoz cū qz et alijs **E**roitor cōn gēos sic dūiq et po
tēus mēstiat q **E**st bellates sūt dare terra coati **E**z **E**roiaz p
gro vūlit bellat at vides suos m fugā velle cōmū mltō dolōe
E pūit vū assines p q se vidit plūcs aacs **E**roiz q nōdū cū
bellū mgressē et vō illis optensis ad pūclū festinare i quibz aacibz
omīs flos militū gēcoz sine dubio vclūbat **E**roior go gēos ut
a fuga **E**stiat et bello mēstiat cū viciū sic **E**stias coz hoc bel
lū dūiq mēstiat **E**rocos et **E**roiaz m pū cōueniūt animis odiōs
ut i forā cursū ipoz eqz coz vniū mpegit alū sit vūlit
potēt q ambo se stormit a bequis mē pedes equoz pugnare
despēctes **E**z oparte **E**toz **E**roilitas **E**st **E**stia dōma cū tūh mi
libz militū suatūt **E**roia cū vūp tū **E**roiamis bellū pō maxima
mēliq suatūt qui i vūte bellandi satagobāt cōn gēos a bel
lo ut descendēt fuga lassē **E**z ille due aacs q cū **E**roilitate
venit ad bellū **E**roiamoz vota cōcludūt et pūalē nō finit
qre pūo sic ferūctē **E**roilitates i **E**roitor vūit lanceā suā
stogit i illū **E**z **E**roitor sic sua lancea illū i sua vūte pūssit
q ipm letabit vūit **E**roior a beqz q sōmūiū pūops pūe
nit m tū mē pedes eqz **E**ut oparte **E**toz supueit **E**ro
lius cū sua aacē i pūgtōz mltū copiosa et vūpēs cū suis qui
de **E**trana cū q die illo omīs cōueniūt aacs coz et i tō pūctū
eq mltō labōe lassū vūp alios offendē et se defendē facultate

mētra nō habebat. D. parus mētra tū hns & p̄sia supueat apparte
 dūtra s̄ m bellū m misit Et inuēs i rōgē p̄fā sic iō sobrūm vlipe
 ipm̄ suis vialibz intēmit & aū morte valde valde instāi sūt gā
 vlipe aut aipies sui iō sobrūm morte vlasa m̄pandz intuit su
 abundz et mtes ipm̄ ai lancea sua p̄ante equū p̄aido vblat
 q mortuus i rāz readit et p̄qns paris affessor eū vñ Troilly
 q̄ in s̄stetēz cōn spandz vidit vlipe statim tēu intuit ense mēdo
 sic potet p̄uissit eū i capite q̄ fructa et casside vilit et d̄stata
 spūama loice sue sic tēu fronte gūt m̄feruit q̄ fronti instar
 s̄qns vialibz mētrauit. **V**lipe vō firmz i equo p̄sistēs et Troil
 lū qui vñ eū erat ipm̄ offendē mētebat eū ense suo m̄fate vñ
 nētrauit. Tūc fuisse tēna Troiani dūc tēna coacti m̄si ille fo
 rti s̄m̄. Hector ai subz suis nālibz vilit rep̄tissē. Toto n̄ illo
 die Hector h̄mōm d̄stēs a p̄ia aue q̄ sibi d̄putauat q̄ Troias
 belladō d̄stesserat aacm̄ ipaz sine duade reliq̄s. D. dēnu viles
 v̄tos m̄ualescē cōn Troianos ad p̄iam aad suā redit et se cō
 uipit eū. Gaudet go Troiani q̄ erāt i p̄adta aue iōstata suū
 v̄uapasse d̄m̄ et ductote Et sic Hector ipos affatuos s̄m̄om̄bus
 alloquit̄ redūcēs ad mēoria p̄tās iniurias eis aq̄rē i llatas
 et eoz reduat ad mētoz quid gā eis facēt si eoz q̄ absit cēt
 v̄tōes ayonet ego eoz et horuē eoz ut i bello s̄m̄ m̄uale
 scāt et adūm̄dāz toto corde p̄fus anhelat. Tūc om̄b̄ eis m̄
 & tota volutate feruētibz Hector q̄ p̄te d̄p̄ta i q̄da valle cōn
 mētos d̄ux ad bellū. p̄lico sit cedēs maxima m̄ta q̄ gē m̄tūt
 rā et Hector eoz sine sine iōfundit. D. vñ v̄hoas qui Cassi
 las filiū regis p̄iani occidat d̄stūm̄tā p̄aas Troianoz m̄ta
 d̄spendia cōmittit. Erue dū nāles filij regis p̄iani cassine co
 gnoscēs i v̄m̄dāz mort̄ s̄is eoz om̄s v̄nanim̄ cōtēuit
 Et sic om̄s i rōgē v̄hoas intuit ipm̄ ab eoz d̄staut q̄ facto sibi
 ense ab eis nō potat s̄tueri et sue cassidis v̄p̄as laq̄s et eis
 ab eo v̄ilit q̄ t̄p̄at cap̄ eū merme om̄s s̄ m̄tādē m̄tēdūt
 q̄ d̄sali potuissēt m̄si v̄thōnaz d̄ux acit̄ intuiset i eos et
 q̄nta leuī qui rōgē v̄hoas d̄uriz opp̄mebat gūt v̄uln̄atū ab
 eoz d̄icat. D̄m̄ ai cōn alū potet m̄sistēt paris ai quada sa
 gitta tēso arai p̄uissit i costis s̄ athōnaz d̄ux & h̄ns m̄t ai
 tās sua potēna et v̄tute rōgē v̄hoas i loas h̄ plūibz v̄l̄n̄atū
 amantibz eoz lib̄auit. Et t̄pe d̄ux m̄toz adiutōis q̄ sibi v̄ilit
 s̄uāerūt ab eoz m̄ibz sibi euasit. **H**ector dū d̄uicōe v̄toz
 ai suis firm̄ anhelaret. D. h̄mōm q̄ p̄te v̄tāz tēso arai et

emissa sagitta hectoris i facie voluauit. tunc que Hector statim
iuruit et nudato ense sic eu gemit voluauit. qd capde eo dimidiat
partes. **¶** Hec mortuus rap hunc ne amplius tendet inuol nec
sagitta emittet. **¶** Et vo in sonitu audet cornu. septe milia pu
gnatores con hectoris facit conuenit qui cu suis mirabiliter se de
fendit. Intim vo Hector abello de stedis ad regem prius appingit
mones eu ut ei cu sua gente suat. qd cu tribus milibus pugnat
corz dante reatibz accessit ad bellu. Illuc fit conflictu maximu
et qd dñs papue magis cedet. Nax et Hector i bello ambo de
iuruit se abeqs ayenelans mēfiat quoda admiratu. **¶** Troiani
Venodes aut mēfiat moles de vrb nepote regis. Thoas ay
don vo de Elam iuruit i regem. Cedat que ta dire paussit i facie
q oculu eius emulsi. **¶** Dardellus aut quoda aliu ad manū glori
mēfiat. Hargantay i Chelamone iuruit. **¶** Chelamon ipm gemit
voluauit. **¶** Samel aut regem prothenore dicit ab ego sic et oca
stes regis pami filij con. Glos letalit eos voluando vilit se
gessunt. Int hac rap dulgias iuruit i wenesu. **¶** Vithenaz dūce
et fort lancea ipm impelle vilit est conatu. **¶** Dñs ayenestū dūce
dū carit lancea ipm impetit ense mudo et ta potet sup cassi
dem eius et i facie ei paussit qd visali ei cassidis disrupto ipm
voluauit i naso. **¶** Acenor videt stem sui sic de su i facie et i naso
iuruit i ayenestū sic potet ipm impelles qd ipm dicit abequo
fayenestus stat et cu sui dante sumptu. **¶** Vex alig se ipm agget
es sic pedes eant dicit rap at eu. Et sic omes tres stes con cum
ayenestū audelit insisteres ut ipm occide aut cape to mōtione
festinat. **¶** Dñs ayenestus a pectus tribz sub se vilit defendit. **¶** Com
quia plures con vni consueant pliare. **¶** Ponq pēti tres stes i
ictibz ensu dīruput arma eius. **¶** Frangit ei fūtu et cassidē
eius cassat. Et spa. **¶** Thoas maior sup corz qd ayenestū vilit
oppmit et mēfiat. **¶** Tūc rap. **¶** Thenece qui vidit menestū i ta
to dīstācie to pūtu. i ad mōtū ei festim oant. **¶** Dñs Hector s
oates appetit ayenestū dūce et regem. **¶** Thenece violent oppme
et male sine dubio cessit. **¶** Ambobz nisi fortissim. **¶** Ayax cu mille
militibz i Hectoris iuruit. **¶** Quos scit dūpat i sua comitia. Et
q parte Troianoz vait p sag rap. **¶** Cu quqz milibz militū sub
ductu p audis et pulsante. **¶** Paridē qdā cornu tot. **¶** Glos vilit
se i mittit. **¶** Dupucientibz eia alijs aach. **¶** Troianoz. **¶** Hec mīm
bellu feruet affrimu. **¶** Troiani con. **¶** Glos nimū inuale scietes
i dante Hectoris. **¶** Glos dare tra to pollit. **¶** qui Hector. **¶** tūc ut
stripsit dūce. **¶** mille milites qd grec mēfiat. **¶** Antea dū Hector bel
ludo dīstāret ayenon s oant. **¶** cora quoda tētorio mē. **¶** Glos que

ut vidit Hector dicit & nequa proditor esse nunc vidis hora ut con-
 dignas mercedis accipias ab eo qd a me p[ro]p[ri]um tene auferre
 p[re]sumpsi Et facta r[ati]o e[st] impetu ip[s]um dicit ab eo Et statim he-
 ctor descendens in ip[s]um pedes insiliit et m[an]dato ense cap[er]e ab
 eo veloci[us] amputavit Armis t[ame]n et quib[us] ip[s]e erat indutus ni-
 hilomin[us] spoliare festinat. **D**z Menest[us] P[er]thenay dux q[ui] h[ab]et repe-
 te p[re]cepit accepta quadam lancea i[n] Hector[em] irruit q[uod] insu[per] Hector
 v[er]o n[on] aditente motu illi[us] q[ui] ip[s]um g[er]it v[er]nat et p[er]ussit e[un]d[em]
 et agnosces furore Hector[is] statim ab eo recessit Hector v[er]o sena-
 res se v[er]natu[m] bellu[m] egredit[ur] v[er]nat sibi f[aci]m sic legat[ur] alli-
 gati m[an]avit q[uod] sanguis ab eo manare n[on] potuit. **E**t t[er]ce sim-
 ulu[m] ad bellu[m] rediit. **E**t i[n] impetu ire sue plures G[ra]ec[os] interfecit
 Nam ut daret[ur] ab[ut] testat[ur] p[ro]vitate p[er] v[er]nat ip[s]um eo die plusq[uam]
 mille G[ra]ec[os] milites interfecit. **E**t G[ra]ec[os] p[er]v[er]at i[n] tanta debilitate
 et pusillanimitate adduxit q[uod] u[bi] G[ra]ec[os] habebat arm[is] se defende-
 di n[on] Hegamenoni lib[er]a voluntas c[on]petebat q[uod] ad bellu[m] accedere
 potuisset. **E**t t[er]ce Troianoru[m] p[er]v[er]at i[n] tanta virtute p[ro]videntes fugientes
 G[ra]ec[os] usq[ue] ad eor[um] t[er]ritoria su[n]t secuti quor[um] t[er]ritoria Tlami quai
 victores invadunt v[er]nat q[uod] p[ro]bat[ur] et recepit ab eis v[er]nat ar-
 mis m[ul]tis au[tem] et argenti copia mag[is] nimis qua[m] i[n] sacinis i-
 uenit eor[um] et om[n]es suppellectile eor[um] assutates adeor[um] p[er]fidia
 datulmit. **H**ic fuit i[n] dies i[n] quo ip[s]i bello p[er]petuus potuit
 finis esse. **E**t Troiani t[un]c i[n] totu[m] fuisset ad solute victores. **D**z
 facta q[ui] facit adusa f[aci]na contigit via reas i[n]sidys tollit &
 medio p[er] que adusa f[aci]na disponit f[aci]na c[on]pelant[ur] & qua fu-
 it fragilis et debilis causa quedam Troianoru[m] oculos obtineant
 Et ip[s]a Hector[is] qui p[er]sone sue cladem et suor[um] om[n]i[um] futuros
 m[er]it[us] n[on] potuit evitare i[n] eor[um] die i[n] tanta potestate Troiani
 fuisset q[uod] om[n]es G[ra]ec[os] qui veniit c[on] eos morti t[er]re f[aci]na h[ab]et
 potuisset et se ab imminetib[us] et f[aci]n[is] p[er]iculis lib[er]ari. **S**a-
 ne n[on] est alia i[n] aliq[uo] sapiente laudabilis discedo qui t[un]c
 i[n] aliq[uo] qui et mortu[m] p[er]iculis p[ro]p[ri]is et fortuna sic sibi amidet q[uod]
 p[er]subditos et felices adu[er]sus se p[er]t[ur] ab aliq[uo] cau[er]e lib[er]are. **D**ubi-
 to si felice successu que s[un]t fortuna repetere i[n]stint g[ra]tia manu
 r[ati]o recipit ut m[er]itos et f[aci]na n[on] p[ro]f[er]at app[er]hendens illud
 q[uod] hora s[un]t q[uod] h[ab]et s[ed] felix euenit t[er]ra si ea hora id n[on]
 recipit et ad mittit sed differtodo dimittit i[n]d[em] ad id q[uod]
 vno p[er]iculis p[er]iculis obime potit p[er]ca p[er]uere Na fata si bona

Na q[uod] solum bonu[m]
 q[uod] fortuna p[er]uere

q̄ mgerit statim nō recipit ab ingratis tūq̄ illi p̄ ingratitudi-
viam id amisit q̄ habere p̄gea s̄ negat sic suasset i sella
hectori illo die i quo cū potuiss̄ & suis hostib; i multa gl̄a ob-
tinē triumphū dū paucos discerneret p̄ secūdo hostes suos
qui tūq̄ dūcti ad iplos Troianis corz suū fugiebat Ropte
Groz cū obuius sibi venit ioh̄brin⁹ eius Chelamonis filij
Exione q̄ Chelamon⁹ Vūyo p̄p̄o nōie dicebat et q̄ i stute
bellandi ipm̄ hospitiē & aggr̄sue cū sū i vniū vir mltū potēs
et fortissim⁹ phator. Comittit ergo durū bellū mē duos tā fortis
s̄ dū mē se bellando mutuo loq̄r̄ agnouit illū Hector ēē filiū
amice sue et sibi i linea cōsanguinitat⁹ ēē cōmanū. Ecce Hector
aomde hilaris mltū fatus est et de p̄ontis armis i mltā est sibi
affectione blandus sibi placē cōmib; spondet et monet ipm̄ et
rogit ut ad Troia veniat ampla sui quib; p̄ntela in sp̄ing at e
rogat et saluatiōm suoz Groz et sue p̄re nō omittēs rogat he-
ctore ut si tanta dūct⁹ affectoe cōn cū fanat et p̄auet q̄ dūm
ampli⁹ eo die bellāe & si stat et Groz fugietes ane eos ampli⁹
nō sequit⁹. Q̄ ut dūm ad viderē redcat. His eodē i pace dūm
s̄s Vmmit i felix Hector q̄re i vinctu/ omisso tube sonitu ob-
Troianos rethet abello & ipse mandat et iubet Jam n̄ Elam
i Groz naues igne immiserat Jam om̄s naues finat exussiss̄
s̄ ad viderē et m̄a dūm dūcas corz om̄s tōr desatū et mltū de
lore cōmoti ad ciuitate redeūt et ingredunt i p̄am Et sūc tā
leuis q̄re Troiani ab obitā corz vicia recesserūt adq̄ p̄gea
mūq̄ mūq̄ potūnt salis prohibentib; per venire

lib. secundum m̄q̄ agit de troo bello p̄napali

Parte fūctus p̄az an fugieto auroa Troiani v̄i pugnatēs
et qui sumi erāt āma caplū t̄ armat iplos q̄eis dei luce q̄
p̄tates ut aduissid Hector dūcas corz ad bellū cōn Groz. Q̄
die feto gr̄a ad viderē p̄amū m̄cios t̄nsuiserūt petetes m̄esui
duoz induas Troiga firmata q̄ rex p̄am⁹ et Hector de ma-
roz q̄atū cōsilio cōcesserūt. Ḡa vō mortuos corz q̄s v̄lūt m̄-
tūm tradidit fūmarie sepulcū. Deloz aut corpa mortuoz sta-
tūnt igne cōsumi Achilles vō qui de morte p̄ouili solū nō
potit de morte eius m̄esus et flebilib; vocib; i mltū filie lū-
maz dūm lāmtat. Demū cōstata p̄ouilo i signib; mamōeis
lapidib; sepulcū corpa i ea p̄ouili i mltū hōmōe facit. Achil-
les humai et scia firmite cōtendi. Sic Groz maiores corpa
p̄otheclai i quodā Venotaphio marmoreo iope nimin p̄aso sta-

qui dū cōsāgnat sui morte mōllit vltimū duro hētorē cōgessit
cū que hētor potēt iuvē nō obstantibz eius armis pūctū
ense sandit qui statū mortuū mē pūgnatē spm̄ emisit. Hō
vō p̄thēnor ausu temerario ductū q̄ insūso innadit hētorē
et tā potēt ipm̄ impulit nō aditēte hētorē cō insidias q̄
hētorē dūcūt abeq̄. Hētor i cōmūcū cōfūgēs equū astād
et i p̄thēnore iuvit et tā dūc i suaz vīvū vīte paussit
q̄ corpū eius duabz dūm dūcūt i p̄tē. Achilles vō aut postq̄
p̄thēnore vidit pūctū q̄ sibi i līca cōsāgnat attingebat &
morte eius gūit fuit tūstāt. Hētor archilās & morte p̄thē
nor i p̄tē dolore tūstāt. cū sibi cēt satis p̄pria cōsāgnat. Te
cōmūcū Achilles q̄ et archilās sūt cū eo corpū reip̄e regis
intēdit q̄ facit nūme potūit. Inualēscit n̄ i mltā vīte
ianis. Cū nātio sūt dūcē tga coacti q̄ t̄roia i p̄pūte cōge
rūt i fūga. Ipi n̄ eos usq̄ adeoz t̄toria fugietes insequūt. cū
dūc eos et q̄os gūit vīlādo die aut et noct tenebras iā
venietē sup̄venietē noct vībrādā q̄ rēlium est dūp̄tū.

liber vñ. & quarto bello iuvit t̄roie.

Hopitibz igit hōm̄ crepū paulo succēdēte stellis p̄teli sp̄auū
vndiq̄ patefāt. quas nox q̄ nocet oculis intūcū t̄aspē
tibz celoz p̄tē sue tenebras reatāt apte vlgavit om̄s reges &
coz dūces et p̄ncipes i ip̄is noct t̄olūcū. Agamēnois regis
t̄toria cōtēdit vbi t̄m̄ & morte hētorē quō ipm̄ m̄fūcēt mlt
ta cōp̄lia sūt scrutati. Idem n̄ nisi hētor ab hac vita dē
ciat et semp̄ m̄fūciat bellis t̄roia i m̄q̄ poterūt sic offēdi
q̄ t̄roia dē eis possit aduictoria dēuenire. Ipe em̄ solū est om̄
t̄roianoz dēfensor et t̄roiaz mōrtis offēsor. Hētor em̄ om̄s t̄pi
i hoc se cōfiliō fīrūt q̄ effēti talis negon̄. Achilles reape
sup̄ se nō t̄m̄ suis vībz s̄ sui sagā iugēio t̄ūphād n̄ t̄an
dū q̄ Achilles accepit solūto aīo q̄ cōfūcēt cū p̄m̄t cū m̄fū
cē cupiat q̄ eo vidē q̄ affūat morte. Achilles et m̄fū. Achil
les sibi p̄vidēat dēfūci potit p̄m̄t hētorē reape fortuna
fūm̄tū. Cū rei causa coz dē hoc fūm̄to colloq̄ p̄m̄t coz ad
sua t̄toria redūt. eius noctne tā quicq̄. Aduēnietē igit p̄p̄t
dā dīluālo mane fēto om̄s. Cū cōtēnūti ad arma cōm̄tūt
dā ille fortissimū om̄ hētor q̄cū impāucē portā iā q̄m̄cāt
iuvit et i t̄pū iā p̄uenat causa belli cū sua anē q̄ sibi
dēputat & t̄roianē p̄gnantibz sp̄alit otūcū que fūcāt. Cūas

ai aue p9 ai vclou9 pueniunt Sic Paris sic deiphobus sic troilus
sic ceteri ai oach cor dudu p hactore ordmat. Primus igit aues
hector se ingerit ad bellu ai troianoz omibz aueb i quibz
fuit ut sepsis daces op ipoz parte. Et milia pugnatoz ai
quatuor ptez bellu letale comittit. Paris ai illis de persia
pugnatis ai aruibz et sagittis bellu ingredit et i mirabilis
cor mtfiat et letalia volua giut. fuit illos. Intem. Vigamenon
cap bellu ingredit que stan hector aggrdit ipm ahaq stermit
giut vlnat. Achilles vo ai vo ai mundit hector caput ei
reus capite i icam militoz diute cofragit. Dille. Eneas et
troilus iriunt. Achilles i mltu^{ne} pugnatu ai ille fortissim
diomedes iriunt i tinea que giut vlnat q mppendo dixit
due bone cosiliare q regi. Pamo edisti fidele cosillu de mei
sua potera offendendo sic p do teneas q si fuxit. hact prelia
fuxitabie i man meas si te comgat mact. pto meis maibz
moriens. Et tuc fto impetu con eu ipm dicat abeq. Ad
hec hector inuadit Achillem mltibz eu grauat ia ex cassis
tofigeat cape cum mtes. Dz filius. Quidai q sic mteptu in
dit Achillem m hector. iriunt furibud. Et eleuato ense i
suoq fortitudine brachioz paissit eu et ei que vlnis i fuit
hector aut adicu vlnis mltat. stupefactu anepto ense m
mlta fmois rubie i diomedem qui con eu vlit m sisebat
potet iriunt sic q ipm. Eant abeq. Troilus vo vides dyome
dem dictu i tiaz descendit abequo. Et con dyomedem se pe
des dirigit ense mudo con que dyomedes m fures vlit se de
fendit Achilles et hector mutuo filiant. Intem vo vlypes
menelaus polimares. Aep to lone. Stelloz. Menepz. dny. Aepor
Agoas. Gualus. philistias et thezeus op parte. Stoz veniunt i
coflicu. Dz op parte troianoz veniunt oibz reges q veniunt
i adiutoriu eoz ai mltitudine gentis eoz. neruo et oibz aues
dudu p hactorez ordmate mirabile bellu comittit m vesp
Dy. Vigamenon et pandolus. i p l comitres ambo se stermit
ab equis. Dy. menelaus vent obvia paridi q se tuc ambo cogno
mit veriat. Et dum ambo se defende conat. menelaus i pulsu
lancee paridem vlnat. si i armoz suoq tenela fidliu Paris
giut no est lefus. Et nichilomin? dum ad potenaicq Paris se
supane no vales. dictu ab equo pueit ad tiaz q mltu ruboe
p fufus erubuit p p helena ai sic enormit de honesta flet eu
menelaus igit m regem. Virastum. maoria fit belli to tenao.
vlypes ipm dicat abeq. eius equu ab eo captu ad suu tctriu

tunc in honore maiore ut mori tunc autem corpora maiorum nobilium sepeli
 Troiani vero interea treuga facta et durate eorum in bello voluitos et pro
 consilio medicorum curari faciunt et moderari sic quod in fine eorum et duorum
 mensium sui resumpti sunt qui voluiti fuerunt integre sanitati. Sed
 et rex Paris qui de morte Cassandrae sui filii non licet solari non
 poterat propter quod magis eam quam aquat prius affatus bene diligit
 et lacrimas vacabat diuina et lamenta. Sed demum cum in templo venisset
 recondit sepultura pluvium passus. Cassandra autem plorantem
 audires gemitus et lamenta sepius quod clamat in voces. O misera
 Troiani quae viros quodam sustinet et lamenta quae de vobis omnibus
 scilicet sunt futura. Cur pace Troiae non quit ante gladio omnes
 cruciati nequit peccat. Et nobilis Troia precipite de funditus
 in ruina. Et ante primis inter eos orbate perpetuas ipse et
 ipsi defleat frutices. Dume non fuit Helena tam dolosa tam quod
 aosa pro copanda ut omnes usque ad omnes. Sed tanto magis peccat
 et tunc in Cassandra talibus sermionibus illam sine imponit. Quod Paris
 capi mandavit eandem et sub firmi claustris custodia multo tempore de
 tineri. In hunc modum palamides multum quod in Troas de domino Agamemnon
 mendis sic prelati dixit enim cum indignum tanti domini prelati super
 tot viros et duces et se eo affert digniore ut cum ipse in propositum
 sui velle tunc ipse cum sibi non elegit neomibus viris qui fuit magis
 plurimum triginta. Dicit fuit etiam si antea in per suam omni aliam
 Sed ita hoc tunc non fuit ultimum processum. Elapsis vero inducis treu
 ga date Agamemnon in sue prelati officio pignus et aurum quod de
 bite solitudine inalestos omnes aces suas studio vigili ordinat
 quod ordinat et coponte proceat debet ad bellum. Prima igitur
 aces commisit Achilles sedem dyomedi totam uenelao quod Athenarum
 dua et omnes aces aces subsecutores id Agamemnon satis dispoit
 et dispoit. Hector autem suas aces in multa dispoitoe constituit. In
 prima posuit Troillum et ceteris duces viros multa strenuitate co
 spicuos prout sibi fuit vigiliis cura. Nec mora Hector cum aachis
 multa aositate prelati in exiuit. Et grecorum haec insecutodo
 cum suis in campum se habere recepit. Hector igitur primus contra Achille
 que bene cognouit. Ingerit se in conflictum. Et duos viros eorum unus
 videlicet cum alium equum suum coegit in casum ambo vultu tueres
 duos alii eorum prout in alium et ambo prostrati ab equis in illud
 fortis impetit in forte ambo prout corruit. Sed Hector celer primus
 fregit equum suum velat ascendit Achillem et perit et se in
 git in turmas maiore parte et occidit multos alios occidit

ab equis profert et i vntate sue potencie omis. Gliaz aacs forat
bellando diuidit p forat et vndiqz pgratoz aacs fagine mad
fetus incedit parcedo qfauqz auellit ense mudo. Achilles ro
no p q magna hora fures equu a scendit. fures impetu me
ianos mltos occidit oecis et ta du vlnando ptnas distit do
qui Hectori venit obui i vntute belladi. Insistit go stat al i
alcey i fortitudine laceritoz. Sed Hector sic potet Achilles im
pulsit q lig lanca sua plures tofegit i mltos Achilles tane
se supone i equo no vales abeqz stermt et pteps pucit i tui he
ctore cape equu mtebute Achilles s cotraditiones mltu con he
ctore insultabat. Achilles festu equu suu a scendit hctore mpe
at ense mudo et sic potet pmissit ipm i casside sup capd quod
hctor natio mltas i suoz viribz laceritoz vix se tenuit firmu
i sella hctor q pta mltu doloris feruore furetus iuit m
Achillem et ipm mptas mltu pote ense mudo tribz vialz ictus
ictibz annulando sup cassid pmissit Achilles sic q pous faat vi
uuli fagine & flupm mltu igit certame i fil fouet ita q si
diuaz ambo i cod bello sit ppsisset alt mescasset aliy ul mu
tuo se mescasset Dupuencu h go notis coz aacs s q partis
vtiusqz vix sut ab mltis separati. Tunc dyomedes bellu mteut
cu maxima aae pignoz et qoaufo Troillus ead cu maiori diomet
des ergo et Troillu bellando coruunt abequs se stermt. Sed
dyomedes pmi i singit equu a scendit Troillu stante peditez
sic violent pmissit i capite q oculu ei cassidis fegit. Vexum
Troillu i vntute viru suaz dyomedis equu mtefuit ita q ambo
pedites i fil ptehat. Ea vo dyomedes et Troiani Troillu eqs
a scendit faant et ambo sequitaz repetunt etame coz. Dy
omedes mltu potena pualcs cepit Troillu et captu ad ppsida
sua cu dute conat Troiani vo con dyomedem acter m fiteles
Troillu a manibz coz eripiunt i mltis distamine psoz. Tunc di
faucedo paces ppuat opencloz et q pte Troianoz accessit
Paris ad bellu q diuq instaurat Hector vo q furebudy anhe
lat qfauqz oadentes sibi mapiat. Et dum venisset con cu obui
quida nouus miles Boates noie qui i vntute sua hctore aose
est ingressus. Hector ta qut cu pmissit i capite q ipm an tne
vst ad umbilicat diuis diuisit i partes q stat mortuus qpi
puxit. Hector aut equu eius arripies ipm fecit p quodaz
mulu suu asptari roge Achilles boet co sangneo hoc vidente

mandat dūa polidimas inuit d'ipon senem ipm letali p'ussit
 qui ex eo volne mortuus app'uit. **A**ceptolom regē Archilogu ag
 gredie ambo d'ipout se abeqs polidimas inuit i palam d'ip
 volnatu p'ernit abquo et turpib' v'bis d'ibilitate cu' impropat
 eis d'ip Stellenns et rap' Caruis mē se d'ando conuenit. **S**z rap'
 Stellenn regem Caruam abeqs p'ernit volnatu p'hilom ems
 inuit i regē Remu flambo d'iant se abeqs. **S**z v'ide hezeus et
 rap' Canalg ambo conuenit mutuo se volnat et se abeqs d'ipout
 v'itose illo die nales filij regis p'anni fecerut d'coz p'icim' te mi
 v'ibilia mltos m'f'f'edo g'ecos et mltos qo r'ay' h' coz i' d'f'und'ed
Dax Thelamoy regem Darpedonem aggredie ambo m'pulsu p'or
 cu' latetoz grauit volnando p'ernit se abeqs sic q' q' f'euuim
 i medio bellam d'adent. **A**q' Th'oas et Achilles qui i' saguinci
 siml erat ambo aggreduit Hectorē d'ius itab' et f'icp'ub' ipm m'
 pugnat abeqs capite eis cassid' q'orpat i' mlt' loas p'ussit
 eud'z mlti r'iuu' f'ugis d'f'luxerut. **S**z Hector m' regē Tho
 as virilit' m'f'f'edo p'ussit ipm i' f'at sic q' m'edic' n'asi d'etru
 cauit eis. **T**ur f'as h'ator nales i' h'atoris i' f'uctu f'epant aac
 letat m'ia bilie. **S**z p'imut. **R**egē Th'oas capuit regē Thelamo
 m' letalit volnat d'uctes ipm abeq' ita q' q' mortuus ad d'coz
 tota a f'uit d' laty et regē Th'oas captiuu ad ciuitate. **T**one p'
 deiphebu et Ant'hendore t'rasmiserut. **P**ari' d'yonclay mltum
 intendit offend' sed par'is qui hoc v'itose p'cepit d'yonclay ar
 cu sagitta emisit letali toxico d'f'initam et sic cu' q'uit volnat
 q' cu' sui q' mortuu ad sua t'etoria p'ul'ent. **S**z illico ante m'ediaz
 ligato volne d'yonclay et volne i' v'igentoz m'edizanne dulcora
 to id' d'yonclay redit ad bellu. **P**ari' d'quit d' co f'ub'udy cu
 p'ies v'lasti. **P**ari' d' m'ucit et m'pulsu sue latee d'yonclay i'
 p'and' inuit volēs cu' letat volnat. q' v'ena f'ea f'et nisi Eneas
 v'itq' i' f'atu sui t'etamis modū i' m'f'f'ed' p'ans aut tur erat
 meritis. **A**i i'pe t'ur se suis armis f'p'otanea volutate q'ussit
 q' quia p'f'ensent d'yonclay morti cu' trad' f'ualius c'f'mabat
 Eneas v'o i' m'apia mltu comitia p'eo q' par'is no c'at armatz
 ipm ad auu' p'f'idia com'auit ne forte offendet cu' t'ur d'yonc
 laus. **D**ed Hector d'yonclay sic aggreduit ipm cape m'tes sed
 voto eis f'ustit e' f'atu q' p'eo i' eis f'ustum accessit i' m'ia bilie
 quancas pugnoz d'ire co d'misso ai suis i' m'as. **S**z i' m'it
 ipos m'f'iat i' sua et f'roz p'otena. **S**z f'ut d'ac t'ga coacti. **T**u
 ianis q'oz m' f'epub' f'uctes. **S**z v'itose die ad solis occasu bel
 lid' d'iruit et v'itose p'is aacs mutuo abinuicem f'epantur

Unapit lib' de Troia. De quo bello ut greci et Troiani
viamus ergo iunctis ciuitatibus et portus in naua firmi' coellu
sufficiens ex aulis ordians q' sunt i bello lassati nocte q'ci
comode se dederunt mane go fira d'p' p'ami' statuit illo die bellu
no esse si p'rogustu' sectans suis misit Hector v'z p'ande Troil
lo deiphobo polidimas Antenor et Enea ut ad ipm' accedat
quib' illis venientib' et op'atib' cora eo d'p' p'ami' dixit q' vbi
negus q'lit rege Thoas carcer tenet melusid qui multa fuoris
audacia no offensa anob' i me ciuitat' op'eminu' et i mag' op'
adu' p'sonaz inuenit accessit et iustu' misit videt' ut p' nob'
m'q' morte p'eat qui voluit nos p'ire ut sit furta suspens' ut
alio' m'q' naquit eductu' quid vob' videt' ut puos tosilu' sa
lubre pandat' Eneas q' p'm' ad regis v'ba vndit hult' et d'p'
regi v'bat a vobis d'ne mi' v'p' q' ad t'm' facim' v'ia nobilitas d'
ducit' Tu v'p' Thoas sic d' meliorib' m'lis suffulu' co'fag'ne
is et amius et vos ai' heatis m'ltos q' cari sut vobis posset d's
eoz m'capi que' Et simli p'aua offident eaz vob' q' forte p'
magia m'di parte p' vos sit d' f'm' aliq' t'm' no velle' Et
sic magis reia salubre sit rege Thoas sic salubrat' luber
nare captiuu' q' palio' v'p' i bello finit' m'cepto posset re
cupatois b'nficio amutari Hector aut' Enea tosilu' utpote lau
dabile satis p'bat p' p'ami' ad que' i suoz v'boz int'one
p'sistes ity d'p'it eis si sic d'cedit' f'ades ia g'ra putab'ut
et d'cet sic nos esse repente timore d'ausos q' d'offendit
nos no h'c audacia p'cedi iustia ut v'lasu' q'pus d'q' totus
i v'ia co'sily iudico co'gestam' et sic tosilu' sine f'ito Eneas ad
viden du' Helena se velle d'p'it acced' q'ie Troilla et i n'ise
noce p'ca d'uat et m'uatib' aulaz pulch'audie vbi t'm' regia
hecauba resp'ebat i am'ia m'ltaz nobilu' m'liez Eneas et
Troilla nisi sut ea aff'usis sermoib' m'ltas co'fortat' q'uis
regia hecauba utp' sapies et d'facta eos ad t'm' p'f'it
eoz et am'ia Troie et regis p'ami' satis duos obsec'ns fuit
optata g'ra v'o m'ise d' dampnis eoz co'quidit' et d'it se ma
xima f'mitate p'isse d'tentos q' ad ta' g'nia d'spendia p'sonaz
eoz et v'z se submitt' voluit ag'g' in poterat salubrat' ad
f'me ead' nocte acc' obduat' m'ltaz tenebraz caligie m'ltas
aquosas d'fundit' pluuias i m'ltaz imbrui' tepestate velli
ta sic m'bes m'q' pluuias effudisset' vel q' d'ij forte vellent
eis effud' d'ntationis diluuiu' itator q' fuit ip'o g'uis ea nocte
ventoz m'bes tata et ta' g'uis i nauit' q' eoz g'roz t'etoria v'o

lent a soli statu desipit ppter qm magni dolor et labor fuit
 anxietas sed de mu nocte fugata fugerunt tenebre eoz soae
 tempestatis tu aducente de splendor seren' appuit qui tota
 de fauez suo radio illustravit. Ea pting armis eoz induit
 ad bellu pacē septantes Achilles pns mē gēoz uacē capū
 pcut dē dyomedes vīgamēnon mēclaus et vīgenaz dux
 Achilles aut pns mēchuppon glādem qigata simile vīge dē
 vīsa impetiose iuruit et sic eū lancea Achilles impulsit et
 pūssit qm ipm mortuū prostrauit ab eoz dūp vītoen' aggro
 dū hēctorez que hēctor pūmus mēscat dyomedes rege vīnghi
 pūm cōn eū bellante mīta vīute pemit. Et cū duo reges qz
 vī vōbat vīstrophus et aliq vīdus i bellū se mēgunt m
 hēctore iuruit. vī vīstrophus cōn hēctore que cognouit m lē
 cōmmeliosis vībis m sultat. Et p q vība impetu fūcedo ipm lan
 cea sua vīlī impulsit sed eū asella nō potuit remouē vīte iur
 hēctor dē vībis eīz fūis ipm aggrēdit et eū adlī mēcmit et dī
 pīt adīsus eū cōmmeliosa vība q dīffīdebas enormit vīuos
 dūpīt sibi hēctor vadē et amo mē mortuos si potes dīffūdas
 vīdus dō vīdēs mortuū rege vīstrophū fīem suū mīlto dō
 lore torgt et mē sui dolor angustias mīlle mīlites suos qz
 cū mīlas alīs i adiutorū gēoz adduxit statim cōuocat et mā
 dat eīz q cū cō hēctore m sēpt ut ipm mēscat et dē morte
 fīs suī optatū valeat cōscq vīcom nec mora p dū mīlites cū
 rege vīdio hēctore i sequit ipm muenit mē tīnas i eū iuruit
 ab eoz dīant. vī rege vīdus cū q tēso brachio cū ense suo cū
 voluit lēat vīlīare hēctor q vīdīt iatū vīdēso brachio veniente
 rege vīdū ipe paut sic q ipm brachū ab humer' dū dēns
 rege vīdio dītrāuit. Et ipm rege vīdū appmīns qui iā ab
 equo ruebat ipm p mē mēscat. Encas vō rege vīnphīmaū
 bellante mēscat. mēclay aut rege vīre dūp dīghenaz pīe rege
 vīhelamon rege vīolīpēs rege vīarchīlay rege vīathcon et rege vīagame
 non cū eoz auct' oīb' bellū mēuat mīges et lētale bellū cō
 mittit mīlīosīp vīlī qūitq lāt dādūt mēscat. Jam sol mē
 dū dēi cōpauit cū omē dū cōnemētes i vīnī pīlōmē iuruit
 i vīroīanos et i eoz dūitīs audāaa sic vīroīanos qūit oppsse
 iur q eos vīgēte nātē i fūga cōmīit. Tūc Achilles rege
 pīohīlīs eū bellante i suaz vīuū potēua mēscat. vī hēctor
 qm mīlto fūore bachatq duos qz gēoz regīb' mēscat rege
 vīpēmōr et rege dēvīes. Tūc vīroīam i vīute hēctorez
 sic acit dēbellantes campū reāpat et dūm gēos pīmūt

Quod et ipse Epistrophus tunc audis acuitate Troia perit in turbis
milibus pugatorum qui omnes vident se immiscere et dios impetrant
caudam et ad fundum milis et foras eo quod id ipse Epistrophus
quedam sagittarum scilicet dupit hic aut sagittarum ad umbilico
inferius erat equus et ab umbilico superius erat homo et in sui parte
ita superius quod inferius corporis erat operantibus eius ideo pilis comis
franges autem eius aliquid siliis erat humane id erat igne ruber colore
homo ac si carbo esset accensus et equiticos quoque ore producebat hinc
mitis et auli autem eius splendidiore erat facie ignis ardore in duas
flamas ardentes igneas putaretur propter intuitus honore magis
et tenebat hic nulla cautela armorum vestitus erat in armis et ima
munda facta plene sagittis bellum intuit Insuper magis equi
bellatorum valde periti non obstate quod astetores eorum intus eos
similibus calcitrantibus peragebant et retrahendi sunt subita quod impie
bat in fuga Quod in labore magno bellantes ipsos etiam necant
bello vero minus ipsi bellantes ipsius sagittarum impetu dubita
tes quod carum et sagittis suis dios plurimos intermit Hector
autem intus ducit dalememu polipenarum quod adusum est plurimum
insistebat occidit et ita mortuus opprimuit Idem ipse sagittarum
interfaciendo dios per armas discit Troiani crudeliter insisterunt
contra dios in fuga et nunc commisso ad tetoria festinant quos
iam usque ad tetoria sua sunt secuti ubi mirabilis casus emerit
Quia dum sagittarum dios fugientes contra eos intus insistit et Troiani
tetoris eorum dios opprimunt Idem medes qui ad tetoria sua festi
nans pergit contra uno de papulombis sagittarum invadit quem nullo
vitare potuit propter Troianos quod contra eum attigit vultus anhelat
Ratu ergo fuit plurimum dyomedes ut intus et dubitans in sagitta
tum intusset qui si voluisset tunc redire in ipse fuisse intus ubi
ac in manu hostium in adisset que vultu nullate permississet Dag
tarum ergo dum dyomedem in sua sagitta percutit dyomedes cum ense
suo ita vultus ipsum percussit inermem quod mortuum ipsum deicat ab equo
in terram Intra greci campum occupant et Troiani retrahunt natio
hector vero in achilles intus equi sui celerem cursum nomine Galathea
contra quem dum intusset Achilles eorum iubar lancearum se ab equis
detrahit Quod Achilles prius equum suum celerem astedit et in equum he
ctoris Galathea manu operantes cepit ipsum satages asportare
hector autem natus ad suos potest exclamat ne equum suum abigere
permittat propter quod in finem milites ad ipsius equi recuperationem vult
intendentes intus Achilles Et quem bellum committit mecos Sed

fratres Hectoris in multa viute bellantes violentè occurrunt & manibus
tenentibus Valathea et illi Hectori reserunt omni fide lecto vixit
hec in utroque in militum quadrio gerunt Et in Hector in
ante bellum discuntur in multa pugnatu comitia Anthe
nore capunt et capti ad eorum tentoria mittuntur; ac iam dies ad ve
spam decubasset et sole iam vergere incipit ad occasum non ob
state appropinquas Antenoris filius; qui prius non interfuit capto
per rapacem ipsum multa commisit in bello eo de in superciliis
in noctis tenebris prelium fuit disruptum

liber de amynomus de deo to bello

Equus igitur dei aurora sumite solis splendore cunctaque dif
fusa variis partibus aach et campum egressi bellum letale co
mittunt multosque et in ea die ad noctis tenebras est pugna
multa fuit eo die inempti de gas et plures de Troianis nam
his tunc melior pars belli successit si illis dei superciliis
nocte non fuit amplius prelium. Sequenti vero die Graecorum
dum et Odysseum ad regem Priamum transmisit legatos ut treuga
fuit tunc in eis induas largiret per regem Priamum huius autem lega
tis placuit quidam nuncios deorum scire diues et vniuersos de ciuitate
Troiana qui legatis ipsis obuians et eos comitatus regis Priami
in spem pergit legati vero legatoris sue cum regi Priamo fuerit
et placuit regi Priamo tunc ad mesam diuisis repleta cibariis
opescere in suorum inuicibilium comitia militum. Rex Priamus vidit eis
in multa veritate vobis se statim omni consilium huius et co
sepium suis consiliariis conuocat omnes in dandi predictis induas
conueniunt propter Hectorem qui de indulgentis eis anno dissi
assente grecos dolo et astutia pete predictas induas supra
omni fualit quod velint inibi si mortuos sepelire in ipsi vidualibus
cauant et pauciores eis commodis interim habere facultate
et nos inibi vidualia consummas que cum nobis per suum saneda
natio tanta gerit in hac ciuitate nobiscum inclusa presus consistat
Deo de quo fuit omnibus acceptum Hector noluit tatorum hinc inde
conuicia consilia refutare. Quibus respondit inpollat ad co
silium in multos ligi in vna conueniat finem si sibi aliud videat
non propter consensu omni de induere silentium ora suo quod ipse dicat
quid sibi videtur cum multos conueniat et conuenit quod vni finia
et inuicibilis multo sapientiores ad sua finem trahat utpote co
siliis sanioris quous semper est et scire obtineat quod inuicibilis finia
soleat prevalere huius autem salubris et melius consilium sumi facit

Et ideo Hector adito tunc consilio ab omnibus ino discessit. hic aliud pluri
quoniam videtur vitare non videtur in tanto redire consilium quod tunc me
sui induae sunt idcirco quod omnibus in gratia quod Troianis gratia potuit
ut a bello quiescent. Infra vero ipse induaaz ipaz et durate tui
ga pedita i commutacione vni p alio. Nam Thoon et Antenor ager
libant. Calcas igitur Troianorum antistes qui mandantibus diis relictus
Troianis Gas ad hescat quidam filia sua habebat in lite pulcherrima
et mox venustate conspiciat que Briseida communi nomine vocabatur
hic Calcas p peditas filia sua rege Agamemnone et aliorum Graecorum
reges sollicitate deprecant ut peditas filia sua a rege Parno si pla
cet opposit ut ea restitueret patri suo. Tunc ei regis Parno pces
pluribus obtulerunt sed Troiani tunc Calcante antistitem multum
insurgunt assentes cum esse necessarium pro dote et ideo morti di
gunt. Sed tunc Parno ad peticionem Graecorum tunc commutacionem Antenor
et regis Thoon Briseidam voluntarie. His relaxauit. Tunc
igitur durate Hector ad Graecorum castra se conuulit que Achilles li
bent in spaciis tunc inquit videtur cum meritis et tunc tentorio Hector
de aliquibus militibus tunc se confert Achilles Hectori dixit hic vbi
Hector Hector gloriatur est in quo te video meritis pro eo quod sine armis
inquit potui te videre sed grauis in esset si de manu mea morte
sequantur subires sic opto. Ego enim i tua milita virtute bellandi sen
si magis virum potentia militum esse tunc ea senserunt i mei effusione
cruoris i grauius ictibus ensis tui et hic de huius armis meus sepius
amictus maiori tunc anxietate coram meo. De eo quod proculu
intima meo morti tradiderunt quod non minus me sincerit diligebat
Depasti me ab eo que in mira nata dilectio indissolubilis di
lectiois vinculo copulauit si tu peto teneas quod antequam elaberet an
na mors procul accerbe vindictam in te ipso. Nam nunc est ut
de manu mea audditis morari et eo potius quod peto ego cognosco
te i nunc mea tunc assumit. Cum Hector huius vbi vndit. Dne Achilles
les si morte tua anhele et te odio huius i toto corde meo non
minus te miraris tunc fave te credas quousque non posse ut cum
dilige debeat qui me persequit odio capitali ut quod in tua mea
mors et me in tante guerre stupitu i pugne presumpsit. Quod
guerra enim amor patet inquit per nec quod odio dilectio caritatis
Amor enim quod dulci amoris concinnata duat origine quod odio
patet hospitalitas aut parue est in guerra. Tunc vobis volo te
scire quod me tua vbi non teneat ymo si huius ad duos annos commite
vita vigeat ensis meus speo peto me in in mee vni potentie
preualere quod non solum tu vni omnes maiores Graecorum opato quod non me

omnia bella fouet/ manib; meis amari morte cedit simuliter Duo
 du te et omis maiores pntes Eoz patus fatuitate magna creau
 dua/ Nam tale omis assume psumpt q' eius op' ponde m'
 aliud q' mortis opadu finat' m' aucta/ Deam em' s' q' tu p'us
 morte vinctus q' con' me pualet' ensis tuus/ Et si te tanta vi
 goris horat' audacia ut con' me putes i' vmb; pualet' fac quod
 omis iuges/ Eoz et p'ncipes m' h' secura miete et smea co'sentat/
 et manu teneat i'ruisse/ Et constituto bello m' nos duos in p'
 totingat me vince posse/ ego et pntes mei ab h' regno et ays
 regnis nris p'ctis auabim' opulare/ Et regna ipa i' Eoz dno
 vlmq'm/ **F**uam n' vos/ E'hor sufficet multa scit'os p' suffi
 cientem m'm osidm et d'oz copalia sac'meta q' si f'ctis no solu
 tibi p'uide' possis vey eia abis q' p'belli abstine'ia inueniet
 cu integritate salute/ Et si me te vince forte totingat fur ut
 vnu s'q' q'aty/ Eoz ab hac tra discedat et nos i' quiete dimittat
 ab omi i' quietudine liberos/ Achilles aut ad vba Hector' ita mo
 tus totus incaluit et q' madefatus totq' i' sui rore sudor' bello se
 offert/ bellu recipit aiosus/ et m' Hector' appropinquas infirmit'
 signu gladiu sibi offert/ **E**cce Hector' pluss' dia p' auo d'sideran
 ti recepit/ **D**' Agamemon mlt'oz m'd loque'ou' audito tumultu
 cu mltis/ Eoz regib; ad Achilles tentoru p'perauit/ vbi facta
 omi maior' q' quicunq' eoz omis vna'it con' dicit' volentes id ra
 tu h'it ad quod Achilles se obtulit m'osulte/ **N**ec n' placet
 eis se velle m'fidis fortue subire ut ab vno milite tot regu
 et p'ncipu pendat mors et vita/ **S**ic et Troiam q' eoz parte
 ne illud fiat q'opresse d'ssensu reusit/ **E**xcepto rege/ **P**amo au
 tali casu/ t' se submitte placet sibi/ eo q' vics et pot'ia Hector'
 bene nouit/ **C**ui facile erat minis ut d' vnu' ita mltis victoria
 gletur/ **D**' quia tantoz co'sensib; q' m'it'at/ no potuit con' ire
 duoz belli d'ssensu/ cu cetis est p'auo/ **H**ector aut obiecta ag'
 licentia i' Troia redyt/ et m'it'at i' ipam/ **T**roillu vo p'q' cognouit/
 d' sui p'us p'cedere volutate/ d' Briseida telapanda et restau
 endu/ **E**as q' m'ito ardoris amoe inuenit' diligebat/ nimio
 calore ductus amoris i' d'sidera no d'ute/ ignee volutut' m'ito
 dolore d'p'nut' et torquar' fudit' q' totq' i' lacrimis anxiosis/
 suspens et lamer' **A**eo est qui q' auris eius cu valeat consp
 lari/ **B**riseida vo no m'ionis amor' ardore/ **T**roillu dilig' vi
 debat' no m' i' voces querulas p'odice/ suos dolores cu tota
 sit fluminalib; lacrimis madefata/ **S**ic continuis aquosis vmbu
 b; ab oculoz suoz fonte stillantib; vestes suas faret suam

et pectus aspersit: quod eius vestes tanto erat ludumque perisse, ligare
ut si prementibus a laqueo manibus pingeret: aliqui multa indigne
effundit: et stridula ungulis eum suis sua tenerissima hora di-
lacerant: et aures canes suos a lege ligamus ab solutos a
lactorum sui caput ante ducunt: Et dum rigidis ungulis suas
maxillas aperit: rubeo colore partibus lacerata lilia lacrimis
votis in misteria similitudinis videbat: Quae dum quaerit: et sua
separatione. Alito suo Troillo sepius memorat: me Brachia ca
sustine dicere: se malle mortem appetere: quam vita potius. Ergo ea
separari ab eo nunc est: ac si vita: sue vult solacia dependebat.
Locis igitur superueniente caligine Troillus se ad Briseida contulit:
eas flebiliter monet: et lacrimis: ut a tanto se debeat tempore dolore
Et dum eam sic Troillus solari anhelat: Briseida me Brachia
Troilli labit: sepius semiviva: qua me dulcia basia lacrimis interrata fle-
bilibus: ad vires sui spiritus: ea nocte reducere sepius est conatus: sed diu aurora
superueniente: vixit Troillus a Briseida in multis anxietatibus et doloribus
distessit: et ea relicta iuuenilis coegit: et tunc crudeliter: ut Briseida
lacrimis edere: et eius blandias deceptius. Dant oib; mulieribus est
in suum a natura: ut in eis non sit aliquis summa constantia: quod si unus ali-
quod lacrimat: oculus: videt alius eorum oculus: quod duxit: et tunc mutabili-
tas et varietas eos ad illudendum: vult: sed induat: ut cum magis
amorem vult: ostendit: statim solitudine palium amoris sui de immatura
instabilitate repente moritur: et commutat: Et si forte nullus soli-
tator eorum appareat: ipse: quoniam cum ipse dum incedit: vel vagatur: se-
pius in fenestris: vel dum residet: et plorat: fortissimis aspectibus de-
desit: sibi quod nulla ergo spes est: reuera in fallax: qua ea quae in mulie-
ribus residet: et procedit: ab eis: vix saluus: et iuuenis: nunc cessat
pe: et multo foras etate puero: quod in mulierum blanditis fide gerit:
et eorum de imitationibus: sic fallacibus se committit: Briseida igitur diuina
to regis: Pami in magno apparatu se accipit: adit: sed greci venientibus
ad recipiendos eandem Troillus et Evianum vadit: et quia ea recipiunt: in
quo committant: et quod dum esset dyomedes: et illa dyomedes misse
visset: statim flama venerit: ardoris quod arsit: et ea in vehementi de-
siderio committit: qui cum collectilib; affodit: de Briseida cum ea in
sit equitavit: sui ardoris flama totum non valet: Briseida recludit
sui estuans: cordis amorem: quod in multis affectuosissimis sermonibus et bla-
diis: necno et promissionibus: reuera magnis allice: satis humile
est conatus: sed Briseida in ipso primis moribus: ut mulierum est more
sui praece: recusat assensum: ne ei passa est: quod per multa et ea dyo-

de i. p. p. m. mulieribus

medis et ipm noles aspe sua reduce vbiis humilibz rndit ei Amoris
 tui ad pns oblatore no repudio nec ad mitto tu cor meū no sit
 me dispositu q tibi possim alit inde Aduid vba dyomedes sat
 stus hilans ai deas presenscit et spe gaudet i ea se ho esse
 pntu i totu que assoauit ea usq q Brisida se rape dedit
 Et ea puenit i bis ipe eam d equo d stonē promptus adiunxit
 Et vna d urocas q Brisida gēbat i manu ab eo nullo papie
 te furtive subtrahit s dū ipa sola presensisset plaad furti dis
 simulant amatis Tūc Vntis Calcas i orqū filie adiecit et
 ea vltu et aūo stus hilari i tentoriū suū recepit. Sed dyomedes
 amore Briside hq nimu fluctuaret in amor et spes cū i mltio
 laboe sui cordis impugnat Brisida vō sola quiescit in Antioe pre
 suo ipm diuis vbiis aggredit et i mltitudine lacrimaz diat ei Quis
 go pr carissime infatuat q optat spūs tuus q tanta sapia vigere
 co sueuit et tu qui in mltis diuinos magnificq optas et elatq
 tu fuisses stus q eoz dñs et solq eoz i omibz gubernator q talis
 diuins mē eos habudabas totaz possessionū mltiplicatōe suf
 fultq et eoz nūc stus es p ditor tua negasti priaz aut esse d
 fensor i omibz dūisti Et nūc electisti ē meliq placē abiuradō
 priaz i paupie et opūo vūc Et spūlit mē tue pūe capitales
 inimicos qui ad dēlendu tuos et tua priaz sic hospitit accessit
 q qūta nūc hoies labe pudoris iofuder qui in glōse a tuis dē
 suenas venari Vūq a te tanta dēlētōis dēteget infamia quata
 es vūose turpitudis ignora Enigmas An putas et si mē vūos vi
 tūpatus no opus q eua pū morte tua apd inferos oblate p d
 tōis culpa no lūgeas penas dignas melius ergo ē eet et ega
 nob ut talq solitudis et dēferti nemoab dñs ul talq in
 sila longe ab incolis duce vūa man q mē hoies tanta labe m
 gresce diffamati An putas q Gā repūet te fidelē q es tue pūe
 publicū infidelis Vane recepit te Apollimis fā vūsa a quo
 dias te suscepisse madatu ut tuos prios lacs dēfertes et tuos
 itantu accubitate penates et ut sic tuus spū hospitibz adheres
 sane no fuit ille deus Apollo s potius pluto fuit i comitina
 infernalū furiaz aqū vūsa talia recepi sū Et q Brisida mlt
 deuota singultibz lacrimaz suo flebili colloquio fine fecit Cui
 Calcas subquadā bñtate vboz rndit et diat ei Gā dulas filia
 aut dē mū aut seay mssa dōz spūe et ea no spūe sequi i quo
 possim tu integritate salubri Vāo n pēto p infallibilū pmissa
 dōz pntem queam pcedi no posse tpe dūitno et q iūntas
 Troianus vbi tpe no dēstruat et ruat dēstruet cū oibz nobilibz

et multis plebibus ei ore gladii traduntur. Dixit carissima filia / factus
melius est nos hic esse quam hosti gladio perire. In aduentu igitur
Dionysii filius placuit omnisque ipse Dionysius in formosus aspectus
cum ad eum in placidum visum omnes iuniores Graecorum quique accesserunt
fuerunt quentes ad ea de civitate Troia rumores et eum cum in Troia
necho et regis eorum quos Dionysius in militum robore sua fiducia pandit
illis dixit ea omnes maiores filiali assidue recipiunt promittentes ei
ea hic cum ut filia et quam in omnibus honorem. Et eis ab ea receptis
multis donis et muneribus replet illa. Quod dum dies illa ad horum
declinat vespertas tunc iam Dionysius suas reas in mutavit voluntas
Et reas proposita sui cordis et iam magis ei succedit ad votum esse cum
quod fuisse hactenus in Troiam iam nobilis amor. Troilli cepit in sua me-
te teperare et tunc brevi hora sic repetere sic subito fita volubilis et
pat in omnibus volari. Depe novum veti melle promittit amicum. Quod
est ergo ipse dicit de constantia militum quare sepius pro se habet
ne oculi repetita fragilitate eorum proposita dissolvantur et in horum be-
nignia mirabiliter variantur. Non enim cadit in horum varietates et dolos
eorum de finibus posse tunc magis quam dicitur per se eorum volubilia proposita negotia.

Incipit liber septimus de septimo bello

Post tunc igitur mensis spatium emergens inducas adveniente die
secundum Troiam attingit ad bellum et ordinans Troianorum per
 Hectoris anach ipse pro ad bellum conit ducens secum viginti milia
pugnatorum quos tunc sue deputavit acies quod cum alijs pro milibus militum
Troilli illis est insecutus. Demetrius pro eis egreditur quod secum viginti
pugnatoribus et arcibus et sagittis de quibus tunc milia milia requirit for-
tibus et tunc munitur. Demetrius de quibus ad bellum conit cum alijs tunc milibus
pugnatorum. Demetrius tunc cum alijs eis paucis ad bellum quod omnes tunc sunt
ex parte Troianorum. Centum milia militum pugnatorum in milia vultu bel-
landi putant. Eodem die suo sapienter Hector de Graecorum praesentibus ad
bellum. Hoc quod vultu pro magis cum septem milibus pugnatorum paucis in tunc
milia comitia. Demetrius rex Argameno cum milia ne magis minus de quibus
aut rex philis cum acie sua pro Troianos aggreditur cum statim Hector
venit obvius manentibus que sic poterit in tunc sue lanceae percussit quod
ipsum mortuum prostravit ab eo. De morte igitur philis rex sit magis
clamor. Bellum letale comittit quod quod septem magna strages. Ex parte
vero Graecorum tunc rex paucis accessit ad bellum rex philis volens
sui morte amicum vindicare multos Troianos interfecit. Hector in se
quod tunc inuadit. Hector confusus in tunc in ipsum inuit sic ipsum
inuit voluit quod ad tunc dilabitur in finibus. Tunc Graecorum de morte regis pa-
uci doctores vultu vultu a cumulant Troianos quod opprimunt quare

multa de eis deficiunt et Achilles qui eos multum depunit multos quoque eis no-
 biles mittit hunc quos dux lium et diorbui vios multa hunc
 stremios misit qui i Troie subsidia ad i eiq auxilium venisset aliunde
 viriliter angelat Hector aut eo die sunt i facie whiato ignam aq^o ex
 cui whie mmefti fignus copia defluebat p^ot q^o de mte Troiani re-
 tione cogit i Hector tuc eleuat oclis ad muros cui^o duxit mhu-
 tu et ut vidit helena usio ei^o rpoie fua sorores suas stantes mms
 vtriusq^o p^os p^ola contemplates Et ia d^o m m repulante Troianos q^o eis
 impulerat q^o m^o Troie memia mnt p^ot q^o Hector mhu embuut et
 io i furore pudoris atepis i rege chemonem iunt iofebim^o Achil-
 lis que sic pauffit q^ou^o ense mdo i eius cassid^o m mhu itub se-
 nede q^o i suis virib^o cassidis dirupit indos et i casside fua fuffia
 p^oqua hectoris ensis p^ouat adalte et eius caput ossa iofimies sibi
 letale whms i sunt sic q^o iofenon mortuus opum^o que du iunt
 Achilles uatp^o quada laccu valde q^ossa i hatore sic iunt q^o ei
 lancea offendit nec i^o ipm a sella remouit Hector aut Achilles ag-
 gredit^o ense mdo cassid^o eius violent^o impug^o dirupit cassid^o et
 ensis dilabit^o sic q^o dilans mtons lorde squamas affixas et i^o
 eius carnis itq^o mima no lefit done em Achilles ad m^o q^oes itq^o
 se ponut i firmite tene q^o tremebud^o mtarit Cui illis d^oit he-
 ctor Achilles Achilles mhu mter atede m^o me f^o tu p^omu
 uatp^o q^ois adonque ut f^oue dubio ad tuc opicu mortis atede
 dus Achilles aut du velle ad vba hector relate mutua en-
 dere f^oue fupueu Troilla i mapia mhu^o pugtar^o q^o f^oue mdo
 m^o hatore i Achille ipos mure fepaut fupice m^o Achilles
 letale offendit et f^oas papiti d^oue fuge fit q^o f^ous p^oluf^o
 q^oigeti milites i ore gladi^o p^oerut Cui rei caufa f^ou recte f^oue
 couati ad huc aut ad f^ooz fupueu uenela^o i comitia
 tui mhu armatoz q^o bello se mgerut p^ot q^o q^o tempae capu
 i viru coz audiana p^oefupferut Dz ap^ote troianoz fupueut
 co^o f^oremom ai mag^o uae q^oas f^oue i rege uenclau iunt ipm
 abquo d^oicat et i f^oae whio Troilla et f^oremom conat^o m^o
 f^oue uenclau q^olu capuit et capu ad ciuitate d^oue molluit f^o
 m^opedicub^o tarmis tumultuos bellanau ipm lode abello trada-
 ce potunt Tuc ille fupueu d^oromedes letlicofa mhu q^oete fufful-
 to qui repete m^o Troilla iunt ipm abq^o p^oofint abeo aufetes
 equi f^oui que f^oati p^o f^oui mhu f^ouales ad f^oufadaz i opemum
 definaut mada^o mhu p^oredito ut b^oufide m^oiet equi ipm
 Troilla f^oiffe d^ou eius aq^o Troilla ipm d^oient i f^ooz belliofa
 fortitudine brachioz Et ca de p^oeret hml^o q^o dyamede f^oui
 afui m^oia no repellet Tuag ergo f^oui ai q^o equi duo ad

Dardaniam coleat festinat equum sibi obtulit ad domede transfusus et
 vba que sibi dixit dyomedes fidei narrat ei Dardani vo recipit hi
 laant equum ipm et ipi mias dixit hec vba de seate dno tuo q
 ipm odio hie no possu qui me tanta pinte cordis sui afficit Ad
 hec nuans recedit ab ipa ad dm ppeat ad huc iusticu belli du
 te Et hilantq go dyomedes ad vba mior mit aces belliofas tiamt
 insistentib con Etos Troiam Etos dunt i faga et eos o sp adcoz
 tertia i ore gladi psequit Et nisi hic Argumeno Gas suatiss
 i bellanau mltare mms magna Ga fuisse au ducta et totu
 sua amississet Instaurat go bellid durissimu Ga capu recipit
 Troiani utroque natio D polidimas oant ai purtoz mltare
 glomiosa suares i mag vute Troianis et qe ia Ga usq ad coz
 i armata manu fossata repulsiuunt violent dyomedes vo dum
 polidima sic i Etos violent inspiat iudicem polidima iudic sa
 tages ipm letar offend i vibus sue iefe lancee feriet p poli
 dimas sic dyomedes impulsit vno se q dyomedes et eius equi
 conltauit itaz oex ita dyomedes gnuut fuit lef polidimas
 vo dyomedis equi a sua pstatore fngere mtepit suas p ha
 benas et Troillo pedes bellanti putant i que Troillq festiant
 ascendit D Troillu tuc festianag iuadit Achilles que Troillq
 i sua vute suscepit et coraly munt i Achilles sic q Achilles ab
 equo deat et ipm grauit vlnant Achilles n suo aut casu
 popiti stupefactis n ams etia itq q lancia lesione ai ma
 yma celeritate suatit equi conat asted Troiam vilit ei re
 sistit Euc Hector i locu ascendit ipm Et ut scipsit daces fere
 tuc mille milites mfiat qui Achilles defende conabut Ad qd
 Achilles sic tuc gnu fuit oppress q sibi mltu sanguine lassa
 to vix eat defendendi facultas qui tuc aptu induit pntiss
 nisi tuc Chelamon et dux Athenaz celeat oantss qu Achilles
 equi sande ai mltu sanguine fecerut Dupuciente go noua re
 pusula no sint tuc ampliq pntant et utq pe bellanau bello
 ipo dmissi i sua psidia se recepit pntia aut dies totimos
 uat fuit bellatu ppe q quity pte mltu sut tefi s plues qd
 de filijs vo nalis regis pami infra dies illos s m fuit fuit
 Et Hector i saue um vlnatq dte v pami regu Argumenom
 mias mittit et s m m fuit medet iaces tuc i aula pulchudinis
 lib xxviii de octavo bello et dno Hectoru fitta

Hmuatis igit s m m fuit datus ad tregu m fta hos dies he
 ctor sibi de vlnib suis medet iaces tuc i aula pulchudinis

Non de aui pulchritudine scilicet datus dicitur ea totali fuisse co-
 structa de duobus lapidibus alabastris et quia est longitudo
 passum sex viginti. Cuius quatuordecim fuisse dicitur de cristallo firtu
 et ponetes ei intrinsecos quatuordecim lapidibus preciosis et quod
 angulis coline quatuor et tembe erant et tunc proccit affixe
 sunt erant eiusque quatuor capitella et basis quatuor. In summo vero
 luminis quatuor erat de auro quatuor ymagines collocatae in mirabili
 arte et instructe de quibus et eorum aspectibus multa descriptum que
 magis habent nistar miramur sompniarum quam cunctis vitis licet
 datus datus quibus professus ea vera fuisse et ideo de his omissis
 et hac parte. Intum autem rex pater natus filios suos mortuos fecit
 inter alios fides eorum honorifice sepeliri. Inter eorum autem seniorum se-
 pulchrum nuncupatum prosa. Diomedes vero qui totus erat in amore huius
 et calescentis quid sciat ignorat et ei annus ut moris est amator
 de fidem amatores eorum quibus huius non possunt diuisis fundit totus
 in curis alio et potius vesu desudat et diu vigiliis totius ma-
 cerat in solam sui doloris sepius vult huiusmodi accedit. Et ca-
 supplex hortatur ut ei consentiat in multitudine lacrimarum. Illa que
 multum vixerat suggerit astutia spem diomedis diuisis et saga-
 cibus machinationibus diserte prouocat ut ipsum afflictum amoris in-
 dio magis affligat et ei amoris vehementia in maiorem amorem
 augmenum ei ut tollat vnde sua caliditate se velle et non velle in op-
 portuno fiducia arat. Pone diomedem. Elapsis igitur sex mensibus
 datus ad treuga duobus sequentibus diebus totum fuit pugna infra
 quos et nobilibus pugna utriusque partis fuit missa in utroque feruore
 erat immo inualefcente calore magis mortuus viros inuadit de-
 geres in capis. Quare Agamemnon regi Parno pro treuga comita-
 decem inducias postulauit quos rex pater accessit eis. Elapsis
 vero triquet diebus predictis utique per parat ad bellum in ea nocte quod
 erant primus dies belli suum et inde per predictas inducias decimas
 Andromata uxorem Hectoris de qua Hector sustulit duos filios vnu
 nomine Liamedonta et alium nomine Astomacum qui minor primo a morte
 vixit et pendebat de predicta Hectoris vidit in sompniis terribilem
 visionem quod Hector egredietur ad bellum eundem non poterat quod mis-
 set in ipso bello Andromata igitur de tali visione perita fluctuantes
 percipit in lacrimas et causa est eadem nocte in bello laus ubi iace-
 bat in Hectoris sibi illa patris visionem prius itaque patris cui depi-
 cat in lacrimis ut seculum visionis attedat et quod ad plura eodem die op-
 te non presumat Hector vero per vixit vixit in muni indigne uxorem

incipiat et eam in multa ueritate uerborum castigat asserens non
esse sapientem uariantibus oculis sompnoque sompniatibus succumbit
hanc quoque scito diluulo Andromata regis panno et herube ei
uxori mandat et pandit sue oculi uisionis humilis regis est
ut hectorem ad bellum eodem aliquando donec non punitat ara
ne igitur scito aeneas omnes per hectorem ordinarunt Troilus ad bel
lum prius egreditur deus Paris deus deiphobus Eneas sub
sequitur polidamas deus medarpidon deus rex ipse scrophus
deus rex heros itaque rex foraus itaque rex philomeneus deus
ceteri reges qui hectori sub fidem adueniunt Rex autem panno
omnes praedictis regibus et aeneas eorum litteras tribuit adpelli
occurrit ei iam cum dimisset ab eorum castris ad praesidium belli
et hectori mandat panno adpremere ut eo de se non debeat
plius inmiscere hector uero propter totum parsit in nam propter quod
multas munitas et approbationes uxori suae dixit pro qua ad
suggestionem eius persensit et tractatu ne ad bellum uiret Tam
mandata prius omisso arma petit a familiaribus Quia famuli sibi
tradunt armatus uenit sed hoc cum uidit Andromata uxor eius
multo dolore commota cum paruulo suo quem gerebat in brachio
multa ne lacrimarum se eis prostermit ad pedes et multis singulis
pedibus humiliter supplicat fili ut arma ipsa deponat Et de
hector ad hunc Enegab Andromata sepius memorat an pe
des de de mei Enegab miserum miseris puuli saltem nata
tui ut in ipius ut in et filii tui amara morte dicant
aut prius opules paupertate nimia et maxima ueracundia de
primat Deum aut heruba in ipia Cassandra et pallipe
na sororis eius et helena prostermit an pedes eius omnes
in lacrimis rogat ut deponat ipsas armis tunc in sua regia
questat at ille nec eam mouet ad lacrimas ne ad pedes
Armatus ergo apallatio suo descendit equum ascendit dum ire
ad bellum intredit animo festinus Sed cum Andromata scita comi
nis dolore ueluti amete capta ad regem panno sassis vesti
bus lacrimans genibus et sparsis sine lege capillis exclamas
accescit Sic enim facie suam lacrimis sanguine undique deflu
te quoniam agnoscere poterit a nobis suis et se an pedes re
gis in multo dolore prostermit ipsum mouet et dolores
precat ut ad hectorem festinus acceleret et ipsum ad pallatium
reueret et reducat anque in bello se inmiscere contingat hoc
igitur panno nulla motu peracta ipsum hectori festinus in se
quitur que anque plurius elongasset se alio prouenit ad eum
et eius equum habena uelud nato animo intercepta mouet
et rogat in lacrimis perimnia deorum ipsum adiuvat ut rede
at et ulterius non procedat qui deum in multa contradictione

vixit p[ro]p[ri]o obtempans redit inuicem. Am palladium suu[m] asse
 dit. ubi armis quib[us] erat indutus deponit p[ro]stant bellu[m] aut
 letale comitit diomedes et troilus bellando quoniam ambo
 tequor[um] cursibus se p[ro]p[ri]o impetit. Duris itab[us] lancear[um] et
 in dubitant tunc alit alium p[er]misit in qua arenelans cu[m]
 aae sua puenit ad illos qui certame ambo[rum] inuit sepat
 arenelans aut in arenerem regem fasis uenit aose ip[s]e et
 equo edicat gree[ce] rose misat rapuit et apu[m] asptat[ur] m[u]ltu[m]
 nisi tunc violent[us] occidisset. Hec[us] qui i[n] suis v[er]bis et sue po
 tenae aae ne rex fasis ducet[ur] captiuu[m] vilit[us] impedit
 Et no[n] videntes q[uod] cu[m] captiuu[m] duo no[n] poterat posuit fili
 m[u]ltu[m] capud. Et tunc sup[er]at ille fortissim[us] qui m[u]ltis h[ic]
 p[er]u[m] m[u]ltis q[uod] gree[ce] ip[s]e m[u]ltis manib[us] libavit. Tunc
 laurumq[ue] arax in tribus m[u]ltis p[ro]p[ri]o nau bellu[m] intravit
 et aggrede[n]t in poliduma inuit ip[s]e ab equo p[ro]sternit. Et troilus
 festinus exiit qui poliduma fecit suu[m] equu[m] a secunde m[u]ltis la
 tere depressum. Tunc pars bellu[m] intravit a parte gree[ce]
 Achilles qui cu[m] suis sic p[ro]p[ri]o inuit. Et troianos q[uod] Et in
 v[er]bis Achilles troianos uole[n]t in fuga. Et dicit Eua troia[n]a sit
 tota et in ciuitate se reape festinat. Et in ciuitate v[er]bis
 ap[er]t[us] m[u]ltis Achilles m[u]ltis conat[ur]. Et dicit m[u]ltis si
 resistisset Achilles m[u]ltis eund[em]. Tunc clamor fit maximu[m]
 et morte ciuitat[is] audet m[u]ltis. Tunc clamor fit maximu[m]
 m[u]ltis. Et pars eos v[er]bis defendit utroq[ue] et alii reos pa
 p[er] uales filii nec in v[er]bis p[ro]p[ri]o eor[um] cu[m] troiam p[ro]p[ri]
 ta fuga tota ciuitate no[n] intrasset eor[um] et corpus ciuitat[is]
 tan mortuu[m] ad ciuitate d[er]ulerit que ut Hector mortuu[m]
 audiuit in m[u]ltis dolore torquer[et]. Diligent[er] quid quis m[u]ltis
 que Achilles fuisse telu[m] est. Tunc Hector q[uod] p[ro]p[ri]o udu[m]
 casside i[n] na ligata rege p[ro]p[ri]o nescio bellu[m] ingredit[ur]. Et statu
 i[n] fuisse suo duos magnos m[u]ltis. Et p[ro]p[ri]o et hastid[us] q[uod]
 eos et in v[er]bis impent dicit v[er]bis et adit que ga
 illico cognouit i[n] l[er]alib[us] ead[em] ensis sui a fane eis au[su]
 fuit et troiani qui tam m[u]ltis p[ro]p[ri]o m[u]ltis fugientes ad
 bellu[m] cadunt gree[ce] inuadunt ap[er]t[us] eos copugnat. Et
 vo poliduma capuit a captiu[m] conabat[ur] ab illo abducere
 si Hector ip[s]e libere q[uod] ducet[ur] cu[m] i[n] suis v[er]bis m[u]ltis et
 cu[m] m[u]ltis quida[m] et d[er]o maximu[m] ad m[u]ltis no[n] leon
 des. Hector v[er]bis morti p[ro]p[ri]o trade eund[em] Achilles et
 ut dicit Hector tot nobiles et d[er]o m[u]ltis alios morti

auderet sic tradidisse suo corpe in quo q' nisi violenta
dediturq' ipse valebat ad istos troianos p'uale. Diligent
unt' similit' est in pie. mens archano. qualis i' totu' id
ipse valeat et comple' et d'm' meditare. Achilles d'li
y. p'ub' s'ic se contulerat speras eua quida' Achilles po
tore duc' in exorez qui asup'ori India adue nat' valde
dices d'm' int' troianos turmas Hectori obuiass' Hectori
i' p'm' inuic' miserat eus' Achilles vidente Achilles aut' su
viduus i' Hector' inuit' vudic' morte Politeius in
tend' p' Hector' q'da' inuic' inu' sem' i' eus' ante erat
valde scas vbrauit vultu' in eus' Et d'm' ip'm' p'ussif
i'guine graue sibi vltus inu'it Achilles aut' abello e
gredit' vltatus p' vltu' ipo ligato redit' ad bellu' eo p
posito ut Hector' morti d'ndat eua si cu' mari q'm' con
tingat Hector' vo in quida' p'ecor' rege inuit' ip'm' cepit
et cap'it ip'm' conabat' atuenis p'at'he finto suo fili' p'q
tenta reueto ut ut Galil'is regem ip'm' acinis eipe potus
set d'm'are plus tuc q'bat d'ystop'm' in bello facti sui d'
fensione p'vato q' Achilles tuc p'fensit Hector' an p'us
sui p'ub' s'ic no habet' cap'it quida' lamta forti no adite
te Hector' eu subito aggressif' i' Hector' inuit' ip'm' letal'
vltant' in ventore sic q' eu mortu' d'icit abequo d'et
vo d'm'edon ut vidit Hector' mortu' Achilles aggressif'
abequo ip'm' d'icit letal' vltant' sic q' sui arm' d'm'et ei
quai mortu' adtentaria d'ducit in finto Troiani vo d'
uicti campu d'fent' auitatez inuit' i' qua Hector' rep
stet' g'cas d'uleit'

liber vicesimus secundus de sepulchro Hectoris
et de palamidis impendio exercitum

Mortuo int' Hector' i' ciuitate Troie corpe ei' introduato
planctu' sit maxim' vniuersal' ut aues non n'is est
aiuu' qui no mallet filiu' mortu' trad' p'vita Hector' si q'
dy aut fata p'ecor' vons salubrit' statinset p'lice autem
eua Troiane tam f'm'os q' m'one i' eoz' donu'is satis lu
gubres dies ducit ai querulosis eoz' clamoib' fletib' les
p'adent vocib' suas d'ictes se am' cu' eoz' filijs a mari
tis indubitat' respicere no posse ai eis d'f'icere eoz' Hato
re d'f'iat eoz' firma f'm'itas abinsidys hostiu' eos fac
bat respicere securas l'm' a eoz' hostes solari i' eoz' et
maritoz' eoz' nenerit insidys ut ul' eos ul' eas inu'pant

ut occideret ut ut eos acoz liberos pectus adiacat punitu
 Et sic in tali fletu et doloris angustis longis diebus continue
 vacabant Corpore aut Hectoris vniuersi reges et nobiles qui erant in
 troia ad palladium regis sparii suffis vestibus et nudatis ca-
 pibus in maxio de fuit ululatu et deponit quod pater vidit
 Pater ineffabili dolore corruit super iacens Hectoris sepius in-
 moritur et id sibi per breuia momenta sepius accidisse Et nisi
 fuisset atrox Hectoris violent abstracto Et cum sine dubio
 sue mortis exitu finem manisset Quod et dolentes fratres eius
 eiusque doloris casu vniuersi torquabantur in mori ponant quod ui-
 ue protinus affectaret quid diceret go et iugia hecuba in re
 sua et dei sororibus polixena et Cassandra et iud et An-
 dromeda ei corpe quos sexus singulitas ad doloris angustias
 et lacrimas fluuiates fecit ad longa querulaz sententia
 moritur Sane lamentosus cor paratilibus applicare finitibus
 in nunc videtur in iudicio in hoc loco utpote inuites sunt
 omisse in certis sit apud omnes quod quatuordecim huiusmodi
 diligebat se in maiore doloris aculeas vocabat et miterat sit in
 situ a nra quod doloris eorum non sine multaz vocum clamore pella-
 et inquit doloris quod finitibus eos diuulget vixit corpus
 Hectoris cadaver effectum sic est fragili humane diu non poterat
 super tunc sine corruptione seruari in multaz magis consilio rati-
 Pater subtili perquisiuit si corpus ipsum absque sepulchro posset
 in aspectu hominum semper esse sic quod absque alia hominibus odore
 corpus mortuum quod vniuersi facie videtur Et uide scilicet per magis
 eos ualde artificiose disceos quod corpus ipsum madate Pater
 in templo apollinis locaret quod in porta umbra in iudicio
 in antiquis fuit sudatum Statuit enim pater inquit inquit magni
 altare templi ipsius quod tabernaculum costrui spaciis totidem quod super
 quatuor columnas quod aurum purissimum fusiles argenteas In quaz
 qualibet columnaz fuit cuncta quada ymago aspectu angelici
 repntas abymis usque dorsum corporis scilicet columnaz sit
 quod ipse ymagines in columnis ipsis erat ymagines et colunne
 huiusmodi bases et caputella in mirabilibus celatibus Teptudo uo
 ipsius tabernaculi licet non fuisset quod aurum Inaurissantes tunc ei
 omnes lapidibus preciosis aureis omnes in mirabilibus quibus quod
 splendor claritas et lucas de nocte diebus et de die solis ra-
 dios effundere videbat Et tabernaculum autem ipsum ab insana so-
 li superficie exiit eleuatum Et suppositus quibusda gradibus et
 scallibus per gradus ad ipsum tabernaculum erat ascensus

Et in excelso vexo tepitudo ipsius tabernaculi super altum pda
mga copulunt quada auream statua similitudine Hectoris
gentes hntem ensen nudu in manu an? aspectus eat qoca
pte qqua grecor? qonius i cor? tetons morabatur. Quia am
ense ei9 gretis mas i pme videba? Corpus uo hecctois i mi
tabli magistro cor? artificio statuit i medio ipis soly stupa
firmite sedre. sic artificose locatu ut q? vinu se i sua re
get sessione pps induit vestib, p? pda qonem. Vppo
sunt em ei9 vna quoda artificase forampie in statua qda
vas plenu puro aprecioso balsamo qhda qlys miproz
vute toferas hntib, mēnips. **Q**uod balsami a rez liqr
pmo deunaba? ad frontis ambitu ppartes mēfane. Deu ad
oulo8 a adnates uia tae dorsum pcast ptes mēfane
descendendo pueniebat ad genas p qe giugine i dentes con
suabat ipis sic q? eius tota faaes in suoz mla? capilloz
i sua qsuatone vigeat. Den liqr ipe pguir ei9 rpnus
gule carhenas descenddo eius deunabat? ad pms rpnosa
brachioz mēfane pueniebat ad mang? usq? addigitorum
qona. **S**ic a liqr ipe descendes adutq? laty copiosse diffu
sus lata sic ipa consuabat? i statu ut q? vna lata videt?
qui totinuis fallacib, adq? rēuas pton emanabat a pms
pueniebat adnata quib, totinuis ansu pueniebat adpedes
In ei9 vo pedib, eat qda aliud qda vas balsamo puro plenu
et sic phas apposuit cadaver Hectoris. q? corpg vni fictae
putabat i mla durabilitat custodia qsuatu. **C**onstipenit
apda sapientes artifices quor? lēas qonius qpositas i
guez i qonugib, costructes. Et sic coploto opa tabernaculi
ipius arca ipis ambitu statuit quada clausura qoligo
ebani q clausa quq? potent esse iquq? potat apia et corpg
Hectoris sic locatu asside volentib, apertus patet aspectus
Rox i? pama p?ca i templo ipa magna familia constituit
sacerdotu ut totinuis i deoz orib, solitudine i de fessa vaca
ret et ipius tabernaculi totinuis custodie i mineret. **D**isposuit
enim regem panni redditib, copiosis ad sustentationem corte
pdaoz de famulaau sacerdotu Agamemnon aut mthet
Hectore mortuo et Achilles ut pda? est letalie volnato
conuocatis regib, i maiorz grecor? qonib, et ab conuocanti
bus tota co sic ipos allouit. **E**t d? Minia reges a pnapes
huiles grates deu dy8 vris deuoto corde referre qui
duz hostem vni cor? Hectoris dignati sut infire p Achilles

[illegible]

fuisse expectatus assensus adhuc forte Agamemnoni partem
hanc optatus permanere et residere. De forte putet quod tali
regnum suum nunc audet et forsitan conquisitus gravi est
molesti ut alius eligat et electione aut parum suum una cum
aliis rebus laborare et assidue magis dissenire ut potes et
et ducem palamides quod optatus in fine tuo consilio. Dux non
valet in te absente absque magis consilio dictamine multa
et hoc optatu acta agenda sunt quod parum ulla sububruit accessit
Et cum Agamemnon colloquio suo fine fecit eodem die quo
fuit vltim dispositum ut nuntiati Agamemnoni igitur ita ipse de
vesperis protulit optatu voce prima nuntiavit in omnes quibus
paribus in mane sapientis dicit adlectatum Agamemnon per colloquio
quali accederet multatiter scilicet est quod mane scito vniuersi ma
iores recte ad colloquium accesserunt. Quare Agamemnon inter
eos sic dixit. Amici mei quicunque vossi regis in sarona
subaudi pondus satis laboriose multiplicat insudam omnes sa
buites suas inter sollicita perscrutatio per quas in maiores
quicunque submea cura regis salubritate ducunt. De parum promissio
et quod sub meo gubernatore cura multos felices successus
ad portum salubritatis statim suum felicitate in adducta. De cum equi
sit ut vniuersitas non debeat vni tui maie si equa distat
de ceteros et vniuersitate graue qui iunctis omnes partes et
stat. Et quicunque subeig pondus non facit ut cum tui tempus
sit me abipsum regis omne relectae quod super humeris meam
tot animis maiebat et conuasse cogitum et ut aliquem de regibus
ut principibus eligamus qui per debitis iustitiam distat
tunc fecit nos salubritate regat et sua distat gubernes. Ita
meus igitur colloquio fine scito placuit astantibus vniuersis
cum omni sit vltim nate sequitur et nouo dno gratulatur et
de noua mutatio graue ut eorum digne alius gubernator
Et in electionis celebrato sacramento palamides elegit
in eorum ducem regendi totum optatu sibi potestate concessa. In quod
quod colloquio dissolutum vniuersi se adeorum tentola receperunt
et per quod Achilles de Agamemnonis mutatione et si regem
palamides presentem innotuit ualde sibi supplicauit et
uato aut ut astantes asseruit quod Agamemnonis non fuit ne
cessaria ut bona mutatio de ei sit sibi ut par in distat
regis sub rogatus in mutatione semper si habebat adcom
moda meliora si quia potest commis electio fuit celebra
ta in uita remansit
lib. xxij. de illa quatuor Achilles et velle in compia polli

2021

Duobus igitur mensibus dux aduectus ad integritate cum
 integritate ducis dux panis cupiens filij sui mortem
 videtur ensu condidit. ipse de persona sua omnes aces suas or-
 dinavit et constituit ducibus. semper eis ipse p[ro]p[ri]e statuit bellu
 mutare elatis viginti milibus militum et sue omnes aces ut se-
 ptuages. Contra quinquaginta milia milia militum eo die copte
 troianorum fuit egressa. **H**ac die primo deiphobus dux troianorum
 dux panis dux troianorum panis dux troianorum dux troianorum
 dux troianorum qui usque ad grecorum licias in celis se festinat
 palamides vero iam suas aces ordinavit qui cum troianis
 veniat contra bellu letale committit. **Q**uo deinde sequitur
 magis strages. **H**ic autem panis in palamides inuit ipse vio-
 lent ab equo prostratus aco prostrato dimisso funibus se in-
 gerit in grecos multos quoque dux inest in multo vulnerat et pro-
 stratus multa facit eo die de persona sua troianorum panis qui ipse incedi-
 bilis facta fuit ut ipse tam senilis etat potuisset etiam belluose
 et sic vultu commisisse. **D**eiphobus vero grecos opprimat et caecat
 dum ad hunc copte troianorum troianorum bellu ingreditur
 a dextro lorum dux grecorum fortissimum et inuit a iose. **S**ed
 tolorum in eo sui cursu rege darpadonem caput in robusto
 utu sue lancee ipse abas prostratus in terra. **S**ed troianorum
 prostratus violento oppugnat et pades ut aut a dextro lorum
 inuit a iose ense nuda sic quod ipse potest passit ense nudo et
 ea ferire quod ei letale vulnus infligit. **T**unc troianorum prostratus in
 sua aces bellu inuit a rege darpadonem equum ascendit se-
 at calioz auxilio troianorum in que troianorum dux dux troianorum et
 menelaus in multitudine pugnatore violento inuit et nache cor-
 daquaque diffusis in meo cor troianos includit. **R**egem prostratus
 et tunc inest in multitudine pugnatore troiani retrocedit
 compellitur in defensionem quorum troianorum darpado multa in sua bel-
 lica virtute pergit. **A**d hoc igitur panis troianorum in filijs suis na-
 libus ubique inest eundem virtuosum suum troianorum in
 grecos funibus angelat eos vultu opprimat et multa pra-
 ge consumit nulla itaque fuit ex parte troianorum in suum
 eo die qui in armis viribus commisset quatuor pro-
 solis ipse commisit. **T**ui dolor a ira undique funestant. **S**ed
 greca consilio inuito in eum loci ubi troiani poterant reddi-
 tu adeorum civitate ipse in multa militum glomeratione come-
 nit loci ipse abas obfensum occupat. **A**d que dum
 troiani retrahentes aces compellitur in multitudine pugnatore

loa ipius transitu ipius inuenit ubi diuissimum bellum e co
missu et nisi fuisset rex pando qui co supiori pte ad bellum
ipm accessit i pugnam nullu ne glomerosa i inuabiles tur
degete sua amississet paris aut venies cotusiso i inla
copia geus nimlu bellicosa se iugreos iugit ai cod q
i arabibus a sagittis letale grecos pmut vbiat afeussie
manti tradue sic q greca sustine no valentes itaq seu feras sa
gittaz qd q iam mlti deficiat vtriusq adeoz tetola re
duc fepinat. postq troiam respiciunt redutes eos mscq ulla
tes fuit coacti. Quam eoz valuas lenus passibz mtrunt pp
q eo die sic pectu fuit diuissu laud totius belli ipius da
rege pamo id attributa. Si illucfete maque troiam mit
tur ad eos induas postulat atreuga penta a postulatu
induae concedut a grecos qz induasq tepus i libto no mtra
opressum. Que has aut induas corpq regis psaz i ante
Troie flebilis fuit adductu luctu sit maxq mtr aues appa
apacide q rege ipm dilapcat integre succitat affetu. Ete
p paridez fuit ordinatu q corpq regis ipm ptra i capm
psie fuit tradutu ut mo ipso sepeliret ibid vbi reges an
cessores ipius consuevit honore regno sepeliri i suoz duoz
pnaa filioz qui reges supstites erant ibid diuualz aut tru
ge ipius coressis induas iam ipus aduenat iq i ante
Troie debeat defuncti hator amissau celebray. Ququa
troiam costruit suam quidam solenit dies luctu apq cob
dies fimeracia q festa celebranda statuit put mtr regu et
maioz nobilu tempq mox cat gentiliu. Que has igit indu
ans Ga seate ciuitate intrabat et Troiam seate se tose
bat Greoz ad castra. Tunc Achilles quida incosultu rapuit
appetitq ut Troiaz velle adue visum vobz et solenit
amissau supda. Inermis go se ad ciuitatem voluit et
Apollinis templu intravit vbi corpq hectoris collocatu qm
terat ut est sup relatu vbi mltitudo viraz i nobilu ma
licy anprosoz gemitu corpq hectoris protrahabat. Erat
aut tabnachi hectoris q omni pte vlgatu sic apte aulz
illud vix volenti publicq patebat accessus. Erat eni eff
gies hectoris ea sz qualitate i qua fuit sz ai pnu mscd
soli qmab collocata. Ad hoc vntq aromatu aliqz basa
mi totu corpq hectoris f uauat i mutatu. Troiaz vo cod
corpe ante pedes ipius erat regina hecuba a formosa
eius filia pollypene i mltia nobilu a mltaz comitaz que
sparsis pcarz pectori capillis alyz flebiles gemitu i mltia

cordis amaritudinis abnuus p'torali producebat. **Qu** igitur
 polypena i tantis angustiaz amplexibus sue i mutaret
 pulchritudine faciei. **Qu**quid color suar vundarum maxillarum
 q' rosarum rube die colorat genas suas p't sui dolor angu-
 stas sui cordis vunda clari te fuerat q' hausta aut natura
 color rosas labrorum albatq' ut forte lacrimae fluviales operis
 oculis excentes splendore sui effusant oculorum. **Da**ne
 sic vultu intuetur videbat ut ei q' exstinctes oculi lacrimae p'
 maxillas inspar ubi id videt q' veluti siquis tabula re-
 ctus eboris i suo lacteo tadeo nitet q' gutt' aque luade
 et preclare & sup' moraret. **Di**c eiq' aurea a flauca resales
 i multos dispa capillos auri fill'q' pntabat ut q' no vi-
 det esse capilli s' iuvenia potius auri fila q' du polypena
 manq' adducipend' in fugiet manib' tangi no quavis vide-
 bat s' effusione lactis asper. **Ar**chilles du polypenam
 inspicit ei est pulchritudis admiratio als totumplato ve-
 luptat iuvenis. **mi**q' se vidisse puella ut aliq' alia mulier
 tanta pulchritudis fore vige aut i eius p'sona q'cunt ista duo
 ta quosa nobilitas atam excellens copie pulchritudis. **Et** du
 desiderabili auro i camp' archilles sui inspicisset intuitu sa-
 gutta cupidinis fortis archilles subito voluit. **Et** ad tota
 puenies cordis ei ipm multo ardoris amore obsessu ba-
 chian cogit. **Qui** du i eam facinorag intuebo sibi ipi place-
 putat et lenire q'ue desiderat cordis sui maior' iaspie
 voluit scipm sibi reddebat adonem qui du polypene pul-
 chritudine not' accipit & struit ipe sua q' q' multo amois de-
 siderio subitu labit i squalore. **Er**uid ult' amde polli-
 pene nimis est illaguerat. **Ar**chilles nefat ipe q' fuerat
 oib' alijs amas q'utq' a sola illa illi superest cura pollype-
 na iij intueri p't q' dilatat ampliq' plagas suas i sui
 amor' vulna magis sui cordis trahit i p'sund' vix iij iam
 dies deliauant aduospas adroga horrida ac ei q' filia
 pollypene a tepto recat lacrimis sine fito. **Ar**chilles aut
 du potuit ipaz est dulcis aspectus iusentis q' fuit p'cipui
 causa sui morbi. **Di**uipens igit' a mltis desiderij languo-
 re fatus iuvenis ad hospitium sui delia' stratu petat
 et ipe se prostrat. **Ac** i mltaz turaz aggregatib' i
 uoluto eiq' aq' q'uebat mensez sentit a papit q' pol-
 lypene amor innescit est ta effaces sui languor. **Tu**c
 tanto fmoie mit' se h'et vba tollit ve i misere q' me.

que vni fortissimi nec robusta vnde no potuerunt quem
ne ena fortissimū Hector qui fortissimos hoies occidit
vni fragilis puelle duiat q̄ p̄stauit manu a fida effiacb
e causa mali mei au sapiens media p̄mū supare mada
ai ipa fit q̄m sola pt esse mediu a medela salut qua
ut p̄as mee ne mltary p̄a facultati ne mcaz vniu for
tudo ne mea gūsa nobilitas morte poterit ad librai
p̄ietat. **E**rus en furor p̄o aūy meū occupat ut illam
dilige q̄ me h̄t odio capitali ai ego i regim suū veneti
cam suis orbae p̄uab. **E**ia orbanū. Inclito sic suo q̄t
forte ut amates celi ipam allie potes ad motu fletu
volu q̄ ai ipa i nobilitate a diuiaz potera me p̄onty ante
cellat et tato vigore pulch. **E**igat sup alas milites q̄bi
om̄ia eig aūy i electione asseruat. **D**ane ois via videt p̄du
sa ce p̄qua via nich p̄uide valeam i salute. Et cōfusus
ad p̄ietem fudit tota furtim i lacrimis ne ds papat
suos dolores ad eū suās lūemias abstrahendo cas i
suspina acta conmutat ena et sic abbeuue conepus
tūat i mēte sua vias plures acquirit quibz ad sue salut
beneficiū p̄uere. **A**strato i surgit a suis famulis petita
aqua facie sua lauat ut suaz letmaz signa abstergat.

Inquit liber Drachille i secto amoe Pollice xpm
Aduerterit nocte dia ipū du adhuc tēuga diuine Achilles
suo iacē i lecto cōm nocte p̄mit mformē cogitas quat ad
Hecuba dirigat sui mūm i secto tūctatū ai ea ut si eis filia e
Pollicea amice velle. **T**horū cōiugalīs mironi colloctam
q̄ si sibi ea tribuat i vpo. **I**pe facit r̄uūbit q̄ totū q̄uq̄
corz a tēre aūy obsidione discedet. **R**si hōianoz lesioe i gre
aa vūtet si scandalo quietata absq̄ alioū alius r̄o d̄ois eue
tu. **S**ic ipū aūora mae singere queda sui sectam sibi ual
de fidez ad se vobat vōt. **P**u patefatis sui tōd̄o anq̄us et
tūcta sibi corz tacita oultatōe fidei firmit madat illi
ut ad regna Hecuba se dirigat sub p̄to. **T**u dat i for mada
ti q̄ p̄ati iussu sui d̄m obsecundus se p̄obū adit adit
et ad regna Hecuba venies i secreto legatōm sui d̄m fide
padit illi Regia vō Hecuba q̄ multa disidōe vigeat. **E**bis ipū
mūy plūdo aūo mltis lig mltā suspia a p̄toe resoluiss
mūo ad ea vba sic vidit. **A**mice ad d̄m tūm velle. **E**t
illi ap̄te mea seare p̄mittas q̄ q̄tū i me e lecto aūo sum
pata vota eig adimplē. **S**i ut res ipa d̄bitū fūe msequat
nūc est me voluntate r̄o p̄am r̄o vī mei r̄o fily mei p̄dis

explorare deq; in furore certiorata rursus die eam adme redie
 curabis rursus amē ut fieri potit receptura auditis q' vobis
 hecabe idit manus ad Achilles cuiusq; sui audito rursus suis
 dolorib; respiciunt Achilles dū vobis eia spes consolantur
 am; et sub ipius spei fiducia quodā regent hecabe vo hec
 ba regis apudis huius habilitate captata i seculo refertur
 vba q' sibi Achilles pūctū sui misit quib; auditis rō pūctū
 pūctū horum ingratū capite nū dūpū dūsinuodē cogitū
 sup vobis eia dūm regē hecabe sic vidit dūpū dūm omis
 videt illū i aia rōpe q' tate inuivane odio sic gūe me
 offendit ut ab oculis mīchi hūne erueret hecabe mīfeto
 obitū morte dū suspēdit audacā cōn me i mīcor; dūm
 nū angelatō; pūctū dūpūctū siqua sui forte futūa gūda
 vitem; ut saltē ut saltē alij sibi pūctū mīcolūnes dū
 i mīco semio abella laborib; cōquīstā mīuā assenao votis
 eius q' tū ut ipe pūctū pūctū pūctū pūctū ne forte sibi
 aliam dolositatē mīchīna nō dūpūctū mīctū pūctū vā
 regis vobis auditis regis cōsiliū pūctū asīa forte sic dū
 pūctū admodūm assensū pūctū q' nū pūctū pūctū Achilles
 hecabe cōferts sua pūctū nō sit respūctū mīctū pūctū
 cū dūpūctū pūctū pūctū die vō eia succedente Achilles
 ad regina hecaba pūctū pūctū sui mīctū q' cū mīctū
 adēa regina hecaba sibi sic dūpūctū arge pūctū mīctū
 et a pūctū nato sua pūctū vobis ab Achilles mīctū hūne mī
 pūctū pūctū pūctū a mīctū mīctū vobis Achilles si
 tū ipe pūctū sue pūctū dūpūctū si pūctū pūctū cū
 pūctū pūctū negōij velle cōferts vobis sua dūpūctū mīctū
 dūpūctū vobis pūctū vobis pūctū cōferts vobis gūda Et sic mīctū
 data licet mīctū redit ad Achilles cū mīctū q' sibi dūpūctū
 hecaba pūctū pūctū Achilles aut pūctū mīctū nōpūctū
 obligatū dū pūctū vobis pūctū dūpūctū nō posse suas
 pūctū vobis suis mīctū cōferts mīctū cōferts dūpūctū
 te sua amīose cōferts se vobis pūctū gūda pūctū
 q' absolute nō erit mīctū pūctū pūctū ut dūpūctū mīctū
 est et pūctū omī vobis amīctū aut cōferts cōferts dūpūctū
 estuare magna sibi amīctū i cōferts cōferts pūctū
 pūctū tū Achilles dūpūctū q' sibi gūda mīctū Et si amplū
 dūpūctū mīctū nōpūctū q' sibi gūda q' cōferts dūpūctū etq;
 tūpūctū obpūctū dūpūctū adpūctū remeabū pūctū regis apūctū
 dūpūctū cōferts pūctū Achilles adcollaqua cōferts quib;

conuenientibus Achilles q' vba posuit ut eos Riuia reges du-
ces et principes eos omnes qui meam partem querere parati
sunt eos principes nihil suppetant' vñ nos ita i' consule &
liberantibus spūs insperant q' p'vni' q'ois s'z dñi arenelai
v'ore recuperanda v'z dñi helena dimissis regibus mris ab
alijs facendis mri eam p'ia v'orib' mris i' t'az accessum
aliena q' p'vni' recuperare ita fecerit p'digat' tot' q'ues q'
pedu' p'vni' mris morti subicim' alabois' insunt' ai in &
nobilib' mris a militib' foralib' a v'obus' multa s'z morti mri
dñi q' forte q'o' adhuc nobiscum i' v'oz malitiam sicut Et
e' mris v'obus' ita receptis a me mris t'raoris amiserim
no s'z mris dies ut morte h'ator' recipim' letale v'obus'
de qua mris amplius posse v'icē cōsultam' Aug' helena tñ
p'ia est q' eius recuperat' nobles milites dñi' no tñ vna
v'z duas p't' v'z h'enchai sibi elige' i' v'ore p'q' s'z mris la-
hores tota g'ra mris no esset ut em' leue est Et v'obus' sic
dñi' posse dñi' ai mri p'vni' h'ant mris et i' s'z
p'vni' mris et p'vni' mris ai mris v'obus' fortissim'
h'ator' morti tradidim' et mris nobles accipis p't' nob'
dñi' v'ia habundē sufficē ut i' laude honor' mri ad p'ia
v'obus' dñi' s'z dñi' helena recuperata no mris g'ra
nobis v'ia p't' ai & v'obus' s'z v'obus' p'vni' h'ant
v'obus' ai helena i' nobli' p'vni' no p't' Et sic Achilles
colloquio suo fine fecit. **S** v'z v'obus' a v'obus' dñi' a'p'e
v'z i' mris v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
a' sic mris p't' v'z a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
v'obus' v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
dñi' mris v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
no eluce' ut s'z mris p'vni' a'p'e v'obus' a'p'e
aut i' g'ra v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
mris e' v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
p'vni' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
sui duas g'ra a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
se v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
ai mris v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
ai s'z v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e
i' mris g'ra s'z v'obus' a'p'e v'obus' a'p'e

hinc omnes grecorum naues q[uod] ad portum Troia adueniant integri
et recipere mandauit ut restituis eorum ope posset salubra[m] co[m]p[ar]a-
uam et ut eis habilis eorum orationib[us] natiuitatib[us] p[ro]p[ter] herent

liber de domo bello de morte deiphobi
regis Sparpedonis et Palamidi

¶ Ducijs igitur datus ad turgu[m] suu[m] euolutis ambo ad
bellu[m] conueniunt. Et du[m] preliu[m] comittit me[nt]e usq[ue] deiphobus
hic i[n] rege Crescu de Agasta intruit anse. Tunc rex Crescu po-
ten[te] co[m]pit i[n] veloci cursu equi sui i[n] t[er]sa i[n] fronte lancea con-
eu[er]it deiphobus i[n] actu sue lancee sic potet[er] impulit ap[er]ussit q[uod]
regem Crescu mortuu[m] p[ro]stravit abeq[ue]o. Sic rex Crescu finit
vltimos dies suos de morte igitur regis Crescu mltu[m] dehortati s[un]t
greci et insistent[er] Troians vlti[m]e con[tra] eos greci s[un]t dux t[er]ra
coacti qui ad fuga[m] papites se deiecit p[er] palamidu[m] et dio me-
des i[n] se[m]p[er] milib[us] pugator[um] suar[um] greci Troians occidit n[on] uoy
cu[m] eis p[re]missim[us] Helamonius filius regis p[er]anni sic ip[s]u[m] i[n] brachio gra-
uit[er] volauit q[uod] p[er]tinet Eusem[us] fetus s[un]t mabilis ad pugn[um] d[omi]ni
q[uod] ut vidit deiphobus totu[m] motu[m] est i[n] suore i[n] Helamoniu[m] t[un]c
uixit furibunde sic q[uod] ip[s]u[m] volatu[m] deiecit abeq[ue]o que palami-
des appetes vindicte accepta quadu[m] lancea i[n] deiphobu[m] intruit sic
acit[er] eu[m] impulit q[uod] facto facto a lorice squamis i[n] mltu[m] v[ir]tute
diu[er]tis lancea sua i[n] deiphobi p[er]us immisit a lancea ipsa
facta t[un]c i[n] seno i[n] deiphobi p[er]ore rema[n]sit affixus p[er]ans
aut deiphobi fr[ater] qui t[un]c erat i[n] co[m]p[ar]a bellu[m] loco ut vidit deiphob[us]
du[m] sic l[an]c[er]a volatu[m] i[n] laboe[m] maris n[on] i[n] copia lacrimaz
bellu[m] q[uod] p[er]tinet a turmis et illu[m] uoy i[n]uitate de fere[m] t[un]c v[er]bi
p[er] q[uod] de la[m] s[un]t deiphobus ap[er]is oculis i[n]spicit p[er]ans fr[ater]
sui qui dixit ei. Nunc fr[ater] mi ad inferos descend[ere] me p[er]mittas
mltu[m] rogo ut anq[uam] t[un]c iste amulu[m] meo p[er]ore exiatur
con[tra] m[er]it[um] meu[m] festinat[er] attele[s] a sic laboriose p[er]ans q[uod]
anq[uam] moriar tuis manib[us] m[er]it[um] meo m[er]it[um] p[er]ore aut
f[er]as volatu[m] i[n] his nudis i[n] mltu[m] doloris angustia moribunde
f[er]e relicto festinat ad bellu[m] totu[m] affixus i[n] lacrimis p[er]dolore du[m]
p[er] morte deiphobi f[er]as sui amplius v[er]u[m] no[n] affectet pala-
mide[m] studiose quit me t[un]c bellator[um] palamide i[n] uo-
nit con[tra] rege Sparpedon[em] vultu p[er]liante. Sed cu[m] Sparpedon
palamide[m] vultu i[n]uassit et du[m] ip[s]u[m] m[er]it[um] conaret. Pa-
lamides i[n] ip[s]u[m] rege Sparpedon[em] furibunde intruit ense mi-
do t[un]c q[uod] sic fuit eu[m] volauit i[n] senore q[uod] feni ei diuisit
abingvine. Et statu[m] rex Sparpedon[em] cecidit m[er]it[um] p[er]ans aut

videns tā graue mōēlitatē qōdā qd palamides i Troianos
sit cōdēt cōmītebat adeo qd eos in ad fuga dūcitate copu
lerant i multis dīpendys occiso. Tēso aru suo i suorū forti
tudie. Brachioy palamides auitis apfēb, intūedo i qd lo co p
sone sue posset ipm lēat magis offendē quada venenata
sagitta i ipm emissa ipm pūssit i gula sic qd pvena orga
nita eius tūfles ipm pūssit iūfcat. Tūte palamides mor
tus pūssit pūit i tūz. Exclamat auxiat i dolet. Gū i tūz
morte dūc corū stūpescit illico campū dēserūt a fuge pūpūti
se cōmīttūt aūsq ad corū castra fugiedo pūenūt qd Troian
i ore gladij letale pūssūt. Gū gūa an corū tētoria se vūit
cōn Troianos i dūte mīnū belliofa. Gū opponit se eis vūi
lū respūit. Troiani vō nūris resistētia. attēdentes illico iūd
dēscendūt a baculis et dūcū tūc cōn Gūos iūte certāy sic pe
dies cōn eos vūit iūfscitē qd iūuētibz eis i corū tēto ipa qd
pūit ad pūda mīlta. Hōis angēta vasa dūpūit mīlta aū
et angēta copia quā i tētoribz iūuēnt corū. Tūc pūis a Tro
illus ad lūto maris pūenūt aū tagita mīlībz pūgtoy qui
stūti mīadāt i gūcoy naues igne mīte ut mōra mīlta i mīl
gūcoy nauibz mīcōdia sūmīttūt ipa iūuēntes flāmūz etūpat
acpūdātibz qd sūuīllis. Illūat i aer apfēdōe flāmāz a loca
qūis vīa relucēfāt sic qd flāmēz ipe abāstētibz i mūris
cūi i libere vīdēt. Gū ad hēc qd pūe Gūcoy aū mīpūa cōmītia
pūgnāū qd pūe Gūcoy. Thelamonius fūay qd i Troianos dūfscit
resistētia dēfensionē iūgessit. lēatēz igit pūclū cōmīttūt ut
eos stūges sit mīpūa aū mīlta qd vūsqz occiso cadūt cadaū
cūquaqz. Tūc cūa tō nūuū gūcoy tūgesta tūgētes sūe dūbio
pūsta sūfset nīf ille Thelamonius fūay qui tūc mīrābīlia dē
sua pūona cōmīsit vūit resistēdo. Et iū pūfscit qūgentē dūa
uībz ipis ignis vūngie cōfūpūte sūit. Illic i tūc vūte pūa
lūere Troiani qd pūe occiso qd Gūos quibz sūit i mīaltes vūlūti
qd qd bus pūies qd pūe vūlūa dōloris angūstas nō potānt col
leare a pūly cōfūctū se i mīlē dēbīlē pūalibz abstūpūit. Gūqz
pūqz regis. Tūc qd quada lāncea vūlūatū dū tūcū gūstāt i
pūore ad vūfūllis tētorū pūerūit qd ut ipa tētorio mōrāda
et ad dē pūe amore pūlūpēne ad bellū qūre negānt. Hēc
aū sic lēat vūlūatū mīlta iūgperat. Achīllē aū sic cūdēli
mō cōn cōmpūotay qd adūm qūere aū eos mōri tūpē pūmīttūt
qui eos i bello dēfīc i mīlta cūdēlīte sūstīneat apmīttūt qui
i sūe vūte pūfīdīo ipos iūuēre potēat atūerī. Tūc igit ab
Hēc vūlūe vūolēt abstūcto. Hēc cōn Achīllē lāngūcūbus

dactis priusq; oporuit. Et non per multa hominum quidam discessit famulis
 abello veniens ad Achillem, et tentorium percurrit, quod interrogat ab
 Achille quid deo. Ergo? quodam ille suis famulis dixit a dno
 dno nris o qua hodie male successit propter in mesaz multitudinem
 Romanorum infanciam iore gladij. Etos ipos non enim accedat quod etiam
 me amib; bellucis, qui erant i troia nullq; eoz remasit. et os
 ad bellid veniunt et grecos sic opprresserunt violent. Et reua do
 ni in ipse troiam in fut multo labore lassati si ai volis eoz mte
 re qd eos cene fame victoria mte possens adquire. Si pso lmy
 vrm ingressu. vte sunt i bello omib; esset statim troiam danti
 qui pte eoz lassitudine con vites vris mang erige no audent
 Achilles aut ut ad dca famli applicat anq; ut ad tber mortum
 sua lina saltem op quamte totorquet. si oia q uidet i audie ta
 q mandata dissimulat. vte ille q amor vnicis alligatq; oia
 pte mittit. Et eni omi amatoz mos ut amor vltim; ob tati
 honor laudes eoz effugiat pntates eoz amatiab; displicere
 sua si ai magna ignominia abonoz opu laudib; ipos conuget
 abstine bellu mltm feruet asprima mte gios aprianos. si ai
 dies iam vergit ad solis occasum. bellu dant et Troilly et
 paris cu troianis eoz aplio discalentes ad ciuitate ppar; redierit
 nondum aut Deipheli, qui sua detrahebant optima mortuus fiat
 cu paris et Troilly an cu sit venietes Deipheli i mltis augu
 stis et clamore ululat an cu mai in eo finale caput cap illi
 qui copmunt nimiu pdolore Deipheli aut palpitantib; oculis in
 voce qd estaces qit a pande si sit mortuus eoz messor. qui
 de morte eius pparand; fetus tuis madat abeas vltie tui ai
 euelli. qd euulso illas Deipheli oporuit. De morte va Daphe
 bi vniusi. Etiam nimio dolore copmunt. Dolores in regis pami
 rege hecabe soroz a sem Deipheli du sit nante supflui nro
 planctus alacune q p rege Darpedone fise sunt opussa ei hae
 pte. De m piam corpq; Daphebi i piaso momu statuit sepe
 liri sic corpq; iuditi regis Darpedonis. In castis vo Etroz
 de morte palamidis plact; sunt mapi. aeq; corpe tandem sepul
 tue gra conuenit. ai sine duas industria esse no posset. Et
 tosilis conter accepto. Nestor rexet Agamemnon eoz ducet
 danti. apriapem illy elegit. Deputi mndie. Troiani ai aach
 eoz bellias ordiat; agredunt ad bellid con Etos statim mnt
 aose pte q bellu dux comittit mte eos. qd mortuoz seq;
 magna strages. Et ai ex die mibily robfany aer mltas
 pluuas effudisset. Achilom; bello feruete mltor; mor
 tuoz fungus effundit. aachas ichib; ensu mla et fiant op
 Gas amplius q de troianis. Et tunc Troilly i artay maxima

amina bellu ingredit que gra aliqut sustine no valentes an
 du sequit a fugientes i multa afflicti pluniaz dunt ad campu
 quos vocam usq addez tetoria insequit Et dena eis diuissi
 pte turbati ipis tempestatem ad ciuitate eoz redit a se recipi
 ut i eandem Sequi vero die mit eos locale bellu instaurat et
 bello comisso Crullus ad pliu venies milios p eoz mife
 mulies eoz nobiles comites a barones ac maiores Et eo die
 usq adueans cepusadu fuit platu pugna sic sine memissioe
 p septe dies continuos subsequens Et du ga amplig sustine no
 ualebat pte milioz mortuoz copia duoz mofu induas sic
 uitate tenege arege pia p eoz mias pauerut q coesse fuit
 ab eo tregua iurata Insa vo ipis tregue pdae Argamemou
 ad Achillem mias suos misit Duce Nestore vlypeu a dno
 modum ut Achillem moneat a induat q ad bellu ad alijs
 greco amos veniat a suos dnos sic adde mimi ab eoz q
 sub ha punitat **Q**uam du ad Achillem venit eos Achilles
 i maiora uia ditate tcept Et co fidetib eis sit vlypes pmo
 alligat qst cu dno Dione Achilles noue mitionis vna
 am nry fuit tot regu v aphasiu regna mra dferre a uoz
 regis piam i brachio forti nos consere ut rge piam et
 suos morti tunc valeam et imitate Dione p eua vte n
 uina vry nobis mnt am nry nouis adueit ut voluntate muta
 ta i qru dclafus maly vros p q tot sana nobis i har tui
 a dionis illata p q tat angustias a dolores cu etiam tot reges
 omnis a nobiles morti tunc dmit tetoria mra spoliauit ad
 spoliuit ad piam et tot madio pufferit naues mra vno
 ne i vntu vry brachy ad spem iam vntoie ducimur cu fer
 tiffi hactore morti tunc dclafus mntem p aq dionioz spes
 saluus et vntu eoz dpendebat Et mnt daphelo mortuo
 ste ipius Hector ois spes salus attoriau paty ablata e et
 mnt vos q i vntu vntu potea tate fame glay qsimist vlt
 ut mnt tate glie fama vntu paty qnos obtinguat ut sapient
 gente vntu amara morte pntube qua toto tpe i effusioe vntu
 q q sanguis dclafus placet ergo am nry vntu fame
 vntu glay mntu tene vntu tunc vntu q si potea vntu sub
 padio no posset adde i bello dclafus q hostis vntu dclafus
 arma vntu ut dclafus alcm possem obtine vntu ut
 pios pto piam Et ad h vlypes pto colloq suo sine feat
 Achilles vo sic mnt ad vlypes vba vntu dclafus vlypes si ut
 dclafus i tra ista accessim co pto qd i pmo vntu placuit
 vobis dclafus Dione dclafus possem magne famit am nry
 dclafus a mntu saluac spms rapuit p mntu ut pte vntu

na vntu bonu qm
 dclafus vntu i tcepte
 pte vntu

dclafus mntu vntu a
 ne male i tcepte dclafus

dimittaxat regis vobis vj dñi henelai regis ut tot reges apñ
 apes se morti subire ut duos p troianos tunc morantur in
 regibus aliens tunc melius fuisset pulito palamidi i nobili
 suo morari regno qua fuisset morti tradito i pda aliena talis
 regis mris q i bello pempta vita q regna ppa fuierut Dane tu
 minor pñ mdi ta pñapiu q nobilitate sit i q qatu aggrata
 eos omis co tugar dñe. n hac tra refact. pñ aggrat mduis
 tot dñe nobilibz q uili pñemie rustroz tione ille fortiss
 Hector vita miserebilo fuunt i bello sic dñali possen rego q
 cate fortitudis no qñsto dñe igni me no rogare ut con troia
 nos pñadu ad bellu labor est amisso ut en mei pñadu iteo mea
 e me ampliq mortu bellu ingere tua malo mea stenu fa
 ma qñingui poag limo q pñona pñobitas n si quq laudet
 et repae ca sublimo subingit Dams itaq dñstor a diomedes
 dñstilleu reoz fñmibz allia fñdñe si nullo pñvut eli mduis
 ut n eoz fñmibz n Agamemnois pñb coferunt pñuasit m os
 velle pñe quere troianoz ne vñq i eoz bello pñant a pñubut
 Redent eno ad Agamemnone dñstor vñpes i dyomedes a tuan
 referut q ab dñstille didicunt pñrdne qñe Agame pñon vñs
 res dñoz duces i pñapet ac maiores qñtus ad colloqu man
 davit venie quibz fñul omibz tñtis i vñu volutate dñstilleu i
 en resistencia publicavit qñt ipe rogatq abeo rabays qñoz pñ
 apibus venie q troianos ab bellu absolute negavit qñt ipe
 qñoz redit ad pñu redie pñuasit i pace red ai troianis dñs
 i qñ amo vob vñt et quid avobis dñto fñdñe vñqñsq vñm
 si placet volutatem sua manifestet Et Agameno colloq suo fñs
 sent henelaius vñ q pñm i loquido fñmavit pñe qñ ai troianis
 dixit sans ee iniqui ai hector dñphelo mori is troiani se
 magis reputet mortuos qñ viuetes tñtñ est amo qñ absip dñst
 lis potet dñtroianoz victoria fñm fñm dñ vñpes i dñstor mi
 rali qñdñt dñctes No est mñz si henelaiu bellu appetit et
 reditu dñsuadet ai i tñpñam pñe vñoris spñs ai tñq anhe
 lat ut adhuc pñ cñsori troia hector a dñphelo viduatam
 ai ibi sit aliq hector qui no mñori pñdñt e vñtute Inclit pñ
 Troillus qñ no mñm qñ si hector viuet gños affligit i sic aliq
 dñphelus pñ pñans qñd mñor dñm dñphelo i bellu dñvñ
 te resistit qñe pñe pñma fñadet a reditu pñ pñas effñt
 dñctas vñ troianoz pñdñt a dñstiles qñ fñmbz qñclamat mñ
 fños ha vñ nobles qñ face cogitat con valutate tñssadñz
 dñ en pñto vobis victoria fñondet iñfallibi abeo ore pñpñ
 et dñs illud no sit tñtñ coz iñssionibz qñvñ fñma i capite
 qñ troianos iñstaurate vobis pñcha con eos n dñstiat man

nix ut deus optata victoria consequi valeret quia deus consequi vos
Ineffabile stant. **S**ed va i Calcas omni si quia adianos vi
gorez a duz any afflicti no amdo de Achillis subside ne si
ipe aliq no eet int eos

Incipit lib ppor demorte Troilli et

Troilus igit duos menses iam coactis dat ad tencia. Ha corz aue
bus ordnat ad bellu egreditur ca pugne con quos Troiam q
tue sunt ad bellu egressi septuat oarut abellu apprimu co
mittit int eos multa cadunt hinciy cadaula mortuor Troilly
bellu ingredit i maxima pugna conitit qlos mescat dum
moreto sui fas daphobi pperat vmdicac Depse n dmes q
illo die Troillus mille milites mescat qgas Ha fugit an
cu qre ga sut dare tga coacti qd tiam usq adtentoria cori
ore glidn psequit s uox supuat phia septat Dequi va de qu
deamu bellu dnu amlu aspi e conmissu tu ga suaz adoi
deaz vult anhelantes dnu morte q adianos mscit Illic
em dyomedes con tianos miali mscit multos q tians mscit
vult pssint **D** Troilly q vidit dyomedem que bene agut
con tianos act mscit i vela aresu eq sui a linca sui ptepi
i dyomede iuxit q aose dyomedes accepit dyomede aut
Troillu lanica sua fagit no in offedit cu ad leste Sed
Troilly i dyomede sic inuit re ptepi mscit q ip ptepi
decat abeq amaliu vult adlo q q mortuus ptepi ad
troilly aut aose ptepi dyomede oppbich ois in
ppent **D** grea dyomede cu multu labail q mortuu abeq
pail abstraxit ip ptepi ad sua tavia dferet henclaus
aut ut vidit dyomede ptepi vult a abeq dictu equu
sui coegit i ipm a con Troillu iuxit Troillu abeq ptepi mscit
depte **D** Troilly cu cad linca q vult dyomede du non
sensisset vnu facans henclaus ptepi q cu decat abeqno
et letu vult que sui apail qz abstractu i sauto ad sua
tato Etulert Agamenon aut vidit suos i bello dferet co
act mlt ays mscit ipse tu suis i tianos vult inuit ipos
vult quat a multos mscit qas **D** Troilly Agamenone
inuit ipm abeq ptepi no ptepi vult lcz no letu vult
Agamenon aut suoz aduitor equu apedat a manoz suoz ut
inredo iactiam co due bello finit a rege ptepi suo mscit
induas ptepi suos ptepi **D** a rege ptepi suo mscit
lis sup co coipe ipas induas mscit in vult d suis
fidelib no fuisse acceptu ta longas induas huisse in
dulgete **I**tem Busida con ptepi sui voluntate vidit dyome
de mscit mscit q vult ptepi ptepi ptepi ptepi ptepi

sinisset ipm a Troillo dilectis suis pergit voluisti fuisse multa
 in ipsa mente voluit qd dicitur diliget attente & se cogitavit En
 Troillo nulla sibi super fiduciam totum suum amicum tam vaia & mu-
 tabilis sic est ipm inlieri i diomedis delat & vult amore
 promissis i corde suo amplioribus optamibus, nolle diomedes a b
 strahere s qd pnu aduualistica sunt adepti absolute fac
 velle suu cu i ag amore tota & faucat i fraganti aro & fide
 rio penitus inualebat. Hic vobis Aga' infra ipus induuaz ipaz
 totum se addit Achilles i duas Nestor comitia. Tunc Achilles
 volu iorando recepit Agamemnon ipm alioq' ut ad bellu amo
 veniat agros amplius pte no pmittat. Dat go tunc Achilles
 insisit Agamemnon s Achilles induato corde noluit alio pte
 monei p co vly qd Achilles fuerat diligebat dms arimido
 nes suos i bello sibi hie cocepit & quo Agamemnon a Nestor
 ab Achilles quesita licet' adeoz tota redierit. Hapsis vobis dms
 induaz Agamemnon cu suis ad bellu se amiguit Achilles aut
 omes suos arimidoes aui madat qd ipse ad archa adiuu
 assignans vniuq' ipaz queda ruben insignia et iore lacmaz
 egrediendi ad bellu eis licentia dedit. Tunc arimidoes lento
 passu ad bellu accedunt qia pntat mchoatu hie i bello ipd
 Troiani stros opprunt. Sedes athenaz eos vilit & pendit
 que supuicent Troilly ipm inuit ipm abeq' pstermit et
 demiridomb' multos letu' vlnat. Eui die usq' ad nocte tene
 bus pntat p hanc s supuicente nocte vmbra apilio fuit
 cessat. Deq' vobis die ambe ptes ad p hanc atiguit bellu comit
 tit asprimu. Hic aut Iphiloemias & Polidimas. Thos caput
 capti dnt comat s arimidoes eis vilit resistit ipm a mai
 b' eoz satagetes erit. Tunc Troilly se inguit me eos et qd
 arimidoomb' multos vlnat multos pstant qui sanctos dnt
 impetu cu cu equu s m fiant ipm m fice. multu. Tunc
 patris cu suis sub vilib' i meo arimidoem se vilit inicat
 eos vilit opprunt vlnat aduapit Troilly libat qd stat a u
 equu ascendit p hanc vobis Troilly tunc letale bellu fuit co
 missu vbi tunc arimidoem vnu Amargaron qd filijs vilib'
 reg' pami occidit Troilly vobis sua iniuria a suis mortez
 cupiet vmdicte i mirmidon acit inuit multos qd vol
 nat i subsidio pandis i nalu frum suor' nimiu eos in
 festat. Ne lone erat mirmidon ipos to fudi cu me se
 multa pte vigent & esset plus ualde dnt tunc ipi
 multa & Troianoz muctes & equs p fidi to fuit et
 castellu orb' eis coact i vnu qd ita potuit se tuel quin

Troilus qui erat similis no ouis corz ipos ho lalt r voluēt et
eos aqz a boz globo no cogēt sepius separe. Tūc rō Agam
rō ayenclag rō Thelamon rō lipes rō dyomedes q̄tūc p̄lē sa
mte vigeat. tūc aachy corz bellū m̄tūt q̄tūc dūc bellū cō
mittit m̄tūt q̄tūc mirabit q̄o Troianos q̄ū app̄nūt plūes q̄o
eis omdūt. S; troilly tūc se m̄gēt i p̄te illa i q̄ Troiani dū
rig vepabat. S; eos i m̄tūt voluēt rō cōfūdūt sic q̄ q̄i so
la v̄tute Troilly q̄ū tūcūt i fugā rō ad corz tēto q̄i p̄p̄tes
tūc m̄ltā celi te festinat. S; Thelamon iūcū bellū m̄gēt
Troianos aḡ dūc i dūc rō appa v̄tute bellū si q̄ū capū te
cupat. S; q̄i fuit. Deceamū bellū valde letale. tūc q̄ū p̄te i
m̄tūt q̄ū te cōdūt m̄tūt Troilly q̄ i v̄tūt suis no cessat
opp̄mē m̄tūt dūc q̄ū ad v̄tūt i tūc dūc eos af
fligit q̄ i v̄tute sue potēte p̄m̄tes q̄ū cōcū p̄uale nō
p̄t p̄t q̄ū iūc v̄tūt iūc fugā q̄b Troiani usq̄ ad corz tēto
p̄sequit. S; Troilly m̄tūt ē aḡressō i v̄tute m̄ltā bellū m̄tūt
tos aḡressōz nō p̄lē, cepit q̄b cap̄tōs ad v̄tute dūcūt bellū
dūcūt rōambo q̄ū septē dūc m̄tūt dūc ad dūc ad dūc
redūt voluēt plūes q̄ū et sibi refūt q̄ m̄ltā q̄ū co die
ceadem i bello sic q̄ p̄q̄is m̄tūt m̄tūt m̄tūt m̄tūt
plūes centū m̄tūt dūc dūc iūc dūc dūc dūc dūc dūc
die et iūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
fuit p̄m̄tes q̄ū sua nō appetit claudē lūmā i dūc dūc
cōfūdūt q̄ū m̄ltā iūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
cū suoz suo dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
infestus sibi dūc m̄tūt resistit dūc cogit q̄ cū dūc dūc
dūc p̄lē se cōcū se ē effūc arḡm̄tū q̄ si forte ad dūc
ma p̄filiat dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
dūc cū p̄uare cōtūgat tūc iūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
illūfūt rō sua v̄tute p̄m̄tes p̄q̄ p̄lē fuit ip̄s
q̄ū v̄tūt nō iūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
sue dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
clūc tūc dūc Troiani et dūc ad letale dūc dūc dūc dūc
dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
nō dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
sue dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
m̄tūt fuit dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
iūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
iūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
q̄ū dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc
q̄ū dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc dūc

Menelaus et Paris i puelis se coniungit ambo stans abequigieoz
 potera lator. Polidamas uruit i vltis ense mclato apuebli
 res fuit i ense suo abeo vile se dedit. Menestes dux iethy
 Anthenore aggrede ipm impugnt sic q ipm abeo dicit ro
 Philomene Agamenones inuadit q iur qut offendit f
 ro. Helamomo puit et qui roge Philomene psmnt abeo
 maxie vlnat. Archilaga aut filia Nestois uruit i tmi o
 filis nalis. rons pami no. Brum dgemellis ip in laca
 sua potet impelles a letali vlnans q eu mortui psmnt
 i tra d morte vo. Brum. Troiani valde fra st anoy au cu
 mor du puerisset ad Troillu d morte ei. Troilly militas p
 cupit i lacmas a. Gcos mltos uruit i furore sic q eos pme
 dubio cognos. ad fura n. armidones vile resupset p q
 Troilly dmissis vbi ans i armidones se comit con eos se
 ingeit vtiuse ipos vlnat a mltos occidit vocis. Sic q mir
 midones sustine impetu Troilli no valetes ut alij. v. mltu
 audier. Troianoz fuge papites se comit q. Troilly rati vni
 usq adcoz tetora i ore glady psequit. Ibiq Troiam gros
 dux vlnat offendit abeo d. scedentes coz ipos i coz
 tetoraz psmnt vlnant a. r. morti tradit. Clamor ergo
 fit maximus i tetoraz ipis a voces vlnant i viano aere
 mltiphat atomfat. vnoe vocu ipay q. fusioes ad Achilles
 amittose puenit i tetoro suo stare. vnoe Achilles q
 sic turbido q causa clamoris fugietes vo a bello ipa dicit
 ei grecos a. Troians ce supatos res i tetoraz coz vitates
 necei in sint natio d. pulsi aq. b. ca se tuel no pnt ai a
 Troians m. f. iat. ibid. Et uos qui sic stare ardu i tetoro vno
 seauri iam sup vos vultis. a. se. p. plusq. quinquagita mi
 lia Troianoz qui vos iermem vne no pmitet. Et qui
 aut in d. armidomibz vns audet morti tradidit et
 adhuc tradit eos morti no cessat. Etq mortui pnt se p
 to tui n. inuamie coz aliq potet insurgat. Ad h. et
 Achilles q. furibundz q. surges fixmit spus eia a mltos fa
 tore du valesat. nam amore polluxene postposito ar
 ma capit armat instat et tu festinacia equi ascendit
 et velud lupus m. agnos audet se ingerit i Troianos
 et i eos uruit eos diruit vlnat a occidit. sicq. bli hora
 m. p. lates. notq est ensis eia qui totq m. f. iat. abeo ma
 didus a amore tiam replet a velat cadaucibz mortuoz
 q p. q. vidit. Troilly dux ensen sine cognouit q sit Achil
 les et io v. sus cu dirigit equi sui que sui p. sentit
 Achilles ipm potet p. cupit. Et du vms i. p. iat. i alu. v. lly

Achilles grauius vulneratur q[uod] Achilles pluribus diebus uictus cessat a bello et cum optime militis diebus uictus uoluit i[n] leto suo iace. Tunc latus uo et si non fuit ab Achilles vulneratum tunc in fine uoluit iace. p[er]sensit Achilles deum ex amborum impulsibus ambo ab equis sit comitatus. pluri fuit i[n] eo die continue amane usq[ue] ad noctem et superueniente nocte umbraulo prelium fuit dimissum. Sed itaq[ue] diebus continue fuit prelium infra q[uod] utriusq[ue] partis milia ceciderunt i[n] bello. Hoc uo p[er] am[orem] multo dolore dep[re]mit de eo q[uod] Achilles tunc promissa sua bellum minuit. Putat enim magis deap[er]endi causa dixisse rege consorte sue multum impet[er]it q[uod] si uobis eius fidem adhibuisset maximo vitup[er]io fuit mulata. Don[ec] etiam pollicena cum iam plauit Achilles ip[su]m i[n] matrem habet Achilles uo infra sex dies de uulneribus sibi factis a troillo ope salubres medicas resumptas est sanitati. feruore in tunc Troillum recepit ardore sua q[uod] sic cum q[ui]nt uoluit dicit n[on] n[on]no euenit q[uod] per manus suas Troilla tunc moriat. Temp[or]e belli h[uius] q[ui]nt superuenit i[n] q[uod] damnu[m] nouu[m] letale prelium est commissum. In ambob[us] partib[us] fuit uictoria et mutua dimicatio. ut utriusq[ue] p[ar]te comitti magna strages cecidit. Achilles uo ante bellum minuit cora se mirinidibus suis conuocatis et Troillo eis quicquela exponit et i[n]o. madat ac p[er] ubi monet eos q[uod] sit tunc Troillo i[n] bello. Dam[us] p[er]cedit ut eis oib[us] sit uictoria aduersus aliud cor apponat q[uod] ut Troillo i[n] medio cor[poris] cocludit p[er]dat sic q[uod] ad valeat firmis detinere cora detenti ut ip[su]m uict fiant. Sed tunc ip[su]m diu impedit de bellado donec ip[su]m adu p[er]ueniat q[uod] no[n] longe i[n] bello est remotus ab eis. Achilles tunc colloquio suo sine facto bellum ingredit[ur] que sui armu[m] d[omi]nes i[n]sequunt. Tunc Troilla i[n] comitia militum i[n] magna uirtute audacia bellum intrat i[n] eos irruit eos sicut uoluit cora dicit sic q[uod] i[n] huius hora situm est i[n] sue uirtute p[er]t[er]at q[uod] q[ui]a sit dare t[er]ra coacti casare troianorum fugiunt co[n]stituit sole meridies sic q[uod] q[ui] deuicti fugiendo papites ad sua tectoria festinat. Tunc Achilles ad mirinidibus q[uod] erat duo milia pugator[um] se i[n] bello ingerit. aios filius quatuor et madatu[m] cor[poris] d[omi]ni no[n] oblitus i[n] troianos i[n] irruit i[n] ore gladij se i[n]mittit et q[ui]a capu[m] reuocat adu[er]sus bellu[m] comitti. ut utiq[ue] armu[m] donec aut Troillo uict bellantes soluta morte quert ip[su]m aiose bellante inueniunt ut tunc. Tunc ip[su]m p[er]t[er]at p[er]te caudat i[n] medio cor[poris] ip[su]m co[n]stituit ip[su]m p[er]t[er]at plurimos i[n]feriat et i[n]feros corporis laet[er] uoluit uix du[m] n[on]nulli ceciderunt qui tunc ip[su]m Troillo suadet armu[m] donec i[n]feriat et equu[m] i[n] cor[poris] lanceas multu[m] muliantes. Cassidem eius

abeius casside capite violento & impat caputem forte sue & per
 violentia diripendo p[er] quod Troillus nudato capite op[er]ant
 vultu se defendit agens. Tunc signavit Achilles q[uod] p[ro]p[ri]o vidit
 Troillum caput inermis et o[mn]i defensionis auxilio destitutum i[n] ead[em]
 vultu similitudo a nudato ense itaq[ue] vultu tam blando cap[ut] ei[us] vultu
 amputavit ip[su]m p[er]ueniens m[en]te pedes ei[us]. Corp[us] aut[em] suu[m] suis
 manib[us] m[en]te ad cauda[m] ei[us] sui firmit[er] alligat[ur] ap[er]to[rum] vultu
 i[n] uenit p[er] equu[m] suu[m] ip[su]m vultu[re] caput. O homo q[uod] i[n] libas
 tuis Achilles tuis p[ro]batu[m] vultu[m] qualia feceris op[er]a p[ro]p[ri]e q[uod] duc
 ris Achilles ip[su]m i[n] suis vultu duos Hectoris p[er]misse ip[su]m vultu
 Troillum fortissim[us] fecit eius. Dane na[m] te sic induxit g[ra]t[ia] afflicto
 aquib[us] ducit[ur] vultu p[ro]dusse i[n] no[m]i[n]e ducit[ur] ratione sed
 p[ro]p[ri]e a furore & donec Achilles fortissimu[m] Hectori cui nullu[m] i[n] sue
 m[en]te filis fuit n[on] e[st] p[ro]dusse i[n]temit. Cum Hector
 vultu que i[n] bello cepat ip[su]m a bello op[er]e i[n] i[n]teroe vaca
 bat. Sauto suo tunc p[er] t[em]p[or]e vultu q[uod] quia fuit m[en]tis tunc
 ad m[en]te aliud m[en]tebat. Quia ut vultu caput tunc a i[n]u[en]it op[er]
 tunc et ip[su]m tunc tunc fuit bellu[m], affliget donec si
 Hector Achilles infidias p[er]fensisset i[n] defensionem sua sauto suo
 vultu reuoluto se vultu op[er]uisset ei[us]. Cui Achilles m[en]te
 i[n] fidis eu[m] g[ra]t[ia] cosuevit sic a fortissim[us] Troillum que no[n] i[n] sua
 vultu p[er]mit[er] f[er] ab aliis mille militib[us] op[er]u[en]tu[m] et vultu m[en]
 fuit no[n] erubuit i[n] quo resistere nullu[m] defensionis i[n]uenit. Et
 ideo no[n] vultu h[ab]ere f[er] q[uod] mortu[m] i[n]ferat amplu[m] nu[m]q[uam] Achil
 les dignus est laude que scapfisti milia nobilitate ducit[ur] q[uod]
 nobilissim[us] regis filiu[m] vultu i[n]ta nobilitate i[n] s[er]u[en]tu[m] te vultu
 no[n] caput n[on] ducit[ur] ab eo ad cauda[m] equi ducit[ur] pudore
 detrahit. Dane si nobilitas eu[m] m[en]te si s[er]u[en]tu[m] eu[m]
 induxisset compassione m[en]te nu[m]q[uam] ad alia ducit[ur] sed
 i[n]pe ad m[en]te no[n] potuit q[uod] vultu no[n] erat i[n] ip[s]o Achille
 corp[us] Troilli sic fuit pudore t[em]p[or]e p[ro]p[ri]e i[n]motu[m] p[ro]p[ri]e
 polidmas & tunc & morte Troilli m[en]te. Paris am[en]se
 fuit est s[er]u[en]tu[m] Troiam i[n] m[en]te vultu corp[us] Troilli m[en]
 adhibuit labore f[er] illud m[en]te vultu p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 m[en]te q[uod] p[ro]p[ri]e vultu m[en]te vultu p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 de morte Troilli m[en]te dolore m[en]te Achilles m[en]te m[en]te
 p[ro]p[ri]e op[er]u[en]tu[m] vultu d[uc]it[ur] ei[us] vultu p[ro]dusse vultu te potuit
 tata op[er]u[en]tu[m] m[en]te i[n]ta nobilissim[us] i[n]ta s[er]u[en]tu[m] regis
 filiu[m] ei[us] i[n]ta ligas ad cauda[m] ei[us] vultu p[ro]p[ri]e t[em]p[or]e
 nullate h[ab]ere f[er] Dane illud amo fuit p[ro]p[ri]e tunc ducit[ur]
 no[n] p[ro]p[ri]e amplu[m] op[er]e Et statim i[n] eu[m] vultu i[n]ta t[em]p[or]e ei[us]
 sui sic ip[su]m i[n]ta fuit laude g[ra]t[ia] vultu q[uod] Achilles vultu
 potuit se d[uc]it[ur] sustine. Et statim op[er]u[en]tu[m] ense Achilles fuit

casidem qua gerebat i capite ictibus duns impugnat adeo q Achilles
les gemitu rebiato ab eo corruit seminu? p? q Troiam corpq
Troilli uaput f no sine maxio loboe belli armidones vo
Achilles atin eleuit et ipm equu suu asced? suau? q no post
magna homi resupus vrbibz bellu ingred? a roge menonez q
gredit furiose q; r? menon ipm corripit igne plu? comittit
int eos q; r? menon duns a magis quauit Achilles Et sup
uiente mlti ne anez hincm pugnan ambo mlti se part
Et veniete die ad solis occasu a p?lio fuit cessauit. Septe i
dieb? bellu feruido Troiam a q? fouent al Achilles q? suis
volubz et ad roge menonis vndictaz anhelaz die septia bellu
mtrat armidones suos alloquit? firmit? madat illis q? roge
menonez includat a mcluso d?neat donec Achilles ipe pua
at vndicta de eo smale accepunz bellu na que comittatur
mlti defiaut mstra Achilles a r? mutus se muadut abaguis
ambo se p?runt aambo vilit? p?at. Tunc armidones i roge
menonez mtrunt ipm q? p?e mclad? ipm om? suoz auxilio
capunt d?stutu cu mltis sit q?i cu mirmidoez suat? eidez
que ut vidit Achilles sic a suis mirmidoez mtratu et i mlti
bilibz volubz cu pemit vey Achilles sue q?i suo p?ulo no
potuit comisse ai r? menon ipm plures quibz afflixisset
volubz p? ab eo saguis i mima q?e deriuabit? ad tales p?t?
q? d? morte eius potius spadat? q? d? vita. Attende miser home
q? mlti Achilles vey p?e mlti i p?diorie m?cat q? mlti di
gnus est laude si prodiao est laudis tualis q?tolledu. Int?ca
p?uete bello menelaus mnestu dux Athenaz diomedes the
lamonius fau? ai auch? coz i Troianos impetu fauctes ipos
acapo repellut sic q? fuge dat? subito adiu? te aacelerat? i ma
ximo d?stare i illa mltiue totendut ai gacoz i mltia dui te
p?ceptes et mltos q?is volubz r?madut? p? Troiam qui
fuge potuit coz vrbz fut mgressi. Sicut? p?as firmis repu
gulis mununt? r?clausis.

liber vicesim? septu? de morte Achilles p?dis et uat?

Quippe q? Troilli i regia roge pami adducto dolet pami
i modice dolet heaula dolet nimu? pollypene dolet helen
na dolet paris i mltis aniosis l?mratonibz flebiles dies
ducit dolet vniusi troiam q? du? senant? hatois daphebi et
Troilli auxilio d?stutos vere putat vltia vnie no posse r?o
pami agreas p?et induag? Troiga firmata que co?cedunt?
agreas mstra q? pami corpq Troilli i p?ciosissima sepulchra
co?stituit sepeliri n?uo corpus menonis fuit p?oso sepul
co? r?condi. Pamina vo heaula d? morte filioz suoz mlti
anxiosa mltiplicet vias q?quirit p?quas posset d?coru?

misitque sua^m viam dicitur at inani Achillem qui sic noⁿ horruit
 suos filios infemⁱ morti tunc potuisset dnu^m adverso ad
 se p^{er}ire facere ipm^m alioq^{ue} cu^m multa lacrimar^{um} affluc^u dicit illi
 car^{um} me fili^{um} in nosti quali^{ter} ip^e infelix Achilles fies tuos cas^{us}
 suos natus meos p^{er}ditur^e morti edidit orlando me gemitu^m mis^{erum}
 Hector^{em} Troillo^m qui soli una teu^m meoru^m solam^{us} suere vite mee
 p^{ro}p^{ri}u^m dignu^m erat iustu^m est q^{uod} sic ip^e p^{er}ditur^e orbat^{ur} putis
 mis^{erum} filios alienos sit ip^e p^{er}ditur^e uⁿu^m filius pena filio^{rum}
 putat^{ur} hic p^{ro}p^{ri}u^m infelix Achilles fecit me p^{ro}p^{ri}u^m reg^{is} & polluxa
 filia mea sibi tradida legitur iⁿ vno^m que du^m ea tradida iⁿ spe
 certu^m profuerim p^{ro}p^{ri}o ad eu^m manu^m d^{omi}nare ut ad me iⁿ templo
 Apollinis mecu^m veni^{re} loquar^{ur} ubi volo ut te fili^{um} fidei mea^m co^m
 m^uta^m melius forte valeas lat^{ere} et co^m venire ibi^{dem} volis uide
 ab^{is} iⁿ cas^u noⁿ valeat manu^m vna^m q^{uod} mis^{erum} ibi^{dem} oia^m q^{uod} p^{ro}p^{ri}
 p^{ro}p^{ri}u^m motu^m m^ure ad lacrimas m^ure simili^{ter} lacrimas d^{omi}nare q^{uod} esset
 faciens est q^{uod} p^{ro}p^{ri}u^m co^mdictu^m m^ure ai quida^m sibi fidelib^{us} animu^m
 tuos iⁿ templo Apollinis latet acubuit Et statim mis^{erum} p^{ro}p^{ri}
 heruba^m m^ure ad Achilles Achilles amoris m^ure suu^m calore
 acceptis equ^{is} valde sapientib^{us} s^{ed} aufer^{re} vna^m ai Achilles
 Hectoris filio^m ad Apollis templu^m accessit quib^{us} ibi p^{ro}p^{ri}u^m
 p^{ro}p^{ri}u^m ai suis milib^{us} fidelib^{us} aboz^{um} fabulis p^{ro}p^{ri}u^m m^ure
 ensib^{us} m^ure iⁿ Achilles Achilles vo^{lens} p^{ro}p^{ri}u^m ense q^{uod} tunc
 erat m^ure iⁿ que p^{ro}p^{ri}u^m tria iacula iⁿ suoz^{um} fortitudine brachio^{rum}
 vibravit ai quib^{us} lenit^{er} p^{ro}p^{ri}u^m ens^{us} d^{omi}nare suis milib^{us} iⁿ p^{ro}p^{ri}
 ubi iⁿ eu^m cu^m Achilles vo^{lens} p^{ro}p^{ri}u^m ense iⁿ suo pallio iⁿ suo brachio
 m^ure m^ure cu^m m^ure iⁿ cum septe m^ure co^m d^{omi}nare
 d^{omi}nare Achilles Achilles mortu^m fut^{ur} iⁿ ad templo Apollis
 p^{ro}p^{ri}u^m tunc m^ure p^{ro}p^{ri}u^m vo^{lens} corp^{us} Achilles iⁿ Achilles
 iubet canib^{us} ai coru^m co^mhiberi d^{omi}nare p^{ro}p^{ri}u^m m^ure Helene
 a templo Apollinis cia^m iⁿ platea ut aboz^{um} Adiamis vid^{ere} volen^{ter}
 q^{uod} posset liquide m^ure Gaudet itaq^{ue} Troiam d^{omi}nare Achilles
 m^ure se m^ure co^msentit q^{uod} d^{omi}nare Troy noⁿ potuit a m^ure
 aliquate^m dubitat^{ur} Agamemnon vo^{lens} moⁿ ad reg^{em} p^{ro}p^{ri}u^m m^ure
 m^ure ut G^{raec} iubet q^{uod}hiberi corp^{us} Achilles et Troianor^{um}
 p^{ro}p^{ri}u^m Achilles iⁿ caste solamen ip^su^m sui p^{ro}p^{ri}u^m iⁿ modice co^m
 lent^{er} Concessit vo^{lens} p^{ro}p^{ri}u^m ut q^{uod} aboz^{um} castra adducant
 ambor^{um} corp^{us} mortuoz^{um} d^{omi}nare itaq^{ue} Achilles planaq^{ue} sit ma
 vnu^m m^ure q^{uod} putat^{ur} ai co^msentit ut se amoⁿ ab ada
 p^{ro}p^{ri}u^m d^{omi}nare nulla fidu^m fuisse Achilles sublato ibi^{dem}
 Achilles magni p^{ro}p^{ri}u^m sepulchru^m regales roⁿ p^{ro}p^{ri}u^m ut sepul
 chru^m Achilles tunc iⁿ unitate Troie locari p^{ro}p^{ri}u^m qui iⁿ m^ure
 porte Troie sepulchru^m ip^su^m edificare co^msentit **E**us aut^{em} sepulch^{um}

primis: forma et modum & scire superfluum est. Regam non
vero ita per hoc reges grecos apud apud ad colloquium convenire
madavit quibus dicerentur, si eius prava consilia Regam non
illis in fine suo significavit qualiter per mortem Achilles maior
per hoc videretur hortari. Quia ergo quod sit melius dicitur
an ab illo discere an ad hoc in bello ipso persistere vultis. Quia
ut an ad ipsa remeare. Audientiam in medium in diversa vota di
videre alii bellum proferunt alii redire esse dicunt. Denique omnes
Romani suam concordiam bello insistere approbat & hortatur. Dicitur
et si Achilles eis deservit non deservit eis vera promissa dant
quod cum Troianos aggredi non gaudeat optata victoria. Quia
tunc funditus non erant suam in in medio regni assurgens
regis persuadet sic dicit. Et si Achilles & medio est sublatum
mittat penitus filio qui apud regem hunc modum amicum suum in
armis juvenilibus educat. Tu ipse prope dicitur. Quia sine
eo cum Troianos non posse obtinere triumphum. Statim tunc mori
omni veniet in suum. Tu namque quorum audito consilio. Propter quod
regem Menelaum eligit ut per filium Achilles qui recepto somno
vobis ad regem se confert hunc modum. Tempus autem quod in sol in
bui subzodia celesti circulo maneat. Quia sunt quod in eo
anno inveniatur signum cancri in 9° signi. Quia dicitur. Quia
celebratur in anno semel solstium estivale per duo celestia di
stinguuntur estivale scilicet et vernalis. Dicitur sunt vero quod sol stat desce
des in illis per obliquitate circuli zodiaci significari super dicitur et
adeo in puenit sol ad artem ascendendo in non possit amplius
descendere ibi stat facies dies magnos et noctes breves quod con
tingit ad medietatem. In in usque ad medietatem mensis. Quia se
quitur. Cum vero sol descendit puenit ad capricornum in hieme
sol in non possit amplius descendere sed in artem sui per
in ibi stat facies dies breves et per consequens noctes longas. In hoc
autem hiemali solstio plantant duo duo per duo in resu epico
nominantur. scilicet gloriofissimum celebrantur in de mense Januarii
sole tunc in Capricorno consistente in fine mensis decembris quod
per gloriofissimum semper hyeme hyemia nascendo nobis in re paucis
Janua aperuit. Tunc in pastores ut est scriptum in historiis catasit
quibus per angelum dicitur est. Innuas vobis gaudium magni quod
per noctes vigilas hiemale solstium observabat ut tunc moris
erat observari homines. Tunc enim in in sol vobis in cancio
fernefat erat aestus terra tunc sol in in aspectu duris respiciat
vobis solares dicitur in in fane diffundit per quod in in in
calore diffundit. Quia tunc quos ad subit. Ita diu durat
donec sol a cancio recedens ad signum regnis veniat descendit
Tunc cancio estatus in maleficio servore ac si in in a seren?

q' eunt oco volue infallibile morituro Anq' ipe moried d'
desiaat qat pand me virmas Pandem inuenit a se com
git eis idit ei Paris vi me ita me sagite aude pemi
sti mup morituro ad inferos descendam in eis in paurfor
nate est em ut ab iniusto amore helene ppa fut tot
nobles mtempni illis speris Et statim ense mdo sic ipm
letu' possit i facie q' maxillas ei gemas dmi fit i ptes
et as accbo spaus cofestum readit mortuus me pedes
eqy Et Quao no longe progressu mortu' opunt Troiani
vo videtes Pand mortuu corpa ei' ai mltis labore reuipat
et i ciuitate ai effusione militay d'faut lacmaz. D' dione
ds a chenefta ai mltis. Stoz mstentia con lianos eos
dne tanga fuge opellut ai iam sol dclasset aduocte Troia
m ai d'famine pfoz mlti i vrbez i firmis clausis i senis
ptas conuolunt ciuitat. Agame' vo audiete nocte no mlti
longe ciuitate f' valde ppe obsidione statuit ee firmada
istius tetons i papulomb' cuiquaq' Troiani vo lig m
mensa altitudie f'ent in ara muros adhibuere custodas
qui i ciuitate continua custodia cent i illis Rudem vo nocte
corpe Pandis i regia sui ptes i militay lacmaz effusoe d'
duito placit sit mapi' omifalt' ut auct' q' omo ob d'fpa
cous d'uat sibi estimat patet aperta q' q' omo regis filij a
quib' d'fensionis eoz spes to d'pedebat d'faut m'fai d'au
qd' ipig roy pns a mltis foraus i felias herube m'is fuent
no a foroy suay longe foraus helene dolores i lamta fa
ale eet oplicat possit fmoet Et spale ipig helene que fac
mortua plusq' vincti vincti nocte illa Pandis a corpe fuit
abstracta duplet m'ia ai mortuo et amplig no vne affat
An' vba lamtaois ac si contineat i mltioz doloz angustias
et qui possit gony valde imp'ui ad p'uat' dulcedine la
cepire et ad dolentis copassiois aptum. Sic in ea d'felle
p' magnitudme opis fuit omiffio Adco u' r'p' Pand' et
hauda fut i amietat helene d'cellenti dolore mirati q'
quai doloz eoz p'poy oblia doloz eoz adoloib' helene
ambiosa somno t'ahabat Et ai videt helena ad mortoz
pidis tatus dolozib' caui ipam cara d'cto plusq' filia
hebat quid ultra papu Pandi i teplo Amome p'ofami
ni' sepulchra Cui for a serie i miradi a narradiq' mo p'q
p'oiu corpa Pandis in ea r'adit ad p'uat' et humatum
Inq' lib' xvom 2 de morte pathasilee Umafoni r'p'ie
D vobus i' m'fibus m'egra' euoluas r'p' p'iam p'tas
d'au' noluit aperire Quare Troianis opstentib'
clausis p'us ad m' aliud vacant nisi ad cotinuos g'atib'

Amasom h

a lameta Argamemou ro in regem panni multos pnyas regis fuit
 ut ad bellu gente sua ante madaret q ror pami amg negunt
 omes supm aadun gens sue et co amulio q ror pami indula
 abler spem heat de quoda ausu infallibile obtinere ab Amagom
 regia q iam accueat se aduta. Erit n tui i puih orcalib que
 puita q amasom dicebat m q sole semie sy masilis quibat
 euay adolefcentu femaz possima vus est illa bellu armis
 insudae et bella comitte. Con strenu feta a belladi s glia
 quere potuisset. Infanc ro ipa puias cat q insula mag ual
 a ferilis a amena m q soli masili cotima hntoe dcebat.
 Erit n mos fiaz ipaz eb mepib am sy Apulig ayay i puih
 ad prediaz insula se tussere et cu masilis ipa insule comdau
 pte q mlie impuabat exis a pntes adpa veniebat partu
 ty eduo si cotingebat filia nasa ea fent i puiha dcebat. Di
 masili fent ciennio maiore adpa insula tussitabat hui
 aut puias cat regia tui que ego noblis et mlu belliosa pa
 thasilea uoe q hctorez s pte sue strenu nimia pbitate i aut
 asineat. Di audito q gu con roge pami i magno d'atu vere
 bat ipa i auxilium regis pami cu mille puellis mlu strenu te
 pugntib apd troia obamoxez hctore se coulit pugtia pte q
 i ciuitate troie cu suaz comitia puellaz intrat ignara tame
 hctorez mortui pntasse deau morte pqp sibi imatuit aut
 fta est nimia auiofa ap luid dieh vacuit i lacrimis. Erit
 rege pami est affuosis fmoib, alloata reges cu ut signa
 die oib, suis panti ad bellu vna deportis tui i uideat apic
 dia rupa egredi velles cu puellis suis con gres ad bellu ut
 cu valeat punde apm m bello fortitudine doctere puellaz
 Aduissu e regis pami ror philomenis cu passagomis. Vneis
 epolidmas rora cu aach suis a panthasilea cu puellis suis
 porta lardumdem qua ror apm madat egreduit ad bellu con
 qh gret vilit oarentes eos vilit reapiunt ruitib lanceaz. Duz
 ego bellu comitt m e vao sp pte q anelauis iuxit i pan
 thasilea s panthasilea sic potet impetit anelau sic q ipm
 abequo deat equi sui abeo aufert a suis puellis assignat
 diomedes tui panthasilea i ausu equi iuctu lancee sue vio
 lent aggredit pantha qm recepit viose ambo i lanceaz
 itib, se impellit. Di panthasilea firma suo sedet m eq di
 medes ro adimpellet itur mcare coacti sui ragnus suis
 panthasilea itaq acollo diomedis saltu violento trypat
 et om puellaz affigit. Eholamo itaq no valet sustine que
 ppanthasileaz cominebat m bello con cu equi sui cogit
 i ausu. Di panthasilea ipm vilit apices ipm abeq pntauit
 i braz et mnes i vros ipos acit debellauit qre ga i breui

hora cognoscit panthasilea potestatem et uirtutem et ita ensis sui die
Thelamones potestatem inuastit quod cum adiutorio philomachae cepit
eum et apertum mittit tendit ad urbem quod per quod uidit diomedes militum
ita commotus cum demetres Thelamones se ingerit amos se pro
quod cum ab eo manibus libantur. Tunc panthasilea cum sua puellas
oculorum ipsas cogit in unum et facit impetu sic vult nisi sunt
cum ipso quod eos nunc cogit in fuga. Tunc aut fugientes a facie
puellarum quod audet premunt eos panthasilea aut ostendit eos
ipso in se fugientes qui usque ad litus maris fugiendo puenerunt
ubi omnes graui smali decesserunt nisi fuisse iudicium ille diomedes
qui mirabilis in reat respiceat cum eos cum sui plati est
ubi domus supuente nocte ab eis fuit cessit. Tunc panthasilea ad
puellas suas que in domo gesserat in bello et in philomachae
in passagionibus suis se in urbem comode recepit. ubi cum pa
panthasilea de commissis ab ea afflictis suis grates exhibuit multa
munera et cetera sibi fecit omnia sua sibi liberaliter offerendo cum
per ea cum panthasilea dedit assensu doloris respiciat. Tunc aut die
bus plurimis continue fuit praefatum domus arendas infra duos
menses uenit et rediit alicomede regem ut creptolomum. Tunc
lis filium qui cum panthasilea alia non in unum uenit et panthasilea
aduenit que reges quorum et cum in honore maris recepit et mir
midones in corpore domus et cum aduenit munus fuit letum. Tunc igitur
statim creptolomum in deus miliae tradidit. Tunc Thelamo
in insula ensis angulo detrauit et boten addidit illi ut eo
ignis honore miliae detrauit ut aduindiam regis quod iudicium
pater sui in unum assurgat cum duo de principibus quorum ipse matris
calcaria imponit tentoria adas res sibi primum assignat. Tunc
miliam cum letat dixerunt cum publice dies solent et dies festos
primum dies belli supuere uenitque pars aces ordinat ad bellum
dixerunt et dux plium comitum me eis. Tunc primum in patris armis
bellum ingreditur in polidonia uenit impetudo iudicium ensis sui
ipsum morti tradit ponit incedit. Tunc philomachae et potestatem
gens sue uelociter suadet ei quae primum offendendi cum tunc
non huius potestatem primum et eo dimisso philomachae aggreditur
ipsum praestitit ab eo et ut ipse incipiat uires addit passa
gones aut se morti subiacet manifeste primum duo liberando
et mirmidones non primum Thelamon uenit diomedes uenit et
cupere philomachae potestatem incedit si minime potuit ipse in
mia respiciat pars aduere. Tunc panthasilea cum puellis suis
bellum aduenit in signis armorum candidis sic inueit cum in
domos se in uenit eos ueniat et primum ab eo uenit. Tunc Thelamo
in insula panthasilea aggreditur ipsas ab eo detrauit si illa uenit
se conspiciens Thelamonum primum pedes inuastit que sic gra
ue primum ensis mudo quod Thelamonum primum primum in

plantis manuum suarum terram attingens Puella vero Panthasilea eam dicit
 equum ascendere sedant in illa vultu belladi quod sibi perperam innotuit quod
 Philomenus a mirmidonibus capitis erat stabum de puellis suis pe-
 rat cum mirmidones aiose quod in ore gladii voluit occidere sic quod per-
 tra mirmidones se retineat coacti parum itaque videt armidoni suorum
 vadum Philomene quod caput absque lesione dimittit exclamans for-
 titur cum suis quibus sit tunc dicit donec veri deus quod sic turpiter
 missam a manibus milicibus Antelate go vna meam ut eas subito
 ore gladii morti tradam Panthasilea vero prius minas induat
 vult deus aliquatenus non curavit Et de ad primum perperam accessit
 itaque prius liquet poterat intelligere verba eius Panthasilea morte Hectoris
 in vis suis impetum perditionis ab eis premissis ad eum vincta
 non solum milicibus abiles ad pugnam vult totum nudum dicit assurgere
 Et nos quod milicibus apparet de ea subito senect letat itaque moris
 prius adhuc verba in illa nam parsit per quod in Panthasilea co-
 egit equum suum que de perperam Panthasilea in cursum eam suum velocius
 venit obuia illi curantibus lancearum ambo inuicem se impellunt per-
 huc in Panthasilea lancea sua statit si ea ab eis sui sella non va-
 luit remane Panthasilea in tunc prius dicit impulsit hasta sua
 quod prius ab eis perstravit in eam prius tunc cetera alia quod surgens in Pa-
 thasilea se ingerit ense nudo ea pedes plumbis ictibus ensis sui
 cum que Panthasilea plures itaque in sui feruore mucronis non mori
 relaxare reuertit in mirmidones eam dicit in vultu laudabili ascedit
 facit equum suum tunc in dicit in maxima militum comitia diome-
 des in acie Athenarum dicit in illa re pugnatorem cum reges
 et duces eorum in acie eam veniunt in iustitiam Rapit Philomenas
 vero prius manibus liberat Panthasileam multiplices laudes quod
 dunt afferens sibi eam vice in suam conservata tunc gente sua
 coegit in omni in Panthasilea sunt puellas suas polidimas
 aut qui per perperam sua ab eis in nullo labore apud eos eam
 enasit in maxima illa re armatorum ad bellum accessit sic Enas
 sic dicit Et ambobus paratibus simul in letale bellum committit
 Intra prius in Glancon filius Antenor filius perperam polidi-
 mas ex alia parte curant sic inuit sunt dicit quod prius in suis ictibus
 in facit Panthasilea itaque prius aggredit prius ea poterat
 aperit ambo in eam cursum adueniunt ambo inuicem perstant
 et supponentibus curmis ambo inuicem sunt separati polidimas de
 morte suis sui nimium anxius in vincta nonas sue audet
 Hector premit multos perperam in facit a milibus ledit vult sum
 est quod in vultu polidimas in Panthasileam plumbum in facit
 grati sunt de ea eam coacti quod polidimas in Panthasilea ore gladii

[illegible]

Quod vero prius audito quod Antenor et Priamus sibi persuaderent de
concordia. Priamus statim suo recepit iussu quod non confidit zelo
aut dilectionis affectu procederet quod sibi ipsi solite suggererat. Sed
per multa ab eo pertracta suspensa eis in sua sagacitate vidit omni
tandem in omni animi sui cogitatione dixit non eis se velle hunc consilium
suppliciter qui dixerunt. Didicis te consilium a quo omnem salutem. Nudi
atque ego sumus et si ubi displicere putamus aliorum consilio potius adherere
cuiusmodi ita dixit. Consilium vestrum dixit non repbo audire enim gratum est
mihi et ei adest si sit bonum sed si ab uno disceptare videbitur vobis
displicere non debet si adherere non valeo meliora. Tunc summa Antenor
et Priamus dixit quod verba dicitur non potest vni sagacitatem quanto
vos a vris suis disamine involuti hostes enim vni quod perit animam vnam
et vni affectat vire prius obsidet animam. Antiquos si plusquam quod
quadraginta vires quod nisi aliud appetit quod hac nobilibus tunc res vni
eius fructus et quod de vobis a multis relige non supponit non est
tanta potentia quod de eis potius de viarum ut eam eis posse respice
tu aditum dicitur impotentia quod apud vire iuvit prius nulla
sit vobis promissa libertas non vobis a quo ita superet de seorsum quod vobis
tunc vni in eorum vultu defendat tu omni filii qui tanta faciem te
consilium in bello de seorsum et per potentior genus vire tunc quod vobis
sic a nos moriamur inclusi bonum ergo est ut de duobus in aliis el
qui deat minus malum. Tunc copedit videtur potius amobis querere
pace agere ut restituat Helena Menelaum per qua sunt tot nobi
les missi ad prius qui eam prope tenebat clausit die octiduum
Et quod omni restituit Priamus quod per prius ablata sit in insula Tithareia
Tunc Amphimachus regis filius natus consurgens nullum datus Antenor
non condidit et ei exprobat quod dixerat dixit Antenor quia
spem de te non a nos amo gerere possimus quod tu dices erga tuum
regem a civitate tua animi firmum hunc et pedes omni firmum sub
muros tunc te videri perit vanae cadlappu digne pedes
tuos Et quod mori nobiscum dicitur dices affectione finissima tunc te
voluto matello persuade nobis inveniunt idem quod non in vni pa
ter appetat in tante sue delectationis apud que de hoc tunc
probat dicit in sua debilitate fulare. Tunc quod dicitur in finem
que prius studium prius vni milia hominum destruet quod in
gat per prius finem tunc tu non ergo fidei zelo processit sed de testa
ta proditoris errore multa et alia ex huiusmodi vni Antenor
res protulit Amphimachus. Sed Priamus minus est minus verbis
dulci Amphimachum respiciendo de postremo anno nobis spes a quo
non est vni genus inire ingressus non audire animi in prius apud
hospitalitatem non eos. Alia igitur via deinceps a nobis non est valior
requirere quod non nisi per prius sit salubri per prius. Quod vero pri
us animi sui suorum teparie non valos militiam aditum cont

Antenorē motū et Vinea eos mactado sic dixit. **Q**uod potest eura me
 i tante cedit? si in fidelitate audacia si pudore v'sari v'e puos sumbo
 despatois anpie in uoluer. **H**ic quicquid ego attenti? et usque nunc facerim
 aut gesserim cōn Elos no nisi cōsuetudine vix cōsiliū su aggressus. **T**one
 tu dō Antenor a greca adisti p'p'enda agi. **T**erona p'sua sili
 in ut paridem i greca desuaret q'os hosti' p'cedatur. **T**ūq' amica
 p'cessit audacia quēta cōn Elos i tata mea paas inu'st'it. **N**o
 uē d'z tui sili cōsiliū monitū cōtinui simili p'morib' me adlate
 p'suptionis audacia cōmouet. **E**t tu dō Vinea q' te ai paride
 cōtulisti. **N**one tu sili actor cōsiliū p'ncipalis adiutor. **I**piū **E**ru
 si tūc p'andi d'suade voluisses nūq' vidisses helenā mēda nūras
Tone. **E**t nūc p'q' om' filioz mōz nēz. **E**z q' tanta mea d'sp'edia
 et uictuās i cōsiliū intuent aacedit. **U**t q'oz p'are q'p'm qui sū
 impie sic audet me desuaret. **D**ane hō ē tle cōsiliū q'q'adū
 p'q' in laq'us mort' p'aret. **U**t siliam i tui d'edat' opp'ō vita
 mea Vinea vō nimū cōmor' aduam. **N**ilia v'la cōn tūc p'annū
 p'ulit. **A**mpulosa p'p' q' tūc Vintenor a Vinea v'cessat a'age
 i v'bis m'm' nūandis. **P**anū itaq' nullo d'olre cōi'ss' multas p'
 r'upit i lacrimas dū apte p'cepit q'p'olabi' tūc p't ut Antise
 nor a Vinea i grecoz man' p'cedat a t'adat ciuitate ut gū ip'
 q'm n'q'ite mort' t'olūt. **Q**uod rei cā. **A**mpies eos i eoz p'ditorib'
 opib' p'udite Amphimacū filiū suū ad se secrete v'olūt quez
 h'ys v'bis allocut' ē. **E**u d'ic' **C**arissimū fili. **T**one ego sū tuis
 g'ator i tu a me g'atū. **T**u sic s'm' sagius iuauis v'itū ne p'mor
 t'is d'sp'idiū mūte sepe m' dū possim' o'atam. **D**ao em' q'isti
 duo Antenor v' et Vinea t'uctae m'cedūt ut gū nos m'f'itāt
 et ut cō p'cedat ciuitate. **E**t iō nō ē m'q'm ut ipi cadat i s'oua
 quā m'cedūt alijs p'are. **P**posui n' ambos m'f'ic' anq' p'ais
 m'f'ic'ant' a V'is. **E**z si cōmodose fieri p't. **A**us in s'ero dū ad
 cōsiliū veniet cōsilio celebrato. **V**olo m'h' p'allao ut ai d'
 q'bz n'as f'id'ib' secrete d'elates. **V**bi statim. **T**u cā inu'at i eos
 et ambos audet mort' c'adat. **Q**z Amphimac' f'id' q'oz regi
 s'pondet n'cno q' d'atū est m'm' o'aulte m' eos t'nei d'z in
 m' est q' o'aulū sit q' nō valeat reuelat. **E**t iustia asseruit
 q' tūc v'olūt. **P**palat m'f'ic'ana. **I**gnorat q'bz ad Vinea p'lat
 notaa. **T**osiliū regis p'ami q' s'itū q'otitāt. **D**e morte duoz. **E**t
 statim Antenor a Vinea p'cedit ciuitatē m'f'ic' tūc a q'bz cōz cō
 pliab' iuramēt p'ponetes ad cōsilia regis p'ami si eos q'mgat
 vocari p'eniē nisi cū magna m'la re armatoz. **E**t n' Vinea
 tūc valde potes i ciuitate. **T**one i cōsanguineas ramie. **E**t nullū
 q' aiulū d'ic'at eo adeo q' regis potē potat ad cōz. **S**imile
 et Antenor q' multa cōsanguinitate cōm'itela v'igebat. **E**t
 iō m' se m'ltas vias q' quāt q' ai g' loq' valent d'auitē

proceda qua & eius securitate finca q' ipi dep'soms eoz a rebus
n'uo & sanguineoz suoz penitus salui fiat. **I**nterea ipi p'pam' d'nthe
note a Grecia ad se venire mandauit p'p'habendo co'silio q' d' f'us
i' athenis sint p'p'rii cupies sue m'itacione p'p'rii finca comple
d' d'nthe nor & grecas ut m' se i' d' d'p'elut ad rege p'pam' in
m'it'ue se co'sent armatoz q' ipi ipe vides madat d'm p'p'ma
co ut ap'cepto sibi f'co desinet. **S**equa vo die madauit ipi
p'pam' omib' troianos ad colloquiū venire reas v'icentib' grecas
affruges monet & suadet ai grecas esse tradenda ai os troiani
v'icant' m' co'sensent. **A**d qd' du ipe ipi resistit grecas dixit
Adquid venite d'ne ipi vobis nolis de pace t'atib' et fiet t'ua
te m'it'ue q' p'p'q' ipi v'it q' sua co'ndicio ho valet maluit co
sentire q' subco'ndiciois eoz. **A**ncas suos ad studia p'p'ore p'p't
q' dixit. **E**nce quicqd' vobis f'acere v'ide' & p'p'rii negoio f'acite ai
quicqd' in m' f'acit' acceptu v'ideat. **E**t d'm'it'ato i' co'silio d'nthe
eligit in lazarib' ut vadat ad grecas pacem ai eis o'mode t'ra
ctatur. **E**t colloq'io dissoluta troiam i' signu pacis in ramis o
liuaz muros t'ra' ascedit q' p'p'ietes b'a troians reddut
p'ceptib' signa q' sensus p'p't q' d'nthe nor i' m'it'ue ascedit
ai i' madat. **E**t co grecas accepto & i' gamenoi p'ntato. **A**d
d'gamenoi ai grecas regi d'nthe d'omedi & olipi totu illud ne
goiu co'miserut ut quid d'nt' tres q'ro os d'nthe nor aduato
de p'p'etio negoio f'uit f'itura omib' q' p'p'etio v'it' q' p'p'it
Et ordina p'p'etio t'ra p'p'arte omib' q'ro ipi ad o'suada o'ma
f'up'd'ia co'pali f'acit' f'irmit' t'ra p'p'etio t'ra ai d'nthe nor
p'p'etio f'acit' i' p'p'arte d'nthe nor d'olosi' repleta p'p'it os
p'p'etio ai t'ra. **S**ic q' d'nt' libere f'acit' velle eoz du mo q'm
et grecas f'irmit' aff'acit' dep'soms eoz & o'sanguis omib' eoz
d' quos ipi d'p'et' eligidos. **E**t q' d'nt' sibi omib' possessiones
suas et cetera b'a sua salua fiat sic q' libere eoz & p'p' damnoz
lesioe d'mittat. **E**t q' p'p'etio t'ra f'irmit' attedentes f'irmit'
eoz d'nthe nori f'urruut. **E**t v'm q' res ipa tem' d'nt' i' f'ecto
d'nt' f'ui f'ormat' aff'acit' ne f'orte ipi negoio p'p'etio t'ra
ipis eff'acit' aff'acit' q'm nup'd'm. **S**equa q' d'nt' d'nthe nor
attente ut q' d'nt' est m' eoz ut ipi sub sigilli t'ra t'ra con
f'ignet. **E**t ut res ipa sit meli' i' f'ecto & aliq' d'nt' q' f'ecto
meli' pagat. **P**ropt' d'nthe nor agree ut ipi l'alabius f'ena
tute quato ai f'ualig sit v'adend' ai co se digat ap'd troiaz
q' f'ictae volutate troianoz q' q'm si p'p' co'mit' p'p'etio sit
eis et quid grecas f'acere v'elint p'p'etio f'acere f'irmit' Et m' d'nt'
l'omib' d'nthe nor postulauit agus p'p'etio f'acere co'p' sibi
d'nt' ai difficultate m'it'ia i' m'it'ia p'p'etio l'alabius co'fesse
rut. **E**t d'nt' i' p' d'nthe nor l'alabius a b'e d'nthe nor l'alabius

abius ad auitate. venit mirat nra raga pamo notificant
 aduentu eoz Sequi vo die lumbi auit ad colloqu to uo tis
 p legatoe Anthenoros audienda ut quid ipe ai greo mtiat i cor
 audiccia omi applicat Anthenor vo volēs sue dolos p to mēta
 collide cupies palliare coepit i longi i sua vbor polliatōe
 p mone affectis i vbis suis & multa groy pote dēz lapa līe
 et firmitate i promissis quā semp eoz p pēp manifeste p pīs cal
 līdū argumētū mēpīt de firmitate tēugay qz aliq p eos
 nō pūat vīata Jam adiecit debilitē nimia tūanoz i q lē
 aduē dū d p dēducti nisi ut i totimūis lacrimis p mltā ampie
 tate dolor eoz gūmūe flēblez vīa dūat Et iō aspūe p vba
 sua nimid est mīmūz quēadmodū ēēt vale a salūbe vīaz
 diliget p pēre et mūcta diligeas ea scy p quā ēēt eoz lātis
 et lātis p mīs imponēdy Ad dēdit eē q ad hē ai ēē pūcē
 nō pē nisi pauci a angē mabias qū tēs in restaurāz qūid
 damnoz eoz q p pēca pē pēssī pē q oibz i suo p mōe sua
 sit omibz qntibz pēanay et spā i pū regi ut ad relāz tāz
 dolor eoz mā apūat Eū p m vlgāe pūbū dīnū ē dēliq est
 q mārsubz pēanayz a tōmōdie labōes q i tōmūis dolo
 rēz cordis amīai vīn tū nodū agroz suale potuit agstē
 volū tēz pēat a laudant ut Eneās ai eo ad Eōs se tōfent
 ut ambo sūal agē sualez eoz ulīat volūtātē a d obfua
 dis eoz p mīssis p dīntēnozem sūt bā voloz firmē dēūgo
 Anthēnos eōt probat omīs tēre Anthenor a Eneās p ad
 Eōs ai rege Calabro redēnte tōulēt Rōp vō pām colla
 qō dissoluto sua se secrete recepit i aulaz ubi mltas lacrimas
 p dolore i mōia amīetate p fūdīt tōfēs i corde suo p m
 dūorīs dolosīatē Anthenor a Eneē a omīs filios suos a
 mīsit tāta sūemūte tōfīatōis et tāta fuit dīna p pēssī Et ā
 q dētiū nāe m est ut me tōmūa ab eoz mārē q tāta m
 dīspēdia mīulēt aq pīatū rēdēptōis p hā amē tōm auz
 q hāuīat q mltō tpe amīlām Et dēnū spoliāt oibz bōmīs
 mēis m pīofus paup m mēgar Et o ut iūit pōssēz eē dē
 vīta mēa scāuz Et sic qd fūat tōpām pēitū ignēat ai
 nūā tē coactū illoz hēat p pēsequi volūtātē q tōt eoz vīd ad
 sua aūā dēlendam pēitū a dēp dēndū pīofus anīelāt Re
 lēna vō senācē q pāp ēēt tōtūda ai Eās aq Anthenor
 et Eneās ēēt iūmū legatū ad Eōs p nōc tēnebīs ad
 Anthēnoz se cōtulit i sēcto aēu rogauit attēte ut ai
 ayēclao dū dū vīo suo dēca pāz a rēdāfīam tēnē dēbet
 ut iō sola sue mīa pētat ab eo pāas gūz valeat obīnere
 q Anthenor dū pēca se obūlit tētauz Et sic Helena rēssit

ab eo i regnum palaciu se recepit. Intm aut Uluas pami regis filius
honorifice sepeliet et de corpe Panthasilee fuit tunc p rege pph
lomenem Troians acceptant, ordinant qm humano mtem rema
net donec tinctata pure no philomeis deferret i regnu. Ama somi
corpeq ipm ubi daret i regno suo tunc corpe regine morte regio
sepeliri. **E**neas aut Antenor se conferunt ad castra Troz ubi
ai illis trib quos ga elagerat deprodeci ciuitate firmitus tunc
tunc de reconciliatoc Helene in mendacio fut ab ipso firma gum
astanti ppter ga statuit reboez a diomedem in Vintserre elinea
apd Troia ne legatos quib intntib ciuit gaudz milia na ai
ambo fit reges secreti valde pcat putat pace faulig pccopli
Deputi vo mane omis Troian i regis palacio conuenit rege ma
dite p co alio celebrato. Tunc suauit dolores em suoz vboz pce
dixit illis gnos videtis duo pete sz restitutum damoz i auri
e auri qm maxima. Et q Amphimach ppetue relegat ab urbe
sine spe aliq redendi quod to? Antenor dolose pcurauit Am
phimach pce q resunt vltis aus qndo Nymu tpe in Enea
dixit regi pamo pace in Gt no ee quenda. **S** qm opedit
sapient illa ad se hie tuncelam ne turbatois a sedulois tempe
sit an alios plocutor. Et q ipemet ponat custodia ou suo pte
locutio em Amphimach damnu fuit. **N**o em Antenor sil colu
prociasset relegatois sed deus qui sope iniustas vltat vas
pmit hoiez pma simili qua alij pcurant. **I**ta tpe Antenor
in Enea tuncelate fuit ad Troia ppetue relegato put scopia pntis
histore declarabit. **E**ocumtib igit Vlyce a diomedem in Troianos
i regis palacio pcolloquio simul uiaz repete stans est mirabilis
sonitu int eos et conseratores multe q clama au audite sunt
i ingressu loci ubi pcedm colloquio celebrabat. **P**pe q Vlyce a
diomedes ualde petiu ciuuerunt ne tuncelq pti inuict sup
eos am morte surgent corz aut offensa. **A**ly putant filios
regis ee que ad aprom ipoz duoz regu legatoz diomedis ee
Vlyce pte relegatoz Amphimach angelaret. **S**z diliget coqse
ta ta ipm sonitu a clamor millo popi potuit quid na esse
quae colloquio dissoluto. **A**ly qui venant i regnu palaciu uas
scant ab eo. **A**ntenor vo a Vlycem a diomedez scabid tempit i
loci ubi sans pance poterat loq de dolose arisamis corz et
solis in cosidentib illis trib Vlyce dixit Antenori ad quid
in tribis opccatib vota mnd ut res nobis ate promissa
sui no cosequat effectm. **C**ui dixit Antenor scant dn volu te
mea q aduicil aliud vigilo in Enea nisi q promissa vobis
pnos alde compleat. **S**z impedimento votoz moz est quida
mirabilis structia doz q meo si placet vobis copulatio fmo
ai dixit diomedes plas et qm est die in qz Antenor sic dixit

colligenda. Antenor ad sacerdotem Teantem palladii q. custodem
 sub noctis timentate se voluit. maria: quitate auri i magno po
 dere scire seu qua obditi sacerdoti Teanti i ambob. arstebri pe
 to dixit ei Antenor fac quitate auri in maria qm du vixit
 ta et tu hodie potis semp. diuise abudare antepe eam ubi et
 du in palladium quod custodis ut in liceat in illud apportare
 a nemine em sui potit quod anob. duob. soluo comitti. Danc
 si mitedis vitare. Teanto q. infamia sic acso prius n. mallez
 mori ip. Teantis am me posset impingi et me fuisse si qm
 comissi partapei ut. aore. ppon. itaq. si scis illud. statu vbi
 infimie valde. scire. pones q. pica du esse sua. vbi potit
 aspa. eis aspa. dicit. n. vbiem atep lo palladium statuisse
 et nos cum? pemi? ab omib. inuocae. tunc. causati. Teantis v.
 sacerdos q. pmaoi pre noa. illius violent. repat. vbi Anthe
 nous. D. demu anq. ad Antenore subtrahet. d. nocte libem
 reddedi facultas. Teantis illagaty apudie auri palladii statuom
 Antenori sponte concessit. Antenor. statu illud. apportu. atep lo
 et statu. ea nocte pmaoi sui. infimie ad. Teos q. vbi. pmaoi
 fut assignatu. pgeri v. fama dictate. pub. a. diu. est. q. vbi
 fut. sagantate illud. mapei. ad. Teantis. D. o. a. q. quod. Teantis
 sacerdos. eligit. ciuitate sua. proditoie. malle. pre. q. auz. sibi
 datu. pde. erus. loc. tunc. ee. potit. aut. scim. Et. si. sumtus
 i. corapenda. corapit. sane. no. est. in. succedib. nouu. istud. in
 quib. pantiq. auaritia. om. vici. mat. suas. radices. affixit
 et. ingluuiosa. cupiditas. suas. medelas. Nullu. em. salus. pt
 esse. ta. graue. et. pntofu. ip. ad. comittit. illud. sacerdos. i. fulgore
 auri. subitad. no. ut. pnt. recitute. D. n. auaritie. tepli. et
 cupidit. azila. Teantis. aut. du. pmissa. quitate. auri. Teantis
 n. no. x. pnt. colligit. ut. ea. in. teplo. minerne. ponent. con
 seruata. donec. integra. possit. qm. planit. eis. deo. apollini. in
 teplo. ipo. solempne. sacrificiu. celebrat. i. mltu. aialiu. om. soz. q.
 du. aialia. ipa. sup. altare. pisset. appatu. ut. immittet. ignis. ad
 combure. d. pnt. du. ut. eos. subito. macta. mactat.
 pntu. itaq. illud. q. sacrificiu. mltu. potuit. macti. du. fuisse. fac
 lites. attemptatu. ignis. statu. resoluat. i. sumu. p. q. nullo
 ad. sacrificiu. potuit. Teantis. igne. auresum. hie. Sed. v. mltu
 ibi. fut. illud. ip. du. mltu. aialiu. ipoz. ad. sacrificiu. portatu
 cent. sup. altare. volas. quatu. aquila. opore. i. sue. voc. clamor
 descendit. et. mltu. sup. altare. mltu. anguili. suis. via. mltu
 in. pnt. sustulit. abaleni. et. ea. i. naues. groy. adduxit. Te
 uam. aut. sup. est. fut. valde. ad. ea. q. sic. eis. videntib. accidit
 et. in. mltu. de. pnt. p. signu. pnt. macti. deos. ee. am

magna pmentia
 Sacerdotes

eos ad inuidia pueros. **S**icutque miraclo ad significat eorum ha-
 benda Cassandre consilia diligeret et posuit quod primo signe dicitur ac si
 pollinez indignatio ex eo quod templum eius prius in effusion sanguis
 quam uoluit violatum. in meo fuit in fatus Achilles. **S**icutque opedit
 ipse quod vos ut ad sepulchrum Achilles et ubi hunc accedet deus. hunc
 accedet in eorum sacrificio esse hunc quod nullum quod nunguet quod scilicet est
 descendo vo miraclo Cassandra asseruit prodicem cuius et apud deos
 sine dubio esse cunctata. **P**roinde autem Calcas de his miraculis in rega-
 tus agens per signum dixit significat captum cuius fore ab eis tunc
 valde. **D**um inica autem Calcas ad Trisis sacerdote persuaserunt gratia
 quod deo Apollini sacrificia eorum offerant quod statu scilicet est per sacrificium
 vo statu sacerdos Trisis maiorem gratia dantibus consulunt in secreto ut
 scia faciant in similitudine equi quicquam magni equum erant ut ideo possit
 pulcem mille milites consipari qui equus fiet scilicet quod ego deareus
 et hoc est omni gratia voluntas hic autem equus fiet magister ante
 apud sapientem artifices in quo constituitur quicquam clausura sic artifices se copo-
 te quod ab eo dicitur per asperum hominem non parebit per quod in loco fuit et
 quod ab eo ut de re valeat predicta milites consipari quod scilicet de equo
 ipso per se oculis mille milibus introductis petito atque primo ut
 equum ipsum in honore Palladis in civitate et in templo sui permittat inire
 vobis causam et pretendentes quod causa audet non in soluendi
 volumus ipse deo ipse subnator Palladi qui scilicet de templo et hoc ad
 Trisis autem consilia sacerdotum et promissionem ipsius in maximo labore ar-
 tificum in minimis aliis scilicet equis et per se per se et de templo
 vltimo anno capitis autem ipse. **A**ges autem qui veniant apud Troia
 in auxilium troie a regis priami deus superius dicitur est per se tam
 vile factum. priam quod in priam in grecis inuenit pace omnis in suis
 recesserunt a Troia ad eorum regna priamo dimisso tendentes ipse quod
 in philomeis qui in duobus milibus militum Troiam adueniat in
 ducentis quinquaginta in superius recessit a Troia. **P**uellarum et corpe
 panthasilex de quibus mille puellis non superat in latius velut
 quadraginta eorum accepta regna etiam diu se et priam per detas quod
 eorum optatas ad provincias per uenerunt.

Exortio de Troie capta et de morte regis Priami

Equi vo tuane ut scilicet conditum erat de pace iurandi in
 medio camporum contra muros cuius scilicet ordinat a grecis
 deo priam contra civitate excessu in suorum maxima comitia tam ipse
 quod greci in se formam facient in ore pace firmis iuramentum. **T**uare
 diomedeis primo iuravit pace ipse inuolabiliter seruare per se in the-
 nor disposuit in eos etiam greci per se fuerunt pace quod diuit
 se non esse prius per se in thesenore prodicem cuius et a pacem
 scilicet tractant quod vltimum est ligatum deus sit cui artifices iurat

artificiose punitur Sic enim ut iuravit diomedes maiores gratias retel
iuravit. Duo itaque priami cum omnibus troianis suis ignotis et exceptis
pacez ipaz no facie s absolute iuravit. Quibus presertim iuramentis
du rex priamus pto putaret. Iuramenta agros sua doli care helenas
gratias retribuit. Et eis eaz i huiusmodi precibus amedunt ne impu
taret. qd alig portassit iniuria sibi posset inferri qd ga fictive let
volubz ammentur. Ga vo cupietes quocui dolo se fraudes acor in
fidias rogat priam ut equum exequi que i honore palladis se fecit
se duxerit ut sit eis priamo i recessu i ciuitate troie ubet mte
misti eis tota tepla cinerue locata ut da pallas i illi oemijob
laton sedata p furore pallady in eoz reliquon. In nauibz eoz adpda
absqz morte periculis eos salue nauigare pmittat. Luz em rex priand
ad penta illate indisset. Encus b i antithenore faved esse dpe
aut asseretes qd tale opemio aduinitas deus ppetue sit masia
Inuicq go rex priam aduinit qd Encus i antithenore dolo se fraudibz
torressunt. Et mltum Ga promissu aux i angeli apriamo rage pu
puit et onera frumctaria eis parata aduinit eoz adnantes et or
duat i eisd. Omni go ga tuncmetes i vni in maxio affatu deus
eoz in eoz processuibz sacerdotu in simibz i dng natus b trahit
equum et usqz ad portu ciuitat aduinit no em pta fuit late latu
dms i aluudis spaciola qd pta potuisset equus tpe amode me
dua pteq natiun optat qd comito i porta i b de mollui dicit
q vial de fiet aduinit ducam equi pms alitudo i latitudo spa
cose quo fct equi ipm i ciuitate troianz ciues in mltis gaudis
mte ducit. S no e nouu qd optima gaudy luctu capiet. ai no
iam ciues i maiores eoz deas insidys fcti cu no equi hie equi
fata statunt s morte potius eoz insidibz mpreffisset. Inmi
selut em graa in padam equi quedu uore diuones cui Ga
clauces assignauit ut optimo caputo tpe appret clausulas iost
das in equo. Et qua pmi. Troianos papet pcoz hospitia dormi
endo quiescere ipis foris consistenibz signi daret i flama ignis
atensi ut graa comodius posset ciuitate intare i habilibz mor
ti posset tunde dormietes. Eod graa die insidiosa quefito cal
ro misecut ad priam se atona velle rade rade tencdon se
pimo cofere vbi helena oculte reape statunt timetes si ipaz
i troia reaper ne forte tmlig i qdali gratias mfuget con eaz
ut ipaz om mortu tradent ne cet tuc q posset ea sua d fen
sione mieri. Plauit priamo velud ignaro ficticia va qd ea
reputas esse vera. Vn qd ipis ascondibz noues a reliqua
tibz alitioribz troianaz troianis os videntibz et omz suas
letis Ga apd tencdon apphat paz an solis occasu. I bap
eis i mltis iocunditate cenantibz supuiente noct. vmbrolo os
se armis bello mument i aduinit troie se in magno silencio ioculoru

Demon vō p̄p̄ p̄cepit Troianos misse dormitu oppressus abeq̄ reseat
 clausuris iam igne accendit et om̄s aduenientib; signū dedit quib;
 i totū p̄m̄u parte d̄sasp̄ nigredieb; autē et aradieb; militib;
 qui i quod p̄tulerūt tōsopan i Troianos vultū iruit q̄ senit i cor.
 domib; dormientes nlla formidib; tūlūcōe tōpūcū sine sp̄e aliqua
 hostilis insultū secūe i corz hospitijs morabat. Et p̄ ḡos corz fiart
 iamuis i vndiq; tōquassans ḡra ascendat hostilit̄ d̄mos ipas
 q̄sūq; i os inueniūt d̄sistōe sōus nō h̄ta ul̄ ceaus violet̄ oī
 dūt p̄ponetes p̄sas corz d̄m̄as p̄cedē rapai tū oīc p̄nosu
 corz abeis r̄pnat r̄ppoliet sic q̄anq̄ illucfēt dies de illa p̄lus
 q̄ v̄gū milia h̄om̄ gladio p̄ietūt aiunt ip̄is tēpla cēdēt sp̄o
 bates. **C**lamor ī max̄i v̄ubcat v̄ndiq; ī finitib; vocib; cōsēz
 et v̄o p̄am̄ tā turbidū audis clamore statū agnouit se proditū
 ab Ant̄henore ī Enca am̄ m̄lta lacrimaz copia anxios surgit
 astrat̄ et indut̄ vestib; quib; potuit subito q̄i p̄cep̄ sua d̄sē
 dit abaula am̄ tēplū d̄pollis se recipit q̄d i palat̄o suo erat
 putas statim abhospib; se morti tradendū i vlla posse amo habē
 sp̄em v̄nede. **C**assand̄a tūa magno altari p̄on̄ am̄buit ī dubitāt
 morte p̄ptas. **C**assand̄a vō q̄i d̄m̄es effēta sola surgit ī mi
 nerue tēplū intravit vbi suor̄ om̄i opadū ḡnē lametabat̄. **C**ete
 vō regie v̄ḡes et muliēs ī regis palat̄o ī m̄ltis lacrimis ī dolo
 rē remansit. **C**hane aut̄ sit ī ipo lūis diluculo q̄a p̄ducu
 Ant̄henor̄ ī Ence publicor̄ sue p̄uē proditor̄ i magnū p̄hon̄ i
 runt nlla ibi d̄fensioe p̄ Troianos inuenta p̄p̄q; om̄i sōs quos
 ibi rep̄uit morti tradit̄ p̄rchus aut̄ ī p̄d̄on̄ d̄pollinis tem
 plū ingressus vbi v̄o p̄am̄ morte p̄p̄q; optabat ī d̄i iuuit
 ense nudū et ī tōsp̄u m̄p̄ior̄. **C**uthenor̄ ī Ence ductor̄ ip̄is
 regē p̄am̄ corā altari nōq̄ m̄fēat sic q̄ i m̄lta sui effusione
 auoris maior p̄s altari q̄m̄ p̄tuit m̄adesit. **C**heuba vō et
 eius filia ī pollipene se fuge d̄dēt et quo fugiat p̄nosq; igno
 rat eis ī fugietib; v̄buiuit. **C**neas aū h̄guba sic dixit ī
 m̄lto sui feruor̄ ardore. **C**ha neq̄a proditor̄ v̄h a te p̄uicē po
 tuit tūc audelitāt̄ m̄p̄ictas ut ad regē p̄am̄ ago tāta ma
 gnalia suscepisti et tāto abeo magnificatū honore passū filiū
 m̄fētor̄ eius adēu dūcē quē d̄buiisti tua protection saluac
 prodidisti p̄uicē tua et orbem ī qua natū fuisti tāto t̄p̄e glori
 fiant̄ ut eā ruina aspiciat̄ acq̄ m̄tēdia vidē nō h̄oreas q̄b;
 fūmat. **C**altē ītūis m̄fēcē pollipene tuus am̄ m̄fēcē
 dignet̄. Et nōq̄ oculis tuis parcat ut m̄ tot mala q̄ fecis
 saltem tibi possit ascribi ul̄ attribui ut modicū bonū egisse ut
 eam si saluac potes om̄is p̄uicē tūq̄ ī nuan̄ ḡroz m̄adat
 qui eā m̄fēciat ul̄ turpit̄ d̄honestat̄. **C**id h̄c h̄eube ī Enca
 motū v̄ba pollipene suscepit et īcognite scā dūat quā t̄y ī

secreto loco consignat Thelamonem? vō dūx de templo minervae Andromae-
tam quādam Hectoris uxorem abstrahit et Cassandra etiam duat duat
vtrūq. Et Menelaus Helena abstrahit et aula regis ierunt. Et
et graeci in eorum senectute persistentes totū Ilium simulatū eūte studium et
in ciuitate Troie summissis acerbis incedens ea flammis rapacibus et
posuit accendat. ppter qd tō neptimia Troia simulat et qd magis
pallana corruit et constat subitis pueris in fauillis accepti. Dūq.
proditor qd signo dato illece ab incendio sunt secutate et

Ergo de consilio graecorum per cuiusmodi Troie ciuitatem
Versa igitur quia tota fiducia ciuitate Troie Agamemnon in magno
templo minervae omnes maiores optat statuit ducere quibus
conuenientibus ibidem Agamemnon edixit eos solate regis fuit vno se
si suada sit fides illis quorum ope huius facti sunt victores et dū
ultat vō Antenor et Eneae alio vō quis modus sit et forma
seruanda in diuodis spoliis diuinis et thesauris. quoniam equi sit
Et graecorum infio fuit illa ut Troians vō Antenor et Eneae ptiq.
pbi fictionem sit fides seruanda per quos graeci dū facti sunt vobis et
omnes opes ciuitate qd sitas in publicum veniat conuenit dū ptiq.
de pomis facti vniuersis statu mīta et labores. Et Thelamonem
aiat dicat Helena mīqulom? morti dadi ppter tot mala graec
tutis quibus submeruit. Et dū consilio mlti corporis regibus adheferunt
Et vix Agamemnon et Menelaus tūc Helena defende potuerunt tū
maior pbi regis in optimum Helene vnanimitē conuasset vō
vō reliques in tota delectandi dnam et in suis sermōibus et ordi-
to vō loquidi pūctos reges induxit qd eorum mīta in liba
com Helene concordit consenserunt Et Agamemnon pones reges
ipos et vō tūc insistere ciuitatē qd sibi Cassandra regis pami
filiam reges tūc in sui laboris pmiū concesserunt. Et dū in ipor
regu colloq. dissoluto Antenor et Eneae accesserunt ad eos et
ponentes eiss quālibet Cassandra et Helenus filia regis pami sepe
dissuascerunt Troians. Et eorum scandala et eorum inimicitias et testa-
ri quorum tractatu fuit libet corporis Achilles fūmarie traditū se
pultūre grece peccatū eos utpote dignos custodia liberari
qd arepbi fuit letat concessu Helenus aut p duobus filiis Hectoris
et vīdāmata p eiss similit utpote patrum p nepotibus et mī
p filiis reges ipos quilibet et pūctū deliberatōem ipor qd et
ges sit amuerunt nō dūq. quibus qui dūmebat eos qd fūas pmo
mītas eos morti tradēdos. Et dū tūc qd omnes nobles
mītes que a mortis pūctis euaserunt ut libe pmiat ab eis
et standi ul omni libetā puelle eorum habeat facultate dispo-
sunt pūctā et ipi a Troia rade si tata maris tepestas mīa
sunt pūctis integri spaciū nauigare et tūc nō dū tempestas

marui quiescet. In hoc ab Urnitate Calcas diligit exploravit in
 pedum tam cor on ta grauis culpe ta pœssit sit pœumis **qz**
 Calcas sic dixit qe eis aaced pœ furias infernales per q non d
 Achilles e die saasson i teplo dyollinis mœsa immolans e dñs
 ipis & ei perqua morte subyt quousqz tunc remasit inultra **qz**
 igit dñs qdrit qd na & polixena sit facti q & Achilles nae causa
 fuit penitq impulsua ai cœstet ea no ee mortua naq capta hac
 omis vñe comit assenaut qmde Agameno sciatat **Antifeno**
 rez q tu tpe negauit con cu deuta polixene aubi sit vehemē
 impingit **Antifeno** aut videt se qm et tñ ab Agameno et
 alioz greoz regibz pœgrauat taqz miqz filioz omis volēs pducēs
 suas finit pœple et on pœdies plues aie adhibuit a laboris
 qdmi agnouit polixena i p fido ante auda vœt tñs oadē
 te & lutere **Adqz** aacedes **Antifeno** a pœdeto tñ pœuqia volēt
 abstinent qua mœbnehi capta Agameno putauit si Agameno
 cam statū pinto tñsmi sit **Antifeno** statū i sepulc pœs ea or
 adi mœdauit dñs igit polixena ducet ad victima tœant reges
 oœant auiulqz a tœam pœndu fœr pulchritudis absqz abea tœmissi
 ta crinis tœnter omis dolet et pie copauit ead a maibz **Antifeno**
 ipaz velocat libemisset nisi uis dñm Calcas omi mœcet adpœria
 posse redire qua viuete redendi facultas liba no potat eis patē
 polixena aut an Achilles tñm tñm tœstuta & morte Achilles p
 vñs hñlibz se pluimū opœsaut vmo d morte et dixit nimiu
 doluisse et q reges & pñapes greoz regne innotet tñ uis
 aa paant sine culpa pœe no q morte abhorreat tñ vita eius
 eet saas dñor morte sua tœam tute nobilitat vñs sue pœi
 clausura dñm illate pœmittet a sui pœdois mœtam pœm tœ pa
 tēt q pman min se nobiliu dñm pœm appalt abas q hœsa
 a aio regē pœz sui dñm tœntos pœs suos caudē pœm tœnt
 vñe mœliq dixit sibi suatē i pœia sua mori q pœm m
 paupat angustis vita dñs amœre adire pœm tœnt
 veniat ergo mors q se dixit gratat admittē dñs e vñs a vñ
 gmitate sua dñs oibz et ipi morti grata volutate apuit libat
 Adhœc dñm tœant polixena statū pœm i gladio tœm sui pœs
 sepulcœ vñtē hœuba mœ sua mœpœ polixena oadē et
 eig corpœ pœsastra tœant pœm pœs momu mœtu tœm copia
 vñmœ sanguis mœgant hœuba vñ dñm vidit tœm se mœfi
 a polixena dolore pœm mœs sui spœs opœta pœm mœ
 moria facta est furiosa qre i furore suo pœm dñm soluta vñga
 dñm tœm qœm pœ mœdet mœe camno tœm tœm abea lapidibz
 nœt i pœ obruit tunc i hœos mœmœdo lapidē offendēdo pœt qd

qualis est p ego p solus ma sanam adinuenu q p palladiu veta
 dabat nobis capto amittit quibus ai i palladiu veta coisset et vna
 capi no posse donec palladiu ex int menia amittit eiusd quare
 turba accessi fuitur ambu studiose curant q palladio ipo huius
 bis fuit amittit ipius dnm adquisita Et ad hoc mo ceta vliex tuc
 suo colloqo sine feto d; Thelamouifauay mlti oymabuofois vliex
 insultant acat i vliex i vliex mchilam con eu ppe q capita
 les fcti sat murez mima Thelamome pubce afferte nate esse
 op fuis mraib morat vliex Et du plauiffi roib Agamenonis et
 arenelai stand ee iudico quis eoz alt palladiu hie debet Thela
 moni ul vliex ipi eoz arbitrio denerunt palladiu penes vliex re
 mane debere taq dno eus additu moti forte oco q vliex eoz q
 teplacone helena amoris pado demia ipius libeant v; Thela
 monis aaloz rofu qoz fmoib suis doli igit Thelamoni con pro
 missione fcti p Agamenonez arenelau de palladio mactolali
 con eu ai omis q maiores qoz co sunt afferat m obtinendopal
 ladio Thelamoni digniore vliex ppe q Thelamoni con Agame
 none arenelau eozu geret am mlti vliex fudit opproba con
 eos afferte se con eos eoz caputales dexto mimitu Quia rei causa
 pceda dno rois fcti i vliex ai eoz i mupia militu comila
 p roantabat se ai tutela mupia custodire p q q ro ille dies
 tnfuit reuicte eus nocte fcti i die propis auroa fulgite p
 quia dies fctis effudit vliex fmo diluulo luce sua Inuenit
 e q ea nocte fuit i lto suo mltis Thelamoni mlti co fufus
 vliex a ei cope mlti mlti de dexto **U**ltimor igit pto qozu
 magnus vliex a demorte Thelamoni conit dno dolent
 Et q i caudi i Agamenonez arenelau culpa impugit p poa
 i vliex p mlti ro qui Thelamoni afferte fcti diluulo con
 vliex i alios Thelamoni uol artifices mlti comatonia diffudit
 quide vliex dexta sua dubitans quada nocte flupig noctis
 ceatate mltis obsaue ai fuis nauib; utesse a dexta fcti
 et alto pelago se comisit diomedes auro suo palladio ipo dmi
 so d; p mlti Thelamoni corpq acmari mada Et oco pto a
 ne m quoda vuse auro dexta i consumati disposuit con ipm
 mlti fagmas artifa; mlti mlti sigillatu adipq Thelamoni rogu
 p mlti dexta Agamenon ro arenelau ai quibda sibi fductib;
 con p mlti i quosda rois q p mlti fauebat se cepit cauans
 custodire ai p mlti insidiant asq i p mlti ad p mlti d; vliex
 nor suo tractatu mlti eos pace stabilez referuit con mlti ma
 iocq qoz aduimue i mag solom te p mlti mlti quos i
 magna dexta aboz pauit a refat eos **E**t p mlti eos i mlti
 oq mlti donoz honorat amittit dexta ro con dexta eoz affert

impingebat cum ea si fuisse fidem iusto suo vincto sacrum ares q
polluxena celauit ream morte aut occidit mortis magni Achilles
pater misit Et in concilio consilio Hecuba consilio oculi indignum
ut petuorlagaret a hinc qui ai no valer eoz iussuonibz cedere
his quilibet supplicauit ut salter viginti duas naues ai quibz par
i grecia se conuenerit sibi concedere dignaret et ai restitutione nimiam
digerit in reficiendi eas sibi debet spacia indulgere q sibi gra libale
concesserunt quor mesu spacia sibi dato ad refectory ipaz Antenor
Antenor nolens mitoria manere quibzda nauibz sibi quesit voluta
riq recessit a Troia ai quantitate plurima Troianoz si qo ierit aut qo
diuit pns historia no delauit Hecuba vo con Antenore gens am
odiosu pco q suo scin est q tpe relagaret a Troia Antenore
patella plena libas eundi a redemdi ad Troia sibiq pcuty collect
quapp Hecuba Troians vbi qui supstices erant i Troia adysilum q
uons sic eos allocuty est dices Annia fies qoqo finisite fortui
ad pntez stat i quo est m penis madist apce videt q si auid
consilio pccatois salubat no potatis ducere dies vros Et q volis
salubre ut me recedere a aliqo latore vto salubat cogit Di
cin viani vti quantes prouillas acca Casan talibi fact vos sine
protectore mane passim i vos uenit aotimus pced licaacomby
vos exponet Expedit qo vobis ut in iude mite p Antenore
ut cu vobis consiliat i vge ai ad consilio con emulos vros posse
salubat vos uenit plaant itaq Hecuba consilio vniis ptea pcc
micos Antenore pquisito amuenty ad Troia festind accgit
Inoffension eius stat Hecuba i acta manu p silite voluit am
adhuc Hecuba m Troia potior eo det Hecuba reliq Troiani ayte
tes apud Troiam Hecuba quilibet dprecat ut asus d fstat mce
ptis a mala eoz oia que iam fuit i bello aliq fuit sortita pcc
vniua et i testina bella me eos no debeat innouai Adiaz igit
vba Hecuba sic dixit Quis ho posset tanta pccat dulcedm pa
demerit ut tato vto nequissimo aotimo pccat actori pccat
pie possit Et ad pccat vniis scin est q polluxena iudica vni
filia vniis innores mactari i scule Achilles sic audet mceui
Et qo qui sum a vto d fccat pccat relagat Et q vobis fccat affe
ctauit m vobis lacrimis itaq eoz pccat condole i comui ampie
tatu vras q solaciu opquire pqui posse i tans dlonibz vris
respiciat Ad vba igit Hecuba Troiam tunc d d d d d d d d d d d
Antenore d
Troiaz s' liceat d
qd suum fccat est Antenor aut stat ai suis nauibz ai mlt
reliquis Troianoz se i misit dmare Et tadia pccat maria
nauigauit don m quoruda man madit pccat q iudices
i cu et suos quosda m fccat opcis alios vniis affligit
et demu pccat fuit eos Tand ab eoz mact libati taudu

p maris equora ducuntur donc aut p sperta insperate uis liuora
 auda pnuiae applicat que Gerendia vocabat. Inq tur igna
 bat up quida ualde in sig a pms tuncades nore qui pnuia ipa
 i mlla inqullitate regibat. Intra iqt quid uis d'stedie. Vnthe
 nor i comitia pnuaz up lita auda upis q'atse q ipi litor
 minnebat. Quare ipis lora sacutata plamine q a radie cupis
 ipis longe latiq per arua distendebat a nemora amlt fona
 h aquaz arauq dntecor ipius lora amemitate captati i supra
 lio cupis ipius qnda amittat fmdue d'posuit a fmdauit cu
 reliq's Troianoz qui nantigant in ead aca corat. Hendon fa
 tuit appellari qui i d'iem tpe fortu mroz ambitu d'nonpit.
 Insunt i cas mltis p'gita t'aly bellicosis. q' p'q' Troianis i
 notuit qui remaserat apd t'oum d'uitate ipa i loco tuto fir
 ta ferat a amens maria p'p' aq' sponte p'uat adca. Eo quib
 amtas ipa. nro amltis alys fira est mmm p'losa p'cedito
 aut r'gi. t'ceda p'at erat d'no ipa p'uaa subiecta q'at se sub
 icte i magna sagacitate nouit. Vnthe nore q' r'p' ipm magna
 recepit i gram a l'uitate ipaz d'oms Troianis d'at. t're magfi
 ay t'ual. q' d'itay r'gis d'ntecor p't sue p'luat m'ustia. Et
 i regno ipa p'ure p'at p'at abca. **Cassandra** uo q' remaserat
 apd t'oua mlt' q'atata doloub, q'atata m'us a p'olluce
 rugulo sororis sue mltos dies d'upit i lacrimis amictatib, et
 lamens. **Et** demu l'atay ymbat, uocat' aca p'atper a
 sub doloub resp'ate. **Et** q' m'cedebat a t'oua uocat' abca
 mltu q'atit. **Et** futu' eoz f'ut' sibi quib, **Cassandra** d'uit
 mltu mala d'le eis f'ut' t'at' i p'at' recipiat' eoz. **Agamem**
 domi uo d'upit se m'fectu' abh'is qui fut i domo sua t'at'
 vniuzq' eoz acutit sic **Cassandra** uactamata est illis f'at
 p'ns h'istola p'sequia d'clarabit. **Et** **Uclamomio** uo cladesue
 m'feto sup'at duo filn, q's t'pe d'duab, r'gmis v'atib, f'bi
 suscepit quoz ante gemitu vocabat' **Crutades** q' **Glansfeca**
 regina a alio d' regina **Stomissa** qui d'ntifatu uolat' h' duo
 du etate agent p'at'at' dat fut subitela' aca r'p' t'oua
 qui eos donc pubescerit educaret adon' apti f'ient ad m'ltia
 assumenda. **Agamemnon** uo a **Hendelag** abh'is l'atay p'atulat
 uocat' di qua ipis maiora g'oz adque q'atitay apd t'oua
 v'p' eis uocat' uoluit h'ntes eos d'cland'fina. **Uclamoni**
 noce susp'os du d'olupis fuga f'utua p'qua am'fatore se
 ipm ee t'atitay **Agamemnon** a **Hendelau** i alio' uolunt
 h' mltis a'is t'atitay ipi q'at t'at' uocat' a t'oua alio p'elayo
Et d' r'ecessio r'agu d'itay a'ia ad f'ut' f'ib, u'p' se i mittunt.
Umpus est quo calidus r'uis autumnis i orbe ia suos
 m'feto a'oluat i equales a uiona iem' i suo p'igro rigore.

cum venies p[ro]p[ter] stonab[ile] tam spoliat[ur] arbores i[n] dulub[is] anim[us] m[er]it[us]
 plenam cantilenas tunc robusta ventoz[um] ansu[m] i[n] m[er]ito flatus sp[irit]us
 mie suis p[er]siles a caueris tunc an ab arce liquido feremitate d[omi]ni
 pulsa m[er]itu obfusa t[er]renes vestunt illu[m] q[uod] i[n] pluviaz[um] capis d[omi]ni
 solute noua d[omi]ni m[er]itu flammis rabeant ramoz[um] suis et
 tunc d[omi]ni m[er]itu m[er]itu vallis i[n] suis d[omi]ni m[er]itu vallis ip[s]e vnde tunc
 vnde d[omi]ni m[er]itu tunc g[ra]t[ia] i[n] cosilia facilius cito audire
 ardore g[ra]t[ia] amonit que ad p[ro]p[ter]a rep[er]ire volat[ur] p[er]ig[ra]m
 uos p[er]iculi calore sebat[ur] capulit ut no[n] adit[ur] viay[um] d[omi]ni
 n[on] ip[s]e q[ui]u[er]es s[ed] d[omi]ni adit[ur] adit[ur] p[er]iculi pleni s[ed] tunc
 qui d[omi]ni adit[ur] m[er]itu redire seponat viay[um] imp[er]it[ur] em[er]it[ur]
 et m[er]itu egressib[ile] i[n] medio viay[um] d[omi]ni Et m[er]itu adit[ur] supe
 illis p[er]uenerit facilius q[uod] em[er]it[ur] d[omi]ni g[ra]t[ia] rapt[ur]a se tota
 adit[ur] redire m[er]itu recedentes utroq[ue] an[te] o[mn]ia nauib[us] d[omi]ni om[n]is
 q[uod] ab opulenta t[er]renaz[um] p[er]da m[er]itu i[n] s[er]uit[ur] i[n] p[er]ido t[er]renis q[uod] d[omi]ni
 die ferens captato se posuit i[n] maria telenat[ur] v[er]is et i[n] affluu[is]
 v[er]it[ur] op[er]is p[er]iculi dies et t[er]renas noctes q[uod] f[er]iat nauigan[ur] quo
 v[er]o die arce noua d[omi]ni p[er]iculi mare plena s[er]uit[ur] fulant[ur] se
 t[er]renis aer subito f[er]is est aer dum obducta nubib[us] i[n] v[er]is euomet
 i[n] milia nuboz[um] copia m[er]itu d[omi]ni i[n] t[er]renaz[um] ag[ra]t[ur] s[er]uit[ur]
 nos emittentib[us] t[er]renib[us] i[n] t[er]renas rep[er]it[ur] a f[er]is i[n] m[er]itu
 t[er]renas m[er]itu tenebris tempestat[ur] i[n]stabilem lunc p[er]stat[ur] tunc
 v[er]o noctis r[er]it[ur] ab ant[er]is t[er]renis relaxati mar[is] yma s[er]uit[ur]
 Et m[er]itu i[n] m[er]itu m[er]itu m[er]itu i[n] p[er]iculis t[er]renis m[er]itu v[er]is de
 uat[ur] i[n] d[omi]ni v[er]it[ur] v[er]it[ur] sp[irit]us p[er]iculi tunc ergo g[ra]t[ia] na
 ues maris nimia t[er]renate quassante nunc h[ic] nunc illuc m[er]itu
 m[er]itu t[er]renat[ur] s[er]uit[ur] v[er]is m[er]itu d[omi]ni p[er]iculi magno
 frangit[ur] arbores i[n] s[er]uit[ur] et antepne asinus malis violento
 duomo separe variis collidit[ur] i[n] p[er]iculis t[er]renis v[er]o suoz[um] ab
 ip[s]is nauib[us] civilioz[um] q[ui]u[er]is t[er]renis naues ip[s]e d[omi]ni v[er]is p[er]iculi
 tant[ur] variis m[er]itu fluctu d[omi]ni noct[ur] tenebris duplicatis
 m[er]itu p[er]iculi a f[er]is i[n] m[er]itu v[er]is flamma v[er]it[ur]
 i[n] medio fluctu d[omi]ni p[er]iculi sp[irit]us d[omi]ni m[er]itu v[er]is
 d[omi]ni cas t[er]renis i[n] m[er]itu et maris aqua s[er]uit[ur] p[er]iculi
 q[uod] g[ra]t[ia] nauigan[ur] i[n] p[er]iculis i[n] m[er]itu d[omi]ni t[er]renis v[er]is
 bat[ur] i[n] eis f[er]is p[er]iculi ab sorbet[ur] v[er]is v[er]is v[er]is q[uod] cu[m] 32
 nauib[us] suis m[er]itu m[er]itu tempestate v[er]is suis nauib[us] p[er]iculi
 sus i[n] s[er]uit[ur] i[n] mari i[n] suis viay[um] brachioz[um] nando s[er]uit[ur]
 p[er]uenerit i[n] t[er]renis Et i[n]flato p[er]iculi aque potu[m] v[er]is m[er]itu
 recepit i[n] l[er]itu ubi usq[ue] ad sup[er]uenerit d[omi]ni lunc q[uod] mortu[us]
 iacuit i[n] arena de morte sua s[er]uit[ur] p[er]iculi q[uod] de vita d[omi]ni d[omi]ni
 quida[m] p[er]iculi nando s[er]uit[ur] a nauis i[n]glu[m]e i[n] receptu m[er]itu
 p[er]iculi adit[ur] d[omi]ni q[ui]u[er]is i[n] l[er]itu s[ed] foris cuasi s[er]uit[ur]

que iatena iurem muerunt dulabur vber sonet affabi ai n i vestib
 ipm n r aliqo pnt subsidio refonē. Sic ergo ut dcm est qas p
 iclitatibz contingit vltra vult de minere q contempta ita a
 twassima i diuacem i eu ai alios voluit vndicare qeo q lassa
 dia ateplo suo violent abstraxit. Quis em dcm est q pena suos
 debet teneret actores no est nouu ut oboni? culpal dmtaput
 mille no culpables sepius inuat. Deulns vō sus r groy regibz
 aduali a vicia tuc vradetibz adppa redit. festinantibz q pnt r lada
 pialu minie subierut qht eis successit septi lib apas enamat
Sept lib tacepm stch d flis admueuonibz d morte
palamide q calupniase mputaba diomedes et vli
vi a naufragio groy d morte r agamenone

E aut qe qd; ut i sua no raulz i regni igna magne
 latitudis a longitudis possidebat. aut regni sth qalate
 septetonalis plage longe mar pelago iugeba. du qood lute
 hret ripes vortelphs radices ambiebat. pellaggy ponetiu. et
 multos qood late uny se hret scopulos matuosos. hic raulz
 tpe viciam belli qebat duos filios qz angery palamides m
 suo no vobat aq mior eo vobat. Corais hic palamides mlti
 sui suemate surgebat. du cet vtr fortissim d auosq i bello eque
 stris miliae mlti fama pelaggy hic ad rroy qbatu i militaz
 nauia copia a suoz militu comitia i apparatu maris potent
 accessit ai nullq r r gna maius regni habet ut tatis diuoy
 opulenti hnt palamides gā mmpatore stabnit tual qbatu
 agamenone abea rui pnapaty amoto q palamides dcm i con
 flictu belli mortuus opinuit ut dcmh hns d eo satis sup relatu
 ek suo loat. quida qh alioz plag mterit etq semp i alaz ma
 lins gloriat r raulz rous filio voco d morte palamidis
 flis admueuonibz a subordinatis i mlti fiam comentus a liter
 si restat. dionut em palamid no i bello pemptu s clandestie a fur
 ue pvlize a eius souu diomedes dco filio groy fuisse noquit
 mlti et ut q qd comentus qularet firma trodilis de eius
 mltiay comentatu sut fiam soum et modu astatutes i dcm
 eoz vlipey d diomedes agamenone rhenelau duos flis hns
 confinxisse. Inquibz continebat palamid ai viciam p dcm
 groy qbatu taitauisse pata s a viciam quada auri maxima
 qntate et has hns fecerut adlaty aulda mlti qoms colligat
 Cum aut fmxisset eos scire pmissaz pauce quatitate pmtuit
 vlipey ai quodam secretario palamidis petua sibi data ut
 illa pcauz q viciam promiscat palamidi p piodiaay qbatu
 sedaturos sub cupigo lta palamidis lute abscond p dcm
 qua ai vlipey assignasset eis qd secretu palamidis se ad vlipey

per ea tunc illis et relatu sibi dicit in secreto quod per fecerat madam colli-
vis vlypes tunc in eodem loco ipsum clamid sicut fecerat. Tunc per ea p
gracos inuentus et latus per eos cum palamides suspensus cum quibus
se dixit Et tu quia ad tentorium palamides se per modum attulisset
per quod fuit a sic datus rei vias se quia per quod et latus copias inue-
nit ipsum autem in ipso loco et eo pondere quod predictus hic continebat
etiam per fidem adhibuisset hys qui continebat in latus per ea finibus
palamides inuicem voluit tam predictis actore. Et palamides qui
predictam animose resistens abstulit se cum defendere per duellum equis
quod ipius fides erat insons et se paratu innotetam bello ipso
pugnare Et tu nullus fuisset qui tunc cum ei pugnare tam ingredi
voluisset videtur predictus eius emulis quod nulla via ipsum offendere
nullate potuit vlypes in suis finibus sedamit ipsum inibus quod datus
que cum palamides suggesta sunt falsa adulterate depulsa ut
eius videtur auctor palamides fuit adhuc per in ipso acta re-
fortus. Ad didicimus et predicta cometatores admittentibus suis quod
no per multos dies vlypes et diomedes scire per palamides alloca-
asserentes fide quod ipi certificati sunt quod in quodam vici puteo erat quod
maxime thesaurum abstonsus qui indubitat ab eis potuit obtine-
re quod cum tu eis et vellet participare Et tu septi nocte dispo-
sui per ad predictum puteum se conferre si placet ei et tunc tu eis
ad predictam thesaurum habens quam et acceptum cum habent pala-
mides vobis coram fraudum velud ignara et sola fide deceptis ve-
niete nocte ad predictum se contulit puteum ubi collocauerat fecerunt
eos quis coram primo descendit palamides se in cum obtulit de-
stensus qui discautus patibis et supflus vestibis dicit a se in
puteum ipsum animose descendit. Tunc ut presenserunt ad vici
putei peruenisse statim cum lapidibus obtinuerunt et interfecerunt eum
et ipsum mortuum in puteo dimiserunt et ad coram tertio subiciunt nocte
silencio peretates Et talis fuit falsi cometi globi qui de morte
palamides traxit regis per sui ad accedens inuoluit per quod
apud vici acies filii vici diligenter fuit scrutati qualiter ad
vindictam nostris filii et suis coram potest in sumerunt cum quod
in ipso actu fuit. Inducunt enim per quod quia venali ipse se
posuit in mare causa ad coram ipse redempti qui natus habebat
transire per omnia regni sui. Mandauit ergo coram vici ut quilibet nocte
in caenae monachum peristentem in per pelagus igne accenderent ut
decepti quia per noctis tenebras transcentes putantes se esse se-
tra in quod scire se reape potuisset ibi ducerent inuicem et vici
appans in montes ipse et scopulos in coram namque inuicem
ubi naues subiret de fuisse naufragum amicum de perit

duxit i vna et illi sui regni coherede in regem thartenaz regem
eo superant quida filia qoud thartenaz sibi suspecta honestas no
qui adhuc anos nond attingerat pulchritudine regis latalius co
sanguineis eius omnes ne litalius ipm future pmet clam ipm ai
puit ad vduem regem litalius coherede et fuit in finis eius
vnuqz est honesta remota qfaintate conuicta huc in vduem
regis regis vxor regina thartenaz gratia animo suscepit que
no inon affectu aut obsequabat q quada filia eoz nome
thartenaz fuita heradem ipm i regno que nond affecta ehor
matura amos puiles agebat ille du litalius thartenaz regis
ad regem diomedis vore se contulit et eod mo q inducet
aim thartenaz ad aradid et vno suo duce tem fecit q filiabi
vris pami vna eod mo induxit regem huc regis fuit filia po
litalius regis thartenaz quo mortuo sibi supsit regis pda et
quida filia eoz thartenaz Cuius p morte pbs thartenaz regis
et thartenaz diuiscut me se regni inuice archmoz aut regni
vna medietas pait regis thartenaz medietas thartenaz sui
regis vob in medietate sua regni pda duxit i vix diomedem
eund vix du fater suis thartenaz i gratia vauise i fater
con thartenaz in pda diomedis sororis suo antiqua applicat
ad vix vauise apud regem puenit ibi remane aradid iam
p dies aliquos disponit q in thartenaz illig puae dms eoz
fater mora illoz in multitudine suoz militu artoz vrit i eoz
Cui v causa ai haberet se nate defende thartenaz multos
q militu regis thartenaz interfecit q dms in thartenaz hoc
colleare no vales tot suoz q adu accepta quada lancea in
qua erat feru valde scabile thartenaz in eo litalis vritant
et mortui abquo dicit diomedes vob agnita morte thartenaz
cognati sui fuitbmdz se ingerit in homines regis thartenaz
multos qois mescat et demu corp9 thartenaz apud equoru
violente abstraxit et in multis lacrimis nre suos illud adduxit
Et hoc fuit veritas de morte thartenaz fater regis q no sic fuit
regis suafum vmo pto sibi assertu pbit q thartenaz pbit
mescat studio diomedis ut eo mortuo medietas regni sui ad
regis eius vpon pquad tpe fct mager regni dms archmoz
regis vob ai ai no min se dilaget q thartenaz fater sui q ma
luisse regni sua medietate care q suo fater caro puaari qrum
cepit am con diomedis maritu sui p q ai obpctat au sa
q ob litalis eba filu regis thartenaz puaant in thartenaz qois
suis q nullo mo vpet diomedem Cui tuc regis pbit mda
vit vritu vauise ipm amplig i regno suo remane q Cuius
dixit diomedes vauise est obulare qui quo dicitat pua qrit

demum fortuna dicitur Daleménia accessit ubi tunc rō Theuter super
 quodam Thelamoni illius prouincie residebat si audito iam dudum qd in
 morte Thelamoni fr̃s sui diomedes cōsumauit ad vltimū ipm capi
 mādauit. **Q** tūc diomedes fortuna fugā lapsus euasit a manibus
 regis Theuter. **Q** tūc demophon in vittanas puenientes i eoz re
 gna sūt. axamis eoz sūt qulare carci qui Caruthaiū veniūt
 ubi eundēstor hilant recepit eos. **Q** tūc duo facs rōres pro fuerūt
 i eoz regna se armatu manu cōtere et eoz regnolos i potēti
 brachio debellare et om̃s m̃sue fortuna fauete ipos spali crude
 lissime morti tradē qui factiois ipm fuerint actores. **Q** tūc
 eoz cōsilia nō comendat ṽns p̃suet illis ut m̃cos eoz ad
 eoz regna cōmittat in blanditiis et militaz pmissioibz libertatū
 ṽn fctū est qd nō p̃q mltos dies eoz regnole cōsiliatōis am
 assumētes p̃dantes eoz rōres i eoz regna quibz annis accipit
 Theas vō qui remanserūt apud Troia ut resia fuer̃t naves suas dū sūt
 ibid mltos cōgressis passus est bellicosos radiatū locoz m̃colis qui
 Troianoz reliq̃s p̃de cōponē intendebat intēdūt. **C**onsuluit qd et The
 as qm̃ ipe ad eoz dēfensionē dū tūc eis ēē nō possit ut mittat p̃diome
 de ṽno tā p̃tēno qui tūc ṽlūm pateret adhuc ṽco qd capi nō potuit
 m̃t suos qui ad regnē et subsidū eoz libet accēdēt. **I**nsēuit itaqz Tro
 iam p̃diomede qui auxilio ṽndēqz potuit cōquisitō tūc mltā re
 leritate cōtulit se apud Troia qui tūc m̃uisset Troianos q̃i obfessos
 et adhuc Thecam ibid qui m̃t se gauisū sui valde ambo ad bellū
 se parat. **E**t ordmatis Troians apas ad bellū i artā manu adplū
 egredūt. tūc eisqz diebz vō plūbz septē continue est p̃gūm. **I**nt̃ q̃s
 diomedes mltū cōmisit de sue p̃tēnitate p̃sone mltos m̃fuit qd
 adisfurnē Troianoz mltos cepit. **A**xis aquosūqz capi p̃cu cōtingit
 faciebāt sūtū fura suspēdi tāqz suos pessimos et p̃redones. **P**ortauo
 vō die mltā bellandi astutia sic ṽnde m̃uūt cōn eos qd eos ṽndēqz
 cōuoxit sic qd manus ei effugē nō valebat quare om̃s fura p̃
 spēdi mādauit et eos more fura patibulis dūis affixit. **R**eliqui
 aut ṽoni de adiacētibz villis i castris audito d̃m̃sultatibz in Tro
 nos sic amara morte cōsumpti p̃tēti nimū cōsumit d̃m̃o rōre
 troianos ṽn quies maria est p̃ata troians si quies i eoz tribu
 latōibz dia potest. **E**neas m̃m̃ suis refectis nauibz tūc mltas
 derelictis troianoz i patre eius ṽndēqz naves ipas ascendit
 p̃fectūqz sibi in ṽlūm agas m̃dūm q̃t qd tūc nauibz ipis alio
 p̃ellago se cōmittit. **E**t tūc p̃orsus ignorat quo sibi fata sūt. **P**ar
 tēnt vbi suos possit locare penates mltas maris p̃p̃agatū
 p̃ualis mltas locas ad hēsit. **S**i volūate ipaz d̃oz tūc suis nauibz
 portu m̃uūt. **E**t tamen p̃cagna maria nauigat qd p̃uēt ṽa
 liam et in iustiam se recepit. **E**t p̃cessibz tūc Ence partētibz
 qualis ē sūtessent p̃q r̃cessū aus a Troia et qualis sibi cōti
 git p̃q qua sibi p̃cagnari d̃fuit qd quo venit in iustiam p̃ces

historia no defuit. Qui cor noua habet voluit legat virgilia in sua
dos. Greca id vpor diomedis p q ad eius puat notaa diomedem
recepit a Troians et hospes filios sic vult de bellasse omittit ne de
medes forte virib; acquiescit in ea inuict suos rem offendit tanq;
lesus ab eis vnde quo consilio in archinus statuit p diomede mitte
ut ad regni sui seure dicit remeare vbi ab Greca vxore eia omib;
archinus fmeus eis rei gaudia maxio fuit recepta. Vbi id gratia
qui reges cor valentes alioia reape reasunt pma duci huius
querit eos et qoz regnoz suoz restant dignitati qui p q ad
regna puemur cor vides a loca collapsa in cor absencia me
reformat et in meliore statum instaurare p d auant

Inapit liber septimus de Heceste vindicate

habet vus Agamemnonis id morte mris recepta

Hecestes igit Agamemnonis filius que rex p dmius suscepit me
endum ob timore Egesta iam adoleuat et viginti hie annos
iam etate fuit maior effluus in rex p dmius ipm honori mibae de
corant i iudicate nulla psona quo suo milite ydmicu rege deuota
regauit Hecestes ut ai etas eius et ipus app etent ara regni sui
reapiam a vlacne nans cor intendit pns sui de militib; regni
sui sibi debet subsidium exhibere qui libet amies sibi nulle milites
valde ptemos assignit vbi milioz suoz requisuit et appauit
auxilium sic q breui tpe alios nulle milites qfuit et ad padis
duob; milib; militum virtute Troeseu amosus mntuit. Aut aut
huc aut dms rex forensis sic suo noie nnapatus qui ai fuit
mimo Agamemnonis amio et mltu odiosus. Egesta causa ro ipus
odn ppe qua rex forensis con Egesta capitales inimicias sue
bat pnapue fuit illa na ad id rex forensis dequad filia sua vi
eod Egesta mramonu contempisset duc Egesta ob amore Alteme
pre a filia regis forensis diuerat libello repudn sibi misso p q
gratiu amio se obtulit a regauit Hecestem q in sua comia con
Egesta ipm qui in seruio Hecestas et destructione Egesta venie
ai mramis militib; intendebat. De quo Hecestes satis reguait
est illi Tempus eat quo iam sol thauri signu mntuit tuc ann
pma vna vernal flores in arborib; volentes rubet rose
i vridib; rubis cor in dulab; cantib; philomene dulci modu
luc atqan fuit. Tuc ai esset meps ille thauri qui qoz e ductor
om et blandus alumnus ipaz. Tuc Hecestes ai vage forese
et cor. pntu aauitate Troeseu ambo fclat de fclat vte
nas aateleut et ai eos nollet reape marenatet. Hecestes o
aty ciuitate ipam duc ob fidian tondit sit. recepat em Hone
stos vnsl a dms ut con Egesta seare pteclt nam sibi con ad
tressa est victoria et accepit est dms q de mare sua tpe ibid
affirmat suis maib; ulcom. Egesta em Altemesra i ciuitate
ipa eet mclusa Egesta in tuc in ea no erat pment em Egesta

profectu su civitate milites coadunare pugnantes in q̄b civitate ipam
se spectabat procto vici. Vt honestas agnita virtute p̄qua via redire
posset Egestus in civitate sua videns suos copulatores cōquaq; p
passus vltz p̄ quas Egestus redire poterat multos milites conspici
dixit qui Egesti possint intape redeunte ipse vō quoli die civitate
ipaz continuis vexabat infulsi que a suis aulib; poterat male defendi
tū no fuisse Civitas ipa cō insipientes in ea an ipus p̄ sua defen
sion munita q̄e f̄on est q̄d uices et sustine no valentes nocturnos si
miles a diurnos quodocūq; die obsidione ipoz cessavit dno bellae
et civitas ipa ab honestis dōtū apta e. Intuit i civitate honestas
i multa militū comitia conditis militib; i portaz custodia ne quis
ingredi ul exire forte posset ab eis ad viam quodā sui p̄is accessit
p̄p̄ent vbi Ulmestra mitem sua munit quā p̄m vpi mandavit
et p̄di custodia dōneri. Vt aōm̄ qui p̄is sui regis Nigamenchos
confutavit i morte et cō rebellionē ei fuit p̄ncipales ficiōm
f̄ac̄ cū die n̄ Egesti antelemet ad suam cum q̄bda militib; suis
civitatem inivit in manu militū honestas. Egesti copulauit vlti
ter qui intuetes in ea res suas bello comisso cepit. Egesti omib;
militib; eius m̄fens a Egesti ad honestem adducit manib; eius
p̄q; raga ligatus. Dequ vō die honestes inivit Ulmestra m̄z
suam ligatus manib; m̄dam adducit quā q̄ honestes m̄dū ense
illū intuit vbera eius p̄nt m̄dū p̄tupavit et in m̄lis itab; ensis
m̄fens eand; q̄ m̄fens. Amida d̄ civitate p̄m̄z trahi m̄dū
eand; voluētib; eam statuit d̄uorandam p̄p̄q; tam diu i sepulta
remanet d̄m̄ canes a voluētē tōm̄ corpus eius p̄ceptis offib;
confusit. Egesti vō m̄dū p̄tōi civitate t̄m̄z fura sui p̄di
m̄dū sic aōm̄ alios q̄s cepit t̄m̄z p̄m̄tate a fura suspō
necari d̄cavit. Quid vlti d̄m̄z impis in fiddib; ap̄sis p̄c
honestem l̄ctenaz civitate purgata vō dia potuit Nigame
nōis morte p̄tantaz mortes vltam plene fuisse n̄ho et Ulme
mestra p̄p̄t p̄p̄robrū a se iupit vno facti necno a illata m̄
m̄z p̄cam nato suo in m̄lis quā Ulmestra p̄cavit fuit em
homiadū rea q̄ ulem a d̄m̄ regem qualis fuit Nigamenchos
non p̄ber sc̄aritate a aulib; f̄at d̄andi a filū ip̄is a d̄m̄z eff̄
iniuria. Vt se ipam n̄m̄ a morte mulier nobiliū nō obs̄r̄as
quare insu fuit ut d̄m̄z malis m̄dūz m̄lta mala penū
p̄pue que ignota d̄cavit tot malis eff̄at

Qualis Ihenelaus cō honestis ei nepotes p̄ eo
q̄ aude m̄fens matrem suam d̄m̄z p̄p̄t odiosum

Ihenelaus qui a m̄lis p̄cavis manus evasit Ihenelaus
p̄liant vbi d̄ morte Nigamenchos f̄is sui et v̄m̄dū p̄ honeste
assumpta r̄m̄ore audit cō honeste igit Ihenelaus ḡm̄z d̄m̄z
d̄m̄z de tam d̄m̄z v̄m̄dū quā d̄m̄z cōm̄z m̄z et ibi t̄m̄z
in aōm̄z quā vltis p̄m̄z p̄m̄z parte aūm̄z ip̄is venerunt
et ut videret Ihenelaus p̄m̄z quā ḡm̄z tot damna fuit passi

comitia pelago me comisi et me pplantes dies pspere nauigare
 in quodam portu qui interea tota nauis pmo saluus applicui
 ubi ai meis pte rationem de pendi et ibi tunc p dies aliqz mora
 traxi ai ibi nulli michi a meis molestia intulisset. **De** quodam
 portu d'scissi rauri in blandiende fide in portu q'diat. Valo
 staphages salue pueri ubi sm' tu meis p dies aliqz su morau'
 Cuiqz fallaces michi venti quibz pspem p'dictet a p'dictu portu
 discessi et p' p dies tres p'prie subsceptis feliat nauigau'
¶ Tunc subito tempestas ventoz mutauit et aer de sereno repeie
 p'tus est obscurus qui meta nauigacione nunc que int' illuc p'mma
 tempestatis clade vocauit. **¶** Tunc tempestas ipa me copulit. Dia
 liam d'uit' minus munitu ubi vocatus pluu' passu su z labores
¶ Erat aut' i Dialia duo fies qz vn' vocabat' Strigonen z alius
 Lidopu. **¶** Hy aut' duo reges iuuit in me z meas videtes naues
 diuinit' tunc p'tes appropinquit p'prie eas p'ad. Et quicquid
 inuenit i eis asportauit. ab eis i eoz mltu emulatu armataz
 Et eo d'itus q' sup'mit duo eoz filii milites val p'tem i m'm'
 audaces quoz vnus vocabat' Aliphan z aliy Poliphem' hy inuenit
 i milites meos qui centu m'facerit p'as cepit hy me z vnu
 Alphenorem q' p'as meis me z cu in quodam castro in carcere
 d'uperit. **¶** Hy Poliphem' habebat quadam sorore vniue m'm'
 spacioum qua p'q' vidit Alphenor i concupiam eius coarct' et
 eius illaguty amore p'tus est valde amens p' p' dies p' p' igit'
 m'es me aptauit in Dialia. Et inuit Poliphem' s' d'mu m'ser
 tus est mei z me cu Alphenore liberauit qui Poliphem' postea
 in mltu comodi conuicio z honore. **¶** Alphenor circa sui amor
 vehementia i m' opam dedit q' sororem Poliphem' q' diligebat
 notis tpe a sacretario p'is eripuit ipam sed abduxit q'ut p
 uenit ad suoz nobia sui ratiatu su valde p'p' id Poliphem'
 ubi in me ai meos. **¶** Cui nocte ad arma p'parauit i maria mili
 tu comitatu et f'uo impetu con meos sui recuperant ipu Poliphe
 mi sororem qui Poliphem' in me d'mu iuuit. **¶** Idm' ab eo m'em
 sistem ueri vnu filii q' ualdis eius euulsi et cu omibz soribz me
 is qui viui superat i naues meas me recepo et ai as u Dialia
 ead nocte traduxi. **¶** Deinde r'ad nauigacione portu. **¶** Eadem
 Insula me ventus appulit quibz munitu. **¶** In hac igit' Insula aut
 duo puelle sorores vniu spose ipius Insule d'ne que i arte
 migromane z portusacoibz d'cte m'mu habebat quosqz nau
 gantes in hac Insula fortuna traherat p'prie sorores no t'm
 eoz pulcritudine q' eoz inuentione magis sit tenacat capnebat
 q' nulla spes erat m'it' ab Insula posse r'ade. **¶** Om aliaz ai
 eoz ablat' addo q' p'q' eoz inueniebat ad eoz madata rebelles
 p'atim eos in besu' traherebat. **¶** Hay igit' vna vz illa q' magis
 i hac sua d'ona erat. **¶** Dices suo noie vocabat' Et alia suo noie
 Calisa. **¶** In p'terz igit' hay duaz me fortuna dupit qz vna videt'

Virces meo q̄ amore Buchata suas immisit potiones a suaz
maturam insidie sic fuisse me allorū q̄ p̄mū m̄tōz nō sūt
michi ab ea tradendi fauoris nisi que amū Virces grāda
facta est et concepit de me filius qui p̄p̄u natq̄ p̄ea creuit Et
scāus est vir nimis belliosus Ego aut̄ dā p̄positū mei recessus
aiam adhibui s̄ Virces nata p̄sensit et suis magis artibz me
accidit et tūc D̄ ego qui de Virce illa sum̄ eia instruct̄ cōt̄is
opatomibz omnia sua figneta et tūp̄i et p̄m̄t̄ amillui Et sic
ars eludit̄ arte cōt̄is cōmentis Virces m̄t̄ p̄ualit̄ artes
mee efficiat̄ q̄ tū omibz p̄m̄t̄ meis qui tūc meū erat a Virce
nimis amplexa recessi D̄ quid michi profuit ille recessus Nam
cōmittete me mari ventq̄ me impulit et tūc regne Caliphe
que suis artibz sic me illagauit et meos p̄maiori tpe q̄ volue
rim me d̄m̄it p̄enes se hora tū ipa m̄ nō sūt tūc nimis
tediosa p̄t̄ ipius regne pulcritudinē m̄ q̄ miris mō fulgebat et
p̄t̄ affatus plaadōs quos p̄enes ipam inuēni que placē vā
et meis est nimis cōnata Tand̄ p̄mer sensus m̄d̄stira f̄m̄
est q̄ ab ipa salue recessi m̄ maria m̄ mei pena laboris
cū artes mee artes suas vix resellē potuisset D̄m̄ nauiga
do tū meis p̄ueni ad quadam aliam Insulam m̄ quodā sacz
oraculo q̄bat̄ q̄ d̄m̄ concessio p̄t̄eae certa et vā infra
p̄t̄ealibz q̄q̄bebat Vt hoc oraculo m̄lta p̄ea auios m̄t̄ q̄
affatus ab eo quesivi quid nā de nris cōtinget malis p̄q̄ q̄
m̄is corpibus sūt egressi d̄m̄b̄ igit̄ ab eo certū r̄sum obtinui
p̄t̄ qua d̄m̄t̄ articulo Equo ab eo m̄lto r̄sum certū potui obtine
Cū igit̄ ab ipa oraculo d̄fessissem aui ut accidit p̄stante s̄cū d̄elus
me cōpulit p̄t̄sire p̄quēdā locū p̄ualis m̄lta p̄lem̄ p̄ueni em̄
illud m̄ mare m̄ quo s̄uēnes q̄ sūt maxima m̄stra marina et m̄
ipius maris pelago p̄p̄at̄ Sūt em̄ ab vmbilibz sup̄is forme
feminee v̄gmeū m̄lta s̄uēnes ab vmbilibz v̄d̄tia om̄es s̄orm̄ p̄
s̄is ob s̄eruat̄ hec aut̄ mirabiles voces mirabilisq̄ s̄onoritate re
soluit̄ m̄lta Intam̄ d̄ila modulāme c̄nūlene q̄ celeste p̄t̄eae
q̄relle m̄ s̄orm̄ n̄ustas c̄nūm̄ia adeo q̄ m̄s̄er̄ nauigatoz tū
ad eas p̄uenit̄ tata eoz c̄ntq̄ dulcedm̄ capiūt q̄ eoz vela
et p̄onut̄ remes d̄ponut̄ m̄ altū a nauigatione p̄m̄t̄ ab s̄ine
tes Sic q̄ aios m̄s̄er̄ ille c̄ntq̄ m̄ebnat̄ q̄ m̄s̄er̄ audietes
om̄ aliaq̄ c̄ntq̄ ḡm̄amibz c̄nūnt̄ et m̄lta eoz n̄p̄q̄ dulcedo
d̄m̄liet̄ auditq̄ q̄ q̄ s̄uī q̄m̄is p̄s̄us obliū ut eū appetit
n̄q̄ aliu dū eoz aīs quidā s̄up̄er illabit̄ p̄ que effiant̄ p̄eas
d̄ormietes q̄s̄ d̄m̄ d̄ormietes d̄ormietes p̄ s̄eruat̄ naues c̄nū
gubnatoz regim̄e d̄esutatis statim c̄nūnt̄ naufragio sub
r̄iūt̄ sic q̄ nauigatoz m̄ eis d̄ormietes s̄elia naufragio s̄um̄
m̄ergunt̄ In has igit̄ d̄ormietes m̄adi et ne mei s̄orm̄ m̄eam
inuoluent̄ s̄m̄li s̄opatis eare meis artibz et mei ingem̄ corūp̄

audiat sit tenat obtinuit quod eam ante ego et sum mei inquit peris
 audientes ipas de bellum. Et plussit a eis mecum pro q salui eam
 loci in sum et ab eis pualis libat. En navigat in felix casu
 me. Villam me applicat a curbedm et ai quiden scadia eam inglu
 uosa pualis pte dnt ubi ab ipa maris ingluue plussit medietas
 meaz nauis fuit ab scripta pte q poci mei navigates i eis inglu
 ue ipius maris naufragio puerit. Et ego in alia medietate na
 uis meaz ab ipius ingluue maris euallit. ffemina navigat per
 rei ubi mueri mirabilis tumidex q in me am meos uicties ma
 iorem ptem eoz gladio intermit panas uicties a eis boni omnia que
 tur meui habebam in manibz abspulerat a me ipius genus homines re
 put me et qui sup sunt a eis meui dures in curbedm misulerat. Ead
 uolentibus dnt liberamint me. et illos quos meui misulerat. Nichil
 in de rebz meis reseruit ab eis. qre in paupertate summa deducta e
 animi nudex alias nudid. Et denum in eaz ista applicat fctus paup
 regem ut videt. Eae nauam ubi omis casu meos p q q a eoz
 recessi et in paupertate qualis sum deducta. sic vltres suis nauamibz
 finem imposuit. Nam vo ydumei auditis vltis vltis meam sue
 nobilitat. Reus industrie valde compassus e sibi et hmo quia
 placuit vltis i Creta morari in iusta re. Quidam honorem
 eund denum ai vltis placuit alicta vltis. Nam donauit vltis duas
 naues narys omibz hy mntat. ai quibz posset i regni sui como
 de navigare. donauit eia ei dona plura angeli aury q sibi posset
 abunde suffic. du ad ppa puenit. In recessu in suo rogauit eund
 ut ad regem vntzenorem qui cu vide plura affatbat venire.
 Debet vltres vero a rege ydumeo obtenta vltendi licet. naues
 ascendit ad vntzenorem regem se contulit qui cu vltis hilari
 ai multa iocunditate recepit. Qui nullu gratu fuit vltis a nimia
 industria suis suis dnt vltres eos vntres didat de vxore
 sua penelope. tur infestata proceribz. Reus pudicia ab ea illesa
 seruata necno e. de quibusda alijs qui inua sunt. tur sua et cam
 teme detinebat. con eius voluntate vxoris. ibi vntzenore filio
 eius conueto pte aduatu accessit ad eu qui vntres narys quos
 pt didat. ita sibi asserooy frunt. Enare vltres regem rogauit
 vntzenorem ut eu in regni sui assonate debet in suis militibz
 comita qd vntze libent ames ai suis militibz assonauit eund
 et eund scia navigatam poutis mnt pntam vltres q de nocte
 i scialaz dilam applicat ciuitate a poutis i tra mltu but
 de nocte pnt pntitaz domos muadit ipos ibi inuenies dor
 mientes omes misit ita q nullu euasit opas. Adueniente
 vo die i sui fulgoris luadu claritate in sui palatu in rege vnt
 zenore se recepit cibia. rege ipo in multa iocunditate recepto
 q quatu fca est. hilatis penelopes i asp in sui dm que tanto pre

videre anxia preceptum. Conamit. ut vires reges eorum iatus quibus
aspectum in multo gaudio videri festinat. multa dona sibi offerunt et
eximia nimis magis et opulenti est. Vires in his in regno suo et
in regno in regno tunc autem. Antenor. quod Thelamachus eius filius. Thon
suum filiam regis Antenor. duxit in uxorem. Celestus. ut nuptie
Thelamachi. multorum solemnitate. gaudio et regis Antenor felicitate
sua navigavit. regni et vires. Iudicio statim regni sui. de munus
sublimia potas tranquillitate. quicquid.

Quia vero huiusmodi de primo Achilles filio per quod alia recessit per
sec historia nihil dixit. nunc ad mirandum eius euentus dirigunt
statim in periculis. n. a parte patris sui sunt regem Pellem amicum suum
in opusculum Pelles et Thetide eius uxorem fuisse susceptus et
natus Achilles pro ipso prius que Achilles suscepit quod dia
damia regis filia liomedes. Et sic habuit periculis duos duos
regem Pellem a parte patris et regem liomedem a parte matris sue
nobilis qui rex liomedes filius regis Achastus protans
dum prius ad hoc vivit. hic et constituit hic Achastus habebat
odio prius et omnes de genere prius eius. Causam autem ex odium prius
historia non desinit. Namque regis Achastus prius prius a pulchro
regem Pellem amicum suum de regno Thessalie sic quod ipse Achastus
opulente regit et promittendo prius filias posuit in fidias. ne
evadit manum eius prius vero per quod alia recessit et mari se se
reat in fidias multa maris pericula passus est. maiorem partem
rerum quas fecit detulerunt prius in mare. Et quod eius navibus
to quassatis in vlosam applicavit ubi naues suas per quod tepestate
quassatas nava fecit refectam salari ubi et dicitur qualiter
rex Achastus protans eius regem Pellem amicum suum a Thessalie re
gno eiecerat qualiter cum prius fuerat in fidias machinatus soluit
per prius de tam enormi dispendio amicum suum. Et poene de se ipso
cum prodans liomedes rex amicus prius ipse prius regis Achastus
filius ipse prius amicus teneat educasset. Intra rex Pelles per regem
Achastum de regno dicitur qui vivere regis Achastus et filiorum suorum
in rex Achastus habet duos filios et una filiam nomine Thetide
quorum filiorum unus Philistemes et alius Thetideus secum in publicum
non poterat apparere pueri ubi possit melius elat. Antequam
nepos eius rediret a Thessalie qui opem suo discurrere fere posset
Paelus enim cum per mare a Thessalie in suis navibus redire. Hic
enim longe a civitate Thessalie portu forte stadia quod antiquum
edificium iuxta mare. in civitate ipsam aedificium ipsum glusda
memoribus munitis ad que sepius venadi in reges Thessalie
venire. solebat in eis autem venatore fere plurimum abnu
daret. hoc autem antiquum prius vetustate erat penitus elatum.

ai situs eius est in solitudine copulatus et non quod apparet fabia
 super eam. Erant enim in eo multe laeone sed etiam uidebat in quibus poterat quis
 secare latere in fontane eius in angustis multis spiculis siluestribus, uulvis
 esset tunc sum fabia fontane fatis erat in situ ad in feriam p[er]g[re]ssu
 sed instructus in ipso quibus in summate fontis erat quaedam latec fouca p[er]
 spiculas in medio aut os fontis habebat. **I**n hoc igit edificatio pelles late
 disposuit in ipso sepius exadebat ab eo a puenies aditans mare quia
 suo menebat inuitu si forte p[er]uiri uide possit p[er]uiri in suis nauib[us]
 redemitem p[er]uiri aut suis refectis nauib[us] in tholosia nauigare uersus
 Thessaliam p[er]uirsus intendit vmdicatum pelles si forte possit con
 regem Thessaliam inuiri p[er]uiri suu a dedicatione pelles sui aut p[er]uiri
 et sepius ab ipso inueni si possit in in obfensionis obstaculu puenire
 v[er]ge tuncius fiant que intendit duos scaturarios suos Thessum
 v[er] et v[er]idiusu sagares op[er]ationes apud Thessaliam mitte p[er]uiri
 ad Thessaliam auez Thessalie in pelles ip[s]ius p[er]uiri fidelem ut p[er]uiri
 possit & omib[us] inuormari quib[us] uenit apud Thessaliam. **I**n Thessaliam
 deu deoib[us] diligit in fortis ad p[er]uiri aletit redemites sibi refectis
 singula que uiderit a que didicuit ab Thessalio refectis p[er]uiri igit
 statim suas naues ascendit in Thessalia p[er]uiri. **S**ed dum poterat feliat
 nauigare mariu tempestas in naues suas inuit q[ue] f[er]e triduo p[er]uiri
 demu dyb saluab[us] p[er]uiri est q[ue] in nauib[us] adhuc uenit talie no feda
 ta in queda portu applicuit v[er]u Depladen hic aut portu distabat
 a ciuitate Thessalie fere p[er]uiri stadia Et erat v[er]u illi antiq[ue] di
 fiao in quo uo pelles & latebat. **I**taq[ue] maris nauigatione lassat
 descendit in terra Et dum uix pedes et ad uicinia nemoru p[er]uiri
 mirabilis fortuna casus ad p[er]uiri fontis fouca edificiu sup[er]du
 ip[s]u adduxit quia p[er]uiri no uales p[er]uiri herbar[um] adiacentiu ceta
 meta in ea inuit et ad sup[er]iore ip[s]u inuiri & gradib[us] ip[s]is p[er]uiri
 & p[er]uiri in suis p[er]uiri pedes Et dum inuiri q[ue]dus ip[s]os uide
 quid sit inuiri diligit affecit du igit ad locu ip[s]ius v[er]u p[er]uiri
 tunc q[ue] a suis laeoneis in pelles p[er]uiri nepotem agnouit inuiri
 uisione uide putat Thessaliam tunc p[er]uiri suo p[er]uiri p[er]uiri ne uide
 bat Thessalio igit in amplectit in laeoneis ip[s]u flebilis ofu
 lat sua sibi tadem discrimina op[er]uiri de rege Thessalio suas sibi
 resoluendi quelas dolet p[er]uiri tant[um] in oia in meta q[ue]dant suat
 ascendit go sup[er]ius auis in nepos et ad p[er]uiri accedit in comi
 tia suoz p[er]uiri eo statim inuiri q[ue] p[er]uiri et Thessalio
 filij regis Thessalio ad nemora ip[s]a p[er]uiri ueniant in uenadi inuiri
 audito statim p[er]uiri q[ue]nit refectis suas et quadam uili uenit re
 re sibi q[ue] fita et lacata in multas partes se inuiri Et aaima
 quodam ense p[er]uiri & suis data licet sola p[er]uiri ad nemus
 non igit p[er]uiri multu p[er]uiri vagatu suat in uenadi Thessa
 lia filij & obuiant qui ad p[er]uiri q[ue]nt quis fit in sit in uenit

re quo vadat. Pirata autem vidit eis se de greca et aliana in suis suis
ei quadam navi ad patriam suam voluisse redire si tanta mare tempestas
con ipsos inualuit quod per milia distans a laboribus non multum longe
a litoribus naufragii sunt pressi quod quingente persone nauigantes in eis
in eis subito naufragio perierunt ego autem solus euasi que contulles
fluctibus quod mortui ad littora proicerentur. Inque spuma dum frangit
in terram et in facie terrae descendit. Ita litus pueri ad tumefactione flu
uii frangenti arca etiam quod mortui vibrat ad litus ubi per
multum vomitu aque salse qua comari forbuera in aliq. respirant. Et
dum per multas angustias vixit dum sum reseruit vite possibile sanitati
Cum igitur in naufragio amiserim omnia que feceram pauper effectus
medico tempore hospitium dum veni ad ipsos latus meos vixi
si dum comedis et deulistas in hoc neminem aliquid adueniendi
estote michi de eo in aliquo gressu. Cui sibi dixit morare nobi
sum. Inimicum quidem eius lentis passibus dum vagaretur cum ipso ap
paruit que statim aenalius a patre suo segregatus in sequit. Et
quod polo in primo dimisso qui dum in litum est elongatus ab eis
dum in litum inisset terram persequi fugiente. Poliscenes fuit eius causa
quiescit descendit ab eo. Et statim Pirata in eum irruit ipse per
miserat. Dum in fuit aenalius acerui persequi redit. Pirata
euaginato primo ense in eum irruit que primum intemuit. Et sic
Pirata duos suos amicos suos. Thersites autem fuit ei amicus in
fuit qui dum ab eo redit. eadem obuiant ei. Inimicus in familia
regis. Thersites que Pirata in eum irruit. Thersites ubi est qui
dixit ei per te. Et statim Pirata in eum euaginato ense amicus
mortui. Et in festum peruenit ad naves ubi pulchris vesub
sericis se induit et ab eis vocatus Thersites regi obuiant qui di
xit quis es tu Pirata autem regi Thersites sic respondit. Vixi sum
his regis per amicum qui ductus in captivitate sub domino Pirata sum.
Per vos Thersites ignorans eum esse Pirata dixit. Vobis est Pirata
qui dixit valde amaris vocatombus est fatigatus et descendit
in terram. Et causa quiescit accessit ad illam fenicem qua extensa dicit
eis inuenerunt. Et statim euaginato ense ipse irruit in eum. Tunc
ei statim Thersites vocat Pelleus regis que cupit erat regis Thersites
a filia in Thersites et Thersites Pirata que dixit ei. Care nepos quod
nam intendis facere. Nunc aua tua sum Thersites me duobus
fratribus amicalis tuis. Et statim Thersites Pirata firmis amplexu
ctendo cepit brachium eius quo ensen tenebat in manu ne
ipse contra regem Thersitem eleuaret aditum. Qui dixit Pirata
ipso Thersites patris tui regem Pelleus vixit tui a suo regulo de
rebat. Nunc in hoc te ipsum offendit. Sed veniat Pelleus
qui si sibi velit parce. Parce regis. Venies igitur Pelleus rogant
Pirata ne regem Thersitem morti tradat. Qui de morte filiorum duorum
suorum sit ipso Thersites satis affligit et deterior morte sit
potius vita. **S**eruare reformatam sit pax a bona et voluntas

me Achastum et pellem dudum minorem discordantes Et insalutibus
omnibus eorum. Achastus vero regis Achastus pellem et puro equum hunc tunc
Regno

Rex autem Achastus qui tunc regni quibus moderata gerebat ut rex
dixit illis Ego autem sum nimia senectute consumptus alio tosta
Et de regni laboribus a modo in aua modica est filios meos amisi
qui de regno ipso posset habere dominum. Nullus ergo alius est ad
regnum ipsum debeat. Eure. Quod ad puram carissimam meum
nepotem Et ideo optavit me spolio regno ipso et ipse spem sponte
concedo que prope statim per sue vestis simbriam uestiuit. Cui
pellem et ego omne. Quis quod in eo habet adeo adfuisse in eius quia
super hoc fuit firma cupiditas voti mei ut prorsus sciret regni
Thessalie potiret. Insurgit ergo omnes ipsi ab eo ipso et ascedentes
equos eorum Thessaliam perveniunt. Quare prorsus mandavit ut omnes
nautes eius in Thessaliam navigarent. Venientibus ergo eis apud Thessa
liam Rex Achastus mandavit omnibus de Thessalia ut facerent fideles
et omnes prorsus prorsus darent qui de prorsus. Dico nimis facti sunt
lecti prorsus facerent ipsi prorsus in magno gaudio prorsus. Et septi
die Rex Achastus et pellem prorsus de regno Thessalie tunc in
regno. Prorsus regni de solio sedet prorsus dyademate coronatus. Et factum
est prope quod regis prorsus favore exaltatus est regnum Thessalie super
omnia regna gracie. Et prorsus ipso ipso in maxima pace servavit
usque ad extremum exitu vite sue. Prorsus vero rex licet mortuus est
superstibus sibi duobus filijs Heronem et Laerem. Prorsus Heron prope mor
tem prorsus sui parvi vixit et mortuus est. Et regnum Laerte fratri
suo dimisit qui satis honorifice in vita felix est sepultus.
Thelemachus autem reliquis filius prope transita uxore sua regis An
tigonis filia suscepit filium deiphebum novatum. Prorsus ad prorsus
ipso redit hysto ad natum suos deum prorsus qualem a quo
prorsus dies suos clausit prope tremos. Rex vero Achastus de morte
filiorum suorum prope acribat in modum filiorum suorum corpora mortuorum
Thessaliam de sear mandavit. Ipsos sepulchra sunt mandate regis prorsus
in monumentis nimis prorsus. Gata vero que in firma felicitate
hominibus consuevit rectas parat insidias proque asclatay fasti
gio dactos eos subitam facit in ruinam. Ondit eis ea valde
placere que ramosa prope patuit de tremeta prorsus itaque in
sui regni fastigio consuevit. Hermonem Helene Athenelasi
lie uxoris honestus feruens amoris cupidine captus fuit. Prorsus
quod data opera ut sue satis faciat voluntati. Hermonem furtive
rapuit ab honeste et a regno dudum Regamensis attenerat
in quo regnabat honestes in regno Thessalie furtim abduxit
eam quod in amoris copulavit. Dolet igitur honestes de viciandis

coniugatur. **S**ed quoniam illa coniunctio erit in felix in tali coniunctio-
 nate est ut vni nomen quoniam monat. Deinde videbat sibi quod illa
 eadem ymago ferretur in manu quondam lancea in cuius lancea summate
 videbat. **H**ic quoddam erant totum appropinquat artifice composuit
 Deinde videbat sibi quod ymago illa videret vellet ab eo que dicebat
 sibi quod signum est in ipso et distinctionis quod inter nos duos est postea
 futura vltima aut tunc sompno solutus valde miratus est de ipsius
 sompni visionem. **M**ultum suo discurrit in animo ad quod sompni ipse
 tendat. **E**t in illius die perquiret augures et divinatores ad
 se venire mandavit quibus venientibus et reatata eis sompni qualitate
 ipsi dixerunt quod significacionem ipsius sompni aperte committit vltima
 per filium quilibet vel mortui tandem. **S**ic ut causa vltima valde periret
 Thelamachum filium suum capi fecit et eum pida mandavit deinceps
 custodia. **I**pe vero elegit sibi locum in quo posset seque manere
 in quorundam secretariorum suorum fidelissima commissa vallavit enim
 locum ipsum muris altis et fortibus ad que non nisi per pontem quida
 levatum haberi poterat ad ipsum accessus. **S**tatuit etiam quod ad ipsum
 nullus accederet nisi esset aliquis de suis secretariis superditi. **A**ffatus
 quod est quod in vltima dudum ipse vltima quondam filium suscepisset
 Thelagomum nomen qui cum esset filius a nomine suebat preterea
 aliter sua in genitrice. **A**ffatus est igitur amor quondam Thela-
 gomus qui studiose querit a matre aut fuit filius et si vivit per
 eius et in quo loco moreretur. **E**um negavit mater eum certificare de
 pre de vltima in Thelagomum matrem super preter inquisitionem diutius
 stimulasset effusa tediosa stimulo filiali filio pandit et reseruit
 regem vltima esse preter ipsum et eum de loco regni sui ubi mo-
 rat vltima diligenter instruit. **T**helagomus autem in relationibus
 est in vltima fatus laus de fidem in nimio fluctuat preter fateri
 velle videre et ad eum accedat de fidem duo videretur. **A**ffatus
 igitur sua vltima licet que de ceteri vltima rogat illud Thelago-
 mus se accipit aditer et in preterius suas laboriose pro-
 cessit quod pervenit ad Thelagomum ubi fatus certus de loco ubi mori-
 bat vltima ad locum ipsum accedit. **I**tem quod quadam die hinc in ma-
 ne applicasset ibidem pontem in introitu invenit custodes vltima
 quos affatus rogat ut eum ad vltima sponte permittat negat
 illi mandatum domini servare volentes. **I**nstat Thelagomus in libris
 precibus at illi vltima vltima repellit illud et iniuriose vio-
 lent impellit. **Q**uare Thelagomus dum illatus sibi nollet
 pati iniurias in vltima quod preterius custodibus inuit et pugna
 clauso ipsum sic potest in catena colli perussit quod eius frotta
 colli catena per vltima opprimunt alios vltima custodes eius solutos eos

impellendo vultu ducit et a ponte precipitavit in vallo fuit ergo clamor
maximus quare multi iuvenes ad arma in Thelagomum irruunt ipse
sic fatigatus. **D**ixit Thelagomus impetu in unum eorum qui aggressi
sunt eu enses que habebat in manu ab eis violentè extirpat in alios
iuvēes ense nudo quidam interfecit ipse peris. Et ille ab eis qui vol-
natus est. Deinde in clamor foras invalescit ad voces clamor
fuerunt voces paucas ne aliquis defamilia Thelemachi detenti per
domesticos suos invaserit ut per sui libatione obs volueret. roborat
et uare uatq in quoda iaculo q ferebat in manu ad locum clamor
accelsit ubi suos vidit ab illa adolescente sibi magnito missus
cernit eos et in vincta necis occidit iaculo ipse vibravit in ipse
sic q ipse percussit non ex eo in iaculo lesit enim. **D**ixit Thelagomus
con vixem iaculo impetiose vibravit in no cognoscit. Ecce vli-
pes amplexo illo eadem iaculo q ipse vibravit et in terram cecidit
in vixem impetu duriori cecidit sic q ipse ex eo letali voluit
costas eius corpus mulier perorato uare vixes perit ipse mulier
in terram cecidit se ipse sustine no valet ut pote qui mortu se sentit
viam. **E**xipe itaq vixes in ipso deficiunt et ad ipse q defecit in
sermone q balbuetudo verbis quit a Thelagomo quis na est
dux vlixes tunc ad meoniam rediit letalem sibi sapientiam
Thelagomus vō ad interrogat vlixis acustantibus quit quis et
ille sit qui ipse interrogat. dicit ei vlixem esse quo audito The-
lagomus amplexus exclamavit dices. **V**e michi veni videri puerum
meum ut eo vivente letarer tu eo et me scis sum causa mor-
tis eius. **E**t statim primo dolore in terram cecidit semivivus. **E**t
tunc atq assurgens laniatis vestibus cum det meritis facie suam
pugnis condidit in lacrimis et a suo vertice fluvios aquillos
evellit. **P**rospavit itaq ad patris vlixis se dirigit in singulis
lacrimarum dicit enim se eo Thelagomum in felici dices filium que
in vlixes pro in q ea infelicit suscepisti. **S**i morier tunc pat-
er faciat ut tead moriar et me per te vine no punitat vli-
pes vero ut agnoscit ee filium suum de Vire. **B**lindus est ei in
sua corpus debilitate maxima. **E**t mandat fructis eloqns ut alac-
mis abstineat et dolore. **P**er Thelemachum filio suo mittit qui ve-
nies in Thelagomum querat irruere q necem patris cupies audire
vindicare. **D**ed vlixes verbis a matre ut potuit Thelemachum
prohibet ne insingat in ipse vno ut eum habet tunc utpote
fitem suu. **D**icit ergo vlixes fere mortuus in Vichaiam ubi
duo in vixit et per tadium peroravit qui in Vichaiam in honore
tempo sepeliet per aut morte statim Thelemachum patrem regni suu
superius in regem Thelagomum fitem suu multo fouet in honore
patris vni a dimidui ipse fecit. **E**timuit in maxima honore
militet eum fecit regne eum voluit magis. **D**ixit Thelagomus

maie sollicitatq; ad huc ut ma satisfaceret munt? reddidit a se. Ina? esse
 machus mltus cum donis et munerib; honorauit et omi eo qd facit
 ad apparatu recessus ipius. Accessit igitur Chelagom? a se suo Chela
 macho m mltis lacrimis et fluch; abutq; qui p q recessu ei? Chelida
 Insulam applicant sanis dauid aduentu et reditu ultra modu in
 fota est hilaris que multu fuit de filio uirasa pte ita satoy di
 strimma q sic infeliat emerstrut pnt ipa preuident m arte ad
 p q mltos dies lites letali egrotauit. Equa egrotudm violent
 oppressa diem clausit optremu. Chelagom? igitur i regem affuit
 et dixit i regno ambs feliat ho. ta amotius est. Chelamach? vo
 regnauit m Adaria annis 40. et mltiplicauit est subal gubnatore
 regni Adariae val nimis. Vlixes aut vixit ambs nonaginta
 trib; et mortuus est m regno suo.

Decaplenio daret aduers a Corneli attatib; pnt? hys?

D P. m hoc loco daret pnti opi sine feat et Corneli? Reliq
 ergo fut d. lib? ditis ipig lig daret? Troiam? m capone
 diane opi suo sine feat. Qui p q ei i libro suo vltius no processit
 Reliqua vero fut d. libro ditis ipius usq; ad finem qui integ
 face voluit opus suu. Et ideo si hinc aliquid sup additu mltia
 accedens est no no esse d. vitate opis ipius. s. d. opis fictione. Vex
 by daret et qui tpe ipius Troiam belli i ipo bello fuerit pntes
 i compositione opum suoy mlti fut pro maiori pte concordet
 et m pauas mlti fut discordet. Ex aut Vinthenor? et Eneas sunt
 actores proditoris ipius Ciuitat? ipig Troie. by conueniunt. Dixit by
 daret q polidamas Vinthenor? filius d. nocte accessit ad Eneas
 qui d. mo capone Ciuitat? ai. Eas ea nocte tractauit et ut si
 gno dato penn ylion aggredi parauit. Dixit q qm qm d. nocte
 Troiam intrauit et no intrasse pnuiz ruptu adon equi erei
 facti p gres am dequo ipo nulla fecerut mentem. s. fuisse de
 ingressus p porta Cethas vna d. portis ciuitat? ipig Troia
 porte sumitate erat fabricatu a m spon demarmore quodda
 magni capd equi. Hic Vintgenius de equo Eneas tu d. d. cord
 In hac porta Cethas dixit daret Vintgenor? et Eneas ai poli
 dima se recepisse ad gres et eis qm aditu prestans et p eos
 ea nocte fuisse magni ylion mteptu. Et illud pmo d. pto
 mu filii d. estoris mteptu. Dixit eia id daret. Eneas no solio
 polipena oculasse. Vm etia eius mteptu hauba tu ead rea d.
 causa opilio fuisse dampnatu demorte vo ipius. hauba mlti
 dixit In fine m sui opis hec addidit. pugnatu est ambs decem
 mensib; s. dieb; duodecim. Et d. Eas interierut apud Troia
 octingenta s. milia pugnatoz Troiam vo pugnates qui pro
 uitate ipa d. defendenda pugnauit secenta milia. Septua tu
 s. dixit eia naues tu quib; conlauit Eneas fuisse duetas

et tū quibz paucis in Graeciam sunt profecti Troiam vō qui sancti sunt
Antenorē sunt duo milia quingenta. Veti sancti sunt Graeci Tro-
iam aut et Graecia utriusq; partis maiores qui saepe interfecti su-
erunt sunt hī ut scripsit id daret ibid. Sequitur nōia regū qđ
interfecit Hector. Hector enī interfecit reges Anchilōgū regē Prioste-
selum regem Priaulū regem Ithenonē regē Priosthenorē regē
Orimēnu regem Palenonē regem Epistrophum regē Codrum
regē Dorai regem Pollixeu regem Phelbum regem Anapum
regem Leonu regem Polucem regem Humeum regē Phunium
et regem Panapum. ¶ Per peridem interfecti

Panē vō interfecit Palamēdē regem Anchilōgū Achilleū et Priastē
Priastē ipm. Perandem tū ambo mutuis volūibz se occidissent
Graecis vō interfecit Amphimachum et regem Aetēum

¶ Achilleū interfecit sunt isti

Achilles vō interfecit regem Eufemū regem Ipanem regem
Phelbum Austerum regem Agnomū regem Euforbiū Hectorē
regē Agillū regem Ithenonē et regem Reptolomū

¶ Per pirchū interfecit

Ded et Pirchus interfecit Panthasileam regem Priastē et filius
eius. Pollixeum. Hos interfecit Diomedes

Diomedes vō interfecit regem Panapum regem Sesteron regē
Priosthenorē et regem Optonomū

¶ Epitaphia Hectoris et Achillis

Epitaphia vō Hectoris sunt ista. Hector enī sunt hec et suffe-
asso primus versus qui valde compendiosus est et omnia com-
prehendēs qui est talis ē. Graecia prociator dūcū meo hic iac-
Hector

¶ Sunt etiam isti de eodem

Defensor patre iuveni fortissimū Hector
Qui mutuis miseris ciuibz alter erat
Occubuit telo violenti ictus Achillis
Occubere simul spes qđ salus qđ fugam
Hunc ferus aetates abca sua membra texit
Quae mutuis manibus texerat ante suis
O quantos primo lux attulit illa dolores
Quos fletus hecūbe quos dedit andromache
Sed raptum pater in felix auro qđ repensum
Condidit et metes ac tumulauit hūmo

¶ Epitaphia Achillis

Pelleides ego sum theades notissima proles
Qui virtus clarum nomen habere dedit
Qui stanti totiens armis victualibus hostes
Inq; solus fugam milia multa dedi

Sectore sed magno summa michi gloria cesso
 Qui sepe argo laus debilitavit opes
 Ille interemptus subit me vindice penas
 Vargama tunc ferro acutuerit meo
 laudibus immensis victor super astra ferebat
 Cum pressi hostem fraude peremptus humum

De causa efficiente libri Iudae Evidi

Ego autem Iudex Evidus de Columnis de Messana predicti dicti
 grecum in omnibus sum scitatus pro eo quod totis tunc persequi
 et completum fecit in omnibus opus suum. Ad hanc ut solam ut iam
 notitia habeant pntis historie et ut magis delectet in ipsa Et ego histo
 riam ipsam ornasse dictamine pulchriori per ampliores methaphoras
 et colores et pertransgressionem orationum que prius dictamine sit
 putare Sed tamen ne diceret ex magnitudine operis ne du oam
 magis ornati dictamine opus ipsum longa narratione protuberem
 tempe longiori. Insuper autem longa narratione tempus longitudinem
 aliqua michi superuenisset in comoda pro ut est fragilitas hanc
 vel mutatio voluntatis propter quod cessassem ab opere et opus ipsum
 suum non pervenisset ad finem utpote carens huiusmodi complementum
 nam in ista spiritus sancti gratia instate quod infra tres menses
 a quinquagesima die vix menses Septembris prime Indictionis usque ad quinquagesimam
 mensis Novembris proxime subsequens opus ipsum in totum
 per me factum operum et completum licet longe ad instantiam domini
 theatri de porta vici Soleritani Archiepi magne sue vici de
 pnta opere compositum primum librum tunc et non plus Nam tunc
 postmodum sublatus de medio cui condendi a me prius opus michi
 erat similis et instructus ab ipso prosecutus opus cessavi in non
 est autem de hoc placere merito potuissim. Consideravi in ista
 magnorum auctorum Virgilii Ovidii et Homerii qui in expressa vi
 tate Troianorum casus nimium defecerunt quibus eorum opera con
 texerunt siue tractant stude fabulas antiquas sine symphologos
 in solo nimium glorioso Et sperat ille sum poetas Virgilius
 quibus nihil latuit ne eius veritas incognita remaneret ad hunc
 operis perfectione efficiat laborum. Factum autem est prius opus
 Anno domini 1200. Incensio septimo eius prime Indictionis felicitatem

Arthura gratia tuis seruis laureabor

Dum quidam opinis sententias sciaabor

Explicit historia Troiana scripta per Johannem de puyrolle Dub
 anno domini 1200. Incensio 1. Et est finita feria sexta post
 abbasam bte marie virginis et cetera

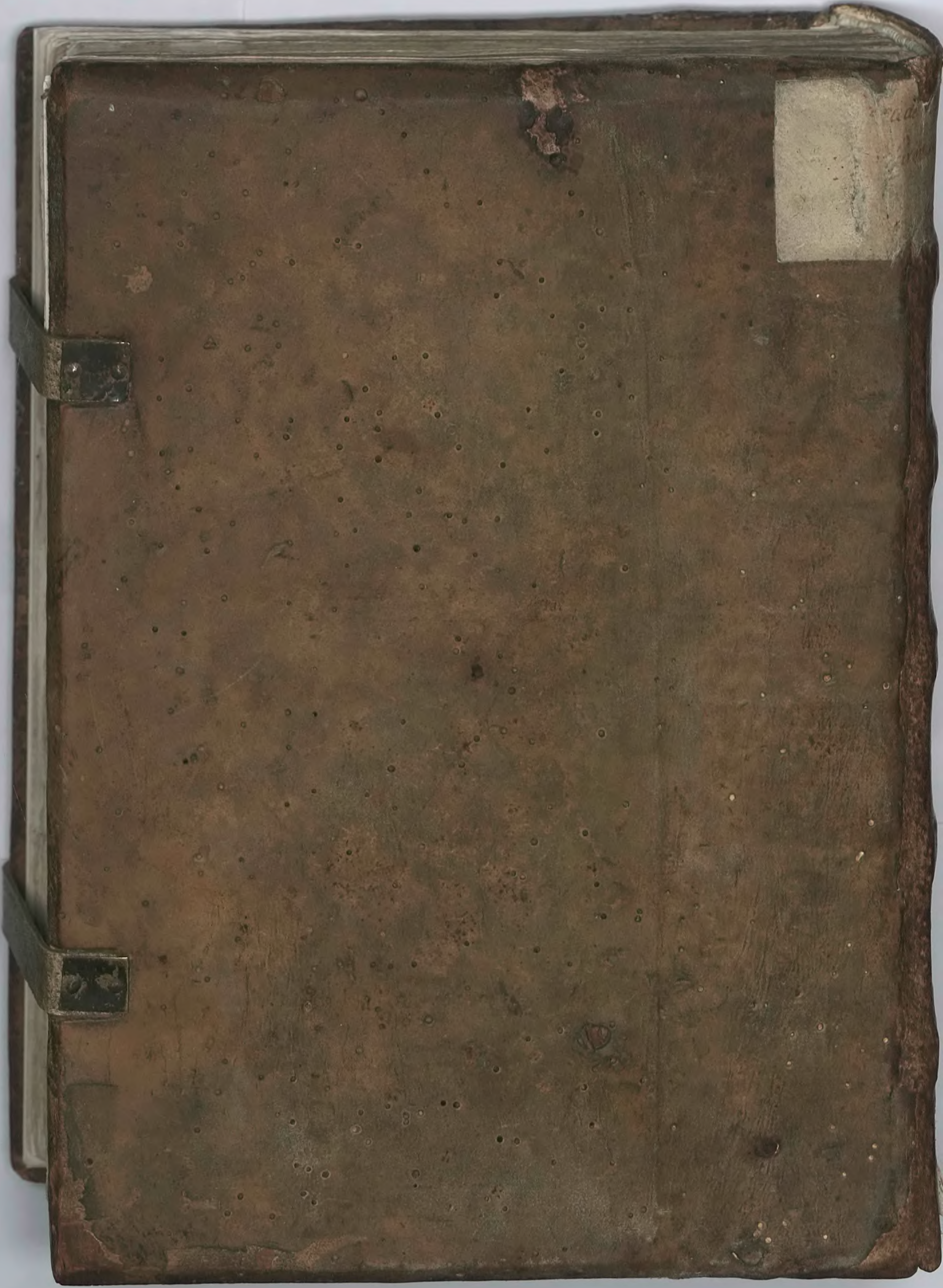

KONS. WYK. B. ORŁOWSKA, J. WIELOWIEJSKA, J. MAZUR, A. SZŁASA
2009

ksiaznica@kc-cieszyn.pl